ນໂມ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ

ຂຸທ຺ທກນິກາເຍ

ເນຕ຺ຕິປ຺ປກຣຓ-ຏີກາ

ຄນ຺ຖາຣມ຺ຠກຖາວຓ຺ຓນາ

ສໍວຓ຺ຓນາຣມ຺ເຠ (ທີຯ ນິຯ ຏີຯ ໑ຯຄນ຺ຖາຣມ຺ຠກຖາວຓ຺ຓນາ; ມຯ ນິຯ ຏີຯ ໑ຯ໑ ຄນ຺ຖາຣມ຺ຠກຖາວຓ຺ຓນາ; ສໍຯ ນິຯ ຏີຯ ໑ຯ໑ຯ໑ ຄນ຺ຖາຣມ຺ຠກຖາວຓ຺ຓນາ) ຣຕນຕ຺ຕຍວນ຺ທນາ ສໍວຓ຺ເຓຕພ຺ພສ຺ສ ຘມ຺ມສ຺ສ ປຠວນິສ຺ສຍວິສຸທ຺ຘິປຏິເວທນຕ຺ຖໍ, ຕໍ ປນ ຘມ຺ມສໍວຓ຺ຓນາສຸ ວິຎ຺ຎູນໍ ພຫຸມານຸປ຺ປາທນຕ຺ຖໍ, ຕໍ ສມ຺ມເທວ ເຕສໍ ອຸຄ຺ຄຫຓຘາຣຓາທິກ຺ກມລທ຺ຘພ຺ພາຍ ສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕິຍາ ສພ຺ພຫິຕສຸຂນິປ຺ຜາທນຕ຺ຖໍຯ ອຖ ວາ ມງ຺ຄລຠາວໂຕ, ສພ຺ພກິຣິຍາສຸ ປຸພ຺ພກິຈ຺ຈຠາວໂຕ, ປຓ຺ຑິເຕຫິ ສມ຺ມາຈຣິຕຠາວໂຕ, ອາຍຕິໍ ປເຣສໍ ທິຏ຺ຐານຸຄຕິອາປຊ຺ຊນໂຕ ຈ ສໍວຓ຺ຓນາຍໍ ຣຕນຕ຺ຕຍປຓາມກິຣິຍາຯ ອຖ ວາ ຣຕນຕ຺ຕຍປຓາມກຣຓໍ ປູຊນີຍປູຊາປຸຎ຺ຎວິເສສນິພ຺ພຕ຺ຕນຕ຺ຖໍ, ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ຍຖາລທ຺ຘສມ຺ປຕ຺ຕິນິມິຕ຺ຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ພລານຸປ຺ປທານຕ຺ຖໍ, ອນ຺ຕຣາ ຈ ຕສ຺ສ ອສງ຺ໂກຈນຕ຺ຖໍ, ຕທຸຠຍໍ ອນນ຺ຕຣາເຍນ ອຏ຺ຐກຖາຍ ປຣິສມາປນຕ຺ຖໍຯ ອິທເມວ ຈ ປໂຍຊນໍ ອາຈຣິເຍນ ອິຘາຘິປ຺ເປຕໍຯ ຕຖາ ຫິ ວກ຺ຂຕິ ‘‘ວນ຺ທນາຊນິຕໍ…ເປ… ຕສ຺ສ ເຕຊສາ’’ຕິຯ ວຕ຺ຖຸຕ຺ຕຍປູຊາ ຫິ ນິຣຕິສຍປຸຎ຺ຎກ຺ເຂຕ຺ຕສມ຺ພຸທ຺ຘິຍາ ອປຣິເມຍ຺ຍປ຺ປຠາໂວ ປຸຎ຺ຎາຕິສໂຍຕິ ພຫຸວິຘນ຺ຕຣາເຍປິ ໂລກສນ຺ນິວາເສ ອນ຺ຕຣາຍນິພນ຺ຘນສກລສໍກິເລສວິທ຺ຘໍສນາຍ ປໂຫຕິ, ຠຍາທິອຸປທ຺ທວຎ຺ຈ ນິວາເຣຕິຯ ຍຖາຫ –

‘‘ປູຊາຣເຫ ປູຊຍໂຕ, ພຸທ຺ເຘ ຍທິ ວ ສາວເກ’’ຕິຯ (ຘຯ ປຯ ໑໙໕; ອປຯ ເຖຣ ໑ຯ໑໐ຯ໑) ຈ,

ຕຖາ –

‘‘ເຍ, ຠິກ຺ຂເວ, ພຸທ຺ເຘ ປສນ຺ນາ, ອຄ຺ເຄ ເຕ ປສນ຺ນາ, ອຄ຺ເຄ ໂຂ ປນ ປສນ຺ນານໍ ອຄ຺ໂຄ ວິປາໂກ ໂຫຕີ’’ຕິ (ອຯ ນິຯ ໔ຯ໓໔; ອິຕິວຸຯ ໙໐) ຈ,

ຕຖາ –

‘‘‘ພຸທ຺ໂຘ’ຕິ ກິຕ຺ຕຍນ຺ຕສ຺ສ, ກາເຍ ຠວຕິ ຍາ ປີຕິ;

ວຣເມວ ຫິ ສາ ປີຕິ, ກສິເຓນປິ ຊມ຺ພຸທີປສ຺ສ;

‘‘‘ຘມ຺ໂມ’ຕິ…ເປ… ‘ສງ຺ໂຆ’ຕິ…ເປ… ທີປສ຺ສາ’’ຕິຯ (ທີຯ ນິຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯ໒; ອິຕິວຸຯ ອຏ຺ຐ ໙໐; ທີຯ ນິຯ ຏີຯ ໑ຯຄນ຺ຖາຣມ຺ຠກຖາວຓ຺ຓນາ; ມຯ ນິຯ ຏີຯ ໑ຯ໑; ອຯ ນິຯ ຏີຯ ໒ຯ໔ຯ໓໔) ຈ,

ຕຖາ –

‘‘ຍສ຺ມິໍ, ມຫານາມ, ສມເຍ ອຣິຍສາວໂກ ຕຖາຄຕໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ເນວສ຺ສ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ຣາຄປຣິຍຸຏ຺ຐິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ນ ໂທສ…ເປ… ນ ໂມຫປຣິຍຸຏ຺ຐິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ’’ຕິ (ອຯ ນິຯ ໖ຯ໑໐; ໑໑ຯ໑໑) ຈ,

ຕຖາ –

‘‘ອຣຎ຺ເຎ ຣຸກ຺ຂມູເລ ວາ…ເປ…;

ກຍໍ ວາ ຉມ຺ກິຕຕ຺ຕໍ ວາ, ໂລມຫໍໂສ ນ ເຫສ຺ສຕີ’’ຕິຯ (ສໍຯ ນິຯ ໑ຯ໒໔໙) ຈ;

ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ສ ຣຕນຕ຺ຕຍສ຺ສ ວນ຺ທນໍ ກຕ຺ຕຸກາໂມ, ຕສ຺ສ ຄຸຕາຕິສຍໂຍຄສນ຺ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ‘‘ມຫາກາຣຸຕິກ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ຄາຖາ ຕ຺ຕຍມາຫຯ ຄຸຕາຕິສຍໂຍເຄນ ຫິ ວນ຺ທນາຣຫກາໂວ, ວນ຺ທນາຣເຫ ຈ ກຕາ ວນ຺ທນາ ຍຖາທິປ຺ເປຕປ຺ປໂຍຊນໍ ສາເຘຕີຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ສາ ສໍວຕ຺ຕນໍ ກຕ຺ຕຸກາໂມ, ສາ ເນຕ຺ຕິ ວິເສສໂຕ ຍຖານຸໂລມສາສນສນ຺ນິສ຺ສຍາ, ຕສ຺ສ ຈ ວິຈິຕ຺ຕາກາຣປ຺ປວຕ຺ຕິ ວິກາວິນີຯ ຕຖາ ຫິ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕເທສນາ ນ ວິນຍເທສນາ ວິຍ ກຣຸຕາປ຺ປຘານາ, ນາປິ ອກິຘມ຺ມເທສນາ ວິຍ ປຎ຺ຎາປ຺ປຘານາ, ອຖ ໂຂ ກຣຸຕາປຎ຺ຎາປ຺ປຘານາຕິ ຕທຸກຍປ຺ປຘານເທສນາວິເສສວິກາວນໍ ຕາວ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ໂຖມນໍ ກາຕຸໍ ຕມ຺ມູ ລກຕ຺ຕາ ເສສຣຕນານໍ ‘‘ມຫາກາຣຸຕິກໍ ນາຖ’’ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ຕຕ຺ຖ ກິຣຕີຕິ (ທີຯ ນີຯ ຏີຯ ໑ຯຄນ຺ຖາຣມ຺ກກຖາວຕ຺ຕນາ; ມຯ ນີຯ ຏີຯ ໑ຯ໑; ສໍຯ ນີຯ ຏີຯ ໑ຯ໑ຯ໑; ອຯ ນີຯ ຏີຯ ໑ຯ໑ຯ໑) ກຣຸຕາ, ປຣທຸກ຺ຂໍ ວິກ຺ຂິປຕີ ອປເນຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຖ ວາ ກິຕາຕີຕິ ກຣຸຕາ, ປຣທຸກ຺ເຂ ສຕິ ກາຣຸຕິກໍ ຫີສຕິ ວິພາຘຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ ຯ ກມ຺ປນໍ ກໂຣຕີຕິ ວາ ກຣຸຕາ, ປຣທຸກ຺ເຂ ສຕິ ສາຘູນໍ ຫທຍເຂທໍ ກໂຣຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກມິຕິ ວາ ສຸຂໍ, ຕໍ ຣຸນ຺ຘຕີຕິ ກຣຸຕາຯ ເອ ສາ ຫິ ປຣທຸກ຺ຂາປນຍນກາມຕາລກ຺ຂຕາ, ອຕ຺ຕສຸຂນິຣເປກ຺ຂຕາຍ ກາຣຸຕິການໍ ສຸຂໍ ຣຸນ຺ຘຕິ ວິພນ຺ຘຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກິຣີຍຕິ ທຸກ຺ຂິເຕສຸ ປສາຣີຍຕີຕິ ວາ ກຣຸຕາ, ກຣຸຕາຍ ນິຍຸຕ຺ໂຕຕິ ກາຣຸຕິໂກ ຍຖາ ‘‘ໂທວາຣິໂກ’’ຕິ (ອຯ ນີຯ ໗ຯ໖໗)ຯ ຍຖາ ຫິ ທຸ ວາຣຘຸຣານໂຕ ອຎ຺ຎຕ຺ຖ ວຕ຺ຕມາໂນປິ ທຸວາຣປຏິພທ຺ຘ຺ຊີວິໂກ ປຸຣິໂສ ທຸວາຣານຕິວຕ຺ຕວຸຕ຺ຕິຕາຍ ທຸວາເຣ ນິຍຸຕ຺ໂຕຕິ ‘‘ໂທ ວາຣິໂກ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ເອວໍ ກຄວາ ເມຕ຺ຕາທິວເສນ ກຣຸຕາວິຫາຣໂຕ ອຎ຺ຎຕ຺ຖ ວຕ຺ຕມາໂນປິ ກຣຸຕານຕິວຕ຺ຕວຸຕ຺ຕິຕາຍ ກຣຸຕາຍ ນິຍຸຕ຺ໂຕຕິ ‘‘ກາຣຸຕິໂກ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ມຫາກິນີຫາຣໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຫິ ຍາວ ມຫາປຣິນິພ຺ພານາ ໂລກຫິຕຕ຺ຖເມວ ໂລກ ນາຖາ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕີຕິຯ ມຫນ຺ໂຕ ກາຣຸຕິໂກຕິ ມຫາກາຣຸຕິໂກຯ ສຕິປິ ກຄວໂຕ ຕທຎ຺ຎຄຸຕານມ຺ປິ ວເສນ ມຫນ຺ຕກາເວ ກາ ຣຸຕິກສທ຺ທສນ຺ນິຘາເນນ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ກຣຸຕາວເສເນເວຕ຺ຖ ມຫນ຺ຕກາໂວ ເວທິຕພ຺ໂພ ຍຖາ ‘‘ມຫາເວຍ຺ຍາກຣໂຕ’’ຕີຯ ເອວຎ຺ຈ ກຕ຺ວາ ‘‘ມຫາກາຣຸຕິໂກ’’ຕິ ອິມິນາ ປເທນ ປຸຄ຺ຄລາຘິຏ຺ຐາເນນ ສຕ຺ຖຸ ມຫາກຣຸຕາ ວຸຕ຺ຕາ ໂຫຕິຯ

ອປໂຣ ນໂຍ – ອຕ຺ຖສາຘນໂຕ ກຣຸຕໍ ກຣຸຕາຍນໍ ກຣຸຕາສມ຺ປວຕ຺ຕນໍ ອຣຫຕີຕິ ກາຣຸຕິໂກຯ ກຄວໂຕ ຫິ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕາຍ ອນວເສສໂຕ ສຕ຺ຕານໍ ຫິຕໍ, ຫິຕຸປາຍຎ຺ຈ ຊານໂຕ, ຕຕ຺ຖ ຈ ອກິລາສຸໂນ ຫິເຕສິຕາ ສຕ຺ຖິກາ, ນ ຕຖາ ອຎ຺ເຎສນ຺ຕິຯ ອຖ ວາ ກຣຸຕາ ກຣຸຕາຍນໍ ສີລໍ ປກຕີ ສກາໂວ ເອຕສ຺ສາຕິ ກາຣຸຕິໂກຯ ກຄວາ ຫິ ປຖວີຜສ຺ສາທໂຍ ວິຍ ກກ຺ຂລຸອຝຸສນາທິສກາວາ ກຣຸຕາສກາໂວ ສກາວກູຕກຣຸໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເສສໍ ປຸຣິມສທິສເມວຯ ອຖ ວາ ມຫາວິສຍຕາຍ, ມຫານຸກາວຕາຍ, ມຫປ຺ຜລ ຕາຍ ຈ ມຫຕີ ກຣຸຕາຕິ ມຫາກຣຸຕາຯ ກຄວໂຕ ຫິ ກຣຸຕາ ນິຣວເສເສສຸ ສຕ຺ເຕສຸ ປວຕ຺ຕຕິ, ປວຕ຺ຕມານາ ຈ ອນຎ຺ຎ ສາຘາຣຕາ ປວຕ຺ຕຕິ, ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກາທິເກທຎ຺ຈ ມຫນ຺ຕເມວ ສຕ຺ຕານໍ ຫິຕສຸຂໍ ເອກນ຺ຕໂຕ ນິປ຺ຜາເທຕິ, ມຫາກຣຸຕາຍ ນິຍຸຕ຺ໂຕຕິ ມຫາກາຣຸຕິໂກ, ຕໍ ມຫາກາຣຸຕິກໍຯ ເສສໍ ສພ຺ພໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ສຸມາຄຘາທິປທານໍ ວິຍ ເຈຕ຺ຖ ສທ຺ທສິທ຺ຘິ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ນາຖຕີຕິ ນາໂຖ, ເວເນຍ຺ຍານໍ ຫິຕສຸຂໍ ອາສີສຕິ ປຕ຺ເຖຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ, ເມຕ຺ຕາຍນວເສນ ເຈຕ຺ຖ ຫິຕສຸຂາສີສນໍ ເວທິຕພ຺ພໍ, ນ ກຣຸຕາຍນວເສນ ປຐມປເທນ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ອຖ ວາ ນາຖຕິ ເວເນຍ຺ຍຄຕໍ ກິເລສພ຺ຍສນໍ ອຸປຕາເປຕີຕິ ນາໂຖ, ນາຖຕີຕິ ວາ ນາໂຖ, ຍາຈຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກຄວາ ຫິ ‘‘ສາຘຸ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸ ກາເລນ ກາລໍ ອຕ຺ຕສມ຺ປຕ຺ຕີ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕາ’’ຕິອາທິນາ (ອຯ ນີຯ ໘ຯ໗, ໘) ສຕ຺ຕານໍ ຕໍ ຕໍ ຫິຕປ຺ປຏິປຕ຺ຕີ ຍາຈິຕ຺ວາປິ ມຫາກຣຸຕາຍ ສມຸສ຺ສາຫິໂຕ ເຕ ຕຕ຺ຖ ນິໂຍເຊຕິຯ ປຣເມນ ວາ ຈິຕ຺ຕິສ຺ສຣິເຍນ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ສພ຺ພສຕ຺ເຕ ວາ ສີລາທິຄຸເຕຫິ ອີສຕິ ອກິກວຕີຕິ ປຣມິສ຺ສໂຣ ກຄວາ ‘‘ນາໂຖ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕໍ ນາ ຖໍຯ

ຎາຕພ຺ພນ຺ຕິ ເຎຍ຺ຍໍ, ອຕີຕາທິເກທກິນ຺ນໍ ສພ຺ພໍ ສງ຺ຂຕໍ, ອສງ຺ຂຕຎ຺ຈຯ ສງ຺ຄຣຕຏ຺ເຐນ ສາຄໂຣ, ປຕິຕປ຺ປຕີຕານໍ ອຕ຺ຕໂນ ປຸ ຖຸລຄມ຺ກີຣກາເວຫິ ສໍສີທນໍ ນິມ຺ມຸຊ຺ຊນໍ ກໂຣຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສໍ-ສທ຺ທສ຺ສ ເຈຕ຺ຖ ‘‘ສາກາໂວ, ສາຣາໂຄ’’ຕິອາທີສຸ (ສຯ ສຯ ໖໘໙, ໖໙໑) ວິຍ ນິຣຸຕ຺ຕິນເຍນ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ສງ຺ຄຣຕຏ຺ເຐນາຕິ ວາ ສງ຺ຄຣກຣຕຏ຺ເຐນ, ກິຕ຺ຘມ຺ມຕາຍ ‘‘ອຍໍ ເມ ມຣິຍາທາ, ອິມໍ

ເວລໍ ນາຕິກ຺ກມາມີ”ຕິ ໂລເກນ ສງ຺ຄຣໍ ສງ຺ເກຕໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສງ຺ຄຣຕ຺ຖໍ ວາ ສມນ຺ຕໂຕ ຄລນໍ ສນ຺ທນໍ ອຸທເກນ ກໂຣຕີຕິ ສາຄໂຣຯ ກປ຺ປວຸຏ຺ຐານກາເລ ຫິ ມຫາສມຸທ຺ໂທ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ປຄ຺ຆຣິຕ຺ວາ ສກລໍ ໂລກຘາຕຸໍ ເອໂກຆໍ ກໂຣຕີຕິຯ ໂລກິຍາ ປນ ວທນ຺ຕິ “ສາຄຣສ຺ສ ຣຎ຺ໂຎ ປຸຕ຺ເຕຫິ ສາຄເຣຫິ ນິພ຺ພຕ຺ຕິໂຕ ຂໂຕຕິ ສາຄໂຣ, ປຸຣຕ຺ຖິເມ ສມຸທ຺ທປ຺ປເທເສ, ຕໍສມ຺ພນ຺ຘຕາຍ ຣຸຬ຺ຫີວເສນ ສພ຺ໂພປິ ສມຸທ຺ໂທ ຕຖາ ໂວຫຣີຍຕີ”ຕິຯ ສາຄຣສທິສຕ຺ຕາ ສາຄໂຣ, ເຎຍ຺ຍເມວ ສາຄໂຣຕິ ເຎຍ຺ຍສາຄໂຣຯ ສທິສຕາ ເຈຕ຺ຖ ປຸຖຸລທຸຕ຺ຕຣຄມ຺ຠີຣານາທິກາລິກຕາທີຫິ ເວທິຕພ຺ພາ, ນິຫີນໍ ເຈຕໂມປມ຺ມໍຯ ຕຖາ ຫິ ເຎຍ຺ຍສ຺ເສວ ສາຕິສຍາ ປຸຖຸລຕາ ອປຣິມາຓໂລກຘາຕຸພ຺ຍາປນໂຕ, ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາຓສ຺ເສວ ຕຣຓີຍຕາຍ ທຸຕ຺ຕຣຕາ, ຄມ຺ຠີຣຕາ, ອາທິໂກຏິຣຫິຕາ ຈ ປວຕ຺ຕິ, ນ ອິຕຣສ຺ສ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ນເທສຕ຺ຕາ ພາຫິຣກວີຕຣາເຄຫິປິ ອິຕ຺ຕເຣນ ຎາເຓນ ອຕິກ຺ກມິຕພ຺ພຕ຺ຕາ, ປຣິມິຕຄມ຺ຠີຣຕ຺ຕາ, ປຣິມິຕກາລຕ຺ຕາ ຈຯ ເຎຍ຺ຍສາຄຣສ຺ສ ປາຣໍ ປຣິຍນ຺ຕໍ ຄໂຕຕິ ເຎຍ຺ຍສາຄຣປາຣຄູ, ຕໍ ເຎຍ຺ຍສາຄຣປາຣຄຸໍຯ

ຄມນຎ຺ເຈຕ຺ຖ ຎາຓຄມນເມວ, ນ ອິຕຣໍ ເຎຍ຺ຍຄ຺ຄຫຓໂຕ, ຕໍ ປນ ຎາຓໍ ທຸວິຘໍ ສມ຺ມສນປ຺ຏິເວຘເຠທໂຕ, ຕຖາ ເຫຕຸຜລເຠທໂຕຯ ຕຕ຺ຖ “ກິຈ຺ຉໍ ວຕາຍໍ ໂລໂກ ອາປນ຺ໂນ”ຕິອາທິນາ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໕໗; ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໔, ໑໐; ເປຏໂກຯ ໒໓) ກຣຸຓາຍນວເສເນວ ອຠິນິວິສິຕ຺ວາ ອເນກາກາຣໂວກາເຣ ສງ຺ຂາເຣ ສມ຺ມສນ຺ຕໍ ຠຄວໂຕ ສມ຺ມສນຎາຓໍ ຉຕ຺ຕິໍສ ໂກຏິສຕສຫສ຺ສມຸເຂນ ເຎຍ຺ຍສາຄຣໍ ອຊ຺ໂຌຄາເຫຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ປາຣໍ ປຣິຍນ຺ຕໍ ອຄມາສິ, ຍໍ “ມຫາວຊິຣຎາຓ”ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ປ຺ຏິເວຘຎາຓໍ ປນ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາຓປທຏ຺ຐານໍ ອາສວກ຺ຂຍຎາຓໍ, ອາສວກ຺ຂຍຎາຓປທຏ຺ຐານຎ຺ຈ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາຓໍ, ຍໍ “ມຫາໂພຘີ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ປາຣຄມນຎ຺ຈ ຕສ຺ສ ກິຈ຺ຈສິທ຺ຘິຍາ, ສມຕ຺ຖຕາຍ ຈ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຕຖາ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ສມ຺ມສນຎາຓໍ ເຫຕຸ, ອິຕຣໍ ຜລໍຯ ສຫ ສມ຺ມສນຎາເຓນ ວາ ອາສວກ຺ຂຍຎາຓໍ ເຫຕຸ, ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາຓໍ ຜລໍ ຕທານິສໍສຠາວໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ວນ຺ເທຕິ ນມາມິ, ອຠິຕ຺ຖວາມິ ວາຯ ສຓ຺ຫຏ຺ເຐນ ນິປຸຓາ, ອນຸປ຺ຈິຕຎາຓສມ຺ຠາຣານໍ ອຄາຘຏ຺ເຐນ ຄມ຺ຠີຣາ, ເອກຕ຺ຕາທິເຠທໂຕ ນນ຺ທິຍາວຏ຺ຏາທິວິຠາຄໂຕ ຈ ວິຈິຕ຺ຣາ ວິສິຏ຺ຐາ ນານາວິຘາ ນຍາ ເອຕິສ຺ສາຕິ ນິປຸຓຄມ຺ຠີຣວິຈິຕ຺ຣນຍາ, ນິປຸຓຄມ຺ຠີຣວິຈິຕ຺ຣນຍາ ເທສນາ ອສ຺ສາຕິ ນິປຸຓຄມ຺ຠີຣວິຈິຕ຺ຣນຍເທສໂນ, ຕໍ ນິປຸຓ...ເປ... ເທສນໍຯ ນຍຕີຕິ ວາ ນໂຍ, ປາຬິຄຕີຕິ, ສາ ຈ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ອຕ຺ຖໂຕ ນິປຸຓາ, ອຕ຺ຖໂຕ ພ຺ຍຎ຺ຊນໂຕ ຈ ຄມ຺ຠີຣາ, ສງ຺ເຂປວິຕ຺ຖາຣານຸໂລມາທິປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ນານາວິຘຕາຍ ວິຈິຕ຺ຣາຯ ຕຖາ ຫິ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິອນຸປຎ຺ຎຕ຺ຕິອາທິວເສນ, ສໍກິເລສຠາຄິຍາທິໂລກິຍາທິຕທຸຠຍໂວມິສ຺ສຕາທິວເສນ, ກຸສລາທິຂນ຺ຘາທິສງ຺ຄຫາທິສມຍວິມຸຕ຺ຕາທິຐປນາທິກຸສລມູລາທິຕິກປ຺ປຏ຺ຐານາທິວເສນ ຈ ອເນກວິຘາ ປາຬິຄຕີຕິຯ

ຕຕ຺ຖ (ທີຯ ນິຯ ຏີຯ ໑ຯຄນ຺ຖາຣມ຺ຠກຖາວຓ຺ຓນາ) ທຸວິຘາກາເຣຫິ ຠຄວໂຕ ໂຖມນາ ເວທິຕພ຺ພາ ອຕ຺ຕຫິຕສມ຺ປຕ຺ຕິໂຕ, ປຣຫິຕປ຺ປຏິປຕ຺ຕິໂຕ ຈຯ ເຕສຸ ອຕ຺ຕຫິຕສມ຺ປຕ຺ຕິ ອນາວຣຓຎາຓາຘິຄມໂຕ, ສວາສນານໍ ສພ຺ເພສໍ ກິເລສານໍ ອຈ຺ຈນ຺ຕປ຺ປຫານໂຕ ຈ ເວທິຕພ຺ພາ, ປຣຫິຕປ຺ປຏິປຕ຺ຕິ ລາຠສກ຺ກາຣາທິນິຣເປກ຺ຂຈິຕ຺ຕສ຺ສ ສພ຺ພທຸກ຺ຂນິຍ຺ຍານິກຘມ຺ມເທສນໂຕ, ປ຺ຏິວິຣຸທ຺ເຘສຸປິ ນິຈ຺ຈໍ ຫິຕຊ຺ຌາສຍຎາຓປຣິປາກກາລາຄມນໂຕ ຈ ເວທິຕພ຺ພາຯ ສາ ປເນຕ຺ຖ ປໂຍຄໂຕ, ອາສຍໂຕ ຈ ທຸວິຘາ, ປຣຫິຕປ຺ປຏິປຕ຺ຕິ, ຍຖາວຸຕ຺ຕເຠທາ ທຸວິຘາ ຈ ອຕ຺ຕຫິຕສມ຺ປຕ຺ຕິ ປກາສິຕາ ໂຫຕິຯ ກຖໍ? “ມຫາກາຣຸຓິກ”ນ຺ຕິ ອິມິນາ ອາສຍໂຕ , “ນິປຸຓ...ເປ... ເທສນ”ນ຺ຕິ ອິມິນາ ປໂຍຄໂຕ, “ນາຖ”ນ຺ຕິ ອິມິນາ ປນ ອຸຠຍຖາປິ ຠຄວໂຕ ປຣຫິຕປ຺ປຏິປຕ຺ຕິ ປກາສິຕາ ກຣຸຓາກິຈ຺ຈທີປນໂຕ, “ເຎຍ຺ຍສາຄຣປາຣຄຸ”ນ຺ຕິ ອິມິນາ ສາຕິສຍໍ ອຕ຺ຕຫິຕສມ຺ປຕ຺ຕິ ປຣມຸກ຺ກໍສຄຕຎາຓກິຈ຺ຈທີປນໂຕຯ

ອຖ ວາ ຕິວິຘາກາເຣຫິ ຠຄວໂຕ ໂຖມນາ ເວທິຕພ຺ພາ ເຫຕຸໂຕ, ຜລໂຕ, ອຸປກາຣໂຕ ຈຯ ຕຕ຺ຖ ເຫຕຸ ມຫາກຣຸຓາ, ສາ ປນ ປຖມປເທນ ສຣູເປເນວ ທສ຺ສິຕາຯ ຜລໍ ຈຕຸພ຺ພິຘໍ ຎາຓສມ຺ປທາ ປຫານສມ຺ປທາ ອານຸຠາວສມ຺ປທາ ຣູປກາຍສມ຺ປທາ ຈາຕິຯ ຕາສຸ ປທານຠູຕາ ຎາຓປຫານສມ຺ປທາ “ເຎຍ຺ຍສາຄຣປາຣຄຸ”ນ຺ຕິ ອິມິນາ ປເທນ ປກາສິຕາຯ ປທາເນ ຫິ ທສ຺ສິເຕ ອວິນາຠາວໂຕ ອິຕຣມ຺ປິ ທ຺ວຍໍ ທສ຺ສິຕເມວ ໂຫຕິຯ ນ ຫິ ພຸທ຺ຘານໍ ອານຸຠາວຣູປກາຍສມ຺ປຕ຺ຕີຫິ ວິນາ ກທາຈິປິ ຘມ຺ມກາຍສິຣີ ວຕ຺ຕຕີຕິຯ ອຸປກາໂຣ ອນນ຺ຕຣໍ ອພາຫິຣໍ ກຕ຺ວາ ຕິວິຘຍານມຸເຂນ ວິມຸຕ຺ຕິຘມ຺ມເທສນາ, ສາ “ນາຖໍ, ນິປຸຓ...ເປ... ເທສນ”ນ຺ຕິ ປທທ຺ວເຍນ ປກາສິຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ຕຕ຺ຖ (ທີຯ ນິຯ ຏີຯ ໑ຯຄນ຺ຖາຣມ຺ຠກຖາວຓ຺ຓນາ) “ມຫາກາຣຸຓິກ”ນ຺ຕິ ເອເຕນ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິຍາ ມູລໍ ທສ຺ເສຕິຯ ມຫາກ

ຣຸຓາສຎ຺ໂຈທິຕມານໂສ ຫິ ຠຄວາ ສໍສາຣປງ຺ກໂຕ ສຕ຺ຕານໍ ສມຸທ຺ຘຣຓຕ຺ຖໍ ກຕາຠິນີຫາໂຣ ອນຸປຸພ຺ເພນ ປາຣມິໂຍ ປູເຣຕ຺ວາ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘີ ອຘິຄໂຕຕິ ກຣຸຓາ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິຍາ ມູລໍຯ ‘‘ເຎຍ຺ຍສາຄຣປາຣຄູ’’ນ຺ຕິ ເອເຕນ ປຸພ຺ພຠາຄປ຺ປຏິປຕ຺ຕິຍາ ສທ຺ຘີ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘີ ທສ຺ເສຕິຯ ອນາວຣຓຎາຓປທຏ຺ຐານຎ຺ຫິ ມຄ຺ຄຎາຓໍ, ມຄ຺ຄຎາຓປທຏ຺ຐານຎ຺ຈ ອນາວຣຓຎາຓໍ ‘‘ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘີ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ວຸຕ຺ຕປ຺ປເຠທໍ ປນ ສມ຺ມສນຎາຓໍ ສຫ ປຎ຺ຎາປາຣມິຍາ ຕສ຺ສາ ປຸພ຺ພຠາຄປຏິປທາຯ ຕສ຺ສາ ຫິ ອານຸຠາເວນ ລີນຸທ຺ຘຈ຺ຈປຕິຏ຺ຐານາຍູຫນກາມສຸຂລ຺ລິກຕ຺ຕກິລມຖານຸໂຍຄສ຺ສຕຸຈ຺ເຉທາທິອນ຺ຕທ຺ວຍວິຣຫິຕາ ອຸກ຺ກໍສປາຣມິປ຺ປຕ຺ຕາ ມຊ຺ຌິມາ ປຏິປທາ ຠາວນາປາຣິປູຣີ ຄຕາຯ ‘‘ນາຖ’’ນ຺ຕິ ອິມິນາ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິຍາ ຜລໍ ທສ຺ເສຕິ ໂລກຕ຺ຕຍນາຍກຠາວທີປນໂຕຯ ຕຖາ ຫິ ສພ຺ພານຕ຺ຖປຣິຫາຣປຸພ຺ພງ຺ຄມາຍ ນິຣວເສສຫິຕສຸຂວິຘານຕປ຺ປຣາຍ ນິຣຕິສຍາຍ ປໂຍຄສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ, ສເທວມນຸສ຺ສາຍ ປຊາຍ ອຈ຺ຈນ຺ຕຸປກາຣິຕາຍ ອປຣິມິຕນິຣຸປມຠາວຄຸຓວິເສສສມງ຺ຄິຕາຍ ຈ ສພ຺ພສຕ຺ຕຸຕ຺ຕໂມ ຠຄວາ ອປຣິມາຓາສຸ ໂລກຘາຕູສຸ ອປຣິມາຓານໍ ສຕ຺ຕານໍ ອນຸຕ຺ຕຣຄາຣວຏ຺ຐານຠູຕຕາຍ ຈ ‘‘ນາໂຖ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິຯ ‘‘ນິປຸຓ…ເປ… ເທສນ’’ນ຺ຕິ ອິມິນາ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິຍາ ປໂຍຊນໍ ທສ຺ເສຕິຯ ສໍສາຣມໂຫຆໂຕ ສຕ຺ຕສນ຺ຕາຣຓຕ຺ຖຎ຺ຫິ ຠຄວຕາ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິ ອຠິປ຺ປຕ຺ຖິຕາ, ຕຎ຺ຈ ສຕ຺ຕສນ຺ຕາຣຓໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕເທສນາສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສມິຊ຺ຌຕິ ຕທວິນາຠາວໂຕຯ ອິມິນາ ຠຄວໂຕ ສາຕິສຍາ ປຣຫິຕປ຺ປຏິປຕ຺ຕິ ທສ຺ສິຕາ, ອິຕເຣຫິ ອຕ຺ຕຫິຕສມ຺ປຕ຺ຕີຕິ ຕທຸຠເຍນ ອຕ຺ຕຫິຕາຍ ປຏິປນ຺ນາທີສຸ ຈຕູສຸ ປຸຄ຺ຄເລສຸ ຠຄວໂຕ ຈຕຸຕ຺ຖປຸຄ຺ຄລຠາວໍ ທີເປຕິ, ເຕນ ຈ ອນຸຕ຺ຕຣທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍຠາວໍ, ອຸຕ຺ຕມວນ຺ທນິຍຠາວໍ, ອຕ຺ຕໂນ ຈ ວນ຺ທນກິຣິຍາຍ ເຂຕ຺ຕງ຺ຄຕຠາວໍ ທີເປຕິຯ

ເອຕ຺ຖ ຈ ຍຖາ ‘‘ມຫາກາຣຸຓິກ’’ນ຺ຕິ ອິມິນາ ປເທນ ຠ຺ຄວໂຕ ມຫາກຣຸຓາ ທສ຺ສິຕາ, ເອວໍ ‘‘ເຎຍ຺ຍສາຄຣປາຣຄູ’’ນ຺ຕິ ເອເຕນ ມຫາປຎ຺ຎາ ທສ຺ສິຕາຯ ເຕສຸ ກຣຸຓາຄ຺ຄຫເຓນ ໂລກິເຍສຸ ມຫຄ຺ຄຕຠາວປ຺ປຕ຺ຕາສາຘາຣຓຄຸຓທີປນໂຕ ຠ຺ຄວໂຕ ສພ຺ພໂລກິຍຄຸຓສມ຺ປຕ຺ຕິ ທສ຺ສິຕາ ໂຫຕິ, ປຎ຺ຎາຄ຺ຄຫເຓນ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາຓປທຏ຺ຐານມຄ຺ຄຎາຓທີປນໂຕ ສພ຺ພໂລກຸຕ຺ຕຣຄຸຓສມ຺ປຕ຺ຕິຯ ຕທຸຠຍຄ຺ຄຫຓສິທ຺ໂຘ ເອວ ຈຕ຺ໂຖ ນາຖສທ຺ເທນ ປກາສິຍຕິຯ ກຣຸຓາວຈເນນ ອຸປຄມນໍ ນິຣຸປກ຺ກິເລສໍ ທສ຺ເສຕິ, ປຎ຺ຎາວຈເນນ ອປຄມນໍຯ ຕຖາ ກຣຸຓາຄ຺ຄຫເຓນ ໂລກສມຎ຺ຎານຸຣູປໍ ຠຄວໂຕ ປວຕ຺ຕິໍ ທສ຺ເສຕິ ໂລກໂວຫາຣວິສຍຕ຺ຕາ ກຣຸຓາຍ, ປຎ຺ຎາຄ຺ຄຫເຓນ ສມຎ຺ຎາຍ ອນຕິຘາວນໍຯ ສຠາວານວໂພເຘນ ຫິ ຘມ຺ມານໍ ສມຎ຺ຎໍ ອຕິຘາວິຕ຺ວາ ສຕ຺ຕາທິສມ຺ມສນໍ ໂຫຕີຕິຯ ຕຖາ ກຣຸຓາຄ຺ຄຫເຓນ ມຫາກຣຸຓາສມາປຕ຺ຕິວິຫາຣໍ ທສ຺ເສຕິ, ປຎ຺ຎາຄ຺ຄຫເຓນ ຕີສຸ ກາເລສຸ ອປ຺ປຏິຫຕຎາຓໍ, ຈຕຸສຈ຺ຈຎາຓໍ, ຈຕຸປຏິສມ຺ຠິທາຎາຓໍ, ຈຕຸເວສາຣຊ຺ຊຎາຓໍຯ ກຣຸຓາຄ຺ຄຫເຓນ ມຫາກຣຸຓາສມາປຕ຺ຕິຎາຓສ຺ສ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ເສສາສາຘາຣຓຎາຓານິ, ໖ ອຠິຎ຺ຎາ, ອຏ຺ຐສຸ ປຣິສາສຸ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໔໑, ໑໗໘) ອກມ຺ປນຎາຓານິ, ທສ ພລານິ, ຈຸທ຺ທສ ພຸທ຺ຘຎາຓານິ, ໂສຬສ ຎາຓຈຣິຍາ, ອຏ຺ຐາຣສ ພຸທ຺ຘຘມ຺ມາ (ມຫານິຯ ໖໙, ໑໔໖; ຈູຬນິຯ ໂມຆຣາຊມາຓວປຸຈ຺ຉານິທ຺ເທສ ໘໔; ປຏິຯ ມຯ ໓ຯ໔; ທີຯ ນິຯ ອຏ຺ຐຯ ໓ຯ໓໐໔; ວິຠຯ ມູລຏີຯ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕຠາຊນີຍວຓ຺ຓນາ; ທີຯ ນິຯ ຏີຯ ໓ຯ໑໔໑), ຈຕຸຈຕ຺ຕາລີສ ຎາຓວຕ຺ຖູນິ ສຕ຺ຕສຕ຺ຕຕິ ຎາຓວຕ຺ຖູນີຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໔ຯ໓໔) ເອວມາທີນໍ ອເນເກສໍ ປຎ຺ຎາປ຺ປເຠທານໍ ວເສນ ຎາຓຈາຣໍ ທສ຺ເສຕິຯ

ຕຖາ ກຣຸຓາຄ຺ຄຫເຓນ ຈຣຓສມ຺ປຕ຺ຕິ, ປຎ຺ຎາຄ຺ຄຫເຓນ ວິຊ຺ຊາສມ຺ປຕ຺ຕິຯ ກຣຸຓາຄ຺ຄຫເຓນ ສຕ຺ຕາຘິປຕິຕາ, ປຎ຺ຎາຄ຺ຄຫເຓນ ຘມ຺ມາຘິປຕິຕາຯ ກຣຸຓາຄ຺ຄຫເຓນ ໂລກນາຖຠາໂວ, ປຎ຺ຎາຄ຺ຄຫເຓນ ອຕ຺ຕນາຖຠາໂວຯ ຕຖາ ກຣຸຓາຄ຺ຄຫເຓນ ປຸພ຺ພກາຣີຠາໂວ, ປຎ຺ຎາຄ຺ຄຫເຓນ ກຕຎ຺ຎຸຕາຯ ກຣຸຓາຄ຺ຄຫເຓນ ອປຣນ຺ຕປຕາ, ປຎ຺ຎາຄ຺ຄຫເຓນ ອນຕ຺ຕນ຺ຕປຕາຯ ກຣຸຓາຄ຺ຄຫເຓນ ວາ ພຸທ຺ຘກຣຘມ຺ມສິທ຺ຘິ, ປຎ຺ຎາຄ຺ຄຫເຓນ ພຸທ຺ຘຠາວສິທ຺ຘິຯ ຕຖາ ກຣຸຓາຄ຺ຄຫເຓນ ປເຣສໍ ຕາຣຓໍ, ປຎ຺ຎາຄ຺ຄຫເຓນ ສຍໍ ຕາຣຓໍຯ ຕຖາ ກຣຸຓາຄ຺ຄຫເຓນ ສພ຺ພສຕ຺ເຕສຸ ອນຸຄ຺ຄຫຈິຕ຺ຕຕາ, ປຎ຺ຎາຄ຺ຄຫເຓນ ສພ຺ພຘມ຺ເມສຸ ວິຣຕ຺ຕຈິຕ຺ຕຕາ ທສ຺ສິຕາ ໂຫຕິຯ ສພ຺ເພສຎ຺ຈ ພຸທ຺ຘຄຸຓານໍ ກຣຸຓາ ອາທິ ຕໍນິທານຠາວໂຕ, ປຎ຺ຎາ ປຣິໂຍສານໍ ຕໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິ ກຣຓີຍາຠາວໂຕ, ອິຕິ ອາທິປຣິໂຍສານທສ຺ສເນນ ສພ຺ເພ ພຸທ຺ຘຄຸຓາ ທສ຺ສິຕາ ໂຫນ຺ຕິຯ ຕຖາ ກຣຸຓາວຈເນນ ສີລກ຺ຂນ຺ຘປຸພ຺ພງ຺ຄໂມ ສມາຘິກ຺ຂນ຺ໂຘ ທສ຺ສິໂຕ ໂຫຕິຯ ກຣຸຓານິທານຎ຺ຫິ ສີລໍ ຕໂຕ ປາຓາຕິປາຕາທິວິຣຕິປ຺ປວຕ຺ຕິໂຕ, ສາ ຈ ຌານຕ຺ຕຍສມ຺ປໂຍຄີນີຕິຯ ປຎ຺ຎາວຈເນນ ປຎ຺ຎາກ຺ຂນ຺ໂຘຯ ສີລຎ຺ຈ ສພ຺ພພຸທ຺ຘຄຸຓານໍ ອາທິ, ສມາຘິ ມຊ຺ເຌ, ປຎ຺ຎາ ປຣິໂຍສານນ຺ຕິ ເອວມ຺ປິ ອາທິມຊ຺ຌປຣິໂຍສານກລ຺ຍາຓາ ສພ຺ເພ ພຸທ຺ຘຄຸຓາ ທສ຺ສິຕາ ໂຫນ຺ຕິ ນຍໂຕ ທສ຺ສິຕຕ຺ຕາຯ ເອໂສ ເອວ ຫິ ນິຣວເສໂສ ພຸທ຺ຘຄຸຓານໍ ທສ຺ສນູປາໂຍ, ຍທິທໍ ນຍຄ຺ຄາຫຓໍ, ອຎ຺ຎຖາ ໂກ ນາມ ສມຕ຺ໂຖ ຠຄວໂຕ ຄຸເຓ ອນຸປທໍ ນິຣວເສໂສ ທສ຺ເສຕຸໍຯ ເຕເນວາຫ –

‘‘ພຸທ຺ໂຘປິ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ຠ຺ເຓຍ຺ຍ ວຓ຺ຓໍ, ກປ຺ປມ຺ປິ ເຈ ອຎ຺ຎມຠາສມາໂນ;

ຂີເຍຖ ກປ໌ໂປ ຈີຣທີໝມນຸຕເຣ, ວຕ໌ໂຕ ນ ຂີເຍຖ ຕຖາຄຕສຸສາ''ຕິ. (ທີ. ນິ. ອຏຸຖ. ໑.໓໐໔; ໓.໑໔໑; ມ. ນິ. ອຏຸຖ. ໓.໔໔໔; ຂຸທາ. ອຏຸຖ. ໕໓; ອປ. ອຏຸຖ. ໔.໗.໔໐; ພຸ. ວໍ. ອຏຸຖ. ໔.໔; ຈຣິຍາ. ອຏຸຖ. ນິທານກຖາ, ປກິຕຸຕາກກຖາ; ທີ. ນິ. ຝີ. ໑.ຄນຸຖາຣມຸກກຖາວຕຸຕນາ; ມ. ນິ. ຝີ. ໑.໑; ສໍ. ນິ. ຝີ. ໑.໑.໑; ອ. ນິ. ຝີ. ໑.໑.໑; ວຊີຣ. ຝີ. ຄນຸຖາຣມຸກກຖາ; ສາຣຕຸຖ. ຝີ. ໑.ຄນຸຖາຣມຸກກຖາວຕຸຕນາ);

ເຕເນວ ຈ ອາຍສຸມຕາ ສາຣີປຸຕຸຕຕຸເຖເຣນາປິ ພຸທຸຮຄຸຕປຣິຈຸເຂທນໍ ປຕິ ອນຸຍຸຕຸເຕນ ''ໂນ ເຫຕໍ, ກນຸເຕ''ຕິ (ທີ. ນິ. ໔.໑໔໔) ປຝິກຸຂິປິຕຸວາ ''ອປີຈ ເມ, ກນຸເຕ, ສມຸມນຸວໂຍ ວິທີໂຕ''ຕິ (ທີ. ນິ. ໔.໑໔໖) ວຸຕຸຕໍ.

ເອວໍ ສງເຂເປນ ສກລສພຸພຄຸຄຸຕເຕຫິ ກຄວນຸຕໍ ອກິຕຸຖວິຕຸວາ ອິທານິ ສທຸສມຸນໍ ໄຖເມຕຸ ''ວິຊຸຊາຈຣຕສມຸປນຸນາ''ຕິອາທິ ມາຫ. ຕຕຸຖ ວິຊຸຊາຈຣຕສມຸປນຸນາ ທຸຕຸວາຕີ ວຈນເສໂສ. ວິນຸທີຍໍ ສມຸມານໍ ສລກຸຂຕໍ, ສາມຄຸຄລກຸຂຕຄຸຈ ວິນຸທຕີຕິ ວິຊຸຊາ, ໂລກກຸຂນຸຂາທີນິ ວາ ວິຊຸຊນຝຸເຖນ ວິຊຸຊາ, ຈຕຸນຸນໍ ວາ ອຣິຍສຈຸຈານໍ ວິທິຕກຣຕຝຸເຖນ ວິຊຸຊາຕິ ເອວໍ ຕາເວຕຸຖ ວຈນຕຸຖໂຕ ວິຊຸຊາ ເວທິຕພຸພາ. ປເກທໂຕ ປນ ຕິສຸໂສປິ ວິຊຸຊາ ວິຊຸຊາ ກຍເກຣວສຸຕຸເຕ ອາຄຕນີຍາເມເນວ, ອຏຸຖປິ ວິຊຸຊາ ວິຊຸຊາ ອມຸພຏຸຖສຸຕຸຕາທີສຸ (ທີ. ນິ. ໑.໔ກຸ໘ ອາທໂຍ) ອາຄຕນີຍາເມເນວ. ຈຣນຸຕິ ເຕຫີຕິ ຈຣຕານິ, ສີລສໍວຣາທໂຍ ປຄຸຈທສ ສມຸມາ, ອິຕິ ອິມາທິ ວິຊຸຊາທີ, ອິເມຫິ ຈ ຈຣເຕຫິ ສມຸປນຸນາ ສມຸປນຸນາຄຕາຕິ ວິຊຸຊາຈຣຕສມຸປນຸນາ.

ເຍນາຕິ ເຍນ ສມຸເມນ ກຣຕກູເຕນ, ເຫຕຸກູເຕນ ຈ. ຕຕຸຖ ມຄຸຄສມຸມສຸສ ກຣຕຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພ ນິຍຸຍານກິຣິຍາ ສາຂກຕມກາວໂຕ, ນິພຸພານສມຸມສຸສ ເຫຕຸອຕຸໂຖ ອາຣມຸມຕປຈຸຈຍກາວໂຕ. ປຈຸຈຍຕຸໂຖ ທີ ອຍໍ ເຫຕຸວຕຸໂຖ. ປຣິຍຕຸຕິສມຸມສຸສປິ ເຫຕຸອຕຸໂຖ ຍຸຊຸຊເຕວ ປຣມຸປຣາຍ ເຫຕຸກາວໂຕ. ຜລສມຸເມ ປນ ອຸກຍມຸປິ ສມຸກວຕີ. ກຖໍ? ''ຕາຍ ສທຸສາຍ ອວູປສນຸຕາຍາ''ຕິ ວຈນໂຕ ມຄຸເຄນ ສມຸຈຸຂິນຸນານໍ ກິເລສານໍ ປຝິປຸປສຸສທຸນີປຸປທານກິຈຸຈຕາຍ ຜລສຸສ ນິຍຸຍານານຸຄຸຕຕາ, ນິຍຸຍານປຣິໂຍສານຕາ ຈາຕິ ອິມິນາ ປຣິຍາເຍນ ສີຍາ ກຣຕຕຸໂຖ ນິຍຸຍານກິຣິຍາຍ. ສກທາຄາມິມຄຸຄວິປສຸສນາທີນໍ ປນ ອຸປນິສຸສຍປຈຸຈຍກາວໂຕ ສີຍາ ເຫຕຸອຕຸໂຖ. ເອວຄຸຈ ກຕຸວາ ອຄຸຄປຸປສາທສຸຕຸຕາທີສຸ (ອິຕິວຸ. ໙໐) ອຄຸຄາທີກາເວນ ອຄຸຄ ທີຕາປິ ຜລປຣິຍຕຸຕິສມຸມາ ຉຕຸຕມາຕວກວິມານາທີສຸ (ວິ. ວ. ໘໘໖ ອາທໂຍ) ສຣຕີຍກາເວນ ຄທີຕາຕິ ເຕສໍ ມຄຸຄນິພຸພານານໍ ວິຍ ມຫາອຏຸກຖາຍໍ ສຣຕກາໂວ ອຸທຸສໂຕ. ວິເສສໂຕ ເຈຕຸຖ ມຄຸຄປຣິຍາປນຸນາ ເອວ ວິຊຸຊາຈຣຕສມຸມາ ເວທິຕພຸພາ. ເຕ ທີ ນິປຸປຣິຍາເຍນ ນິຍຸຍານກິຣິຍາຍ ສາຂກຕມກູຕາ, ນ ອິຕເຣ. ອິຕເຣສໍ ປນ ນິຍຸຍານຕຸຖຕາຍ ນິຍຸຍານຕາ. ຍທີ ເອວໍ ກສຸມາ ''ວິຊຸຊາຈຣຕສມຸປນຸນາ ທຸຕຸວາ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ, ນິຍຸຍານສມກາລເມວ ທີ ຍຖາວຸຕຸຕວິຊຸຊາຈຣຕສມຸປຕຸຕີສມຸກີໂມ ຕິ? ນາຍໍ ວິໂຣໂຂ ສມານກາລຕາຍ ເອວ ອຂີປຸເປຕຸຕຸຕາ ຍຖາ ''ຈກຸຂຸຄຸຈ ປຝິຈຸຈ ຮູເປ ຈ ອຸປຸປຊຸຊຕິ ຈກຸຂຸວິຄຸຄາຕ''ນຸຕິ (ມ. ນິ. ໑.໔໐໔, ໔໐໐; ໓.໔໒໑, ໔໔໔, ໔໒໖; ສໍ. ນິ. ໔.໔໓-໔໔; ໔.໖໐; ກຖາ. ໔໖໔, ໔໖໗). ສມຸປນຸນາຕິ ວາ ປທສຸສ ວຕຸຕມານກາລຕຸຖຕາ ເວທິຕພຸພາ ''ອຸປຸປນຸນາ ສມຸມາ''ຕິ (ສ. ສ. ຕິກມາຕິກາ ໑໗) ເອຕຸຖ ອຸປຸປນຸນສທຸທສຸສ ວິຍ. ເອວຄຸຈ ກຕຸວາ ວຈນເສສມນຸຕເຣເນວ ປທໂຍຊນາ ສິທຸຂາ ໂຫຕິ. ''ເຍນາ''ຕິ ຈ ປທໍ ອຸກຍຕຸຖ ສມຸພນຸຂິຕພຸພໍ ''ເຍນ ສມຸເມນ ວິຊຸຊາຈຣຕສມຸປນຸນາ, ເຍນ ສມຸເມນ ນິຍຸຍນຸຕິ''ຕິ.

ໂລກໂຕຕິ ຂນຸຂາທີໂລກໂຕ, ວຝຸຝໂຕຕິ ອຕຸໂຖ. ນຸຕິ ຕໍ ມຄຸຄນິພຸພານຜລປຣິຍຕຸຕິເກທໍ ສມຸມໍ. ອຸຕຸຕມນຸຕິ ເສຏຸຖໍ. ຕຖາ ເຫສ ອຕຸຕນາ ອຸຕຸຕຣີຕຣສຸສ ອກາເວນ ''ອນຸຕຸຕໂຣ''ຕິ ວຸຈຸຈຕີ. ຕຕຸຖ ມຄຸຄສຸສ ນິຍຸຍານເຫຕຸອາທີອຕຸເຖນ, ນິພຸພານສຸສ ນິສຸສຣຕວິເວກາທີອຕຸເຖນ, ຜລສຸສ ອຣິຍສນຸຕກາວາທີອຕຸເຖນ ຈ ເສຏຸຖຕາ ເວທິຕພຸພາ. ສຸວາຍມຕຸໂຖ ''ຍາວຕາ, ກິກຸຂເວ, ສມຸມາ ສງຂຕາ, ອຣິໂຍ ອຏຸຖງຄິໂກ ມຄຸໂຄ ເຕສໍ ອຄຸຄມກຸຂາຍຕີ''ຕິ (ອິຕິວຸ. ໙໐; ອ. ນິ. ໔.໓໔) ອາທີສຸຕຸຕປທານຸສາເຣນ ວິກາເວຕພຸໂພ.

ສມຸມນຸຕິ ຍຖານຸສິຏຸຖໍ ປຝິປຊຸຊມາເນ ອປາຍໂຕ, ສໍສາຣໂຕ ຈ ອປຕມາເນ ກຕຸວາ ຂາເຣຕີຕິ ສມຸໂມ. ສມຸມາ, ສາມຄຸຈ ສພຸພສມຸມານໍ ພຸທຸຮຕຸຕາ ສມຸມາສມຸພຸທຸໂຮ, ສພຸພຄຸຄຸຕາອນາວຣຕຄາໂຕ ສມນຸຕຈກຸຂຸ ກຄວາ, ເຕນ ຍຖາ ສມຸມາສມຸໂພຂີສມຸຂີຄເມເນວ ສພຸເພ ພຸທຸຮຄຸຕາ ສມຸປາປຸຕີຍນຸຕີ, ເອວໍ ສມຸມເທວ ອາເສວນາຍ ກາວນາຍ ພທຸລີກິຣິຍາຍ ສມຸມາປຝິປຕຸຕິຍາ ສມຸມເທວ ປຈຸຈເວກຸຂຕາຍ ສກຸກຈຸຈໍ ສມຸມເທສນາຍ ເວເນຍຸຍສນຸຕາເນສຸ ປຕິຏຸຖາປເນນ –

“ອຣິຍໍ , ໂວ ຠິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາສມາຘິໍ ເທເສສ຺ສາມິ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໑໓໖; ເປຏໂກຯ ໒໔)ຯ ມຄ຺ຄານຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ ເສຏ຺ໂຐ (ຘຯ ປຯ ໒໗໓; ເນຕ຺ຕິຯ ໑໗໐; ເປຏໂກຯ ໓໐)ຯ ຍາວຕາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມາ ສງ຺ຂຕາ ວາ ອສງ຺ຂຕາ ວາ, ວິຣາໂຄ ເຕສໍ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕິ (ອິຕິວຸຯ ໙໐; ອຯ ນິຯ ໔ຯ໓໔)ຯ ເອກາຍໂນ ອຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຄ຺ໂຄ ສຕ຺ຕານໍ ວິສຸທ຺ຘິຍາ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໓໗໓; ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໐໖; ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໓໖໗, ໓໘໔)ຯ ຘມ຺ມໍ, ໂວ ຠິກ຺ຂເວ, ເທເສສ຺ສາມິ ອາທິກລ຺ຍາຓ”ນ຺ຕິ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໔໒໐; ເນຕ຺ຕິຯ ໔) –

ອາທິວຈເນຫິ, ອຠິຕ຺ຖວເນນ ຈ ປູຊິໂຕ ມານິໂຕ ອປຈິໂຕຕິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘປູຊິໂຕ, ຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘປູຊິຕໍ ຘມ຺ມໍ ວນ຺ເທຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ

ອຍໍ ປເນຕ຺ຖ ສງ຺ເຂປຕ຺ໂຖ – ຍສ຺ສ ຘມ຺ມສ຺ສ ອຘິຄມເນ ວິຊ຺ຊາສມ຺ປນ຺ນາ ເຈວ ໂຫນ຺ຕິ ຈຣຓສມ຺ປນ຺ນາ ຈ, ສພ຺ພວຏ຺ຏທຸກ຺ຂໂຕ ຈ ນິຍ຺ຍນ຺ຕິ, ຕເມວ ອຣິຍານໍ ສກລຄຸຓສມງ຺ຄິຠາວນິມິຕ຺ຕໍ, ອນວເສສທຸກ຺ຂນິສ຺ສຣຓເຫຕຸຠູຕຎ຺ຈ ອຸຕ຺ຕມໍ ປວຣໍ ສທ຺ຘິໍ ປຣິຍຕ຺ຕິຘມ຺ເມນ ນວວິຘໍ ໂລກຸຕ຺ຕຣຘມ຺ມໍ ຠຄວຕາປິ ສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕິອາທິວິຘິນາ ປູຊິຕໍ ນມາມິ, ອຠິຕ຺ຖວາມິ ວາຕິຯ

ເອຕ຺ຖ ຈ “ເຍນ ໂລກໂຕ ນິຍ຺ຍນ຺ຕິ, ວິຊ຺ຊາຈຣຓສມ຺ປນ຺ນາ ຈ ໂຫນ຺ຕີ”ຕິ ປທທ຺ວເຍນ ຍຖາກ຺ກມໍ ຘມ຺ມສ຺ສ ຠາເວຕພ຺ພຠາໂວ, ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພຠາໂວ ຈ ວຸຕ຺ໂຕຯ ເຕສຸ ປຐເມນ ວິຊ຺ຊາສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຘມ຺ມໍ ໂຖເມຕິ, ທຸຕິເຍນ ວິມຸຕ຺ຕິສມ຺ປຕ຺ຕິຍາຯ ຕຖາ ປຐເມນ ຌານສມ຺ປທາຍ, ທຸຕິເຍນ ວິໂມກ຺ຂສມ຺ປທາຍຯ ປຐເມນ ວາ ສມາຘິສມ຺ປທາຍ, ທຸຕິເຍນ ສມາປຕ຺ຕິສມ຺ປທາຍຯ ປຐເມນ ວາ ຂຍຎາຓຠາເວນ, ທຸຕິເຍນ ອນຸປ຺ປາທຎາຓຠາເວນຯ ອຖ ວາ ປຸຣິເມນ ວິຊ຺ຊູປມຕາຍ, ທຸຕິເຍນ ວຊິຣູປມຕາຍຯ ປຸຣິເມນ ວາ ວິຣາຄສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ, ທຸຕິເຍນ ນິໂຣຘສມ຺ປຕ຺ຕິຍາຯ ຕຖາ ປຐເມນ ນິຍ຺ຍານຠາເວນ, ທຸຕິເຍນ ນິສ຺ສຣຓຠາເວນຯ ປຐເມນ ວາ ເຫຕຸຠາເວນ, ທຸຕິເຍນ ອສງ຺ຂຕຠາເວນຯ ປຐເມນ ວາ ທສ຺ສນຠາເວນ, ທຸຕິເຍນ ວິເວກຠາເວນຯ ປຐເມນ ວາ ອຘິປຕິຠາເວນ, ທຸຕິເຍນ ອມຕຠາເວນ ຘມ຺ມໍ ໂຖເມຕິຯ ອຖ ວາ ປຐເມນ ນິຍ຺ຍານິກຠາວທສ຺ສນໂຕ ສ຺ວາກ຺ຂາຕຕາຍ ຘມ຺ມໍ ໂຖເມຕິ, ທຸຕິເຍນ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພຠາວໂຕ ສນ຺ທິຏ຺ຐິກຕາຍຯ ຕຖາ ປຸຣິເມນ ອກາລິກຕາຍ, ປຈ຺ຉິເມນ ເອຫິປສ຺ສິກຕາຍຯ ປຸຣິເມນ ວາ ໂອປເນຍ຺ຍິກຕາຍ, ປຈ຺ຉິເມນ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ເວທິຕພ຺ພຕາຍ ຘມ຺ມໍ ໂຖເມຕິຯ

“ອຸຕ຺ຕມ”ນ຺ຕິ ຈ ເອເຕນ ອຎ຺ຎສ຺ສ ວິສິຏ຺ຐສ຺ສ ອຠາວທີປເນນ ປຣິປຸຓ຺ຓຕາຍ ຘມ຺ມໍ ໂຖເມຕິ , “ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘປູຊິຕ”ນ຺ຕິ ເອເຕນ ປຣິສຸທ຺ຘຕາຍຯ ສພ຺ພໂທສາປຄເມນ ຫິສ຺ສ ປູຊນີຍຕາຯ ປຣິສຸທ຺ຘຕາຍ ຈສ຺ສ ປຫານສມ຺ປທາ, ປຣິປຸຓ຺ຓຕາຍ ປຠາວສມ຺ປທາຯ ປຫານສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຈ ຠາວນາປາຣິປູຣີ ອນວເສສໂທສສມຸຄ຺ຆາຕນໂຕ, ປຠາວສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສຈ຺ຉິກິຣິຍນິພ຺ພຕ຺ຕິ ຕຕຸຕ຺ຕຣິ ກຣຓີຍາຠາວໂຕຯ ອນຎ຺ຎສາຘາຣຓຕາຍ ຫິ ອຸຕ຺ຕໂມຕິຯ ຕຖາ ຠາເວຕພ຺ພຠາເວນສ຺ສ ສຫ ປຸພ຺ພຠາຄສີລາທີຫິ ເສກ຺ຂາ ສີລສມາຘິປຎ຺ຎາກ຺ຂນ຺ຘາ, ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພຠາເວນ ສຫ ອສງ຺ຂຕາຍ ຘາຕຸຍາ ອເສກ຺ຂາ ສີລສມາຘິປຎ຺ຎາກ຺ຂນ຺ຘາ ທສ຺ສິຕາ ໂຫນ຺ຕີຕິຯ

ເອວໍ ສງ຺ເຂເປນ ສທ຺ຘມ຺ມຄຸເຓຫິ ສທ຺ຘມ຺ມໍ ໂຖເມຕ຺ວາ ອິທານິ ອຣິຍສງ຺ຆໍ ໂຖເມຕຸໍ “ສີລາທິຄຸຓສມ຺ປນ຺ໂນ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ສີລາທິຄຸຓສມ຺ປນ຺ໂນຕິ ສີລສມາຘິປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິຍາທິຄຸເຓຫິ ສມ຺ປນ຺ໂນ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ສມ຺ປນ຺ນສີລາທິຄຸໂຓ ວາຯ ອຣິຍານຎ຺ຫິ ຕໍຕໍມຄ຺ຄວຊ຺ຌກິເລສປ຺ປຫາເນນ ຫຕປຏິປກ຺ຂາ ສຸວິສຸທ຺ຘາ ສີລາທໂຍ “ສມ຺ປນ຺ນາ”ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ອຣຫນ຺ຕິ , ນ ປຸຖຸຊ຺ຊນານໍ, ຍໂຕ “ສຸປ຺ປຏິປນ຺ໂນ”ຕິອາທິນາ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໗໔; ອຯ ນິຯ ໖ຯ໑໐; ອຸທາຯ ໑໗) ອຣິຍສງ຺ໂຆ ໂຖມີຍຕິຯ ອຖ ວາ ສີລາທິຄຸຓສມ຺ປນ຺ໂນຕິ ປຣິປຸຓ຺ຓສີລາທິຄຸໂຓຯ ອຣິຍປຸຄ຺ຄລານຎ຺ຫິ ອຣິຍສຈ຺ຈປ຺ປຏິເວເຘນ ສເຫວ ຍຖາຣຫໍ ເສກ຺ຂາເສກ຺ຂາ ສີລາທິຘມ຺ມກ຺ຂນ຺ຘາ ປາຣິປູຣີ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິຯ ຐິໂຕ ມຄ຺ຄຜເລສູຕິ ມຄ຺ເຄສຸ, ຜເລສຸ ຈ ຐິໂຕ, ມຄ຺ຄຏ຺ໂຐ, ຜລຏ຺ໂຐ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ໂຍຕິ ອນິຍມໂຕ ອຣິຍສງ຺ຆໍ ນິທ຺ທິສຕິ, ຕສ຺ສ “ຕ”ນ຺ຕິ ອິມິນາ ນິຍມໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ນນຸ ຈ ອຣິຍສງ຺ເຆ ນ ສພ຺ເພ ອຣິຍປຸຄ຺ຄລາ ມຄ຺ຄຏ຺ຐາ, ນາປິ ສພ຺ເພ ຜລຏ຺ຐາຕິ? ສຈ຺ຈເມຕໍ, ອວຍວຘມ຺ເມນ ປນ ສມຸທາຍໍ ນິທ຺ທິສນ຺ໂຕ ເອວມາຫ ຍຖາ “ສມໍ ຈຸຓ຺ຓ”ນ຺ຕິຯ ຍຖາ ຫິ ໂຍຄຈຸຓ຺ຓສ຺ສ ອວຍເວສຸ ລພ຺ຠມາໂນ ສມຠາໂວ ສມຸທາເຍ ອປທິສີຍຕິ “ສມໍ ຈຸຓ຺ຓ”ນ຺ຕິ, ເອວໍ ອຣິຍສງ຺ຆສ຺ສ ອວຍວຠູເຕສຸ ອຣິຍປຸຄ຺ຄເລສຸ ລພ຺ຠມາໂນ ມຄ຺ຄຏ຺ຐຜລຏ຺ຐຠາໂວ ສມຸທາຍຠູເຕ ອຣິຍສງ຺ເຆ ຐິໂຕ “ມຄ຺ຄຜເລສູ”ຕິ ອປທິຏ຺ໂຐຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ອາຣກຕ຺ຕາ ກິເລເສຫິ, ອນເຍ ນ ອິຣິຍນໂຕ, ອເຍ ຈ ອິຣິຍນໂຕ, ສເທວເກນ ຈ ໂລເກນ “ສຣຓ”ນ຺ຕິ ອຣຓີຍໂຕ ອຣິໂຍ, ທິຏ຺ຐິ

ສີລສາມຄ຺ເຄນ ສໍຫຕຄຸຕາ ສງໂພ, ອຣິໂຍ ຈ ໂສ ສງໂພ ຈາຕິ ອຣິຍສງໂພ, ຕໍ ອຣິຍສງຆໍ។ ປຸຊຊກາວຜລນິພຸພຕຸຕນໂຕ ອຕຸຕ ໂນ ສນຸຕານໍ ປຸນາຕີຕິ ວາ ປຸຄຸລໍ, ຂິຕຸຕໍ ວຸຕຸຕໍ ພີຊໍ ວິຣຸໜນຜຸຖານຕາຍ ຕາຍຕີ ຣກຸຂຕີຕິ ເຂຕຸຕໍ ເກທາຣາທີ, ເຂຕຸຕໍ ວິຍາຕິ ເຂຕຸຕໍ, ສຕຸຕານໍ ປຸຄຸລສຸສ ມຫປຸຜລກາວກຣເຄນ ວິຣຸໜນຜຸຖານຕາຍ ເຂຕຸຕນຸຕິ ປຸຄຸລກຸເຂຕຸຕໍ។ ອນຸຕຸຕຣໍ ວນຸເທຕິ ສມຸພນຸໂຘ។

ເອຕຸຖ ຈ "ສີລາທີຄຸຕສມຸປນຸໂນ"ຕິ ເອເຕນ ອຣິຍສງໜສຸສ ກຄວໂຕ ອນຸຊາຕປຸຕຸຕໍ ທສຸເສຕິ, ເຕນສຸສ ປກາວສມຸປທາ ທີປິ ຕາ ໂຫຕິ។ "ຖິໂຕ ມຄຸຄຜເລສູ"ຕິ ເອເຕນ ປຫານສມຸປທໍ, ລາຕສມຸປທລຸຈ ທສຸເສຕິ ກິເລສານໍ ສມຸຈຸເຂທປຸປຜິປຸປສຸສທຸຂີປຸປ ຫານທີປນໂຕ, ມຄຸຄຜລລາຕາຂີຄມທີປນໂຕ ຈ។ "ອຣິຍສງໜ"ນຸຕິ ເອເຕນ ປກາວສມຸປທໍ ສພຸພສງຫານໍ ອຄຸຄກາວທີປນໂຕ, ສເທວເກນ ຈ ໂລເກນ ອຣຕີຍກາວທີປນໂຕ។ "ປຸຄຸລກຸເຂຕຸຕໍ ອນຸຕຸຕຣ"ນຸຕິ ເອເຕນ ໂລກສຸສ ພຫູປກາຣຕໍ ທສຸເສຕິ ອຄຸຄທກຸຂິເຕຍຸຍກາວທີປນໂຕ។

ຕຖາ "ສີລາທີຄຸຕສມຸປນຸໂນ"ຕິ ອິທໍ ອຣິຍສງໜສຸສ ສມຸມາຂຸຊຸລາຍສາມີຈີປຸປຜິປນຸນກາວທີປນໍ។ "ຖິໂຕ ມຄຸຄຜເລສູ"ຕິ ອິທໍ ສຕີປີ ສນຸຕານວິກາເຄນ ອເນກກາເວ ຈຕຸປຸຣິສຍຸຄອຜຸຖປຸຣິສປຸຄຸຄລກາວທີປນໍ។ "ອຣິຍສງໜ"ນຸຕິ ອິທໍ ອາຫຸເນຍຸຍາທີກາວ ທີປນໍ។ "ປຸຄຸລກຸເຂຕຸຕໍ ອນຸຕຸຕຣ"ນຸຕິ ອິທໍ ໂລກສຸສ ທີຕສຸຂາຍ ປຜິປນຸນຕາທີປນໍ។ ຕຖາ "ຖິໂຕ ມຄຸຄຜເລສູ"ຕິ ອິທໍ ອຣິຍສງໜສຸສ ໂລກຸຕຸຕຣສຣຕຄມນສພຸກາວທີປນໍ, ເຕນສຸສ ກຄວໂຕ ໂອຣສປຸຕຸຕກາໂວ ທສຸສິໂຕ ໂຫຕີ។ "ສີລາທີ ຄຸຕສມຸປນຸໂນ"ຕິ ອິມິນາ ປນສຸສ ວິຫຕວີຂສຸຕກິເລສາ ອນວເສສາ ເສກຸຂາເສກຸຂາ ສີລາທິຂມຸມກຸຂນຸຂາ ທສຸສິຕາ។ "ອຣິຍສງໜໍ ປຸຄຸລກຸເຂຕຸຕໍ ອນຸຕຸຕຣ"ນຸຕິ ອິມິນາ ເຕສໍ ເຕສຄຸເຄວ ຍຖາວຸຕຸຕຄຸຕວິເສສານໍ ສຸປຣິສຸທຸຂຕໍ ທີເປຕີ។ ເຕນສຸສ ມຫານຸກາວຕໍ, ອນຸຕຸຕຣທກຸຂິເຕຍຸຍກາວໍ, ວນຸທນາຣຫກາວໍ, ອຕຸຕໂນ ຈ ວນຸທນາກິຣິຍາຍ ເຂຕຸຕງຄຕກາວໍ ທີເປຕີ។ ສຣຕຄມນລຸຈ ສາວການໍ ສພຸພຄຸຕານໍ ອາທີ, ສປຸພຸພກາຄປຸປຜິປທາ ເສກຸຂາ ສີລກຸຂນຸຂາທໂຍ ມຊເຊ, ອເສກຸຂາ ສີ ລກຸຂນຸຂາທໂຍ ປຣິໂຍສານນຸຕິ ອາທິມຊຊປຣິໂຍສານກລຸຍາຕາ ສພຸເພ ອຣິຍສງໜຄຸຕາ ອິມາຍ ຄາຖາຍ ປກາສິຕາຕິ ເວທິຕພຸພໍ។

ເອວໍ ຄາຖາຕຸຕເຍນ ສງເຂປໂຕ ສກລຄຸຕສໍກິຕຸຕນມຸເຂນ ຣຕນຕຸຕຍສຸສ ປຕາມໍ ກຕຸວາ ອິທານິ ຕໍ ນິປຈຸຈກາຣໍ ຍຖາຂີປຸເປ ເຕ ປໂຍຊເນ ປຣິຕາເມນຸໂຕ "ວນຸທນາຊນິຕ"ນຸຕິ ຄາຖມາຫ។ ຕຕຸຖ ວນຸທນາຊນິຕນຸຕິ ວນຸທນາກາເຣນ ນິພຸພຕຸຕິຕໍ, ຣຕນຕຸຕຍຄຸຕາກິຕຸຖວນວເສນ, ນິປຈຸຈກາຣວເສນ ວາ ອຸປຸປາທິຕນຸຕິ ອຕຸໂຖ។ ອິຕີຕິ ເອວໍ "ມຫາກາຣຸຕິກ"ນຸຕິອາທິປຸປກາ ເຣນ។ ຣຕິຂຸນນຜຸເຄນ ຣຕນໍ, ພຸທຸຂຂມຸມສງຫາ, ຈິຕຸຕີກຕາທີກາໂວ ວາ ຣຕນຜຸໂຖ។ ວຸຕຸຕລຸເຫຕໍ –

"ຈິຕຸຕີກຕໍ ມຫຄຸພລຸຈ, ອຕຸລໍ ທຸລຸລາທສຸສນໍ;

ອໂນມສຕຸຕປຣິໂກຄໍ, ຣຕນໍ ເຕນ ວຸຈຸຈຕີ"ຕິ។ (ຂຸ។ ປາ។ ອຜຸຖ។ ຝ។ຓ; ທີ។ ນີ។ ອຜຸຖ។ ໔។ຓ; ສໍ។ ນີ។ ໕។໒໔ຓ; ສຸ។ ນີ។ ອຜຸຖ។ ໑។໒໒໖; ມຫານີ។ ອຜຸຖ។ ໕໐; ທີ។ ນີ។ ຝີ។ ໑។ຄນຸຖາຣມຸກກຖາ; ມ។ ນີ។ ຝີ។ ໑។໔; ສໍ។ ນີ។ ຝີ។ ໑។໑។໔; ອ។ ນີ។ ຝີ។ ໑។໑។໔; ສາຣຕຸຖ។ ຝີ។ ໑។ຄນຸຖາຣມຸກກຖາວຕຸຕນາ);

ຈິຕຸຕີກຕກາວາທໂຍ ຈ ອນຄຸຄສາຂາຣຕາ ພຸທຸຂາທີສຸ ເອວ ລພຸກນຸຕິ, ຣຕນານໍ ຕຍໍ ຣຕນຕຸຕຍໍ, ຕສຸມີ ຣຕນຕຸຕເຍ។ ຫຕນຸຕຣາໂຍຕິ ວິຂສຸເຕົາປທຸທໂວ ຫຸຕຸວາຕິ ສມຸພນຸໂຘ, ເອເຕນ ອຕຸຕໂນ ປສາທສມຸປຕຸຕິຍາ, ຣຕນຕຸຕຍສຸສ ຈ ເຂຕຸຕກາວສມຸປຕຸຕິຍາ ຕສຸສ ປຸຄຸລສຸສ ອຕຸຖສໍວຕຸຕນາຍ ອຸປຂາຕເກົາປທຸທວານໍ ວິຫນເນ ສມຕຸຖຕໍ ທສຸເສຕີ។ ສພຸພຕຸຖາຕີ ສພຸພສຸມີ ອນຸໂຕ ເຈວ ພຫີ ຈ, ອຊຊຕຸຕິກພາຫີຣວຕຸຖູສູຕີ ອຕຸໂຖ។ ສພຸພຕຸຖາຕີ ວາ ສພຸພສຸມີ ກາເລ, ສໍວຕຸຕ ນາຍ ອາທິມຊຊປຣິໂຍສານກາເລສູຕີ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕີ។ ຫຸຕຸວາຕີ ປຸພຸພກາລກິຣິຍາ, ຕສຸສ "ກຣິສຸສາມຕຸຖວຕຸຕນ"ນຸຕິ ເອເຕນ ສມຸພນຸໂຘ។ ຕສຸສາຕີ ຍໍ ຣຕນຕຸຕເຍ ວນຸທນາຊນິຕໍ ປຸຄຸລໍ, ຕສຸສ។ ເຕຊສາຕີ ອານຸກາເວນ ພເລນ។

ເອວໍ ຣຕນຕຸຕຍວນຸທນາຍ ປໂຍຊນໍ ທສຸເສຕຸວາ ອິທານິ ເນຕຸຕິປຸປກຣຕສຸສ ຄມຸກີຣຕຸຖຕຸຕາ ອຕຸຖສໍວຕຸຕນາຍ ທຸກຸ ກຣກາວໍ ທສຸເສຕຸໍ "ຄິຕິ"ນຸຕິອາທິມາຫ។ ຕຕຸຖ ຄິຕີນຸຕິ ຄານໍ ອນນຸຕຣຂານໍ ອວິຈຸເຂທປຸປວຕຸຕີ។ ອາກງຂມາເນນາຕີ ອິຈຸຂ ມາເນນ ປຕຸຖຍນຸເຕນ, "ອໂຫວຕາຍໍ ສທຸຂມຸມເນຕຸຕິ ຈິຣໍ ຕິຜຸເຖຍຸຍາ"ຕິ ເອວໍ ປຕຸຖຍນຸເຕນາຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕີ។ ຈິຣນຸຕິ ທີໝ

ກາລໍ, ປຸ໌ຈວສຸສສຫສຸສປໍຣິມາຕໍ ກາລນຸຕິ ອຕຸໂຖ໌ ສທຸຓມຸມເນຕຸຕິຍາຕິ ສທຸຓມຸມສງຂາຕາຍ ເນຕຸຕິຍາ໌ ສທຸຓມຸໂມ ຫິ ເວ ເນຍຸຍສນຸຕາເນສຸ ອຣິຍຄຸຕານໍ ນຍນໂຕ ເນຕຸຕິ, ສທຸຓມຸມສຸສ ວາ ເນຕຸຕິ ສທຸຓມຸມເນຕຸຕິ, ຕສຸສາ ສທຸຓມຸມເນຕຸຕິຍາ, ສຸ ວາຍມຕຸໂຖ ອຜຸຖກາຖາຍໍ ວິຈາຣິໂຕ ເອວ໌ ເຖເຣນາຕິ ຖິຣຄຸຕຍຸຕຸເຕນ໌ ອກິຍາຈິໂຕຕິ ອາທຣຄາຣເວນ ຍາຈິໂຕ໌ ອກິມຸຂໍ ວາ ຍາຈິໂຕ, ອນຸຕຸຕຣໍ ກຕຸວາ ຍາຈິໂຕຕິ ອຕຸໂຖ໌ ອຸທຸທິສຸສ ວາ ຍາຈິໂຕ, ຄຣຸຕຣໍ ກຕຸວາ ຍາຈິໂຕຕິ ອຕຸໂຖ, ''ກໂຣຕຸ ອາຍສຸມາ ເນຕຸຕິປຸປກຣຕສຸສ ກລຸຈິ ອຕຸຖສໍວຕຸຕນ''ນຸຕິ ເອວໍ ເນຕຸຕິຍາ ອຕຸຖສໍວຕຸຕນໍ ປຕິ ອຊຸເຊສິໂຕຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ໌ ເອຕຸຖ ຈ ສທຸຓມຸມສຸສ ຈິຣໍ ຖິຕິກາເມນ ອຊຸຊາສຍສມຸປນຸເນນ ສາສເນ ຖິຣຄຸຕຍຸຕຸເຕນ ສພຸຣຫຸມຈາຣິນາ ອາທຣຄາຣເວນ, ອກິມຸຂໍ ວາ ຍາຈິເຕນ ເມ ນ ສກຸກາ ຕສຸສ ອກິຍາຈນໍ ປຕິກຸຂິປິຕຸນຸຕິ ທສຸເສຕິ ''ຖິຕິ ອາກງຂມາເນນາ''ຕິ ຄາຖາຍ໌

ປທຸມຸຕຸຕຣນາຖສຸສາຕິ ປທຸມຸຕຸຕຣສຸສ ສມຸມາສມຸພຸທຸຓສຸສ໌ ປສຸສຕາຕິ ປຸພຸເພນິວາສຈກຸຂຸນາ, ສມນຸຕຈກຸຂຸນາ ເອວ ວາ ຫຕຸຖຕເລ ຖປິຕອາມລກໍ ວິຍ ອກິນິຫາຣໍ ປສຸສນຸເຕນ໌ ຕາທິນາຕິ ຕາທິກາວຍຸຕຸເຕນ , ສພຸພຕຸຖ ວາ ນິພຸພິກາເຣນ, ''ອມຸຫາ ກໍ ກຄວຕາ''ຕິ ວຈນເສໂສ໌ ຍສຸສາຕິ ອາຍສຸມໂຕ ມຫາກຈຸຈານຕຸເຖຣສຸສ໌ ຖປິໂຕຕິ –

''ເອຕທຄຸຄໍ, ກິກຸຂເວ, ມມ ສາວການໍ ກິກຸຂູນໍ ສໍຂິຕຸເຕນ ກາສິຕສຸສ ວິຕຸຖາເຣນ ອຕຸຖໍ ວິກຊນຸຕານໍ ຍທິທໍ ມຫາກຈຸຈາໂນ''ຕິ (ອ໌ ນິ໌ ໑໌໑໘໗, ໑໙໗) –

ເອວໍ ຖປິໂຕ໌ ສີລາທິຄຸຕວິເສເສຫີ ມຫນຸຕາ ສາວກາຕິ ມຫາສາວກາ (ເຖຣຄາ໌ ອຜຸຖ໌ ໔໌໑໔໗໗; ອ໌ ນິ໌ ຜີ໌ ໔໌ຝີ໌໕໙), ມ ຫາກສຸສປາທໂຍ, ເຕສຸ ອຍມາຍສຸມາ ອລຸລຕໂຣຕິ, ມຫາສາວໂກ ຈ ໂສ ຄຸຕວິເສສໂຍຄໂຕ ອຸຕຸຕໂມ ຈາຕິ ມຫາສາວກຸຕຸຕ ໂມ໌

ຊານາທິສຸ ສາຕິສຍານໍ ອາວຊຸຊນາທິວສີກາວານໍ, ອຣິຍິທຸຓິວເສນ ປຣມສຸສ ຈ ເຈໂຕວສີກາວສຸສ ອຣິຄຕຕຸຕາ ວສີປຸປຕຸໂຕ໌ ອຕຸຖາທິສຸ ສວິເສສເກທຄຕປຕິສມຸກິທາລາຕຕຸຕາ ປກິນຸນປຕິສມຸກິໂທ໌ ''ປຕຸຫິໂຕ, ກິກຸຂເວ, ມຫາກຈຸຈາໂນ, ມຫາປຸໂຍ, ກິກຸຂເວ, ມຫາກຈຸຈາໂນ''ຕິອາທິນາ (ມ໌ ນິ໌ ໑໌໔໐໘) ອເນເກສຸ ຖາເນສຸ ກຄວຕາ ປສໍສິຕຕຸຕາ ສມຸພຸທຸເຣນ ປສໍສິໂຕ໌ ເຕນ ວຸຕຸຕໍ ''ສຕຸຖຸ ເຈວ ສໍວຕຸຕິໂຕ ສໍກາວິໂຕ, ວິລຸລູນລຸຈ ສພຸຣຫຸມຈາຣິນ''ນຸຕິ໌

ອນຸໂມທິຕາຕິ ''ສາຜຸ ສາຜຸ, ກຈຸຈານ, ສາຜຸ ໂຂ, ຕຸວໍ ກຈຸຈານ, ອິມໍ ຓມຸມສໍວຕຸຕນໍ ອກາສີ''ຕິ ເອວໍ ອນຸໂມທິຕາ໌ ເອກສຸມີ ກິຣ ສມເຍ ອຍໍ ມຫາເຖໂຣ ຊມຸພຸວນສຕຸເຫ ວິຫຣນຸໂຕ ອຕຸຕໂນ ສນຸຕິກາວຈຣານໍ ກິກຸຂູນໍ ອິມໍ ຫາຣນຍປຕິມຕຸທິຕໍ ປກຣຕໍ ອກາສີ໌ ກາສິຕຸວາ ຈ ກຄວໂຕ ສນຸຕິກໍ ອຸປສງກມິຕຸວາ ກຄວນຸຕໍ ອກິວາເທຕຸວາ ເອກມນຸຕໍ ນິສີນຸໂນ ຍຖາກາສິຕໍ ອິມໍ ປກຣຕໍ ກຄວໂຕ ນິເວເທສີ໌ ຕໍ ສຸຕຸວາ ກຄວາ ''ສາຜຸ ສາຜູ''ຕິອາທິນາ ອນຸໂມທິຕຸວາ ''ຕສຸມາຕິຫ, ຕຸວໍ ກຈຸຈານ, ອິມໍ ຓມຸມ ສໍວຕຸຕນໍ ຓມຸມເນຕຸຕິຕຸເວວ ຓາເຣຫີ''ຕິ ນາມຄຸຄຫຕໍ ອກາສີຕິ ວທນຸຕິ໌ ເທສນາຫາຣາທິນນຸທິຍາວຜຸຜນຍາທິຫາຣນຍານຸ ສາເຣເນວ ສພຸພຓມຸມສໍວຕຸຕນານໍ ຄຕິໂຍຕິ ອາຫ ''ສາສນສຸສ ສທາຍຕຸຕາ, ນວງຄສຸສຕຸຖວຕຸຕນາ''ຕິ໌

ຄມຸກິຣລາເຕຫີຫີ ຄມຸກິເຣຫີ ລາເຕຫີ, ນ ສທຸຓາມຕຸຕເກນ, ຄມຸກິຣລາເຕຫີ ວາ ມຫາປຸເລຫີ ອຣິເຍຫີ໌ ປກຣຕສຸສ ຄມຸກິຣຕຸຖຕໍ, ອຕຸຕໂນ ຈ ລາຕສຸສ ນາຕິວິສຍຕໍ ວິທິຕຸວາ ສໍວຕຸຕນາຣມຸເກ ສໍສີທນຸຕມຸປິ ມໍ ສາສນ ຄຸຕາທິອຸປນິສຸສຍສມຸປທາ ອຸສຸສາເຫສີຕິ ອິມມຕຸຖໍ ທສຸເສຕິ ''ກິລຸຈາປີ''ຕິອາທິນາ໌

''ປຸ໌ຈປີນິກາເຍ ໂອຄາເຫຕຸວາ''ຕິ ອິມິນາ ເນຕຸຕິຍາ ປຸ໌ຈປີ ມຫານິກາເຍ ອນຸປວິສິຕຸວາ ອວຜຸຖານໍ, ເຕສໍ ສໍວຕຸຕ ນາກາວລຸຈ ທີເປຕິ໌ ຕຕຸຖ ''ກຕໂມ ອສຸສາໂທ ຈ ອາທີນໂວ ຈາ''ຕິອາທິເປຕໂກປເທສປາລຸອີ (ເປຕໂກ໌ ໔໖) ອາເນຕຸວາ ອິຓ ເທສນາຫາຣາທີນໍ ປທຕຸຖວິນິຈຸຉໂຍ ເປຕເກນ ສໍສນຸທນໍ ນາມ໌ ''ຍຖາພລ''ນຸຕິ ອິມິນາ ສພຸພຖາ ສພຸພກາເຄນາປີ ເນຕຸຕິຍາ ສໍວຕຸຕນາ ມຍາ ນ ສຸກຣາ ກາຕຸໍ, ອຕຸຕໂນ ປນ ລາຕພລານຸຣູປໍ ກຣິສຸສາມີຕິ ນິຣຕິມານຕໍ ທີເປຕິ໌

ສຸວິສຸທຸຓນຸຕິ ສຸຜຸຖຸ ວິສຸທຸຓໍ, ນິກາຍນຸຕຣລທຸຓິໂທເສຫີ ອນຸຕຣນຸຕຣາ ອນຸປຸປເວສິເຕຫີ ອສມຸມິສຸສນຸຕິ ອຣິປຸປາໂຍ໌ ອສໍ ກິຕຸຕນຸຕິ ສນິກາເຍປີ ປທຕຸຖນຸຕຣປຣິກປຸປນາທິນາ ອສໍກິຕຸຕໍ ຕາທິສສງກຣຣຫີຕໍ ອນາກຸລໍ ສຸປຣິຈຸຉິນຸນໍ໌ ວິວິເຓຫີ ອາກາ ເຣຫີ ນິຈຸຉີໂນຕິຕິ ວິນິຈຸຉໂຍ໌ ອຕຸຖານໍ ວິນິຈຸຉໂຍ ອຕຸຖວິນິຈຸຉໂຍ໌ ຄຕຸຖິຜຸຖານກູເຕສຸ ອຕຸເຖສຸ ຂິລມທຸທນາກາເຣນ ປວຕຸ

ຓາ ວິມຕິຈ຺ເຉທກາຖາ, ນິປຸໂຓ ສຸຂຸໂມ ສຕ຺ໂທ ອຕ຺ຖວິນິຈ຺ຉໂຍ ເອຕສ຺ສາຕິ ນິປຸຓຕ຺ຖວິນິຈ຺ຉໂຍ. ອຖ ວາ ອຕ຺ເຖ ວິນິຈ຺ຉິໂນຕີຕິ ອຕ຺ຖວິນິຈ຺ຉໂຍ, ຍຖາວຸຕ຺ຕອຕ຺ຖວິສຍຎາຓໍ, ນິປຸໂຓ ເຉໂກ ອຕ຺ຖວິນິຈ຺ຉໂຍ ເອຕສ຺ສາຕິ ນິປຸຓຕ຺ຖວິນິຈ຺ຉໂຍ, ຕໍ ນິປຸຓຕ຺ຖວິນິຈ຺ຉຍໍ. ສມຍນ຺ຕິ ສີຫ຺ຬນ຺ຕໍ. ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ມຫາວິຫາຣວາສີນໍ ສີຫ຺ຬນ຺ໂຕ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ສຸປຣິສຸທ຺ໂຘ, ອນາກຸໂລ, ສຓ຺ຫສຸຂຸມວິນິຈ຺ຉໂຍ ຈ, ສີຫ຺ຬນ຺ຕໍ ຕໍ ອວິໂລເມນ຺ໂຕ ອນຸກູລໂຕ ຕຕ຺ຖ ສີຫ຺ຬໍເຍວ ຌມ຺ມເນຕ຺ວາ ປກາສຍນ຺ໂຕ ເນຕ຺ຕິປ຺ປກຣຓສ຺ສ ອຕ຺ຖສໍວຓ຺ຓນໍ ກຣິສ຺ສາມີຕິ.

ປມາທເລຂນ຺ຕິ ອປຣາເຄ ໂປຕ຺ຖກາຣຸລ຺ຫກາເລ ປມຊ຺ຊິຕ຺ວາ ລິຂນວເສນ ປວຕ຺ຕປ຺ປມາທປາຖໍ. ວຊ຺ເຊຕ຺ວາຕິ ອປເນຕ຺ວາ. ປາລຸຌີ ສມ຺ມາ ນິໂຍຊຍນ຺ຕິ ຕໍ ຕໍ ເນຕ຺ຕິປາລຸຌີ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ອຸທາຫຣຓາກາເວນ ອານີຕສຸຕ຺ເຕ ສມ຺ມເທວ ນິໂຍເຊນ຺ໂຕ, ອຕ຺ຖສໍວຓ຺ຓນາຍ ວາ ຕໍ ຕໍ ອຸທາຫຣຓສຸຕ຺ຕສງ຺ຂາຕໍ ປາລຸຌີ ຕສ຺ມີ ຕສ຺ມີ ລກ຺ຂຓກູເຕ ເນຕ຺ຕິຄນ຺ເຖ ສມ຺ມເທວ ນິໂຍເຊນ຺ໂຕ. ອຸປເທສນ຺ຕິ ເນຕ຺ຕິອຸປນິສໍ ເນຕ຺ຕິຫທຍໍ. ຍວາຍໍ ສປ຺ປຎາຓວິກາຄສ຺ສ ເຕຕ຺ຕີສວິສສ຺ສ ເນຕ຺ຕິປທຕ຺ຖສ຺ສ ສຫ ນິມິຕ຺ຕວິກາເຄນ ອສງ຺ກຣໂຕ ວວຕ຺ຖິໂຕ ວິສໂຍ, ຕໍ. ວິກາເວນ຺ໂຕ ປກາເສນ຺ໂຕ. ຕສ຺ສາ ເນຕ຺ຕິຍາ ກຣິສ຺ສາມິ ອຕ຺ຖວຓ຺ຓນນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ.

ເອຕ຺ຖ ຈ "ອກິຍາຈິໂຕ"ຕິ ອິມິນາ ອຕ຺ຖສໍວຓ຺ຓນາຍ ນິມິຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສຕິ, "ກິຕີ ອາກງ຺ຂມາເນນ ຈິຣໍ ສທ຺ຘມ຺ມເນຕ຺ຕິຍາ"ຕິ ອິມິນາ ປໂຍຊນໍ, "ກຣິສ຺ສາມຕ຺ຖວຓ຺ຓນ"ນ຺ຕິ ອິມິນາ ປິຓ຺ຑຕ຺ຖໍ. ສໍວຓ຺ຓິຍມານາ ຫິ ປກຣຓຕ຺ຖາ ສໍວຓ຺ຓນາຍ ປິຓ຺ຑຕ຺ໂຖ. "ຕມຸປ຺ນິສ຺ສາຍາ"ຕິອາທິນາ ກຣຓປ຺ປກາຣໍ.

ອິທານິ ສໍວຓ຺ຓນາຍ ສວເນ ນິໂຍເຊນ຺ໂຕ "ອິຕິ ອຕ຺ຖ"ນ຺ຕິ ໂອສານຄາຖມາຫ. ຕຕ຺ຖ "ສກ຺ກຈ຺ຈ"ນ຺ຕິ ປທໍ ອຸກຍຕ຺ຖ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ "ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ວິກຊນ຺ຕສ຺ສ, ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ນິສາມຍຖາ"ຕິ.

ຄນ຺ຖາຣມ຺ກກຖາວຓ຺ຓນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

ນິທານກຖາວຓ຺ຓນາ

ວຈນຕ຺ຖຊານເນນ ວິທິຕປ຺ປກຣຓຕ຺ຖສາມຍ຺ຍຕ຺ຖສ຺ສ ປກຣຓກຖາ ວຸຈ຺ຈມານາ ໂສເກຍ຺ຍາຕິ ເນຕ຺ຕິປທຕ຺ຖປຣິຊານນເມວ ອາທິມ຺ຫິ ຍຸຕ຺ຕຣູປນ຺ຕິ ຕທຕ຺ຖໍ ປຸຈ຺ຉຕິ "ຕຕ຺ຖ ເກນຍ຺ເຖນ ເນຕ຺ຕີ"ຕິ. ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖາຕິ "ຕສ຺ສາ ເນຕ຺ຕິຍາ ກຣິສ຺ສາມ ຕ຺ຖວຓ຺ຓນ"ນ຺ຕິ ຍທິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມີ; ຍສ຺ສາ ກຣິສ຺ສາມຕ຺ຖວຓ຺ຓນນ຺ຕິ ປຕິຍ຺ຎາຕໍ, ສາ ເນຕ຺ຕິ ເກນຍ຺ເຖນ ເນຕ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕຕ຺ຖາຕິ ວາ "ເນຕ຺ຕິປ຺ປກຣຓສ຺ສາ"ຕິ ເອຕສ຺ມີ ວຈເນ ຍາ ເນຕ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາ, ສາ ເກນຍ຺ເຖນ ເນຕ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. "ນຍນຍ຺ເຖນາ"ຕິ ອິທໍ ກຕ຺ຕຸກຣຓາຌິກຣຓສາຘນານໍ ສາຘາຣຓວຈນນ຺ຕິ "ອຣິຍຘມ຺ມໍ ນຍຕີ"ຕິ ກຕ຺ຕຸສາຘນວເສນ ຕາວ ເນຕ຺ຕິສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ວຕ຺ວາ ອິທານິ ກຣຓາຌິກຣຓສາຘນວເສນ ວຕ຺ຕຸໍ "ນຍນ຺ຕິ ຕາຍາ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ.

ຕຖາ ຫິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເນຕ຺ຕິອຸປເທສາຌິນຕ຺ຕາ ເອວ ສຸຕ຺ຕາວໂພຘສ຺ສ ວຸຕ຺ຕໍ. ເປຍ຺ເກ "ຕສ຺ມາ ນິພ຺ພາຍິຕຸກາເມນ ສຸຕມເຍນ ອຕ຺ເຖາ ປຣິເຍສິຕພ຺ພາ, ຕຕ຺ຖ ປຣິເຍສນາຍ ອຍໍ ອນຸປຸພ຺ພີ ກວຕິ ໂສລສ ຫາຣາ ປຎ຺ຈ ນຍາ ອຍ຺ຖາຣສ ມູລປທານີ"ຕິອາທິ (ເປຍ຺ໂກ. ໓). ຫາຣນຍວິຈາຣຓາ ວິນິມຸຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຖສໍວຓ຺ຓນາວິເສໂສ ນຕ຺ຖີຕິ ອາຫ "ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສໍວຓ຺ຓນາ ເນຕ຺ຕິອຸປ ເທສາຍຕ຺ຕາ"ຕິ. ສຸວາຍມຕ຺ໂຖ ປຣໂຕ ປກິຓ຺ຓກກຖາຍໍ ອາວິ ກວິສ຺ສຕິ. ເອວໍ ມຫາວິສຍາ ຈາຍໍ ເນຕ຺ຕິ ກຸໂຕ ປກວາຕິ ອາຫ "ສຸຕ຺ຕປ຺ປກວາ"ຕິ, ເອເຕນ ເນຕ຺ຕິຍາ ປມາຓກູຕຕໍ ທສ຺ເສຕິ. ອິທຍ຺ຈ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ເນຕ຺ຕິສນ຺ນິສ຺ສຍຕາປຣິທີປນປໍ, ນ ເຖຣປ຺ປກວຕາປຕິກ຺ເຂປປໍ. ເຖໂຣ ຫິ ປຎ຺ຈ ມຫານິກາເຍ ໂອຄາເຫຕ຺ວາ ຕໍສນ຺ນິສ຺ສເຍເນວ ເຕສໍ ສໍວຓ຺ຓນາກູຕໍ ອິມໍ ປກຣຓໍ ອກາສິ, ຕສ຺ມາ ອຍເມວ ສໍວຓ຺ເຓຕພ຺ພຘມ຺ມສນ຺ນິສ຺ສຍຕາ.

ປກຣຓປຣິຈ຺ເຉທໂຕຕິ ປກຣຓສ຺ສ ວິກາຄໂຕ. ຫາຣວິຈາຣາທໂຍ ຫິ ຕໂຍ ເນຕ຺ຕິປ຺ປກຣຓສ຺ສ ວິກາຄາ, ປກຣຓກູຕປຣິຈ຺ເຉທ ໂຕ ວາ. ຕີຓິ ຫິ ເອຕານິ ປກຣຓານິ ຕໂຍ ອຌິການາ, ຍທິທໍ ຫາຣວິຈາຣາທໂຍ. ປາລຸຌິວວຕ຺ຖານໂຕຕິ ປາຖສນ຺ນິເວສໂຕ.

"ສພ຺ໂພຫິ ປກຣຓຕ຺ໂຖ"ຕິອາທິນາ ສງ຺ຄຫວາຣສ຺ສ ອນ຺ວຕ຺ຖສຍ຺ຍຕໍ ທສ຺ເສຕິ. "ນນຸ ເຈຕ຺ຖ ປຍ຺ຖານໍ ອສງ຺ຄຫິຕ"ນ຺ຕິ ໂຈທ

ໂກ ພ຺ຍຠິຈາຣມາຫ. ອິຕໂຣ ຍທິປິ ສຣູປໂຕ ອສງ຺ຄຫິຕໍ, ອຕ຺ຖໂຕ ປນ ສງ຺ຄຫິຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ນຍິທເມວ"ຕິອາທິນາ ປຣິຫຣຕິ. ປຸນ "ຕຖາ ຫີ"ຕິອາທິນາ ຕເມວຕ຺ຖໍ ປາຬິຍາ ປາກຏຕຣໍ ກໂຣຕິ. ອຕ຺ຖນຍາ ນນ຺ທິຍາວຏ຺ຏາທໂຍ. ສງ຺ຂາຣຕ຺ຕິກາ ປຸຎ຺ຎາຠິສງ຺ຂາຣາທໂຍ, ກາຍສງ຺ຂາຣາທໂຍ ຈ. ເຕສຸ ອຕ຺ຖນຍານໍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎສງ຺ຄໂຫ ປຣໂຕ ອາວິ ຠວິສ຺ສຕິ. ອິຕເຣ ປນ ກາມາວຈຣາ, ຣູປາວຈຣາ ຈ ກຸສລາ ເຈຕນາ ປຸຎ຺ຎາຠິສງ຺ຂາໂຣ, ອກຸສລາ ເຈຕນາ ອປຸຎ຺ຎາຠິສງ຺ຂາໂຣ, ອຣູປາວຈຣາ ກຸສລາ ເຈຕນາ ອາເນຎ຺ຊາຠິສງ຺ຂາໂຣ. ປຸຎ຺ຎາຠິສງ຺ຂາໂຣ ຈ ອປຸຎ຺ຎາຠິສງ຺ຂາໂຣ ຈ ກາຍທ຺ວາຣປ຺ປວຕ຺ໂຕ ກາຍສງ຺ຂາໂຣ, ໂສ ເອວ ວຈີທ຺ວາຣປ຺ປວຕ຺ໂຕ ວຈີສງ຺ຂາໂຣ, ມໂນທ຺ວາຣປ຺ປວຕ຺ໂຕ ປນ ຕິວິໂຘປິ ຈິຕ຺ຕສງ຺ຂາໂຣ. ອິຕິ ຊາຕິວເສນ ປຸຣິມຕ຺ຕິເກ ວຸຕ຺ຕາ ເອວ ຘມ຺ມາ ທ຺ວາຣວເສນ ທຸຕິຍຕ຺ຕິເກ ວຸຕ຺ຕາ, ເຕ ເອວ ຈ ປຸຣິມຕ຺ຕິເກຕິ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎສງ຺ຄໂຫ ເວທິຕພ຺ໂພ.

ຍຕ຺ຖາຕິ ຍສ຺ມິໍ ວາເຣ. ເປຏເກຕິ ເປຏໂກປເທເສ. ສມ຺ປຕມານາຕິ ສໍວຓ຺ຓນາວເສນ ສນ຺ນິປຕນ຺ຕາ. "ພ຺ຍຎ຺ຊນວິນີປຸຖຸຕ຺ຕາ"ຕິ ອິທໍ ເອກສ຺ມິໍ ສຸຕ຺ເຕ ອເນເກສໍ ຫາຣານໍ ສນ຺ນິປຕນສ຺ສ ກາຣຓວຈນໍ. ຕຖາ ຫີ "ອເນກາສາມຕ຺ຖິຍນິຈິຕາ ສທ຺ທາ"ຕິ ອກ຺ຂຣຈິນ຺ຕກາ ວທນ຺ຕິ.

"ນ ສຣູປໂຕ"ຕິ ອິມິນາ ສງ຺ຄຫວາເຣ ວິຍ ອຸທ຺ເທສນິທ຺ເທສວາເຣສຸປິ ປຏ຺ຐານສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ ອຸທ຺ຘຏໍ ທສ຺ເສຕິ. ມູລປທຄ຺ຄຫເຓເນວ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ອຸທ຺ເທສວາເຣ ຕາວ ເອວໍ ໂຫຕຸ, ນິທ຺ເທສວາເຣ ປນ ກຖນ຺ຕິ? ຕຕ຺ຖາປິ ນຍຄ຺ຄຫເຓເນວ ມູລປທານິປິ ຄຫິຕານີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ. ນ ຫິ ມູລປເທຫິ ວິນາ ກາຈິ ນຍໂຍຊນາ ສມ຺ຠວຕິ. ອປເຣ ປນ "ຫາຣນຍາ ວິຍ ປຏ຺ຐານໍ ນ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ສໍວຓ຺ຓນາວິເສໂສ, ອຖ ໂຂ ຕສ຺ມິໍ ຕສ຺ມິໍ ສຸຕ຺ເຕ ສໍກິເລສຠາຄິຍາທິລພ຺ຠມານວິເສສມຕ຺ຕນ຺ຕິ ນ ຕສ຺ສ ປກຣຓສ຺ສ ປທຕ຺ຖສງ຺ຄໂຫ. ເອວຎ຺ຈ ກຕ຺ວາ ເຕຕ຺ຕີສາຍ ເນຕ຺ຕິປທຕ຺ເຖສຸ ປຏ຺ຐານໍ ອສງ຺ຄຫິຕໍ, ອຸທ຺ເທສນິທ຺ເທສວາເຣສຸ ຈ ອນຸທ຺ຘຏເມວາ"ຕິ ວທນ຺ຕິ.

"ປາຬິໂຕ ເອວ ວິຎ຺ຎາຍຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ສມຕ຺ເຖນ຺ໂຕ "ຕຖາ ຫີ...ເປ... ອາຄຕ"ນ຺ຕິ ອາຫ, ເຕນ ເຖເຣນ ຠາສິຕຠາໂວ ວິຍ ຠຄວຕາ ອນຸໂມທິຕຠາໂວປິ ປາຬິອນຸຄໂຕ ເອວາຕິ ທສ຺ເສຕິ. ສາວກຠາສິຕຕ຺ຕາ ນິທານໍ ນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ນ ສກ຺ກາ ວຕ຺ຕຸນ຺ຕິ ໂຈເທນ຺ໂຕ "ສາວກ...ເປ... ຠາສິຕ"ນ຺ຕິ ອາຫ. ນຍິທໍ ເອກນ຺ຕິກນ຺ຕິ ຈ ສາວກຠາສິຕພຸທ຺ຘຠາສິຕຠາໂວ ນິທານາວຈນສ຺ສ, ນິທານວຈນສ຺ສ ຈ ອກາຣຓໍ ອຸຠຍຕ຺ຖາປິ ອຸຠຍສ຺ສ ທສ຺ສນໂຕ. ຕສ຺ມາ ນິທານາວຈເນນ ເນຕ຺ຕິຍາ ອສາວກຠາສິຕຕາ ນ ສິຊ຺ຌຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ. ເຕນາຫ "ນ ຈ ຕາວຕາ ຕານິ ອປ຺ປມາຓໍ, ເອວມິຘາປິ ທຏ຺ຐພ຺ພ"ນ຺ຕິ.

ເຍເນວ ກາຣເຓນ ນິທານາວຈນສ຺ສ ປມາຓຠາວສາຘນຕາ, ເຕເນວ ກາຣເຓນ ອິມສ຺ສ ປກຣຓສ຺ສ ປມາຓຠາວສິທ຺ຘີຕິ ທສ຺ເສຕິ "ນິທານຎ຺ຈ ນາມາ"ຕິອາທິນາ. ອິທານິ "ອຖ ວາ"ຕິອາທິນາ ເນຕ຺ຕິຍາ ນິທານາວຈເນນ ອພ຺ຍຠິຈາຣເຫຕຸມາຫ. ອຍຎ຺ເຫຕ຺ຖ ປໂຍໂຄ ນ ເນຕ຺ຕິຍາ ນິທານໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ປາຬິຍາ ອຕ຺ຖສໍວຓ຺ຓນາຠາວໂຕ. ຍາ ຫິ ປາຬິຍາ ອຕ຺ຖສໍວຓ຺ຓນາ ນ ຕສ຺ສາ ນິທານວຈນໍ ທິຏ຺ຐໍ ຍຖາ ປຏິສມ຺ຠິທາມຄ຺ຄສ຺ສ, ນິທ຺ເທສາທີນຎ຺ຈາຕິ.

"ອຍໍ ວິຠາໂຄ"ຕິອາທິນາ ເອກວິຘໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຍາວ ຈຕຸຣາສີຕິສຫສ຺ສປ຺ປເຠທາ, ຕາວ ຍຖາທສ຺ສິຕສ຺ສ ປກຣຓວິຠາຄສ຺ສ ປຸນ "ອາທິນາ ນເຍນ ປກຣຓວິຠາໂຄ ເວທິຕພ຺ໂພ"ຕິ ອິທໍ ນິຄມນໍ. ຕຕ຺ຖ ອາທິນາ ນເຍນາຕິ ອາທິສທ຺ເທນ ອຠິຎ຺ເຎຍ຺ຍຘມ຺ມນິທ຺ເທສໂຕ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິປຎ຺ຎເປຕພ຺ພຘມ຺ມວິຠຊນໂຕ ຕິຍທ຺ຘປຣິຍາປນ຺ນຘມ຺ມວິຈາຣໂຕ ຈຕ຺ໂຣຆນິຕ຺ຖຣຓຕ຺ຖໂຕ ປຎ຺ຈາຠິນນ຺ທນາທິປ຺ປຫານໂຕ ຕຓ຺ຫາກາຍູປສມນໂຕ ສງ຺ຄຫວາຣາທິສຕ຺ຕວາຣສງ຺ຄຫໂຕ ອຏ຺ຐມິຈ຺ຉຕ຺ຕສມຸຄ຺ຆາຕທີປນໂຕຕິ ເອວມາທີນໍ ສງ຺ຄໂຫ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ.

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໑໗ ສງ຺ຄຫວາຣວຓ຺ຓນາ

ຍນ຺ຕິ ອນິຍມຕ຺ໂຖ ສພ຺ພນາມສທ຺ໂທ ກມ຺ມສາຘນວເສນ ວຸຕ຺ໂຕ໗ ອຕ຺ຖາວໂພຘນຕ຺ໂຖ ສທ຺ທປ຺ປໂຍໂຄ ອຕ຺ຖປຣາຘີໂນ ເກວໂລ ອຕ຺ຖປທຕ຺ຖໂກ , ໂສ ປທຕ຺ຖວິປຣິເຍສກາຣີນາ ອິຕິ-ສທ຺ເທນ ປຣກູເຕນ ສທ຺ທປທຕ຺ຖໂກ ຊາຍຕິຕິ ອາຫ ‘‘ຍນ຺ຕິ ອນິຍມໂຕ ອຸປໂຍຄນິທ຺ເທໂສ’’ຕິ໗ ໂລໂກຕິ ກຕ຺ຕຸນິທ຺ເທໂສຕິອາທີສຸປິ ເອເສວ ນໂຍ໗

ເອວໍ ‘‘ຍ’’ນ຺ຕິອາທີນໍ ຄາຖາປທານໍ ກມ຺ມກຕ຺ຕຸກິຣິຍາກຕ຺ຕຸວິເສສນາທິທສ຺ສນວເສນ ອຕ຺ຖໍ ວຕ຺ວາ ອິທານິ ອວຍວ ໂຊຕນວເສນ ປທຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕ຺ຸ ‘‘ໂລກີຍນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາ’’ຕິອາທິມາຫ໗ ໂລກສທ຺ໂທ ອິຘ ສາມຕ຺ຖິຍໂຕ ສຕ຺ຕໂລກວຈໂນ ທຜ຺ຖພ຺ໂພ໗ ເຕນາຫ ‘‘ປູຊນກິຣິຍາໂຍຄ຺ຍກູຕຕາວເສນາ’’ຕິ໗ ສາສນ຺ຕຣຘານໂຕ ປຣໍ ປູຊນາ ອຓ຺ຓພຸທ຺ຘຸປ຺ປາເທນ ເວທິຕພ຺ພາ, ຍ ເຖຕຣຫິ ວິປສ຺ສີອາທິສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘານໍ໗ ‘‘ທີປງ຺ກໂຣ’’ຕິອາທິນາ ຍທິປິ ພຸທ຺ຘວໍສເທສນາຍໍ (ພຸ໗ ວໍ໗ ໔໗໗໘) ກຄວຕາວ ວຸຕ຺ຕໍ, ສຸເມຘປຕ຺ຫິຕຕ຺ຕກາເວນ ປນ ປວຕ຺ຕິ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ຍຖາຫ ກຄວາ ສຸເມຘກູໂຕ’’ຕິ໗

ປຣິຓ຺ຓາກ຺ກເມນາຕິ ຓາຕປຣິຓ຺ຓາທີປຜິປາຜິຍາ໗ ລກ຺ຂຕາວໂພຘປ຺ປຜິປຕ຺ຕິຍາຕິ ວິປສ຺ສນາຍ໗ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ສຸຓ຺ຓຕມ຺ຂາ ທີທີ’’ຕິ໗ ຕຖາ ຈ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ວິຓ຺ຓູທີ ເວທນິຍຕາຍ ເອວ ສາສນວຣສ຺ສ ວຸຕ຺ຕໍ ກຄວຕາ –

‘‘ເອຕ຺ ວິຓ຺ຓູ ປ຺ຣິໂສ ອສໂຖ ອມາຍາວີ ອຸຊ຺ຊາຕິໂກ, ອຫມນ຺ສາສາມິ, ອຫໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສມິ, ຍຖານຸສິຜ຺ຖໍ ຕຖາ ປຜິປຊ຺ຊມາໂນ ນ ຈິຣສ຺ເສວ ສາມຓ຺ເຓວ ອຸສ຺ສຕິ, ສາມໍ ທກ຺ຂິຕີ’’ຕິອາທິ (ມ໗ ນິ໗ ໔໗໔໑໑)໗

ຍໍ-ສທ຺ໂທ ສາສນວິສໂຍ, ໂລກປາລສທ຺ໂທ ສຕ຺ຖວິສໂຍປີ ໂລກໍ ປຕິ ຄຸຕິກູໂຕຕິ ‘‘ຕສ຺ສາ’’ຕິ ປຜິນິທ຺ເທສສ຺ສ ກາຖໍ ສຕ຺ຖວິສຍ ຕາຕິ ໂຈທນໍ ມນສິກຕ຺ວາ ອາຫ ‘‘ສໂລກປາໂລຕິ ເຈຕ຺ຖາ’’ຕິອາທິ, ຄຸຕິກູໂຕປີ ໂລກປາລສທ຺ໂທ ປຘານກູໂຕ ວິຍ ປຜິນິທ຺ເທສໍ ອຣຫຕີ໗ ອຓ຺ໂຓ ທີ ສທ຺ທກ຺ກໂມ, ອຓ຺ໂຓ ອຕ຺ຖກ຺ກໂມຕີ໗

ຘມ຺ມຄາຣເວນ ກຄວາ ຘມ຺ມໍ ປູເຊນ຺ໂຕ ເວເນຍ຺ຍພນ຺ຘເວ ອຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ສມາປຕ຺ຕິສມາປຊ຺ຊນຘມ຺ມປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາທີ ສຕ຺ຕສຕ຺ຕາຫໍ ວິຕິນາເມສີຕິ ອາຫ ‘‘ກຄວໂຕ…ເປ… ທີເປຕພ຺ພາ’’ຕິ໗ ຕຕ຺ຖ ອາທິສທ຺ເທນ ສາວເກທີ ຘມ຺ມສ຺ສວນສ຺ສ, ເຕສໍ ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄມນາທີນຓ຺ຈ ສງ຺ຄໂຫ ເວທິຕພ຺ໂພ໗

ອິຈ຺ຈສ຺ສາຕິ ອິຕິ ອສ຺ສ, ເອວໍ ກຄວໂຕ ອວິປຣີຕອນນ຺ຕຣາຍິກນິຍ຺ຍານິກຘມ຺ມເທສນາຍ ສພ຺ພຓ຺ຓຸຕານາວຣຓກາວທີປເນນາ ຕີ ອຕ຺ໂຖ໗ ເຕນາຕິ ຈຕຸເວສາຣຊ຺ຊໂຍເຄນ໗ ຕທວິນາກາວິນາ ທສພລ…ເປ… ປກາສິຕາ ໂຫຕິ໗ ອາເວຕິກພຸທ຺ຘຘມ຺ມາທີຕິ ເອຕ຺ຖ ອາທິສທ຺ເທນ ຕີສຸ ກາເລສຸ ອປ຺ປຜິຫຕຓາຓານິ, ຈຕຸສຈ຺ຈຓາຓານິ, ຈຕຸປຜິສມ຺ກິທາຓາຓານິ, ປຓ຺ຈຄຕິ ປຣິຈ຺ເຂທກຓາຓານິ, ຉ ອກິຓ຺ຓາຓາຓານິ, ສຕ຺ຕ ອຣິຍຘນານິ, ສຕ຺ຕ ໂພຊ຺ຊງ຺ຄາ, ອຜ຺ຖ ວິຊ຺ຊາ, ອຜ຺ຖສຸ ປຣິສາສຸ ອກມ຺ປນຓາຓານິ, ອຜ຺ຖ ວິໂມກ຺ຂາ, ນວ ສມາຘິຈຣິຍາ, ນວ ອນຸປຸພ຺ພວິຫາຣາ, ທສ ນາຖກຣຓາ ຘມ຺ມາ, ທສ ອຣິຍວາສາ, ທ຺ວາທສ ຘມ຺ມຈກ຺ກາການາ, ເຕຣສ ຘຸຕຘມ຺ມາ, ຈຸທ຺ທສ ພຸທ຺ຘຓາຓານິ, ປນ຺ນຣສ ຈຣຓຘມ຺ມາ, ໂສລຸອສ ຓາຓຈຣິຍາ, ໂສ ລຸອສ ອານາປານສ຺ສຕີ, ເອກູນວິສຕິ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓຓາຓານິ, ຈຕຸວິສຕິ ປຈ຺ຈຍວິກາວນຓາຓານິ, ຈຕຸຈຕ຺ຕາຣີສ ຓາຓວຕ຺ຖູນິ, ສຕ຺ຕສຕ຺ຕຕິ ຓາຓວຕ຺ຖູນິ, ຈຕຸວິສຕິໂກຜິສຕສຫສ຺ສສມາປຕ຺ຕິສຓ຺ຈາຣິມຫາວຊິຣຓາຓໍ, ອນນ຺ຕນຍສມນ຺ຕປຜ຺ຖານປວິຈຍເທສນາກາຣປ຺ປວຕ຺ຕຓາຓານິ ຈາຕິ ເອວມາທີນໍ ກຄວໂຕ ຄຸຓວິເສສານໍ ສງ຺ຄໂຫ ທຜ຺ຖພ຺ໂພ໗

ອປໂຣ ນໂຍ – ຄຸຓວິສິຜ຺ຖຕໍ ທີເປຕິ, ສາ ຈ ຄຸຓວິສິຜ຺ຖຕາ ມຫາກຣຸຓາມຫາປຓ຺ຓາທີ ເວທິຕພ຺ພາ ຕາທີ ສຕ຺ຖສມ຺ປຕ຺ຕິ ສິທ຺ຘິໂຕ໗ ຕຕ຺ຖ ມຫາກຣຸຓາຍ ປວຕ຺ຕິເກໂທ ‘‘ພຫຸເກທີ ອາກາເຣທີ ປສ຺ສນ຺ຕານໍ ພຸທ຺ຘານໍ ກຄວນ຺ຕານໍ ສຕ຺ເຕສຸ ມຫາກ ຣຸຓາ ໂອກ຺ກມຕີ’’ຕິອາທິນາ ປຜິສມ຺ກິທາມຄ຺ເຄ (ປຜິ໗ ມ໗ ໑໗໑໑໗) ວຸຕ຺ຕນເຍນ ເວທິຕພ຺ໂພ໗ ມຫາປຓ຺ຓາຍ ປນ ປວຕ຺ຕິເກ ໂທ ວຸຕ຺ໂຕ ເອວ໗ ຕຕ຺ຖ ກຣຸຓາຍ ກຄວໂຕ ຈຣຓສມ຺ປຕ຺ຕິ, ປຓ຺ຓາຍ ວິຊ຺ຊາສມ຺ປຕ຺ຕີ໗ ກຣຸຓາຍ ສຕ຺ຕານິປຕິຕາ, ປຓ຺ຓາຍ

ສມ຺ມາສິປ຺ຕິຕາ។ ກຣຸຕາຍ ໂລກນາຖຕາ, ປຌ຺ຌາຍ ອຕ຺ຕນາຖຕາ។ ກຣຸຕາຍ ປຸພ຺ພການິຕາ, ປຌ຺ຌາຍ ກຕຌ຺ຌຸຕາ។ ກຣຸຕາຍ ອປຣນ຺ຕປຕາ, ປຌ຺ຌາຍ ອນຕ຺ຕນ຺ຕປຕາ។ ກຣຸຕາຍ ພຸທ຺ສກຣສມ຺ມສິທ຺ສິ, ປຌ຺ຌາຍ ພຸທ຺ສກາວສິທ຺ສິ។ ກຣຸຕາຍ ປເຣສໍ ຕາຣຕໍ, ປຌ຺ຌາຍ ສຍໍ ຕາຣຕໍ។ ກຣຸຕາຍ ສພ຺ພສຕ຺ເຕສຸ ອນຸຄ຺ຄຫຈິຕ຺ຕຕາ, ປຌ຺ຌາຍ ສພ຺ພສມ຺ເມສຸ ວິຣຕ຺ຕຈິຕ຺ຕຕາ ປກາສິ ຕາ ໂຫຕີຕິ ອນວເສສໂຕ ປຣຫິຕປຏິປ຺ຕິຍາ, ອຕ຺ຕຫິຕສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຈ ປາຣິປູຣີ ເວທິຕພ຺ພາ។ ຕິສຸປີ ອວຕ຺ຖາສູຕິ ເຫຕຸຜລສຕ຺ຕູປກາຣາວຕ຺ຖາສຸ។

ອກິສມໂຍ ປຏິເວສສາສນສ຺ສ, ມນສິກຣຕໍ ປຏິປຕ຺ຕິສາສນສ຺ສ, ສວນາທີຫິ ປຣິຈຍກຣຕໍ ປຣິຍຕ຺ຕິສາສນສ຺ສາຕິ ຕິຕ຺ຕມ຺ປີ ວເສນ ໂຍເຊຕພ຺ໂພ។ ເຕນາຫ “ຍຖາຣຫ”ນ຺ຕິ។ “ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ສມ຺ມເທສເນນາ”ຕິ ອີມິນາ ອີສ “ສາສນ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ຕິວິສສ຺ສາປີ ສທ຺ສມ຺ມສ຺ສ ອວິເສເສນ ເທສນາປູຊໍ ວຕ຺ວາ ໂຖມນາປູຊນສ຺ສ ວເສນ ຕໍ ວິກຊິຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ອຣິຍໍ, ໂວ ກິກ຺ຂເວ”ຕິ ອາທິມາຫ។ ຕຕ຺ຖ “ໂຖມເນນາ”ຕິ ປເທນາປີ “ສກ຺ກຈ຺ຈ”ນ຺ຕິ ປທໍ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ។ ປູຊນາທ຺ວຍສ຺ສາປີ ວາ ວເສນ ອີສາປີ ປທໂຍຊນາ ເວທິຕພ຺ພາ។ ອຣິຍກາວາຫໂຍຕິ ອຣິຍເສຍ຺ຖອຄ຺ຄກາວາຫໂຍ។ ນິຍ຺ຍານາຫໂຍຕິ ນິຍ຺ຍານເຫຕຸທສ຺ສນາຫໂຍ។ ສ຺ວາກ຺ຂາຕຕາຫໂຍຕິ ສ຺ວາກ຺ຂາຕສນ຺ທິຍ຺ຖິກຕາຫໂຍ។

ອີທານິ ອຣິຍສງ຺ຄຄຸຕານມ຺ປີ ອີມາຍ ຄາຖາຍ ປກາສິຕກາວໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ຍສ຺ມາ ປນາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ພາລຸຍາທິສມຕິກ຺ກມນ຺ໂຕຕິ ພາລອພ຺ຍຕ຺ຕກາວາທິສມຕິກ຺ກມນ຺ໂຕ។

ຌາຕວິເສໂສ ສຸຕຈິນ຺ຕາກາວນາມຍຌາຕານິ។ ໂສຕພ຺ພມນສິກາຕພ຺ພປຏິວິຊ຺ຊິຕພ຺ພາວຕ຺ຖາ ອວຕ຺ຖາເກໂທ។ ອຸກຍນ຺ຕິ ພ຺ຍຌ຺ຊນປທໍ, ອຕ຺ຖປທຌ຺ຈ។ ອຸກຍຖາຕິ ກຣຕກມ຺ມສາສນວເສນ ປຈ຺ເຈກໍ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ។ ປຏິປຊ຺ຊິຕພ຺ພຕ຺ຕາຕິ ຌາຕພ຺ພຕ຺ຕາ។

“ອຍຌ຺ຈ ຄາຖາ”ຕິອາທິ ເກສຌ຺ຈິ ວາໂທ។ ຕຖາ ຫິ ອປເຣ “ເຖເຣເນວາຍໍ ຄາຖາ ກາສິຕາ”ຕິ ວທນ຺ຕິ។ ອຕ຺ຕູປນາຍິກາປີ ຫິ ກທາຈິ ສມ຺ມເທສນາ ໂຫຕິ ເອວ ຍຖາ “ທສພລສມນ຺ນາຄໂຕ , ກິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄໂຕ ຈຕຸເວສາຣຊ຺ຊວິສາຣໂທ”ຕິອາທິ (ສໍ។ ນິ។ ໒។໒໑-໒໒)។ ເອວຌ຺ຈ ກຕ຺ວາ “ກຕເມ ໂສລອສ ຫາຣາ”ຕິອາທິວຈນໍ ສມຕ຺ຖິຕໍ ໂຫຕິ។

ຍຖາວຸຕ຺ຕອຕ຺ຖມຸເຂເນວາຕິ ມູລປທສງ຺ຂາຕອຕ຺ຖທ຺ສາເຣເນວ។ ປຣໂຕ ອາຄມິສ຺ສຕີຕິ ນິທ຺ເທສວາຣສ຺ສ ປຣິໂຍສາເນ ອາຄມິສ຺ສຕິ “ຕີເກ ຈ ນຍາ ອນູນາ”ຕິອາທິນາ (ເນຕ຺ຕິ។ ໔ ທ຺ວາທສປທ)។

ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ກຕ຺ຕຣິ ກມ຺ມນິທ຺ເທໂສຕິ ອາຫ “ວທຕີ”ຕິ។ ອຖ ວາ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ກມ຺ມກຕ຺ຕຸນິທ຺ເທໂສຍໍ។ ອຍຌ຺ເຫຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ – ຫາຣາ, ນຍາ ຈາຕິ ອຸກຍໍ ປຣິຄ຺ຄຫິຕໍ ສໍວຕ຺ຕເກນ ສພ຺ພຖາ ຄຫິຕຌ຺ເຈ, ວຸຈ຺ຈຕິ ສຸຕ຺ຕໍ, ສຍເມວ ສຸຕ຺ຕໍ ສໍວຕ຺ເຕຕີຕິ , ເອເຕນ ຫາຣນເຍສຸ ວສີກາເວນ ສຸຕ຺ຕສໍວຕ຺ຕນາຍ ສຸກຣຕໍ ທສ຺ເສຕິ។

ປກາຣນ຺ຕເຣນາຕິ ປຸພ຺ເພ “ສາສນ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ “ເທສນາ, ເທສິຕ”ນ຺ຕິ ຕໂຕ ອຌ຺ເຌນ ປກາເຣນ។ ນິຍເມຕ຺ວາຕິ ຕສ຺ສ ເອກນ຺ຕໂຕ ວິຌ຺ເຌຍ຺ຍຕໍ ອວສາເຣຕ຺ວາ។ ວິຌ຺ເຌຍ຺ຍຕາ ວິສີຍ຺ເຖສຸ ເທສນາເທສິເຕສຸ ວິຌ຺ເຌຍ຺ຍປເທ ລພ຺ກມານາ ວິຊານນກິຣິຍາ។

ເທສນາເທສິຕານິ ຈ ຍາວເທວ ວິຊານນຕ຺ຖານີຕິ ວິຊານນໍ ປສານນ຺ຕິ ຕເມວ ນິທ຺ສາເຣນ຺ໂຕ “ຕຕ຺ຣາຕິ ຕສ຺ມີ ວິຊານເນ”ຕິ ອາຫ។

ເອຕ຺ຖາຫາຕິ ນວງ຺ຄສາສນນວວິສສຸຕ຺ຕນ຺ຕາຕິ ເອຕສ຺ມີ ອຕ຺ຖວຈເນ ອາຫ ໂຈທໂກ។ ຕສ຺ສາຍໍ ອສິປ຺ປາໂຍ – ນວຫິ ອງ຺ເຄຫິ ວວຕ຺ຖິເຕຫິ ອຌ຺ຌມຌ຺ຌສງ຺ກຣຣຫິເຕຫິ ກວິຕພ຺ພໍ, ຕຖາ ຈ ສຕິ ອສຸຕ຺ຕສກາວາເນວ ເຄຍ຺ຍງ຺ຄາທີນີຕິ ນວວິສສຸຕ຺ຕນ຺ຕວຈນໍ ວິຣຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ។ ອຖ ສຸຕ຺ຕສກາວານີ ເຄຍ຺ຍງ຺ຄາທີນີ, ເອວໍ ສຕິ “ສຸຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ ວິສຸໍ ສຸຕ຺ຕງ຺ຄໍ ນ ສິຍາ, ເອວໍ ສນ຺ເຕ ອຏ຺ຖງ຺ຄສາສນໍ ອາປຊ຺ຊຕີຕິ។ ເຕນາຫ “ກຖໍ ປນາ”ຕິອາທິ។ ເຄຍ຺ຍງ຺ຄາທີສຸ ກຕິປຍານມ຺ປີ ສຸຕ຺ຕກາເວ ຍຖາວຸຕ຺ຕໂທສານຕິວຕ຺ຕິ, ປເຄວ ສພ຺ເພສນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ “ຍຌ຺ຈາ”ຕິອາທິນາ។ ສງ຺ຄເຫສູຕິ ອຏ຺ຖກຖາສຸ។ ໂປຣາຕຏ຺ຖກຖານຌ຺ຫິ ສງ຺ເຂປກູຕາ ອີທານິ ອຏ຺ຖກຖາ

‘‘ສງຄຫາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ ສຸຕ຺ຕໍ ນາມ ສຄາຖກໍ ວາ ສິຍາ, ນິຄ຺ຄາຖກໍ ວາຕິ ອງຄທ຺ວເຍເນວ ຕທຸກຍງຄໍ ກຕນ຺ຕິ ວິສຸໍ ສຸຕ຺ຕງຄສ຺ສ ອສມ຺ກໂວ ຕທຸກຍວິນິມຸຕ຺ຕສ຺ສ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ອກາວໂຕຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ສຸຕ຺ຕງຄເມວ ນ ສິຍາ’’ຕິຯ ອຖາປິ ກຖຎ຺ຈິຯ ສິຍາຕິ ວກ຺ຂມານໍ ສາມຎ຺ຎວິຘີ ສນ຺ຘາຍາຫຯ ເອວມ຺ປິ ອຍໍ ໂທໂສຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ມງຄລສຸຕ຺ຕາທີນ’’ນ຺ຕິອາທິມາຫຯ

ຕພ຺ກາວນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ເຕຍ຺ຍງຄກາວນິມິຕ຺ຕໍຯ ເວຍ຺ຍາກຣຓສ຺ສ ຕພ຺ກາວນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ໂຈທໂກ ‘‘ຄາຖາວິຣເຫ’’ຕິ ວຈນໍ ອຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ໂຕ ‘‘ປຸຈ຺ຉາວິສ຺ສຊ຺ຊນໍ ພ຺ຍາກຣຓ’’ນ຺ຕິ ວຈນມຕ຺ຕເມວ ຄເຫຕ຺ວາ ‘‘ເອວໍ ສນ຺ເຕ’’ຕິອາທິນາ ໂຈເທຕິຯ ອິຕໂຣ ປນ ໂອກາສວິຘີໂຕ ອໂນກາໂສ ວິຘີ ພລວາຕິ ຎາຍໍ ຄາຖາວິຣຫິຕໍເຍວ ເວຍ຺ຍາກຣຓນ຺ຕິ, ອິຘານິປ຺ເປຕນ຺ຕິ ຈ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ນາປ຺ຊ຺ຊຕິ’’ຕິອາທິນາ ປຣິຫຣຕິຯ ຕຖາ ຫີຕິ ເຕເນວ ກາຣເຓນ, ສຕິປິ ສຎ຺ຎນ຺ຕຣນິມິຕ຺ຕໂຍເຄ ອໂນກາສສຎ຺ຎານໍ ພລວກາເວເນວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ສງຄຫວາຣວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໔ຯ ອຸທ຺ເທສວາຣວຓ຺ຓນາ

໑ຯວິກາເຄນາຕິ ສຣູປວິກາເຄນຯ ອທິຍ຺ຄໍ ໂຊຕິຍຕິ ເອຕາຍາຕິ ອທິຍ຺ຄໂຊຕນາຯ ທິຍ຺ຄໍ ສໍສນ຺ທິຍຕິ ເອຕາຍາຕິ ທິຍ຺ຄສໍສນ຺ທນາ, ສໍສນ຺ທນໍ ເຈຕ຺ຖ ສາກຈ຺ຉາວເສນ ວິນິຈ຺ຉຍກຣຓໍຯ ວິມຕິ ລິຊ຺ຊຕິ ເອຕາຍາຕິ ວິມຕິຈ຺ເຉທນາຯ ອນຸມຕິຍາ ປຸຈ຺ຉາ ອນຸມຕິປຸຈ຺ຉາຯ ‘‘ຕໍ ກິໍ ມຄ຺ຄຖາ’’ຕິ ທີ ກາ ຕຸມ຺ຫາກໍ ອນຸມຕິຕິ ອນຸມຕິ ປຸຈ຺ຉິຕາຯ ກເຖຕຸກມ຺ຍຕາຕິ ກເຖຕຸກມ຺ຍຕາຍຯ

‘‘ຫຣິຍນ຺ຕິ ເອເຕຫີ’’ຕິອາທີນາ ກຣຓານິກຣຓກຕ຺ຕຸກາວກມ຺ມສາຌນານໍ ວເສນ ຫາຣ-ສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ວຕ຺ວາ ສທິສກປ຺ປ ນາວເສນ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ຫາຣາ ວິຍາ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປຸນ ຄນ຺ຖກຣຓາທິອຕ຺ເຖນ ຄນ຺ຖາທິສທ຺ທານໍ ວິຍ ຫາຣກຣຓາທິອຕ຺ເຖນ ຫາຣສທ຺ທສິທ຺ຌີ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ຫາຣຍນ຺ຕິ’’ຕິອາທິມາຫຯ ‘‘ຫຣຓໂຕ, ຣມຓໂຕ ຈາ’’ຕິ ອິມິນາ ມໂນຫຣາ ມໂນຣມາ ເຈເຕ ສໍວຓ຺ຓນາວິເສສາຕິ ທສ຺ເສຕິຯ

ອຸປ຺ປຕ຺ຕິສາຌນຍຸຕ຺ຕິຕິ ລກ຺ຂຓເຫຕຸຯ ວຸຕ຺ຕນເຍນາຕິ ‘‘ນນຸ ຈ ອຄ຺ເຄປິ ຫາຣາ ຍຸຕ຺ຕິສຫິຕາ ເອວາ’’ຕິອາທີນາ ເທສນາຫາເຣ ວຸຕ຺ຕນຍານຸສາເຣນຯ

ຈຕຸນ຺ນໍ ພ຺ຍູໂຫ ເອຕ຺ຖາຕິ ກິນ຺ນານິກຣຓານມ຺ປິ ປທານໍ ອຄ຺ຄປທຕ຺ຖສມາໂສ ລພ຺ກາຕິ ‘‘ອຸຣສິໂລໂມ’’ຕິອາທີນໍ (ທີຯ ນິຯ ຝີຯ ລ໌ຯ໔໔, ລ໌໐ລ໌) ວິຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ເສສນ຺ຕິ ‘‘ວິວຈນເມວ ເວວຈນ’’ນ຺ຕິ ເອວມາທີຯ

ອນຸປ຺ປເວສີຍນ຺ຕິຕິ ອວຄາຫີຍນ຺ຕິຯ ສມາຌີຍນ຺ຕິຕິ ປຣິຫຣີຍນ຺ຕິຯ ວິນາ ວິກປ຺ເປນາຕິ ຊາຕິ ສາມຄ຺ຄໍ, ກາໂທ ສາມຄ຺ຄໍ, ສມ຺ພນ຺ໂຌ ສາມຄ຺ຄນ຺ຕິອາທີນາ ປທຕ຺ຖນ຺ຕຣກາວວິກປ຺ປນມນ຺ຕເຣນຯ

ປທຍ຺ຄານາທີມຸເຂນາຕິ ປທຍ຺ຄານເວວຈນກາວນາປຫານມຸເຂນຯ ເກຈິຕິ ປທຍ຺ຄານປຣິກ຺ຂາຣອາວຍ຺ຍປຣິວຕ຺ຕນປຄ຺ຄຕ຺ຕິ ໂອຕຣເຓ ສນ຺ຌາຍ ວທຕິຯ

໔ຯສມ຺ພນ຺ໂຌຕິ ເຫຕຸຜລກາວໂຍໂຄຯ ຕຖາກູຕານຄ຺ຫິ ຌມ຺ມານໍ ເອກສນ຺ຕານສິທ຺ຌຕາ ເອກຕ຺ຕນໂຍຯ ວິກາໂຄ ສຕິປິ ເນສໍ ເຫຕຸຜລກາເວ ວິກຕ຺ຕສກາວຕາຯ ອຄ຺ໂຄ ເອວ ທີ ເຫຕຸ, ອຄ຺ຄໍ ຜລນ຺ຕິຯ ພ຺ຍາປາຣວິຣໂຫ ນິຣີຫຕາຯ ນ ທີ ເຫຕຸຜລານໍ ເອວໍ ໂຫຕິ ‘‘ອຫໍ ອິມໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕມິ, ອິມິນາຫໍ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕ’’ຕິຯ ອນຸຣູປຜລຕາ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນານໍ ປຈ຺ຈຍານຸກູລຕາຯ ສມູຫາທີ ອຸປາທາຍ ໂລກສງ຺ເກຕສິທ຺ຌາ ໂວຫາຣມຕ຺ຕຕາ ສມ຺ມຸຕິສກາໂວຯ ປຖວີຜສ຺ສາທີນໍ ກກ຺ຂລຸອຜຸສນາທິລກ຺ຂຓໍ ປຣມຕ຺ຖສກາໂວຯ ອຍຄ຺ເຫຕ຺ຖ ສງ຺ເຂໂປ – ຍສ຺ມິໍ ກິນ຺ເນ, ອິຕຣາໂປເຫ ວາ ຈິຕ຺ເຕນ ກເຕນ ຕຖາ ພຸທ຺ຌິ, ອິທໍ ສມ຺ມຸຕິສຈ຺ຈໍ ຍຖາ ຌເຍ, ສສມ຺ກາຣຊເລ ຈ, ຕພ຺ພິປຣີຍາເຍນ ປຣມຕ຺ຖສຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ປຣມຕ຺ຖສຈ຺ຈປ຺ປຝິເວຌາຍາຕິ ນິພ຺ພານາຌິຄມາຍຯ

ອນ຺ໂຕຕິ ອພ຺ການ຺ຕໂຣຯ ປຌານາວຍເວນາຕິ ມູລກາເວນຯ ‘‘ນນ຺ທີ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ມູລ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑ລ໌) ຕຓ຺ຫາ ‘‘ນນ຺ທີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ ‘‘ສງ຺ຄາເມ ຈ ນນ຺ທີ ຈຣຕິ’’ຕິອາທີສຸ ປໂມໂທຕິ ອາຫ ‘‘ຕຓ຺ຫາຍ, ປໂມທສ຺ສ ວາ’’ຕິຯ

ລ໌ຯຊາຕິເກາທໂຕຕິ ກຸສລາ, ອກຸສລາຕິ ອິມສ຺ມາ ວິເສສາຯ ຍຸຊ຺ຊນ຺ຕິຕິ ເອຕ຺ຖ ເຫຕຸອຕ຺ໂຖ ອນ຺ໂຕນີໂຕ ເວທິຕພ຺ໂພຕິ ອາຫ ‘‘ໂຍ ຊີຍນ຺ຕິ’’ຕິຯ ເກທີ ໂຍຊີຍນ຺ຕິ? ສໍວຓ຺ຓນເກຫີຕິ ອຌິປ຺ປາໂຍຯ ຍຸຊ຺ຊນ຺ຕິຕິ ວາ ຍຸຕ຺ຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ເຕຫີ ສມານໂຍຄກ຺ຂມາ ຕຄ຺ຄຫເຓເນວ ຄຫີຕາ ໂຫນ຺ຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ ຕເທກຍ຺ຄກາວໂຕຯ ອິມສ຺ມິໍ ອຕ຺ເຖ ‘‘ນວຫີ ປເທຫີ’’ຕິ ສຫໂຍເຄ ກຣຓວຈນໍ, ປຸຣິມສ຺ມິໍ ກຣເຓຯ ‘‘ເອເຕ ໂຂ’’ຕິ ຈ ປາໂຖຯ ຕຕ຺ຖ ໂຂ-ສທ຺ທສ຺ສ ປທປູຣຓຕາ, ອວຌາຣຓຕ຺ຖຕາ ວາ ເວທິຕພ຺ພາຯ ເອເຕ ເອວາຕິ ເອເຕ ຕຓ຺ຫາທໂຍ ເອວ, ນ ອິໂຕ ອຄ຺ເຄຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຍ຺ຄາຣເສວ ນ ຕໂຕ ອຸທ຺ຌໍ, ອໂຌ ວາຕິຯ ປຸຣິມສ຺ມິໍ ປກ຺ເຂ ມູລປທນ຺ຕຣາກາໂວ, ທຸຕິຍສ຺ມິໍ ເຕສໍ ອນູນາຌິກຕາ ທີປິຕາ ໂຫຕິຯ

ອຸທ຺ເທສວາຣວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໓ຯ ນິທ຺ເທສວາຣວຓ຺ຓນາ

໔ຯ ນິທ຺ເທສວາເຣ ສາມຎ຺ຎໂຕຕິ ສາຘາຣຓໂຕຯ ວິເສເສນາຕິ ອສາຘາຣຓໂຕຯ ປທຕ຺ໂຖຕິ ສທ຺ທຕ຺ໂຖຯ ລກ຺ຂຓນ຺ຕິ ສຠາໂວຯ ກໂມຕິ ອນຸປຸພ຺ພີຯ ເອຕ຺ຕາວຕາຕິ ເອຕ຺ຕກປ຺ປມາຓຠາໂວຯ ເຫຕ຺ວາທີຕິ ເຫຕຸຜລຠູມິອຸປນິສາສຠາຄວິສຠາຄລກ຺ຂຓນຍາຯ ວິເສສໂຕ ປນ ລກ຺ຂຓນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ

ຫາຣສງ຺ເຂປວຓ຺ຓນາ

໑ຯ ຍໍ, ຠິກ຺ຂເວຕິ ເອຕ຺ຖ ຍນ຺ຕິ ປຈ຺ຈຕ຺ຕວຈນໍ, ຕຎ຺ຈ ສຸຂໍ, ໂສມນສ຺ສນ຺ຕິ ທ຺ວເຍນ ສມານາຘິກຣຓນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ ''ອສ຺ສາທີຍຕີຕິ ອສ຺ສາໂທ, ສຸຂໍ, ໂສມນສ຺ສຎ຺ຈາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສຸຂາທິເວທນາ ວິຍ ມນາປິຍຣູປາທິປິ ອວິຕຣາຄສ຺ສ ອສ຺ສາເທຕພ຺ພນ຺ຕິ ອາຫ ''ເອວໍ ອິຏ຺ຐາຣມ຺ມຓມ຺ປີ''ຕິຯ ''ອສ຺ສາເທຕີ ເອຕາຍາຕິ ວາ ອສ຺ສາໂທ, ຕຓ຺ຫາ''ຕິ ເອເຕນ ''ຍ''ນ຺ຕິ ເຫຕຸອຕ຺ເຖ ນິປາໂຕຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ຕຕ຺ຣາຍມຕ຺ໂຖ – ເຍນ ເຫຕຸນາ ປຎ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ເຘ ປຏິຈ຺ຈ ອສ຺ສາທນິຍາກາເຣນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ສຸຂໍ ໂສມນສ຺ສໍ, ອຍໍ ຕຓ຺ຫາສງ຺ຂາໂຕ ອສ຺ສາໂທ ອສ຺ສາທນກິຣິຍາຍ ກາຣຓນ຺ຕິຯ ອິຕິ ກຕ຺ວາ ອຍມຕ຺ໂຖ ທິຏ຺ຐາຠິນນ຺ທນາທິຠາວໂຕ ວິປລ຺ລາເສສ຺ປີ ສມ຺ຠວຕີຕິ ອາຫ ''ເອວໍ ວິປລ຺ລາສາປີ''ຕິຯ ອນິຏ຺ຐມ຺ປີຕິ ປີ-ສທ຺ເທນ ອິຏ຺ຐມ຺ປີຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ, ອນວເສສາ ສາສວາ ຘມ຺ມາ ອິຘ ອາຣມ຺ມຓຄ຺ຄຫເຓນ ຄຫິຕາຕິ ອາຫ ''ສພ຺ເພສໍ ເຕຠູມກສງ຺ຂາຣານ''ນ຺ຕິຯ

ທຸກ຺ຂາທຸກ຺ຂມສຸຂເວທນານນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ທຸກ຺ຂສຠາວາ ເອວ ອທຸກ຺ຂມສຸຂາ ເວທນາ ຄຫິຕາ ອນິຏ຺ຐາຣມ຺ມຓສ຺ສ ອນິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ, ນ ສຸຂສຠາວາຯ ຍໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ ''ຍາຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ອທຸກ຺ຂມສຸຂາ ເວທນາ, ສນ຺ຕສ຺ມິໍ ເອສາ ປຓີເຕ ສຸເຂ ວຸຕ຺ຕາ ຠຄວຕາ''ຕິ (ມຯ ນິຯ ໒ຯ໘໘; ສໍຯ ນິຯ ໔ຯ໒໖໗)ຯ ''ສຸຂປຣິຍາຍສພ຺ຠາວໂຕ''ຕິ ອິມິນາ ອິຏ຺ຐຕາມຕ຺ຕໂຕປີ ເລເສນ ສຕ຺ຕານໍ ອາຣມ຺ມຓສ຺ສ ອສ຺ສາທນິຍຕາ ສມ຺ຠວຕີຕິ ທສ຺ເສຕິຯ

ອາທີນໂວ ໂທສນິສ຺ສນ຺ທນຕາຍ ໂທໂສ, ສ຺ວາຍໍ ປີຬນວຸຕ຺ຕິຍາ ເວທິຕພ຺ໂພຕິ ອາຫ ''ອາທີນໂວ ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ, ຕິສ຺ໂສປີ ວາ ທຸກ຺ຂຕາ''ຕິຯ ເອວໍ ໂທສຕ຺ຖໍ ອາທີນວສ຺ສ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ກປ຺ຓຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ອຖ ວາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຍໂຕຕິ ຍສ຺ມາ ໂທສກປ຺ຓສຠາວຕ຺ຕາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ

ນິສ຺ສຣຓນ຺ຕິ ວິວິຈ຺ຈ, ສພ຺ພສງ຺ຂາຣວິເວໂກຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສາມຎ຺ຎນິທ຺ເທເສນາຕິ ນິສ຺ສຣຓສທ຺ທວຈນີຍຕາສາມຎ຺ຎເຍນຯ ປຣິມານນ຺ຕິ ອສ຺ສາທາທີນວຕານໍຯ ອຸປາໂຍ ຈາຕິອາທີສຸ ຈ-ສທ຺ໂທ ປທປູຣຓມຕ຺ຕນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ ອາຫ ''ປຈ຺ຈິມານຎ຺ຈາ''ຕິ, ຜລາທີນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕທນ຺ໂຕຄຘເຠທານນ຺ຕິ ອຣິຍມຄ຺ຄປຣິຍາປນ຺ນວິເສສານໍຯ

ກາມຠວາທີນນ຺ຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ນ ຣູປາຣູປຠວາ ເອວ ຄຫິຕາ, ອຖ ໂຂ ເຕ ຈ ສຎ຺ຎີຠວາທໂຍ ຈ ເອກໂວກາຣຠວາທໂຍ ຈ ຄຫິຕາຯ ເຕນາຫ ''ຕິຓ຺ຓໍ ຕິຓ຺ຓໍ ຠວານ''ນ຺ຕິຯ

ຍາວເທວ ອນຸປາທາປຣິນິພ຺ພານຕ຺ຖາ ຠຄວໂຕ ເທສນາຕິ ອາຫ ''ນ ຈ…ເປ… ນິປ຺ຜາທີຍຕີ''ຕິຯ ''ວຸຕ຺ຕເມວາ''ຕິ ອິມິນາ ປຸນຣຸຕ຺ຕິໂທສໍ ໂຈເທຕິຯ ອິຕໂຣ ''ສຈ຺ຈເມຕ''ນ຺ຕິ ອນຸຊານິຕ຺ວາ ''ຕຎ຺ຈ ໂຂ''ຕິອາທິນາ ປຣິຫຣຕິຯ ''ປຣມ຺ປຣາຍາ''ຕິ ເອເຕນ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ໂຍນິໂສມນສິກາໂຣ ວິຍ ນ ປຣໂຕໂຆໂສ ອາສນ຺ນກາຣຓໍ ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມສ຺ສ ຘມ຺ມສ຺ສ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ເວທນີຍຕ຺ຕາຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ຕຖາ ຫິ ''ອກ຺ຂາຕາໂຣ ຕຖາຄຕາ, ປຏິປນ຺ນາ ປໂມກ຺ຂນ຺ຕິ, ຌາຍິໂນ ມາຣພນ຺ຘນາ''ຕິ (ຘຯ ປຯ ໒໗໖) ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕທນຸຘມ຺ມກາຣຓໍ ອຣິຍມຄ຺ຄານຸຘມ຺ມກາຣຓໍ ສິຍາຯ ກິໍ ປນ ຕນ຺ຕິ ອາຫ ''ສມ຺ປຕ຺ຕິຠວເຫຕູ''ຕິ, ເຕນ ຈຣິມຕ຺ຕຠາວເຫຕຸຠູຕໍ ປຸຎ຺ຎສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ວທຕິຯ

''ອຕ຺ຕານຸທິຏ຺ຐິໍ ອູຫຈ຺ຈ, ເອວໍ ມຈ຺ຈຸຕໂຣ ສິຍາ''ຕິ ອິທໍ ອຣິຍມຄ຺ຄສ຺ສ ປຸພ຺ພຠາຄປຏິປທາຍ ຜລຠາວສາຘນໍຯ ເຍນ ຫິ ວິຘິນາ ອຕ຺ຕານຸທິຏ຺ຐິສມຸຄ຺ຆາໂຕ, ມຈ຺ຈຸຕຣຓຎ຺ຈ ສິຍາ, ໂສ ''ເອວ''ນ຺ຕິ ອິມິນາ ປກາສິໂຕຕິຯ ອຕ຺ຕານຸທິຏ຺ຐິສມຸຄ຺ຆາຕມຈ຺ຈຸຕຣຓາ

ນໍ ຜລກາເວ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖິຯ

‘‘ຘມ຺ໂມ ຫເວ’’ຕິ ປນ ຄາຖາຍໍ ໂລກິຍສ຺ສ ປຸຎ຺ຎຜລສ຺ສ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອາຫ ‘‘ອິທໍ ຜລ’’ນ຺ຕິຯ ຍໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕພ຺ພໍ, ຕໍ ຜລໍຯ ຍໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕກໍ, ໂສ ອຸປາໂຍຯ ອຍເມຕ຺ຖ ວິນິຈ຺ຉໂຍຯ ເຕນາຫ ‘‘ເອເຕນ ນເຍນາ’’ຕິອາທິຯ ອຸປ຺ຘິສມ຺ປຕ຺ຕີຕິ ອຕ຺ຕຠາວໂສຠາຯ

ວິສຸທ຺ຘີຕິ ຎາຓທສ຺ສນວິສຸທ຺ຘິໍ ອຘິປ຺ເປຕາຕິ ອາຫ – ‘‘ເອຕ຺ຕາວຕາປິ…ເປ… ວິຎ຺ຎາຓ’’ນ຺ຕິຯ ‘‘ຍສ຺ມາ ປນາ’’ຕິອາທິນາປິ ຕ ເມວຕ຺ຖໍ ວຈນນ຺ຕເຣ ປາກຏຕຣໍ ກໂຣຕິຯ

ສຣູປໂຕ ອາຄຕານິ ‘‘ຍໂຕ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘານໍ ສມຸທຍຎ຺ຈ ອຕ຺ຖງ຺ຄມຎ຺ຈ ອສ຺ສາທຎ຺ຈ ອາທີນວຎ຺ຈ ນິສ຺ສຣຓຎ຺ຈ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕີ’’ຕິອາທີສຸ (ສໍຯ ນິຯ ໓ຯ໒໖-໒໗)ຯ ເອກເທເສນອາຄຕານິ ‘‘ສໍໂຍຊນີເຍສຸ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ເມສຸ ອສ຺ສາທານຸປ຺ສ຺ສິໂນ ວິຫຣໂຕ (ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໕໓), ພຫຸທຸກ຺ຂາ ພຫຸປາຍາສາ, ອາທີນໂວ ເອຕ຺ຖ ຠິຍ຺ໂຍ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໑໙), ສງ຺ຂາຣານເມຕໍ ນິສ຺ສຣຓໍ, ຍທິທໍ ນິພ຺ພານ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ (ປຏິຯ ມຯ ໑ຯ໒໕; ໓ຯ໕໑)ຯ ນ ສຣູເປນ ອາຄຕານິ ຍຖາ ສາມຎ຺ຎຜລສຸຕ຺ຕາທີສຸຯ ອຕ຺ຖວເສນາຕິ ອສ຺ສາເທຕພ຺ພາທິອຕ຺ຖວເສນຯ ນ ປປຎ຺ຈິໂຕຕິ ນ ວິຕ຺ຖາຣິໂຕຯ

໒ຯເອເສວນໂຍຕິ ອຕິເທເສນ ວິຈິຍມານວຈນເສໂສ ອຕິທິຏ຺ໂຐຯ ຠາວຕ຺ເຖ ໂຕຫິ ອາຫ ‘‘ວິສ຺ສຊ຺ຊິຕນ຺ຕິ ວິສ຺ສຊ຺ຊນາ’’ຕິຯ ສຸຕ຺ເຕ ອາຄຕໍ ນ ອຕ຺ຖສໍວຓ຺ຓນາວເສນ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ອາຄຕນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ປຸຈ຺ຉານຸຣູປຕາ ອິຘ ປຸພ຺ພາປຣນ຺ຕິ ຈຕຸພ຺ຍູຫປຸພ຺ພາປໂຣ ອິມໍ ວິເສເສຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕິຯ ປຸຈ຺ຉານຸສນ຺ຘີຕິ ປຸຈ຺ຉາຍ ວິສ຺ສຊ຺ຊເນນ ອນຸສນ຺ຘານໍຯ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ປນ ເຫຏ຺ຐິມເທສນາຍ ປຸຈ຺ຉານິມິຕ຺ຕປວຕ຺ເຕົາປຣິເທສນາຍ ສມ຺ພນ຺ໂຘ ‘‘ປຸຈ຺ຉານຸສນ຺ຘີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປຸພ຺ພາເປກ຺ຂນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕວິສ຺ສຊ຺ຊິຕປທາເປກ຺ຂໍຯ ‘‘ສຸຕ຺ຕສ຺ສາ’’ຕິ ວາ ອິມິນາ ປຸຈ຺ຉາວິສ຺ສຊ຺ຊນາອນຸຄີຕິໂຍ ຐເປຕ຺ວາ ເສໂສ ວິຈຍຫາຣປທຕ຺ໂຖ ສງ຺ຄຫິໂຕຕິ ປທສ຺ສາປີ ສງ຺ຄໂຫ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ອິມສ຺ມິໍ ປກ຺ເຂ ຄາຖາຍໍ ຈ-ສທ຺ໂທ ປທປູຣຓມຕ຺ເຕ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ

‘‘ຈກ຺ຂຸ ອນິຈ຺ຈ’’ນ຺ຕິ ປຸຏ຺ເຐ ‘‘ອາມ, ຈກ຺ຂຸ ອນິຈ຺ຈເມວາ’’ຕິ ເອກນ຺ຕໂຕ ວິສ຺ສຊ຺ຊນໍ ເອກໍສພ຺ຍາກຣຓໍຯ ‘‘ອຎ຺ຎິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ຠາເວຕພ຺ພໍ, ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພຎ຺ຈາ’’ຕິ ປຸຏ຺ເຐ ‘‘ມຄ຺ຄປຣິຍາປນ຺ນໍ ຠາເວຕພ຺ພໍ, ຜລປຣິຍາປນ຺ນໍ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ວິຠຊິຕ຺ວາ ວິສ຺ສຊ຺ຊນໍ ວິຠຊ຺ຊພ຺ຍາກຣຓໍຯ ‘‘ອຎ຺ຎິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ກຸສລ’’ນ຺ຕິ ປຸຏ຺ເຐ ‘‘ກິໍ ອນວຊ຺ຊຏ຺ເຐ ກຸສລຏ຺ເຐ, ອຸທາຫຸ ສຸຂວິປາກຏ຺ເຐ’’ຕິ ປຏິປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ວິສ຺ສຊ຺ຊນໍ ປຏິປຸຈ຺ຉາພ຺ຍາກຣຓໍຯ ‘‘ສສ຺ສໂຕ ອຕ຺ຕາ, ອສສ຺ສໂຕ ວາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ອພ຺ຍາກຕເມຕ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ອວິສ຺ສຊ຺ຊນໍ ຐປນໍຯ ‘‘ກິໍ ປເນເຕ ກຸສລາຕິ ວາ ຘມ຺ມາຕິ ວາ ເອກຕ຺ຖາ, ອຸທາຫຸ ນານຕ຺ຖາ’’ຕິ ອິທໍ ປຸຈ຺ຉນໍ ສາວເສສໍຯ ວິສ຺ສຊ຺ຊນສ຺ສ ປນ ສາວເສສຕາ ເວເນຍ຺ຍຊ຺ຌາສຍວເສນ ເທສນາຍໍ ເວທິຕພ຺ພາຯ ອປ຺ປາຏິຫີຣກໍ ເສົາຕ຺ຕຣໍຯ ສປ຺ປາຏິຫີຣກໍ ນິຣຸຕ຺ຕຣໍຯ ເສສໍ ວິຈຍຫາຣນິທ຺ເທເສ ສຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍເມວຯ

ເອຕ຺ຖ ຈ ອສ຺ສາໂທ ອສ຺ສາທເຫຕຸ ຍາວ ອາຓຕ຺ຕິເຫຕູຕິ ເອວໍ ເຫຕູນມ຺ປິ ອສ຺ສາທາທິໂຍ ເວທິຕພ຺ພາຯ ຕຕ຺ຖ ສງ຺ເຂປໂຕ ສຸຂ ສຸຂປຈ຺ຈຍລກ຺ຂໂຓ ອສ຺ສາໂທ, ໂສ ວິເສສໂຕ ສຄ຺ຄສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ທີເປຕພ຺ໂພຯ ສາ ຫິ ຕສ຺ສ ອຸກ຺ກໍໂສ, ເສສາ ປເນຕ຺ຖ ຠວສມ຺ປຕ຺ຕິ ຕທນຸວາຍິກາ ເວທິຕພ຺ພາຯ ຕສ຺ສ ເຫຕຸ ທານມຍໍ, ສີລມຍຎ຺ຈ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍວຕ຺ຖຸຯ ທຸກ຺ຂທຸກ຺ຂປຈ຺ຈຍລກ຺ຂໂຓ ອາທີນໂວຯ ວິປຣິຓາມສງ຺ຂາຣທຸກ຺ຂຕານໍ ຕທວໂຣຘໂຕ ວຏ຺ຏທຸກ຺ຂສ຺ສາປີ ເອຕ຺ຖ ສງ຺ຄໂຫຯ ວິເສສໂຕ ປນ ກາມານໍ ໂອກາໂຣຕິ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ, ສ຺ວາຍໍ ສໍກິເລສວຕ຺ຖຸນາ, ອິຕ຺ຕຣປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐານຕາທີຫິ ຈ ວິຠາເວຕພ຺ໂພ, ຕສ຺ສ ເຫຕຸ ທສ ອກຸສລກມ຺ມປຖາຯ ເນກ຺ຂມ຺ມໍ ນິສ຺ສຣຓໍ, ຕສ຺ສ ເຫຕຸ ຍຖາຣຫໍ ຕທນຸຈ຺ຉວິກາ ປຸພ຺ພຠາຄປ຺ປຏິປທາຯ ຜລໍ ເທສນາຜລເມວ, ຕສ຺ສ ເຫຕຸ ເທສນາຯ ອຸປາໂຍ ຍຖາວຸຕ຺ເຕົາປາໂຍເວ, ຕສ຺ສ ເຫຕຸ ຈຕ຺ຕາຣິ ຈກ຺ການິຯ ອາຓຕ຺ຕິ ອຸປເທໂສ, ຕສ຺ສ ຣາຄຄ຺ຄິອາທີຫິ ໂລກສ຺ສ ອາທິຕ຺ຕຕາ, ສຕ຺ຖຸ ມຫາກຣຸຓາໂຍໂຄ ຈ ເຫຕຸຯ

ຕຖາ ຈຕູສຸ ອຣິຍສຈ຺ເຈສຸ ສມຸທເຍນ ອສ຺ສາໂທ, ທຸກ຺ເຂນ ອາທີນໂວ, ມຄ຺ຄນິໂຣເຘຫິ ນິສ຺ສຣຓໍ, ມຄ຺ໂຄ ວາ ອຸປາໂຍ, ຕທຸປເທໂສ ອາຓຕ຺ຕິ, ອນຸປາທິເສສາ ນິພ຺ພານຘາຕຸ ຜລໍຯ ອິຕິ ອນຸປຸພ຺ພກຖາຍ ສທ຺ຘິໍ ພຸທ຺ຘານໍ ສາມຸກ຺ກໍສິກາຍ ຘມ຺ມເທສນາຍ ນິທ຺ຘາຣຓຠາເວນ ວິຈໂຍ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ປທສ຺ສ ປທຕ຺ຖສມ຺ພນ຺ໂຘ ເຫຕຸຯ ໂສ ຫິ ຕສ຺ສ ປວຕ຺ຕິນິມິຕ຺ຕໍ, ປຎ຺ຫສ຺ສ ຎາຕຸກາມຕາ, ກເຖຕຸກາມຕາ ຈຯ ອທິຏ຺ໂຐໂຊຕນາທີນຎ຺ຫິ ຈຕຸນ຺ນໍ ຎາຕຸກາມຕາ, ອິຕຣສ຺ສ ອິຕຣາຯ ວິສ຺ສຊ຺ຊນສ຺ສ ປຎ຺ໂຫ ເຫຕຸຯ ເອວໍ ເສສານມ຺ປິ ຍຖາຣຫໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ

໓ຯພຸຍລຸຊນຕຸຖານໍ ຍຸຕຸຕາຍຸຕຸຕປຣິກຸຂາຕິ ພຸຍລຸຊນຄຸຄຫເຕາ ປທໍ ຄຫິຕໍ, ອຕຸຖຄຸຄຫເຕາ ປລຸຫາທິຫິ ສທຸຣີ ອສຸສາ ທາທໂຍ ຄຫິຕາຯ ວິຈຍຫາຣປທຕຸຖາ ເອວ ຫິ ຍຸຕຸຕາຍຸຕຸຕາທິວິເສສສຫິຕາ ຍຸຕຸຕິຫາຣາທີນໍ ປທຕຸຖາຯ ຕຖາ ຫິ ປທຍຸຖານປທຍຸຖານິກາກາວວິສິຍຸຖາ ເຕເຍວ ປທຍຸຖານຫາຣສຸສ ປທຕຸຖາຯ ລກຸຂຕລກຸຂິຕພຸພຕາວິສິຍຸຖາ, ນິທຸສາຣິຕາ ຈ ລກຸຂຕຫາຣສຸສ, ນິພຸພຈນາທິວິກາວນາວິສິຍຸຖາ ຈຕຸພຸຍູຫຫາຣສຸສ, ສກາຄສມຸມວເສນ, ວິສກາຄສມຸມວເສນ ຈ ອາວ ຍຸຍນວິສິຍຸຖາ ອາວຍຸຍຫາຣສຸສ, ກູມິວິກາຄາທິວິສິຍຸຖາ ວິກຕຸຕິຫາຣສຸສ, ປຜິປກຸຂໂຕ ປຣິວຕຸຕນວິສິຍຸຖາ ປຣິວຕຸຕນ ຫາຣສຸສ, ປຣິຍາຍເວວຈນວິສິຍຸຖາ ເວວຈນຫາຣສຸສ, ປກວາທິປລຸຍາປນວິສິຍຸຖາ ປລຸຍຕຸຕິຫາຣສຸສ, ຂນຸສາທິມຸເຂຫິ ໂອ ຕຣຕວິສິຍຸຖາ ໂອຕຣຕຫາຣສຸສ, ປທປທຕຸຖປລຸຫາຣມຸກໂສສນວິສິຍຸຖາ ໂສສນຫາຣສຸສ, ສາມ ລຸລວິເສສນິທຸສາຣຕວິສິຍຸຖາ ອສິຍຸຖານຫາຣສຸສ, ປຈຸຈຍສມຸເມຫີ ປຣິກຸຂຣຕວິສິຍຸຖາ ປຣິກຸຂາຣຫາຣສຸສ, ປ ຫາຕພຸພກາເວຕພຸພຕານິທຸສາຣຕວິສິຍຸຖາ ສມາໂຣປນຫາຣສຸສ ປທຕຸຖາຯ ''ພຸຍລຸຊນສຸສ ສກາວນິຣຸຕຸຕິຕາ, ອຕຸຖສຸສ ສຸຕຸ ຕາທີຫີ ອວິໂລມນໍ ຍຸຕຸຕກາໂວ''ຕິ ອິມິນາ ອສກາວນິຣຸຕຸຕິຕາ, ສຸຕຸຕາທີຫີ ວິໂລມນລຸຈ ອຍຸຕຸຕກາໂວຕິ ທີເປຕິ, ເຕນ ຍຸຕຸ ຕາຍຸຕຸຕີນໍ ເຫຕຸໍ ທສຸເສຕິຯ

໔ຯໂຍນີໂສມນສິກາຣາທີຕິ ອາທີສທຸເທນ ສທຸສມຸມສຸສວນສປຸປຸຣິສູປນິສຸສຍາທີສາສາຣຕໍ, ອສາສາຣຕລຸຈ ເທຍຸຍປຜິຄຸຄາຫ ກາຫີ ສງຄຕຸຫາຕິຯ ສມຸກວໂຕຕິ ຍຖາຣຫໍ ຕສຸສ ສມຸມສຸສ ອນຸຣູປໍຯ ຍາວ ສພຸພສມຸມາຕິ ເອຕຸຖ ສພຸພໍ ນາມ ປເທສສພຸພໍ, ນ ສພຸພສພຸພນຸຕິຯ ອຍລຸຫິ ສພຸພສທຸໂທ ຍຖາ ປຖມວິກປຸເປ ສຸຕຸເຕ ອາຄຕສມຸມວເສນ ປເທສວິສໂຍ, ເອວໍ ທຸຕິຍວິກປຸເປ ປທຍຸຖານປທຍຸຖານິກນິທຸສາຣເຕນ ຕໍຕໍປກຣຕປຣິຈຸຈິນຸນສມຸມຄຸຄຫຕໂຕ ປເທສວິສໂຍ ເອວ, ນ ອນວເສສສມຸມວິສໂຍຕິຯ ສຸຕຸຕາຄຕສມຸມານໍ ຍານິ ປທຍຸຖານານິ, ເຕສລຸຈ ຍານິຕິ ເອວໍ ກາຣຕປຣມຸປຣານິທຸສາຣຕລກຸຂໂຕ ປທຍຸຖານຫາໂຣ, ປຣິກຸ ຂາຣຫາໂຣ ປນ ສຸຕຸຕາຄຕສມຸມານໍ ຕໍຕໍປຈຸຈຍຸປຸປນຸນານໍ ປຜິເຫຕຸປຈຸຈຍຕາວິເສສວິກາວນລກຸຂໂຕຕິ ສຕິປີ ກາຣຕວິຈາ ຣຕກາເວ ອຍໍ ປທຍຸຖານຫາຣປຣິກຸຂາຣຫາຣານໍ ວິເສໂສຯ

໕ຯ ຍຖາ ''ສມານາສິກຣຕສມານປເທ''ຕິອາທີສຸ ເອກສທຸທສຸສ ອຕຸໂຖ ສມານສທຸໂທ, ເອວໍ ເອກຣສຍຸເຖນ ກາວນາ ''ເອກຸປຸ ປາທາ''ຕິອາທີສຸ (ກຖາຯ ໔ກຸ໓) ວິຍ ເອກລກຸຂຕາຕິ ເອຕຸຖ ເອກສທຸໂທ ສມານຕຸໂຖຕິ ອາຫ ''ສມານລກຸຂຕາ''ຕິຯ ສໍວຕຸຕ ນາວເສນາຕິ ເອຕຸຖ ກມຸມຕຸເຖ ອນ-ສທຸໂທ, ສໍວຕຸເຕຕພຸພຕາວເສນາຕິ ອຕຸໂຖຯ ລກຸຂຕາຕິ ອຸປລກຸຂຕາຯ ''ນານຕຸຕກາຍ ນານຕຸຕສລຸລິໂນ (ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໓໔໑, ໓໕ກ, ໓໕ລ; ອຯ ນິຯ ລຯ໔໔), ນານຕຸຕສລຸລານໍ ອມນສິກາຣາ''ຕິອາທີສຸ ສຫຈາຣິຕາ ທຍຸຖພຸພາຯ ສລຸລາສຫຄຕາ ຫິ ສມຸມາ ຕຕຸຖ ສລຸລາຄຸຄຫເຕນ ຄຫິຕາຯ ''ທທໍ ມິຕຸຕານິ ຄນຸຖຕິ''ຕິອາທີສຸ (ສໍຯ ນິຯ ໑ຯ໔໖; ສຸຯ ນິຯ ໑໘ລ) ສມານກິຈຸຈຕາຯ ປິຍວຈນຕຸຖຈຣິຍາ ສມານຕຸຕຕາປີ ຫິ ຕຕຸຖ ມິຕຸຕຄນຸຖນກິຈຸເຈນ ສມານກິຈຸຈາ ຄຍຸຫນຸຕິ ສງຄຫວຕຸຖຸກາວໂຕຯ ''ຜສຸສປຈຸຈຍາ ເວທນາ''ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໑໔໖; ສໍຯ ນິຯ ໔ຯ໑, ໓ລ; ມຫາວຯ ໑; ວິກຯ ໔໔໕; ອຸທາຯ ໑; ເນຕຸຕິຯ ໔໔) ສມານເຫຕຸຕາຯ ຍຖາ ຫິ ຜສຸໂສ ເວທນາຍ, ເອວໍ ສລຸລາທີນມຸປີ ສຫຊາຕາທີນາ ປຈຸຈໂຍ ໂຫ ຕິ ເອວາຕິ ເຕປີ ສມານເຫຕຸຕາຍ ວຸຕຸຕາ ເອວ ໂຫນຸຕິຯ ຕຖາ ຫິ ວຸຕຸຕໍ ''ຕຊຊາມໂນວິລຸລາຕຫາຕຸສມຸຜສຸສຊາ ເຈຕນາ''ຕິ (ສຯ ສຯ ໕), ''ຜຸຍຸໂຖ ສລຸຊານາຕິ, ຜຸຍຸໂຖ ເຈເຕຕິ''ຕິອາທິ (ສໍຯ ນິຯ ໔ຯລ໓)ຯ ເອວໍ ''ຕຕຸຫາປຈຸຈຍາ ອຸປາທານ''ນຸຕິ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໑໔໖; ສໍຯ ນິຯ ໔ຯ໑, ໓ລ; ມຫາວຯ ໑; ວິກຯ ໔໔໕; ອຸທາຯ ໑; ເນຕຸຕິຯ ໔໔) ເອວມາທີປີ ອຸທາຫຣິຕພຸພໍຯ ''ອວິຊ ຊາປຈຸຈຍາ ສງຂາຣາ''ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໑໔໖; ສໍຯ ນິຯ ໔ຯ໑, ໓ລ; ມຫາວຯ ໑; ວິກຯ ໔໔໕; ອຸທາຯ ໑; ເນຕຸຕິຯ ໔໔) ສ ມານຜລຕາ ທຍຸຖພຸພາຯ ຍຖາ ຫິ ສງຂາຣາ ອວິຊຊາຍ ຜລໍ, ເອວໍ ຕຕຸຫຸປາທາທີນມຸປີຕິ ເຕປີ ຕຕຸຖ ຄຫິຕາວ ໂຫນຸຕິຯ ເຕ ນາຫ ''ປຸຣິມກມຸມກວສຸມີ ໂມໂຫ ອວິຊຊາ ອາຍູຫນາ ສງຂາຣາ ນິກນຸຕິ ຕຕຸຫາ ອຸປຄມນໍ ອຸປາທານ''ນຸຕິຯ ''ຣູປີ ອສຸສາເທຕິ ອກິນນຸທຕິ , ຕໍ ອາຣພຸກ ຣາໂຄ ອຸປຸປຊຊຕີ''ຕິ (ປຍຸຖາຯ ໑ຯ໑ຯ໔໔) ວຸຕຸເຕ ຕໍສມຸປຍຸຕຸຕາ ເວທນາທໂຍ ວຸຕຸຕາ ເອວ ໂຫນຸ ຕິ ສມານາຣມຸມຕກາວໂຕຯ ນ ຫິ ເຕຫິ ວິນາ ຕສຸສ ອຸປຸປຕຸຕິ ອຕຸຖິຯ ເອວມາທີຫີຕິ ເອຕຸຖ ອາທີສທຸເທນ ອຕຸຖປຸປກຣຕລິງ ຄສທຸທນຸຕຣສນຸນິສານສາມຕຸຖິຍາທີນມຸປີ ສງຄໂຫ ທຍຸຖພຸໂພຯ ອຕຸຖາທິວເສນປີ ຫິ ສຸຕຸເຕ ອວຸຕຸຕານມຸປີ ວຸຕຸຕານໍ ວິຍ ນິທຸສາຣຕໍ ສມຸກວຕິຕິຯ ວຸຕຸຕປຸປກາເຣນາຕິ ''ວສກຍຸເຖນ ເອກລກຸຂຕານີ''ຕິອາທີນາ ປາລຸອິຍໍ, ''ສຫຈາຣິຕາ''ຕິອາທີນາ ອຍຸຖກຖາຍລຸຈ ວຸຕຸເຕນ ປກາເຣນຯ

໖ຯ ''ຜຸສນຍຸເຖນ ຜສຸໂສ''ຕິອາທີນາ ນິທຸສາເຣຕຸວາ ວຈນໍ ນິພຸພຈນໍ, ຕໍ ປນ ປທສຸເສວ, ນ ວາກຸຍສຸສາຕິ ອາຫ ''ປທນິພຸພຈນ''ນຸຕິຯ ອສິປຸປາຍນິທານານິເປຕຸຖ ພຸຍລຸຊນມຸເຂເນວ ນິທຸສາເຣຕພຸພານີຯ ນິພຸພຈນປຸພຸພາປຣສນຸສິສຸ ວຕຸຕພຸພ

ເມວ ນຕຸຖີຕິ ອາຫ ‘‘ວິເສສໂຕ ພຸຍລຸຊນທຸວາເຣເນວ ອຕຸຖປ໌ຣິເຍສນາ’’ຕິ។ ປ໌ວຕຸຕິນິມິຕຸຕໍ ອຊຸຊາສຍາທີ។

៧។‘‘ປ໌ທຍຸຖາເນ’’ຕິ ອິທໍ ສຸຕຸເຕ ອາຄຕສມຸມານໍ ກາຣຕາກູເຕປີ ສມຸເມ ນິທຸສາເຣຕຸວາ ສກາຄໂຕ, ວິສກາຄໂຕ ຈ ອາວຍຸຍນໍ ກາຕພຸພນຸຕິ ທສຸສນຕຸຖໍ ວຸຕຸຕໍ, ນ ຕນຸຕິວເສນ។ ຕສຸມາ ປ໌ທຍຸຖານນິທຸສາຣຕາຍ ວິນາປີ ອາວຍຸຍນໍ ຍຸຕຸຕເມວາຕິ ສີທຸສໍ ໂຫຕີ។ ປ໌ທສຸສ ວາ ສທຸທປ໌ວຕຸຕິຍຸຖານໍ ປ໌ທຍຸຖານໍ ປ໌ທຕຸໂຖ។ ເອຕສຸມີ ປ໌ກຸເຂ ‘‘ອາຣມຸກາຖ ນີກຸກມຖາຕິ (ສໍ។ ນິ។ ១។១២៨; ເນຕຸຕິ។ ៨៧; ເປ໌ຒໂກ។ ៦២; ມີ។ ປ໌។ ៥។១។៨) ວິຣິຍສຸສ ປ໌ທຍຸຖານ’’ນຸຕິ (ເນຕຸຕິ។ ៨៧) ເອຕຸຖ ຍຸວາຍມາຣມຸກາສາຕຸອາທິໂກ ອຕຸໂຖ ວຸຕຸໂຕ, ຕໍ ວິຣິຍສທຸທສຸສ ປ໌ວຕຸຕິຍຸຖານໍ ວິຣິຍສທຸທາກິເຍຍຸໂຍ ອຕຸໂຖຕິ ເອວມຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພ។ ເສເສສຸປີ ເອເສວ ນໂຍ។ ເສສກໍ ນາມຄຫິຕໂຕ ອິຕຣໍ, ຕໍ ປ໌ນ ຕສຸສ ປ໌ຝິປ໌ກຸຂກູຕໍ ວາ ສີຍາ, ອລຸລໍ ວາຕິ ອາຫ ‘‘ວິສກາຄຕາຍ ອຄຸຄຫເຕນ ວາ’’ຕິ។ ສໍວຕຸຕນາຍ ໂຍເຊນຸໂຕຕິ ຍຖາວຸຕຸຕວິສກາຄສມຸມນິທຸສາຣຕາກູເຕນ ອຕຸຖກາຖເນນ ປ໌າລຸອິຍໍ ໂຍເຊນຸໂຕ។ ເຕນາຫ ‘‘ເທສນ’’ນຸຕິ។ ‘‘ປ໌ຝິປ໌ກຸເຂ’’ຕິ ອິທໍ ນິທສຸສນມຕຸຕໍ ທຍຸຖພຸພໍ ສກາຄສມຸມວເສນປີ ອາວຍຸຍນສຸສ ອິຈຸຊິຕຕຸຕາ។

៨។ນາມວເສນາຕິ ສາສາຣຕນາມວເສນ។ ປ໌າລຸອິຍໍ ປ໌ນ ‘‘ນິຈຸຈຕຸຕນິຍຕານໍ ສຕຸຕານໍ, ອນິຍຕານລຸຈ ສຕຸຕານໍ ທສຸສນປ໌ ຫາຕພຸພາ ກິເລສາ ສາສາຣຕາ’’ຕິອາຄຕຕຸຕາ (ເນຕຸຕິ។ ៦៨) ‘‘ທສຸສນປ໌ຫາຕພຸພາທິນາມວເສນາ’’ຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ວຕຸຖຸວເສນາຕິ ສຕຸຕສນຸຕານວເສນ។ ໂສ ຫິ ສມຸມານໍ ປ໌ວຕຸຕິຍຸຖານຕາຍ ອິສ ‘‘ວຕຸຖຸ’’ຕິ ອຂິປ໌ເປ໌ໂຕ។ ເຕນາຫ – ‘‘ປຸຖຸຊຊນສຸສ, ໂສ ຕາປ໌ນຸນສຸສ ຈ ກາມຣາຄພຸຍາປ໌າທາ ສາສາຣຕາ’’ຕິອາທີ (ເນຕຸຕິ។ ៦៨)។ ວຸຕຸຕວິປ໌ຣິຍາເຍນາຕິ ນາມໂຕ, ວຕຸຖຸໂຕ ຈ ອາເວຕິກຕາຍ។ ຕໍຕໍມຄຸຄຜລຍຸຖານລຸຫີ ຕໍຕໍມຄຸຄຜລຍຸຖຕາ, ກພຸພານໍ ກພຸພຕາ, ອກພຸພານໍ ອກພຸພຕາ ອສາສາຣຕາ។

៩។‘‘ກາວິເຕ’’ຕິ ອິທໍ ກາວນາກິຣິຍາຍ ອຸປ໌ລກຸຂຕໍ, ນ ເອຕຸຖ ກາລວຈນິຈຸຊາຕິ ອາຫ ‘‘ກາເວຕພຸເພຕິ ອຕຸໂຖ’’ຕິ។ ກາວນາ ເຈຕຸຖ ອາເສວນາຕິ, ກຸສລສທຸໂທປີ ອນວຊຸຊຍຸໂຖຕິ ເວທິຕພຸໂພ ។ ປ໌ຝິປ໌ກຸຂໂຕຕິ ວິປ໌ກຸຂໂຕ។ ວິສທີສູທາຫຣເຕນ ພຸຍຕິເຣກ ໂຕ ຍຖານິປ໌ເປ໌ຕສມຸມປ໌ປ໌ຕິຍຸຖານາ ເທສາ។

១០។ປ໌ທຕຸຖສຸສາຕິ ປ໌ທາກິເຍຍຸຍສຸສ ອຕຸຖສຸສ, ສກາວສມຸມສຸສ ວາ។

១១។

ນິກຸເຂໂປ ເທສນາ។ ປ໌ກໂວ ສມຸທໂຍ។

១២។‘‘ອວຸຕຸຕານມຸປີ ສງຄໂຫ’’ຕິ ອິມິນາ ອວຸຕຸຕສມຸຈຸຈຍຕຸໂຖ ຈ-ສທຸໂທຕິ ທສຸເສຕິ។

១៣។‘‘ຄາຖາຣຸລຸເຫ’’ຕິ ອິມິນາ ປ໌າລຸອິອາຄໂຕວ ປ໌ລຸໂຫ ເວທິຕພຸໂພ, ນ ອິຕໂຣຕິ ທສຸເສຕິ។ ເຕນາຫ ‘‘ພຸທຸສາທີຫີ ພຸຍາກ ເຕ’’ຕິ។ ຕສຸສ ອຕຸຖສຸສາຕິ ອາຣທຸສສຸສ ອຕຸຖສຸສ, ເຕນ ອາຣມຸກໂສສນສຸສ ວິສຍມາຫ។ ເອຕຸຖ ຈ ອຕຸຖທຸວາເຣເນວ ປ໌ທປຸຈຸຊາໂສສນມຸປີ ກຣິຍຕີຕິ ປຸນ ‘‘ຕສຸສ ອຕຸຖສຸສາ’’ຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ອຖ ວາ ວິສຸສຊຸຊິຕມຸຫີຕິ ວິສຸສຊຸຊເນ។ ວິສຸສຊຸຊນໂສສເນນ ຫີ ປ໌ລຸຫາໂສສນໍ។ ປ໌ລຸເຫຕິ ປຸຈຸຊາຍໍ។ ຄາຖາຍນຸຕິ ອຸປ໌ລກຸຂຕໍ, ເຕນ ຄາຖາຍໍ, ສຸຕຸເຕເຍຸຍາທີສຸ ຈາຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕີ។ ຍ ມາຣພຸກາຕິ ຍໍ ສີລາທີມາຣພຸກ ຄາຖາທີສຸ ເທສີຕໍ, ຕສຸມີ ອາຣມຸເກຕິ ອຕຸໂຖ។ ປຸຈຸຊິຕາຕີ ປຸຈຸຊາກາຣີນີ, ‘‘ກາ ເອຕຸຖ ປ໌ທ ສຸທຸສີ, ກາ ປ໌ລຸຫາສຸທຸສີ, ກາ ອາຣມຸກາສຸທຸສີ’’ຕິ ເອວໍ ປຸຈຸຊາກາຣີນີ ປຸຈຸຊໍ ກຕຸວາ ປ໌ວຕຸຕິຕາ ສຸທຸສາສຸທຸສປ໌ຣິກຸຂາຕີ ໂຍຊນາ។

១៤។ນ ວິກປ໌ປ໌ຍິຕພຸພາຕີ ຍຖາ ໂລເກ ‘‘ຊາຕີ ສາມລຸລໍ, ເກໂທ ສາມລຸລໍ, ສມຸພນຸໂຮ ສາມລຸລ’’ນຸຕິອາທີນາ ສາມລຸລໍ ຊາຕີ ອາທີ, ຕພຸພິສຸຣລຸຈ ວິເສສໍ ວິກປ໌ເປ໌ນຸຕິ ປ໌ຣິກປ໌ເປ໌ນຸຕິ, ເອວໍ ນ ວິກປ໌ປ໌ຍິຕພຸພາຕີ ອຕຸໂຖ។ ຍທາ ໂຍ ກາລວິເສໂສ ‘‘ສຸເວ’’ຕິ ລທຸສໂວຫາໂຣ, ຕທາ ໂສ ຕໍທິວສາຕິກຸກເມ ‘‘ອຊຸຊາ’’ຕິ, ປຸນ ຕໍທິວສາຕິກຸກເມ ‘‘ຫິຍຸໂຍ’’ຕິ ໂວຫຣິຍຕີຕິ ອນວຍຸຖິຕສກາວາ ເອເຕ ກາລວິເສສາ។ ທິສາຍປີ ‘‘ເອກໍ ອວທີ ອເປ໌ກຸຂິຕຸວາ ປຸຣຕຸຖິມາ ທິສາ, ຕໂຕ ອລຸລໍ ອເປ໌ກຸຂິຕຸວາ ປ໌ຈຸຊິມາ ນາມ ໂຫຕີ’’ຕິ ອາທິນາ ອນວຍຸຖິຕສກາວຕາ ເວທິຕພຸພາ។ ຊາຕິອາທິອເປ໌ກຸຂາຍາຕີ ຊາຕິອາທິທຸກຸຂວິເສສາເປ໌ກຸຂາຍ។ ສຈຸຈາເປ໌ກຸຂາຍາຕີ ສຈຸຈສາມລຸລາເປ໌ກຸຂາຍ។ ‘‘ຕຕຸຫາ’’ຕິ ວຸຈຸຈມານໍ ກາມຕຕຸຫາທີອເປ໌ກຸຂາຍ ສາມລຸລມຸປີ ສມານໍ ສຈຸຈາເປ໌ກຸຂາຍ ວິເສໂສ ໂຫຕີຕິ ເອວມາທີ ສນຸສາຍາຫ ‘‘ເອສ ນໂຍ ສມຸທຍາທີສຸປີ’’ຕິ។

໑໖ຯເອຕ຺ຖາຕິ ເອຕສ຺ມິ ພຸທ຺ຘວຈເນຯ ເຕນາຫ ‘‘ສິກ຺ຂຕ຺ຕຍສງ຺ຂາຕສ຺ສາ’’ຕິອາທິຯ ຍຖາຣຸຕໍ ຍຖາກຖິຕໍ ສທ຺ທໂຕ ອຘິຄຕໍ ນິທ຺ຘາຣິຕໍ, ນ ອຕ຺ຖປ຺ປກຣຓລິງຄສທ຺ທນ຺ຕຣສນ຺ນິຘານາທິປ຺ປມາຓນ຺ຕຣາຘິຄຕໍ ຯ ‘‘ອຕ຺ຖໂຕ ທສ຺ສິຕາ’’ຕິ ອິທໍ ຍສ຺ມິ ສຸຕ຺ເຕ ຠາວນາວ ກຖິຕາ, ນ ປຫານໍ, ຕໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ນຍສງ຺ເຂປວຓ຺ຓນາ

໑໗ຯຕຓ຺ຫາວິຊ຺ຊາທີ ກຣຓຠູຕາທີຯ ສໍກິເລໂສ ປກ຺ໂຂ ເອຕສ຺ສາຕິ ສໍກິເລສປກ຺ໂຂ, ສໍກິເລສປກ຺ຂິໂກ ສຸຕ຺ຕຕ຺ໂຖ, ຕສ຺ສ ນຍນ ລກ຺ຂໂຓຕິ ໂຍຊນາຯ ໂວທານປກ຺ຂສ຺ສ ສຸຕ຺ຕຕ຺ຖສ຺ສາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ວຸຏ຺ຐານຄາມິນິຍາ, ພລວວິປສ຺ສນາຍ ຈ ທຸກ຺ຂາທີສຸ ປຣິຎ຺ເຎຍ຺ຍຕາທີນິ ມຄ຺ຄານຸຄຸໂຓ ຄຫຓາກາໂຣ ອນຸຄາຫຓນໂຍຯ ຍທິ ເອວໍ ກຖໍ ນໂຍຕິ ອາຫ ‘‘ຕສ຺ສ ປນາ’’ຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ‘‘ນຍໂວຫາໂຣ’’ຕິ ອິມິນາ ນຍາຘິຏ຺ຐານໍ ນໂຍຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິຯ

໑໘ຯພາຘກາທິຠາວໂຕຕິ ພາຘກປຠາວສນ຺ຕິນິຍ຺ຍານຠາວໂຕຯ ອຎ຺ຎຖາຠາວາຠາເວນາຕິ ອພາຘກອປ຺ປຠາວອສນ຺ຕິ ອນິຍ຺ຍານຠາວາຠາເວນຯ ສຈ຺ຈສຠາວຕ຺ຕາຕິ ອມຸສາສຠາວຕ຺ຕາຯ ອວິສໍວາທນໂຕຕິ ອຣິຍສຠາວາທິຠາວສ຺ສ ນ ວິສໍວາທນໂຕ ເອກນ຺ຕິກຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໑໙ຯສໍກິລິຏ຺ຐຘມ຺ມາຕິ ສໍກິເລສສມນ຺ນາຄຕາ ຘມ຺ມາ ສທ຺ຘມ຺ມນຍໂກວິທາຕິ ສຈ຺ຈປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທາທິຘມ຺ມນຍກຸສລາ, ເອກຕ຺ຕາທິນຍກຸສລາ ວາຯ

໒໐ຯອຕ຺ຖວິສ຺ສຊ຺ຊເນສູຕິ ‘‘ອິເມ ຘມ຺ມາ ກຸສລາ’’ຕິອາທິນາ (ຘ. ສ. ໑) ສຸຕ຺ເຕ ກຕປຎ຺ຫວິສ຺ສຊ຺ຊເນສຸ ເຈວ ອຏ຺ຐກຖາຍ ກຕອຕ຺ຖສໍວຓ຺ຓນາສຸ ຈຯ ‘ໂວທານິຍາ’’ຕິ ອິມິນາ ອນວຊ຺ຊຘມ຺ມາ ອິຘ ກຸສລາຕິ ອຘິປ຺ເປຕາ, ນ ສຸຂວິປາກາຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖນຍສ຺ສ ໂຍຊນຕ຺ຖໍ ມນສາ ໂວໂລກຍເຕຕິ ໂຍຊນາຯ

໒໑ຯ ຍທິ ກຣຓຠູຕໍ, ກຖໍ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖນ຺ຕຣາຠາໂວຕິ ອາຫ ‘‘ເຍນ ຫີ’’ຕິອາທິຯ ທິສາຠູຕຘມ຺ມານໍ ໂວໂລກນສມານຍນຠາວ ໂຕ ໂວຫາຣຠູໂຕ, ກມ຺ມຠູໂຕ ຈ ນໂຍ, ນ ນນ຺ທິຍາວຏ຺ຏາທໂຍ ວິຍ ອຕ຺ຖຠູໂຕຕິ ‘ໂວຫາຣນໂຍ, ກມ຺ມນໂຍ’’ຕິ ຈ ວຸຈ຺ຈຕີຯ

ທ຺ວາທສປທວຓ຺ຓນາ

໒໒ຯອປຣິໂຍສິເຕ ປເທຕິ ອຸຈ຺ຈາຣຓເວລາຍໍ ປເທ ອສມຕ຺ເຕ, ວິປ຺ປກເຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຣິໂຍສິເຕ ຫິ ‘‘ປທ’’ນ຺ຕ຺ເວວ ສມຎ຺ຎາ ສິຍາ, ນ ‘‘ອກ຺ຂຣ’’ນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ປທສ຺ສ ເວວຈນຕາຍ ອຕ຺ຖວເສນ ປຣິຍາຍໍ ຂຣນ຺ຕໍ ສຎ຺ຈຣນ຺ຕໍ ວິຍ ໂຫຕິ, ນ ເອວໍ ວຓ຺ໂຓ ອເວວຈນຕ຺ຕາຕິ ອາຫ ປຣິຍາຍວເສນ ອກ຺ຂຣຓໂຕ’’ຕີຯ ນ ຫິ ວຓ຺ຓສ຺ສ ປຣິຍາໂຍ ວິຊ຺ຊຕີ’’ຕິ ອິທໍ ອກາຣາທິວຓ຺ຓວິເສສໍ ສນ຺ຘາຍ ວທຕິ, ນ ວຓ຺ຓສາມຎ຺ຎໍຯ ຕສ຺ສ ຫິ ວຓ຺ໂຓ ອກ຺ຂຣນ຺ຕິ ປຣິຍາໂຍ ວຸຕ຺ໂຕ ເອວາຕິຯ

ອກ຺ຂຣສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ວຕ຺ວາ ຕປ຺ປສງ຺ເຄນ ວຓ຺ຓສທ຺ທສ຺ສປິ ວຕ຺ຕຸໍ ‘‘ເກນຏ຺ເຐນ ວຓ຺ໂຓ’’ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ນນຸ ປເທນ, ວາກ຺ເຍນ ວາ ອຕ຺ໂຖ ສໍວຓ຺ຓີຍຕີ, ນ ອກ຺ຂເຣນາຕິ ໂຈທນໍ ມນສິ ກຕ຺ວາ ອາຫ ‘‘ວຓ຺ໂຓ ເອວ ຫີ’’ຕິອາທິຯ ປທາທິຠາເວນາຕິ ປທວາກ຺ຍຠາເວນຯ ຍຖາສມ຺ພນ຺ຘນ຺ຕິ ຍຖາສງ຺ເກຕໍຯ ອຍໍ-ສທ຺ໂທ ອິມສ຺ສຕ຺ຖສ຺ສ ວາຈໂກ, ອຍໍ ອຕ຺ໂຖ ອິມສ຺ສ ສທ຺ທສ຺ສ ວຈນີໂຍຕິ ຍຖາຄຫິຕສງ຺ເກຕານຸຣູປໍ ສທ຺ທຕ຺ຖານໍ ວາຈກວຈນີຍຠາໂວຯ ອຖ ວາ ຍຸວາຍໍ ສທ຺ທຕ຺ຖານໍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ອວິນາຠາໂວ, ໂສ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ຕທນຸຣູປໍ ເອກກ຺ຂຣໍ ນາມປທໍ ‘‘ມາ ເອວໍ ມຎ຺ຎສີ’’ຕິອາທີສຸ ມາ-ກາຣາທີຯ ເກຈີຕິ ອຠຍຄິຣິວາສີໂນຯ ເຕ ຫິ ອຠິຘມ຺ມເທສນໍ ‘‘ມນສາເທສນາ’’ຕິ ວທນ຺ຕິ, ຍໂຕ ຣາຫຸລາຈຣິໂຍ ‘‘ວິສຸທ຺ຘກຣຸຓານໍ ມນສາເທສນາ ວາຈາຍ ອກ຺ຂຣຓໂຕ ອກ຺ຂຣສຎ຺ຎິຕາ’’ຕິ ອາຫຯ

ສຕ຺ວປ຺ປຘານນ຺ຕິ ທ຺ຣພ຺ຍປ຺ປຘານໍຯ ນາມປທໍ ຫິ ທ຺ຣພ຺ຍມາວິຠູຕຣູປໍ, ກິຣິຍາ ອນາວິຠູຕຣູປາ ຍຖາ ‘‘ຜສ຺ໂສ’’ຕິ (ມ. ນິ. ໓.໑໒໖; ສໍ. ນິ. ໔.໑, ໖໐; ມຫາວ. ໑; ວິພ. ໒໒໕; ອຸທາ. ໑; ເນຕ຺ຕິ. ໒໔)ຯ ອາຂ຺ຍາຕປເທ ປນ ກິຣິຍາ ອາວິຠູຕຣູປາ,

ຫຸຣພ຺ຍມນາວິກູຕຣູປໍ ຍຖາ "ຜຸສຕິ"ຕິຯ ເຕນ ເນສໍ ສຕ຺ວກິຣິຍາປ຺ປ຺ຜານຕາ ວຸຕ຺ຕາຯ ກິຣິຍາວິເສສຄ຺ຄຫຓນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ກິຣິຍາວິເສສາວໂພຘເຫຕຸ ກິຣິຍາວິເສສທີປ຺ນໂຕ, ຍຖາ "ຈິຣປ຺ປວາສີ"ນ຺ຕິ (ຘຯ ປຯ ໒໑໙) ເອຕ຺ຖ ປ-ສທ຺ໂທ ວສນກິຣິຍາຍ ວິໂຍຄວິສິຏ຺ຖຕໍ ທີເປຕິຯ "ເອວໍ ມນສິ ກໂຣຖ, ມາ ເອວໍ ມນສາກຕ຺ຖາ"ຕິອາທີສຸ ກິຣິຍາວິເສສສ຺ສ ໂຊຕໂກ ເອວໍ-ສທ຺ໂທຯ "ເອວໍສີລາ (ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໑໔໘) ເອວໍຘມ຺ມາ"ຕິອາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ໔ຯ໑໓; ມຯ ນິຯ ໓ຯ ໑໙໗; ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໓໗໗) ສຕ຺ວວິເສສສ຺ສຯ ເອວໍເສສນິປາຕປທານມ຺ປີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ເຕນາຫ "ກິຣິຍາຍ...ເປ... ນິປາຕປທ"ນ຺ຕິຯ

ສງ຺ເຂປໂຕ ວຸຕ຺ຕໍ, ກິ ປນ ຕນ຺ຕິ ອາຫ "ປທາກິທິຕ"ນ຺ຕິຯ ອຖ ວາ ສງ຺ເຂປໂຕ ວຸຕ຺ຕໍ, ໂຍ ອກ຺ຂເຣທິ ສງ຺ກາສິໂຕຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ປທາກິທິຕໍ ປເທທິ ກຖິຕໍ, ໂຍ ປເທທິ ປກາສິໂຕຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຕທ຺ກາຍໍ, ຍທິ ປທສມ຺ທາໂຍ ວາກ຺ຍໍ, ຕສ຺ສ ໂກ ປຣິຈ຺ເຉໂທຯ ຍາວຕາ ອຘິປ຺ເປຕ຺ຖປຣິໂຍສານໍ, ຕາວຕາ ເອກວາກ຺ຍນ຺ຕິປີ ວທນ຺ຕິ, ພຫູເປຕ຺ຖ ປກາເຣ ວຓ຺ເຓນ຺ຕິຯ ກິ ເຕທິ, ສາຂ຺ຍາຕໍ ສາພ຺ຍຍໍ ສກາຣກໍ ສວິເສສນໍ "ວາກ຺ຍ"ນ຺ຕິ ທຏ຺ຖພ຺ພໍຯ ນນຸ ຈ ປເທນປີ ອຕ຺ໂຖ ພ຺ຍຍ຺ຊີຍຕີຕິ ໂຈທນໍ ມນສິ ກຕ຺ວາ ອາຫ "ປທມຕ຺ຕສວເນປີ ທີ"ຕິອາທີຯ ອາກາເຣສຸ ວາກ຺ຍວິກາເຄສຸ ອກິທິຕໍ ກຖິຕໍ ນິພ຺ພຈນໍ ອາກາຣາກິທິຕໍ ນິພ຺ພຈນໍຯ "ອກິທິຕນ຺ຕິ ຈ ປາລຸອິອາຄຕ"ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິຯ

"ນິພ຺ພານໍ ມຄ຺ຄຕິ, ນິພ຺ພານຕ຺ຖິເກທິ ວາ ມຄ຺ຄີຍຕິ, ກິເລເສ ວາ ມາເຣນ຺ໂຕ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ມຄ຺ໂຄ"ຕິອາທີນາ (ຘຯ ສຯ ອຏ຺ຖຯ ໑໖) ນິພ຺ພຈນານໍ ວິຕ຺ຖາໂຣຯ ຕໍນິທ຺ເທສກຖນຕ຺ຕາ ນິທ຺ເທໂສຕິ ອິມມຕ຺ຖມາຫ "ນິພ຺ພຈນວິຕ຺ຖາໂຣ ນິຣວເສສເທສນຕ຺ຕາ ນິທ຺ເທໂສ"ຕິຯ ປເທທີຕິ ວາກ຺ຍາວຍວກູເຕທິ, ວາກ຺ຍໂຕ ວິກຊ຺ຊມາເນທິ ວາ ອາຂ຺ຍາຕາທິປເທທິຯ ເຕນາຫ "ວາກ຺ຍສ຺ສ ວິກາໂຄ"ຕິ, ຕຖາ ຈາຫ "ອປຣິໂຍສິເຕ"ຕິອາທີຯ ອປເຣ ປນ "ປກຕິປ຺ຈ຺ຈຍໂລປາເທສາທີວເສນ ອກ຺ຂຣວິກາໂຄ ອາກາໂຣ, ນິຣຸຕ຺ຕິນເຍນ ປທວິກາໂຄ ນິພ຺ພຈນໍ, ວາກ຺ຍວິກາໂຄ ນິທ຺ເທໂສຯ ວຓ຺ຓປທວາກ຺ຍານິ ທີ ອວິກຕ຺ຕານິ, ວິກຕ຺ຕານິ ຈ ຉພ຺ຍຍ຺ຊນປທານີ"ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ຉຏ຺ຖໍ ວຈນນ຺ຕິ ຉຏ຺ຖໍ ປທໍຯ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ "ອກ຺ຂຣໍ ປທໍ ພ຺ຍຍ຺ຊນໍ ອາກາໂຣ ຕເຖວ ນິຣຸຕ຺ຕິ ນິທ຺ເທໂສ ຉຏ຺ຖວຈນ"ນ຺ຕິ ຄາຖາຍໍ ເອວໍ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ, ສໍວຕ຺ຓນາວເສນ ວາ ອາກາຣປທໍ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສພ຺ໂພ ສທ຺ທໂວຫາໂຣ ວິກຕ຺ເຕທິ, ອວິກຕ຺ເຕທິ ຈ ອກ຺ຂຣປທວາກ຺ເຍເທວ, ຕທລ຺ລປ຺ປກາໂຣ ນຕ຺ຖີຕິ ອາຫ "ຍານິມານີ"ຕິອາທີຯ

໘໔ຯກາສນາສທ຺ໂທ ກມ຺ມຕ຺ໂຖຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ "ກາສີຍຕີ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປເທທີ ຕາວ ອຕ຺ຖສ຺ສ ສງ຺ກາສນາ, ປກາສນາ ຈ ໂຫຕຸ, ປທາວຓິກາປີ ສໍວຕ຺ຓນາ ອິຈ຺ຉິຕາຕິ ອກ຺ຂເຣທິ ປນ ກຖນ຺ຕິ ອາຫ "ອກ຺ຂເຣທິ ສຸຍ຺ຍມາເນທີ"ຕິອາທີຯ ປທຕ຺ຖສມ຺ປຓິປຕ຺ຕີຕິ ປທາກິເຫຍ຺ຍອຕ຺ຖາວໂພໂຘຯ "ອກ຺ຂເຣທິ ສງ຺ກາເສຕີ"ຕິອາທີນາ ອກ຺ຂຣາກຣຕໍ ສງ຺ກາສນກູຕໍ ອຸຄ຺ຆຓນກິຣິຍໍ ວທນ຺ເຕນ ຍຖາວຸຕ຺ໂຕ ອຕ຺ໂຖ ສານິໂຕຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ "ຕຖາ ທີ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ວິກຊ຺ຕຸຕ຺ຕານິກມ຺ມປລ຺ລຕ຺ຕີຕິ ເອກຕ຺ຕນິທ຺ເທໂສ ສມາຫາໂຣຕິ ອຍໍ ທ຺ວນ຺ທສມາໂສຯ ອຸກເຍນາຕິ "ວິວຣຕາ, ວິກຊນາ"ຕິ ອິມິນາ ທ຺ວເຍນຯ ເອເຕທີຕິ ເອຕ຺ຖ ເອວ-ກາໂຣ ລຸຕ຺ຕນິທ຺ທິຏ຺ໂຖຕິ ອາຫ "ເອເຕທິ ເອວາ"ຕິຯ "ສງ຺ກາສນາ...ເປ... ອກາວໂຕ"ຕິ ອິມິນາ ຍຖານິປ຺ເປຕອນູນາວຘາຣຓຜລໍ ທສ຺ເສຕິຯ ອຸຄ຺ຆຓນາທີຕິ ອາທີສທ຺ເທນ ວິປລ຺ຈນນຍານິ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິຯ

໘໕ຯສມ຺ມາຍຸຕ຺ໂຕຕິ ສມ຺ມາ ອວິປຣີຕໍ, ອນວເສສໂຕ ຈ ຍຸຕ຺ໂຕ ສທິໂຕຯ ຕຖາ ທີ ວຸຕ຺ຕໍ "ອນູນາ"ຕິຯ ສພ຺ໂພ ທີ ປາລຸອິອຕ຺ໂຖ ອຕ຺ຖປທອຕ຺ຖນເຍທິ ອນວເສສໂຕ ສງ຺ຄທີໂຕຯ ເຕນາຫ "ສພ຺ພສ຺ສ ທີ"ຕິອາທີຯ

໘໖ຯ ກສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ ມູລປທປທຏ຺ຖານານິ ອສງ຺ຄທີຕານີຕິ? ປທຕ຺ຖນ຺ຕຣາກາວໂຕຯ ມູລປທານິ ທີ ນຍານໍ ສມຸຏ຺ຖານມຕ຺ຕຕ຺ຕາ ປທຏ຺ຖານານີຕິ ທສ຺ສິໂຕຍໍ ນໂຍຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ "ອິໂຕ ວິນິມຸຕ຺ໂຕ ໂກຈິ ເນຕ຺ຕິປທຕ຺ໂຖ ນຕ຺ຖີ"ຕິຯ

ເນຕ຺ຕິຍາ ກາຣຕກູຕາຍຯ ຫາຣາ ສໍວຕ຺ເຕຕພ຺ພາຕິ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສໍວຕ຺ຓນາວເສນ ຫາຣາ ວິຕ຺ຖາເຣຕພ຺ພາຯ ສ຺ວາຍນ຺ຕິ ໂສ ອຍໍ ສໍວຕ຺ຓນາກ຺ກໂມຯ ເຍນ ອນຸກ຺ກເມນ ເນຕ຺ຕິຍໍ ເທສິຕາ, ເຕເນວ ສຸຕ຺ເຕ ອຕ຺ຖສໍວຕ຺ຓນາວເສນ ໂຍເຊຕພ຺ພາຕິຯ ເອວໍ ສິທ຺ເຘຕິ ເທສນາກ຺ກເມເນວ ສິທ຺ເຘຯ ອຍໍ ອາຣມ຺ໂກຕິ "ໂສລຸອສ ຫາຣາ ປຖມ"ນ຺ຕິ ເອວໍ ປວຕ຺ໂຕ ອາຣມ຺ໂກຯ ອິມມຕ຺ຖນ຺ຕິ ອິມໍ ວຸຈ຺ຈມານນິຍມສງ຺ຂາຕໍ ອຕ຺ຖໍຯ

ຍທິ ເທສິຕກ຺ກເມເນວ ຫາຣນຍາ ສຸຕ຺ເຕ ໂຍເຊຕພ຺ພາ ສີຍຸໍ, ກິ ໂສ ກໂມ ກາຣຓນິຣເປກ຺ໂຂ, ອຸທາຫຸ ກາຣຓສາເປກ຺ໂຂຕິ?

ກິຎ຺ເຈຕ຺ຖ – ຍທິ ຕາວ ກາຣຓນິຣເປກ຺ໂຂ ຫາຣນຍານໍ ອນຸກ຺ກໂມ, ອເນເກ ອຕ຺ຖາ ວຸຈ຺ຈມານາ ອວສ຺ສໍ ເອເກນ ກເມນ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີຕິ. ເອວໍ ສນ຺ເຕ ເຍນ ເກນຈິ ກເມນ ສຸຕ຺ເຕ ໂຍເຊຕພ຺ພາ ສິຍຸໍ, ຕຖາ ສຕິ ນິຍໂມ ນິຣຕ຺ຖໂກ ສິຍາ. ອຖ ກາຣຓາເປກ຺ໂຂ, ກຶ ຕໍ ກາຣຓນ຺ຕິ? ອິຕໂຣ ກາຣຓຄເວສນໍ ອກຕ຺ວາ ອຕ຺ໂຖ ເອເວຕ຺ຖ ຄເວສິຕພ຺ໂພຕິ ອຘິປ຺ປາເຍນ “ນາຍມນຸໂຍໂຄ ນ ກຕ຺ຖຈິ ອນຸກ຺ກເມ ນິວິສຕີ”ຕິ ວຕ຺ວາ “ນ ປນ ມຍໍ ເທວານໍປິຍສ຺ສ ມໂນຣຖວິຆາຕາຍ ເຈເຕມາ”ຕິ ກມກາຣຓໍ ວິຈາເຣນ຺ໂຕ “ອປີຈາ”ຕິອາທິນາ ເທສນາຫາຣສ຺ສ ຕາວ ອາທິໂຕ ເທສນາຍ ກາຣຓໍ ປຕິຏ຺ຐເປຕິ. ຕຕ຺ຖ ຘມ຺ມເທສນາຍ ນິສ຺ສໂຍ ອສ຺ສາທາທີນວນິສ຺ສຣຓານີ, ສຣີຣໍ ອາຓຕ຺ຕີ. ປກຕິຍາ ສຠາເວນ. ນິທ຺ທາຣເຓນ ວິນາປີ ປຕິຏ຺ຐາຠາວໂຕ ນິສ຺ສຍຠາວໂຕ.

“ຕຖາ ຫີ ວກ຺ຂຕີ”ຕິອາທິນາ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຖໍ ປາກຏຕຣໍ ກໂຣຕິ. ເອສ ນໂຍ ອິຕເຣສຸປີ.

ວິຈຍານນ຺ຕຣນ຺ຕິ ວິຈຍຫາຣານນ຺ຕຣໍ. ເສເສສຸປີ ເອເສວ ນໂຍ. ຕຖາ ຫີຕິ ລກ຺ຂຓຫາຣວິຠງ຺ເຄ ຍຸຕ຺ຕາຍຸຕ຺ຕານໍ ກາຣຓປຣມ຺ປຣາຍ ປຣິຄ຺ຄຫິຕສຠາວານໍ ອວຸຕ຺ຕານມ຺ປີ ເອກລກ຺ຂຓຕາຍ ຄຫຓໍ ວຸຕ຺ຕໍ.

ອຕ຺ຖໂຕ ນິທ຺ທາຣິຕານນ຺ຕິ ອຕ຺ຖທ຺ທາຣປຸພ຺ພາປຣານຸສນ຺ຘິອາທິອຕ຺ຖໂຕ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕຣໂຕ ອຸທ຺ຘຏານໍ ສໍວຓ຺ຓິຍມານສຸຕ຺ເຕ ອານີຕານໍ ປາຬິຘມ຺ມານໍ. ສທ຺ທໂຕ, ປມາຓນ຺ຕຣໂຕ ຈ ລທ຺ຘານໍ ອິທ ວິຈາເຣຕພ຺ພຕ຺ຕາ ອາຫ “ນິຣວເສສໂຕ”ຕິ. ອຕ຺ຖສ຺ສາຕິ ອຠິເຘຍ຺ຍຕ຺ຖສ຺ສ. ຘມ຺ມສ຺ສາຕິ ສຠາວຘມ຺ມສ຺ສ. ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ຕໍ ອຠິນິໂຣເປຕີຕິ ຕສ຺ມິໍ ຕສ຺ມິໍ ອຕ຺ເຖ, ຘມ຺ເມ ຈ ຕໍ ນາມໍ ອຠິນິໂຣເປຕິ, “ອຍເມວໍນາໂມ”ຕິ ໂວຫຣຕິ. “ອຕ຺ຖສ຺ສ, ຘມ຺ມສ຺ສາ”ຕິ ປທທ຺ວເຍນ ສາມຎ຺ຎໂຕ ອຕ຺ໂຖ, ຘມ຺ໂມ ຈ ອນວເສເສຕ຺ວາ ຄຫິໂຕຕິ ອາຫ “ອນວເສສປຣິຍາທານ”ນ຺ຕິ, ຍໂຕ ວຸຕ຺ຕໍ “ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖາ”ຕິ. ຕຖາຕິ ຍຖາ ອນວເສສຕ຺ຖາວ ໂພຘິປກໍ ອນວເສສປຣິຍາທານໍ ກຕໍ ຈຕຸພ຺ພູຫປາຬິຍໍ, ເອວໍ ປຸນປ຺ປຸນໍ ຄພ຺ຠມຸເປຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ອສທ຺ທວຕິ ອຕ຺ຖາ ປວຕ຺ຕິວເສນ ລພ຺ຠມານາ ສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕິ ອຸທ຺ຘຏາຕິ ອຸປສໍຫາຣຕ຺ໂຖ ຕຖາ-ສທ຺ໂທ.

ເຕເນວາຕິ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕຣສໍສນ຺ທນສ຺ສ ສຠາຄວິສຠາຄຘມ຺ມນ຺ຕຣາວຏ຺ຏນູປາຍຠາວໂຕ ເອວ. ຍໂຕຕິ ສຠາຄວິສຠາຄຘມ຺ມາວຏ຺ຏນສ຺ສ ສາຘາຣຓາທີຘມ຺ມວິຠຊນູປາຍຕ຺ຕາ. ປຏິວິຠຕ຺ຕສຠາເວຕິ ປຏິຠາຄຠາເວນ ວິຠຕ຺ຕສຠາເວ.

ເຕ ຘມ຺ມາຕິ ປຏິປກ຺ຂໂຕ ປຣິວຕ຺ຕິຕຘມ຺ມາ. ນ ປຣິຍາຍວິຠາວນາ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິວິຠາຄປຣິຄ຺ຄາຫິກາຕິ ອາຫ “ປຣິຍາ...ເປ... ສຸໂພຘນຎ຺ຈາ”ຕິ.

ປຸຈ຺ຉາວິໂສຘນໍ ວິສ຺ສຊ຺ຊນໍ. ອາຣມ຺ຠວິໂສຘນໍ ເທສນາຍ ອຕ຺ຖກຖນໍ. ຕທຸຠຍວິຈາໂຣ ຘາຕາທີສຸ ອສມ຺ມຸຍ຺ຫນ຺ຕສ຺ເສວ ສມ຺ຠວຕີຕິ ອາຫ “ຘາຕາຍຕນາ...ເປ... ສມ຺ປາເທຕຸ”ນ຺ຕິ. ສຸທ຺ໂຘ ອາຣມ຺ໂຠຕິອາທິປາຬິນິທສ຺ສເນນປີ ອຍເມວຕ຺ໂຖ ອຸທາຫໂຏຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ.

“ກາຣຓາກາໂຣ”ຕິ ປທຏ຺ຐານໍ ສນ຺ຘາຍ ວທຕິ. ປເຠທໂຕ ເທສນາກາໂຣຕິ ເວວຈນໍ. ນິທ຺ທາເຣຕ຺ວາ ວຸຈ຺ຈມານານີຕິ ອຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາ ສມາໂຣປິຍມານານີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ. ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ຕຖຕ຺ຕາວໂພຘາຍາຕິ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ປທຕ຺ຖາວຄມມຸເຂນ ຈຕຸສຈ຺ຈາຠິສມຍາຍ.

ເວເນຍ຺ຍຕ຺ຕຍຍຸຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຖນຍຕ຺ຕຍູປເທໂສ “ເວເນຍ຺ຍຕ຺ຕຍປ຺ປໂຍຊິໂຕ”ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ. ເວເນຍ຺ຍຕ຺ຕຍຎ຺ຫິ ປຈ຺ຈຍສມວາເຍ ຕທຸປເທສຜລໍ ອນິຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ອຕ຺ຖໍ ປໂຍເຊຕິ ນາມາຕິ. ຕທນຸກ຺ກເມເນວາຕິ ເຕສໍ ອຸຄ຺ຆຏິຕຎ຺ຎູອາທີນໍ ເທສນານຸກ຺ກເມເນວ. ເຕຕິ ຕໂຍ ອຕ຺ຖນຍາ. ເຕສນ຺ຕິ ອຸຄ຺ຆຏິຕຎ຺ຎູອາທີນໍ. ຍຖາ ອຸທ຺ເທສາທີນໍ ສງ຺ເຂປມຊ຺ຌິມວິຕ຺ຖາຣວຸຕ຺ຕິຍາ ຕິຓ຺ຓໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ ອຸປກາຣຕາ, ເອວໍ ເຕສໍ ອຕ຺ຖນຍານໍ. ຕສ຺ສາຕິ ອຕ຺ຖນຍຕ຺ຕຍສ຺ສ. ຕຕ຺ຖາຕິ ຕສ຺ສໍ ຕສ຺ສໍ ຠູມິຍໍ.

ສມຸຏ຺ຐານໍ ນິທານໍ. ອເນກຘາ ສທ຺ທນຍໂຕ, ນິຣຸຕ຺ຕິນຍໂຕ ຈາຕິ ອເນກປ຺ປກາຣໍ. ປທຕ຺ໂຖ ສທ຺ທຕ຺ໂຖ. ວິຘີ ອນຸວາໂທຕິ ອິທເມຕ຺ຖ ວິຘິວຈນໍ, ອຍມນຸວາໂທຕິ ອຍໍ ວິຠາໂຄ ເວທິຕພ຺ໂພ. ສມາຘາຕພ຺ໂພຕິ ປຣິຫຣິຕພ຺ໂພ. ອນຸສນ຺ຘິຍາ ອນຸຣູປໍ ນິຄເມຕພ຺ພນ຺ຕິ ຍາຍ ອນຸສນ຺ຘິຍາ ສຸຕ຺ເຕ ອຸປຣິ ເທສນາ ປວຕ຺ຕາ, ຕທນຸຣູປໍ ສໍວຓ຺ຓນາ ນິຄເມຕພ຺ພາ. ປໂຍຊນນ຺ຕິ ຜລໍ. ປິຓ຺ຑຕ຺ໂຖຕິ ສງ຺ເຂປຕ຺ໂຖ. ອນຸສນ຺ຘີຕິ ປຸຈ຺ຉານຸສນ຺ຘິອາທິອນຸສນ຺ຘີ. ອຸໂປຄ຺ຆາໂຏຕິ ນິທສ຺ສນໍ. ຈາລນາຕິ ໂຈທນາ. ປຈ຺

ຈຸປ຺ຜຸຖານໍ ປຣິຫາໂຣຯ

ປກຕິອາທິປທາວຍວໍ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ກຖນໍ ເກາທກຖາ ຍຖາ ''ທິພ຺ພນ຺ຕິຕິ ເທວາ''ຕິ (ມຯ ນິຯ ອຜ຺ຖຯ ໑ຯ໑໕໓)ຯ ປທສ຺ສ ອຕ຺ຖກາຖ ນໍ ຕຕ຺ວກຖາ ຍຖາ ''ພຸທ຺ໂຘຕິ ໂຍ ໂສ ກຄວາ ສຍມ຺ກູ ອນາຈຣິຍໂກ''ຕິ (ມຫານິຯ ໑໙໘; ຈູລ຺ອນິຯ ປາຣາຍນຕ຺ຖຸຕິຄາຖານິທ຺ເທສ ໙໗; ປຜິຯ ມຯ ໑ຯ໑໖໑)ຯ ປຣິຍາຍວຈນໍ ເວວຈນຄ຺ຄຫຓໍ ຍຖາ ''ປ຺ຍ຺ຍາ ປ຺ຊານນາ''ຕິ (ຘຯ ສຯ ໑໖)ຯ ວິຈຍຍຸຕ຺ຕິຈຕ຺ພ຺ຍູຫປຣິວຕ຺ຕນຫາເຣກເທສສ຺ຄຫິຕາ, ເວວຈນຫາຣສ຺ຄຫິຕາ ຈາຕິ ອາຫ ''ເຕ ອິຘ ກຕິປຍຫາຣສ຺ຄຫິຕາ''ຕິຯ

ອຕ຺ຕໂນ ຜລໍ ຘາເຣຕີຕິ ຘມ຺ໂມຕິ ເຫຕຸໂນ ຘມ຺ມກາໂວ ເວທິຕພ຺໊ໂພຯ ຌາປກເຫຕູປີ ຌາຓກຣຓຜ຺ເຖນ ກາຣເກ ປກ຺ຂິປີຕ຺ວາ ອາຫ ''ກາຣໂກ ສມ຺ປາປໂກຕິ ທຸວິໂຘ''ຕິຯ ປຸນ ຈກ຺ຂຸພິຊາທິນິພ຺ພຕ຺ຕກເມວ ກາຣຓໍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ປຸນ…ເປ… ຕິ ວິໂຘ''ຕິອາທິມາຫຯ ''ຕໂຍ ກຸສລເຫຕູ''ຕິອາທິນາ (ຘຯ ສຯ ໑໐໕໙-໑໐໖໐) ອາຄຕາ ອໂລກາທໂຍ, ໂລກາທໂຍ ຈ ເຫຕຸເຫຕຸ ນາມຯ ''ຈຕ຺ຕາໂຣ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ມຫາກູຕາ ເຫຕຸ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ມຫາກູຕາ ປຈ຺ຈໂຍ ຣູປກ຺ຂນ຺ຘສ຺ສ ປ຺ຍ຺ຍາປນາຍາ''ຕິອາທິນາ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໗໖) ອາຄໂຕ ປຈ຺ຈຍເຫຕຸ ນາມຯ ກຸສລາກຸສລໍ ກມ຺ມໍ ອຕ຺ຕໂນ ວິປາກໍ ປຕິ ອຸຕ຺ຕມເຫຕຸ ນາມຯ ຈກ຺ຂາທີພິຊາທີ ຈກ຺ຂຸວິ຺ຍ຺ຍາຓາທຽກຸຣາທີນໍ ອສາຘາຣຓເຫຕຸ ນາມຯ ກຸສລາກຸສລານໍ ສຕິປີ ປຈ຺ຈຍຘມ຺ມກາເວ ອິຜ຺ຖານິຜ຺ຖຜລວິເສສເຫຕຸກາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວິສຸໍ ຄຫຓໍ, ສທ຺ທມຄ຺ຄານໍ ປນ ຌາປກສມ຺ປາປກເຫຕຸກາວທສ຺ສນຕ຺ຖນ຺ຕິ ທຜ຺ຖພ຺ພໍຯ ອຽກຸຣາທິກສ຺ສ ອສາຘາຣຓເຫຕຸ ພິຊາທິສມານຊາຕິຍເຫຕຸຕາຍ ສກາຄເຫຕຸຯ ສາຘາຣຓເຫຕຸ ກຸສລລິລາທິອສມານຊາຕິຍຕາຍ ອສກາຄເຫຕຸຯ ອິນ຺ທຣິຍພທ຺ຘສນ຺ຕານິໂກ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກເຫຕຸ, ອິຕໂຣ ພາຫິຣເຫຕຸຯ ເກຈິ ປນ ''ສສນ຺ຕານິໂກ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກເຫຕຸ, ອິຕໂຣ ພາຫິຣເຫຕູ''ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ປຣິຄ຺ຄາຫໂກ ອຸປຕ຺ຖມ຺ກໂກຯ ປຣມ຺ປຣເຫຕຸ ອຸປນິສ຺ສຍປຈ຺ຈໂຍຯ

ນິພ຺ພານສ຺ສ ອນິພ຺ພຕ຺ຕນິເຍປີ ສມຸທຍປ຺ປຫານສມຸທຍນິໂຣຘານໍ ອຘິຄມາຘິຄນ຺ຕພ຺ພກາວໂຕ ນິພ຺ພານໍ ປຕິ ມຄ຺ຄສ຺ສ ເຫຕຸກາໂວ ວິຍ ມຄ຺ຄໍ ປຕິ ນິພ຺ພານສ຺ສ ຜລກາໂວ ອຸປຈາຣສິທ຺ໂຘຕິ ອາຫ ''ຜລປຣິຍາໂຍ ລພ຺ກຕີ''ຕິຯ

ປຜິປຊ຺ຊມານກູມິ ມຄ຺ຄຘມ຺ມາຯ ປຜິປນ຺ນກູມິ ຜລຘມ຺ມາຯ

ກິຈ຺ຈໂຕຕິ ສຣສໂຕຯ ລກ຺ຂຓໂຕຕິ ອຸປລກ຺ຂຓໂຕຯ ສາມ຺ຍ຺ຍໂຕຕິ ສມານກາວໂຕຯ ເຕນ ສມານເຫຕຸຕາ, ສມານຜລຕາ, ສມານາຣມ຺ມຓຕາ ຈ ຄຫິຕາ ໂຫຕີຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຍໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ເຫຜ຺ຖາ ລກ຺ຂຓຫາຣນິທ຺ເທສວຓ຺ຓນາຍໍ ວຸຕ຺ຕເມວຯ

ອປີເຈຕ຺ຖ ສມ຺ປໂຍຄວິປ຺ປໂຍຄວິໂຣຘປກຣຓລິງຄສທ຺ທນ຺ຕຣສນ຺ນິຘານສາມຕ຺ຖິຍາທີນມ຺ປີ ວເສນ ນຍວິກາໂຄ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ປໂຍຄໂຕ ຕາວນຍວິກາໂຄ – ''ນາທໍ, ກິກ຺ຂເວ, ອ຺ຍ຺ຍໍ ເອກຘມ຺ມມ຺ປີ ສມນຸປສ຺ສາມິ, ຍໍ ເອວໍ ລຫຸປຣິວຕ຺ຕໍ, ຍຖຍິທໍ ຈິຕ຺ຕ''ນ຺ຕິ (ອຯ ນິຯ ໑ຯ໔໘) ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ລຫຸປຣິວຕ຺ຕິຕາ ຄຫິຕາ, ຕໍສມ຺ປໂຍຄໂຕ ເຈຕສິການມ຺ປີ ຄຫິຕາວ ໂຫຕິ ອ຺ຍ຺ຍຕ຺ຖ ເນສໍ ຈິຕ຺ເຕນ ສມ຺ປໂຍຄທີປນໂຕຯ ອຖ ວາ ''ສ຺ຍ຺ຍີໂນ''ຕິຯ ສ຺ຍ຺ຍາສຫິຕຕາວຈເນນ ທີ ເນສໍ ເວທນາເຈຕນາທີວນ຺ຕຕາປີ ສມ຺ປໂຍຄໂຕ ທີປິຕາ ໂຫຕິຯ

ວິປ຺ປໂຍຄໂຕ – ''ອເຫຕຸກາ''ຕິຯ ເຫຕຸສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ທີ ຘມ຺ມາ ''ສເຫຕຸກາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕາຕິ ຕພ຺ພິຘຸຣາ ຘມ຺ມາ ວິປ຺ປໂຍຄໂຕ ''ອເຫຕຸກາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕາຕິ ວິ຺ຍ຺ຍາຍຕິຯ ອຖ ວາ ''ອສ຺ຍ຺ຍີໂນ''ຕິຯ ສ຺ຍ຺ຍາວິປ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ທີ ຘມ຺ມປວຕ຺ຕິ ອິຘານິປ຺ເປຕາ, ນ ສ຺ຍ຺ຍາຍ ອກາວມຕ຺ຕນ຺ຕິ ວິ຺ຍ຺ຍາຍຕິຯ

ວິໂຣຘໂຕ – ''ອຜ຺ຖມໂກ (ຍມຯ ໓ຯອິນ຺ທຣິຍຍມກປາລຸອິຯ໔໓໙), ສທ຺ຘານຸສາຣີ''ຕິ (ປຸຯ ປຯ ມາຕິກາ ກຯ໓໖) ຈ ວຸຕ຺ເຕ ຕໍ ສນ຺ຕຕິຍໍ ສໍໂຍຊນຕ຺ຕຍປ຺ປຫານໍ ວິ຺ຍ຺ຍາຍຕິ, ຕຖາ ''ສຕິ ວາ ອຸປາທິເສເສ ອນາຄາມິຕາ''ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໔ຯ໔໐໔; ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໓໗) ວຸຕ຺ເຕ ປ຺ໂຈຣມ຺ກາຄິຍສໍໂຍຊນປ຺ປຫານໍ, ''ທິຜ຺ເຖວ ຘມ຺ເມ ອ຺ຍ຺ຍາ''ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໔ຯ໔໐໔; ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໓໗) ວຸຕ຺ເຕ ອນວເສສສໍໂຍຊນປ຺ປຫານໍ ວິ຺ຍ຺ຍາຍຕິຯ

ປກຣຓໂຕ – ''ອພ຺ຍາກຕາ ຘມ຺ມາ''ຕິ (ຘຯ ສຯ ມາຕິກາ)ຯ ອຘິກາຣໂຕ ທີ ກຸສລາກຸສລກາເວນ ນ ກຖິຕາຕິ ຌາຍຕິຯ ''ອຸປຘີ ທີ ນຣສ຺ສ ໂສຈນາ''ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໑ຯ໑໘, ໑໔໔) ຈຯ ພາຫິຣາ ທີ ຘມ຺ມາ ອິຘ ''ອຸປຘີ''ຕິ ອຘິປ຺ເປຕາຕິ ວິ຺ຍ຺ຍາຍຕິຯ

ລິງຄໂຕ – ‘‘ສິເຕນປີ ຣຸປ຺ປ຺ຕິ, ອຸຕ຺ເໜນປີ ຣຸປ຺ປ຺ຕິ’’ຕິອາທີ (ສໍ຺ ນິ຺ ໑຺໗໙)຺ ສີຕາທີຄ຺ຄໜເຕນ ທີ ລິງເຄນ ກູຕ຺ປ຺າຫາຍປ຺ປ຺ ກາຣສ຺ເສວ ຊມ຺ມສ຺ສ ຣູປກາໂວ, ນ ອິຕຣສ຺ສ຺

ສທ຺ທນ຺ຕຣສນ຺ນິສານໂຕ – ‘‘ກາຍປ຺ສ຺ສທ຺ຂິ, ກາຍາຍຕນ’’ນ຺ຕິ຺ ‘‘ຍາ ເວທນາກ຺ຂນ຺ຊສ຺ສາ’’ຕິອາທິວຈນໂຕ ທີ ປ຺ຣິໂມ ກາຍສທ຺ ໂທ ສມູຫວາຈີ, ອິຕໂຣ ອາຍຕນສທ຺ທສນ຺ນິສານໂຕ ປ຺ສາທວາຈີ຺

ສາມຕ຺ຖິຍໂຕ – ‘‘ສພ຺ພໍ, ກິກ຺ຂເວ, ອາທິຕ຺ຕໍ (ສໍ຺ ນິ຺ ໔຺໘໘; ມຫາວ຺ ໕໔), ສພ຺ເພ ຕສນ຺ຕິ ທຕ຺ຑສ຺ສາ’’ຕິ (ຊ຺ ປ຺ ໑໘໙) ຈ, ຕຖາ ‘‘ສພ຺ພາວນ຺ຕໍ ໂລກໍ ເມຕ຺ຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ…ເປ… ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ’’ຕິອາທີ (ທີ຺ ນິ຺ ໑຺໕໕໖; ໓຺໓໐໘; ມ຺ ນິ຺ ໑຺໗໗, ໒໐໒, ໔໕໙, ໕໐໙; ໒຺໓໐໙; ໓຺໒໓໐; ວິກ຺ ໖໔໒)຺ ເອຕ຺ຖ ທີ ສຕິປີ ສພ຺ພສທ຺ທສ຺ສ ອນວເສສສຕ຺ຕວາຈກຕ຺ເຕ ອາທິຕ຺ຕຕາ ສາເປກ຺ຂສ຺ເສວ ອຕ຺ຖສ຺ສ ວາຈກຕ຺ຕາ ປເທສວາຈີ ສພ຺ພສທ຺ໂທ, ໂລກສທ຺ໂທປີ ສຕ຺ຕວາຈີ຺ ສຕ຺ຕາຣມ຺ມຕາ ທີ ອປ຺ປມ຺ຸຍາຕິ຺ ຕຖາ ‘‘ມາຕຣໍ ປິຕຣໍ ໜນ຺ຕ຺ວາ’’ຕິ (ຊ຺ ປ຺ ໒໙໔-໒໙໕) ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ທີ ສປ຺ຜິກ຺ຂປໂຕ, ມາ ຕຸປີຕຸພາຕກມ຺ມສ຺ສ ຈ ມຫາສາວຊ຺ຊຕາປເວທນໂຕ, ອິຊ ຈ ຕທນ຺ຍ຺ຍາຍ ກຕາຍ ມາຕຸປີຕຸຍ຺ຄານິຍາ ຕາທິສາ ເກຈີ ປາປ຺ຊມ຺ ມາ ເວເນຍ຺ຍວເສນ ຄຫິຕາ ວິຍ຺ຍາຍຕິ຺ ເກ ປນ ເຕຕິ? ຕຕ຺ຫາມານາ຺ ຕຕ຺ຫາ ທີ ຊນນີ ສຕ຺ຕານໍ຺ ‘‘ຕຕ຺ຫາ ຊເນຕິ ປ຺ຣິສ’’ນ຺ຕິ (ສໍ຺ ນິ຺ ໑຺໕໕-໕໗) ທີ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ປີຕຸຍ຺ຄານິໂຍ ມາໂນ ຕໍ ນິສ຺ສາຍ ອຕ຺ຕສມ຺ປຄ຺ຄຕ຺ຫໂຕ ‘‘ອຫໍ ອສ຺ກສ຺ສ ຣຸຍ຺ໂຍ, ຣາຊມຫາມຕ຺ຕສ຺ສ ວາ ປ຺ຕ຺ໂຕ’’ຕິ ຍຖາ຺ ສາມຕ຺ຖິຍາທີນນ຺ຕິ ອາທິສທ຺ເທນ ເທສປກຕິອາທໂຍ ສງຄຍ຺ຫນ຺ຕິ຺

ລພ຺ກມານປທຕ຺ຖນິທ຺ຊາຣຕມ຺ເຂນາຕິ ຕສ຺ມິ ຕສ຺ມິ ສຸຕ຺ເຕ ລພ຺ກມານອສ຺ສາທາທິຫາຣປທຕ຺ຖນິທ຺ຊາຣຕທ຺ວາເຣນ຺ ຍຖາ ລກ຺ຂຕນ຺ຕິ ຍໍ ຍໍ ລກ຺ຂຕໍ, ລກ຺ຂຕານຸຣູປໍ ວາ ຍຖາລກ຺ຂຕໍ຺ ເຫຕຸຜລາທີນິ ອຸປ຺ຊາເຣຕ຺ວາ ໂຍເຊຕພ຺ພານິ ເຕສໍ ວເສນາຕິ ອຊິປ຺ປາໂຍ຺ ອິທານິ ເຫຕຸຜລາທໂຍ ເຍ ຍສ຺ມິ ຫາເຣ ສວິເສສໍ ອິຈ຺ຊິຕພ຺ພາ, ເຕ ທສ຺ເສຕ຺ ‘‘ວິເສສໂຕ ປນາ’’ຕິອາທິມາຫ຺ ຕໍ ສຸ ວິຍ຺ເຍຍ຺ຍເມວ຺

ນິທ຺ເທສວາຣວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຄິຕາ຺

໔ຯ ປຏິນິທ຺ເທສວາຣວຓ຺ຓນາ

໑ຯ ເທສນາຫາຣວິຠງ຺ຄວຓ຺ຓນາ

໕ຯອນ຺ວຕ຺ຖສຎ຺ຎຕນ຺ຕິ ອຕ຺ຖານຸຄຕສຎ຺ຎຠາວໍ, ‘‘ເທສນາຫາໂຣ’’ຕິ ອຍໍ ສຎ຺ຎາ ອນ຺ວຕ຺ຖາ ອຕ຺ຖານຸຄຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ອວຸຕ຺ຕເມວາຕິ ປຸພ຺ເພ ອສໍວຓ຺ຓິຕປທເມວຯ ‘‘ຘມ຺ມໍ ໂວ’’ຕິອາທິ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໔໒໐) ວຈນສ຺ສ ສມ຺ພນ຺ຘໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ກຕ຺ຖປນາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕປີຏກສ຺ສ ຫິ ພຸທ຺ຘວຈນສ຺ສ ສໍວຓ຺ຓນາລກ຺ຂຓໍ ເນຕ຺ຕິປ຺ປກຣຓໍ, ຕຎ຺ຈ ປຣິຍຕ຺ຕິຘມ຺ມສງ຺ຄາຫເກ ສຸຕ຺ຕປເທ ສໍວຓ຺ເຓຕພ຺ພຠາເວນ ຄຫິເຕ ຄຫິຕເມວ ໂຫຕີຯ ເຕນາຫ ‘‘ເທສນາຫາເຣນ…ເປ… ທສ຺ເສຕີ’’ຕິຯ

ເຍສໍ ອສ຺ສາທາທີນໍ ວິຠຊນລກ຺ຂໂຓ ເທສນາຫາໂຣ, ເຕ ຄາຖາຍ, ອິຘາປີ ຈ ອາຄເຕ ‘‘ອສ຺ສາທໍ ອາທີນວ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ອຸທາຫຣຓວເສນ ວິຠຊິຕຸໍ ‘‘ຕຕ຺ຖ ກຕໂມ ອສ຺ສາໂທ’’ຕິອາທິ ອາຣທ຺ຘໍຯ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖາຕິ ຕສ຺ສໍ ‘‘ອສ຺ສາທາທີນວຕາ’’ຕິ ຄາຖາຍໍ ວຸຕ຺ໂຕ ກຕໂມ ອສ຺ສາໂທຯ ອຖ ວາ ‘‘ອສ຺ສາທໍ ອາທີນວ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ໂຍ ອິຘ ອສ຺ສາທາທີນໍ ອຸທ຺ເທໂສ, ຕຕ຺ຖ ກຕໂມ ອສ຺ສາໂທຕິ ເຈຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸປີຯ ກມ຺ມກຣຓຕ຺ຖກິນ຺ນສ຺ສ ວິສຍວິສຍິຕາລກ຺ຂຓສ຺ສ ອສ຺ສາທທ຺ວຍສ຺ສ ນິທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ຄາຖາທ຺ວຍຸທາຫຣຓໍ, ຕຖາ ກາມວິປ຺ປຣິຓາມລກ຺ຂຓສ຺ສ, ວຍທຸກ຺ຂລກ຺ຂຓສ຺ສ ຈາຕິ ທຸວິຘສ຺ສາປີ ອາທີນວສ຺ສ ນິທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ‘‘ອຣິຍມຄ຺ໂຄ ນິພ຺ພານ’’ນ຺ຕິ ທຸວິຘສ຺ສາປີ ນິສ຺ສຣຓສ຺ສ ນິທສ຺ສນນິທສ຺ສນຕ຺ຖຎ຺ຈ ທ຺ເວ ທ຺ເວ ຄາຖາ ອຸທາຫຏາຯ

ຘມ຺ໂມ ຫເວ ຣກ຺ຂຕິ ຘມ຺ມຈາຣິນ຺ຕິ (ຊາຯ ໑ຯ໑໐ຯ໑໐໒-໑໐໓; ເນຕ຺ຕິຯ ໕, ໒໖, ໓໑; ເປຏໂກຯ ໒໒) ເອຕ຺ຖ ຘມ຺ມຈາຣິໂນ ມຄ຺ຄຜລນິພ຺ພາເນຫິ ສາຕິສຍາຣກ຺ຂາ ສມ຺ຠວຕິ, ສມ຺ປຕ຺ຕິຠວສ຺ສາປີ ວິປ຺ປຣິຓາມສງ຺ຂາຣທຸກ຺ຂຕາຫິ ທຸຄ຺ຄຕິຠາໂວ ອິຈ຺ຈິໂຕ ວາຕິ ອຘິປ຺ປາເຍນາຫ ‘‘ນິສ຺ສຣຓໍ ອນາມສິຕ຺ວາ’’ຕິຯ ຕຖາ ຫິ ວກ຺ຂຕິ ‘‘ນິພ຺ພານໍ ວາ ອຸປ຺ປນິຘາຍ ສພ຺ພາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຍ ທຸຄ຺ຄຕີ’’ຕິຯ

ອເວກ຺ຂສ຺ສູຕິ ວິຘານໍຯ ຕສ຺ສາ ປນ ອເວກ຺ຂາຍ ປວຕ຺ຕິອາກາໂຣ, ວິສໂຍ, ກຕ຺ຕາ ຈ ‘‘ສຸຎ຺ຎໂຕ, ໂລກໍ, ໂມຆຣາຊາ’’ຕິ ປທຕ຺ຕເຍນ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອາຫ – ‘‘ສຸຎ຺ຎໂຕ…ເປ… ອາຓຕ຺ຕີ’’ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ສງ຺ຂາຣານໍ ສຸຎ຺ຎຕາ ອນຕ຺ຕສຠາວຕາຍ, ອຕ຺ຕສຸຎ຺ຎຕາຍ ຈ ສິຍາຯ ຍໂຕ ເຕ ນ ວສວຕ຺ຕິໂນ, ອຕ຺ຕສາຣວິຣຫິຕາ ຈ, ຍໂຕ ເຕ ອນຕ຺ຕາ, ຣິຕ຺ຕາ, ຕຸຈ຺ຉາ ຈ ອຕ຺ຕນາ, ຕທຸຠຍໍ ທສ຺ເສຕິ ‘‘ອວສວຕ຺ຕິຕາ’’ຕິອາທິນາຯ ເອວໍ ມຈ຺ຈຸຕໂຣ ສິຍາຕິ ເອວໍ ປຏິປຕ຺ຕິຍາ ມຈ຺ຈຸຕໂຣ ຠເວຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຣິກປ຺ເປຕ຺ວາ ວິຘີຍມານສ຺ສ ມຈ຺ຈຸຕຣຓສ຺ສ ປຸພ຺ພຠາຄປຏິປທາ ເທສນາຍ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ສິຊ຺ຊມານໍ ສາຕິສຍໍ ຜລນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ຕສ຺ສ ຍໍ…ເປ… ຜລ’’ນ຺ຕິຯ

໖ຯອຸທາຫຣຓວເສນາຕິ ນິທສ຺ສນວເສນຯ ຕຕ຺ຖ ‘‘ປຸຄ຺ຄລວິຠາເຄນາ’’ຕິ ອິມິນາ ອຸຄ຺ຆຏິຕຎ຺ຎູອາທິປຸຄ຺ຄລປໂຍຊິໂຕ ອສ຺ສາທາທີສຸ ຠຄວໂຕ ເທສນາວິເສໂສຕິ ທສ຺ເສຕິຯ

ຆຏິຕມຕ຺ຕນ຺ຕິ ໂສຕທ຺ວາຣານຸສາເຣນ ມໂນທ຺ວາຣິກວິຎ຺ຎາຓສນ຺ຕາເນນ ອາລມ຺ພິຕມຕ຺ຕໍຯ ສສ຺ສຕາທິອາກາຣສ຺ສາຕິ ສສ຺ສຕຸຈ຺ເຉທາກາຣສ຺ສຯ ອິທຎ຺ຫິ ທ຺ວຍໍ ຘມ຺ມເທສນາຍ ຈາເລຕພ຺ພໍ, ນ ອນຸໂລມິກຂນ຺ຕິ, ຍຖາຠູຕຎາຓໍ ວາຯ ເອຕສ຺ມິຎ຺ຫິ ຈຕຸກ຺ເກ ອາສຍສາມຎ຺ຎຕາຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ –

‘‘ສສ຺ສຕຸຈ຺ເຉທທິຏ຺ຐີ ຈ, ຂນ຺ຕິ ເຈວານຸໂລມິກາ;

ຍຖາຠູຕຎ຺ຈ ຍໍ ຎາຓໍ, ເອຕໍ ອາສຍສຎ຺ຎິຕ’’ນ຺ຕິຯ (ວິສຸທ຺ຘິຯ ມຫາຏີຯ ໑ຯ໑໓໖; ທີຯ ນິຯ ຏີຯ ໑ຯປຖມມຫາສງ຺ຄີຕິກຖາວຓ຺ຓນາ; ສາຣຕ຺ຖຯ ຏີຯ ໑ຯປຖມມຫາສງ຺ຄີຕິກຖາວຓ຺ຓນາ, ເວຣຎ຺ຊກຓ຺ຑວຓ຺ຓນາ; ວິຯ ວິຯ ຏີຯ ໑ຯເວຣຎ຺ຊກຓ຺ຑວຓ຺ຓນາ);

ຈລນາຍາຕິ ວິກ຺ຂມ຺ການາຍ຺. ປຣານຸວຕ຺ຕິຍາຕິ ສມຸຈ຺ເຈທນາຍ. ອຸຄ຺ຆຜິເຕ ຊານາຕີຕິ ອຸຄ຺ຆຜິຕຄ຺ລູຕິ ມູລວິກ຺ຊາທິປກ຺ເຂ ເປ຺ນ ສທ຺ທສິທ຺ຂີ ເວທິຕພ຺ພາ. ວິປຄ຺ຈິຕນ຺ຕິ "ວິສມໍ ຈນ຺ທິມສູຣິຍາ ປຣິວຕ຺ຕນ຺ຕີ"ຕິອາທີສຸ (ອ. ນິ. ໔.໗໐) ວິຍ ກາວນປຸ໊ສກນິທ຺ເທໂສຕິ ອາທ "ມນ຺ທໍ ສຕິກ"ນ຺ຕີ. ນີສ຺ສຣຕາອາທີນວນີສ຺ສຣຕາອສ຺ສາທາທີນວນີສ຺ສຣຕານໍ ວິກາວນາ ເວ ເນຍ຺ຍຕ຺ຕຍວິນຍນສມຕ຺ຖາ.

ຈຕ຺ຕາໂຣຕິ ອສ຺ສາໂທ ຈ ອາທີນໂວ ຈ ອສ຺ສາໂທ ອາທີນໂວ ຈ ອສ຺ສາໂທ ນີສ຺ສຣຕຄ຺ຈາຕິ ເອເຕ ຈຕ຺ຕາໂຣ. ຍທິ ນີສ຺ສຣຕວິກາວນາ ເວເນຍ຺ຍວິນຍນສມຕ຺ຖາ, ກສ຺ມາ ປຄ຺ຈໂມ ນ ຄຫິໂຕຕິ ອາທ "ອາທີນວາວຈນໂຕ"ຕີ. ຍທິ ຫີ ອຸຄ຺ຆຜິຕຄ຺ຄໍ ສນ຺ຊາຍ ອຍໍ ນໂຍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ນີສ຺ສຣຕມຕ຺ເຕນ ສິທ຺ຂໍ ສິຍາ. ອຖ ວິປຄ຺ຈິຕຄ຺ຄໍ, ເນຍ຺ຍໍ ວາ, ອາທີນໂວ ຈ ນີສ຺ສຣຕຄ຺ຈ ອສ຺ສາໂທ ຈ ອາທີນໂວ ນີສ຺ສຣຕຄ຺ຈ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ ສິຍາ? ຕຖາ ອປ຺ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາ ນ ຄຫິໂຕ. ເຕນາທ "ອາທີນ ວາວຈນໂຕ"ຕິອາທີ. ເທສນນ຺ຕິ ສາມຄ຺ຄໂຕ ຄຫິຕໍ "ສຸຕ຺ເຕກເທສໍ ຄາຖໍ ວາ"ຕິ ວິເສເສຕີ. ປທປຣມອຄ຺ຄຫຕຄ຺ເຈຕ຺ຖ ເສົາ ປາຍສ຺ສ ນີສ຺ສຣຕສ຺ສ ອນາມຜ຺ຖຕ຺ຕາ.

"ກລ຺ຍາຕ"ນ຺ຕິ ອິມິນາ ອິຜ຺ຖວິປາໂກ, "ປາປກ"ນ຺ຕິ ອນິຜ຺ຖວິປາໂກ ອຂີປ຺ເປໂຕຕິ ອາທ "ອຍໍ ອສ຺ສາໂທ, ອຍໍ ອາທີນໂວ"ຕີ. ລາກາທີນໍ ປຸຄ຺ຄຜລຕ຺ຕາ ຕທນ຺ໂຣຂໍ ວາ ສນ຺ຊາຍ "ອຍໍ ອສ຺ສາໂທ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕພ຺ພິປຣິຍາເຍນ ອລາກາທີນໍ ອາທີນວຕາ ເວທິຕພ຺ພາ.

ກາມາຕິ ກິເລສກາມສຫິຕາ ວຕ຺ຖຸກາມາ. ວິຣູປຣູເປນາຕິ ອປ຺ປຕິຣູປາກາເຣນ. ມເຖນ຺ຕີຕິ ມທ຺ທນ຺ຕີ. ປພ຺ພຊິໂຕມ຺ຫີຕິ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ອຸປຄໂຕ ອມ຺ຫີ. ອປຕ຺ຕກນ຺ຕິ ອວິຣຊ຺ຊນກໍ. ສາມຄ຺ຄນ຺ຕິ ສມຕາກາໂວ. ສມິຕປາປກາໂວເຍວ ເສຍ຺ໂຍ ສຸນ຺ ທຣຕໂຣ.

ຕຕ຺ຖ "ກາມາ ຫີ ຈິຕ຺ຣາ ມຊຸຣາ ມໂນຣມາ"ຕິ ອຍໍ ອສ຺ສາໂທ, "ວິຣູປຣູເປນ ມເຖນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ ອຍໍ ອາທີນໂວ, "ອປຕ຺ຕກໍ ສາມຄ຺ຄ"ນ຺ຕິ ອິທໍ ນີສ຺ສຣຕນ຺ຕິ ອາທ "ອຍໍ...ເປ... ນີສ຺ສຣຕຄ຺ຈາ"ຕີ.

ຜລາທີນໍ ເອກກວເສນ ຈ ຕິກວເສນ ຈ ປາລຸອິຍໍ ອຸທາຫຜຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ "ທຸກວເສນປີ"ຕີ.

ສຸຂາ ປຜິປທາ, ທຸກ຺ຂາ ປຜິປທາຕິ ຍາ ທ຺ເວ ປຜິປທາ, ຕາສຸ ເອເກກາ ທນ຺ຊຂິປ຺ປາກິຄ຺ຄຕາຍ ທ຺ເວ ທ຺ເວ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອາທ "ປຜິປທາກິຄ຺ຄາກໂຕ ວິກາໂຄ ປຜິປທາກໂຕ ໂຫຕີ"ຕີ. ກຕປຸ໊ພ຺ພກິຈ຺ຈສ຺ສ ປຖວີກສິຕາທີສຸ ສພ຺ພປຖມໍ "ປຖວີ"ຕິອາທີນາ ປວຕ຺ຕມນສິກາໂຣ ປຖມສມນ຺ນາຫາໂຣ. ອຸປຈາຣນ຺ຕິ ອຸປຈາຣຊ຺ຊານໍ. ປຜິປຊ຺ຊິຕພ຺ພຕາຍ ຊານມ຺ປີ "ປຜິປທາ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ. ຕທຄ຺ຄາ ເຫຜ຺ຖິມປຄ຺ຄໂຕ ອຂີກາ ປຄ຺ຄາຕິ ກຕ຺ວາ "ອກິຄ຺ຄາ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ.

ກິເລເສຕິ ນີວຣຕປ຺ປກາເຣ, ຕໍສຫຄຕກິເລເສ ຈ. ອງຄປາຕຸກາວນ຺ຕິ ວິຕກ຺ກາທິຊານງຄປຜິລາກໍ.

ອກິນິວິສນ຺ໂຕຕິ ປຜ຺ຖເປນ຺ໂຕ. ຣູປາຣູປໍ ປຣິຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕຕິ ຣູປາຣູປຊມ຺ເມ ລກ຺ຂຕາທີຫີ ປຣິຈ຺ຈິນ຺ທິຕ຺ວາ ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ. ປຣິຄ຺ຄ ຫິຕຣູປາຣູປສ຺ສ ມຄ຺ຄປາຕຸກາວທນ຺ຊຕາ ຈ ນາມຣູປວວຕ຺ຖານາທີນໍ ກິຈ຺ຉສິທ຺ຂິຍາ ສິຍາຕິ ນ ຣູປາຣູປປຣິຄ຺ຄຫກິຈ຺ຉຕາຍ ເອວ ທຸກ຺ຂາປຜິປທຕາ ວຕ຺ຕພ຺ພາຕິ ເຈ? ນ, ນາມຣູປວວຕ຺ຖາປນາທີນໍ ປຈ຺ຈນີກກິເລສມນ຺ທຕາຍ ສຸຂສິທ຺ຂິຍມ຺ປີ ຕຖາສິທ຺ຊວິປສ຺ສນາສຫຄຕານໍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ມນ຺ທຕາຍ ມຄ຺ຄປາຕຸກາວໂຕ. ຣູປາຣູປໍ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາຕິ ອກິຈ຺ເຉນປີ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ, ກິຈ຺ເຉນ ປຣິຄ຺ຄຫິເຕ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖິ. ເອວໍ ເສເສສຸປີ. ນາມຣູປໍ ວວຕ຺ຖາເປນ຺ໂຕຕິ "ນາມຣູປມຕ຺ຕເມຕໍ, ນ ອຄ຺ໂຄ ໂກຈິ ສຕ຺ຕາທິໂກ"ຕິ ວວຕ຺ຖາປນໍ ກໂຣນ຺ໂຕ. ກຕໂຣ ປເນຕ຺ຖ ວາໂຣ ຍຸຕ຺ຕຣູໂປຕິ? ໂຍ ໂກຈິ ສກຶ, ທ຺ວິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ, ອ ເນກສຕກ຺ຂຕ຺ຕຸນ຺ຕິ ເອວມາທີສຸ ຫີ ວິກ຺ຂມ຺ກນວາເຣສຸ ສກຶ, ທ຺ວິກ຺ຂຕ຺ຕຸຄ຺ຈ ວິກ຺ຂມ຺ກນວາໂຣ ສຸຂາ ປຜິປທາ ເອວ, ນ ຕໂຕ ອຸທ຺ຂໍ ສຸຂາ ປຜິປທາ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ວິກ຺ຂມ຺ກນວາຣໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ທຸກ຺ຂາ ປຜິປທາ ເວທິຕພ຺ພາ. ອປິຈ ກ ລາປສມ຺ມສນາວສາເນ ອຸທຍພ຺ພຍານຸປສ຺ສນາຍ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວິປສ຺ສນຸປກ຺ກິເລສສ຺ສ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ວິກ຺ຂມ຺ກເນນ ກິຈ຺ຉຕາວາໂຣ ທຸກ຺ຂາ ປຜິປທາ ເວທິຕພ຺ພາ. ເອຕ຺ຖ ທນ຺ຊຕ຺ຕາ ປຜິປທາຍ ເອຕສ຺ສ ອກິຈ຺ຉຕ຺ເຕປີ ປຸຣິມານໍ ກິຈ຺ຉຕ຺ເຕ ທຸກ຺ຂາປຜິປທຕາ

ວຸຕ຺ຕນຍາວ។ ຍສ຺ສ ປນ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອກິຈ຺ຉຕາ, ຕສ຺ສ ປຣມຸກ຺ກໍສຄຕາ ສຸຂາ ປ຺ຏິປ຺ທາ ເວທິຕພ຺ພາ។

ຍຖາ ນາມຣູປປ຺ຣິຄ຺ຄຫກິຈ຺ຉຕາຍ ມຄ຺ຄປາຕຸກາວທນ຺ຘຕາຍ ທຸກ຺ຂາ ປ຺ຏິປ຺ທາ ທນ຺ຘາກິລ຺ຎາ ວຸຕ຺ຕາ, ຕຖາ ຕພ຺ພິປ຺ຣິຍາເຍນ ຈຕ຺ຕ຺ຖີ, ຕທຸກາຍໂວມິສ຺ສຕາວເສນ ທຸຕິຍາ, ຕຕິຍາ ຈ ຎາຕພ຺ພາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ “ອິມິນາ...ເປ... ເວທິຕພ຺ພາ”ຕິ។ ວຓ຺ຓ ທຸກ຺ຂໂຕ ນິຍ຺ຍານສ຺ສ ອຘິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ “ວິປ຺ສ຺ສນາປກ຺ຂິກາ ເອວາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។

ເຫຕຸປາຍຜເລຫີຕິ ເອຕ຺ຖ ຕຕ຺ຫາຈຣິຕຕາ, ມນ຺ທປ຺ຎ຺ຎຕາ ຈ ປ຺ຐມາຍ ປ຺ຏິປ຺ທາຍ ເຫຕຸ, ຕຕ຺ຫາຈຣິຕຕາ, ອຸທຕ຺ຖປ຺ຎ຺ຎຕາ ຈ ທຸຕິຍາຍ, ທິຓ຺ຖິຈຣິຕຕາ, ມນ຺ທປ຺ຎ຺ຎຕາ ຈ ຕຕິຍາຍ, ທິຓ຺ຖິຈຣິຕຕາ, ອຸທຕ຺ຖປ຺ຎ຺ຎຕາ ຈ ຈຕ຺ຕ຺ຖີຍາ។ ອຸປາໂຍ ປນ ຍ ຖາກ຺ກມໍ ສຕິສມາຘິວິຣິຍປ຺ຎ຺ຎິນ຺ທ຺ຣິຍານິ , ສຕິປ຺ຓ຺ຐານຊານສມ຺ມປ຺ປ຺ຘານສຈ຺ຈານິ ຈ ອຸປ຺ນິສ຺ສຍພູຕານິ។ ຜລໍ ວຓ຺ຓທຸກ຺ຂໂຕ ນິຍ຺ຍານໍ។

ສມາຘິມ຺ເຂນາຕິ ສມາຘິມ຺ເຂນ ກາວນານ຺ໂຍເຄນ។ ເຕເນວາຫ “ສມຖປ຺ພ຺ພງ຺ຄມາຍ ວິປ຺ສ຺ສນາຍາ”ຕິ។ ອິຘາຕິ ອິມສ຺ມີ ເນຕ຺ຕິປ຺ປ຺ກຣເຕ។ ວກ຺ຂຕິ “ຣາຄວິຣາຄາ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ ເສກ຺ຂຜລ”ນ຺ຕິ, “ຣາຄວິຣາຄາ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິກາມຘາຕຸສມຕິກ຺ກມ”ນ຺ຕິ ຈ។ ໂສຕິ ອນາຄາມີ។

ເຕນາຕິ ປ຺ຏິປກ຺ເຂນ។ ຕໂຕຕິ ປ຺ຏິປກ຺ຂໂຕ។ ສມານາຘິກຣຕາວເສນ ຈ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິສທ຺ທານໍ ສມາສໍ ກຕ຺ວາ ກິນ຺ນາຘິກຣຕາວເສນ ວຕ຺ຕໍ “ອຖ ວາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ປຸນ “ເຈຕໂສ ວາ”ຕິອາທິນາ ອລ຺ລປທຕ຺ຖວເສນ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິປທານໍ ສມາສໍ ທສ຺ເສຕິ។ ວິລ຺ຎາຕປ຺ຣິຍາເຍນ ເຈໂຕ-ສທ຺ເທນ ວຸຕ຺ຕໂຍຊນາ ນ ສມ຺ກວຕີຕິ ອາຫ “ຍຖາສມ຺ກວ”ນ຺ຕິ។

ຫາ-ສທ຺ໂທ ຄຕິອຕ຺ໂຖ, ຄຕິ ເຈຕ຺ຖ ຎາຕຄຕິ ອຘິປ຺ເປຕາຕິ ອາຫ “ຫາຕພ຺ພາຕິ ຄເມຕພ຺ພາ”ຕິ។ ເນຕພ຺ພາຕິ ຎາເປຕພ຺ພາ។

ກ។ຕນ຺ຕິ ປຸຄ຺ຄລວິກາຄໍ។ ຎາຕວິກາເຄນາຕິ ສຸຕມຍາທິຎາຕປ຺ປ຺ເກເທນ។ ນິພ຺ພຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຸປ຺ປາທນໍ។ ຕຕ຺ຖາຕິ ຕສ຺ມີ ອຸຄ຺ຆຏິຕລ຺ລູຕາຕິອາທິປຸຄ຺ຄລວິກາຄພູເຕ ເທສນາກາຊເນ។ ເທສນາຍນ຺ຕິ ສຸຕ຺ເຕ។ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸນ຺ຕິ ຕໍ ປຸຄ຺ຄລວິກາຄໍ ທສ຺ເສຕຸໍ។ “ສ຺ວາຍໍ ຫາໂຣ ກຖໍ ສມ຺ກວຕີ”ຕິ ເກຈິ ປ຺ຐນ຺ຕິ។

ສາຕິ ວຸຕ຺ຕປ຺ປ຺ກາຣຘມ຺ມຕ຺ຖານໍ ວີມໍສນປ຺ຎ຺ຎາ។ ອຘິກາຣໂຕຕິ “ສຕ຺ຖາ ວາ ຘມ຺ມໍ ເທສຍຕີ”ຕິອາທິອຘິກາຣໂຕ។ ສາມຕ຺ຖີຍໂຕ ອຸຄ຺ຆຏິຕລ຺ລຸອາທິເວເນຍ຺ຍວິນຍນສມຕ຺ຖກາວໂຕ។ ປ຺ຣິຍຕ຺ຕິຘມ຺ມສ຺ສ ອຸປ຺ຘາຣຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປີ “ອຘິກາຣໂຕ ສາມຕ຺ຖີຍໂຕ ວາ”ຕິ ອາເນຕ຺ວາ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ។

“ວີມໍສາທິປ຺ຣິຍາຍວຕີ ປ຺ຐມວິກປ຺ປ຺ວເສນ, ວີມໍສາທິວິກາຄວຕີ ທຸຕິຍວິກປ຺ປ຺ວເສນ, ຈິນ຺ຕາຍ ເຫຕຸກູຕາຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕາ ຈິນ຺ຕາມຍີ”ຕິ ເອວມາທິວຸຕ຺ຕນຍານຸສາເຣນ ສກ຺ກາ ໂຍເຊຕຸນ຺ຕິ ອາຫ “ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວາ”ຕິ។

ສຸຕຈິນ຺ຕາມຍຎາເຕສູຕິ ສຸຕມຍຎາເຕ ຈ ຈິນ຺ຕາມຍຎາເຕ ຈ ສຸຕຈິນ຺ຕາມຍຎາເຕສຸ ຈ ສຸຕຈິນ຺ຕາມຍຎາເຕສູຕິ ເອກ ເທສສຣູເປກເສໂສ ເວທິຕພ຺ໂພ។ ຈິນ຺ຕາມຍຎາເຕເຍວ ຫິ ປຕິຓ຺ຖິຕາ ມຫາໂພຘິສຕ຺ຕາ ຈຣິມກເວ ວິປ຺ສ຺ສນໍ ອາຣກນ຺ຕິ, ອິຕເຣ ສຸຕຈິນ຺ຕາມຍຎາເຕສູຕິ។ ເຕຫີຕິ ຕຖາ ປ຺ຐນ຺ເຕຫິ។ ວຸຕ຺ຕນເຍນາຕິ “ອຸປາທາຣູປໍ ປ຺ຣິຄ຺ຄຕ຺ຫາຕິ, ອຣູປໍ ປ຺ຣິຄ຺ຄຕ຺ຫາຕີ”ຕິອາທິນາ ປ຺ຏິປທາກຖາຍໍ (ເນຕ຺ຕິ។ ອຓ຺ຐ។ ໔) ວຸຕ຺ຕນເຍນ។

໗។ ປຣໂຕ ໂຆໂສ ປຈ຺ຈຍກູໂຕ ເອຕິສ຺ສາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ។ “ປຈ຺ຈຕ຺ຕສມຸຓ຺ຖິເຕນ ຈ ໂຍນິໂສມນສິກາເຣນາ”ຕິ ອິທໍ ອາວຸຕ຺ຕິນເຍນ ທຸຕິຍໍ ອາວຓ຺ຓຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ។ ເຕນ ສາວການໍ ກາວນາມຍຎາຕຸປ຺ປ຺ຕ຺ຕິ ສງ຺ຄຫີຕາ ໂຫຕິ។ ສາວການເມວ ວາ ຎາຕຸປ຺ປ຺ຕ຺ຕິ ອິຘາຘິປ຺ເປຕາ ອຸຄ຺ຆຏິຕລ຺ລຸອາທິວິກາຄກຖນໂຕ។ ເອຕສ຺ມີ ປກ຺ເຂ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕເອກເສສນໂຍປີ ປ຺ຏິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ທຓ຺ຐພ຺ໂພ។ “ອາສຍປ຺ໂຍຄປ຺ໂພຘສ຺ສ ນິປ຺ຜາທິຕຕ຺ຕາ”ຕິ ເອເຕນ ປຈ຺ຈິມຈກ຺ກທ຺ວຍປ຺ຣິຍາປນ຺ນານິ ປຸພ຺ພເຫຕຸສງ຺ຄຫານິ ສຸຕຈິນ຺ຕາມຍຎາຕານິ ສນ຺ຘາຍ “ອິມາ ທ຺ເວ ປ຺ຎ຺ຎາ ອຕ຺ຖີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ។ ອຕ຺ຖີກາໂວ ເຈຕາສໍ ປ຺ຏິປກ຺ເຂນ ອນຸປຫ຺ທຸຕຕາ ເວທິຕພ຺ພາ។ ອປ຺ຣິກ຺ຂຕຕ຺ຕາ ອນກິສງ຺ຂຕຕ຺ຕາ។ ສຸຕມຍຎາຕສ຺ສາປີ ປຸຣິມສິທ຺ຘສ຺ສ។

ໝ໌ເທສນາປຏິປທາໝາຕວີກາເຄທີຕິ ນິສ຺ສຣຕເທສນາທີເທສນາວີກາເຄທີ, ທຸກ຺ຂາປຏິປທາທີປຏິປທາວີກາເຄທີ, ສ຺ຕມຍໝາຕາທີໝາຕວີກາເຄທີ໌

ອວສີຍ຺ຄປ່າຣີສຊ຺ເຊນາຕິ ຂຕ຺ຕິຍຄຫປຕິປຣິສປຣິຍາປນ຺ເນນ໌ ອຍ຺ຄນ຺ນນ຺ຕິ ຂຕ຺ຕິຍປຣິສາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕຄຫປຕິສມຕຈາຕ຺ມຫາຣາຊິກຕາວຕິສມາຣພ຺ຣຫ຺ມປຣິສາຕິ ອິມາສໍ ອຍ຺ຄນ຺ນໍ໌

ສມຕ຺ເຖຕິຕິ ສມຕ຺ຖໍ ສມ຺ພນ຺ຂຕ຺ຖໍ ກໂຣຕີ໌

໓ເມວ ທ຺ວາທສປທກາວໍ ທີເປຕ຺ວາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຂ໌ ຕທຕ຺ຖສ຺ສາຕິ ຉອກ຺ກປຣິຍາຍຕ຺ຖສ຺ສ (ມ໌ ນິ໌ ໓໌໔໐ ອາທໂຍ)໌ ສພ຺ພປຣິຍຕ຺ຕິຂມ຺ມສ຺ຄາຫກຕ຺ຕາ ຉອກ຺ກປຣິຍາຍສ຺ສ, ຕທຕ຺ຖສ຺ສ ຈ ຂມ຺ມຈກ຺ກປ຺ປວຕ຺ເຕນ ສຸຕ຺ເຕນ (ສໍ໌ ນິ໌ ໕໌໑໐໗໑; ມຫາວ໌ ໑໓; ປຏິ໌ ມ໌ ໔໌໓໐) ສ຺ຄຫີຕຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ "ສພ຺ພສ຺ສາປີ...ເປ... ວີກາເວນ຺ໂຕ"ຕິ໌ ວິສຍິກາເວນ ພ຺ຍຍ຺ຊນປທານໍ, ວິສຍກາເວນ ອຕ຺ຖປທານໍ ສມ຺ພນ຺ຂໍ ສນ຺ຂາຍາຫ "ເຕສໍ...ເປ... ສມ຺ພນ຺ຂກາວ"ນ຺ຕິ໌

ປທາວຍໂວ ອກ຺ຂຣານີ໌ ປທຕ຺ໂຖຕິ ປທຕ຺ຖາວຍໂວ໌ ປທຕ຺ຖຄ຺ຄຫຕສ຺ສາຕິ ປທຕ຺ຖາວໂພຂສ຺ສ໌ ວິເສສາຂານໍ ວິເສສ຺ປ຺ປຕ຺ຕີ໌ ວາກ຺ຍເກເທຕິ ວາກ຺ຍວິເສເສ໌ ຈິຕ຺ຕປຣິໂຕສນໍ ຈິຕ຺ຕາຣາຂນໍ໌ ພຸທ຺ຂີນີສານໍ ປຍ຺ໝາຍ ເຕຊນໍ ຕິກ຺ຂກາວກຣຕໍ໌ ນານາວາກ຺ຍວິສຍຕາປີ ສິທ຺ສາ ໂທຕີ ປທາທີທີປີ ສ຺ຄກາສນ຺ສ ສິທ຺ຂຕ຺ຕາ ໌ ເອກວາກ຺ຍວິສຍຕາຍ ທີ ອຕ຺ຖປທານໍ ສ຺ຄກາສ ນາທໂຍ ຍຖາກ຺ກມໍ ອກ຺ຂຣາທີວິສຍາ ເອວາຕິ ນິຍໂມ ສິຍາ໌ ເອເຕນາຕິ ອຕ຺ຖປທານໍ ນານາວາກ຺ຍວິສຍຕ຺ເຖນ໌

ອຸຄ຺ພຜນາທີອຕ຺ຖານີຕິ ອຸຄ຺ພຜນວິປຍ຺ຈນນຍນປ຺ປໂຍຊນານີ໌

໑໐໌ ອຸປຕິຍ຺ຄຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ອຸປຍ຺ຄິຕນ຺ຕິ ອຸປຍ຺ຄິຕສທ຺ທສ຺ສ ອສິກຣຕຕ຺ຖຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ອຸປຕິຍ຺ຄນຍ຺ຄານ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ຍຖາ "ປທກ຺ກນ຺ຕ"ນ຺ຕິ໌ ເຕນາຫ "ອິທໍ ເນສ"ນ຺ຕິອາທີ໌ ປຏິປຕ຺ຕິເທສນາຄມເນທີຕິ ປຏິປຕ຺ຕິຄມນເທສນາຄມເນທີ໌ "ກິຈ຺ໍ ວຕາ ຍໍ ໂລໂກ ອາປນ຺ໂນ ຊາຍຕິ ຈ...ເປ... ຊຣາມຣຕສ຺ສາ"ຕິອາທີນາ ຊຣາມຣຕໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທມຸເຂນ ວິປສ຺ສນໍ ອກິນິວິສິຕ຺ວາ ມຫາຄຫນໍ ລິນ຺ທິຕ຺ວໍ ນິສານສິລາຍໍ ຜຣສໍ ນິເສນ຺ໂຕ ວິຍ ກິເລສຄຫນໍ ລິນ຺ທິຕ຺ວໍ ໂລກນາໂຖ ໝາຕຜຣສໍ ເຕເຊນ຺ໂຕ ພຸທ຺ຂກາວາຍ ເທຕ຺ສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ປຣິປາກຄຕຕ຺ຕາ ສພ຺ພຍ຺ຍຕຍ຺ໝາຕາຂິຄມາຍ ວິປສ຺ສນາຄພ຺ກໍ ຄຕ຺ຫາເປນ຺ໂຕ ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາ ນານາສມາປຕ຺ຕິໂຍ ສມາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອນ຺ປທຂມ຺ມວິປສ຺ສນາວເສນ ອເນກາກາຣໂວກາຣສ຺ຄຂາເຣ ສມ຺ມສນ຺ໂຕ ຉຕ຺ຕີສໂກຍິສຕສຫສ຺ສມຸເຂນ ຍໍ ໝາຕໍ ປວຕ຺ເຕສີ, ຕໍ "ມຫາວຊິຣໝາຕ"ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕີ໌ ອຍ຺ຄກຖາຍໍ ປນ "ຈຕຸວິສຕິໂກຍິສຕສຫສ຺ສສມາປຕ຺ຕິສຍ຺ຈາຣິມຫາວຊິຣໝາຕ"ນ຺ຕິ (ທີ໌ ນິ໌ ອຍ຺ຄ໌ ໓໌໑໔໑) ອາຄຕໍ, ຕໍ ເທວສິກໍ ວລຸອຍ຺ຊນກສມາປຕ຺ຕີນໍ ປຸເຣຈຣານຸຈຣໝາຕໍ ສນ຺ຂາຍ ວຸຕ຺ຕໍ໌ ຍໍ ປນ ວກ຺ຂຕິ "ໝາຕວຊິຣໂມຫຊາລປທາລນ"ນ຺ຕິ, ຕໍ ສຫ ວິປສ຺ສນາຍ ມຄ຺ຄໝາຕໍ ເວທິຕພ຺ພໍ໌ ເອຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍນ຺ຕິ ສາສນພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ອສິປ຺ເປຕນ຺ຕິ ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ"ຕິອາທີມາຫ໌

ເທສນາຍາຕິ ກຣຕຕ຺ເຖ ອິທໍ ກຣຕາວຈນໍ໌ ນິຍ຺ຕ຺ໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ ເທຕ຺ອຕ຺ໂຖ ອນ຺ໂຕນີໂຕຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ນິທ຺ຂາເຣຕ຺ວາ ໂຍຊິໂຕ"ຕິ ອາຫ໌

ເທສນາຫາຣວິກ຺ຄຄວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຄິຕາ໌

໔໌ ວິຈຍຫາຣວິກ຺ຄຄວຕ຺ຕນາ

໑໑໌ ຊາຕິລິ຺ຄກາລສາສນວິກຕ຺ຕີສ຺ຄຂ຺ຍາວິເສສາທີໂຕ ສທ຺ທໂຕ ປທວິຈໂຍ ກາຕພ຺ໂພ໌ ຕຕ຺ຖ ກຣິຍມາໂນ ຈ ຍຖາສກາວນິຣຸຕ຺ຕິຍາ ເອວ ກໂຕ ສຸກໂຕ ໂທຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ອິທໍ ນາມປທໍ...ເປ... ອຍໍ ສທ຺ທໂຕ ປທວິຈໂຍ"ຕິ ວຕ຺ວາ 'ໂສ ປນາຍ'ນ຺ຕິອາທີມາຫ໌ ວຕ຺ຕພ຺ພອຕ຺ຖສໍວຕ຺ຕນາຕິ ຕໍຕໍປທວຈນີຍສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ເກທໍ ວຕ຺ວາ ປຣິຍາເຍທີ ວິວຣິຕ຺ວາ ກຖນໍ໌

ວິຈິຍມານສ຺ສ ສ຺ຕ຺ຕປທສ຺ສາຕິ ປ຺ຈ຺ຉາວເສນ ປວ຺ຕ຺ຕສ຺ຕ຺ຕປທສ຺ສ຺. "ສ຺ຕ຺ຕນ຺ຕຣປທານິປີ ປ຺ຈ຺ຉາວເສເນວ ປວ຺ຕ຺ຕານີ"ຕິ ວທນ຺ຕິ "ນ ສພ຺ພມ຺ປີ ສ຺ຕ຺ຕປທ"ນ຺ຕິ຺. ເອກສ຺ເສວ ປທສ຺ສ ສມ຺ກວນ຺ຕານໍ ອເນເກສໍ ອຕ຺ຖານໍ ອຸທ຺ທາໂຣ ອຕ຺ຖຸທ຺ທາໂຣ຺. ເອກ ສ຺ເສວ ປນ ອຕ຺ຖສ຺ສ ສມ຺ກວນ຺ຕານໍ ອເນເກສໍ ປທານໍ ອຸທ຺ທາໂຣ ປທຸທ຺ທາໂຣ຺. ສພ຺ເພ ຫິ ສໍວຕ຺ຕິຍມາເນ ສ຺ຕ຺ເຕ ລພ຺ກມາເນ ສພ຺ເພ ປທຕ຺ເຖ຺. ນວ ສ຺ຕ຺ຕນ຺ເຕຕິ ສ຺ຕ຺ຕເຄຍ຺ຍາທິວເສນ ນວປ຺ປກາເຣ ສ຺ຕ຺ຕສ຺ມີ ອາເນຕ຺ວາ ວິຈິນຕິຕິ ໂຍຊນາ຺. ອຖ ວາ "ສພ຺ເພ ນວ ສ຺ຕ຺ຕນ຺ເຕ"ຕິ ອິມິນາ ປວິຈຍລກ຺ຂເຓນ ຫາເຣນ ສ຺ຕ຺ຕເຄຍ຺ຍາທີນິ ສພ຺ພານິປີ ນວປ຺ປກາຣານິ ສ຺ຕ຺ຕານິ ວິຈິນຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ຺. ເຕນາຫ "ສ຺ຕ຺ຕເຄຍ຺ຍາທິເກ"ຕິອາທິ຺.

"ໂກສລານໍ ປ຺ຣາ ຣມ຺ມາ"ຕິອາທິກາ (ສ຺ຸ. ນິ຺. ໑໗໘) ຉປ຺ຌຌາສ ຄາຖາ ວຕ຺ຖຸຄາຖາ຺. "ປາຣາຍນມນ຺ຄາຍິສ຺ສ"ນ຺ຕິ (ສ຺ຸ. ນິ຺. ໑໑໓໗ ອາທໂຍ) ປນ ອາທິກາ ເອກູນວີສຕິ ຄາຖາ ອນ຺ຄີຕິຄາຖາ຺. ອິທໍ ນາມໍ ກຕນ຺ຕິ ອິທໍ "ປາຣາຍນ"ນ຺ຕິ ນາມໍ ກຕໍ຺. ເຕ ນາຫ "ປາຣໍ ຄມນິຍາ ອິເມ ຘມ຺ມາ, ຕສ຺ມາ ອິມສ຺ສ ຘມ຺ມປຣິຍາຍສ຺ສ 'ປາຣາຍນນ຺ຕ຺ເວວ ອທິວຈນ'"ນ຺ຕິ (ສ຺ຸ. ນິ຺. ປາຣາຍນຕ຺ຖຸຕິຄາຖາ; ຈູລຸອນິ຺. ປາຣາຍນຕ຺ຖຸຕິຄາຖາ ໑໔໙ ອາທໂຍ)຺. ພຸທ຺ທິຍໍ ວິປ຺ຣິວຕ຺ຕມານນ຺ຕິ ອິມສ຺ສ ວິຈຍຫາຣວິພງ຺ຄສ຺ສ ເທສນາກາເລ ອາຍສ຺ມາ ມຫາກຈ຺ຈາໂນ ອຕ຺ຕໂນ ພຸທ຺ທິຍໍ ວຕ຺ຕມານໍ ກຕ຺ວາ ເອວມາຫາຕິ ໂຍຊນາ຺.

ເອກໍສພ຺ຍາກຣຕສ຺ສ ອຍນ຺ຕິ ເອກໍສພ຺ຍາກຣຕີຍາ, ເອກໍເສນ ວາ ພ຺ຍາກາຕພ຺ພຕ຺ຕາ ເອກໍສພ຺ຍາກຣຕີຍາ, ເອກໍສພ຺ຍາກຣຕໂຍຄ຺ຄາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺. ເສສປທທ຺ວເຍປີ ເອເສວ ນໂຍ຺. ຖປນີຍາຕິ ຖເປຕພ຺ພຕ຺ຕາ ອພ຺ຍາກຣຕີຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺. ສມຍນ຺ຕຣປ຺ຣິຈເຍນ ນິວາຣຕຘມ຺ມໍ ປຕິ ສໍສຍປກ຺ຂນ຺ໂທ ປ຺ຈ຺ຉຕິຕິ ອທິປ຺ປາເຍນາຫ "ວິມຕິຈ຺ເຉທນ"ນ຺ຕິ຺. ປກຕິຍາ ປນ ນິວາຣຕຘມ຺ມໍ ອຊານນ຺ໂຕ ຌາຕ຺ກາມຕາຍ ປ຺ຈ຺ຉຕິຕິ ອທິຍ຺ຖໂຊຕນາຍ ປ຺ຈ຺ຉາປີ ສິຍາ຺. ຕຖາ ຫິ ວກ຺ຂຕິ "ໂລກສ຺ສ ນິວາຣຕາ ທີນິ ອຊານນ຺ເຕນາ"ຕິ຺.

ເອກວຕ຺ຖຸປຣິຄ຺ຄຫາຕິ ເອກສ຺ສ ອທິເຌຍ຺ຍຕ຺ຖສ຺ສ ຄຫຓໂຕ຺.

ວິມ຺ຕ຺ຕິປຣິປາຈໄກນ຺ທ຺ຣິຍານິ ວິວຌ຺ຌປກ຺ເຂ ຖິຕສ຺ສ ສທ຺ທາທໂຍ ຘມ຺ມາ, ກໍ ປເນຕ຺ຖ ອຣິຍານມ຺ປີ ອິນ຺ທ຺ຣິຍໂລເກນ ສງ຺ຄໂຫ ໂຫຕິຕິ ອາຫ "ປຣິຍາປນ຺ນຘມ຺ມວເສນາ"ຕິອາທິ຺.

ກາລຸອປກ຺ຂຈາຕຸທ຺ທສີຝນວນສຕ຺ຫເມຝປຜລຈ຺ຉາທນອຫ຺ຌຣຕ຺ຕີນໍ ວເສນ ຈຕ຺ຣງ຺ຄສມນ຺ນາຄເຕນ຺. ວິວິຈ຺ຉາຕິ ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ຺. ເຕນາຫ "ວິຈິກິຈ຺ຉາເຫຕູ"ຕິ຺. ທຸກ຺ຂມສ຺ສ ມຫພ຺ກຍນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕໍ "ອສ຺ສາ"ຕິ ປທໍ "ຊປ຺ປາກິເລປນໍ ອສ຺ສ ພ຺ຣູມິ"ຕິ ອາເນຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ຘິຕພ຺ພນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ຊປ຺ປາ ຕຕ຺ຫາ ອສ຺ສ ໂລກສ຺ສາ"ຕິ ອາຫ຺. "ສພ຺ພສຕ຺ຕານ"ນ຺ຕິອາທິນາ, "ສພ຺ພໂສວາ"ຕິອາທິນາ ຈ ອນ຺ວຍໂຕ, ພ຺ຍຕິເຣກໂຕ ຈ ສາຕິສຍໍ ອວິຊ຺ຊາຍ ນີວຣຕາກາວໍ ທສ຺ເສຕິ຺. "ທູເຣ ສນ຺ໂຕ ປກາສນ຺ຕິ (ຘ຺. ປ຺. ໓໐໔; ເນຕ຺ຕິ຺. ໑໑), ຣຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຖໍ ນ ຊານາຕີ"ຕິ (ເນຕ຺ຕິ຺. ໑໑, ໘໗) ຄາຖາທ຺ວເຍນາປີ ອນ຺ຄີຕິວິຈຍໍ ທສ຺ເສຕິຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ຺.

ຣູປາວຈຣາຕິ ຣູປາວຈຣສຕ຺ຕາ຺. ວິປ຺ຣິຕາມທຸກ຺ຂຕາຍ ມຸຈ຺ຈນສ຺ສ ກາຣຕາວຈນນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ຺. ຍໂຕ ວຌ຺ຌທຸກ຺ຂໂຕ ມຸຈ຺ຈນໍ຺. ຕໍ ວຌ຺ຌທຸກ຺ຂໍ ອນວເສສປຣິຍາທານວເສນ ສງ຺ຂາຣທຸກ຺ຂຕາຄຫເຓນ຺.

ເອກາຘາຣນ຺ຕິ ເອກວຕ຺ຖຸ ອທິຍ຺ຖານໍ຺. ນິວາຣຕໍ ວິກ຺ຂມ຺ການໍ ປີຘານໍ ສມຸຈ຺ເຉໂທຕິ ອຕ຺ຖທ຺ວຍສ຺ສ ປ຺ຈ຺ຉິຕຕ຺ຕາ "ອເນກາຘາຣໍ ທສ຺ເສຕ຺"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺. ເຕນາຫ "ນິວາຣຕສງ຺ຂາຕໍ ສໍວຣໍ...ເປ... ປີຘີຍ຺ຍນ຺ຕິ ປຈ຺ຉິຊ຺ຊນ຺ຕີ"ຕິ (ສ຺ຸ. ນິ຺. ອຌ຺ຖ຺. ໔໑໐໔໑; ຈູລຸອນິ຺. ອຌ຺ຖ຺. ໖)຺. ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ "ນິວາຣຕສງ຺ຂາຕໍ ວິກ຺ຂມ຺ກນໍ, ສໍວຣໍ, ປີຘານຌ຺ຈ ກເຖຫີ"ຕິ຺.

"ໂວທານ"ນ຺ຕິ ອິມິນາ ໂສຕານໍ ວິກ຺ຂມ຺ກນວິສຸທ຺ຘິ, "ວຸຌ຺ຖານ"ນ຺ຕິ ອິມິນາ ສມຸຈ຺ເຉທວິສຸທ຺ຘິ ອທິປ຺ເປຕາຕິ ອາຫ "ປ຺ຈ຺ຉາຍ ທ຺ວິຘຕ຺ຖວິສຍຕໍ ວິວຣິຕ຺ໍ 'ເອວ'ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ຺. ຕຖາ ຈາຫ "ໂວທາຍຕິ...ເປ... ອຣິຍມຄ຺ໂຄ"ຕິ຺.

ທິຍ຺ຖິມານາວິຊ຺ຊາໂສຕາປີ ຕຕ຺ຫາໂສຕານ຺ຄາຕິ ອາຫ "ເຍກ຺ຍ຺ເຍນ ອນ຺ໂຣຘວເສນາ"ຕິ຺. ອຸປຈາຣວເສນາຕິ ນິສ຺ສິຕຸປຈາຣວເສນ຺. ສພ຺ພສ຺ມາຕິ ຈກ຺ຂຸໂຕ ຍາວ ມນໂຕຕິ ສພ຺ພສ຺ມາ ທ຺ວາຣໂຕ຺. ສພ຺ພປ຺ປກາເຣນາຕ຺ຕິ ຕຕ຺ຫາຍນມິຈ຺ຉາກິນິເວສ

ເນີານ຺ນມນາທິປ຺ປກາເຣນຯ

ຕເມວ ສຕິນ຺ຕິ ຍາຍໍ ສຕິ ປຸພ຺ພກາເຄ ໂສຕານໍ ວິກ຺ຂມ຺ການວເສນ ວຸຕ຺ຕາ, ຕເມວ ສຕິຯ ມຄ຺ຄກ຺ຂເຕ ໂສຕານໍ ສໍວຣໍ ປີສານໍ ພຸຣູມິຯ ຍສ຺ມາ ປນ ປີສາຍິກາປີ ສຕິ ມຄ຺ຄກ຺ຂເຕ ປຍ຺ຍານ຺ຄາ, ປຍ຺ຍາກິຈ຺ຈເມເວຕ຺ຖ ອຊິກໍ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ “ປຍ຺ຍາເຍເຕ ປີສີຍເຣ”ຕິຯ

ສໍວຣປີສານານ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ສໍວຣສທ຺ເທນ ນິວາຣຕໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ຍສ຺ມີ ຍສ຺ມີ ອຣິຍມຄ຺ເຄ ອນຊິຄເຕ ຍໍ ຍໍ ອກິສງ຺ຂາຣວິຍ຺ຍາຕໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນາຣຫໍ, ຕສ຺ມີ ຕສ຺ມີ ອຊິຄເຕ ຕໍ ຕໍ ວິຍ຺ຍາຕໍ ອນຸປ຺ປາທນິໂຣເຮນ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ ສທ຺ຊີ ອຕ຺ຕນາ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕນາມຣູເປນາຕິ ອາຫ “ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ວິຍ຺ຍາຕສ຺ສ ນິໂຣເຮນ ສເຫວາ”ຕິຯ ອນຸປ຺ປາທນິໂຣໂຮ ຫິ ເອຕ຺ຖ “ນິໂຣໂຮ”ຕິ ອຊິປ຺ເປໂຕ ອນຸປາທິເສສນິພ຺ພານສ຺ສ ອຊິປ຺ເປຕຕ຺ຕາຕິຯ ອນຸສນ຺ຊິຍຕິ ເອເຕນາຕິ ອນຸສນ຺ຊິ, ອິຊ ປຸຈ຺ຊິຍມາໂນ ອຕ຺ໂຖຯ

ສຫວິສເຍນ ທສ຺ເສຕຸນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ສຈ຺ຈານິ ເອວ ວິສໂຍຯ ປຫາຕພ຺ພສກາວໍ ສມຸທຍສຈ຺ຈໍ, ຕສ຺ສ ວິສໂຍ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈໍຯ “ສໍໂຍຊນິເຍສຸ, ກິກ຺ຂເວ, ຊມ຺ເມສຸ ອສ຺ສາທານຸປສ຺ສີໂນ ວິຫຣໂຕ ຕຕ຺ຫາ ປວຫ຺ຒຕີ”ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໔ຯ໕໓, ໕໗) ຫີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປຫາຍກສກາວໍ ມຄ຺ຄສຈ຺ຈໍ, ຕສ຺ສ ວິສໂຍ ນິໂຣຊສຈ຺ຈນ຺ຕິ ອາຫ “ສຫ ວິສເຍນ…ເປ… ສຈ຺ເຈສູ”ຕິຯ ການມ຺ເຈຕ຺ຖ “ສມຸທໂຍ ທ຺ວິສຸ ກູມິສຸ ປຫິຍຕີ”ຕິ ອາຣທ຺ຊໍ, “ທສ຺ສເນນ ຕີຕີ ສໍໂຍຊນານິ ປຫີຍນ຺ຕີ, ກາວນາຍ ສຕ຺ຕ ສໍໂຍຊນານິ ປຫີຍນ຺ຕີ”ຕິ ປນ ວິກາຄວຈນເມວ ວຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ “ປຫາຍກວິກາຄມ຺ເຂນ ປຫາຕພ຺ພວິກາຄໍ ທສ຺ເສຕຸ”ນ຺ຕິຯ

ນິຣວເສສການຣາຄພ຺ຍາປາທາ ຕຕິຍມຄ຺ເຄນ ປຫີຍນ຺ຕີ, ອິຕເຣ ຈຕຸຕ຺ຖມຄ຺ເຄນາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ “ອິຕເຣຫິ ປນ ນິຣວເສສ”ນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຖາຕິ ກມ຺ມວິປາກວຍ຺ຍປ຺ປເກເທນ ເຕສາຕ຺ເກ ກວຕ຺ຕເຍຯ ສໍໂຍຊນວເສນາຕິ ສພ຺ພທາ ໂຍຊນວເສນ ພນ຺ຊນວເສນຯ

໑໔ຯ ອຄ຺ຄຜລຍາຕຕາຍ ເອກມ຺ປີ ສມານໍ ຕນ຺ນິມິຕ຺ຕສ຺ສ ຂຍານຸປ຺ປາທາຣມ຺ມຕສ຺ສ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕຍາຕສ຺ສ ວເສນ ຜລໂວ ຫາເຣນ ທ຺ເວ ນາມານິ ລກຕິຯ

ໂສມນສ຺ສນາມລາໂກ ອິມິນາ ອາຣມ຺ມຕສງ຺ເກເຕນາຕິ ຕທຕ຺ຖໍ ວິວຣນ຺ໂຕ “ຂເຍ…ເປ… ສມຍ຺ຍາຍາ”ຕິ ອາຫຯ

໑໕ຯຕຄ຺ຄຫເຕເນວາຕິ ຜສ຺ສປຍ຺ຈມກປຍ຺ຈຣູປີນ຺ທ຺ຣິຍຄ຺ຄຫເຕເນວຯ ສຫຈຣຕາທິນາຕິ ສຫຊາຕາທິອນນ຺ຕຣາທິປຈ຺ຈຍກາເວນ ເຈວ ນິສ຺ສຍາຣມ຺ມຕາທິນາ ຈຯ “ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ ອິມິນາ ສຫິຕຕາ ອວິສີຍ຺ຄຕາ ອິຊາຊິປ຺ເປຕາຕິ ອາຫ “ອວິກາເຄນ ຄຫຕີຍກາວໍ ສນ຺ຊາຍາ”ຕິຯ

ກາຖໍ ສມາຊິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອຸປ຺ປາເທຕີຕີ ອາຫ “ສຕິຄ຺ຄຫເຕນ ເຈຕ຺ຖ ປຣິຍຸຍ຺ຄານປ຺ປຫານໍ ອິຊາຊິປ຺ເປຕ”ນ຺ຕິຯ ນ ຫິ ສມາຊິນາ ປຣິຍຸຍ຺ຄານປ຺ປຫານໍ ສມ຺ກວຕິຯ

ປທຫຕີ ເອເຕນາຕິ ປຊານໍ, ວິຣິຍໍຯ ເຕຕິ ວິຣິຍສງ຺ຂາຣາຯ ເອກຣເສນາຕິ ຍຖາ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ເອກຣສານິ ໂຫນ຺ຕິ, ເອວໍ ເອກ ຣສກາເວນ ສຣຕໂຕ ປວຕ຺ຕນໂຕຯ ຕຖາ ປວຕ຺ຕິຍາ ເອວ ສຸຍ຺ຄຸ ວຕ ວິຣິຍໍ ວາເທສີຕິ ໂຍຄິນາ ສງ຺ກປ຺ເປຕພ຺ພໂຕ ຕທຸປຄວິຣິຍວາຫນຍ຺ເຄນ “ສມ຺ປຫໍສນາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕນາຫ “ເອວໍ ເມ…ເປ… ເຫຕຸກາວໂຕ”ຕິຯ

ອິທ຺ຊິສທ຺ທສ຺ສ ປຄ຺ໂມ ກຕ຺ຕຸອຕ຺ໂຖ, ທຸຕິໂຍ ກຣຕຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ, ປາທສທ຺ທສ຺ສ ເອໂກ ກຣຕຕ຺ໂຖ ເອວຯ ປຊ຺ຊິຕພ຺ພາ ຈ ອິທ຺ຊີ ວຸຕ຺ຕາ, ນ ຈ ອິຊ຺ຊນ຺ຕິຯ ປຊ຺ຊິຕພ຺ພາ ຈ ອິທ຺ຊີ ປຊ຺ຊນກຣເຕນ ປາເທນ ສມານາຊິກຣຕາ ນ ໂຫນ຺ຕີຕີ “ປຄ຺ເມນ ອຕ຺ເຖນ ອິທ຺ຊີ ເອວ ປາໂທ”ຕິ ກາຖໍ ສກ຺ກາ ວຕ຺ຕຸໍ, ຕຖາ ອິທ຺ຊີກິຣິຍາກຣເຕນ ສາເຊຕພ຺ພາ ພຸທ຺ຊີສງ຺ຂາຕາ ອິທ຺ຊີ ປຊ຺ຊນກິຣິຍາກຣເຕນ ປຊ຺ຊິຕພ຺ພາຕິ ທ຺ວິນ຺ນໍ ກຣຕານໍ ນ ສມານາຊິກຣຕຕາ ສມ຺ກວຕີຕີ “ທຸຕິເຍນ ອຕ຺ເຖນ ອິທ຺ຊິຍາ ປາໂທ”ຕິ ກາຖໍ ສກ຺ກາ ວຕ຺ຕຸນ຺ຕິ ເຈ? ສກ຺ກາ, ປາທສ຺ສ ອິຊ຺ຊມານໂກຍ຺ຄາສ ອິຊ຺ຊນກຣຕູປາຍກາວໂຕຯ ອຖ ວາ “ປຄ຺ເມນ ອຕ຺ເຖນ ອິທ຺ຊີ

ຍາ ປາໂທ, ທຸຕິເຍນ ອຕຸເຖນ ອິທຸສີ ເອວ ປາໂທ ອິທຸສີປາໂທ''ຕິ ເອວໍ ໂຍຊນໂຕ ກຖໍ? ອນນຸດຣຕຸໂຖ ປຈຸຈາສຕຸຕິລາເຍນ ອິສ ປຖໂມຕິ ອສີປຸເປໂຕ, ຕໂຕ ປຸຣິໂມ ທຸຕິໂຍຕິ.

''ລນຸທໍ ເຈ ກິກຸຂຸ ອສີປຕິ ກຣິຕຸວາ ລກຕິ ສມາສີ''ນຸຕິອາທິ (ວິກ. ໔໓໔) ວຈນໂຕ ລນຸທສມາສີປຸປສານສງຂາຣສມນຸນາຄຕໍ ອິທຸສີປາທໍ ກາເວຕີຕິ ເອຕຸຖາປີ ລນຸທາສີປຕິ ສມາສີ ລນຸທສມາສີຕິ ອສີປຕິສທຸທໂລປີ ກຕຸວາ ສມາໂສ ວຸຕຸໂຕຕິ ວິລຸລາຍຕິ. ອສີປຕິສທຸທຕຸຖທສຸສນວເສເນວ ປນ ''ລນຸທເຫຕຸໂກ, ລນຸທາສີໂກ ວາ ສມາສີ''ຕິ ສມຸໂມຫວິໂນທນີຍໍ (ວິກ. ອຖຸ. ໔໑໑) ວຸຕຸຕໍ, ຕສຸມາ ອິສາປີ ລນຸທາສີປຕິ ສມາສີ ລນຸທສມາສີຕິ ເວທິຕພຸໂພ. ຕໍ ປນ ລນຸທໍ ວຸຕຸຕນເຍນ ສທຸສາສີເສນ ທສຸເສນຸໂຕ ''ສທຸສາສີປເຕຍຸຍາ ຈິຕຸເຕກຄຸຄຕາ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ. ''ອິທໍ ປສານ''ນຸຕິ ວາ ວິຣິຍໍ ວຸຕຸຕໍ. ວິຣິຍສທຸທາເປກຸຂາສທິຕໍ ເອກວຈເນນ ວຕຸວາ ຈຕຸພຸພິສສຸສປີ ວິຣິຍສຸສ ອສີປຸເປຕຕຸຕາ ນິພຸພຕຸເຕຕພຸພສມຸມວິກາເຄນ ຈ ''ອິເມ ສງຂາຣາ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ. ເຕນ ປສານກູຕາ ສງຂາຣາຕິ ເອວໍ ສມາໂສ ເວທິຕພຸໂພ. ສງຂຕສງຂາຣາທິນິວຕຸຕນຕຸຖຸລຸເຈຕຸຖ ປສານຄຸຄຫຕໍ. ອຖ ວາ ຕໍ ຕໍ ວິເສສໍ ສງຂໂຣຕີຕິ ສງຂາໂຣ, ສພຸພມຸປີ ວິຣິຍໍ. ຕຕຸຖ ຈຕຸກິຈຸຈສາສກໂຕ ອລຸລສຸສ ນິວຕຸຕນຕຸຖໍ ປສານຄຸຄຫນນຸຕິ ປສານກູຕາ ເສຍຸຖກູຕາຕິ ອຕຸໂຖ.

ວິຣິຍິທຸສີປາທນິທຸເທເສ ''ວິຣິຍສມາສີປຸປສານສງຂາຣສມນຸນາຄຕ''ນຸຕິ (ວິກ. ໔໓໔) ທຸວິກຸຂຕຸຕໍ ວິຣິຍໍ ອາຄຕໍ. ຕຕຸຖ ປຸຣິມໍ ສມາສີວິເສສນໍ ''ວິຣິຍາສີປຕິ ສມາສີ ວິຣິຍສມາສີ''ຕິ, ທຸຕິຍໍ ສມນຸນາຄມງຄທສຸສນຕຸຖໍ. ທຸເວ ເອວ ທິ ສພຸພຕຸຖ ສມນຸນາຄມງຄານິ ສມາສີ, ປສານສງຂາໂຣ ຈ. ລນຸທາທໂຍ ສມາສີວິເສສນານິ. ປສານສງຂາໂຣ ປນ ປສານວເນເນວ ວິເສສິໂຕ, ນ ລນຸທາທີທີຕິ ນ ອິສ ວິຣິຍາສີປຕິຕາ ປສານສງຂາຣສຸສ ວຸຕຸຕາ ໂຫຕິ. ວິຣິຍລຸຈ ສມາສີ ວິເສເສຕຸວາ ຖິຕເມວ ສມນຸນາຄມງຄວເສນ ປສານສງຂາຣວຈເນນ ວຸຕຸຕນຸຕິ ນາປີ ທຸວິທິ ວິຣິເຍທິ ສມນຸນາຄໂມ ວຸຕຸໂຕ ໂຫຕິ. ຍສຸມາ ປນ ລນຸທາທີທີ ວິສິຍຸໂຖ ສມາສີ ຕຖາ ວິສິຍຸເຖເນວ ເຕນ ສມຸປຍຸຕຸໂຕ ປສານສງຂາໂຣ, ເສສສມຸມາ ຈ, ຕສຸມາ ສມາສີວິເສສນານໍ ວເສນ ''ຈຕຸຕາໂຣ ອິທຸສີປາທາ''ຕິ ວຸຕຸຕາ. ວິເສສນກາໂວ ຈ ລນຸທາທີນໍ ຕໍຕໍອປສຸສຍນວເສນ ໂຫຕີຕິ ລນຸທສມາສີ...ເປ... ອິທຸສີປາທນຸຕິ ເອຕຸຖ ນິສຸສຍຕຸເຖປີ ປາທສທຸເທນ ອຸປາຍຕຸເຖນ ລນຸທາທີນໍ ອິທຸສີປາທຕາ ວຸຕຸຕາ ໂຫຕິ. ຕຖາ ທິ ອກິສມຸເມ ອຸຕຸຕຣຈູລອກາຊນິເຍ ''ຈຕຸຕາໂຣ ອິທຸສີປາທາ ລນຸທິທຸສີປາໂທ''ຕິອາທີນາ (ວິກ. ໔໔໗) ລນຸທາທີນເມວ ອິທຸສີປາທຕາ ວຸຕຸຕາ. ປລຸຫາປຸຈຸລເກ ຈ ''ຈຕຸຕາໂຣ ອິທຸສີປາທາ – ອິສ ກິກຸຂຸ ລນຸທສມາສີ''ຕິ (ວິກ. ໔໒໔) ອາຣກິຕຸວາປີ ປຸນ ລນຸທາທີນໍ ເຍວ ກຸສລາທິກາໂວ ວິກຕຸໂຕ. ອຸປາຍິທຸສີປາທທສຸສນຕຸຖເມວ ທິ ນິສຸສຍິທຸສີປາທທສຸສນໍ ກຕໍ. ອລຸລຖາ ຈຕຸພຸພິສຕາວ ນ ໂຫຕີຕິ. ອຍເມຕຸຖ ປາລຸອິວເສນ ອຕຸຖວິນິຈຸລໂຍ ເວທິຕພຸໂພ.

ຕທງຄສມຸຈຸເລທນິສຸສຣຕວິເວກນິສຸສິຕຕຸຕໍ ວຕຸວາ ປຜິປຸປສຸສທຸສີວິເວກນິສຸສິຕສຸສ ອວຈນໍ ''ລນຸທສມາສີ...ເປ... ອິທຸສີປາທໍ ກາເວຕີ''ຕິ (ວິກ. ໔໓໔) ກາເວຕພຸພານໍ ອິທຸສີປາທານໍ ວຸຕຸຕຕຸຕາ. ກາວິຕິທຸສີປາທສຸສ ທິ ສຈຸອິກາຕພຸພາ ຜລປຣິຍາປນຸນາ ອິທຸສີປາທາຕິ.

ໂວສຸສຄຸຄສທຸໂທ ປຣິຈຸຈາຄຕຸໂຖ, ປກຸຂນຸທນຕຸໂຖ ຈາຕິ ໂວສຸສຄຸຄສຸສ ທຸວິສຕາ ວຸຕຸຕາ. ຍຖາວຸຕຸເຕນ ປກາເຣນາຕິ ຕທງຄສມຸຈຸເລທປຸປກາເຣນ, ຕນຸນິນຸນກາວາຣມຸມຕປຸປກາເຣນ ຈ. ປຣິຓາມນຸຕໍ ວິປສຸສນກຸຂເຓ.

໑໔. ປຸພຸພກາຄປລຸລາຍາຕິ ເອກາວຊຊນນານາວຊຊນວີຖີສຸ ປວຕຸເຕົາປຈາຣປລຸລາຍ. ອສີຄມປລຸລາຍາຕິ ອປຸປ ນາປລຸລາຍ. ປຸນ ປຸພຸພກາຄປລຸລາຍາຕິ ນານາວຊຊນຸປຈາຣປລຸລາຍ, ປຜິສນຸສີປລຸລາຍ ວາ. ອຸປຈາຣປລຸລາຍາຕິ ເອກາວ ຊຊເນ, ສພຸພຕຸຖ ວາ ປວຕຸເຕົາປຈາຣປລຸລາຍ.

ປຸຈຸລາວິສຸສຊຊນວິຈໂຍປີຕິ ຍຖາວຸຕຸຕາຍ ປຸຈຸລາຍ ວິສຸສຊຊນວິຈໂຍປີ. ວຸຕຸຕນຍານຸສາເຣນາຕິ ອທິຍຸຖໂຊຕນາ, ວິມຕິຈຸເລທ ນາ ຈາຕິ ເອຍຸຖາ ວຸຕຸຕນຍານຸຄມເນນ.

໑໕. ເສເຂອເສເຂຕິ ເສກຸເຂ ອຣິຍປຸຄຸຄເລ, ອເສກຸເຂ ອຣິຍປຸຄຸຄເລ. ວິປສຸສນາປຸພຸພງຄມປຸປຫາເນຕິ ວິປສຸສນໍ ປຸເຣຈາຣິກໍ ກຕຸ ວາ ປວຕຸຕກິເລສປຸປຫາເນ, ປຫານາກິສມເຍຕິ ອຕຸໂຖ.

‘‘ຍໍ ອນິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ອນຕ຺ຕາ’’ຕິ ປາລຸອີ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປຸນ ‘‘ຍໍ ອນິຈ຺ເຈ ທຸກ຺ເຂ ອນຕ຺ຕນີ’’ຕິ ວຈນໍ ເອວມ຺ເປຕ຺ຖ ປຖມ຺ຕິຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ໚

ເສສສໍກິເລສໂວທານສມ຺ມາຕິ ເຄສໂຕ ອວສິຍ຺ຖສໍກິເລສສມ຺ມາ ຈ ສພ຺ພໂວທານສມ຺ມາ ຈ໚ ອກາເວນາຕິ ອກາວເນນ ອກາວກຣເຕນ໚

ປໂຍຄປຣກ຺ກມນ຺ຕິ ກຸສໍ ໂຍໂຄ ປໂຍໂຄ, ປໂຍໂຄວ ປຣກ຺ກໂມ ປໂຍຄປຣກ຺ກໂມ, ຈິຕ຺ຕໍ໚ ອຸກ຺ຂິປ຺ຕິຕິ ໂກສຊ຺ຊປກ຺ເຂ ປຕິຕຸໍ ອ ເທນ຺ໂຕ ກຸສລປກ຺ເຂ ອຸທ຺ສໍ ຂິເປນ຺ໂຕ ວິຍ ປວຕ຺ຕຕິ໚ ປສານວິຣິຍນ຺ຕິ ອກຸສລານໍ ອນຸປ຺ປາທນຍ຺ເຖນ ອຸຕ຺ຕມວິຣິຍໍ໚ ໂຍເຊຕພ຺ພານີຕິ ‘‘ອາເສວມາໂນ ວາຍມຕີ’’ຕິອາທິນາ ໂຍເຊຕພ຺ພານີ໚ ອນຸປ຺ປນ຺ນາຕິ ອວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ອາປນ຺ນານນ຺ຕິ ກູ ມິລທ຺ສາຣມ຺ມຕາສິຕ຺ຄຫິຕາວິກ຺ຂມ຺ກິຕາສມຸຕ຺ຟາຜິຕຸປ຺ປນ຺ນານໍ໚

໑໖໚ ‘‘ອຍ຺ຖມກສ຺ສ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ‘‘ປຖມມຄ຺ເຄ ສທ຺ສາທໂຍ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ອິນ຺ທ຺ຣິຍຄ຺ຄຫາຄາຍ຺ຈ ປາລຸອິຍໍ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕໍ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ໚

ອສຸການຸປສ຺ສນາ ກາຍານຸປສ຺ສນາສຕິປຍ຺ຖານນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ສຕິປຍ຺ຖານກາວນາຍ ສຸນິຄ຺ຄຫິໂຕ ການວິຕກ຺ໂກ’’ຕິ໚ ສມາສິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມາໂນ ການວິຕກ຺ກມ຺ປິ ນິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ເອວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ອນວຊ຺ຊສຸຂປທຍ຺ຖາເນນາ’’ຕິອາທິມາຫ໚ ‘‘ກຸສເລສຸ ສມ຺ເມສຸ ອາຣທ຺ສວິຣິໂຍ’’ຕິອາທິນາ ສມ຺ມຈ຺ຉນ຺ທໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມາໂນ ວິຣິຍຈ຺ຉນ຺ໂທ ຂນ຺ຕື ປຣິພ຺ຣູເຫຕິຕິ ທສ຺ເສຕິ໚ ອນວຊ຺ຊສມ຺ມານໍ ອຸປກາຣກສມ຺ມາເສວນໍ ວິຍ ອນຸປກາຣກສມ຺ມປຣິວຊ຺ຊນມ຺ປີ ປຍ຺ຍານິເສວເນເນວ ໂຫຕິຕິ ອາຫ ‘‘ສມາສິ ອາທີນ’’ນ຺ຕິອາທິ໚

໑໗໚ ສພ຺ພສມ຺ມາສິຍ຺ຖານໍ ເທສນໍ ປຸຄ຺ຄລາສິຍ຺ຖາເນນ ວິກຊິຕຸໍ ‘ໂລໂກ ນາມາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ສພ຺ພສມ຺ມານ ນ຺ຕິ…ເປ… ທສ຺ເສຕຸ’’ນ຺ຕິ ອາຫ໚ ມຫຄ຺ຄຕສມ຺ເມສຸ ຖານໍ ຕໍສມ຺ປາທນາວ໚ ຕຖາ ເສເສສຸ໚ ວຫ຺ເນີຍມາເນສູຕິ ຍຖາ ວິມຸຕ຺ຕື ປຣິປາຈຍນ຺ຕິ, ເອວໍ ພ຺ຣູຫິຍມາເນສຸ໚

ທສ຺ສນປຣິຍ຺ຍາຕິ ຣູປາຣູປສມ຺ມານໍ ສລກ຺ຂຄໂຕ, ປຈ຺ຈຍໂຕ ຈ ປຣິຊານນາ໚ ເຕນາຫ ‘‘ຍາຕປຣິຍ຺ຍາ’’ຕິ໚ ປຜິປກ຺ຂວິສມ ເນນ ສທ຺ສີ ລກ຺ຂຄຕ຺ຕຍວິກາວນາ ອິສ ‘‘ກາວນາປຣິຍ຺ຍາ’’ຕິ ອສິປ຺ເປຕາຕິ ອາຫ ‘‘ກາວນາ…ເປ… ປຣິຍ຺ຍາ ຈາ’’ຕິ ໚ ທສ຺ສນຕ຺ຖາ ປຣິຍ຺ຍາ ທສ຺ສນປຣິຍ຺ຍາ, ກາວນຕ຺ຖາ ປຣິຍ຺ຍາ ກາວນາປຣິຍ຺ຍາຕິ ເອວໍ ວາ ເອຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ໚

ກກ຺ຂລຸອຟຸສນາທີຕິ ກກ຺ຂລຸອາທິຟຸສນາທີ໚ ອກິຊານິຕ຺ວາຕິ ອກິຍ຺ຍາຍ ປຍ຺ຍາຍ ຊານິຕ຺ວາ, ກິຕສ຺ສ ອກິຊານນເຫຕຸ ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ອຕ຺ໂຖຕິ ຜລໍ໚ ນໂຍຕິ ວຸຕ຺ຕນໂຍ໚

‘‘ຍໍ ອສງ຺ຂຕ’’ນ຺ຕິປີ ປຖມ຺ຕິ໚ ຈຕຸນຍໂກວິໂທຕິ ເອກຕ຺ຕນານຕ຺ຕາທິນຍຈຕຸກ຺ເກ ນິປຸໂຕ໚ ເທສນາຍຸຕ຺ຕິກຸສໂລຕິ ສມ຺ມານໍ ເທສນາວິສິມ຺ຫີ ກຸສໂລ໚

ສທິສີ ກາຕພ຺ພາ ສໍສນ຺ທນວເສນາຕິ ອສິປ຺ປາໂຍ໚ ອາເນຕພ຺ພາ ‘‘ອຍໍ ເທສນາ ອິມາຍ ເທສນາຍ ເອວໍ ສໍສນ຺ທຕີ’’ຕິ໚ ອຕ຺ຖໂຕ ອເປຕນ຺ຕິ ອຍຸຕ຺ຕຕ຺ຖໍ໚ ອສມ຺ພນ຺ສຕ຺ຖນ຺ຕິ ອລຸລມລຸລໍ ອສມ຺ພນ຺ສປທຕ຺ຖໍ໚ ນນຸ ປຍ຺ຖານວິຈາໂຣ ນຍວິຈາໂຣ ວິຍ ຫາເຣຫິ ອສມ຺ມິສ຺ໂສ ວິຈາຣຕານ຺ຕໂຣຕິ ໂຈທນໍ ມນສີ ກຕ຺ວາ ອາຫ ‘‘ຍສ຺ມາ ປນາ’’ຕິອາທິ໚ ອິສ ນິກ຺ຂິຕ຺ໂຕຕິ ອິສ ສຸຕ຺ຕວິຈເຍ ສຸຕ຺ຕຕ຺ຖວິຈາຣກາວໂຕ ນິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ, ເອເຕນ ວາ ປຍ຺ຖານສ຺ສ ຫາຣນ຺ໂຕຄສກາວທສ຺ສເນເນວ ມູລປທານໍ ວິຍ ປຍ຺ຖານສ຺ສ ປທຕ຺ຖນ຺ຕຣາກາໂວ ທສ຺ສິໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ໚

ອິມສ຺ສ ສຸຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ສໍວຕ຺ຕິຍມານສຸຕ຺ຕໍ ສນ຺ສາຍາຫ໚ ກສ຺ມີ ວາ ປເທຕິ ສໍວຕ຺ຕິຍມານໍ ຄາຖໍ ສນ຺ສາຍາຫ໚ ຕພ຺ພິຈເຍນາຕິ ປຸຈ຺ຉາທິວິຈເຍນ, ອສ຺ສາທາທິວິຈເຍນ ຈ໚

ວິຈຍຫາຣວິភງຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຠິຕາຯ

៣ຯ ຍຸຕ຺ຕິຫາຣວິភງຄວຓ຺ຓນາ

໑໗ຯ ເອວເມຕສ຺ສ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ ນ ຄເຫຕພ຺ໂພ, ເອວໍ ປນ ຄເຫຕພ຺ໂພຕິ ອຄ຺ຄເຫຕພ຺ພຄເຫຕພ຺ພານໍ ອຕ຺ຖານໍ ວິຊຫນຄ຺ຄຫຓຕ຺ຖາຍ ຍຸຕ຺ຕາຍຸຕ຺ຕິວິຈາຣຓາຍໍ ວຊ຺ເຊຕພ຺ເພສຸ ຕາວ ປຠມໍ ປຜິປຕ຺ຕິຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ "ອຕຖາກາເຣນ ຄຍ຺ຫມານາ ສຸຕ຺ຕຕ຺ຖາ ວິສໂຍ"ຕິ ຍຖາ "ວາມໍ ມຸຎ຺ຈ, ທກ຺ຂິຓໍ ຄຓ຺ຫາ"ຕິ (ឆຯ ສຯ ອຏ຺ຖຯ ៨៤໗; ວິສຸທ຺ធិຯ ມຫາຜີຯ ໑ຯ໑໘; ສໍຯ ນິຯ ຜີຯ ໑ຯ໑ຯៗ໑៣)ຯ ວຊ຺ເຊຕພ຺ພກາວໂຕ ຫີ ສຸຕ຺ຕປ຺ເທຫີ ສຸຕ຺ຕຕ຺ເຖ ວິເວຈິເຕ ຄເຫຕພ຺ພກາໂວ ຈ ອວສິຏ຺ໂຖ ໂຫຕິຯ ຕຖາ ຫີ ວກ຺ຂຕິ "ເມຕ຺ຕາວິຫາຣສ຺ສ ສໂຕ ພ຺ຍາປາໂທ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທາຍ ຖສ຺ສຕີ'ຕິ ນ ຍຸຊ຺ຊຕິ ເທສນາ, 'ພ຺ຍາປາໂທ ປຫານໍ ອພ຺ភຕ຺ຖໍ ຄຈ຺ឆតី'ຕິ ຍຸຊ຺ຊຕິ ເທສນາ"ຕິ (ເນຕ຺ຕິຯ ៨໑)ຯ

ຍຸຕ຺ຕິນິທ຺ធາຣເຓນ ອຍຖາສភາວໂຕ ວິເວຈິຕ຺ວາ ຍຖາສភາວໂຕ ឆមຸມສ຺ສ ຄຫຓກາຣຓານິ ភເຖນ຺ໂຕ "ມຫນ຺ຕາ ອປ຺ທິສິຕພ຺ພາ ເອເຕສນ຺ຕິ ມຫາປ຺ເທສາ"ຕິ ອິມມຕ຺ຖມາຫ "ພຸທ຺ធາທໂຍ"ຕິອາທິນາຯ ປຕິຏ຺ຖານານີຕິ ປຕິຏ຺ຖານສາឆນານិຯ ເສເສສູຕິ ສງឃາປ຺ເທສາທີສຸຯ ປຠມຕ຺ໂຖ ເອວ ຫີ ອິឆ ປາລຸອິ ອາຄໂຕ, ວິນິຈ຺ឆយເນ ກາຣຓໍ ມຫາປ຺ເທໂສຕິ ອឆິປ຺ປາໂຍຯ ສຸຕ຺ໂຕຕຣຓາ ທີຕິ ອາທິສທ຺ເທນ ສຸຕ຺ຕາໂນຕຣຓາທີປີ ສງຄຍ຺ຫຕິຯ ສຸຕ຺ໂຕຕຣຓວິນຍສນ຺ທສ຺ສນານິ ຫີ ເກນຈິ ຍຖາភຕສ຺ສ ຄນ຺ຖສ຺ສ "ឆមຸໂມ"ຕິ ວິນິຈ຺ឆយເນ ກາຣຓໍຯ ສຸຕ຺ຕາໂນຕຣຓວິນຍາສນ຺ທສ຺ສນານິ "ອឆមຸໂມ"ຕີຯ ຍທិ ເອວນ຺ຕິ ຍທិ ຍຖາភຕສ຺ສ ຄນ຺ຖສ຺ສ ສຸຕ຺ຕວິນເຍຫີ ສໍສນ຺ທນໍ "ឆមຸໂມ"ຕິ, ອສໍສນ຺ທນໍ "ອឆមຸໂມ"ຕິ ວິນິຈ຺ឆយກາຣຓໍ, ເອວໍ ສນ຺ເຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສມ຺ປທິຍຕິ ឈាປີຍຕິ ឆមຸໂມ ເອເຕຫີຕິ ສມ຺ປທາຍາ, ອກ຺ຂາຕາໂຣຯ

ວິນີຍນ຺ຕິ ຣາຄາທໂຍ ເອເຕນາຕິ ວິນໂຍ, ກາຣຓໍຯ ເຕນາຫ "ຣາຄາທີວູປສມນິມິຕ຺ຕ"ນ຺ຕິຯ ກີ ປນ ຕໍ? ສាធិຏ຺ຖານສມຖວິປສ຺ສນາທິឆមຸມາຯ ເຍ ປຣໂຕ "ເຕຈຕ຺ຕາລີສໍ ໂພឆງຄມາ ឆមຸມາ"ຕິ (ເນຕ຺ຕິຯ ៨៨) ວກ຺ຂຕິຯ

ວິນຍມຫາປ຺ເທສາ ກປ຺ປີຍານຸໂລມໂຕ ອນຸໂລມກປ຺ປີຍໍ ນາມ, ຕໍສທិສຕາຍ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕມຫາປ຺ເທສາປີ ອນຸໂລມກປ຺ປີຍນ຺ຕິ ອຏ຺ຖກຖາໂວຫາໂຣຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ "ຍໍ ອນຸໂລມກປ຺ປີຍນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ"ຕິຯ

ຍທិປີ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ປວຕ຺ຕາ ភຄວໂຕ ປກິຓ຺ຓກເທສນາ ອຏ຺ຖກຖາ, ສາ ປນ ឆមຸມສງຄາຫເກຫີ ເຕປີຜກໍ ພຸທ຺ធວຈນໍ ສງຄາຍິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສໍວຓ຺ຓນານຸຣູເປນ ວາຈນາມຄ຺ຄໍ ອາໂຣປີຕຕ຺ຕາ ອາຈຣິຍວາໂທ ນາມຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ "ອາຈຣິຍວາໂທ ນາມ ອຏ຺ຖກຖາ"ຕິຯ ຕິສ຺ໂສປີ ສງຄີຕິໂຍ ອາຣຸລ຺ໂຫ ເອວ ຫີ ພຸທ຺ធວຈນສ຺ສ ອຕ຺ຖສໍວຓ຺ຓນາភູໂຕ ກຖາມຄ຺ໂຄ ປຈ຺ឆາ ຕម຺ພປຓ຺ຓິເຍຫີ ມຫາເຖເຣຫີ ສີຫລຸອភາສາຍ ຖປີໂຕຯ ອຕ຺ຕໂນມຕິ ເຖຣວາໂທຯ ສເມນ຺ຕເມວ ຄເຫຕພ຺ພນ຺ຕິ ຍຖາ ປາລຸອິຍາ ສໍສນ຺ທຕິ , ເອວໍ ມຫາປ຺ເທສໂຕ ອຕ຺ຖາ ອຸທ຺ធຣິຕພ຺ພາຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ປມາທປາຖວເສນ ອາຈຣິຍວາທສ຺ສ ກທາຈິ ປາລຸອິຍາ ອສໍສນ຺ທນາປີ ສິຍາ, ໂສ ນ ຄເຫຕພ຺ໂພຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ – "ສຸຕ຺ເຕນ ສເມນ຺ໂຕ ເອວ ຄເຫຕພ຺ໂພ"ຕິຯ

ຈຕູຫີ ມຫາປ຺ເທເສຫີ ຍຸຊ຺ຊຕີຕິ ຈຕູຫີ ມຫາປ຺ເທເສຫີ ນ ວິຣຸຊ຺ឈຕິຯ ອິທານិ ຕໍ ອວິຣຸຊ຺ឈນາກາຣໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ເຍນ ເຍນາ"ຕິ ອາທិ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສຸຕ຺ໂຕຕຣຓາທີ ເອວ ເຫຕ຺ຖ ກາຣຓໍຯ ຕສ຺ສ ຈ ອເນກາກາຣຕາຍ "ປກາເຣນາ"ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ສໍວຕ຺ຕິຍມາເນ ສຸຕ຺ເຕ ສໍວຓ຺ຓນາວເສນ ຄເຫຕພ຺ພນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂឆຯ ອາភເຕນາຕິ ອານີເຕນຯ ສຸຕ຺ຕໂຕຕິ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕຣໂຕຯ ອຍຎ຺ເຫຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ – ເກນຈິ ປສງເຄນ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕຣໂຕ ອຸທ຺ធຣິຕ຺ວາ ອານີເຕນ ສຸຕ຺ຕປ຺ເທນ ສຸຕ຺ໂຕຕຣຓາທີນາ, ກາຣຓປ຺ປກາເຣນ ຈ ຈຕຸມຫາປ຺ເທສາວິໂຣເធນ ສໍວຕ຺ຕິຍມາເນ ສຸຕ຺ເຕ ສໍວຓ຺ຓນາວເສນ ອຕ຺ຖຊາຕໍ ຄເຫຕພ຺ພນ຺ຕິຯ ເຕນາຫ "ເຕນ…ເປ… ភາຕພ຺ພາ"ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຍຸຕ຺ຕິຫາຣໂຍຊນາ ភាຕພ຺ພາຕິ ຍຸຕ຺ຕິນິທ຺ធາຣຓາວເສນ ອຍໍ ຍຸຕ຺ຕິຫາໂຣ ໂຍເຊຕພ຺ໂພຯ ອຖ ວາ ຍຸຕ຺ຕິຫາຣໂຍຊນາ ភាຕພ຺ພາຕິ ອິមិນາ ຫາເຣນ ວກ຺ຂມານນເຍນ ຍຸຕ຺ຕິຄເວສນໍ ກຕ຺ວາ ຕາຍ ຍຸຕ຺ຕິຍາ ສພ຺ພຫາຣໂຍຊນາ ភាຕພ຺ພາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ລກ຺ຂຓຎ຺ເຫຕໍ ຍຸຕ຺ຕິຄເວສນາຍ, ຍທិທໍ ຍຸຕ຺ຕິຫາໂຣຯ ເຕນາຫ "ສພ຺ເພສໍ ຫາຣານໍ, ຍາ ភູມິ, ໂຍ ຈ ໂຄຈໂຣ ເຕສໍຯ "ຍຸຕ຺ຕາຍຸຕ຺ຕປຣິក຺ຂາ"ຕິ (ເນຕ຺ຕິຯ ៨), "ອິມາຍ ຍຸຕ຺ຕິຍາ ອຎຸຍຎ຺ເຍຫີ ກາຣເຓຫີ ຄເວສິຕພ຺ພ"ນ຺ຕິ (ເນຕ຺ຕິຯ ៨໐) ຈຯ

໑៨ຯ ຍທិ ວາ ສພ຺ພານិ ປທານិ ເອກໍ ອຕ຺ຖໍ ອភິວທນ຺ຕີຕິ ໂຍຊນາຯ

໘໐ຯຊຣາຍໍ ກິຕສ຺ສ ອລ຺ລຖຕ຺ຕນ຺ຕິ ກິຕສ຺ສ ຍໍ ອລ຺ລຖຕ຺ຕໍ ອລ຺ລຖາກາໂວ, ອຍໍ ຊຣາ ນາມຯ ຂຕິກມຣຕໍ ຂຕິກນິໂຣໂຮຯ ສມ຺ຸຈ຺ເຉທມຣຕໍ ຂີຕາສວານໍ ຂນ຺ຮປຣິນິພ຺ພານໍຯ

ເກວລສ຺ສາຕິ ຊຣາຍ ອມິສ຺ສສ຺ສຯ ອລ຺ລາວ ຊຣາ, ອລ຺ລໍ ມຣຕນ຺ຕິ ''ປຜິລ຺ລາຕສ຺ສ ເກວລສ຺ສ ມຣຕສ຺ສ ທິຜ຺ຖຕ຺ຕາ''ຕິ ເຫຕ຺ຯ ຍຖາ ຕໍ ເທວານນ຺ຕິ ສທິສູທາຫຣຕໍ, ວິສທິສູທາຫຣຕໍ ປນ ອິທ຺ຮິປາທາທໂຍ, ອນ຺ວຍພ຺ຍຕິເຣກາ ຄເຫຕ຺ວາ ໂຍເຊຕພ຺ພາຯ

ເຕທິຕິ ຊຣາມຣເຕທິຯ

''ຊີຣຕກິຊ຺ຊນສກາວາ''ຕິ ອິມິນາ ເລເສນ ຕຕ຺ຫາຊຣາມຣຕານໍ ອນລ຺ລຕ຺ຕໍ ໂຍເຊຕິຯ ຍທິປີ ''ອລ຺ລາ ຕຕ຺ຫາ, ອລ຺ລາ ຊຣາ, ອລ຺ລໍ ມຣຕ''ນ຺ຕິ ສິທ຺ໂຮວາຍມຕ຺ໂຖ, ຍໍ ສນ຺ຮາຍ ວຸຕ຺ຕໍ ''ນ ອິທ''ນ຺ຕິອາທິ, ຕຖາປີ ສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍປຣິຫາຣາຍໍ ໂຈທນາຕິ ອຊ຺ຊາຣຸລ຺ຫໍ ຕຕ຺ຖ ໂທສໍ ທສ຺ເສຕ຺ຸ ''ຍທິ ຈ ຍຖາ ຊຣາມຣຕ''ນ຺ຕິ ປາລຸອິປ຺ວຕ຺ຕານິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ຍທິ…ເປ… ທສ຺ເສຕິ''ຕິ ອາຫຯ ກາໂວຕິ ອຮິປ຺ປາໂຍຯ ເອເຕສນ຺ຕິ ຕຕ຺ຫາຊຣາມຣຕານໍຯ

''ອິມາຍ ຍຸຕ຺ຕິຍາ ອລ຺ລມລ຺ເລຫິ ກາຣເຕທິ ຄເວສິຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ ຈ ເກຈິ ປຖນ຺ຕິ, ພ຺ຍລ຺ຊນໂຕປີ ຄເວສິຕພ຺ພໍ, ອລ຺ລຕ຺ຖ ອຕ຺ຖ ໂຕ ອລ຺ລຕ຺ຖມ຺ປີຕິ ອຮິປ຺ປາໂຍຯ ຕເມວ ພ຺ຍລ຺ຊນໂຕ ອລ຺ລຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕ຺ຸ ປາລຸອິຍໍ ''ສລ຺ໂລຕິ ວາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອິເມສນ຺ຕິ ສລ຺ລສູປາຍນານໍຯ ອິຈ຺ຉາວິປຣິຍາເຍຕິ ອິຈ຺ຉິຕາລາເກ, ອປ຺ປຈ຺ຈຍສມວາເຍ ວາຯ ອິທມ຺ປີ ສມຕ຺ຖນໍ ໂຫຕິ ຍຖານິປ຺ເປຕສ຺ສ ອລ຺ລຕ຺ຖສ຺ສ ພ຺ຍຕິເຣກທສ຺ສນກາວໂຕຯ ຊຣາມຣຕວິປຣິຍາເຍຕິ ຊຣາມຣເຕ ອສຕິຯ ນ ທິ ຍຖານິປ຺ເປຕຊຣາມຣຕາກາເວ ຕຕ຺ຫາ ນ ໂຫຕິຕິຯ

ທ຺ວິຮາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ທ຺ວິປ຺ປກາເຣນ ວຸຕ຺ຕາ, ທ຺ວິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ວາ ວຸຕ຺ຕາຯ ຍໍ ອິທໍ…ເປ… ອາຣມ຺ມຕາກຣຕາວເສນ ວາ ອກິລປນນ຺ຕິ ເອວໍ ກິຣິຍາປຣາມສນໍ ໂຍເຊຕພ຺ພນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ວິເສໂສຕິ ອຍໍ ເອຕາສໍ ອິຈ຺ຉາຕຕ຺ຫານໍ ປກຕິສງ຺ຂາໂຕ ວິເສໂສຯ ''ທ຺ວິທິ ນາເມທິ''ຕິປີ ປາລຸອິຯ ຍທິປີ ເອວນ຺ຕິ ກາມໍ ວິສຍວິເສເສສຸ ເອວໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕອວຕ຺ຖາວິເສເສນ ອິຈ຺ຉາຕຕ຺ຫານໍ ອຕ຺ຖິ ກາຈິ ເກທມຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສກາວໂຕ ປນ ເກໂທ ນຕ຺ຖີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ຕຖາປີ''ຕິ ອາຫຯ

ອິຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ກາເມນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຫາຍນາ ປາຕ຺ກາມຕາຯ ສນ຺ຕາປນຜ຺ເຖນາຕິ ປຣິທຫນກາເວນຯ ອາກຫ຺ຉນຜ຺ເຖນາຕິ ອວຫຣຕຜ຺ເຖນຯ ສຣິຕານີຕິ ຣາຄວເສນ ອລ຺ລານິຯ ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕປີຕິວເສນ ສິນິທ຺ຮານິ ສິເນທິຕານິຯ ວິສຕ຺ຕິກາຕິ ວິຕ຺ຖຕາ ຣູປາທິສຸ ເຕກູມກາຮມ຺ເມສຸ ພ຺ຍາປນວເສນຯ ວິສຜາຕິ ປຸຣິມເວວຈນເມວ ຕ-ກາຣສ຺ສ ຜ-ກາຣໍ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ວິສາລາຕິ ວິປ຺ຸ ລາຯ ວິສກ຺ກຕິຕິ ປຣິສກ຺ກຕິ ສຫຕິຯ ຣຕ຺ໂຕ ທິ ຣາຄວຕ຺ຖຸນາ ປາເທນ ຕາລຸອິຍມາໂນປີ ສຫຕິຯ 'ໂອສກ຺ກນໍ, ວິປ຺ຜນ຺ທນໍ ວາ ວິສກ຺ກນ''ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ອນິຈ຺ຈາທິກໍ ນິຈ຺ຈາທິໂຕ ຄຕ຺ຫນ຺ຕີ ວິສໍວາທິກາ ໂຫຕິຯ ວິສໍຫຣຕີຕິ ຕຖາ ຕຖາ ກາເມສຸ ອານິສໍສໍ ທສ຺ເສນ຺ຕີ ວິວິເຮທິ ອາກາເຣທິ ເນກ຺ຂມ຺ມາກິມຸຂປ຺ປວຕ຺ຕິໂຕ ຈິຕ຺ຕໍ ສໍຫຣຕີ ສໍຂິປຕີຯ ວິສໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ, ຕໍ ຫຣຕີ, ວຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ທຸກ຺ຂນິພ຺ພຕ຺ຕກສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ເຫຕ຺ກາວໂຕ ວິສມູລາ, ວິສໍ ວາ ທຸກ຺ຂາທິເກທາ ເວທນາ ມູລໍ ເອຕາຍາຕິ ວິສມູລາ, ທຸກ຺ ຂສມ຺ທຍຕ຺ຕາ ວິສໍ ຜລໍ ເອຕິສ຺ສາຕິ ວິສຜລາຯ ຣູປາທິທຸກ຺ຂສ຺ເສວ ປຣິໂກໂຄ ເອຕາຍ, ນ ອມຕສ຺ສາຕິ ວິສປຣິໂກຄາຯ ສພ຺ພຕ຺ຖ ນິຣຸຕ຺ຕິວເສນ ປທສິທ຺ຮິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ໂຍ ປເນຕ຺ຖ ປຮາໂນ ອຕ຺ໂຖ, ຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ຸ ປຸນ ''ວິສຕາ ວາ ປນາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ ຕໍຯ

ສິເນຫນໍ ເປມກຣຕໍຯ ພນ຺ຮນຜ຺ເຖນາຕິ ສໍໂຍຊນຜ຺ເຖນຯ ອາສີສນຜ຺ເຖນາຕິ ອິຈ຺ຉນຜ຺ເຖນຯ ອກິນນ຺ທນຜ຺ເຖນາຕິ ອສ຺ ສາທນຜ຺ເຖນ, ສມ຺ປຜິຈ຺ຉນຜ຺ເຖນ ວາຯ

໘໑ຯອນກິຣຕີຕິ ອຸກ຺ກຕ຺ຖາຯ ລາຕນິພ຺ພິທາຕິ ນິພ຺ພິທານຸປສ຺ສນາຯ ຍຖາ ຈ ທຸກ຺ຂູ…ເປ… ຈາເຣສຸ ຍຸຕ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາຕິ ໂຍຊນາຯ

ສຸຂາປຜິປທາທນ຺ຮາກິລ຺ລາ ສຸຂາປຜິປທາຂິປ຺ປາກິລ຺ລາ ສຸຂາປຜິປທາທໂຍຯ ໂຍ ທຸກ຺ຂາຍ ປຜິປທາຍ ວິເສສໍ ອຮິຄນ຺ຕຸໍ ກພ຺

ໂພ, ຕສຸສ ສຸຂາປຏິປທາໂຍຄຸຍສຸສ ວິຍ ກຣິຍມານາ ສມຸມເທສນາ ວິເສສາວຫາ ນ ໂຫຕິ, ຕສຸມາ ສາ ນ ຍຸຕຸຕາຕິ ອິມມຕຸຖໍ ທສຸເສຕິ ‘‘ຣາຄຈຣິໂຕ’’ຕິອາທິນາ។ ຣາຄຈຣິຕສຸສ ຕຖາ ຕຖາ ກາມານໍ ອາທີນວໍ, ໂອກາຣໍ, ສໍກິເລສໍ, ເນກຸຂມຸເມ ອານິສໍສຍຸຈ ອວິກາເວຕຸວາ ອາທິໂຕ ວິປສຸສນາກຖາວ ກຣິຍມານາ ນ ວິເສສາວຫາ ໂຫຕິ ອາສຍສຸສ ອໂສຜິຕຕຸຕາຕິ ເອຕມຕຸຖໍ ທສຸເສນຸ ໂຕ ປາລຸອິຍໍ ‘‘ວິປສຸສນາ…ເປ… ເທສນາ’’ຕິ ອາຫາຕິ ເວທິຕພຸພໍ។ ເສສປເທສຸປີຕີ ຍຖາ ‘‘ຣາຄຈຣິຕສຸສາ’’ຕິອາທິນາ ຣາຄຈຣິຕໂກຍຸກາສວເສນ ປາລຸອິຍໍ ເທສນາຍ ອຍຸຕຸຕິ ວຸຕຸຕາ, ອິມິນາ ນເຍນ ເສສປເທສຸປີ ໂທສຈຣິຕໂກຍຸກາສາທີສຸປີ ‘‘ໂທສຈຣິຕສຸສ ປຸຄຸຄລສຸສ ອສຸກໍ ເທເສຍຸຍາ’’ຕິອາທິນາ ປາລຸອິຍໍ ອວຸຕຸໂຕປີ ຍຖາສມຸກວມຕຸໂຖ ນິທຸສາເຣຕຸວາ ວຕຸຕພຸໂພ។ ກສຸມາ ປນ ຍຸຕຸຕິຫາເຣ ອຍຸຕຸຕິນິທຸສາຣຕາ ກຕາຕິ ໂຈທນໍ ມນສິ ກຕຸວາ ອາຫ ‘‘ເອຕຸຖ ຈາ’’ຕິອາທີ។ ເສເສສຸປີ ເອເສວ ນໂຍ ຕີ ເສເສສຸປີ ໂທສຈຣິຕາທີວເສນ ນິທຸສາຣິເຕສຸ ອຍຸຕຸຕິຄເວສເນສຸ ອຍເມວ ອຸປາໂຍ។ ອນຸໂລມປຸປຫານ’’ນຸຕິປີ ປາລຸອິ, ໂສ ເອວຕຸໂຖ។

‘‘ຍາວຕິກາຌາຕສຸສ ກູມີ’’ຕິ ເອເຕນ ຍຸຕຸຕິຫາຣສຸສ ມຫາວິສຍຕໍ ທສຸເສຕີ។ ກສຸມາ ປນາຍໍ ມຫາວິສໂຍຕີ? ຍຸຕຸຕິວິຈາຣກາວ ໂຕ, ສໍວຕຸເຕຕພຸພສຸສ ຈ ສມຸມສຸສ ນານານຍນິປຸຕາທິຄຸຕວິເສສໂຍຄໂຕຕິ ທສຸເສນຸໂຕ ‘‘ຕໍ ກິສຸສ ເຫຕູ’’ຕິ ອາຫ។

ອປຣກາເຄຕີ ປຈຸຈາກາເຄ។ ເມຕຸຕາວິຫາຣິກາຄສຸສ ອປຣິຫີນຕາວຈນໂຕ ອໂຍໂຄ ວຸຕຸໂຕ។ ເຕນາຫ ‘‘ສໂຕ’’ຕິ។ ຍຖາວຸຕຸຕ ກາຣຕາໂຕ ເອວາຕິ ປຜິປກຸຂຕຸຕາ ເອວ។

ປຫາເນກຍຸກາວໂຕ ທິຍຸກິມຍຸຌິຕສຸສ។ ອາທີນວທສຸສເນນ ວິຕກຸກໍ ຊິຄຸຈຸຌນຸຕາ ທຸຕິຍຊຸຊານສຸສ ອາສນຸເນົາປ ຈາຣຊຸຊານສມຸມາປີ ວິຕກຸກາຣມຸມຕາ ນ ໂຫນຸຕີ, ປເຄວ ທຸຕິຍຊຸຊານສມຸມາຕິ ອຣີປຸປາເຍນາຫ ‘‘ອາຣມຸມຕາກຣຕາໂຖ ເຫຕຸຖ ສຫຄຕສທຸໂທ’’ຕີ។

ເອວໍ ຍຸຕຸຕິຫາຣລກຸຂຕໍ ອາຄມໂຕ ຍຸຕຸຕາຍຸຕຸຕວິຈາຣໍ ທສຸເສຕຸວາ ອິທານິ ອາຄມານຸຄຕາຍ ຍຸຕຸຕິຍາປີ ຕໍ ທສຸເສຕຸໍ ຄຸຕມຸ ເຂນ ໂທສວິກາຊນໍ ວິກາຊນຸໂຕ ‘‘ອປີເຈຕຸຖາ’’ຕິອາທິມາຫ។ ຕໍ ອຸຕຸຕານຕຸຖເມວ។

ຍຸຕຸຕິຫາຣວິກງຄວຕຸຕນາ ນິຍຸກິຕາ។

໔។ ປທຍຸຖານຫາຣວິກງຄວຕຸຕນາ

໔໔។ເຕສໍເຕສນຸຕິ ອນວເສສປຣິຍາທານໍ, ເຕນ ເຍ ສຸຕຸເຕ ວຸຕຸຕາ ຈ ສມຸມາ, ເຍ ຈ ເຕສໍ ກາຣຕາກູຕໍ, ເຕສໍ ສພຸເພສມຸປີຕີ ວຸຕຸ ຕໍ ໂຫຕີ។ ສພຸພສມຸມຍາຖາວອສມຸປຜິເວໂຮຕິ ອິມມຕຸຖໍ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ກຕຸຖ ປນ ໂສ’’ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ។

ປີຍາຍິຕພຸພຊາຕິຍນຸຕິ ເປມນີຍສກາວໍ។ ມິຈຸຉາປຜິປທາຕິ ປມາທາປຕຸຕິ, ມິຈຸຉາກິນິເວໂສ ວາ។ ເອກວາຣໍ ອຸປຸປນຸນາປີ ປາຕາ ຕິປາຕເຈຕນາ ເວຣປຸປສວນໂຕ ໂທສສຸສ, ເອກວາຣໍ ອຸປຸປນຸນາປີ ປມາທາປຕຸຕິ, ມິຈຸຉາກິນິເວໂສ ວາ ໂມຫສຸສ ອຸປຸປຕຸຕິ ກາຣຕນຸຕິ ປາລຸອິຍໍ ອວຸຕຸຕມຸປີ ນຍໂຕ ນິທຸສາເຣຕພຸພນຸຕິ ທສຸເສນຸໂຕ ‘‘ໂທສສຸສ…ເປ… ອິມິນາວ ນເຍນ ອຕຸໂຖ ເວທິຕພຸ ໂພ’’ຕິ ອາຫ។ ນິມິຕຸຕຕຸຖຄຸຄຫາຕລກຸຂຕໍ ວຕຸຕສຕຸການໍ, ອນຸພຸຍຍຸຊນຕຸຖຄຸຄຫາຕລກຸຂຕໍ ອນຸພຸຍຍຸຊນນຸຕິ ‘‘ນິມິຕຸຕານຸ ພຸຍຍຸຊນຄຸຄຫາຕລກຸຂຕາ’’ຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ຕຕຸຖ ຕຕຸຖ ນິມິຕຸຕໍ ອິຕຸຖິປຸຣິສນິມິຕຸຕໍ។ ອນຸພຸຍຍຸຊນໍ ຫຕຸຖປາທຫສິຕກຖິຕາທີ។ ຜສຸໂສ ປຈຸຈໂຍ ເອຕິສຸສາຕິ ຜສຸສປຈຸຈຍາ, ຕໍກາໂວ ຜສຸສປຈຸຈຍຕາ។ ອສຸສາເທຕີ ເອເຕາຍາຕິ ອສຸສາໂທ, ຕຕຸຫາ។

ວຕຸຖູນີ ເລຍຸຍສມຸໂມຕີ ອາຫ ‘‘ວຕຸຖຸອວິປຸປຜິປຕຸຕິ ວິສຍສກາວປຜິເວໂຮ’’ຕີ។ ອິສານີປຸເປຕໍ ສມຸມາປຜິປຕຸຕີ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ສີລສ ມາຣິສມຸປທານ’’ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ເອກເທສຸປລກຸຂຕາວເສນ, ວຕຸຕຄນຸຣຣາຄິສປຸປາຍວເສນ ວາ ປາລຸອິຍໍ ‘‘ວິນີລກ ວິປຸພຸພກຄຸຄຫາຕລກຸຂຕາ ອສຸກສຍຸຌາ’’ຕິ ວຕຸວາ ‘‘ຕສຸສາ ນິພຸພິທາປທຍຸຖານ’’ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ ນິພຸພິທໍ ທສຸເສນຸໂຕ ‘‘ນິພຸພິ ທາ’’ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ។ ຕຕຸຖ ປຣິຕສຸສນໂຕ ວິເສເສຕຸໍ ‘‘ຌາເຕນາ’’ຕິ ວິເສສິຕໍ។ ຕຖາ ປວຕຸຕນຸຕິ ນິພຸພິທນາກາເຣນ ປວຕຸຕນໍ។

ໂຍນິໂສ ອຸມຸມຸຊຸຊນຸຕິຍາ ວິເທຫຣຍຸໂລ ສີຕາຍ ຣຸຈາຍ ຊາຕິສຸສຣຌາຕໍ ກມຸມສຸສກຕຍຸຌາຕສຸສ ກາຣຕໍ ອໂຫສີ, ນ ປນ

ອສປ຺ປຸຣິສູປນິສຸສຍໂຕ, ອໂຍນິໂສ ອຸມຸມຸຊຊນຸຕສຸສ ຕສ຺ເສວ ຣຄຸໂຄ ເສນາປຕິໂນ ອລາຕສຸສ ພິຊກສຸສ ທາສສຸສາຕິ ອິມມຕຸຖໍ ທສຸເສນຸໂຕ “ອິມສຸສ ຈ…ເປ… ອຸທາຫຣິຕພຸໂພ”ຕິ ອາຫ຺. ໂສຕິ ປສາໂທ຺. ອວຕຸຖາວິເສໂສຕິ ສມຸປຍຸຕຸຕສມຸມານໍ ອນາວິລກາວລກຸຂິໂຕ ອວຕຸຖາເກໂທ຺. ອາຍຕນຄໂຕຕິ ຖານຄໂຕ, ຣຕນຕຸຕຍວິສໂຍຕິ ອຕຸໂຖ຺. “ກາໂຍ”ຕິອາທີນາ ອວຕຸຖາວິເສເສນ ວິນາ ສກາວສິທຸສເມວ ປທພຸຖານໍ ທສຸເສຕິ຺.

ອິມສຸມິ ຈ ຖາເນ ປາລຸອິຍໍ ປຸພຸເພ ເຍສໍ ສມຸມານໍ ປທພຸຖານໍ ນິທຸສາຣິຕໍ, ເຕ ສມຸມາ ເຍສໍ ສມຸມານໍ ປທພຸຖານານິ ໂຫນຸຕິ, ເຕ ທສຸເສຕຸໍ “ອປໂຣ ນໂຍ”ຕິອາທິ ອາຣທຸສນຸຕິ ເວທິຕພຸພໍ຺. ອສຸສາທມມນສິກາໂຣ ອໂຍນິໂສມນສິກາຣລກຸຂໂຓ ວຸຕຸໂຕ ນິທສຸສນມຕຸຕອຕຸໂຖຕິ ເວທິຕພຸໂພ, ເຍກຸຍເບ ສຕຸຕານໍ ໂລກາວເສນ ອໂຍນິໂສມນສິກາຣາ ສໍວຕຸຕນຸຕິຕຸຕິ ທສຸສນຕຸຖໍ ວາ ເອວໍ ວຸຕຸຕໍ຺. ອຸປປຕຸຕິ ເອວ ໂອປປຈຸຈຍໍ, ຕສຸສ ກາໂວ ໂອປປຈຸຈຍິກນຸຕິ ອາຫ “ອຸປປຕຸຕິກວກາເວນາ”ຕິ຺. ວວຕຸຖິຕກາໂວຕິ ວວຕຸຖິຕກາໂວ ຣູປສຸສ ທສຸສນາທິປຜິນິຍຕາຣມຸມຕກິຈຸຈຕາ຺. ກວສຸສ ອງຄານິຕິ ກວສຸສ ກາຣຕານິ຺. ທຸຕິເຍ ອງຄານິຕິ ອວຍວາ, ກມຸມວຍຸຍມຸປີ ວາ ກາຣຕງຄກາເວນ ໂຍເຊຕພຸພໍ຺.

ກມຸມຍຸຖານສຸສາຕິ ກາວນາຍ ພຸຣູທນາ ວຫຸໝນາ຺. ເຕສູຕິ ຕິຕຸຖຸລຸລຸຕາທີສ຺ຸ. ກລຍາຕນິຕຸຕສຸສ ສມຸມເທວ ປຍິຣຸປາສນາຍ ປີຕິ ຕໍ ນິສຸສາຍ ລທຸເສນ ສພຸພາຍ ສມຸມສຸສວເນນ ສມຸມຸປສໍທິຕໍ ປາໂມຊຊໍ ໂຫຕິຕິ ຕິຕຸຖຸລຸລຸຕາ ປີຕລຸລຸຕາຍ ປທພຸຖານໍ຺. ເອວໍ ຍາຍ ວິມຸຕຸຕິຍາ ສຕິ ວິມຸຕຸຕິຍາຓທສຸສນໍ ໂຫຕິຕິ ສາ ຕສຸສ ປທພຸຖານນຸຕິ ອຍມຕຸໂຖ ປາກໂຜຕິ ອາຫ “ປຸຣິມານໍ… ເປ… ສຸວິລຸເລຍຸໂຍ ເອວາ”ຕິ຺. ສທ ອສິພຸຖາເນນາຕິ ຍາຕປຣິລຸຍາຍ ສທຸສີ຺. ຍາຕປຣິລຸຍາ ທີ ຕີຣຓປຣິລຸຍາຍ ອສິພຸຖານໍ຺. ເສສໍ ສຸວິລຸເລຍຸຍເມວ຺.

ປທພຸຖານຫາຣວິກງຄວຕຸຕນາ ນິພຸຖິຕາ຺.

໔຺. ລກຸຂຕຫາຣວິກງຄວຕຸຕນາ

໔໑຺“ລກຸຂຕຫາຣສຸສ ວິສຍໍ ປຸຈຸຉຕິ”ຕິ ວຸຕຸຕໍ, “ໂກ ປນ ຕສຸສ ວິສໂຍ”ຕິ ວຸຕຸເຕ ສມານລກຸຂຕາ ອວຸຕຸຕສມຸມາ຺. ກາຍານຸປສຸສນາຍ ສມາຣທຸສາຍ ເວທນານຸປສຸສນາທໂຍ ສຸເຂເນວ ສິຊຊນຸຕິຕິ ຕພຸພຈເນນ ເວທນາຄຕາສຕິອາທີນໍ ວຸຕຸຕກາໂວ ທສຸສິໂຕ ສຕິປພຸຖານກາເວນ ເອກລກຸຂຕຸຕາຕິ ກາຍານຸປສຸສນາສຕິປພຸຖານສຸສ ສທຸສານຸຄຸຄທິຕານິ ວີຣິຍສຕິສມາສິປລຸລິນຸທຸຣິຍານິ ສາສນໍ, ເອວໍ ອິຕເຣສມຸປີຕິ ກຕຸວາ ວຸຕຸຕໍ຺. ອຍໍ ອຕຸໂຖ ອພຸກາຖາຍເມວ (ເນຕຸຕິ຺. ອພຸຖ຺. ໔໑) ປຣໂຕ ອາຄມິສຸສຕິ຺. ອິມິນາ ນເຍນ ເສເສສຸປີ ເອກລກຸຂຕານິທຸເທເສສຸ ອຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພ຺. ປຣໂຕຕິ ຈຕຸພຸຍູຫຫາຣວຕຸຕນາຍໍ (ເນຕຸຕິ຺. ອພຸຖ຺. ໔໐)຺.

ອສມຸມິສຸສໂຕຕິ ເວທນາທໂຍປີ ເອຕຸຖ ສິຕາ ເອຕຸຖ ປຜິສນຸສາຕິ ກາເຍ ເວທນາທິອນຸປສຸສນາປສງເຄປີ ອາປນຸເນ ຕທສມຸມິສຸສໂຕຕິ ອຕຸໂຖ຺.

ອວຍວິຕາຫສມລຸລາຕິສາວນສາຣາທານາກິນິເວສນິເສສນຕຸຖໍ ກາຍໍ ອງຄປຈຸຈງເຄຫີ, ຕານິ ຈ ເກສາທີຫີ, ເກສາທິເກ ຈ ກູຕຸປາທາຍຣູເປຫີ ວິນິພຸກຸຊິຕຸໍ “ຕຖາ ນ ກາເຍ”ຕິອາທິມາຫ຺. ປາສາທາທີນຄຣາວຍວສມູເທ ອວຍວິວາທິໂນປີ ອວຍວິຕາຫຕໍ ກໂຣນຸຕິ຺. ນຄຣໍ ນາມ ໂກຈິ ອຕຸໂຖ ອຕຸຖິຕິ ປນ ເກສລຸຈິ ສມລຸລາຕິສາວນໍ ສິຍາຕິ ອິຕຸຖິປຸຣິສາທິສມລຸລາຕິສາວເນ ນຄຣນິທສຸສນໍ ວຸຕຸຕໍ຺. ອລຸໂລ ໂກຈິ ສຕຸຕາທິໂກ຺. ຍໍ ປສຸສຕິ ອິຕຸຖີ, ປຸຣິສໍ ວາ຺. ນນຸ ຈກຸຂຸນາ ອິຕຸຖິປຸຣິສທສຸສນໍ ນຕຸຖີຕິ? ສຈຈໍ ນຕຸຖິ, “ອິຕຸຖີ ປສຸສາມິ, ປຸຣິສໍ ປສຸສາມິ”ຕິ ປນ ປວຕຸຕສມລຸລາວເສນ “ຍໍ ປສຸສຕິ”ຕິ ວຸຕຸຕໍ຺. ມິຈຸຉາທສຸສເນນ ວາ ທິພຸຖິຍາ ຍໍ ປສຸສຕິ, ນ ຕໍ ທິພຸຖໍ ຣູປາຍຕນໍ ໂຫຕິ, ຣູປາຍຕນໍ ວາ ຕໍ ນ ໂຫຕິຕິ ອຕຸໂຖ຺. ອຖ ວາ ຕໍ ໂກສາທິກູຕຸປາທາຍສມູຫສງຂາຕໍ ທິພຸຖໍ ນ ໂຫຕິ, ທິພຸຖໍ ວາ ຍຖາວຸຕຸຕໍ ນ ໂຫຕິຕິ ອຕຸໂຖ຺. ຍໍ ທິພຸຖໍ ຕໍ ນ ປສຸສຕິຕິ ຍໍ ຣູປາຍຕນໍ, ເກສາທິກູຕຸປາທາຍສມູຫສງຂາຕໍ ວາ ທິພຸຖໍ, ຕໍ ປລຸລາຈກຸຂຸນາ ກູຕໂຕ ນ ປສຸສຕິຕິ ອຕຸໂຖ຺.

ນ ອລຸລສມຸມານຸປສຸສີຕິ ນ ອລຸລສກາວານຸປສຸສີ, ອສຸກາທິໂຕ ອລຸລາກາຣານຸປສຸສີ ນ ໂຫຕິຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ຺.

ປຖວີກາຍນ຺ຕິ ເກສາທິ ປຖວີສມ຺ມສມູຫຕ຺ຕາ ‘‘ກາໂຍ’’ຕິ ວທຕິ, ລກ຺ຂຓປຖວີເມວ ວາ ອເນກເກຫກິນ຺ນໍ ສກລສຣີຣຄຕໍ ປຸພ຺ພາປຣິຍາເວນ ປວຕ຺ຕມານໍ ສມູຫວເສນ ຄເຫຕ຺ວາ ‘‘ກາໂຍ’’ຕິ ວທຕິ. ເອວໍ ອຍຸຓຕ຺ຖາປີ.

ອາການສມູຫສງ຺ຂາຕສ຺ສາຕິ ອນິຈ຺ຈຕາທິອາການສມຸທາຍປຣິຍາຍສ຺ສ.

ຕີສ຺ ກເວສ຺ ກິເລເສຕິ ກວຕ຺ຕຍວິສຍກິເລເສ. ສພ຺ພຕ຺ຖິກນ຺ຕິ ສພ຺ພຕ຺ຖ ລີເນ, ອຸທ຺ຂເຕ ຈ ຈິຕ຺ເຕ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພຕ຺ຖາ, ສພ຺ເພ ວາ ລີເນ, ອຸທ຺ຂເຕ ຈ ກາເວຕພ຺ພາ ໂພຊ຺ຊງ຺ຄາ ອຕ຺ຖິກາ ເອຕາຍາຕິ ສພ຺ພຕ຺ຖິກາ. ອນ຺ໂຕ ສງ຺ໂກໂຈຕິ ອນ຺ໂຕ ໂອລີຍນາ, ໂກສຊ຺ຊນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໔໔. ຄຫິເຕສູຕິ ກາວນາຄ຺ຄຫເຕນ ຄຫິເຕສ຺, ກາວິເຕສູຕິ ອຕ຺ໂຖ, ວຈເນນ ວາ ຄຫິເຕສ຺. ກາວນາຄ຺ຄຫຓທິປນ຺ຕຖ຺ຕາ ປນ ວຈເນນ ຄຫຓສ຺ສ ກາວນາຄ຺ຄຫຓເມຕ຺ຖ ປຓານໍ. ຍສ຺ສ ສຕິປຍ຺ຖານາ ກາວິຕາ, ຕສ຺ສ ສມ຺ມປ຺ປຓານາທໂຍ ໂພຣິປກ຺ຂິຍທມ຺ມາ ນ ກາວິຕາຕິ ເນຕໍ ຖານໍ ວິຊ຺ຊຕິຕິ ຈ ສມານລກ຺ຂຓຕາປເທເສນ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ປາລຸອິຍໍ ‘‘ຈຕູສ຺ ສຕິປຍ຺ຖາເນສ຺ ກາວີຍມາເນສ຺ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສມ຺ມປ຺ປຓານາ ກາວນາປາຣິປູຣິ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ.

ວິປລ຺ລາສາປຫີຍນ຺ຕິ ອຊ຺ຊວິປ຺ຈຈນິກກາວໂຕ. ‘‘ອາຫາຣສມຸທຍາ ກາຍສ຺ສ ສມຸທໂຍ, ຜສ຺ສສມຸທຍາ ເວທນານໍ ສມຸທໂຍ (ສໍ. ນິ. ໕.໔໐໘), ສງ຺ຂາຣປ຺ຈຈຍາ ວິຍ຺ຍາຓໍ, ວິຍ຺ຍາຓປ຺ຈຈຍາ ນາມຣູປ’’ນ຺ຕິ (ສໍ. ນິ. ໑.໑, ໓໙; ມ. ນິ. ໓.໑໒໖; ມຫາວ. ໑; ອຸທາ. ໑; ວິກ. ໔໔໔) ວຈນໂຕ ກາຍາທີນໍ ສມຸທຍກູຕາ ກພລ຺ອີກາຣາຫາຣຜສ຺ສມໂນສຍ຺ເຈຕນາວິຍ຺ຍາຓາຫາຣາກາຍາທີນໍ ປຣິຊານເນນ ປຣິຍ຺ຍາຕາ ໂຫນ຺ຕິ ຕປ຺ປຜິປກ຺ຂປ຺ປຫານໂຕຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ຈຕ຺ຕາໂຣອາຫາຣາ’’ຕິອາທິມາຫ. ສພ຺ພຕ຺ຖາ ຕິ ‘‘ອຸປາທາເນຫິ ອນຸປາທາໂນ ກວຕີ’’ຕິ ເອວມາທີສ຺.

ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ມາ ປຍ຺ຈ ກາມຄຸຓາ ສວິເສສາ ກາເຍ ລພ຺ກນ຺ຕີຕິ ວິເສເສນ ກາໂຍ ກາມຸປາທານສ຺ສ ວຕ຺ຖຸ, ສຸຂເວທນສ຺ສາທວເສນ ປຣໂລກນິຣເປກ຺ຂໍ ‘‘ນຕ຺ຖິ ທິນ຺ນ’’ນ຺ຕິອາທິ (ທີ. ນິ. ໑.໑໗໑; ມ. ນິ. ໑.໔໔໕; ໒.໙໔-໙໕, ໔໔໕; ໓.໙໑, ໑໑໖; ສໍ. ນິ. ໓.໔໑໐; ຣ. ສ. ໑໔໔໑; ວິກ. ໙໓໘) ປຣາມາສໍ ອຸປ຺ປາເທຕີຕິ ທິຍ຺ຖຸປາທານສ຺ສ ເວທນາ, ຈິຕ຺ເຕ ນິຈ຺ຈຄ຺ຄຫຓວເສນ ສສ຺ສຕສ຺ສ ‘‘ອຕ຺ຕໂນ ສີລາທິວເສນ ປຣິສຸທ຺ຣປຣາມສນໍ ໂຫຕີ’’ຕິ ສີລພ຺ພຕຸປາທານສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ, ນາມຣູປປຣິຈ຺ເຂເທນ ກູຕໍ ກູຕໂຕ ອປ຺ສ຺ສນ຺ຕສ຺ສ ‘‘ອຕ຺ຕາກິນິເວໂສ ໂຫຕີ’’ຕິ ອຕ຺ຕວາທຸປາທານສ຺ສ ຘມ຺ມາ ວຕ຺ຖຸ, ຕສ຺ມາ ‘‘ຈຕູສ຺ ສຕິປຍ຺ຖາເນສ຺ ກາວີຍມາເນສ຺ ອຸປາທາເນຫິ ອນຸປາທາໂນ ກວຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ.

ຍສ຺ມາ ປນ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ກາໂຍ ກາມໂຍຄສ຺ສ ວຕ຺ຖຸ, ກເວສ຺ ສຸຂຄ຺ຄຫຓວເສນ ກວສ຺ສາໂທ ໂຫຕີຕິ ກວໂຍຄສ຺ສ ເວທນາ, ສນ຺ຕຕິຟນຄ຺ຄຫຓວເສນ ຈິຕ຺ເຕ ອຕ຺ຕາກິນິເວໂສ ໂຫຕີຕິ ທິຍ຺ຖິໂຍຄສ຺ສຈິຕ຺ຕໍ, ຘມ຺ມວິນິພ຺ໂກຄສ຺ສ ທຸກ຺ກຣຕ຺ຕາ, ຘມ຺ມານໍ ຘມ຺ມມຕ຺ຕຕາຍ ຈ ທຸປ຺ປຜິວິຊ຺ຊຕ຺ຕາ ສມ຺ໂມໂຫ ໂຫຕີຕິ ອວິຊ຺ຊາໂຍຄສ຺ສ ຘມ຺ມາ, ວຕ຺ຖຸ, ຕສ຺ມາ ຈຕຸສຕິປຍ຺ຖານກາວນາຍ ເຕສ຺ ເຕສໍ ປຫານສິທ຺ຣິໂຕ ໂຍເຄຫິ ວິສໍຍຸຕ຺ຕຕາ ວຸຕ຺ຕາ. ເອເຕເນວ ອາສເວຫິ ອນາສວຕາ, ໂອເຜຫິ ນິຕ຺ຖິຓ຺ຓຕາ ຈ ສໍວຕ຺ຓິຕາ ໂຫຕິ ການຣາຄາທີນໍ ເອວ ກາມໂຍຄກາມາສວກາໂມຟາທິກາວໂຕ.

ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ກາໂຍ ອກິຊ຺ຊາກາຍຄນ຺ຖສ຺ສ ວຕ຺ຖຸ, ‘‘ທຸກ຺ຂາຍ ເວທນາຍ ປຜີຟານຸສໂຍ ອນຸເສຕີ’’ຕິ (ມ. ນິ. ໑.໔໖໔) ທຸກ຺ຂທຸກ຺ຂວິປຣິຓາມທຸກ຺ຂສງ຺ຂາຣທຸກ຺ຂກູຕາ ເວທນາ ວິເສເສນ ພ຺ຍາປາທກາຍຄນ຺ຖສ຺ສ ວຕ຺ຖຸ, ຈິຕ຺ເຕ ນິຈ຺ຈາກິນິເວສວເສນ ສສ຺ສຕສ຺ສ ‘‘ອຕ຺ຕໂນ ສີເລນ ສຸທ຺ຣີ’’ຕິອາທິປຣາມສນໍ ໂຫຕີຕິ ສີລພ຺ພຕປຣາມາສສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ວຕ຺ຖຸ, ສປ຺ປ຺ຈ຺ຈຍນາມຣູປທສ຺ສ ນາກາວໂຕ ກວວິກວທິຍ຺ຖິສງ຺ຂາໂຕ ອິທໍສຈ຺ຈາກິນິເວໂສ ໂຫຕີຕິ ຕສ຺ສ ຘມ຺ມາ ວຕ຺ຖູຕິ ຈຕຸສຕິປຍ຺ຖານາຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ.

ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ວິເສສໂຕ ກາໂຍ ຣາຄສລ຺ລສ຺ສ ວຕ຺ຖຸ, ເວທນາ ໂທສສລ຺ລສ຺ສ, ‘‘ຈິຕ຺ຕໍ ນິຈ຺ຈຄ຺ຄຫຓວເສນ ອຕ຺ຕາກິນິເວສໍ ອຕ຺ຕານໍ ເສຍ຺ຍາທິໂຕ ທຫຕີ’’ຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ມານສລ຺ລສ຺ສ, ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ຘມ຺ມາ ໂມຫສລ຺ລສ຺ສ ວຕ຺ຖູຕິ ຈຕຸສຕິປຍ຺ຖານາຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ.

ຍສ຺ມາ ປນ ກາຍານຸປສ຺ສນາທີຫິ ກາຍເວທນາຈິຕ຺ຕຘມ຺ເມສ຺ ປຣິຍ຺ຍາເຕສ຺ ຣູປເວທນາສຍ຺ຍາສງ຺ຂາຣກ຺ຂນ຺ຘາ ປຣິຍ຺ຍາຕາ

ໂຫນ຺ຕິ, ຈິຕ຺ເຕ ຫິ ປຣິຎ຺ຎາເຕ ສຎ຺ຎາປິ ປຣິຎ຺ຎາຕາວ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ‘‘ວິຎ຺ຎາຓປ຺ຄິຕິໂຍ ຈສ຺ສ ປຣິຎ຺ຎໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ຕຖາ ວິເສສໂຕ ກາເຍ ສາເປກ຺ຂາ ຉນ຺ທາຄຕິໍ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ກາໂຍ ຉນ຺ທາຄຕິຍາ ວຕ຺ຖຸ, ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທນາ ພ຺ຍາປາທສ຺ສ ນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ສາ ໂທສາຄຕິຍາ ວຕ຺ຖຸ, ສນ຺ຕຕິຆນຄ຺ຄຫຓວເສນ ສຣາຄາທິຈິຕ຺ເຕ ສມ຺ໂມໂຫ ໂຫຕີຕິ ໂມຫາຄຕິຍາ ຈິຕ຺ຕໍ, ຘມ຺ມສຠາວານວໂພເຘນ ຠຍໍ ໂຫຕີຕິ ຠຍາຄຕິຍາ ຘມ຺ມາ ວຕ຺ຖູຕິ ຈຕຸສຕິປຏ຺ຐານຠາວນາຍ ອຄຕິຄມນປ຺ປຫານໍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ອຄຕິຄມເນຫິ ຈ ນ ອຄຕິໍ ຄຈ຺ຉຕີ’’ຕິຯ

‘‘ອກຸສລສ຺ສ ໂສມນສ຺ສສ຺ສ ວເສນາ’’ຕິ ອິທໍ ‘‘ອຍມ຺ປິ ອຕ຺ໂຖ ສມ຺ຠວຕີ’’ຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ‘‘ສຸຂາຍ ເວທນາຍ ຣາຄານຸສໂຍ ອນຸເສຕີ’’ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໔໖໕) ປນ ວຈນໂຕ ສຸຂເວທນາຄ຺ຄຫເຓນ ຕຕ຺ຖານຸສຍເນນ ສມຸທຍສຈ຺ຈໍ ເທສິຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ເທສິຕໍ ທຸກ຺ຂໍ ອຣິຍສຈ຺ຈນ຺ຕິ ທຸກ຺ຂທຸກ຺ຂຄ຺ຄຫເຓນ ສາຕິສຍໍ ທຸກ຺ຂໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ ປກາສິຕໍ ໂຫຕີຕິ ປາຬິຍໍ ‘‘ທຸກ຺ຂໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ ເທສິຕ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສຫາຈຣຓາທີສຸ ຍໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ເຫຏ຺ຐາ ນິທ຺ເທສວາຣວຓ຺ຓນາຍໍ (ເນຕ຺ຕິຯ ອຏ຺ຐຯ ໕ ອາທໂຍ) ວຸຕ຺ຕໍຯ

ລກ຺ຂຓຫາຣວິຠງ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໖ຯ ຈຕຸພ຺ຍູຫຫາຣວິຠງ຺ຄວຓ຺ຓນາ

໘໕ຯຫາຣານ຺ຕິ ນິທ຺ທາຣເຓ ສາມິວຈນໍຯ ຫາເຣສຸ ອິມສ຺ສ ຈຕຸພ຺ຍູຫຫາຣສ຺ສ ວິເສສໂຕ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ພ຺ຍຎ຺ຊນວິຈຍຠາວໂຕຕິ ໂຍຊນາຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ພ຺ຍຎ຺ຊນ…ເປ… ທສ຺ເສຕີ’’ຕິຯ ຍາຍາຕິ ນິຣຸຕ຺ຕິຍາຯ

ຍຖາຣຫນ຺ຕິ ສໍວຕ຺ຕິຍມາເນ ສຸຕ຺ເຕ ຍໍ ຍໍ ອຣຫຕິ ນິພ຺ພຈນໍ ວຕ຺ຕຸໍ, ຕໍຕໍໂລກສມຎ຺ຎານຸໂຣເຘເນວຯ ປຸພ຺ພຠາຄປ຺ຏິປທາ ສມ຺ປາເທຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ສຈ຺ຈາຠິສມຍໍ ປາປຸຓາຕີຕິ ອາຫ ‘‘ສມ຺ມຸຕິ…ເປ… ໂຫຕີ’’ຕິ, ຕໍຕໍປຎ຺ຎຕ຺ຕິຄ຺ຄຫຓມຸເຂນ ປຣມຕ຺ຖຄ຺ຄຫຓໍ ໂຫຕີຕິ ເອວໍ ວາ ອິມິນາ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ

ຍມິທໍ ອນິນ຺ທ຺ຣິຍພທ຺ຘຣູປສນ຺ຕານໍ ສນ຺ຘາຍ ‘‘ອຸຠຍມນ຺ຕເຣນາ’’ຕິ ອິຘ ວຸຕ຺ຕໍຯ ໂອຕຣຓຫາເຣ (ເນຕ຺ຕິຯ ອຏ຺ຐຯ ໔໘ ອາທໂຍ) ປນສ຺ສ ທ຺ວາຣປ຺ປວຕ຺ຕຜສ຺ສາທິຘມ຺ເມ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕຠາວໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອຸຠຍມນ຺ຕເຣນາຕິ ຜສ຺ສສມຸທິເຕສຸ ຘມ຺ເມສູ’’ຕິ ອຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕຯ ອຏ຺ຐກຖາຈຣິຍາ ປນາຫຸ ‘‘ອນ຺ຕເຣນາຕິ ວຈນໍ ປນ ວິກປ຺ປນ຺ຕຣທີປນ’’ນ຺ຕິຯ ຕສ຺ມາ ອຍເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ – ນ ອິທໍ ໂລກໍ, ນ ຫຸຣໍ ໂລກໍ, ອຕ຺ຖ ໂຂ ອຸຠຍມນ຺ຕເຣນາຕິຯ ອປໂຣ ວິກປ຺ໂປ – ອຸຠຍມນ຺ຕເຣນາຕິ ວາ ວຈນໍ ວິກປ຺ປນ຺ຕຣາຠາວທີປນໍຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ນ ອິທໍ ໂລກໍ, ນ ຫຸຣໍ ໂລກໍ ນິສ຺ສາຍ ຊາຍຕິ ຊາຍີ, ອຸຠຍມນ຺ຕເຣນ ປນ ອຎ຺ຎໍ ຐານໍ ອຕ຺ຖີຕິຯ

ເຍປີ ຈ ‘‘ອນ຺ຕຣາປຣິນິພ຺ພາຍີ, ສມ຺ຠເວສີ’’ຕິ ຈ ອິເມສໍ ສຸຕ຺ຕປທານໍ ອຕ຺ຖໍ ມິຈ຺ຉາ ຄເຫຕ຺ວາ ອຕ຺ຖິ ເອວ ອນ຺ຕຣາຠໂວຕິ ວທນ຺ຕິ, ເຕປີ ຍສ຺ມາ ອວິຫາທີສຸ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ອາຍຸເວມຊ຺ຌໍ ອນຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ອນ຺ຕຣາ ອຣິຍມຄ຺ຄາຘິຄເມນ ອນວເສສກິເລສປຣິນິພ຺ພາເນນ ປຣິນິພ຺ພາຍນ຺ຕີຕິ ອນ຺ຕຣາປຣິນິພ຺ພາຍີ, ນ ອນ຺ຕຣາຠວຠູໂຕຕິ ປຸຣິມສ຺ສ ສຸຕ຺ຕປທສ຺ສ ອຕ຺ໂຖຯ ປຈ຺ຉິມສ຺ສ ຈ ເຍ ຠູຕາ ເອວ, ນ ປຸນ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ, ເຕ ຫິ (ກຖາຯ ອນຸຏີຯ ໕໐໗) ຂີຓາສວາ, ປຸຣິມປເທຫິ ‘‘ຠູຕາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ ຕພ຺ພິປຣີຕຕາຍ ສມ຺ຠວໍ ເອສນ຺ຕີຕິ ສມ຺ຠເວສີໂນຯ ອປ຺ປຫີນຠວສໍໂຍຊນຕ຺ຕາ ເສກ຺ຂາ, ປຸຖຸຊ຺ຊນາ ຈຯ ຈຕູສຸ ວາ ໂຍນີສຸ ອຓ຺ຑຊຊລາພຸຊສຕ຺ຕາ ຍາວ ອຓ຺ຑໂກສໍ, ວຕ຺ຖິໂກສຎ຺ຈ ນ ຠິນ຺ທນ຺ຕິ, ຕາວ ສມ຺ຠເວສີ ນາມຯ ອຓ຺ຑໂກສໂຕ, ວຕ຺ຖິໂກສໂຕ ຈ ນິກ຺ຂນ຺ຕາ ຠູຕາ ນາມຯ ສໍເສທຊໂອປປາຕິກາ ຈ ປຖມຈິຕ຺ຕກ຺ຂເຓ ສມ຺ຠເວສີ ນາມ, ທຸຕິຍຈິຕ຺ຕກ຺ຂຓໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຠູຕາ ນາມຯ ເຍນ ວາ ອິຣິຍາປເຖນ ຊາຍນ຺ຕິ, ຍາວ ຕໂຕ ອຎ຺ຎໍ ນ ປາປຸຓນ຺ຕິ, ຕາວ ສມ຺ຠເວສີ, ຕໂຕ ປຣໍ ຠູຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ, ຕສ຺ມາ ນຕ຺ຖີຕິ ປຏິກ຺ຂິປິຕພ຺ພໍຯ ສຕິ ຫິ ອຸຊຸເກ ປາຬິອນຸຄເຕ ອຕ຺ເຖ ກິໍ ອນິທ຺ຘາຣິຕສາມຕ຺ຖິເຍນ ອນ຺ຕຣາຠເວນ ອຕ຺ຕກາວປຣິກປ຺ປິເຕນ ປໂຍຊນນ຺ຕິຯ

ຍໍ ປນ ເຍ ‘‘ສນ຺ຕານວເສນ ປວຕ຺ຕມານານໍ ຘມ຺ມານໍ ອວິຈ຺ເຉເທນ ເທສນ຺ຕເຣສຸ ປາຕຸຠາໂວ ທິຏ຺ໂຐຯ ຍຖາ ຕໍ ວີທີອາທິອວິຎ຺ຎາຓກສນ຺ຕາເນ, ເອວໍ ສວິຎ຺ຎາຓກສນ຺ຕາເນປິ ອວິຈ຺ເຉເທນ ເທສນ຺ຕເຣສຸ ປາຕຸຠາເວນ ຠວິຕພ຺ພໍຯ ອຍຎ຺ຈ ນໂຍ ສຕິ ອນ຺ຕຣາຠເວ ຍຸຊ຺ຊຕິ, ນາຎ຺ຎຖາ’’ຕິ ຍຸຕ຺ຕິໍ ວທນ຺ຕິຯ ເຕຫິ ອິທ຺ຘິມໂຕ ເຈໂຕວສິປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ ຈິຕ຺ຕານຸຄຕິກໍ ກາຍໍ

ອນິຍ຺ຸຄຫນ຺ຕສ຺ສ ຂເຓນ ພຸຣຫ຺ມໂລກໂຕ ອິຮູປສ຺ງກມເນ, ອິໂຕ ວາ ພຸຣຫ຺ມໂລກຄມເນ ຍຸຕ຺ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພາຯ ຍທິ ສພ຺ພຕ຺ເຖວ ວິຈ຺ຆິນ຺ນເທເສ ຌມ຺ມານໍ ປວຕ຺ຕິ ນ ອິຈ຺ຆິຕາ, ຍທິປິ ສິຍາ “ອິທ຺ຌິວິສໂຍ ອຈິນ຺ເຕຍ຺ໂຍ”ຕິ, ຕໍ ອິຌາປິ ສມານໍ “ກມ຺ມວິປາໂກ ອຈິນ຺ເຕຍ຺ໂຍ”ຕິ ວຈນໂຕ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ເຕສໍ ມຕິມຕ຺ຕເມວຯ ອຈິນ຺ເຕຍ຺ຍສກາວາ ຫິ ສກາວຌມ຺ມາ, ເຕ ກຕ຺ຖຈິ ປຈ຺ຈຍວິເສເສນ ວິຈ຺ຆິນ຺ນເທເສ ປາຕ຺ກວນ຺ຕິ, ກຕ຺ຖຈິ ອວິຈ຺ຆິນ຺ນເທເສ ຈຯ ຕຖາ ຫິ ມຸຂໂຆສາທີຫີ ອຌ຺ຌສ຺ມື ເທເສ ອາທາສປ຺ພຕປ຺ປເທສາ ທີເກ ປຎິພິມ຺ພປຎິໂຆສາທີກໍ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕມານໍ ທິສ຺ສຕິ, ຕສ຺ມາ ນ ສພ຺ພໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອຸປເນຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ສງ຺ເຂໂປຯ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ປນ ປຎິພິມ຺ພສ຺ສ ອຸທາຫຣຕກາວສາຌນາທີໂກ ອນ຺ຕຣາກວວິຈາໂຣ ກຖາວຕ຺ຖຸປ຺ປກຣຕສ຺ສຌີກາຍໍ (ກຖາຯ ອນຸຌີຯ ໘໐໗) ຄເຫຕພ຺ໂພຯ

ອປເຣ ປນ “ອິຌາຕິ ກາມກໂວ, ຫຸຣນ຺ຕິ ອຣູປກໂວ, ອຸກຍມນ຺ຕເຣນາຕິ ຣູປກໂວ ວຸຕ຺ໂຕ”ຕິ ວທນ຺ຕິ, “ອິຌາຕິ ປຈ຺ຈຍຌມ຺ມາ, ຫຸຣນ຺ຕິ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນຌມ຺ມາ, ອຸກຍມນ຺ຕເຣນາຕິ ປຕ຺ຕຕ຺ຕິຌມ຺ມາ ວຸຕ຺ຕາ”ຕິ ຈ ວທນ຺ຕິ, ຕໍ ສພ຺ພອຌ຺ຄກຖາສຸ ນຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ອວສິຌ຺ຄໍ ຣູປນ຺ຕິ ອາໂປຌາຕຸອາກາສຌາຕູຫິ ສທ຺ຌີ ລກ຺ຂຕຣູປານິ, ໂອຊຌ຺ຈ ສນ຺ຌາ ຍາຫ ອນິນ຺ທ຺ຣິຍພທ຺ຌຣູປສ຺ສ ອຌິປ຺ເປຕຕ຺ຕາຯ ຕສ຺ສ ຌີຕາສວສ຺ສ ຕໍ ນິພ຺ພານາຣມ຺ມຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ຊານນ຺ຕິ ນ ຌາຍນ຺ຕິ “ຊາຍມານາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ເສສໍ ສຸວິຌ຺ເຌຍ຺ຍເມວຯ

ຈຕ຺ພ຺ຍູຫຫາຣວິກງ຺ຄວຕ຺ຕນາ ນິຌ຺ຄິຕາຯ

໗ຯ ອາວຌ຺ຌຫາຣວິກງ຺ຄວຕ຺ຕນາ

໘໙ຯ ອກຸສລານໍ ຌມ຺ມານໍ ວິທ຺ຌໍສນສກາວຕ຺ຕາ, ອກຸສລານໍ ວາ ປຊຫເນ ກຸສລານໍ ສມ຺ປາທເນ ປຌ຺ຄປນສກາວຕ຺ຕາ ອາຣມ຺ກຌາຕຸຯ ຕຖາກູຕາຕິ ສີລາທີຫີ ສມງ຺ຄິກູຕາຯ ກາມຌາຕຸອາທີກາ ຕິຌາຕຸໂຍວ ເຕຌາຕຸຯ ຕສ຺ສ ອກິກວນໂຕ ເຕຌາຕຸອິສ຺ສໂຣ ມຈ຺ຈຸຣາຊາຯ ອນາທິມຕິສໍສາເຣ ຈິຣກາລໍ ລທ຺ຌປຕິຌ຺ຄາປິ ອຈິຣກາລໍ ກາວິເຕຫີ ກຸສເລຫິ ຌມ຺ເມຫີ ສມຸຈ຺ຆິນ຺ທນິຍຕ຺ຕາ ອພລາ ກິເລສາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ “ອພລໍ ທຸພ຺ພລ”ນ຺ຕິຯ ເຕນາຫ “ອພລາ ນໍ ພລີຍນ຺ຕີ”ຕິຯ

ອິທໍ ວຈນໍ ອຍໍ ຄາຖາປາໂທຯ ສມາຌິສ຺ສ ປທຌ຺ຄານນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ສມາຌິສ຺ສ ກາຣຕໍ ສມຕານຸໂຍເຄ ນິໂຍຊນໂຕຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸປິຯ ປປ຺ຌຈາຕິ ຣາຄາທໂຍວຯ ຕຖາ ເຈວ ສໍວຕ຺ຕິຕນ຺ຕິ ເທສນາຍ ປທຌ຺ຄານກາເວເນວ ອຕ຺ຖສໍວຕ຺ຕນາ ກຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ນ຺ຕິ ຕໍ ເທສນໍຯ ຕສ຺ສາຕິ ສກາຄາທິວເສນ ອາວຌ຺ຌນສ຺ສຯ ປຣິປກ຺ກຌາຕານໍ ວິເສສາຌິຄມາຍຯ ລາກວິນິ ຈ຺ຆຍປຣິຄ຺ຄຫມຈ຺ຆຣິຍານິຕິອາທີສຸ ລາໂກຕິ ຣູປາທິອາຣມ຺ມຕປ຺ປຎິລາໂກຯ ໂສ ປຣິເຍສນາຍ ສຕິ ໂຫຕີຕິ ປຣິເຍສ ນາຄ຺ຄຫເຓນ ຄຫິໂຕຯ ວິນິຈ຺ຆໂຍຕິ “ເອຕ຺ຕກໍ ເມ ຣູປາຣມ຺ມຕຕ຺ຖາຍ ກວິສ຺ສຕິ, ເອຕ຺ຕກໍ ສທ຺ທາທິອາຣມ຺ມຕຕ຺ຖາຍ, ເອຕ຺ຕກໍ ມຍ຺ຫໍ, ເອຕ຺ຕກໍ ປຣສ຺ສ, ເອຕ຺ຕກໍ ປຣິກຸຌ຺ຊິສ຺ສາມິ, ເອຕ຺ຕກໍ ນິທຫິສ຺ສາມີ”ຕິ ເອວໍ ປວຕ຺ໂຕ ວິຕກ຺ໂກ ວິນິຈ຺ຆໂຍຯ ໂສ ລາປີຕເຫຕ຺ກຕ຺ຕາ ປຣິເຍສນມູລກຕາຍ ປຣິເຍສນາຄ຺ຄຫເຓເນວ ຄຫິໂຕ, ຕຖາ ປຣິຄ຺ຄຫມຈ຺ຆຣິຍານິຯ ຕຕ຺ຖ ປຣິຄ຺ຄໂຫ “ມມ ອິທ”ນ຺ຕິ ປຣິຄ຺ຄຕ຺ຫນໍຯ ມຈ຺ຆຣິຍໍ “ມຍ຺ເຫວ ໂຫຕູ”ຕິ ປເຣຫີ ສາຌາຣຕກາວາສຫນໍຯ ເຕເນວສ຺ສ ໂປຣາຕາ ເອວໍ ວຈນຕ຺ຖໍ ວທນ຺ຕິ “ມຍ຺ເຫວິທມຈ຺ຆຣິຍໍ ໂຫຕຸ, ມາ ອຌ຺ເຌສໍ ອຈ຺ຆຣິຍໍ ໂຫຕູຕິ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາ ມຈ຺ຆຣິຍນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ”ຕິ (ທີຯ ນິຯ ອຌ຺ຄຯ ໒໑໐໓; ອຯ ນິຯ ອຌ຺ຄຯ ໓ຯ໙ຯ໒໓)ຯ ປຣິໂກຄຕ຺ຖານໍ ປນ ວິນິຈ຺ຆຍາທີນໍ ປຣິໂກຄນ຺ໂຕຄຌຕາ ເວທິຕພ຺ພາຯ ຌນ຺ທຣາໂຄ ທຸພ຺ພລຣາໂຄຯ ອຊ຺ໂຊສານໍ “ມມ ອິທ”ນ຺ຕິ ຕຕ຺ຫາວເສນ ພລວສນ຺ນິຌ຺ຄານນ຺ຕິ ອາຫ “ຌນ຺ທຣາຄອຊ຺ໂຊສານາ ຕຕ຺ຫາ ເອວາ”ຕິຯ ອາຣກ຺ຂນິມິຕ຺ຕໍ ທ຺ວາຣປິທຫນມຌ຺ຊູສາໂຄປນາທີນາ ສຸຌ຺ຄຸ ຣກ຺ຂຕນິມິຕ຺ຕໍຯ ປາປານິ ກໂຣນ຺ໂຕ ປຣິໂກຄນິມິຕ຺ຕໍ ຣຕ຺ໂຕ ຄິທ຺ໂຌ ຄຌິໂຕ ມຸຈ຺ຆິໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ມິໂຄວ ປຣິກຸຌ຺ຊນນິມິຕ຺ຕໍ ປມາທໍ ອາປຊ຺ຊຕີຕິ ເອວໍ ປຣິເຍນາຣກ຺ຂາ ປຣິໂກຄນິມິຕ຺ຕໍຯ ປມາໂທ ຕິວິໂຌ ຕຕ຺ຫາຍ ວເສນ ກຖິໂຕຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ຕິວິໂຌ ຕຕ຺ຫາຍາຕິ ວຸຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ ອາຫຯ

ອວິເສເສນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ “ກຕເມນ ອຸປາທາເນນ ເສົາປາທານາ”ຕິ ວິກາເຄນ ປຸຈ຺ຆິຕ຺ວາປິ “ອວິຊ຺ຊາຍ ຈ ຕຕ຺ຫາຍ ຈາ”ຕິ ອວິນິ ພ຺ກຸຊິຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຫຌ຺ຈ ອວິຊ຺ຊຌ຺ຈ ຈຕຸຣຸປາທານໍວເສນາຕິ ກາມຸປາທານາທີນໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ອຸປາທານານໍ ວເສນ ວິກຊິຕ຺ວາ ຂນ຺ຌານໍ ທຸກ຺ຂກາເວນ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈກາເວນ ສຫ ປຣິຌ຺ເຌຍ຺ຍກາວໍ, ອຸປາທານານໍ ສມຸທຍກາເວນ ສມຸທຍສຈ຺ຈກາເວນ ສຫ ປ

ຫາຕພ຺ພຠາວໍ ທສ຺ເສຕີຕິ ໂຍຊນາຯ

໓໐ຯ‘‘ໂຍ’’ຕິອາທີນາ ວຸຕ຺ໂຕ ຕິວິໂຘ ປມາໂທ ປຣິເຍສຕິ, ອາຣກ຺ຂຎ຺ຈ ກໂຣຕິ, ປຣິໂຠຄນິມິຕ຺ຕຎ຺ຈາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ປມາໂທ ຫິ ປມຊ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ໂຠຄານໍ ປຣິເຍສນາຍ, ອາຣກ຺ຂຓາຍ ຈ ເຫຕຸຠູໂຕ ກຕ຺ຕຸຠາເວນ ອຸປຈຣິໂຕ, ປຣິໂຠຄສ຺ສ ປນ ນິມິຕ຺ຕໍຯ ‘‘ຕປ຺ປຏິປກ຺ເຂນາ’’ຕິ ປທສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ວິວຣຕິ ‘‘ອປ຺ປມາທານຸໂຍເຄນາ’’ຕິ, ເຕນ ສມຖຠາວໍ ທສ຺ເສຕິ ຯ ເຂປ຺ນາຕິ ຂຍ ປາປ຺ນາຯ ໂວທານປກ຺ຂວິສຠາຄຘມ຺ມວເສນາຕິ ໂວທານປກ຺ໂຂ ຈ ໂສ ປມາທສ຺ສ ວິສຠາຄຘມ຺ໂມ ຈາຕິ ໂວທານ…ເປ… ຘມ຺ໂມ, ສມໂຖ, ຕສ຺ສ ວເສນຯ

ສມເຖ ສຕີຕິ ອຘິຏ຺ຐານຠູເຕ ຌາເນ ສຕິ, ຕໍ ປາທກໍ ກຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍາ ປຎ຺ຎາຕິ ນາມຣູປປຣິຈ຺ເຉທາທິວເສນ ປວຕ຺ຕປຎ຺ຎາຯ ເຕນາຫ ‘‘ອຍໍ ວິປສ຺ສນາ’’ຕິຯ ປຫີເນສູຕິ ປຫີຍມາເນສຸຯ

ໂວທານປກ຺ຂນ຺ຕິ ອາຣມ຺ຠຘາຕຸອາທິໂວທານປກ຺ຂໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາຯ ວິສຠາຄຘມ຺ມວເສນາຕິ ປມາທວເສເນວຯ ສຠາຄຘມ຺ມວເສນາຕິ ປຸພ຺ເພ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ອາຣມ຺ຠຘາຕຸອາທິໂວທານຘມ຺ມສ຺ສ ສມຖາທິສຠາຄຘມ຺ມວເສນຯ

ປຸນ ອປຣິໂຍທາປນີຍໍ ສິຂາປ຺ປຕ຺ຕປຣິໂຍທາປນໍ ອິຘາຘິປ຺ເປຕນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ຕໍ ປນ ອຣຫຕ຺ເຕນ ໂຫຕີ’’ຕິຯ

ໂມຫສມຸຏ຺ຐານຕາ ວຸຕ຺ຕາ ‘‘ໂມໂຫ ເອວ ສມຸຏ຺ຐານ’’ນ຺ຕິ ກຕ຺ວາຯ ອຎ຺ຎຖາ ປິສຸຓາວາຈາຍ ໂທສສມຸຏ຺ຐານຕາ ມຸສາວາທສ຺ສ ວິຍ ໂມຫສມຸຏ຺ຐານຠາວາ ວຕ຺ຕພ຺ພາ ສິຍາຯ

ກມ຺ມປຖຠາວໍ ປຕ຺ຕານໍ, ອປ຺ປຕ຺ຕານຎ຺ຈ ອກຸສລຘມ຺ມານໍ ‘‘ສພ຺ພປາປ’’ນ຺ຕິ ປເທນ ປຣິຄ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ກມ຺ມປຖກມ຺ມວິຠາເຄນາ’’ຕິຯ

໓໑ຯເສສປທານນ຺ຕິ ‘‘ກຸສລສ຺ສ ອຸປສມ຺ປທາ’’ຕິອາທີນໍ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໙໐; ຘຯ ປຯ ໑໘໓; ເນຕ຺ຕິຯ ໓໐, ໕໐, ໑໑໖, ໑໒໔; ເປຏ ໂກຯ ໒໙) ຄາຖາຍ ອວສິຏ຺ຐປທານໍຯ ຍຖາຘິຄຕນ຺ຕິ ອຕ຺ຕນາ ອຘິຄຕປ຺ປກາຣໍ, ປຈ຺ຉາ ຠູມິທີສາຯ

ອຸປຣິຍາເປນ຺ຕີຕິ ມນຸສ຺ສໂລກໂຕ ອຸປຣິຏ຺ຐິມໍ ເທວໂລກໍ ຄເມນ຺ຕິຯ

໓໒ຯຍຖາວຸຕ຺ຕສ຺ສ ຘມ຺ມສ຺ສາຕິ ສີລສ຺ສ ຈ ມຄ຺ຄສ຺ສ ຈຯ ຕຓ຺ຫາວິຊ຺ຊາທີນນ຺ຕິ ອາທິສທ຺ເທນ ຕເທກຏ຺ຐກິເລສາ ຄຍ຺ຫນ຺ຕິ, ເຕສໍ ປທຏ຺ຐານຘມ຺ມາ ຈຯ ສມຖວິປສ຺ສນາທີນນ຺ຕິ ອາທິສທ຺ເທນ ສາມຎ຺ຎຜລານໍ ສງ຺ຄໂຫຯ ຍທ຺ເທນ ເຈຕ຺ຖ ‘‘ນິໂຣໂຘ ຣກ຺ຂຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕທ຺ເທນ ມຄ຺ໂຄ ຣກ຺ຂຓກິຣິຍາຍ ກຣຓໍ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ເຍນ ຣກ຺ຂຕີ’’ຕິຯ ວິສຠາຄຘມ຺ມວເສນ ປຸຣິມານິ ສຠາຄຘມ຺ມາວຏ຺ຐານວເສນ ປຈ຺ຉິມານິ ສຈ຺ຈານິ ນິທ຺ຘາຣິຕານີຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ

ອາວຏ຺ຏຫາຣວິຠງ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໕ຯ ວິຠຕ຺ຕິຫາຣວິຠງ຺ຄວຓ຺ຓນາ

໓໓ຯຘມ຺ເມສູຕິ ປຸຎ຺ຎາທີສຸ ທານາທີກຸສລເຘສຸ ສຠາວຘມ຺ເມສຸຯ ຕຕ຺ຖ ລພ຺ຠມາໂນຕິ ເຕສຸ ຍຖາວຸຕ຺ເຕສຸ ຘມ຺ເມສຸ ລພ຺ຠມາໂນຯ ຠູມິວິຠາໂຄຕິ ກາມາວຈຣາທິທສ຺ສນາທີຠູມິປ຺ປເຠໂທຯ ປທຏ຺ຐານວິຠາໂຄຕິ ເຕ ປຸຎ຺ຎາທີຘມ຺ມາ ເຍສໍ ປທຏ຺ຐານໍ, ເຕສໍ ວາ ເຍ ຘມ຺ມາ ປທຏ຺ຐານໍ, ຕພ຺ພິຠາໂຄຯ ເຍສໍ ສຸຕ຺ຕານນ຺ຕິ ມູລປທຏ຺ຐານຠູຕານໍ ສໍກິເລສຠາຄິຍາທີນໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ສຸຕ຺ຕານໍ ວເສນຯ ອສງ຺ກຣວວຕ຺ຖາເນນ ຫິ ເອເຕສຸ ສຸຕ຺ເຕສຸ ສາຕິສຍໍ ຘມ຺ມາ ວິຠຕ຺ຕາ ນາມ ໂຫນ຺ຕີຕິຯ ເຕນາຫ ‘‘ວິເສສໂຕ’’ຕິຯ ຍທິ ເອວໍ ກສ຺ມາ ວາສນາຠາຄິຍນິພ຺ເພຘຠາຄິຍສຸຕ຺ຕານິ ເອເວຕ຺ຖ ຄຫິຕານີຕິ? ນຍິທເມວໍ ນິກ຺ຂມນປຣິໂຍສານຠາເວນ ອິຕເຣສມ຺ປິ ຄຫິຕຕ຺ຕາຯ ຍໂຕ ຫິ ນິສ຺ສຏາ ວາສນາຠາຄິຍາ ຘມ຺ມາ, ເຕ ສໍກິເລສຠາຄິຍາຯ ຍໍປຣິໂຍສານາ ນິພ຺ເພຘຠາຄິຍາ ຘມ຺ມາ, ເຕ ອເສກ຺ຂຠາຄິຍາຕິ ທ຺ວຍຄ຺ຄຫເຓເນວ ອິຕຣມ຺ປິ ທ຺ວຍໍ ຄຫິຕເມວ ໂຫຕີຕິຯ ເຕນາຫ ‘‘ອິເມສໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ສຸຕ຺ຕານໍ ເທສ

ນາຍາ''ຕິຯ ອິມານິ ຈຕ຺ຕາຣິ ສຸຕ຺ຕານີຕິ ປາຬິຍາ, ວກ຺ຂມານາຍ ເທສນາຍ ວາ ອິຕຣທ຺ວຍສງ຺ຄໂຫ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ, ນ ປຏິກ຺ເຂໂປຯ

ເຕເນວາຕິ ນິຍມສ຺ສ ອກຕ຺ຕາ, ຕໂຕ ຈ ເຕນ ຕນ຺ນິສ຺ສິເຕນ ຈ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ກວຕິຕິ ສິທ຺ທໍ ໂຫຕິຯ ເອວ-ສທ຺ໂທ ວາ ສມຸຈ຺ຈຍຕ຺ໂຖ ທຍ຺ຖພ຺ໂພຯ ສິຍາ ຕສ຺ສ ປຏິກ຺ເຂໂປຕິ ຕສ຺ສ ອຍ຺ຖສມາປຕ຺ຕິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍສ຺ສ ສິຍາ ປຏິກ຺ເຂໂປຯ ເອວໍ ສຕິ ສາວເສສາ ເທສນາ ສິຍາຯ

ຕທງ຺ຄາທິປ຺ປຫານທ຺ວຍໍ ປທຍ຺ຖານກູຕໍ ອິຮ ຄຕນູປຄໍ ນ ໂຫຕີຕິ ''ສມຸຈ຺ເຉທປ຺ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ທິນິສ຺ສຣນປ຺ປຫານານໍ ວເສນາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຖາ ເຫຕ຺ຖ ເກຈິ ''ເຕເນວາ''ຕິ ປຄນ຺ຕິຯ ''ເຕເນວ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍນາຕິ ປຄນ຺ຕີ''ຕິ ອິທໍ ''ສໍວຣສີເລ ຖິໂຕ''ຕິ (ເນຕ຺ຕິຯ ໑໑) ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕໍ ປາລິອິວິກປ຺ປໍ ສນ຺ຮາຍ ວຫຕິຯ ''ຍສ຺ມາ...ເປ... ວກ຺ຂຕີ''ຕິ ອິທໍ ປຈ຺ຉິມປາຄສ຺ເສວ ຍຸຕ຺ຕຕາຍ ກາຣຕາວຈນໍຯ

ກາຖໍ ມນ຺ຕາຕິ? ອນິພ຺ເພຮສກາວຕ຺ຕາ ມຫຄ຺ຄຕປ຺ປຸລ຺ລານໍ ນ ນິພ຺ເພຮກາຄິຍສຸຕ຺ເຕນ ສງ຺ຄໂຫ, ວາສນາກາຄິຍຕ຺ຕາ ປນ ວາສນາກາຄິຍສຸຕ຺ເຕເນວ ສງ຺ຄໂຫຕິຯ ຕທຸປສງ຺ຄາ ຫີ ປຈ຺ຉິໂມ ເອວ ປາໂຖ ຍຸຕ຺ຕຕໂຣຯ ອິຕຣຖາ ສາວເສສາ ເທສນາ ກເວຍ຺ຍຯ ເຕນາຫ ''ນ ຫີ...ເປ... ເທເສຕີ''ຕິຯ

ສໍກິເລສກາຄິຍອເສກ຺ຂກາຄິຍານໍ ປຣໂຕ ວກ຺ຂມານຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ ''ວກ຺ຂມານານໍ...ເປ... ວເສນາ''ຕິຯ ''ສພ຺ພໂຕ''ຕິ ອິທໍ ປຸພ຺ພປຣາເປກ຺ຂໍຯ ຕສ຺ສ ປຣາເປກ຺ຂຕາຍ ''ສພ຺ພໂຕກາເຄນ ເອກາທສສຸ ຖາເນສຸ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ''ຕິ ອຍ຺ຖກຖາຍໍ ໂຍຊິຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ປຫາທິເກ ວິຈຍຫາຣປທຕ຺ເຖ ສນ຺ຮາຍ ''ເອກາທສສຸ ຖາເນສູ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປຸພ຺ພເປກ຺ຂຕາຍ ປນ ''ສພ຺ພໂຕກາເຄນ ເທສນາຍ ຜເລນາ''ຕິອາທິນາ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ

ສໍກິເລສກາຄິຍານໍ ຕຕ຺ຫາສໍກິເລສາທິນາ ເທສນານໂຍ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຜລໍ ອປາຍທຸກ຺ເຂນ ມນຸສ຺ເສສຸ ໂທກຄ຺ຄິເຍນຯ ອເສກ຺ຂກາຄິຍານໍ ອເສກ຺ເຂຫິ ສີລກ຺ຂນ຺ຮາທີຫິ ເທສນານໂຍຯ ຜລໍ ອຄ຺ຄຜເລນ ຈ ອນຸປາທິເສສາຍ ຈ ນິພ຺ພານຮາຕຸຍາ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ອິຕເຣສໍ ປາລິອິຍໍ ວຸຕ຺ຕເມວຯ ການຣາຄພ຺ຍາປາເທາທຸຮມ຺ກາຄິຍສໍໂຍຊນຄ຺ຄຫເຕນ ສໍກິເລສກາຄິຍານໍ, ວິຣາຄຄ຺ຄຫເຕນ ອເສກ຺ຂຄ຺ຄຫເຕເນວ ຈ ອເສກ຺ຂກາຄິຍານໍ ວກ຺ຂມານຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ ''ວກ຺ຂມານານໍ...ເປ... ວເສນາ''ຕິຯ ປທປທຕ຺ຖວິຈາຣຍຸຕ຺ຕິນິທ຺ຮາຣຕມຸເຂນ ຮມ຺ມວິກຕ຺ຕິອາທິວິຈາໂຣ ກາຕພ຺ໂພຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ປາລິອິຍໍ ''ວິຈເຍນ...ເປ... ຕພ຺ພານີ''ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຍ຺ຖກຖາຍໍ ''ວິຈເຍນ...ເປ... ທສ຺ເສຕີ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

໑໔ຯເອວນ຺ຕິ ອິຕິຯ ຮມ຺ເມຕິ ວຸຕ຺ຕສກາຄຮມ຺ເມຯ ສາຮາຣຕາສາຮາຣຕາກາເວຫີຕິ ສາມຄ຺ຄວິເສເສນ ວິສີຍ຺ເຖຫີຯ ທ຺ເວ ຮມ຺ມາ ສາຮາຣຕາຕິ ທ຺ເວ ອິເມ ຮມ຺ມາ ເຍຫິ ສກາຄຮມ຺ມາ ສາຮາຣຕາ ນາມ ໂຫນ຺ຕິຯ ກຕເມ ທ຺ເວ? ນາມໍ, ວຕ຺ຖຸ ຈຯ ຕຕ຺ຖ ນາມໍ ນາມປລ຺ລຕ຺ຕິ, ຕໍມຸເຂເນວ ສທ຺ທໂຕ ຕທຕ຺ຖາວຄໂມຯ ສທ຺ເທນ ຈ ສາມຄ຺ຄຣູເປເນວ ຕຖາຣູປສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ຄຫຕໍ, ນ ວິເສສຣູເປນ, ຕສ຺ມາ ສທ຺ທວຈນີຍາ ອຕ຺ຖາ ສາຮາຣຕຣູປນາມາຍຕ຺ຕຄຫຕີຍຕາຍ ນາມສາຮາຣຕາ ວຸຕ຺ຕາຯ ວຕ຺ຖູຕິ ປວຕ຺ຕິຍ຺ຖານໍຯ ຍຕ຺ຖ ຫິ ເຍ ຮມ຺ມາ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ເຕສໍ ສພ຺ເພສໍ ເຕ ຮມ຺ມາ ສາຮາຣຕາຕິ ປວຕ຺ຕິຍ຺ຖານສງ຺ຂາຕານໍ ວຕ຺ຖູນໍ ສາຮາຣຕາຯ ຍສ຺ມາ ປນິທໍ ທ຺ວຍໍ ເຕສໍ ຮມ຺ມານໍ ສາຮາຣຕາກາເວ ປກຕິກູຕໍ ສກາວກູຕໍ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ''ທ຺ເວ ຮມ຺ມາຕິ ທ຺ເວ ປກຕິໂຍ''ຕິຯ ເອກສນ຺ຕຕິປຕິຕຕາຍາຕິ ສມານສນ຺ຕຕິປວຕ຺ຕິຍາຯ ເຕນາຫ ''ສມານວຕ຺ຖຸກາ''ຕິຯ ທສ຺ສນປຫາຕພ຺ພານຄ຺ຫີຍຖາ ມິຈ຺ຉຕ຺ຕນິຍຕສຕ຺ຕາ ປວຕ຺ຕິຍ຺ຖານໍ, ເອວໍ ອນິຍຕາປີຕິ ອຸກເຍ ຫີ ເຕ ສມານວຕ຺ຖຸກາຯ ເອສ ນໂຍ ອິຕເຣສຸປີຯ ສກ຺ກາຍທິຍ຺ຖິວິຈິກິຈ຺ຉາສີລພ຺ພຕປຣາມາສາ ຫີ ກິນ຺ນສກາວາເປເຕ ຮມ຺ມາ ທສ຺ສເນນ ປຫາຕພ຺ພຕໍ ນາຕິວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ເຕ ນາມສາມຄ຺ຄຕໍ ປຕ຺ຕາ, ຣູປຣາຄາທໂຍ ຈ ກາວນາຍ ປຫາຕພ຺ພຕນ຺ຕິ ອາຫ ''ປຫາເນກຍ຺ຖາ ນາມສາຮາຣຕາ''ຕິຯ ຍຖາ ປນ ''ວຕ຺ຖູນໍ ສາຮາຣຕາ ວຕ຺ຖຸສາຮາຣຕາ''ຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ລພ຺ກຕິ, ເອວໍ ''ວຕ຺ຖຸນາ ສາຮາຣຕາ ວຕ຺ຖຸສາຮາຣຕາ''ຕິ ອຍມ຺ປີ ອຕ຺ໂຖ ລພ຺ກຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ສຫເຊກຍ຺ຖາ ວຕ຺ຖຸສາຮາຣຕາ''ຕິ ອາຫຯ ເຕ ຫີ ອລ຺ລມລ຺ລໍ ຜຸສນາທິສກາວໂຕ ກິນ຺ນາປີ ຍສ຺ມີ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ເຕນ ວຕ຺ຖຸນາ ສາຮາຣຕາ ນາມ ໂຫນ຺ຕິຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ລພ຺ກມານມ຺ປີ ກຸສລາທິນາມສາຮາຣຕໍ ອນາມສິຕ຺ວາ ວຕ຺ຖຸສາຮາຣຕາ ຕາວ ໂຍຊິຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ປຜິປກ຺ຂາທີຫີຕິ ອາທິສທ຺ເທນ ສມານຜລຕາສຫພ຺ຍຕາທິເກ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕີຯ ເສສປ຺ເທສູຕິ ''ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສາ''ຕິອາທິວາກ຺ເຍສຸຯ ກາຖໍ? ຕຕ຺ຖ ຫີ ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສ, ໂສຕາປນ຺ນສ຺ສ ຈ ສມ຺ກາວໂຕ ອນາຄາມິໂນ, ອຣຫໂຕ ຈ ອສມ຺ກາວໂຕຕິອາທິນາ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ

ກຖໍ ເຕ ໂອຮິໂສ ຄຫິຕາຕີ ເກນາກາເຣນ ເຕ ‘‘ສາຂາຣຕາ’’ຕິ ວຸຕຸຕສມຸມາ ກາຄໂສ ຄຫິຕາ។ ‘‘ອມຸກສຸສ, ອມຸກສຸສ ຈາ’’ຕິ ອຍຸດຸເຫຕຸຖ ອຕຸໂຖ។ ສາມຄຸຄຸກູຕາ ສມຸມາ ສາຂາຣຕາ ນາມ, ເອວໍ ສນຸເຕ ກຖໍ ເຕສໍ ມິຈຸຉຕຸຕນິຍຕານິຍຕາທີວເສນ ວິກາເຄນ ປວຕຸຕິຍຸຖານຕາ ວຸຈຸຈຕີ, ນ ວຕຸຕພຸພນຸຕີ ອຮິປຸປາໂຍ។ ອຖ ວິກາເຄນ ຕໍ ວຕຸຕພຸພໍ, ນນຸ ເຕ ສາຂາຣຕາຕີ ນ ວຕຸຕພຸພເນວາຕີ? ເອວໍ ສາຂາຣຕາຕີ ມິຈຸຉຕຸຕນິຍຕານໍ, ອນິຍຕານນຸຕີ ອິເມສໍ ອຸກເຍສໍເປວ ເຕ ສມຸມາ ສາຂາຣຕາ។ ເຕນາຫ – ‘‘ນ ສພຸພສຕຸຕານໍ ສາຂາຣຕາຕາຍ ສາຂາຣຕາ’’ຕິ។ ‘‘ຍສຸມາ’’ຕິອາທິນາ ຕຕຸຖ ກາຣຕມາຫ, ເຕເນຕໍ ທສຸເສຕິ ‘‘ເກຈິ ສມຸມາ ເກສຄຸຈິເທວ ສມຸມານໍ ສາຂາຣຕາ ໂຫນຸຕີ, ອຄຸເຄສໍ ອສາຂາຣຕາ’’ຕິ។ ເຕນາຫ ‘‘ປຝິນິຍຕຄຸທີ ເຕສໍ ປວຕຸຕິຍຸຖານ’’ນຸຕິ។

ອິຕຣຖາຕິ ອນິຍຕປວຕຸຕິຍຸຖານຕາຍ ສພຸເພສໍ ສາຂາຣຕາ, ອສາຂາຣຕາ ວາ ສິຍໍ, ຕຖາ ສຕິ។ ຕຖາ ໂວຫາໂຣຕິ ‘‘ສາຂາຣຕາ, ອສາຂາຣຕາ’’ຕິ ຈ ອຍໍ ໂວຫາໂຣ ສາມຄຸຄາ ເອວ ນ ກເວຍຸຍ។ ເອເຕ ເອວ ສມຸມາຕິ ‘‘ສາຂາຣຕາ’’ຕິ ວຸຕຸຕສມຸມາ ເອວ។ ເອວນຸຕິ ‘‘ມິຈຸຉຕຸຕນິຍຕານ’’ນຸຕິອາທິນາ ວຸຕຸຕປຸປກາເຣນ។ ນິຍຕວິສຍາ ປຣິຈຸຈິນຸນປຸປວຕຸຕິຍຸຖານາ។ ‘‘ໂຍປີ’’ຕິ ອາທີ ປຸຄຸຄລາຮິຍຸຖາເນນ ວຸຕຸຕສຸເສວຕຸຖສຸສ ປາກຍກຣຕໍ។ ‘‘ນ ທີ’’ຕິອາທິນາ ອນຸວຍໂຕ, ພຸຍຕິເຣກໂຕ ຈ ຕເມວຕຸຖໍ ວິກາເວຕິ។ ເສເສປີຕິ ‘‘ກາວນາປຫາຕພຸພາ’’ຕິ ເອວມາທີມຸທີປີ។

ປຈຸຈຕຸຕນິຍໂຕຕີ ປາຝິປຸຄຸຄລິໂກ។ ອິຕຣສຸສາຕີ ອປຈຸຈຕຸຕນິຍຕສຸສ។ ຕຖາຕີ ອສາຂາຣຕກາເວນ។ ໂກຈິ ສມຸໂມ ກຄຸຈີ ສມຸມໍ ອຸປາທາຍ ສາຂາຣໂຕປີ ສມາໂນ ຕທຄຸຄໍ ອຸປາທາຍ ອສາຂາຣໂຕປີ ໂຫຕິຕີ ອາຫ ‘‘ສາຂາຣຕາວິສຸຣຕາຍາ’’ຕິ។ ເຕນາຫ ‘‘ຕໍ ຕໍ ອຸປາທາຍາ’’ຕິອາທີ។ ຕຖາ ຫີ ‘‘ສມຸມຕາ’’ຕິ ວຸຕຸຕປຖມມຄຸຄຍຸຖຕາ ທີປີຕາ, ຕາທີສານໍ ເອວ ອເນເກສໍ ອຣິຍານໍ ວເສນ ສາຂາຣຕາຕີ ។ ປຖມສຸສາຕີ ອຍຸຖມກສຸສ។ ທຸຕິຍສຸສາຕີ ໂສຕາປນຸນສຸສ។ ປຸນ ອຍຸຖມກສຸສາຕີ ‘‘ອຍຸຖມກສຸສ, ອນາຄາມິສຸສ ຈາ’’ຕິ ເອຕຸຖ ວຸຕຸຕອຍຸຖມກສຸສ។ ເຕນາຫ ‘‘ອນາຄາມິມຄຸຄຍຸຖສຸສາ’’ຕິ។ ອຄຸຄຜລຍຸຖໂຕ ປຍຸຖາຍ ປຝິໂລມໂຕ ຄຕິຍມາໂນ ປຖມມຄຸຄຍຸໂຖ ອຍຸຖມໂກ, ມຄຸຄຍຸຖຕາຍ, ປຫີຍມານກິເລສຕາຍ ຈ ສພຸເພປີ ມຄຸຄຍຸຖາ ອຍຸຖມກາ ວິຍາຕີ ອຍຸຖມກາ, ‘‘ເອກຈິຕຸຕກຸຂຕໂຕ ອຸທຸຂໍ ນ ຕິຍຸຖຕີຕີ ອຍຸຖມໂກ’’ຕິ ອປເຣ ນິຣຸຕຸຕິນເຍນ។ ‘‘ເສກຸຂາ’’ຕິ ນານໍ ສາຂາຣຕນຸຕີ ສມຸພນຸໂຮ។ ອິຕເຣສູຕີ ‘‘ກພຸພາກພຸພາ’’ຕິ ວຸຕຸເຕສຸ ອນຣິເຍສຸ។ ເຕນາຫ ປາລຸອິຍໍ ‘‘ທີນຸກຸກຍຸຖມຊຸຊິມໍ ອຸປາທາຍາ’’ຕິ។

ນິຍາມາວກຸກນຸຕິຍາຕີ ອວກຸກນຸຕນິຍາມຕາຍ។ ລາຕຸຕຸຖຣສຸສາຕີ ລາຕາຂິກສຸສ។ ຕຖາວິສປຈຸຈຍສມາໂຍເຄຕີ ລາຕວິເສສປຈຸຈຍສມວາເຍ។ ຍຖາ ຫີ ລາຕາພເລນ ທນຸສາກີຄຸຄຕາ ນ ໂຫຕີ, ເອວໍ ປຝິປທາປຝິປນຸໂນປີ ສຸເຂນ ວິໂສສີຍຕີຕີ។ ສາ ຫີ ສຸຂາປຝິປທາ ຂິປຸປາກິຄຸຄາ ຕໍສມງຄີໂນ ລາຕຸຕຸຕຣຕຸຕາ ວິປສຸສນາຍ ປທຍຸຖານນຸຕີ ວຸຕຸຕາ។

ສມຸມໂຕ ອນເປຕາ ຈິນຸຕາ ສມຸມຈິນຸຕາ, ໂຍນິໂສມນສິກາເຣນ ປວຕຸຕິຕຕຸຕາ ສມຸເມສຸ ຈິນຸຕາ, ສມຸໂມ ວາ ລາຕໍ, ຕສຸມາ ສມຸມາວຫາ ຈິນຸຕາ ສມຸມຈິນຸຕາ, ຈິນຸຕາມຍລາຕສຸສ ເຫຕຸກູຕາ ຈິນຸຕາຕີ ອຕຸໂຖ។

ປາລຸອິຍໍ ສຸຕມຍປຄຸລາຄຸຄຫເນ ‘‘ເຍ ເຕ ສມຸມາ ອາທີກລຸຍາຕາ…ເປ… ຕຖາຣູປາສຸສ ສມຸມາ ພຫຸສຸສຸຕາ ໂຫນຸຕີ’’ຕິອາທີ (ອ។ ນິ។ ໕។໔໘) ສຸຕຸຕປທສງຄໂຫ ອຕຸໂຖ ປຣິຄຸຄທີໂຕ, ຕຖາ ໂຍນິໂສມນສິກາຣຄຸຄຫເນ ‘‘ໂສ ‘ອນິຈຸຈ’ນຸຕີ ໂຍນິໂສ ມນສິກໂຣຕີ’’ຕິອາທິນາ ວຸຕຸໂຕ ອຸປາຍມນສິກາໂຣ ປຣິຄຸຄທີໂຕ។ ສມຸມາທິຍຸຖິຄຸຄຫເນ ‘‘ສມຸມາທິຍຸຖິ ກາເວຕີ ວິເວກນິສຸສິຕ’’ນຸຕີ ອາທິນາ ວຸຕຸຕາ ສມຸມາທິຍຸຖິ ປຣິຄຸຄທີຕາຕີ ທສຸເສນຸໂຕ ອາຫ ‘‘ອຖ ໂຂ…ເປ… ທສຸເສຕຸ’’ນຸຕິ។ ເສສນຸຕີ ‘‘ສມຸມສຸວາກຸຂາຕຕາ’’ຕິ ເອວມາທີ។

ຍສຸສ ຈ ປຸພຸເພ ອຕຸໂຖ ນ ສໍວຕຸຕິໂຕ, ຕຕຸຖ ກລຸຍາຕມິຕຸຕຕາຍ ອາຍຕນຄໂຕ ປສາໂທ, ຈິຕຸຕວູປສໂມ ຈ ຜລນຸຕີ ທສຸເສນຸໂຕ ‘‘ສປຸປຸຣິສ…ເປ… ປທຍຸຖານ’’ນຸຕີ ອາຫ។ ອຕຸຕສມຸມາປຕິທິຕຕຸຕາ ປາປເຊຄຸຈຸຈິນິພຸພິທາທິພຫຸໂລວ ໂຫຕິຕີ ທສຸເສນຸໂຕ ອາຫ ‘‘ອຕຸຖ…ເປ… ປທຍຸຖານ’’ນຸຕິ។ ສມຸໂມ ສຸວາກຸຂາໂຕ ອາທີໂຕ ປຍຸຖາຍ ຍາວ ປຣິໂຍສານາ ສພຸພສມຸປຕຸຕິປາຣິປູຣິເຫຕູຕີ ທສຸເສນຸໂຕ ‘‘ສມຸມສຸວາກຸຂາຕຕາ…ເປ… ປທຍຸຖານ’’ນຸຕີ ອາຫ។ ກຸສລມູລໂຣປນາ ຫີ ສມາປຕຸຕິປຣິໂຍສານາຕີ ។ ສງຂ ສຸຍຸຖຸຕາຍ ສງຂສຸສ ສຸຍຸຖຸກາວາຍ ສງຂສຸສ ສປຸປຕິສຸສຕາຍ ‘‘ສຸຍຸຖຸ, ກນຸເຕ’’ຕິ ວຈນສມຸປຝິຈຸຉນກາວາຍ។ ອິຕຣໍ ສຸວິຄຸເຄຍຸຍເມວ។

ວິກຕ຺ຕິຫາຣວິກງ຺ຄວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

ລຯ ປຣິວຕ຺ຕນຫາຣວິກງ຺ຄວຕ຺ຕນາ

໓໘ຯສມ຺ມາທິຍ຺ຖິສ຺ສ...ເປ... ນິຊ຺ຊິຕ຺ຕາ ກວຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ຍຖາ ມຕ຺ຄສມ຺ມາທິຍ຺ຖິວເສນຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ, ເອວໍ ກມ຺ມສ຺ສກຕາກ ມ຺ມປຖສມ຺ມາທິຍ຺ຖິນມ຺ປີ ວເສນ ອຕ຺ໂຖ ລພ຺ກເຕວຯ ກມ຺ມປຖກຖາ ເຫສາຯ ຍຖາວຸຕ຺ເຕນາກາເຣນາຕິ “ອວິມຸຕ຺ຕາວ ສ ມານາ”ຕິ, “ອວິມຸຕ຺ຕິຍ”ນ຺ຕິ ຈ ວຸຕ຺ຕປ຺ປ຺ກາເຣນຯ ມິຈ຺ຉາກິນິເວສວເສນາຕິ ອສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຳ ເອວ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘຕິ, ອນິຍ຺ຍານິກໍ ເອວ ນິຍ຺ຍານິໂກຕິ, ອສນ຺ຕໍ ເອວ ປນ ສນ຺ຕນ຺ຕິ, ອນຣິຍໍ ເອວ ອຣິໂຍຕິ ວິປ຺ຣີຕາກິນິເວສວເສນ ຯ ມິຈ຺ຉາສີໂມກ຺ ໂຂຕິ ອຍາຖາວປ຺ສາໂທ, ອຍາຖາວສນ຺ນິຍ຺ຖານໍ ວາຯ ອຸປ຺ປ຺ນ຺ນໂມໂຫ ມິຈ຺ຉາວິມຸຕ຺ຕິລາຕຫສ຺ສນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ

໓໙ຯ ວາຫານໍ ວາ ອນຸວາຫາ ວາຫານຸວາຫາ, ເຕສໍ ວາຫານໍ ອຸປ຺າທາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວາຫານຸປ຺ວຕ຺ຕິໂຍຕິ ວາຫານໍ ໂທສານໍ ອນຸປ຺ວຕ຺ຕິໂຍຯ

ອນ຺ຕທ຺ວຍປ຺ຣິວຕ຺ຕນນ຺ຕິ ກາມສຸຂອຕ຺ຕກິລມຖານຸໂຍຄສງ຺ຂາຕສ຺ສ ອນ຺ຕທ຺ວຍສ຺ສ ປ຺ຝິປ຺ກ຺ຂວເສນ ປ຺ຣິວຕ຺ຕນໍຯ

ເອເຕສຸປີ ວາເຣສູຕິ “ນິຍ຺ຍານິໂກ ຘມ຺ໂມ ເຕສໍ ອຘມ຺ໂມ, ສຸໂຂ ເຕສໍ ອຘມ຺ໂມ”ຕິ ຈ ອິເມສຸ ວາເຣສຸຯ ວຸຕ຺ຕນເຍນາຕິ ຍທິ ອຕ຺ຕປ຺ຣິຕາປ຺ນໍ ອຕ຺ຕໂນ ທຸກ຺ຂາປ຺ນໍ ຘມ຺ໂມ, ຘມ຺ມສ຺ສ ປ຺ຝິວິຣຸທ຺ໂຘ ອຘມ຺ໂມ ສິຍາ, ທຸກ຺ຂສ຺ສ ຈ ສຸຂປ຺ຝິວິຣຸທ຺ຘນ຺ຕິ ຊານມຕ຺ຄຟລສຸຂສ຺ສ, ອນວຊ຺ຊປ຺ຈ຺ຈຍປ຺ຣິໂກຄສຸຂສ຺ສ ຈ ເຕສໍ ອຘມ຺ມກາໂວ ອາປ຺ຊ຺ຊຕີຕິ ເອວໍ ວຕ຺ຕພ຺ພາຯ “ຍໍ ຍໍ ວາ ປນາຕີ ອາທີນາ”ຕີ ອິທໍ ອວເສສປ຺າຖາມສນໍຯ ເອຕ຺ຖ ຍໍ ຍໍ ວາ ປນ ຘມ຺ມນ຺ຕິ ຍໍ ວາ ຕໍ ວາ ຘມ຺ມໍ, ກຸສລໍ ວາ ອກຸສລໍ ວາ ອິຍ຺ຖໍ ວາ ອນິຍ຺ຖໍ ວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ໂຣຈຍຕີ ວາ ອຸປ຺ຄຈ຺ຉຕິ ວາຕິ ຈິຕ຺ເຕນ ໂຣຈຕິ, ທິຍ຺ຖິຍາ ອຸປ຺ຄຈ຺ຉຕີຕິຯ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ຘມ຺ມສ຺ສ ໂຍ ປ຺ຝິປ຺ກ຺ໂຂຕິ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ຣຸຈິຕສ຺ສ, ອຸປ຺ຄຕສ຺ສ ວາ ຘມ຺ມສ຺ສ ໂຍ ປ຺ຝິປ຺ກ຺ໂຂ ນາມຯ ສ຺ວສ຺ສ ອນິຍ຺ຖໂຕ ອຊ຺ຊາປ຺ນ຺ໂນ ກວຕີຕິ ໂຍ ຘມ຺ໂມ ອສ຺ສ ຣຸຈິຕສ຺ສ, ອຸປ຺ຄຕສ຺ສ ວາ ຘມ຺ມສ຺ສ ອນິຍ຺ຖໂຕ ປ຺ຈ຺ຈນີກໂຕ ອພ຺ກຸປ຺ຄໂຕ ໂຫຕິ, ເຕນ ປ຺ຝິປ຺ກ຺ເຂນ ເທສນາຍ ປ຺ຣິວຕ຺ຕນໍ ປ຺ຣິວຕ຺ຕໂນ ຫາໂຣຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕນາຫ “ປ຺ຝິປ຺ກ຺ຂສ຺ສ ລກ຺ຂຕໍ ວິກາເວຕີ”ຕີຯ

ປ຺ຣິວຕ຺ຕນຫາຣວິກງ຺ຄວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

໑໐ຯ ເວວຈນຫາຣວິກງ຺ຄວຕ຺ຕນາ

໔ກຯ ອຍ຺ຍມຍ຺ເຍທີຕິ ອຍ຺ເຍທີ ອຍ຺ເຍທີຯ ອາຍຕີນ຺ຕິ ປ຺ຈ຺ຈເວກ຺ຂຕກາເລຯ ກຖຍ຺ຈີຕິ ເຍນ ເກນຈິ ປ຺ກາເຣນ, ປ຺ຖມໍ ວຸຕ຺ເຕນ ປ຺ຣິຍາເຍນ ອປ຺ປ຺ຝິວິຊ຺ຊນ຺ໂຕ ອປ຺ເຣນ ປ຺ຣິຍາເຍນ ປ຺ຝິວິຊ຺ເຊຍ຺ຍາຕິ ອຘິປ຺ປ຺າໂຍຯ ປ຺ຣິຍາຍວຈນໍ ນິທ຺ທິສຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ເອວໍ ສພ຺ພຕ຺ຖຯ ຕສ຺ມິ ຂເຕຕິ ປ຺ຣິຍາຍວຈນສ຺ສ ວຸຕ຺ຕກ຺ຂເຕຯ ວິກ຺ຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ຕານນ຺ຕິ ອາຣມ຺ມຕນ຺ຕເຣທີ ວິວິຘຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ຕານໍ ຯ ອຍ຺ລວິທີຕານນ຺ຕິ ອຍ຺ລໍ ຈິນ຺ເຕນ຺ຕານໍຯ ກສ຺ມາ ປນ ອຍ຺ເລນ ປ຺ຣິຍາເຍນ ຕທຕ຺ຖາວໂພຘນໍ, ນນຸ ເຕນ ວຸຕ຺ເຕ ທລຸທີກຣຕໍ ໂຫຕີຕິ ໂຈທນໍ ສນ຺ຘາຍາຫ “ເຕເນວາ”ຕິອາທີຯ ຕຕ຺ຖ ຕທຍ຺ເລສນ຺ຕິ ເຕທີ ວິກ຺ຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ຕາທີທີ ອຍ຺ເລສໍ, ເຍທີ ປ຺ຖມໍ ວຈນໍ ສມ຺ມເທວ ຄທີຕໍຯ ຕຕ຺ຖາຕິ ວຸຕ຺ຕວຈເນເນວ ປຸນປ຺ປຸນໍ ວຈເນຯ ອສິຄຕອນ຺ວຕ຺ຖຕາຍ ປຸນຣຸຕ຺ຕິ ປ຺ຣິວຊ຺ຊນຕ຺ຖໍ ວິເສສນກາ ເວນ ຕາທີ ຕາທີ ສຍ຺ລາທີປີ ອຍມ຺ປີ ສທ຺ໂທ ອິມສ຺ສຕ຺ຖສ຺ສ ວາຈໂກ, ອຍມ຺ປີ ສທ຺ໂທ ອິມສ຺ສຕ຺ຖສ຺ສ ວາຈໂກຕິ ປ຺ຍ຺ລາປ຺ເນ ທີຯ ເທເສຕພ຺ພສ຺ສ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ຈິຕ຺ເຕ ອຸປ຺ນິພນ຺ຘນໍ ຖປ຺ນໍຯ ຕຕ຺ຖາຕິ ຘມ຺ມນິຣຸຕ຺ຕິປ຺ຝິສມ຺ກິທາຍໍຯ ພິຊາ ວາປ຺ນໍ ເຫຕຸສມ຺ປ຺າທນໍຯ

ເອວໍ ກຄວໂຕ ປ຺ຣິຍາຍເທສນາຍໍ ອເນການິ ປ໌ໂຍຊນານິ ວຕ຺ວາ ອິທານິ ອຕ຺ຕໂນ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘຕາຍ ເອວໍ ຕຖາຄຕາ ພຸທ຺ຘ ລີລາຍ ອເນເກທີ ປ຺ຣິຍາເຍທີ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ກື ພຫຸນາ”ຕິອາທີມາຫຯ

ປ຺າລຸອິຍໍ “ປີທາ ນາມ ຍາ ວຕ຺ຕມານສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ປ຺ຕ຺ຖນາ”ຕິ ປ຺ຈ຺ຈຸປ຺ປ຺ນ຺ນວິສຍຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປຸນ ອນາຄຕວິສຍຕໍ

ທສຸເສຕຸ ''ເສຍຸຍຕຣໍ ວາ''ຕິອາທີ ວຸຕຸຕນຸຕີ ''ອນາຄຕປຈຸຈຸປຸປນຸນຕຸຖວິສຍາ ຕຖຸທາ ປີທາ''ຕີ ອາທ຺ຯ

ອຕຸຖນິປຸຜຕຸຕິປຜິປາລນາຕີ ອິມສຸມີ ວາ ປເທ ປີທາຍ ເອວຕຸຖວເສນ ອນາຄຕປຈຸຈຸປຸປນຸນຕຸຖວິສຍກາວທີປນໂຕຯ

ສມຸມາຣມຸມເຕເນວ ສງຄຫີຕາ ''ສມຸມາຣມຸມຕາ''ນຸຕຸເວວ ຄຫຕໍ ຄຕາຯ ຈຕຸວິສຕີ ປທານິຕິ ເອຕຸຖ ເຄຫສິຕໂທມນສຸສູປວິຈາຣາທີນໍ ຈຕຸນຸນໍ ລກຸການໍ ວເສນ ຈຕຸວີສ ໂກຍຸຖາສາຯ

ຝີ໑ຯສາເຍວ ປຕຸຖນາກາເຣນ ສມຸມນນຸທີຕິອາທີມາຫາຕີ ເອຕຸຖ ອຍມຕຸໂຖ – ສາ ເອວ ປຕຸຖນາກາເຣນ ປວຕຸຕີຍາ ອາສາທີປຣີຍາເຍນ ວຸຕຸຕາ ຕຖຸທາ ຣູປາທີສມຸເມສຸ ນນຸທນຍຸຖເນ ສມຸມນນຸທີຯ ເຕສໍ ເອວ ປີຍາຍນຍຸຖເນ ສມຸມເປມໍຯ ຄິລິຕຸວາ ປຣີນິຍຸຖເປຕຸວາ ຖານໂຕ ສມຸມຊໂຊສານນຸຕີຯ

ອິມິນາປີຕີ ນ ເກວລໍ ''ປຍຸຍາ ປຊານນາ''ຕິອາທີອາເວຕິກປຣີຍາເຍເນວ ເວວຈນໍ ວຕຸຕພຸພໍ, ອຖ ໂຂ ອິມິນາ ອານິປເຕຍຸຍາທິສາຣາຣຕາປຣີຍາເຍນປີ ເວວຈນໍ ວຕຸຕພຸພນຸຕີ ອຕຸໂຖຯ ອິມິນາວ ນເຍນາຕີ ເອເຕນ ປຣີຍາຍວເນນ ຯ ນ ທີ ເທສນຕຸຖສານໍ ''ອິຕິປີ ໂສ ກຄວາ''ຕິອາທີປາລຸອິນຍທສຸສນນຸຕີ ທສຸເສຕີຯ ພລນິປຸຜຕຸຕິຄໂຕຕິອາທີສຸ ທສສຸ ຕຖາຄຕພເລສຸ ນິປຸຜຕຸຕີ ປາຣິປູຣີ ຄໂຕຯ ສມຸໂພສິປທານນຸຕຣາຍເທສນາ ວິເສສໂຈທນາສຸ ວິສາຣທກາວສງຂາຕານິ ຈຕຸຕາຣີ ຍາຕານິ ປຕຸໂຕ ອຣິຄໂຕຕີ ເວສາຣຊຊປຸປຕຸໂຕຯ

ໂລກຊຊາສຍາທີອຊຊາສຍໍ ວິເສເສນ ອຕິວຕຸໂຕຕີ ອຊຊາສຍວີຕິວຕຸໂຕຯ ອຕິຕເທຕຸສງເຂປາທີສງເຂປວີຣທີຕຕາຍ ອສງເຂປສງຂາຕໍ ນິພຸພານໍ, ອກຸປຸປສມຸມຕາຍ ຄຸເຕທີ ວາ ອສງເຂປີ ອສງຂເຍຍໍ ຄໂຕ ອຸປຄໂຕຕີ ອສງເຂປຄໂຕຯ ເສສໍ ສຸວິຍຸເຍຍຸຍເມວຯ ອຸທຸເສຍຸຍນຸຕີ ອຸທຸສຣິຕພຸພໍຯ

ສມຸມານຸສຸສຕິຍໍ ເອວໍ ອຕຸໂຖ ທຍຸຖພຸໂພຕີ ສມຸພນຸໂສຯ ສໍສາຣທຸກຸຂໂຕ ປາຕີ, ສນຸເຕນ ສຸເຂນ ຣເມຕີ ຈາຕີ ວາ ປາຣໍຯ

ອກູຕປຸພພຕຸຕາຕີ ອນຸປຸປນຸນປຸພພຕຸຕາ, ເຕນສຸສ ນິຈຸຈຕໍວ ວິກາເວຕີ ເກນຈິ ເທວໂຕປສຄຸຄາທີນາ ອນຸປສຊຊນິຍຕຸຕາ ອນຸປສຍຸຖຕຸຕາຯ

''ທຸປຸປສຸສ''ນຸຕິປີ ປາລຸອິ, ທຸຣນິຄມນຸຕີ ອຕຸໂຖຯ ຄຸຕໂສກາສຸຣກີກາເວນາຕີ ຄຸເຕທີ ໂສກາຍ, ສຸຄນຸຣິກາເວນ ຈຯ

ຍຖາ ອກຸຂຕເວສີ ປຸຄຸຄໂລ ສິປຸປນິປຸຜຕຸຕິຍາ ຣຕຸຕນຸຣກາຣຕິມິສາຍ ອຈິຣກຸຂຕາໂລເກນ ອຕິສຸຂຸມມຸປີ ທູຣຄຕໍ ລກຸຂໍ ວິຊຊຕີ, ເອວໍ ອຣິຍສາວໂກ ສີລສມຸປຕຸຕິຍາ ອຕິສຸຂຸມໍ ນິພຸພານໍ ຈຕຸສຈຸຈສມຸມໍ ເອກປຜິເວເຊເນວ ປຜິວິຊຊຕີຕີ ອາທ ''ສິປຸປຍຸຈ ສີລໍ ອກຸຂຕເວສີຕາຍາ''ຕີຯ ໂລກີກນຸຕີ ນິທສຸສນມຕຸຕໍ ທຍຸຖພຸພໍ ໂລກຸຕຸຕຣສມຸມໂອໂລກນສຸສາປີ ອສີຍຸຖານກາວໂຕຯ

ເວວຈນຫາຣວິກງຄວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາຯ

໑໑ຯ ປຍຸຍຕຸຕິຫາຣວິກງຄວຕຸຕນາ

ຝີ໑ຯກຄວໂຕ ສາກາວິກສມຸມກຖາຍາຕີ ອຕຸຕໂນ ກາໂວ ສກາໂວ, ສກາເວນ ນິພຸພຕຸຕາ, ຕໂຕ ວາ ອາຄຕາຕີ ສາກາວິກາ, ສາ ເອວ ສມຸມກຖາຕີ ສາກາວິກສມຸມກຖາ, ພຸທຸຣານໍ ສາມຸກຸກໍສິກສມຸມກຖາຕີ ອຕຸໂຖ , ຕາຍ ກຣຕກູຕາຍ ສມຸມເທສນາຍ ອນຍຸຍຕຸເຕປີ ກຖາເທສນານໍ ອຸປຈາຣສິທຸເສນ ເກເທເນວໍ ວຸຕຸຕໍ, ອວຍວສມຸທາຍວິກາເຄນ ວາຯ ເຕນາຫ ''ກາ ຈ ປກຕິກຖາຍ ເທສນາ? ຈຕຸຕາຣີ ສຈຸຈານີ''ຕີຯ ອິທຍຸທີ ອຕຸຖສຸສ ເທສນາຍ ອເກໂທປຈາຣໍ ກຕຸວາ ວຸຕຸຕໍຯ ຕສຸສາ ເທສນາຍ ປຍຸຍາປນາຯ ອຍໍ ປຍຸຍຕຸຕິຫາໂຣຕີ ສງເຂເປເນວ ປຍຸຍຕຸຕິຫາຣສຸສ ສຣູປມາຫຯ ສາຕີ ຍຖາວຸຕຸຕເທສນາຯ ຕຖາ ຕຖາຕີ ຍຖາ ຍຖາ ສຈຸຈານີ ເທເສຕພຸພານີ, ຕຖາ ຕຖາຯ ກຖຍຸເຈຕານີ ເທເສຕພຸພານີ? ປຣີຍຸເຍຍຸຍາທີປຸປກາເຣນຯ ຍຖານິປຸເປຕນຸຕີ ອນິປຸເປຕານຸຣູປໍ, ໂພຣເນຍຸຍພນຸຣວານໍ ໂພຣນານິປຸປາຍານຸກູລນຸຕີ ອຕຸໂຖຯ ອຕຸຖນຸຕີ ເທເສຕພຸພຕຸຖໍ, ທຸກຸຂາທີອຕຸຖເມວ

ວາ។ ນິກ຺ຂິປ໌ຕີຕິ ປ໌ຕິຎ຺ຖາເປ໌ຕິ។ ຍໂຕ ‘‘ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂປ໌າ’’ຕິອາທິ (ມ។ ນິ។ ອຎ຺ຖ។ ໑។ມູລປ໌ຣິຍາຍສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ) ອຎ຺ຖກຖາສຸ ວຸຈ຺ຈຕິ។

ຓຕ຺ຖາຕິ ນິກ຺ເຂປເທສນາຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ມຄ຺ຄປ໌ກ຺ຂິຍາຕິ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈໂຕ ພຫິກຕາຕິ ອຌິປ຺ປ໌າໂຍ។

ຍສ຺ມິ ຖາເນຕິ ຍສ຺ມິ ກວາທິສຽຂາເຕ ຖາເນ។ ຍຖາວຸຕ຺ຕາ ເທສນາຕິ ຈຕຸຣາຫາຣປ໌ຜິພທ຺ຜຣາຄາທິມຸເຂນ ວຎ຺ຎທິປ໌ນິ ວຸຕ຺ຕປ຺ປ໌ກາຣາ ເທສນາ។

໔໑។ເຕປ໌ຣິວຎ຺ຎວເສນາຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ‘‘ສຈ຺ເຈສູ’’ຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ។ ປ໌ຣິຌ຺ຌາປ໌ຌ຺ຌຕ຺ຕິຕິ ອາຫາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຜ។ ອຊ຺ຊຕ຺ຕຣໂຕ, ສມາຫິໂຕຕິ ປ໌ທທ຺ວເຍນ ສມາຌານວິສິຎ຺ຖໍ ອຊ຺ຊຕ຺ຕຣຕຕາກາວໍ ທີເປ໌ຕິ ໂຄຈຣຊ຺ຊຕ຺ຕຕາທີປ໌ນໂຕ។ ເກວໂລ ຫິ ອຊ຺ຊຕ຺ຕສທ຺ໂທ ອຊ຺ຊຕ຺ຕຊ຺ຊຕ຺ຕໂຄຈຣຊ຺ຊຕ຺ເຕສຸປີ ວຕ຺ຕຕິ។ ອຊ຺ຊຕ຺ຕຣຕຕາວິສິຎ຺ຖຌ຺ຈ ສມາຌານໍ ສາຕິສຍໍ ຈິຕ຺ຕຎ຺ຖິຕິໍ ທີເປ໌ຕິຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕິ ‘‘ສມາຌານວິສິຎ຺ຖສ຺ສາ’’ຕິອາທິນາ។

ອາສຊ຺ຊນຎ຺ເຖນາຕິ ອາສຽຄນຎ຺ເຖນ។ ຕຖາ ທສ຺ສນນ຺ຕິ ອຕຖາກູຕສ຺ສາປີ ກພ຺ພຣູປ໌ສ຺ສ ວິຍ ອຕ຺ຕໂນ ວິທໍສນໍ។ ອລກ຺ຂິໂກຕິ ວິລກ຺ຂິໂກ។

ກາມານນ຺ຕິ ກາມາວຈຣຌມ຺ມານໍ។ ຣູປ໌ານນ຺ຕິ ຣູປ໌າວຈຣຌມ຺ມານໍ។ ນິສ຺ສຣຓນ຺ຕິ ກາມານໍ ຣູປ໌າວຈຣຌມ຺ມາ ນິສ຺ສຣຓໍ, ເຕສໍ ອຣູປ໌າວຈຣຌມ຺ມາ ນິສ຺ສຣຓໍ។ ເອວໍ ຕໍສກາວານນ຺ຕິ ເສົາຕ຺ຕຣສກາວານໍ។ ຕຖາຕິ ຍຖາ ສຽຂຕຌມ຺ມານໍ ນິສ຺ສຣຓກາວໂຕ, ກິເລສສມ຺ຈ຺ເຆທກສ຺ສ ອຣິຍມຄ຺ຄສ຺ສ ອາຣມ຺ມຓກາວໂຕ ຈ ອຕ຺ເຖວ ອສຽຂຕາ ຌາຕຸ, ຕຖາ ວຸຈ຺ຈມາເນນາປີ ກາຣເຓນ ອຕ຺ເຖວ ອສຽຂຕາ ຌາຕູຕິ ທສ຺ເສຕິ។ ກຕ຺ຖຈິ ວິສເຍຕິ ອສຽຂຕຌາຕຸໍ ສນ຺ຌາຍ ວທຕິ។ ອວິປ໌ຣີຕຕ຺ໂຖຕິ ກູຕຕ຺ໂຖ។ ‘‘ຍໂຕ ໂຂ ໂກ ອຍໍ ອຕ຺ຕາ ປ໌ຌ຺ຈຫີ ກາມຄຸເຓຫິ ສມປ຺ປີໂຕ ສມຽຄີກູໂຕ ປ໌ຣິຈາເຣຕິ, ເອຕ຺ຕາວຕາ ໂຂ ໂກ ອຍໍ ອຕ຺ຕາ ປ໌ຣມທິຎ຺ຖຌມ຺ມນິພ຺ພານປ຺ປ໌ຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ (ທີ។ ນິ។ ໑។໙໔), ສປ໌ກຎ຺ຖນິພ຺ພານກາວີໂນ’’ຕິ ຈ ເອວມາທີສຸ ອຸປ໌ຈາຣວຸຕ຺ຕິສພ຺ກາວໂຕ។ ຍຖາ ຕໍສີຫສທ຺ໂທຕິ ຍຖາ ‘‘ສີໂຫ ມາຓວໂກ’’ຕິອາທິນາ ມາຓວກາທີສຸ ອຸປ໌ຈາຣວຸຕ຺ຕິນາ ວຕ຺ຕມາໂນ ມິຄຣາເຊ ກູຕຕ຺ຖວິສເຍ ທິຎ຺ໂຖ, ເອວໍ ນິພ຺ພານສທ຺ໂທປີ ກາມຄຸຓຣູປ໌ຊ຺ຊານສມຽຄີຕາສຸ ອຸປ໌ຈາຣວຸຕ຺ຕິຍາ ວຕ຺ຕມາໂນ ກຕ຺ຖຈິ ວິສເຍ ອວິປ໌ຣີຕຕ຺ໂຖ។ ຍຕ຺ຖ ຈ ວິສເຍ ອວິປ໌ຣີຕຕ຺ໂຖ, ສາ ອສຽຂຕາ ຌາຕຸ។ ຫຕ຺ຖຕເລ ສອາມລກໍ ວິຍ ເຌຍ຺ຍໍ ປ໌ຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ປ໌ສ຺ສນ຺ຕສ຺ສ ເອກປ຺ປ໌ມາຓສ຺ສ ສຕ຺ຖຸວຈນເມເວຕ຺ຖ ປ໌ມາຓນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ກິໍ ວາ ເອຕາຍ ຍຸຕ຺ຕິຈິນ຺ຕາຍາ’’ຕິອາທິມາຫ។ ‘‘ປ໌ຜິຌ຺ຌາຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ສິທ຺ຌິຍາ ປ໌ກາສນາປ໌ຌ຺ຌຕ຺ຕີ’’ຕິ ນິຄມໍ ສນ຺ຌາຍາຫາຕິ។

ປ໌ຌ຺ຌຕ຺ຕິຫາຣວິກຽຄວຓ຺ຓນາ ນິຎ຺ຖິຕາ។

໑໔។ ໂອຕຣຓຫາຣວິກຽຄວຓ຺ຓນາ

໔໔។ອິນ຺ທ຺ຣິເຍຫີຕິ ກຣເຓ ກຣຓວຈນໍ ‘‘ມຄ຺ເຄນ ຄຈ຺ຉຕີ’’ຕິອາທີສຸ ວິຍ, ‘‘ຜຣສຸນາ ຉິນ຺ທຕີ’’ຕິ ເອວມາທີສຸ ວິຍ ຈ។ ໂອຕຣຓາຕິ ອນຸປ຺ປ໌ເວສນາ។

ປ໌ຌ຺ຌາກ຺ຂນ຺ເຌ ສຽຄຕ຺ຫນວເສນ ສມ຺ມາສຽກປ຺ໂປ໌ ວິຍາຕິ ໂຍຊນາ។ ອຌິຈິຕ຺ຕອນຸຍຸຕ຺ຕານໍ ສທ຺ທຫນຸສ຺ສຫນຸປ໌ຎ຺ຖານສມາທຫເນຫິ ສທ຺ຌາທີສຸ ອຸປ໌ກໂຣນ຺ເຕສຸ ເອວ ປ໌ຌ຺ຌາ ທສ຺ສນກິຈ຺ຈໍ ສາເຌຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ສທ຺ຌາ។។ເປ໌… ວຸຕ຺ຕານີ’’ຕິ ອາຫ។ ໂນ ຈ ກວຽຄາຕິ ເຕສໍ ສຽຂາຣານໍ ປ໌ວຕ຺ຕິກາຣຓຕາກາວໍ ທສ຺ເສຕິ។

໔໖។ຕຖາ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ‘‘ນິສ຺ສໂຍ’’ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ។ ເຈຕນາສີເສນ ຕຓ຺ຫໍ ເອວ ວທຕິ ເຈຕນາສຫາຈຣຓໂຕ។

ຣຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ມຄ຺ເຄນ ອສມ຺ຈ຺ຉິນ຺ນຣາຄສ຺ສ។ ເຍນ ປຸຄ຺ຄໂລ ‘‘ຣຕ຺ໂຕ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕສ຺ສ ຣາຄສ຺ສ ສມ຺ພນ຺ຌີນີ ສຸຂາ ເວທນາ ວຸຕ຺ຕາ ຕຕ຺ຖ ຕສ຺ສ ອນຸສຍນໂຕ។ ເຕນາຫ ‘‘ສຸຂາຍ…ເປ໌… ວຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ។ ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸປີ។ ເຕນາຫ ‘‘ຕຖາ’’ຕິອາທີ។

ຕານີ ເອວ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານີຕິ ສຸຂໂສມນສ຺ສຸເປກ຺ຂິນ຺ທ຺ຣິຍານີຯ ‘‘ສງ຺ຂາຣປຣິຍາປນ຺ນານີ’’ຕິ ວຈນໍ ສນ຺ຘາຍາຫ ‘‘ອິຘ ເວທນາສີເສນ ເຈຕນາ ວຸຕ຺ຕາ’’ຕິຯ ນ ຫິ ເວທນາ ສງ຺ຂາຣກ຺ຂນ຺ຘປຣິຍາປນ຺ນາ ໂຫຕິຯ ຕຓ຺ຫາຍ, ທິຏ຺ຐິຍາຕິ ຈ ອຸປໂຍເຄ ກຣຓວຈນນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ຕຓ຺ຫາຍາ’’ຕິອາທິມາຫຯ ອິທານິ ອຸປໂຍຄວເສເນວ ‘‘ຕຓ຺ຫາຍາ’’ຕິອາທີນໍ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ຍຖາ ວາ’’ຕິອາທິ ມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ເສສຘມ຺ມານນ຺ຕິ ຕຓ຺ຫາວຊ຺ຊິຕອວິສິຏ຺ຐຘມ຺ມານໍຯ ຕຓ຺ຫາຍ ນິສ຺ສຍຠາເວຕິ ຍທາ ຕຓ຺ຫາ ເຕສໍ ນິສ຺ສໂຍ ໂຫຕິຯ

ຕຓ຺ຫາຍ ເສສຘມ຺ມານໍ ປຈ຺ຈຍຠາເວຕິ ຍທາ ເສສຘມ຺ມາ ຕຓ຺ຫາປຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕິຯ ‘‘ກຣຊກາຍສນ຺ນິສ຺ສິຕາ’’ຕິ ອິມິນາ ເວທນາທິກ຺ຂນ຺ຘຕ຺ຕຍນິສ຺ສິຕາປິ ຄຫິຕາ ກາຍປ຺ປສ຺ສທ຺ຘິຠາວໂຕຯ ຠາຣຓຠາວນ຺ຕິ ປຣມ຺ປຣເຫຕຸຠາວໍຯ ຕຓ຺ຫາທິຏ຺ຐິອຸປເຍນາຕິ ທິຏ຺ຐິອຸປເຍນ ຈ ທິຏ຺ຐິສຫຄຕຕຓ຺ຫາອຸປເຍນ ຈຯ

‘‘ອາຄຕີຕິອິຘາຄຕິ, ຄຕີຕິ ເປຈ຺ຈຠໂວ’’ຕິ ປທທ຺ວເຍນ ວຸຕ຺ຕເມວຕ຺ຖໍ ປາກຏຕຣໍ ກາຕຸໍ ປາຬິຍໍ ‘‘ອາຄຕິຄຕີປິ ນ ຠວນ຺ຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອິຘ ຫຸຣນ຺ຕິ ທ຺ວາຣາຣມ຺ມຓຘມ຺ມາ ທສ຺ສິຕາ ອາສນ຺ນຫູຣຠາເວຫິ ທ຺ວາຣາຣມ຺ມເຓຫິ ວິນິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ຄຫິຕຕ຺ຕາຯ ອິຘ ທ຺ວາຣປ຺ປວຕ຺ຕຘມ຺ມາ ‘‘ອຸຠຍມນ຺ຕເຣນາ’’ຕິ ປທສ຺ສ ອຕ຺ຖຠາເວນ ວຸຕ຺ຕາຯ ຈຕຸພ຺ຍູຫຫາເຣ ປນ ອນິນ຺ທ຺ຣິຍພທ຺ຘຣູປຘມ຺ມາ ຕຖາ ວຸຕ຺ຕາຯ ກາຣຓຠູເຕນ ອນນ຺ຕຣປຈ຺ຈຍຠູເຕນ, ອຸປນິສ຺ສຍປຈ຺ຈຍຠູເຕນ ຈຯ ເຍ ຘມ຺ມາ ອຸປາທາຍ ‘‘ອຕ຺ຕາ’’ຕິ ສມຎ຺ຎາ, ເຕສໍ ວິຎ຺ຎາຓາທິຘມ຺ມານໍ ອຠາເວນ ອນຸປ຺ປາທຘມ຺ມຕໍ ອາປາທິຕຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ‘‘ອນິສ຺ສິຕສ຺ສ ຈລິຕໍ ນຕ຺ຖີ’’ຕິ ອາທີນາ ປຏິໂລມໂຕ ປຈ຺ຈຍຠາໂວ ທສ຺ສິໂຕຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ປາຬິຍໍ ‘‘ເອເສວນ຺ໂຕ ທຸກ຺ຂສ຺ສາຕິ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາໂທ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ນນຸ ‘‘ອວິຊ຺ຊາປຈ຺ຈຍາ ສງ຺ຂາຣາ’’ຕິອາທິໂກ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາໂທຕິ ໂຈທນໍ ສນ຺ຘາຍ ຍຖາວຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທຠາວໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ໂສ ທຸວິໂຘ’’ຕິອາທີນາ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣວເສນ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາໂທ ວິຠຕ຺ໂຕຯ ຕທຕ຺ຖຕາຍາຕິ ວິຕຣາຄວິມຸຕ຺ຕິອຕ຺ຖຕາຍຯ ຕພ຺ຠາວນ຺ຕິ ໂລກຸຕ຺ຕຣປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທຠາວໍຯ

ໂອຕຣຓຫາຣວິຠງ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໑໓ຯ ໂສຘນຫາຣວິຠງ຺ຄວຓ຺ຓນາ

໔໕ຯໂສເຘຕີນາມາຕິ ປຸຈ຺ຉິຕມຕ຺ຖໍ ຫຕ຺ຖຕເລ ຐປິຕອາມລກໍ ວິຍ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ນິຄ຺ຄຸມ຺ພໍ ນິຊ຺ຊຏໍ ກຕ຺ວາ ວິວຣນ຺ໂຕ ຕພ຺ພິສຍອຎ຺ຎາຓສໍສຍາທິມລາປນຍເນນ ໂສເຘຕິ, ເອວໍ ໂສເຘນ຺ໂຕ ຈ ປທສ຺ສ ອຕ຺ເຖນ ອເຠໂທປຈາຣໍ ກຕ຺ວາ ‘‘ປທໍ ໂສເຘຕີ’’ຈ຺ເຈວ ວຸຈ຺ຈຕີຯ ເຕນາຫ ‘‘ປທໍ ໂສເຘຕີ ນາມາ’’ຕິຯ ປຸຈ຺ຉາຍ ວິສ຺ສຊ຺ຊນເມເວຕ຺ຖ ໂສຘນນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ຕທຕ຺ຖສ຺ສ ວິສ຺ສຊ຺ຊນໂຕ’’ຕິຯ ອາຣຠິຍຕີຕິ ອາຣມ຺ໂຠ, ເທສນາຍ ປກາສິຍມາໂນ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕນາຫ ‘‘ນ ຕາວ…ເປ… ປໂພຘິຕຕ຺ຕາ’’ຕິຯ ອິຘ ໂສຘນໍ ນາມ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນຣູປສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ເທສນານຸຠາເວນ ວິວຏຠາວກຣຓນ຺ຕິ ຕມຕ຺ຖໍ ອຸປມາຍ ວິຠາເວຕຸໍ ‘‘ອຎ຺ຎາຓປກ຺ຂນ຺ທານ’’ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ໂສຘນຫາຣວິຠງ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໑໔ຯ ອຘິຏ຺ຐານຫາຣວິຠງ຺ຄວຓ຺ຓນາ

໔໖ຯຘາຣຍິຕພ຺ພາຕິ ອຸປຘາເຣຕພ຺ພາ, ອຸປລກ຺ຂິຕພ຺ພາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວຸຕ຺ຕເມວ ‘‘ສາມຎ຺ຎວິເສສາປ຺ປນາຍ ໂວຫາຣຠາເວນ ອນວຏ຺ຐານໂຕ’’ຕິອາທີນາ (ເນຕ຺ຕິ. ອຘິ. ໑໔)ຯ

ຕໍ ຕໍ ຜລນ຺ຕິ ນິຣຍາທີ ຕໍ ຕໍ ຜລໍຯ ອຎ຺ຈິຕາຕິ ຄຕາຯ ໂຍນີຕິ ເອກຊາຕິຯ ສມານວເສນ ມິສ຺ສີຠາວຕິ ເອຕາຍາຕິ ຫີ ໂຍນີ, ອຸປ຺ປຕ຺ຕີຯ ເປຈ຺ຈາຕິ ມຣິຕ຺ວາຯ ອຸສ຺ສນ຺ນຕາຍາຕິ ວິຕກ຺ກພຫຸລຕາຍຯ ‘‘ອຸສ຺ສນ຺ນຕ຺ຕາ’’ຕິປິ ວທນ຺ຕີຯ ສສ຺ສຕາທີຫິ ວາ ອຸສ຺ສນ຺ນຕ຺ຕາຯ ອສຸຣຊາຕິຍາ ນິພ຺ພຕ຺ຕາປນໂກ ອສຸຣຊາຕິນິພ຺ພຕ຺ຕນໂກຯ

ສງ຺ຂາຕິ ປຎ຺ຎາ. ປຎ຺ຎາປຘານາ ຈ ຠາວນາຕິ ອາຫ “ປຏິສງ຺ຂາຍ ປຏິປກ຺ຂຠາວນາຍາ”ຕິ.

໔໗. ປຕ຺ຖຏຠາເວນ ປຖວີ. ສຠາວຘາຣຓຏ຺ເຐນ, ນິສ຺ສຕ຺ຕນິຊ຺ຊີວຏ຺ເຐນ ຈ ຘາຕຸ. ອາປີຍຕິ, ອປ຺ປາຍຕີຕິ ວາ ອາໂປ. ເຕຊນວເສນ ຕິກ຺ຂຕາວເສນ, ທຫນວເສນ ວາ ເຕໂຊ. ວາຍນວເສນ ເວຄຄມນວເສນ, ສມຸທີຣຓວເສນ ວາ ວາໂຍ. ວິສຕິ ອາກາຣາຕິ ເກສາທໂຍ ວີສຕິ ໂກຏ຺ຐາສາ, ປກາຣາ ວາ. ກກ຺ຂຬລກ຺ຂຓາທິກຕາຍ ເກສາທີ ກກ຺ຂຬລກ຺ຂຓາ ວຸຕ຺ຕາ.

ປາຏິເຍກ຺ໂກ ປຖວີຘາຕຸໂກຏ຺ຐາໂສຕິ ປຖວີໂກຏ຺ຐາສມຕ຺ໂຕ, ອຕ຺ຕສຸຎ຺ຎສຠາວມຕ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສນ຺ຕປ຺ປຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ສຣີຣປກຕິມຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ອຸຓ຺ຫຠາໂວ ສນ຺ຕາໂປ, ສຣີຣທຫນວເສນ ປວຕ຺ໂຕ ມຫາທາໂຫ, ອຍເມເຕສໍ ວິເສໂສ. ເຍນ ຈ ຊີຣີຍຕີຕິ ເອກາຫິກາທິຊຣາໂຣເຄນ ຊຣີຍຕີຕິ ຈ ອຕ຺ໂຖ ຍຸຊ຺ຊຕິ. “ສຕວາຣໍ ຕາເປຕ຺ວາ ຕາເປຕ຺ວາ ອຸທເກ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອຸທ຺ຘຏສປ຺ປີ ສຕໂຘຕສປ຺ປີ”ຕິ ວທນ຺ຕິ. ຣສຣຸຘິຣມໍສເມທນ຺ຫາຣຸອຏ຺ຐິອຏ຺ຐິມິຎ຺ຊາ ຣສາທໂຍ. ເກຈິ ນ຺ຫາຣຸໍ ອປເນຕ຺ວາ ສຸກ຺ກໍ ສຕ຺ຕມໍ ຘາຕຸໍ ວທນ຺ຕິ. ວິເວກນ຺ຕິ ວິສຸໍຠາວໍ, ວິສທິສຠາວນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ວຕ຺ຖຸສງ຺ຂາໂຕ ຫີ ອາຫາໂຣ ປຣິຓາມໍ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ປາຓກ຺ຂຄຫຓິປຫນີຍ ມຸຕ຺ຕກຣີສຠາເວຫີ ວິຍ ອຕ຺ຕໂນປີ ວິສທິສຣສສງ຺ຂາຕໍ ວິສຸໍຠາວໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕນ຺ໂຕ ຕພ຺ຠາວໍ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕຖາ ຣສາທໂຍປີ ຣຸຘິຣາທິໂກຏ຺ຐາສໍ. ເຕນາຫ “ຣສາທິຠາເວນ ວິເວກໍ ຄຈ຺ຉຕີ”ຕິ.

ສຠາວລກ຺ຂຓໂຕຕິ ອສຸຈິຠາເວນ ລກ຺ຂິຕພ຺ພໂຕ.

໔໘. ຍາຖາວສຣສລກ຺ຂຓນ຺ຕິ ຣສິຕພ຺ໂພຕິ ຣໂສ, ປຏິວິຊ຺ຌິຕພ຺ໂພ ສຠາໂວ, ອຕ຺ຕໂນ ຣໂສ ສຣໂສ, ຍາຖາໂວ ສຣໂສ, ຍາຖາວສຣໂສ ຍາຖາວສຣໂສ ເອວ ລກ຺ຂິຕພ຺ພຕ຺ຕາ ລກ຺ຂຓນ຺ຕິ ຍາຖາວສຣສລກ຺ຂຓໍ. ອຖ ວາ ຍາຖາວສຣສລກ຺ຂຓນ຺ຕິ ອວິປຣີຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ປວຕ຺ຕິສງ຺ຂາຕໍ ກິຈ຺ຈຎ຺ເຈວ ປີຬນສງ຺ຂາຕໍ ລກ຺ຂຓຎ຺ຈ. “ອິທໍ ກິຈ຺ຈໍ, ອິທໍ ລກ຺ຂຓ”ນ຺ຕິ ອວິຊ຺ຊາເຫຕຸ ຎາຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ, ຕພ຺ພິສຍຎາຓຸປ຺ປຕ຺ຕີ ນິວາເຣນ຺ຕີ ຉາເທຕ຺ວາ ປຣິໂຍນນ຺ຘິຕ຺ວາ ຕິຏ຺ຐຕີຕິ ວຸຕ຺ຕາ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ “ຊານິຕຸໍ ປຏິວິຊ຺ຌິຕຸໍ ນ ເທຕີ”ຕິ. ຕພິຫມສ຺ສາ ກິຈ຺ຈນ຺ຕິ ກິຈ຺ຈໂຕ ກຖິຕາ. ກຖິຕາຕິ ຈ ວຸຕ຺ຕາ, ຍໂຕ ຈ ອວິຊ຺ຊາ ອສມ຺ປຏິເວຘຣສາຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ຊາຍຕີ ເອຕ຺ຖາຕິ ຊາຕິ, ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຏ຺ຐານໍ. ຍທິປິ ນິໂຣຘມຄ຺ເຄ ອວິຊ຺ຊາ ອາຣມ຺ມຓໍ ນ ກໂຣຕິ, ເຕ ປນ ຊານິຕຸກາມສ຺ສ ຕປ຺ປຏິຈ຺ຉາທນວເສນ ອນິໂຣຘມຄ຺ເຄສຸ ນິໂຣຘມຄ຺ຄຄ຺ຄຫຓສ຺ສ ກາຣຓຠາເວນ ປວຕ຺ຕມານາ ຕຕ຺ຖ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ເຕສມ຺ປິ ອວິຊ຺ຊາຍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຏ຺ຐານຕາ ໂຫຕິ, ອິຕເຣສໍ ອາຣມ຺ມຓຠາເວນ ຈາຕິ.

ອຕ຺ຖານຕ຺ຖນ຺ຕິ ຫິຕາຫິຕໍ. ສມ຺ໂມຫວິໂນທນິຍໍ ປນ “ອຕ຺ຖຕ຺ຖ”ນ຺ຕິ (ວິຠ. ອຏ຺ຐ. ໔໔໖) ວຸຕ຺ຕໍ, ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ເອວ ອຕ຺ຖຕ຺ໂຖຕິ ອຕ຺ຖສ຺ສ ອວິປຣີຕຕາທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ທຸຕິເຍນ ອຕ຺ຖສທ຺ເທນ ວິເສສນໍ. ນ ຫິ ຎາຓໍ ອນຕ຺ເຖ “ອຕ຺ໂຖ”ຕິ ຄຓ຺ຫາຕີຕິ. ກາຣຓາກາຣຓນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເອວໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. ອຕ຺ຖຕ຺ຖນ຺ຕິ ວາ ອາເມຫິຕວຈນໍ ສພ຺ເພສໍ ອຕ຺ຖານໍ ປາກຏກຣຓຠາວປ຺ປກາສນຕ຺ຖໍ, ຜລໍ ຜລນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ, ຫິຕປຣິຍາເຍປີ ເອເສວ ນໂຍ. ນ຺ຕິ ອຕ຺ຖານຕ຺ຖາທີກໍ. ອາກາຣນ຺ຕິ ອຕ຺ຖາທີກາຣຓເມວ.

ປຏິວິທ຺ຘສ຺ສ ປຸນ ອເວກ຺ຂນາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາ. ທຸຈິນ຺ຕິຕຈິນ຺ຕິຕາທິລກ຺ຂຓສ຺ສ ພາລສ຺ສ ຠາໂວ ພາລ຺ຍໍ. ສມ຺ປຊານາຕີຕິ ສມ຺ປກາເຣຫີ ຊານາຕີ. ພລວໂມໂຫ ປໂມໂຫ. ສມນ຺ຕໂຕ ໂມຫນໍ ສມ຺ໂມໂຫ. ທຸຄ຺ຄຕິຄາມິກມ຺ມສ຺ສ ວິເສສປຈ຺ຈຍຕ຺ຕາ ອວິນ຺ທິຍໍ. ວິນ຺ທຕີຕິ ລຠຕິ. ອນວຊ຺ຊຘມ຺ມານໍ ວິຊ຺ຊາ ວິຍ ວິເສສປຈ຺ຈໂຍ ນ ໂຫຕີຕິ ວິນ຺ທິຍໍ ນ ວິນ຺ທຕິ. ອຍໍ ອວິຊ຺ຊາຍ ເວມຕ຺ຕຕາຕິ ອຍໍ “ທຸກ຺ເຂ ອຎ຺ຎາຓ”ນ຺ຕິອາທິນາ ກິຈ຺ຈຊາຕິລກ຺ຂເຓຫີ ວຸຕ຺ໂຕ ອວິຊ຺ຊາຍ ອວິເສໂສ. ວິຊ຺ຊາຕິອາທີນໍ ວຸຕ຺ຕນຍານສາເຣນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ.

ປາສາຓສກ຺ຂຣວາລິກາວິຣຫິຕາ ຠູມິ ສຓ຺ຫາຕິ “ສຓ຺ຫຏ຺ເຐນາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ.

ຕຕ຺ຕເມວກາລນ຺ຕິ ປຎ຺ຈກປ຺ປສຕານິ. ວິຠູຕໍ ສມຕ຺ຕິກ຺ກນ຺ຕໍ ຣູປສຎ຺ຎາສງ຺ຂາຕໍ ຣູປໍ ເອຕາຍາຕິ ວິຠູຕຣູປໍ, ສມາປຕ຺ຕິນ຺ຕິ ປທຕ຺ໂຖ. ນ ຫິ ກາຈິ ອຣູປສມາປຕ຺ຕິ ຣູປສຎ຺ຎາສຫຄຕາ ປວຕ຺ຕຕີຕິ. ນິໂຣຘສມາປຕ຺ຕິຍໍ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖິ, ຕຕ຺ຖ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນສມາປຕ຺ຕິຍາ ວິສໍ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ “ເສສາຣຸປ຺ປສມາປຕ຺ຕີໂຍ”ຕິ.

ທມຖໍ ອນຸປຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ທຸຍ຺ຫສ຺ໂສ ຂລຸງ຺ກສ຺ໂສ. ອຸຕ຺ຕຣິທມຖາຍາຕິ ອຣິຍມຄ຺ຄທມຖາຍ.

ອິຕໂຣຕິ ທຸກຸຂາປຕິປໂທ ອິປ຺ປາກິລຸໂລ, ສຸຂາປຕິປໂທ ຈ ອິປ຺ປາກິລຸໂລ຺ ອຸກາຍໂຕກາເຄທີຕິ ຣູປກາຍນາມກາຍກາເຄທີ຺ ອຸກາຍໂຕຕິ ວິກຸຂມຸກນສມຸຈເຊທວິມຸຕຸຕິວເສນ຺

ອເນໂກປີຕິ ສກາເວນ ອເນໂກປີ຺ ເອກສທຸທາກິເສຍຸຍຕາຍາຕິ ສາມຸຄສທຸທາກິເສຍຸຍຕາຍ຺

ອຊີຍຸຖານຫາຣວິກງຄວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ຺

໑໕຺ ປຣິກຸຂາຣຫາຣວິກງຄວຕຸຕນາ

໔໙຺''ທີໂນຕີ''ຕິ ປທສຸສ ອຕຸຖໍ ທສຸເສນຸໂຕ ''ກາຣຕກາວໍ ຄຈຸຉຕີ''ຕິ ອາຫ ອເນກຕຸຖຕຸຕາ ຊາຕູນໍ຺ ເອຕີຕິ ອາຄຈຸຉຕີ, ອຸປຸປຊຸຊຕີຕິ ອຕຸໂຖ຺

ອວິຊຸຊາຍປີ ເຫຕຸກາເວຕິ ເອຕຸຖ ອວິຊຸຊາ ອນນຸຕຣາຍ ອວິຊຸຊາຍ ອນນຸຕຣສມນນຸຕຣູປນິສຸສຍນຕຸຖິວິຄຕາເສວນປຈຸຈເຍທີ, ອນນຸຕຣາຍ ປນ ສຫຊາຕາຍ ສຫຊາຕອຸຄຸຄມຸຄນິສຸສຍສມຸປຍຸຕຸຕອຕຸຖິອວິຄຕເຫຕຸປຈຸຈເຍທີ, ອສຫຊາຕາຍ ອຸປນິສຸສຍໂກຜິຍາ ເອວ ປຈຸຈໂຍ ໂຫຕີຕິ ເວທິຕພຸພໍ຺ ອຕຸຕໂນ ຜລໍ ກໂຣຕີຕິ ກາຣຕນຸຕີ ອາຫ ''ກາຣຕກາໂວ ຈ ຜລາເປກຸຂາຍາ''ຕິ຺

ນິພຸພຕຸຕິອຕຸໂຖ ຜລຕຸໂຖ ຜລສງຂາໂຕ ອຕຸໂຖ຺

ໂຍ ສກາໂວຕິ ປຸລຸຄາທິອກິສງຂາຣານໍ ໂຍ ອກິສງຂຣຕສກາໂວ, ໂສ ເຫຕ຺ຸ ເສສປເທສູຕິ ວິລຸຄາຕາທິປເທສ຺ຸ ຍຖາວຸຕຸຕປຸປເກໂທຕິ ''ອສາຊາຣຕລກຸຂໂຕ ເຫຕູ''ຕິອາທິນາ ວຸຕຸຕປຸປເກໂທ຺ ໂຍ ໂກຈິປຈຸຈໂຍຕີ ຊນກາທິເກທ ຍໍ ກິລຸຈິ ກາຣຕໍ຺ ອກິສງຂຣຕໂຕຕິ ປຈຸຈກຸຂໂຕ, ປຣມຸປຣາຍ ຈ ນິພຸພຕຸຕນໂຕ຺

ປຣິກຸຂາຣຫາຣວິກງຄວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ຺

໑໖຺ ສມາໂຣປນຫາຣວິກງຄວຕຸຕນາ

໕໐຺ສຸຕຸເຕນ ຄທີເຕຕິ ສຸຕຸເຕ ວຸຕຸເຕ຺ ປທຍຸຖານຄຸຄຫຕໍ ອຊີຍຸຖານວິສຍທສຸສນຕຸຖໍ, ເວວຈນຄຸຄຫຕໍ ອຊີວຈນວິກາຄທສຸສນຕຸຖນຸຕີ ໂຍຊນາ຺ ວິສຍາຊີຍຸຖານກາວໂຕຕິ ວິສຍສງຂາຕປວຕຸຕິຍຸຖານກາວໂຕ຺ ວມີຍຕີຕິ ກຊີຍຕີ຺ ວນຕີຕິ ກຊຕີ ເສວຕີ຺ ວນຸເຕຕີ ຍາຈຕີ, ປຕຸເຖຕີຕິ ອຕຸໂຖ ຺ ປລຸຈ ກາມຄຸຕາ ກາມຕຕຸຫາຍ ກາຣຕໍ ໂຫຕີ ອາຣມຸມຕປຈຸຈຍຕາຍ຺ ນິມິຕຸຕຄຸຄາໂຫ ອນຸພຸຍລຸຊນຄຸຄາຫສຸສ ກາຣຕໍ ໂຫຕີ ອຸປນິສຸສຍຕາຍາຕີ ເອວໍ ເສເສສຸປີ ຍຖາຣຫໍ ກາຣຕຕາ ວຕຸຕພຸພາ຺

໕໑຺''ກາເຍ ກາຍານຸປສຸສີ ວິຫຣາທີ''ຕິອາທີສຸ ຍໍ ວຕຸຕພຸພໍ, ຕໍ ເຫຍຸຖາ ລກຸຂຕຫາຣວິກງຄວຕຸຕນາຍໍ (ເນຕຸຕີ຺ ອຍຸຖ຺ ໒໓) ວຸຕຸຕນເຍເນວ ເວທິຕພຸພໍ຺ ອຍໍ ປນ ວິເສໂສ – ຣູປສມຸມປຣິລຸລາຍາຕີ ຣູປູປີກວິລຸລາຕຍຸຖິຕິປຣິລຸລາຍ຺

''ທຸກຸຂ''ນຸຕິ ປສຸສນຸຕີ ສາ ເວທນານຸປສຸສນາຕີ ໂຍເຊຕພຸພໍ຺ ເວທນາເຫຕຸປຣິລຸລາຍາຕີ ຜສຸສປຣິລຸລາຍ຺ ''ເວທນາວເສນາ''ຕິ ປເທນ ອຕຸຕນາ ອຸປຸປາທິຕທຸກຸຂວເສນ຺ ເວທນາປຣິລຸລາຍາຕີ ເວທນູປີກວິລຸລາຕຍຸຖິຕິປຣິລຸລາຍ຺ ນິຈຸຈາກິນິເວສປຕິປກຸຂໂຕ ອນິຈຸຈານຸປສຸສນາຍາຕີ ອຊີປຸປາໂຍ຺ ນິຈຸຈສລຸລານິມິຕຸຕສຸສາຕີ ນິຈຸຈສລຸລາເຫຕຸກສຸສ຺ ສລຸລາປຣິລຸລາຍາຕີ ສລຸລູປີກວິລຸລາຕຍຸຖິຕິປຣິລຸລາຍ຺ ປຖມຄຸຄວຊຸຊຕຸຕາ ອຄຕິຄມນສຸສ ວຸຕຸຕໍ ''ທິຍຸຖາກິນິເວສສຸສ…ເປ… ອຄຕິຄມນສຸສ ຈາ''ຕິ຺

ສງຂາຣປຣິລຸລາຍາຕີ ສງຂາຣູປີກວິລຸລາຕຍຸຖິຕິປຣິລຸລາຍ຺

ສມາໂຣປນຫາຣວິຠງ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ນິຏ຺ຐິຕາ ຈ ຫາຣວິຠງ຺ຄວຓ຺ຓນາຯ

໑ຯ ເທສນາຫາຣສມ຺ປາຕວຓ຺ຓນາ

“ເອວ”ນ຺ຕິອາທິ ຫາຣສມ຺ປາຕເທສນາຍ ສມ຺ພນ຺ຘທສ຺ສນໍຯ ຕຕ຺ຖ ປຸຣິເມນ ອຸປມາທ຺ວເຍນ ສຸປ຺ຣິກມ຺ມກຕມຕ຺ໂກຏ຺ຏິມສທິສີ, ສຸວິຣຈິຕຊມ຺ພຸນທາກາຣຕສທິສີ ຈ ປາລຸອິຯ ຕຕ຺ຖ ກຕນານາວຓ຺ຓປຸປ຺ຜູປຫາຣສທິສີ, ວິວິຘຣໍສິຊາລາສມຸຊ຺ຊລພທ຺ຘນາ ນາຣຕນາວລິສທິສີ ຈ ຫາຣວິຠງ຺ຄເທສນາຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ປຈ຺ຉິເມນ ຕສ຺ສ ປຕິຕມຫາຣເທ ຊຘາທີ ສທ຺ຘີ ທຸກ຺ກາຣຕຣຕໍ ທີເປ ຕິຯ ຍາຍໍ ຄາຖາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ໂຍຊນາຯ

໔໔ຯ ຍສ຺ມາຍໍ ຫາຣວິຠງ຺ຄວາໂຣ ນປ຺ປໂຍເຊຕິ ຍຖາວຸຕ຺ເຕນ ກາຣເຓນ, ຕສ຺ມາ ສາ ຫາຣວິຠງ຺ຄວາຣສ຺ສ ອາທິມ຺ຫີ ນ ປຈ຺ຈາມຏ຺ຐາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ ຯ ຫາຣສມ຺ປາຕວາໂຣ ປນ ຕໍ ປໂຍເຊຕີຕິ ຍສ຺ມາ ປນ ຫາຣສມ຺ປາຕວາໂຣ ຕໍ ຄາຖໍ ປໂຍເຊຕິ ຍຖາວຸຕ຺ເຕເນວ ກາຣເຓນ, ຕສ຺ມາ “ໂສລສ…ເປ… ອາຫາ”ຕິ ອາຫຯ ໂຍຊນານຍທສ຺ສນນ຺ຕິ ໂຍຊນາຍ ນຍທສ຺ສນໍຯ

ເຕນາຕິ “ຕໍ ມຈ຺ຈຸໂນ ປທ”ນ຺ຕິ ວຈເນນຯ ສພ຺ພໍ ວິປ຺ລ຺ລາສນ຺ຕິ ທ຺ວາທສວິຘມ຺ປີ ວິປ຺ລ຺ລາສໍຯ ສາມຎ຺ຎສ຺ສ…ເປ… ໂວຫຣິຍຕິ ຍຕ຺ຖ ປຕິຏ຺ຐິຕໍ ສາມຎ຺ຎໍ, ໂສ ວິເສໂສຯ ອຕ຺ຖໂຕ ປນ ສຎ຺ຎາທໂຍ ເອວ ຣູປາທິວິສຍໍ ວິປ຺ຣີຕາກາເຣນ ຄຓ຺ຫນ຺ເຕ ວິປ຺ລ຺ລາໂສ ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ສຎ຺ຎາວິປ຺ລ຺ລາໂສ”ຕິອາທິມາຫຯ

ອິນ຺ທຊາລາທິວເສນ ມຕິອາທິອາກາເຣນ ອຸປຏ຺ຐຫນ຺ເຕ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘປຎ຺ຈເກ ອຫໍມາທິກາຣຕາຍ ນິຣຸຕ຺ຕິນເຍນ “ອຕ຺ຕາ”ຕິ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ຕໍພຸທ຺ຘິໂວຫາຣປ຺ປວຕ຺ຕິນິມິຕ຺ຕຕາຍ ອຕ຺ຕກາໂວ ສຸຂາທີນໍ ວຕ຺ຖຸຕາຍ “ອຕ຺ຕກາວວຕ຺ຖູ”ຕິ ປວຸຈ຺ຈຕີຕິ ອາຫ “ເຕທີ”ຕິອາທິຯ ເຕສນ຺ຕິ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘານໍຯ ວິປ຺ລ຺ລາສານໍ ປວຕ຺ຕິອາກາໂຣ “ອສຸເພ ສຸພ”ນ຺ຕິອາທິຯ ວິສໂຍ ກາຍເວທນາຈິຕ຺ຕຘມ຺ມາຯ ອວິຊ຺ຊາ ຈ…ເປ… ເອວ ສມ຺ໂມຫປຸພ຺ພກຕ຺ຕາ ສພ຺ພວິປ຺ລ຺ລາສານໍຯ ຈ-ສທ຺ໂທ ສຸພສຸຂສຎ຺ຎານນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ອາເນຕ຺ວາ ໂຍເຊຕພ຺ໂພຯ

ຕຕ຺ຖາຍໍ ໂຍຊນາ – “ອວິຊ຺ຊາ ຈ ສຸພສຸຂສຎ຺ຎານໍ ປຈ຺ຈໂຍ ເອວ, ນ ຕຓ຺ຫາ ເອວ, ອວິຊ຺ຊາ ສຸພສຸຂສຎ຺ຎານຎ຺ຈ ປຈ຺ຈໂຍ, ນ ນິຈ຺ຈອຕ຺ຕສຎ຺ຎານໍ ເອວາ”ຕິຯ ເອວໍ ສນ຺ເຕປິ ປຸຣິມານໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ວິປ຺ຣີຕສຎ຺ຎານໍ ຕຓ຺ຫາ, ປຈ຺ຉິມານໍ ອວິຊ຺ຊາ ວິເສສປ຺ຈ຺ຈໂຍຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ “ຕຖາປີ”ຕິອາທິຯ ອວິຊ຺ຊາສີເສນ ເຈຕ຺ຖ ທິຏ຺ຐິຍາ ຄຫຓໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ເຕນາຫ “ທິຏ຺ຐິນິວຸຕໍ ຈິຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ , “ໂຍ ທິຏ຺ຐິວິປ຺ລ຺ລາໂສ”ຕິ ຈ ອາທິ, ຍຖາ ຈ ອວິຊ຺ຊາສີເສນ ທິຏ຺ຐິຍາ ຄຫຓໍ, ເອວໍ ທິຏ຺ຐິສີເສນ ອວິຊ຺ຊາຍປິ ຄຫຓໍ ສິຍາຕິ ອາຫ “ທິຏ຺ຐິສີເສນ ອວິຊ຺ຊາ ວຸຕ຺ຕາ”ຕິຯ ຕຓ຺ຫາວິຊ຺ຊາສຸ ສຸພສຸຂສຎ຺ຎານໍ ຍຖາ ຕຓ຺ຫາ ວິເສສປ຺ຈ຺ຈໂຍ, ນ ເອວໍ ອວິຊ຺ຊາຯ ນິຈ຺ຈອຕ຺ຕສຎ຺ຎານໍ ປນ ຍຖາ ອວິຊ຺ຊາ ວິເສສປ຺ຈ຺ຈໂຍ, ນ ຕຖາ ຕຓ຺ຫາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ໂມໂຫ ວິເສສປ຺ຈ຺ຈໂຍ”ຕິ ອາຫຯ

ປຈ຺ຉິມານໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ…ເປ… ໂຫຕີຕິ ອຕີຕໍເສ ຕຓ຺ຫາກິນິເວສສ຺ສ ພລວກາວາກາວໂຕຯ ເຕເນວ ຫິ “ໂສ ອຕີຕໍ ຣູປໍ ອຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປ຺ສ຺ສຕີ”ຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ “ອຠິນນ຺ທຕີ”ຕິຯ ຕຓ຺ຫາວິປ຺ລ຺ລາໂສຕິ ຕຓ຺ຫໍ ອຸປນິສ຺ສາຍ ປວຕ຺ໂຕ ວິປ຺ລ຺ລາໂສ, ນ ຫີ ຕຓ຺ຫາ ສຍໍ ວິປ຺ລ຺ລາໂສຯ ເຕນາຫ “ຕຓ຺ຫາມູລໂກ ວິປ຺ລ຺ລາໂສ”ຕິຯ ທິຏ຺ຐາຠິນນ຺ທນວເສນາຕິ ຕຓ຺ຫູປນິສ຺ສຍທິຏ຺ຐາຠິນນ຺ທນວເສນ, ຍໂຕ ໂສ “ຕຓ຺ຫາວິປ຺ລ຺ລາໂສ”ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ເອເຕນາຕິ “ໂຍ ຕຓ຺ຫາວິປ຺ລ຺ລາໂສ”ຕິອາທິປາເຐນຯ ໂສລສ ສຎ຺ຎີວາທາ, ອຏ຺ຐ ອສຎ຺ຎີວາທາ, ອຏ຺ຐ ເນວສຎ຺ຎີນາສຎ຺ຎີວາທາ, ປຎ຺ຈ ປຣມທິຏ຺ຐຘມ຺ມນິພ຺ພານວາທາ ຈ, ຍຖາ ອຕ຺ຕໂນ ຄຕາຍ, ນິພ຺ພານ ປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຈ ປຣິກປ຺ປວເສນ ສຸພສຸຂາກາຣຄ຺ຄາຫີໂນ, ນ ເອວໍ ສຕ຺ຕ ອຸຈ຺ເຉທວາທາຕິ ອາຫ “ເຍພຸຍ຺ເຍນາ”ຕິຯ ປຜິປກ຺ຂວເສນ ປີຕິ ວິສຸທ຺ຘິວເສນປີຯ ຍາວ ຫິ ອຸປກ຺ກິເລສາ, ຕາວ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ວິສຸຊ຺ຊຕິຯ ຍທາ ຈ ເຕ ປຫີນາ, ຕທາ ວິສຸທ຺ຘເມວຯ ເຕນາຫ “ນ ຫີ”ຕິອາທິຯ “ອຣກ຺ຂິເຕນ ຈິຕ຺ເຕນາ”ຕິ ປາລຸອີ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ວິປ຺ລ຺ລາສມຸເຂເນວ ເທສນາຍ ນິທ຺ຘາຣິຍມານຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ “ຍຖານຸສນ຺ຘິນາວ ຄາຖໍ ນິຏ຺ຐເປຕຸ”ນ຺ຕິຯ

มารสฺสาติ กิเลสมารสฺส ฯ ตสฺส หิ วเส วตฺตนฺตา เสสมารานํ หตฺถคโต เอวาติ ฯ เตนาห "กิเลสมารคฺคหณโตเปวา"ติ อาทิ ฯ

มารพนฺธนนฺติ สตฺตมารปกฺเข มารสฺส พนฺธนนฺติ มารพนฺธนํ ฯ โส หิ กิเลสพนฺธนภูเต อตฺตโน สมาราปริเส มลฺลติ ฯ เตน วุตฺตํ "อนฺตลิ...เป... โมกฺขสี"ติ (มหาว ฯ ๓๓) ฯ อิตรมารปกฺเข มาโรว พนฺธนนฺติ มารพนฺธนํ ฯ วิสยขาโร นิพฺพานํ ฯ

โมหสมฺปโยคโต จิตฺตํ "มูลฺหํ"นฺติ วุตฺตนฺติ ธตฺตทฺยฺถานมฺปิ มูลฺหตาย สพฺภาเว "มูลฺหํ"นฺติ วิสุํ วจนํ อาเวณิกโม หาเวเสน วุตฺตนฺติ ทสฺเสนฺโต "ทุวินฺนํ โมมูหจิตฺตุปฺปาทานํ วเสนา"ติ อาห ฯ เอวนฺติ เอวํ ราคาทิอกุสลปฺปตฺติยา กุสลาภาวาห จุเฉหนโต อรกฺขิตํ จิตฺตํ โหติ, สพฺโพปิ มิจฺฉาภินิเวโส เอตฺเถว สงฺคหํ สโมสรณํ คจฺฉตีติ อาห "มิจฺฉาทิฏฺฐิ...เป... เวทิตพฺพ"นฺติ ฯ สพฺเพปีติ "อรกฺขิตํ, มิจฺฉาทิฏฺฐิหตํ, ถินมิทฺธาภิภูต"นฺติ ติวิธมฺปิ ปเทหิ วุตฺตธมฺมา ฯ

จกฺขุนาติ ทฺวาเรน ฯ รูปนฺติ วิสภาคอุตฺถุสนฺนิสฺสิตํ รูปายตนํ ฯ นิมิตฺตคฺคาหีติ "อิตฺถี"ติ วา ปุริโส"ติ วา "สุภ"นฺ ติ วา "อสุภ"นฺติ วา ปริกปฺปิตนิมิตฺตํ คณฺหาติ, ตสฺส วา คหณสีโล ฯ อนุพฺยญฺชนคฺคาหีติ หตฺถปาทหสิตกถิตา ทิปฺปเภเท กิเลสานํ อนุ อนุ พฺยญฺชนโต อนุพฺยญฺชนสญฺญิเต อาการเร คณฺหาติ, เตสํ วา คหณสีโล ฯ ยตฺ วาธิกรณนฺติ ยํ นิมิตฺตํ, นิมิตฺตานุพฺยญฺชนคฺคหณนิมิตฺตนฺติ อตฺโถ ฯ เอวํ "จกฺขุนฺทฺริยํ อสํวุตํ วิหรนฺต"นฺติ, โย "นิมิตฺตคฺคาหี, อนุพฺยญฺชนคฺคาหี"ติ จ วุตฺโต ปุคฺคโล, ตเมนํ จกฺขุนฺทฺริยํ จกฺขุทฺวารํ อสํวุตํ สติกวาเฏน อปิหิตํ กตฺวา วตฺตนฺตํ, ตสฺส จ รูปสฺส อิฏฺฐาการคฺคหเณ อภิชฺฌา, อนิฏฺฐาการคฺคหเณ โทมนสฺสํ, อสมเปกฺขเน โมโห มิจฺฉาภินิเวเส มิจฺฉาทิฏฺฐีติ เอวํ อภิชฺฌาทโยว ปาปกา, อญฺเญ จ ลามกฏฺเฐน ปาปกา อโกสลฺลสมฺภูตฏฺเฐน อกุสลา ธมฺมา อนฺวาสฺสเวยฺยุํ อนุ อนุ ปวตฺเตยฺยุํ ฯ

ตสฺส สํวราย น ปฏิปชฺชตีติ ตสฺส จกฺขุทฺวารสฺส สํวราย สติกวาเฏน ปิทหนตฺถํ น ปฏิปชฺชติ ฯ สา ปน อปฺปฏิปตฺติ จกฺขุนฺทฺริยสฺส อนารกฺขาสํวรสฺส อนุปฺปาโทติ ทสฺเสนฺโต "น รกฺขติ...เป... อาปชฺชตี"ติ อาห ฯ ฐเนน อุปฺปชฺช มาโนปิ หิ อสํวโร เตน ทฺวาเรน ปวตฺตนโต "จกฺขุนฺทฺริยาสํวโร"ตฺเวว วุจฺจตีติ ฯ เสสทฺวาเรสุปิ วุตฺตนเยเนว อตฺโถ เวทิตพฺโพ ฯ "ปุพฺพนฺตาปฺปนวเสน จา"ติอาทินา สงฺเขปโต วุตฺตมตฺถํ วิตฺถาเรโต ทสฺเสนฺโต "สงฺเขปโต จ วิตฺถาโร อญฺโญ"ติ กตฺวา ตํ สมฺจุจินนฺโต "ยา จ โข อิมา"ติอาทิมาห ฯ

ยถาวุตฺตา อกุสลา ธมฺมาติ ทฺวาทส อกุสลจิตฺตุปฺปาทธมฺมา, เตสํ วตฺถูนิ วา ฯ เต หิ สมุทยอชฺฌา ปจฺจุปาทาน กฺขนฺธา ฯ "เอว"นฺติ อิมินา เนตฺติปาลฺอิยํ, อฏฺฐกถายญฺจ นิทฺทาริตปฺปการเรน ฯ อิธาติ อิมิสฺสํ "อรกฺขิเตน จิตฺเต นา"ติ คาถายํ ฯ

ยทิปิ เทสนาหารสมฺปาตปาลิยํ "ตสฺมา รกฺขิตจิตฺตสฺสา"ติ คาถา สรูปโต น คหิตา, อตฺถโต ปน "เตสํ กถวา ปริญฺญายา"ติอาทินา คหิตา เอวาติ ตสฺสา คหิตภาวํ วิภาเวตุํ "กาํ เทเสติ"ติ ปุจฺฉิตฺวา "ตสฺมา รกฺขิตจิตฺตสฺ สา"ติ คาถํ อุทฺธริ ฯ

โยนิโสมนสิกาเรน กมฺมํ กโรนฺโตติ "โส 'อิทํ ทุกฺข'นฺติ โยนิโส มนสิ กโรตี"ติอาทินา นเยน วิปสฺสนาสงฺขาเตน โยนิโสมนสิกาเรน ภาวนากมฺมํ กโรนฺโต, ภาเวนฺโตติ อตฺโถ ฯ ยถาภูตญาณนฺติ ญาตปริญฺญาย ปุพฺพภาควิปสฺส นาย "อวิชฺชาสมุทยา รูปสมุทโย, อวิชฺชานิโรธา รูปนิโรโธ"ติอาทินา (ปฏิ ฯ ม ฯ ๑๙๘๐) สมปญฺญาสาย อาการเร หิ ฯ นิรยคติยํ ทุกฺขทุกฺขตา, สุคติวิเสเส พฺรหฺมโลกาทีเหเส สงฺขารทุกฺขตา, อิตรตฺถ ทฺเว ติสฺโสปีติ ทสฺเสนฺโต อาห "ยถาสมฺภวํ ติวิธทุกฺขตาโยเคนา"ติ ฯ

เทสนาหารสมฺปาตวณฺณนา นิฏฺฐิตา ฯ

໔ຯ ວິຈຍຫາຣສມ຺ປາຕວຓ຺ຓນາ

໕໙ຯກຸສລຘມ຺ມາຣມ຺ມຓຕາຕິ ກຸສລຘມ຺ເມ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ປວຕ຺ຕິມຕ຺ຕໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ເຕສໍ ອາຣມ຺ມຓປຈ຺ຈຍຕ຺ຕໍ ອິຘ “ກຸສລາ ຘມ຺ມາ”ຕິ ໂລກຸຕ຺ຕຣຘມ຺ມານໍ ອຘິປ຺ເປຕຕ຺ຕາຯ ນ ຫິ ກທາຈິ ອນຸປາທານິຍາ ຘມ຺ມາ ອຸປາທານາຣມ຺ມຓາ ໂຫນ຺ຕິຯ ຜລຘມ຺ເມ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ປວຕ຺ຕາຍ ຕຓ຺ຫາຍ ຄຫິຕຕ຺ຕາ “ກຸສລ...ເປ... ທຏ຺ຐພ຺ໂພ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເທສນາຫາເຣຕິ ເທສນາຫາຣສມ຺ປາເຕຯ ກຖໍ ປນ ກຸສລຠາໂວຕິ “ກຸສລາ”ຕິ ວຈນມຕ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ໂຈເທຕິ, ຕຎ຺ຈ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ, ປຫານເຫຕຸຠາໂວປິສ຺ສາ ສິຍາ ໂຈທເກນ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິໂຕວຯ “ມາໂນປິ ທຸວິໂຘ”ຕິອາທິນາ ມານສ຺ສ ຈ ຕສ຺ສາ ຕຓ຺ຫາຍ ຈ ເສວິຕພ຺ພຠາໂວ ອກຸສລານໍ ປຫານາຍ, ກຸສລານໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຈ ປຈ຺ຈຍຠາວໂຕຯ

ເນກ຺ຂມ຺ມສ຺ສິຕໍ ໂທມນສ຺ສໍ ນາມ “ອຣິຍຠູມິໍ ປາປຸຓິຕຸໍ ນາສກ຺ຂິ”ນ຺ຕິ ອນຸໂສຈໂຕ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ໂທມນສ຺ສນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ເອວນ຺ຕິ ອິມິນາ ປາຬິຍໍ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣນ, ປີຫໍ ອຸປຏ຺ຐເປຕ຺ວາ ຉສຸ ທ຺ວາເຣສຸ ອິຏ຺ຐາຣມ຺ມເຓ ອາປາຖຄເຕ ອນິຈ຺ຈາທິວເສນ ວິປ຺ປສ຺ສນໍ ປຏ຺ຐເປຕ຺ວາຕິ ໂຍຊນາຯ ອິຏ຺ຐາຣມ຺ມຓຎ຺ເຈຕ຺ຖ ຍຖາວຸຕ຺ຕອນຸໂສຈນໂທມນສ຺ສຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຍຖາຠິນິວິຏ຺ຐສ຺ສ ອາຣມ຺ມຓສ຺ສ ອນິຏ຺ຐຕາຍາຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍຯ “ກຖໍ ເນກ຺ຂມ຺ມວເສນາ”ຕິ ປທສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ວິວຣິຕຸໍ “ວິປ຺ປສ຺ສນາວເສນາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ວິປ຺ປສ຺ສນາທິວິນິມຸຕ຺ຕາ ວາ ປຐມຊ຺ຌານາທິວເສນ ວຸຕ຺ຕາ ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອິຘ ເນກ຺ຂມ຺ມໍຯ ອນຸສ຺ສຕິຏ຺ຐາເນນ ອຸປ຺ຈາຣຊ຺ຌານເມວ ຄຫິຕນ຺ຕິ “ປຐມຊ຺ຌານາທິວເສນາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອາທິສທ຺ເທນ ທຸຕິຍຊ຺ຌານໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຍາວ ອຄ຺ຄຜລາ ອຸປຣິວິເສສາ ສງ຺ຄຫິຕາຯ ຍາຍ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິຍາຯ

ອຸເປກ຺ຂາສຕິປາຣິສຸທ຺ຘິຠາເວນາຕິ ອຸເປກ຺ຂາຊນິຕສຕິປາຣິສຸທ຺ຘິສພ຺ຠາເວນຯ ກມ຺ມໂຍຄ຺ຄນ຺ຕິ ວິປ຺ປສ຺ສນາຠາວນາທິກມ຺ມສ຺ສ ໂຍຄ຺ຄໍ ອນຸຣູປໍ ອນຸຈ຺ຉວິກໍຯ ອສ຺ສທ຺ຘິເຍຕິ ອສ຺ສທ຺ຘິຍເຫຕຸ, “ອສ຺ສທ຺ຘິເຍນາ”ຕິປິ ປຐນ຺ຕິ, ໂສ ເອວຕ຺ໂຖຯ ໂອກາສຄຕນ຺ຕິ ຎາໂຓກາສຄຕໍຯ ກາມໍ ປຸພ຺ເພປິ ປຎ຺ຎາ ວຸຕ຺ຕາ, ອສ຺ສທ຺ຘິຍາທີຫິ ປນ ອຎ຺ເຎສໍ ກິເລສານໍ ວິຘມນມ຺ປິ ປຎ຺ຎາຍ ເອວ ໂຫຕິ, ສາ ຈ ເອວໍຠູຕາຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ “ໂອກາສຄຕໍ ກິເລສນ຺ຘກາເຣ ນ ອິຎ຺ຊຕີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ໂກໂປ ໂກໂຘຯ ອປ຺ປຈ຺ຈໂຍ ໂທມນສ຺ສໍຯ ອິທ຺ຘິວິຘຎາຓາທິກາ ຉ ອຠິຎ຺ຎາ ປາກຏາ ເອວາຕິ “ທ຺ເວ ຈ ວິເສເສ”ຕິ ວຸຕ຺ຕຘມ຺ເມ ທສ຺ເສຕຸໍ “ມໂນມຍິທ຺ຘີ, ວິປ຺ປສ຺ສນາຎາຓຎ຺ຈາ”ຕິ ອາຫຯ ອງ຺ຄານິ ຣາຄາທໂຍຯ ອຸປກ຺ກິເລສາ ອຠິຊ຺ຌາວິສມໂລຠາທໂຍຯ ອນຸໂລມນໍ ຕເທກຏ຺ຐຕາຯ ຜນ຺ທນາ ທຸພ຺ພລາ ວິກ຺ເຂປ຺ປວຕ຺ຕິຯ ພລວຕີ ອນວຏ຺ຐານໍຯ ສພ຺ໂພ ມິຈ຺ຉາຠິນິເວໂສ ອໂຍນິໂສມນສິກາເຣນ ໂຫຕິ, ມິຈ຺ຉາວິຕກ຺ເກນ ຈຯ ຕຕ຺ຖ ອໂຍນິໂສມນສິກາໂຣ ອກຸສລຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາໂທ ຕປ຺ປຣິຍາປນ຺ໂນ ມິຈ຺ຉາວິຕກ຺ໂກ ວິກ຺ເຂປສຫິໂຕ ເອວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ “ມິຈ຺ຉາຠິນິເວສເຫຕຸຕາຍ ທິຏ຺ຐິປກ຺ໂຂ”ຕິ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ “ວິຕກ຺ໂກປິ ທິຏ຺ຐິຏ຺ຐານໍ, ອໂຍນິໂສມນສິກາໂຣປິ ທິຏ຺ຐິຏ຺ຐານ”ນ຺ຕິ (ປຏິຯ ມຯ ໑ຯ໑໘໔)ຯ

ອຖ ວາ ອິຎ຺ຊນາຕິ ຜນ຺ທນາ, ທິຏ຺ຐປຣິຕ຺ຕາໂສຯ ຍຖາຫ “ຕທປິ ເຕສໍ ຠວຕໍ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ອຊານຕໍ ອປສ຺ສຕໍ ເວທຍິຕໍ ຕຓ຺ຫາຄຕານໍ ປຣິຕສ຺ສິຕວິປ຺ຜນ຺ທິຕເມວາ”ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໑໐໔ ອາທໂຍ)ຯ ອຏ຺ຐິຕີຕິ ອນວຏ຺ຐານໍ, ທິຏ຺ຐິວິຕກ຺ໂກຯ ເຕນ ຫິ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ກາເລ ສສ຺ສຕໍ, ກາເລ ອຸຈ຺ເຉທນ຺ຕິ ຕໍ ຕໍ ທິຏ຺ຐິຄ຺ຄຫຓໍ ປກ຺ຂນ຺ທນ຺ໂຕ ສຕ຺ຕໂຕ ປຣິພ຺ຠຏ຺ຐອນ຺ເຘ ວິຍ, ສມຸທ຺ເທ ວິສ຺ສຏ຺ຐວາຫນິກາ ວິຍ, ຍນ຺ເຕ ຍຸຕ຺ຕໂຄໂຓ ວິຍ ຈ ຕຖາ ຕຖາ ປຣິພ຺ຠມຕິຯ ເຕນາຫ “ທິຏ຺ຐິໂຍປິ ທິຏ຺ຐິຏ຺ຐານໍ, ວິຕກ຺ໂກປິ ທິຏ຺ຐິຏ຺ຐານ”ນ຺ຕິ (ປຏິຯ ມຯ ໑ຯ໑໘໔) ຈຯ ເອຕສ຺ມິຎ຺ຈ ປກ຺ເຂ ມິຈ຺ຉາຠິນິເວສຕາຍ, ມິຈ຺ຉາຠິນິເວສເຫຕຸຕາຍ ຈ ຕສ຺ສາ ທ຺ເວ ປກ຺ຂາຕິ ເອກເທສສຣູເປກເສໂສ ກໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

“ເອວ”ນ຺ຕິອາທິນາ “ໂສ ອຸປຣິມ”ນ຺ຕິອາທິປາຬິຍໍ ສມ຺ພນ຺ຘໍ ທສ຺ເສຕິຯ ປຏິຆສຎ຺ຎາຕິ ກມ຺ມຕ຺ເຖ ປຈ຺ຈຕ຺ຕວຈນນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ປຏິຆ...ເປ... ສຎ຺ຎາສູ”ຕິ ອາຫຯ ຣູປາວຈຣສຎ຺ຎາຕິ ສຎ຺ຎາສີເສນ ຣູປາວຈຣຊ຺ຌານານິ ວທຕິຯ ນານຕ຺ຕສຎ຺ຎາຕິ ນານາສຠາວາ, ນານາສຠາເວ ວາ ອາຣມ຺ມເຓ ສຎ຺ຎາຯ ຐເປຕ຺ວາ ປຏິຆສຎ຺ຎາ ອວສິຏ຺ຐກາມາວຈຣສຎ຺ຎາ ເຫຕາຯ ຕາ ສມຕິກ຺ກມຕີຕິ ຕາ ຣູປສຎ຺ຎານານຕ຺ຕສຎ຺ຎາໂຍ ອາຣມ຺ມເຓຫິ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ມເທວ ອຕິກ຺ກມຕິຯ

ຣູປາວຈຣຊ຺ຌາໂນຠາໂສປິ ກສິຓາຣມ຺ມຓາຯ ກສິຓນິສ຺ສນ຺ໂທ ຫິ ອາຣຸປ຺ປຊ຺ຌານຸປ຺ປຕ຺ຕິຯ ທສ຺ສນນ຺ຕິ ກສິຓຣູປານໍ ທສ຺ສນໍຯ

ອກິຊ຺ຊາພຸຍາປາຫປຸ໌ປຫານບນ ສຫຸສີ ວີຣິຍາຣມຸໂກ ອຸປການໂກ ສມໂຖ ສຕິປ຺ສສຫຸສິໂຍ ປຣິກຸຂາຣງຄຕາ ວຸຕຸຕາ ເອວ຺ ສຕິຣ ຫິຕໍ ສມຸມສນໍ ນາມ ນຕຖິຕີ "ຍາ ອຸປ຺ຍຸຖິຕາ ສຕິ ອສມຸມຸຍຸຖາ, ອຍໍ ວິປ຺ສຸສນາ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ຺ ເຕນ ສຕິສີເສນ ວິປ຺ສຸສນາ ຄຫິຕາ ຕິ ທສຸເສຕິ຺ ສມຸໂມສານໍ ປຫານມາຫາຕິ ສມຸພນຸໂຮ຺

໕໔຺ ປຈຸຈຸປ຺ປນຸນສຸຂອາຍຕິສຸຂວິປາກກິຣິຍນິຣາມິສອກາປຸຣິສເສວິຕກາເວທິ ເອວ ເສສາ ປາລຸອິຍໍ ເອຕສຸສ ສມາສິສຸສ ສນຸຕປຕິຕຕາທິວິເສສາ ວຸຕຸຕາ, ເຕປີ ອິສ ສງຄທິຕາຕິ ເຕສໍ ປທານໍ ອຕຸຖໍ ທສຸເສນຸໂຕ "ອງຄສນຸຕຕາຍາ"ຕິອາທິມາຫ຺ ຕຕຸຖ ອງຄສນຸຕຕາຍາຕິ ຜລຊານງຄານໍ ອຸປສນຸຕຕາຍ຺ ກິເລສທຣຖສນຸຕຕາຍາຕິ ກິເລສທຣຖປ຺ຜິປຸປ຺ສຸສທຸສິຍາ຺ ປຕິໂຕຕິ ອຸລຸອາໂຣ຺ ເອໂກທິກາເວນາຕິ ມຄຸຄສມາສິສງຂາເຕນ ເອໂກທິກາເວນ຺ ເອໂກທິການຸຕິ ສມາຮານໍ຺ ໂລກິຍສມາສິສຸສ ປຈຸຈນີກນິວຣຕປຖມຊ຺ຊານນິກນຸຕິອາທີນີ ນິຄຸຄເຫຕພຸພານີ, ອຍຸເຍ ຈ ກິເລສາ ວາເຣຕພຸພາ຺ ອິມສຸສ ປນ ອຣຫຕຸຕສ ມາສິສຸສ ປ຺ຜິປຸປ຺ສຸສທຸສກິເລສຕຸຕາ ນ ນິຄຸຄເຫຕພຸພໍ, ວາເຣຕພຸພຍຸຈ ອຕຸຖິຕີ ໂສ ມຄຸຄານນຸຕຣໍ ສມາປຕຸຕິກຸຂເຕວ ອປຸປິໂຍ ເຄເນວ ອສິຄຕຕຸຕາ, ຖິຕຸຕາ ຈ ອປຣິຫານິວເສນ ວາ ອສິຄຕຕຸຕາ ນສສງຂາຣນິຄຸຄຍຸຫວາຣິຕຄໂຕ຺

"ສຕິເວປຸລຸລປຸປຕຸໂຕ"ຕິ ເອເຕນ ອປຸປວຕຸຕມານາຍປີ ສຕິຍາ ສຕິພຫຸລຕາຍ ສໂຕ ເອວ ນາມາຕິ ທສຸເສຕິ຺ "ຍຖາປຣິຈຸຈິນຸນ ກາລວເສນາ"ຕິ ເອເຕນ ປຣິຈຸຈິນຸນສຕິຍາ ສໂຕຕິ ທສຸເສຕິ຺

ວກຸຂມາເນນາຕິ "ປີຕິຜຣຕາ"ຕິອາທິນາ ອນນຸຕຣໍ ວກຸຂມາເນນ຺ "ປີຕິຜຣຕຕາ"ຕິ ປນ ປາລຸອິ ອາຄຕາ຺ ຕໍ "ປຍຸຈງຄິໂກ ສມຸມາສມາສິ"ຕິ (ທີ຺ ນີ຺ ໓຺໓໕໔) ສມາສິອງຄກາເວນ ປຍຸລາ ອຸທຸທິຍຸຖາຕິ ກຕວາ ວຸຕຸຕໍ຺ ຕໂຕ ເອວ ອຍຸຖກຖາຍໍ "ປີ ຕິຜຣຕາ"ຕິອາທີນຍຸຈ ອຕຸຖສໍວຕຸຕນາ ກຕາ຺ ຕຕຸຖ "ໂສ ອິມເມວ ກາຍໍ ວິເວກເຊນ ປີຕິສຸເຂນ ອກິສນຸເທຕິ"ຕິອາທີນາ (ທີ຺ ນີ຺ ໑຺໒໒໖) ນເຍນ ປີຕິຍາ, ສຸຂສຸສ ຈ ຜຣຕໍ ເວທິຕພຸພໍ຺ ເສສໍ ສຸວິຍຸເຍຍຸຍເມວ຺

ສມາສິວເສນ ສມໂຖ ອຸທຸສໂຜຕິ ສກາວວເສນ ສມໂຖ ອຸທຸສໂຜ, ນ ອຸປການກສມຸມວເສນາຕິ ອສິປຸປາໂຍ຺

໕໕຺ ຣາຄປ຺ຜິປກຸຂຕຸຕາ ສມາສິສຸສ "ອສິຈິຕຸຕສິກຸຂາຍ ສິກຸຂນຸໂຕ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ຺ ວຸຕຸຕນຍານຸສາເຣນາຕິ "ສຸຂປຕິສິອາ ທິສມຸຄຸຫາຜເນນ ອປຸປຕິທິໂຕ"ຕິອາທີນາ຺ ເອຕຸຖ ຈ ສງຂາຣານໍ ຂຕາງຄຸຣຕໍ ສມຸມເທວ ປສຸສນຸຕສຸສ ນ ຣາໂຄ ປຕິຍຸຖໍ ລກຕີຕິ ອນິຈຈານຸປສຸສນາ ຣາຄຈຣິຕສຸສ ສປຸປາຍາ ວຸຕຸຕາ, ຕຖາ ສງຂາຣານໍ ສກາວທຸກຸຂຕໍ ສມຸມເທວ ປສຸສນຸຕສຸສ ປກຕິ ຍາປີ ທຸກຸຂິເຕສຸ ທຸກຸຂຸປຸປາທນໍ ວເຕ ຂາໂຣທກເສກສທິສນຸຕິ ນ ໂທໂສ ປຕິຍຸຖໍ ລກຕີຕິ ທຸກຸຂານຸປສຸສນາ ໂທສຈຣິຕສຸສ ສປຸ ປາຍາ ວຸຕຸຕາ, ຕຖາ ສງຂາເຣສຸ ສມຸມເທວ ພນວິນິພຸໂກເຄ ກເຕ ອຕຸຕສຸຍຸຍຕາຍ ອຸປຍຸຖຫມານາຍ ນ ໂມໂຫ ປຕິຍຸຖໍ ລກຕີ ຕິ ອນຕຸຕານຸປສຸສນາ ໂມຫຈຣິຕສຸສ ສປຸປາຍາ ວຸຕຸຕາຕິ ເວທິຕພຸພໍ຺ ຣາຄປ຺ຜິປກຸຂຕຸຕາ ສມາສິສຸສ "ອສິຈິຕຸຕສິກຸຂາຍ ສິກຸຂນຸໂຕ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ຺ ເອສ ນໂຍ ອິຕເຣສ຺ຸ ເສສເມຕຸຖ ສຸວິຍຸເຍຍຸຍໍ຺

ຂນຸຕິພຫຸໂລ ອຸປຸປນຸນໍ ອຣຕິ ອນກິຣຕິ ອກິກຸຍຸຍ ວິຫຣນຸໂຕ ສຸເຂນ ສມາສິ ອສິຄຈຸຈຕີຕິ ຂນຸຕິປຸປສານຕາປີ ສມຖປກຸຂກຊນສຸສ ການຕໍ ວຸຕຸຕາ຺ ອຸຍຸຖານໍ ສມຸປ຺ຊຊຕີຕິ ສມຸປນຸນກາຍິກວີຣິຍໍ຺ ສມຸມາກມຸມນຸຕວາຍາມານໍ ໂຍ ກາຍິກາ ທິວີກປຸໂປ ວຸຕຸໂຕ ປາລຸອິຍໍ, ໂສ ເນສໍ ກາຍິກສຸສ ປໂຍຄສຸສ ສມຸຍຸຖານວເສນ ເວທິຕພຸໂພ຺

"ຂິປຸປາສິຄໂມ"ຕິ ອິມິນາ ມຄຸຄາເສວນກາວໍ ທສຸເສຕິ຺ "ວິປ຺ສຸສນາຍ ວິມຸຕຸຕາສິຄໂມ"ຕິ ອິມິນາ ວິປ຺ສຸສນານຸກາເວນ ສມຸຈຸເຂທວິມຸຕຸຕິ ວິກຸຂມ຺ກນວິມຸຕຸຕິ ວິຍ ສມຖານຸກາເວນາຕິ ທສຸເສຕິ຺ ໂລກິເຍຫີຕິ ນິສຸສກກາວຈນໍ຺ ມຫນຸຕານນຸຕິ ອຸລຸອາຣານໍ, ປຕິຕານນຸຕິ ອຕຸໂຖ຺

໕໖຺ຕນຸຕິ ວິຈຍຫາຣໍ຺ ວິສໍວາທນເທຕູນໍ ໂລກາທີນໍ ປາປສມຸມານໍ຺ ໂສເສນຸໂຕຕິ ຍຖາ ສຣຕາທິວິສຍາ ອຍຸລາຕາທີສໍກິເລ ສາ ນ ປວຕຸຕນຸຕິ, ເອວໍ ໂສເສນຸໂຕ຺ ປຣິປູເຣນຸຕາຕິ ຍຖາ ສີລໍ ອຂຕຸກາທີກາເວນ ປຣິປຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ ອນູນໍ, ເອວໍ ປຣິປູເຣນຸຕາ຺

"ຕຖາປ຺ຜິປ຺ຊຊນຸໂຕ"ຕິ ອິມິນາ ສຕຸຖຸ ມຫາປຕິການກາໂວ ປຣິປຸຕຸໂຕ ທສຸສິໂຕຕິ ປຖມວາເທ "ທສຸສນາກູມິຍຸຈ ກາວນາກູ ມິຍຸຈາ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ຺

ຍສ຺ສ ອຕ຺ຖາຍາຕິ ຍສ຺ສ ຍສ຺ສ ປໜານຕ຺ຖາຍ຺. ຕຖາ ປຝິປນ຺ນສ຺ສາຕິ ຍຖາ ອສຸກຊຊານາທີ ປາຫກັ ກຕ຺ວາ ອນາຄາມິມຄ຺ຄາ ທິອຣິຄໂມ ໂຫຕິ, ຕຖາ ປຝິປນ຺ນສ຺ສ຺.

ວຣິຕນ຺ຕິ ໝາຕິຕັ຺.

‘‘ມນຸສ຺ສກູໂຕ’’ຕິ ອິທັ ປຸພ຺ພາປຣາເປກ຺ຂໍ ກຕ຺ວາ ‘‘ປິຕາ ມນຸສ຺ສກູໂຕ ຊິຕາສໂວ’’ຕິ ຈ ຕຖາ ‘‘ມາຕາ ມນຸສ຺ສກູຕາ’’ຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພັ຺. ເກຫານຸຣູປສ຺ສ ສາວນໍ ອນຸສ຺ສາວນໍ, ເກຫານຸຣູເປນ ວາ ວຈເນນ ວິຍ຺ຍາປນໍ຺.

໕໗຺ມນຸສ຺ສຕ຺ຕນ຺ຕິ ມນຸສ຺ສຊາຕິຕາ຺. ລິງຄສມ຺ປຕ຺ຕິຕິ ປຸຣິສກາໂວ຺. ເຫຕູຕິ ມໂນວຈີປກົສານສິທ຺ຣິຍາ ສທ຺ຣີ ປຸພ຺ພເຫຕຸສມ຺ປທາ຺. ສຕ຺ຖາຣທສ຺ສນນ຺ຕິ ສຕ຺ຖຸ ສມ຺ມຸຂີກາໂວ຺. ຄຸຕາສມ຺ປຕ຺ຕິຕິ ອກິຍ຺ຍາສມາປຕ຺ຕິລາໂກ຺. ອຣິກາໂຣຕິ ອຕ຺ຕໂນ ສຣີຣນິຣເປກ຺ຂໍ ສຕ຺ຖຸ ອຸປກາຣກຣຕັ຺. ຉນ຺ທຕາຕິ ພຸທ຺ຣກາວາຍ ທລຸຫຈ຺ຉນ຺ທຕາ ອນິວຕ຺ຕິຣມ຺ມຕາ຺.

ນ ອຸປ຺ປຊຊນ຺ຕິຕິ ປນ ອຕ຺ຖິຕິ ‘‘ນ ເມ ອາຈຣິໂຍ ອຕ຺ຖິ, ສທິໂສ ເມ ນ ວິຊຊຕິ’’ຕິອາທິ (ມ຺. ນິ຺. ໑຺໔໘໕; ໔຺໖໔໑; ກຖາ຺. ໔໐໕; ມຫາວ຺. ໑໑; ມິ຺. ປ຺. ໔຺໕຺໑໑) ອິມິສ຺ສາ ໂລກຣາຕຸຍາ ຄຕ຺ວາ ວທນ຺ເຕນ ກຄວຕາ ‘‘ກີ ປນາວຸໂສ ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອຕ຺ເຖ ຕຣທີ ອຍ຺ໂຍ ສມໂຕ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ວາ ກຄວໂຕ ສມສໂມ ສມ຺ໂພຣິຍນ຺ຕິ ເອວໍ ປຸຝ຺ໂຖ ອຫໍ, ກນ຺ເຕ, ‘ໂນ’ຕິ ວເທຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ (ທີ຺. ນິ຺. ໖຺໑໒໑) ວຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ການຕັ ທສ຺ເສຕ຺ຸ ‘‘ອຝ຺ຖານເມຕັ ອນວກາໂສ, ຍໍ ເອກິສ຺ສາ ໂລກຣາຕຸຍາ ທ຺ເວ ອຣຫນ຺ໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຣາ’’ຕິ (ທີ຺. ນິ຺. ໖຺໑໒໑; ອ຺. ນິ຺. ໑຺໔໗໗) ອິມໍ ສຸຕ຺ຕັ ທສ຺ເສນ຺ເຕນ ຣມ຺ມເສນາປຕິນາວ ພຸທ຺ຣເຂຕ຺ຕກູຕັ ອິມໍ ໂລກຣາຕ຺ຸ ຄເປຕ຺ວາ ອຍ຺ຍຕ຺ຖ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາ ໂຫຕີຕິ ອຣິປ຺ປາໂຍ຺.

ເຂຕ຺ຕປຣິຄ຺ຄໂຫ ກໂຕ ນາມ ໂຫຕິ ‘‘ອິທັ ພຸທ຺ຣເຂຕ຺ຕັ ນາມາ’’ຕິ຺.

ເອວໍ ຖານາຝ຺ຖານກາວໍ ຄຕາຕິ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣນ ຖານກູຕາ, ວຸຕ຺ຕນເຍນ ວາ ອຍ຺ເຍປີ ຍຖາຣທັ ຖານາຝ຺ຖານກາເວນ ປວຕ຺ຕາ຺. ສຕ຺ຕປຍ຺ຍຕ຺ຕິຍາ ອຸປາທານກູຕາຕິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍພທ຺ເຣ ຂນ຺ເຣ ສນ຺ຣາຍ ວທຕິ຺.

໕໘຺ຜລສ຺ສປຈ຺ຈກ຺ຂກາຣິຕາຕິ ‘‘ອິມສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ອິທັ ຜລ’’ນ຺ຕິ ຕັຕັກມ຺ມຜລາວໂພໂຣ຺. ອປ຺ປທານາກາໂວຕິ ປຈ຺ຈຍສມວາເຍ ກມ຺ມສ຺ສ ເອກນ຺ຕໂຕ ຜລຸປ຺ປາທນໍ຺. ເຕນາຫ ‘‘ກຕູປຈີຕານ’’ນ຺ຕິ຺.

໕໙຺ອຊ຺ໂຊສິຕວຕ຺ຖຸນາຕິ ຕຕ຺ຫາກິນິເວສວເສນ ອກິນິວິຝ຺ຖວຕ຺ຖຸນາ຺. ຣູປກວອຣູປກວາທີນາຕິ ກວຕຕ຺ຫາ ວິຍ ສຍໍ ທສ຺ເສຕິ຺.

ຂນ຺ຣຕ຺ຕຍວເສນາຕິ ສີລາທິກ຺ຂນ຺ຣຕ຺ຕຍວເສນ຺. ປຝິປທາວິກາເຄນາຕິ ‘‘ສພ຺ພຕ຺ຖຄາມິນີ’’ຕິ ອາທິປຝິປທາຍ ເກເທນ຺.

ຕຕ຺ຖຕຕ຺ຖຄາມິນີຕິ ນິຣຍາທິນິພ຺ພານນ຺ຕິ ທ຺ວີສຸ ຄນ຺ຣພ຺ພຝ຺ຖາເນສຸ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ເຖວ ຄມນສີລາ຺. ສພ຺ພຕ຺ຖຄາມິນີຕິ ຍຖາວຸຕ຺ເຕສຸ ສພ຺ພຝ຺ຖາເນສຸ ຈ ຄມນສີລາ຺.

ສຍ຺ຊີໂວ ກາລຸອສຸຕ຺ຕັ ສງ຺ໝາໂຕ ໂຣຣຸໂວ ມຫາໂຣຣຸໂວ ຕາປໂນ ມຫາຕາປໂນ ອວີຈີຕິ ເອເຕ ອຝ຺ຖ ມຫານິຣຍາ຺. ເອເກກສ຺ສ ຈຕ຺ຕາຣິ ຈຕ຺ຕາຣິ ທ຺ວາຣານິ, ເອເກກສ຺ມີ ທ຺ວາເຣ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຄູຖນິຣຍາທໂຍຕິ ເອວໍ ໂສລອສ ອຸສ຺ສທນິຣເຍ ວຕ຺ເຕນ຺ຕິ຺.

ສກ຺ກສ຺ສາຍ຺ມາທິໂກ ເຊຝ຺ຖເທວຣາຊາ຺. ປຊາປຕິວຣຸຕອິສານາທໂຍ ວິຍ ທຸຕິຍາທິຝ຺ຖານນ຺ຕຣການໂກ ປຣິຈາຣໂກ຺.

ກິເລສການປກ຺ເຂຕິ ‘‘ສງ຺ກປ຺ໂປ ກາໂມ, ຣາໂຄ ກາໂມ, ສງ຺ກປ຺ປຣາໂຄ ກາໂມຕິ (ມຫານິ຺. ໑) ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕສງ຺ກປ຺ປວເສນ ວຸຕ຺

ຕໍ။ ໂສປີ ຫິ ວິພາຘຕິ, ອຸປ຺ຕາເປຕິ ຈາຕິ ກິເລສຕ຺ຕສມ຺ກາວໂຕ ກິເລສກາໂມ ວຸຕ຺ໂຕ, ນ ກິເລສວຕ຺ຖຸກາວໂຕ။ ກາມປ຺ຏິສໍຍຸຕ຺ໂຕຕິ ກາມຣາຄສງ຺ຂາເຕນ ກາເມນ ສມ຺ປຍຸຕ຺ໂຕ, ກາມປ຺ຏິພທ຺ໂຘ ວາ။ ອຌ຺ເຌສຸ ຈ ກາມປ຺ຏິສໍຍຸຕ຺ເຕສຸ ຘມ຺ເມສຸ ວິຊ຺ຊມາເນສຸ ວິຕກ຺ເກ ເອວ ກາມສທ຺ໂທ ຘາຕຸສທ຺ໂທ ນິຣຸຬ຺ໂຫຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ ວິຕກ຺ກສ຺ສ ກາມສງ຺ກປ຺ປວຸຕ຺ຕິຍາ ສາຕິສຍຕ຺ຕາ။ ເອສ ນໂຍ ພ຺ຍາປາທຘາຕຸອາທີສຸ။ ປຣສ຺ສ, ອຕ຺ຕໂນ ຈ ທຸກ຺ຂາປນໍ ວິຫີສາ။ ຕໍ ຕຸ ມິຈ຺ຉາທີ ວິຫີສາ။

ພີຊາທິຘາຕຸນານຕ຺ຕວເສນ ຂນ຺ຘາທີນານຕ຺ຕໍ ເວທິຕພ຺ພໍ။ ຂນ຺ໂຘຕິ ທ຺ວິຘາກູຕຄ຺ໂຄ။

໖໐။ອຊ຺ຊາສຍຘາຕູຕິ ອຊ຺ຊາສຍສກາໂວ။ ຍຖາ ຄູຖາທີນໍ ສກາໂວ ເອໂສ ຍໍ ຄູຖາທີເຫວ ສໍສນ຺ທຕິ, ເອວໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ ອຊ຺ຊາສຍສ຺ເສເວສ ສກາໂວ, ຍໍ ທຸສ຺ສີລາທໂຍ ທຸສ຺ສີລາທີເກເຫວ ສໍສນ຺ທນ຺ຕິ။

ສທ຺ຘາມູລກຕ຺ຕາ ກຸສລກິຣິຍາຍ ວຸຕ຺ຕໍ “ຍໍ ສທ຺ຘາວເສນາ”ຕິອາທິ။ ຕຖາ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ “ສທ຺ຘາ ພີຊ”ນ຺ຕິ (ສຸ။ ນິ။ ໗໗)။ ຍໍ ໂລກວເສນ, ສທ຺ຘາວເສນ ຈ ໂທສວເສນ, ສທ຺ຘາວເສນ ຈ ໂມຫວເສນ , ສທ຺ຘາວເສນ ຈາຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ။ ວິຣິຍວເສນາຕິ ສມ຺ມປ຺ປຘານວິຣິຍວເສນ။ ປຌ຺ຌາວເສນາຕິ ມຄ຺ຄສມ຺ມາທິຏ຺ຐິວເສນ။

ອກຸສລສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ກໂຕກາສຕາຍ ປາຬິຍໍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ “ວິປາກາວຣເຓນ ນິວຸຕ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ။ ຕໍ ປນ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ ກມ຺ມາວຣຓາທີຫິປີ ນິວຸຕຕາຍ ອິຈ຺ຉິຕຕ຺ຕາ။ ຕຖາ ຫິ ຍຖາ ເທວທຕ຺ຕໍ ໂກກາລິກໍ ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕໍ ລິຈ຺ຉວິປຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຸທາຫຍໍ, ຍທິປີ ກຄວາ ປຏິເວຘສ຺ສ ອຏ຺ຐານຕໍ ທິສ຺ວາ ນິພ຺ເພຘກາຄິຍເທສນໍ ນ ເທເສຕິ, ວາສນາກາຄິຍໍ ປນ ຕຖາຣູປສ຺ສ ເທເສຕິ ເອວາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ສຈ຺ຈປ຺ປຏິເວຘ”ນ຺ຕິອາທິມາຫ။ ອຊາຕສຕ຺ຕຸອາທີນນ຺ຕິ ອາທິສທ຺ເທນ ສຈ຺ຈກາທີນໍ ສງ຺ຄໂຫ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ။ ຕສ຺ສາປີ ກຄວາ ອນາຄເຕ ວາສນຕ຺ຖາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສສີ။ ສຕ຺ຖາ ຫິ “ອນາຄເຕ ຕມ຺ພປຓ຺ຓິທີເປ ສາສນໍ ປຕິຏ຺ຐຫິສ຺ສຕີ”ຕິ ຕຕ຺ຖາຍໍ ກຸລຆເຣ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ກາຬພຸທ຺ຘຣກ຺ຂິຕຕ຺ເຖໂຣ ນາມ ປກິນ຺ນປຏິສມ຺ກິໂທ ມຫາຂີຓາສໂວ ກວິສ຺ສຕີຕິ ອິທໍ ທິສ຺ວາ ຘມ຺ມໍ ເທເສສີ, ໂສ ຈ ຕຖາ ອໂຫສີຕິ။

ອສມ຺ປຸຓ຺ເຓຕິ ເອກນ຺ຕໂຕ ວິປາກທານສມຕ຺ຖຕາວເສນ ປາຣິປູຣີ ອນຸປ຺ຄເຕ။ ທິຏ຺ຐຸປ຺ປນິສ຺ສຍທິຏ຺ຐິສຫຄຕສ຺ສ ກມ຺ມໍ ສນ຺ຘາຍ “ກມ຺ເມ ອສມ຺ປຸຓ຺ເຓ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ။ ເຕນາຫ “ກິເລສນ຺ຕຣາຍ ມິສ຺ສກໍ ກມ຺ມນ຺ຕຣາຍໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ”ຕິ။

໖໑။ ທິຏ຺ຐິ ປເນຕ຺ຖ ປຘານກາເວນ ປາຬິຍໍ ຄຫິຕາ ສີລພ຺ພຕປຣາມາສສ຺ສ ອຘິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ။ ຕຖາ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ “ຍຖາ ປຸຓ຺ຓຌ຺ຈ ໂຄວຕິກໍ, ອເຈລຌ຺ຈ ກຸກ຺ກຸຣວຕິກ”ນ຺ຕິ။ ອສມ຺ປຸຓ຺ຓຕ຺ຕາ ເອວ ຫິ ຕສ຺ສ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິກມ຺ມສມາທານສ຺ສ ເຕສໍ ກ ຄວາ “ຈຕ຺ຕາຣິມານິ, ປຸຓ຺ຓ, ກມ຺ມານີ”ຕິອາທິນາ (ມ။ ນິ။ ໒။໘໑) ຘມ຺ມໍ ເທເສສີ။ ຕາຍ ຈ ເທສນາຍ ເຕ ທ຺ເວ ທິຏ຺ຐິໍ ປຏິນິສ຺ສຊ຺ຊິຕ຺ວາ ສມ຺ມຕ຺ເຕ ປຕິຏ຺ຐຫີສຸ။

໖໒။ ປຄຸຓຕາຍ ໂວທານໍ ປຄຸຓໂວທານໍ။ ຕເທວ ປຖມຊ຺ຊານາທີຫີ ວຸຏ຺ຐຫິຕ຺ວາ ທຸຕິຍຊ຺ຊານາທິອຘິຄມສ຺ສ ປຈ຺ຈຍຕ຺ຕາ ວຸຏ຺ຐານໍ ນາມ ໂຫຕີຕິ ອາຫ “ວຸຏ຺ຐານໍ ປຄຸຓໂວທານ”ນ຺ຕິ။ ກວງ຺ຄວຸຏ຺ຐານໍ ກວງ຺ຄຸປ຺ປຕ຺ຕິ။ ກວງ຺ຄຈິຕ຺ເຕ ຫິ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ຕໍສມງ຺ຄີສມາປຕ຺ຕິໂຕ ວຸຏ຺ຐິໂຕ ນາມ ໂຫຕີ။ ສຌ຺ຌາເວທຍິຕອປ຺ຄໂມ ເອວ ອປ຺ຄມວິໂມກ຺ໂຂ။

ອິທໍ ວຸຏ຺ຐານນ຺ຕິ ອິທໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ໂກສລ຺ລໍ ວຸຏ຺ຐານເຫຕຸກາວໂຕ ວຸຏ຺ຐານໍ။ ຕຖາ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ “ໂວທານມ຺ປີ ຕມ຺ຫາ ຕມ຺ຫາ ສມາທິມ຺ຫາ ວຸຏ຺ຐານ”ນ຺ຕິ (ວິກ။ ໘໒໘)။ ອິມາຍ ປນ ວຸຏ຺ຐານປາຬິຍາ ອສງ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາ “ນິໂຣຘສມາປຕ຺ຕິຍາ ວຸຏ຺ຐານໍ ປາຬິມຸຕ຺ຕກວຸຏ຺ຐານໍ ນາມາ”ຕິ ສມ຺ໂມຫວິໂນທນິຍໍ (ວິກ။ ອຏ຺ຐ။ ໘໒໘) ວຸຕ຺ຕໍ။ ເຍ ປນ “ນິໂຣຘໂຕ ຜລສມາປຕ຺ຕິຍາ ວຸຏ຺ຐ ານ”ນ຺ຕິ ປາຬິຍໍ ນຕ຺ຖີຕິ ວເທຍ຺ຍຸໍ, ເຕ “ນິໂຣຘາ ວຸຏ຺ຐຫນ຺ຕສ຺ສ ເນວສຌ຺ຌານາສຌ຺ຌາຍຕນໍ ຜລສມາປຕ຺ຕິຍາ ອນນ຺ຕຣປຈ຺ຈເຍນ ປຈ຺ຈໂຍ”ຕິ (ປຏ຺ຐາ။ ໑။໑။໒໑໗) ອິມາຍ ປາຬິຍາ ປຏິເສເຘຕພ຺ພາ။

໖໖။ອຍໍ ຈສ຺ສ ອາສໂຍຕິ ເອຕ຺ຖ ອາສຍຊານນາທີນາ ເຍຫິ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍຫິ ເຍຫິ ປໂຣປເຣຫິ ສຕ຺ຕາ ກລ຺ຍາຓປາປາສຍາທິກາ ໂຫນ຺ຕິ, ເຕສໍ ປຊານນໍ ວິກາເວຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ။ ເອວຌ຺ຈ ກຕ຺ວາ ອິນ຺ທ຺ຣິຍປໂຣປຣິຍຕ຺ຕອາສຍານຸສຍຌາຓານໍ ວິສຸໍ ອສາຘາຣຓຕາ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍປໂຣປຣິຍຕ຺ຕນານາທິມຸຕ຺ຕິກຕາຌາຓານໍ ວິສຸໍ ພລຕາ ຈ ສິທ຺ຘາ ໂຫຕີ။

ຖາມຄໂຕຕິ ເອຕຸຖ ຖາມຄມນໍ ນາມ ອຍຸເລສໍ ອສາສາຣໂຕ ກາມຣາຄາທິນໍ ເອວ ອາເວຕິໂກ ສກາໂວ ເວທິຕພຸໂພ, ຍໂຕ “ຖາມຄໂຕ ອນຸສຍໍ ປຊຫຕີ”ຕິ (ປຜິ໊. ມ. ຜ໊໘໑) ວຸຕຸຕໍ.

ອາວຊຊນມຕຸເຕເນວ ສຣຕິ ອາກງຂາຍຕຸຕວຸຕຸຕິກຕຸຕາ. ວຸຕຸຕຍຸຫີ “ອາກງຂປຜິພທຸສໍ ພຸທຸສສຸສ ກຄວໂຕ ຍາຕໍ, ມນສີ ກາຣປຜິພທຸສໍ ພຸທຸສສຸສ ກຄວໂຕ ຍາຕ”ນຸຕິອາທີ (ມຫານິ. ໑໘ຜ໊; ຈູລຸອນິ. ໂມພຣາຊມາຕວປຸຈຸສານິທຸເທສ ໗໘; ປຜິ. ມ. ຜ໊໗໘). ສພຸພຍຸຍຸຕຍຸຍາຕໍ ວິຍ ທີ ສພຸພໍ ກຄວໂຕ ຍາຕໍ ປຣິກມຸມນິຣເປກຸຂນຸຕິ.

ຜ໊໘.ອຸປກຸກິເລສວິມຸຕຸຕຕຸຕາຕິ ເອຕຸຖ ຈິຕຸຕາທີ ເອວ ອຸປກຸກິເລສາ, ນິພຸພຕຸຕກສຸສ ວາ ກມຸມສຸສ ປາຣິພນຸສກິເລສາ. ກສິຕກມຸມປຣິກມຸມຊານນິພຸພຕຸຕນກສິຕກາໂວ ຈຸທຸທສວິເສນ ຈິຕຸຕປຣິທມນໍ ອກິຍຸຍາກິນິຫາໂຣຕິ ສພຸພຕຸຖາປີ ວິ ຣິຍພລສຸສ ພຫູປກາຣຕຸຕາ ວຸຕຸຕໍ “ວີຣິຍກາວນາພລນິພຸພຕຸຕ”ນຸຕິ. ທິພຸພສທິສຕຸຕາຕິ ທິພຸເພ ກວນຸຕິ ທິພຸພໍ, ຍຖາວຸຕຸຕໍ ປ ສາທຈກຸຂຸ, ທິພຸພໍ ວິຍາຕິ ທິພຸພໍ, ອຍຸຍຕໍ ອກິຍຸຍາຕໍ. ທິພຸພວິຫາໂຣ ຈຕຸຕາຣິ ຣູປາວຈຣຊຊານານິ. ເຕສໍ ວເສນ ນິພຸພຕຸ ຕິຕຸວາ ປຜິລທຸສພຸພຕຸຕາ ທິພຸພໍ, ເຕນ ທິພຸພເທຕຸກຕຸຕາ ທິພຸພນຸຕິ ວຸຕຸຕນຸຕິ ທສຸເສຕິ. ທິພຸພວິຫາຣສນຸນິສຸສິຕຕຸຕາຕິ ຣູ ປາວຈຣຈຕຸຕຸຖຊຊາເນນ ນິສຸສຍປຈຸຈເຍນ ນິພຸພຕຸຕຕຸຕາ, ເຕນ ທິພຸພນິສຸສິຕໍ ທິພຸພນຸຕິ ທສຸເສຕິ. ທິວຸສທຸທໍ ອກຸຂຣຈິນຸຕ ກາ ກີລຸອາທີສຸ ປຖນຸຕີຕິ ວຸຕຸຕໍ “ຕໍ ສພຸພໍ ສທຸທສຕຸຖານຸສາເຣນ ເວທິຕພຸພ”ນຸຕິ. ປຸຣິມາ ທີ ຕໂຍ ອຕຸຖາ ກີລຸອຕຸຖສຸສ ວເສນ, ອິຕເຣ ຊຸຕິຄຕິອຕຸຖວເສເນວ ທສຸສິຕາຕິ.

ມນຸສຸສູປຈາຣນຸຕິ ມນຸສຸສໂຄຈຣໍ. ທຍຸກໍ ນ ສກຸກາ ອິຕຸຕຣຂຕຕຸຕາ ຂຕປຈຸຈຸປຸປນຸນສຸສ. “ອາສນຸນຈຸຕິກາ”ຕິອາທີນາ ສນຸຕ ຕິປຈຸຈຸປຸປນຸນວເສນ “ຈວມາເນ ອຸປປຊຊມາເນ”ຕິ ວຸຕຸຕນຸຕິ ທສຸເສຕິ. ‘ໂມຫນິສຸສນຸທຍຸຕຸຕຕຸຕາ”ຕິອາທີນາ ສຕຸຕານໍ ຫີນ ປຕິຕຸຕາທິກາວສຸສ ໂມຫາທິກມຸມນິທານເຫຕຸກຕໍ, ນິສຸສນຸທຜລຕຍຸຈ ທສຸເສຕິ. ທິພຸພຈກຸຂຸສຸສ ປາທກໍ ເອເຕສນຸຕິ ທິພຸພຈກຸຂຸປາທການິ. ເຕນ ວຸຕຸຕໍ “ທິພຸພຈກຸຂຸນາ ສເຫວ ອິຊຊນຸຕີ”ຕິ. ຕານິ ທີສຸສ ປຣິກຕຸຫຍາຕານິ.

ສມາທິຍນຸຕີຕິ ສມາທານານີ, ກມຸມານີ ສມາທານານີ ເອເຕສນຸຕິ ກມຸມສມາທານາ. ສມາທາຕພຸພນານາວິສກມຸມາຕິ ອຕຸ ໂຖ ປຸຣິເມ ອຕຸເຖ, ທຸຕິເຍ ປນ ກມຸມານີ ສມາທາເປນຸຕີຕິ ກມຸມສມາທານາ, ມິຈຸສາທິຍຸຖິຍາ ກມຸມສມາທານາ ມິຈຸສາທິຍຸຖິກມຸມສມາທານາ, ເທຕຸອຕຸເຖ ເຈຕໍ ກຣຕາວຈນໍ.

ຕໍ ວາຈນຸຕິ ຕໍ ອຣິຍານໍ ອຸປວທນວາຈໍ. ຕໍ ຈິຕຸຕນຸຕິ ສມຸຍຸຖາປກຈິຕຸຕໍ. ຕໍ ທິຍຸຖິນຸຕິ ເຍນ ມິຈຸສາຄາເຫນ ອຣິເຍ ອນຸທຸສໍເສ ຕີ, ມິຈຸສາກິນິເວສໍ. ອຍມຸເປຕຸຖ ອຕຸໂຖ – ຍຖາ ນາມ ເຫຕຸສມຸປນຸນສຸສ ກິກຸຂຸໂນ ວິສຸທຸສໍ ສີລໍ, ສມາສຍຸຈ ສມຸປາເທຕຸວາ ກິຕສຸສ ທນຸໂສ ສຕຸປຸປາໂທ ຊີປຸປາກີຍຸຍາຍ ທິຍຸເຄວ ສມຸເມ ອຍຸຍາ, ສຕີ ວາ ອຸປາທິເສເສ ອນາຄາມິຕາ. ເອວເມວໍ ໂຍ ອຣິຍູ ປວາທີ ຍຖາວຸຕຸຕຈິຕຸຕທິຍຸຖີທີ ອປກຸກມິຕຸວາ ອປຸປຕິຣູປໍ ສກາວໍ “ມຍາ, ກນຸເຕ, ຕຸມຸຫາກໍ ອຸປຣິ ວຸຕຸຕ’ນຸຕິ ອຈຸຈຍເທສນາຍ ເຕ ນ ຂມາເປຕິ, ໂສ ກາຍສຸສ ເກທາ ນິຣເຍ ເອວາຕິ. ເຕສຸ ປສນຸນຈິຕຸຕສຸສ ຂມາປນຍຸເທຕຸຖ ເຕສໍ ວາຈາທີນໍ ປທານໍ ປຜິນິສຸສຄຸໂຄວ. ອິໂຕ ສາວຊຊຕຣໍ ນາມ ອຍຸຍໍ ນຕຸຖິ ສພຸພານຕຸຖວິສານໂຕ, ສພຸພທີຕສຸຂປຣິສໍສນໂຕ ຈ.

ກາຍສຸສເກທາຕິ ອິສ ກາຍສທຸໂທ ອຕຸຕກາວປຣິຍາໂຍຕິ ອາຫ “ອຸປາທິນຸນກຸຂນຸສປຣິຈຸຈາຄາ”ຕິ. ຕທນນຸຕຣນຸຕິ ຕສຸສ ມຣຕສງຂາຕສຸສ ຂນຸສປຣິຈຸຈາຄສຸສ ອນນຸຕຣໍ. ອກິນິພຸພຕຸຕກຸຂນຸສຕຸໂຖ ປຣສທຸໂທ, ອໂນຣິມກູຕວຕຸຖຸວິສໂຍ ວາ ສິຍາ, ອວສີວິເສສນມຕຸຕໍ ວາ. ເຕສຸ ປຸຣິມໍ ສນຸສາຍາຫ “ອກິນິພຸພຕຸຕກຸຂນຸສຄຸຄຫເຕ”ຕິ, ປຈຸຈິມສຸສ ປນ ວເສນ “ຈຸຕິໂຕ ອຸທຸສ”ນຸ ຕີ.

ວຸຕຸຕວິປຣິຍາເຍນາຕິ “ສຸຍຸຖຸ ຈຣິຕໍ, ໂສກນໍ ວາ ຈຣິຕ”ນຸຕິອາທີນາ. ທນນຸຕິ ຜາຕນໍ.

ກາຣຕາກາຣຕນຸຕິ ຖານາຍຸຖານໍ. ເຈຕນາເຈຕນາສມຸປຍຸຕຸຕສມຸເມ ນິຣຍາທີນິພຸພານຄາມີປຜິປທາກູເຕ ກມຸມນຸຕິ ຄເທຕຸ ວາ ອາຫ “ກມຸມປຣິຈຸເສທເນວາ”ຕິ. ກມຸມວິປາກນຸຕຣໍ ກມຸມວິປາກວິເສໂສ ກມຸມວິປາກສຸສ ວິກາໂຄ. ອປຸເປຕຸ ນ ສກຸໂກຕິ ອຍຸຖມນວມພລານີ ວິຍ, ຕໍສທີສໍ ອິທຸສີວິສຍາຕໍ ວິຍ ວິກຸພຸພິຕຸໍ, ເອເຕນສຸສ ພລສທິສຕຍຸຈ ນິວາເຣຕິ. ຊານາທີຍາຕໍ ວິຍ

ວາ ອປ຺ເປຕ຺ , ວິກ຺ພ຺ພິຕ຺ຕ຺ຈ຺ຯ ຍທິປິ ທີ ຊານາທິປ຺ຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາຌາຕ໌ ອິສ ລພ຺ຄ໌ ພລນ຺ຕີ ຕສ຺ສ ສວິຕກ຺ກສວິຈາຣຕາ ວຸຕ຺ຕາ, ຕຖາປີ ຊານາທີທີ ວິນາ ປ຺ຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາ ນຕ຺ຖີຕິ ຊານາທີສຫຄຕ໌ ຌາຕ໌ ຕທນ຺ໂຕຄສ໌ ກຕ຺ວາ ເອວ໌ ວຸຕ຺ຕ໌ຯ ອຖ ວາ ສພ຺ພຄ຺ຄ຺ຕ຺ຕຄ຺ຌາຕ໌ ຊານາທີກິຈ຺ຈ໌ ວິຍ ນ ສພ຺ພ໌ ພລກິຈ຺ຈ໌ ກາຕ຺ ສກ຺ໂກຕີຕີ ທສ຺ເສຕ຺ ‘‘ຊານ໌ ທ຺ຕ຺ວາ ອປ຺ເປຕ຺, ອິທ຺ສີ ທ຺ຕ຺ວາ ວິກ຺ພ຺ພິຕ຺ຕ຺ຈ ນ ສກ຺ໂກຕີ’’ຕິ (ວິກ຺ ມູລຍິ຺ ໑໓໑) ວຸຕ຺ຕ໌, ນ ປນ ກສ຺ສຈິ ພລສ຺ສ ຊາໂນທ຺ສິກາໂວຕີ ທພ຺ຄພ຺ພ໌ຯ

ວິຈຍຫາຣສມ຺ປາຕວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຄິຕາຯ

໓ຯ ຍຸຕ຺ຕິຫາຣສມ຺ປາຕວຕ຺ຕນາ

໖໕ຯ ປພິປກ຺ຂປພິພາລຸຫາ ກຸສລາ ຌມ຺ມາ ອຸປ຺ປ຺ຊຊິຕ຺ເມວ ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕີ, ອຸປ຺ປນ຺ນາປີ ສມ຺ມເທວ ອຕ຺ຕໂນ ກິຈ຺ຈ໌ ກາຕ຺ ອສມຕ຺ຖຕາຍ ອນຸປ຺ປນ຺ນສທິສາຕິ ປພິປກ຺ຂນິວາຣເຕນ ກຸສລານ໌ ຌມ຺ມານ໌ ກິຈ຺ຈກຣຕາກາວ໌ ທສ຺ເສຕ຺ ‘‘ມນຈ຺ລຍ຺ຄານີ… ເປ… ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕ໌ຯ ວິຫຣນ຺ຕສ຺ສາຕິ ວິຫຣຕເຫຕຸຯ ວິຫຣນ຺ໂຕຕີ ເອຕ຺ຖາປີ ເອເສວ ນໂຍ, ເຕນ ຣກ຺ຂິຕຈິຕ຺ຕຕາ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ເອກນ຺ໂຕ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ປໂຄຈຣຕາຍ ຈ ສໍວຕ຺ຕຕີຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ວຸຕ຺ຕນເຍນາຕິ ມິຈ຺ຊາສງ຺ກປ຺ປານ໌ ອວສຣ໌ ອທຕ຺ວາ ວິໂສຌິຕເນກ຺ຂມ຺ມາທິວິຕກ຺ກຕາຍຯ ອວິປຣີຕເມວາຕິ ກາຍາທິອສຸກາທິໂຕ ອາທານ໌ຯ ວິນິປາຕກຍນ຺ຕີ ທຸຄ຺ຄຕິກຍ໌ຯ ສພ຺ໂພປີ ຈາຍມຕ຺ໂຖຕີ ‘‘ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ປໂຄຈໂຣ ສມ຺ມາທິຍ຺ຄີ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິອາທີສຸ ອຕ຺ໂຖ ຍຸຕ຺ຕິຍາ ຍຸຕ຺ໂຕ ເອວ ອນຣູປ ກາຣຕາກາວໂຕຯ

ຍຸຕ຺ຕິຫາຣສມ຺ປາຕວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຄິຕາຯ

໔ຯ ປທຍ຺ຄານຫາຣສມ຺ປາຕາທິວຕ຺ຕນາ

໖໖ຯ ຍສ຺ມາ ວາ ສໍກິເລສໂຕ ຣກ຺ຂິຕຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຕີຕ໌ ສຸຈຣິຕານີ ປາຣິປູຣີ ຄຈ຺ລນ຺ຕີ, ຕສ຺ມາ ຣກ຺ຂິຕຈິຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ເອຕ຺ຖ ຍາຍ໌ ຣກ຺ຂິຕຈິຕ຺ຕຕາ, ສາ ກາຍສຸຈຣິຕາທີນ໌ ຕີຕ຺ຕ໌ ສຸຈຣິຕານ໌ ປທຍ຺ຄານນ຺ຕີ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ອຕ຺ຕາສີນນ຺ຕີ ອຕ຺ຕປຣາສີນ໌ຯ

ຕໂຕ ເອວາຕິ ກາຣຕຄ຺ຄທເຕນ ຜລສ຺ສ ຄທີຕຕ຺ຕາ ເອວຯ

໖໗ຯຕຕ຺ໄຖຕິສທ຺ໂທຕີ ‘‘ປຣິປາລິຍຕີ’’ຕີ ອິຕິສທ຺ໂທຯ

ກ຺໑-໔ຯ ປາລຸອິຍ໌ ປຄ຺ຈິນ຺ທ຺ຣິຍານີ ຕີທີ ຂນ຺ເຣທີ ສງຄທີຕານີຕີ ເອຕ຺ຖ ສທ຺ຣາວິຣິຍສຕິນ຺ທ຺ຣິເຍທີ ປາຕິໂມກ຺ຂາທີ ຕິວິຣ໌ ສີລ໌ ຄທີຕ໌ ໂສເຣຕພ຺ພຕ຺ຕາຯ ເຕສນ຺ຕີ ເຕທີ ສີລກ຺ຂນ຺ໂຣ ສງຄທີໂຕຯ ສມາຮິປຄ຺ຄິນ຺ທ຺ຣິເຍທີ ສມາຮິປຄ຺ຄາກ຺ຂນ຺ຣາ ຄທີຕາຕີ ປາກ ໂຍຍມຕ຺ໂຖ, ຕຖາ ເສສມ຺ປີຕີ ອາທ ‘‘ອິໂຕ ປເຣສຸ…ເປ… ວຸຕ຺ຕນຍເມວາ’’ຕີຯ

ກ຺໖ຯເທຕຸເທຕຸສມ຺ປ຺ປນ຺ນປ຺ຈ຺ຈຍປ຺ຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນສງຂາຕສ຺ສາຕີ ເອຕ຺ຖ ເທຕຸປ຺ຈ຺ຈຍວິກາໂຄ ເທຍ຺ຄາ ວຸຕ຺ໂຕເຍວຯ

ປທຍ຺ຄານຫາຣສມ຺ປາຕາທິວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຄິຕາຯ

ນິສ຺ສກຫາຣສມ຺ປາຕວຕ຺ຕນາ

ອິທານິ ຍສ຺ມາ ສຸຕ຺ເຕສຸ ຫາຣານ໌ ໂຍຊນານຍທສ຺ສນຕ຺ຕາ ຫາຣສມ຺ປາຕເທສນາ ຫາຣວິກາງຄເທສນາ ວິຍ ນ ຫາຣສຣູປມຕ຺ຕທສ຺ສນຕ຺ຕາ, ຕສ຺ມາ ເປຍໂກປເທເສ ອາຄຕນຍານຸສາເຣນ ອປເຣທີ ວິປຣີຍາເຍທີ ຫາຣສມ຺ປາຕໂຍຊນາວິຮີ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ອປີຈາ’’ຕີອາທີມາທຯ ຕຕ຺ຖ ວິຊ຺ຊາວິຊ຺ຊາຍ ກຸສລາກຸສລຈິຕ຺ຕປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ອໂລກາໂທສໂລກໂທສາປີ ປຣມ຺ປຣກາເວນ ປວຕ຺ຕນ຺ຕີ ນິທານກາວໂຕຕີ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ລ ຌມ຺ມາ…ເປ… ມູລານີ’’ຕີ ອາທຯ ຍຖາ ຈ ນິທານກາເວນ

ປຸພ຺ພງຄມຕາ, ເອວໍ ອຕ຺ຕໂນ ວເສວຕ຺ຕເນນາປີ ປຸພ຺ພງຄມຕາ ລພ຺ກເຕວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ “ສາຂິປ໌ຕິການໍ ອຂິປ໌ຕິ, ສພ຺ພຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທານໍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ”ຕິ။ ອໂລກສ຺ສາຕິ ອໂລກຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທສ຺ສ။ ເນກ຺ຂມ຺ມຈ຺ຉນ຺ເທນາຕິ ກຸສລຈ຺ຉນ຺ເທນ။ ເນກ຺ຂມ຺ມສທ຺ໂທ ປພ຺ພຊ຺ຊາທີສຸ ນິຣຸລ຺ໂຫ။ ວຸຕ຺ຕລ຺ຫິ –

“ປພ຺ພຊ຺ຊາ ປຖມໍ ຊານໍ, ນິພ຺ພານລ຺ຈ ວິປສ຺ສນາ;

ສພ຺ເພປີ ກຸສລາ ຌມ຺ມາ, ‘ເນກ຺ຂມ຺ມ’ນ຺ຕິ ປວຸຈ຺ຈເຣ”ຕິ။ (ອິຕິວຸ။ ອຎ຺ຖ။ ໑໐໙; ທີ။ ນິ။ ຎີ။ ໒။໓໕໙; ອ။ ນິ။ ຎີ။ ໒။໔။໖໖)
–

ເຕສຸ ອິຌ ກຸສລາ ຌມ຺ມາ ອຂິປ຺ເປຕາ။ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ “ກຸສລຈ຺ຉນ຺ເທນາ”ຕິ။ ເນກ຺ຂມ຺ມຈ຺ຉນ຺ເທນ ອຸປນິສ຺ສຍກູເຕນ, ນ ອຂິປ ຕິກູເຕນ။ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ອໂລກປ຺ປຌາໂນ ເຈ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ, ເນກ຺ຂມ຺ມຈ຺ຉນ຺ເທນ ອຸປນິສ຺ສຍກູເຕນ ມໂນ ຕສ຺ສ ປຸພ຺ພງຄໂມ ໂຫຕິ။ ເສສປທທ຺ວເຍປີ ເອເສວ ນໂຍ။

ຍທ຺ເຄນ ເຕສໍ ຌມ຺ມານໍ ມໂນ ປຸພ຺ພງຄມໍ, ຕທ຺ເຄນ ເຕສໍ ເຊຎ຺ຖໍ, ປຌານລ຺ຈາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ “ມໂນເສຎ຺ຖາຕິ ມໂນ ເຕສໍ ຌມ຺ມານ”ນ຺ຕິອາທີ။ ມໂນມຍຕາ ມເນນ ກຕາທິກາໂວ, ໂສ ຈ ມນສ຺ສ ເຕສໍ ສຫຊາຕາທີນາ ປຈ຺ຈຍກາໂວ ເອວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ “ມໂນມຍາຕິ…ເປ… ປຈ຺ຈໂຍ”ຕິ။ ເຕ ປນາຕິ ເອຕ຺ຖ ປນ-ສທ຺ໂທ ວິເສສຕ຺ຖທີປໂກ, ເຕເນຕໍ ທສ຺ເສຕິ – ຍທິປີ ເຕສໍ ຌມ຺ມານໍ ຉນ຺ທາທໂຍປີ ປຈ຺ຈຍາ ເອວ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍາທິປຈ຺ຈເຍນ ປນ ສວິເສສໍ ປຈ຺ຈຍກູຕສ຺ສ ມນສ຺ເສວ ວເສເນວ ວຸຕ຺ຕໍ “ມໂນມຍາ”ຕິ။ ຕຕ຺ຖ ຉນ຺ທສມ຺ທານິຕາຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕເນກ຺ຂມ຺ມາທິຉນ຺ເທນ ຌມ຺ມາ ອຸທ຺ຌມ຺ທ຺ຌໍ ນີຕາ, ຕໂຕ ສມ຺ທາຄຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ။ ຕໂຕ ເອວ ເນກ຺ຂມ຺ມວິຕກ຺ກາທີໂຕ ສມ຺ປ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ ອນາວິລສງ຺ກປ຺ປສມ຺ຎ຺ຖານາ။ ຕຊ຺ຊາມໂນວິລ຺ຌາຌາຕຸສມ຺ຜສ຺ເສນ ສ ຫາຣິຎ຺ຖານໂຕ ຜສ຺ສສໂມຌານາ။ “ຜຸຎ຺ໂຖ, ກິກ຺ຂເວ, ເວເທຕິ, ຜຸຎ຺ໂຖ ສລ຺ຊານາຕິ, ຜຸຎ຺ໂຖ ເຈເຕຕີ”ຕິ (ສໍ။ ນິ။ ໔။໙໓) ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ။ ອິທໍ ມໂນກມ຺ມນ຺ຕິ ກາຍງ຺ຄວາຈງ຺ຄໂຈປນໍ ອກຕ຺ວາ ສທ຺ຌາສມນ຺ນາຄເຕນ ປສນ຺ເນນ ມນສາ ປວຕ຺ຕໍ ອິທໍ ກຸສລໍ ມ ໂນກມ຺ມໍ။ ຕໍ ປນ ອນກິຊ຺ຊາສຫຄຕໍ, ອພ຺ຍາປາທສຫຄຕໍ, ສມ຺ມາທິຎ຺ຖິສຫຄຕນ຺ຕິ ຕິວິຌໍ ໂຫຕິ။

ກາສຕີຕິ ອວິສໍວາທນາທີນາ ວາຈງ຺ຄໂຈປນາວເສນ ປວຕ຺ເຕນ຺ຕິຍາ ວຈີວິລ຺ລຕ຺ຕິຍາ ສາເຌຕພ຺ພໍ ສາເຌຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ, ເຕນ ກາຍທ຺ວາຣໂຕ ປວຕ຺ຕກຸສລວຈີກມ຺ມມ຺ປີ ສງ຺ຄຫິຕໍ ໂຫຕິ။ ຕຖາ ຫິ ວກ຺ຂຕິ “ວຈີວິລ຺ລຕ຺ຕິວິປ຺ຜາຣໂຕ, ຕຖາ ສາທິຍນ຺ໂຕ ຈ ກາສຕີ”ຕິ။ ສພ຺ພມ຺ປີ ວຈີກມ຺ມໍ ສຈ຺ຈາທິວເສນ ຈຕຸພ຺ພິຌໍ။ ກໂຣຕີຕິ ອຕ຺ຕໂນ, ປເຣສລ຺ຈ ຫິຕາຫິຕານິ ກາຣຕາກາຣເຕຫິ ກາຍງ຺ຄໂຈປນາວເສນ ປວຕ຺ເຕນ຺ຕິຍາ ກາຍວິລ຺ລຕ຺ຕິຍາ ສາເຌຕພ຺ພໍ ສາເຌຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ, ເຕນ ວຈີທ຺ວາຣໂຕ ປວຕ຺ຕກຸສ ລກາຍກມ຺ມມ຺ປີ ສງ຺ຄຫິຕໍ ໂຫຕິ။ ຕຖາ ຈ ວກ຺ຂຕິ “ກາຍວິລ຺ລຕ຺ຕິວິປ຺ຜາຣໂຕ, ຕຖາ ສາທິຍນ຺ໂຕ ຈ ກໂຣຕີ”ຕິ (ເນຕ຺ຕິ။ ອຎ຺ຖ။ ກ໖ ມິສ຺ສກຫາຣສມ຺ປາຕວຕ຺ຕນາ)။ ກມ຺ມປຖວເສນ ຄຍ຺ຫມາເນ ປາຕາຕິປາຕາທິວເສນ ຕໍ ຕິວິຌໍ ໂຫຕິ။ ເຕນາຫ “ອິຕິ ທສກຸສລກມ຺ມປຖາທສ຺ສິຕາ”ຕິ။ ທສປຸລ຺ລກິຣິຍວຕ຺ຖຸວເສນາປີ ຄາຖາຍ ອຕ຺ໂຖ ຍຸຊ຺ຊຕິ။ ຕຖາ ຫິ ວກ຺ຂຕິ “ໂສ ປສນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ”ຕິອາທີ။ ກາສຕີ ວາ ກໂຣຕີ ວາ ເກວລໍ ມນສາ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ອນິຍມຕ຺ໂຖ ວາ-ສທ຺ໂທ။ ຕຖາ ເຈວ ສໍວຕ຺ຕິຕໍ။

ທສວິຌສ຺ສ ກຸສລກມ຺ມສ຺ສາຕິ ທສວິຌສ຺ສ ກຸສລກມ຺ມປຖກມ຺ມສ຺ສ, ວກ຺ຂມານນເຍນ ວາ ທສປຸລ຺ລກິຣິຍວຕ຺ຖຸສງ຺ຂາຕສ຺ສ ກຸສລກມ຺ມສ຺ສ။ ນນຸ ຕຕ຺ຖ ທານາທິມຍໍ ຕິວິຌເມວ ປຸລ຺ລກິຣິຍວຕ຺ຖຸ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ? ສຈ຺ຈໍ, ຕໍ ປນ ອິຕເຣສໍ ຕທນ຺ໂຕຄຌຕ຺ຕາ။

“ສຸຂມນ຺ເວຕີ”ຕິ ສງ຺ເຂເປນ ວຸຕ຺ຕໍ ສຸຂານຸຄມໍ ວິຕ຺ຖາເຣນ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ອິຌສ຺ສຸ ປຸ໌ຣິໂສ”ຕິອາທິມາຫ။ ຕຕ຺ຖ ເອວໍ ສນ຺ຕນ຺ຕິ ເອວໍ ກູຕໍ, ອປ຺ປຫີນານຸສໂຍ ຫຸຕ຺ວາ ສຸຂເວທນີຍຜສ຺ສສມ຺ກູຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ။

ຕຕ຺ຖ “ຍໍ ມໂນ”ຕິອາທີນາ ຄາຖາຕ຺ຖວເສນ ຈຕຸສຈ຺ຈໍ ນິທ຺ຌາເຣຕິ။ ອາທິໂຕ ວວຕ຺ຖາປີເຕສຸ ຂນ຺ຌາທີສຸ ຂນ຺ຌມ຺ເຂນ ສຈ຺ຈານໍ ກຖິຕຕ຺ຕາ ສຕ຺ຕານໍ ກິນ຺ນຣຸຈິກາວໂຕ ນານານເຍຫິ ວິປສ຺ສນາກູມິໂກສລ຺ລຕ຺ຖໍ, ປຸພ຺ພາປຣສມ຺ພນ຺ຌທສ຺ສນຕ຺ຖລ຺ຈ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ “ເອວໍ…ເປ… ນິທ຺ຌາເຣຕພ຺ພານິ”ຕິ။ ສຈ຺ຈມຸເຂນ ອສ຺ສາທາທີເກ ນິທ຺ຌາເຣຕ຺ວາ ເທສນາຫາຣສມ຺ປາຕໍ ໂຍເຊຕຸໍ “ຕຕ຺ຖ ສມ຺ທເຍນາ”ຕິອາທິມາຫ, ຕໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ။ ຍລ຺ເຫຕ຺ຖ ອລ຺ລມ຺ປີ ອຕ຺ຖໂຕ ນ ວິກຕ຺ຕໍ, ຕໍ ເຫຎ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕນຍຕ຺ຕາ, ອຸຕ຺ຕານ ຕ຺ຖຕ຺ຕາ ຈາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ။

ມນນລກ຺ຂເຓຕີ ມນນລກ຺ຂຓເຫຕຸ. ‘‘ມນນລກ຺ຂເຓນາ’’ຕິ ວາ ປາໂຖ. ອິທາກາວໂຕ ພ຺ຍາປາຣາກາວໂຕ. ເຍນ ປສາເທນ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ມໂນ ‘‘ປສນ຺ໂນ’’ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ສ ປສາທສ຺ສ ກິຈ຺ຈໍ ມເນ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ອາຫ ‘‘ອກາລຸສິຍໂຕ, ອາຣມ຺ມຓສ຺ສ ໂອກປ຺ປນໂຕ ຈ ປສນ຺ເນນາ’’ຕິ. ຕຖາ ສາຫິຍນໂຕຕິ ວາຈາຍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ອວຕ຺ວາວ ຜສ຺ສສາຫິຍນໂຕ ອນ຺ຊານ ໂຕ. ຫຸຕິເຍ ຕຖາ ສາຫິຍນໂຕຕິ ກາເຍນ ກາຕພ຺ພໍ ຍຖາ ກຕໍ ໂຫຕິ, ຕຖາ ວາຈາຍ ສໍວິຓານໂຕ. ຕຖາ ປສຸຕຕ຺ຕາຕິ ຍຖາ ສຸຂມນ຺ເວຕິ, ຕຖາ ອຸປ໌ຈິຕຕ຺ຕາ ເອວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕໂຕຕິ ຕໂຕ ກາຣຓາ, ມນສາ ປສນ຺ເນນ, ກາສເນນ, ກຣເຓນ ຈ ເຫຕຸນາ ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ອນລ຺ລຕ຺ຖາຕິ ເອຕສ຺ມິ ປນ ອຕ຺ເຖ. ຕໂຕຕິ ຕໂຕ ເອວ. ໂຍ ຫິ ປສນ຺ນມໂນ ເຕນ ຍໍ ກາສນໍ, ກຣຕລ຺ຈ, ຕໂຕ ເອວ ນໍ ສຸຂມນ຺ເວຕິຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ສາຕກາວໂຕຕິ ສາຕເວທນາກາວໂຕ. ອິຍ຺ຖກາວໂຕຕິ ມນາປກາວໂຕ. ກມ຺ມໂຕ ວິ ປາກຸປ຺ປຕ຺ຕິຜລທານສມຕ຺ຖກາເວນ ກມ຺ມສ຺ສ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕ຺ຕາ ວິປາກສ຺ເສວ ອນິພ຺ພຕ຺ຕຕ຺ຕາຕິ ອາຫ ‘‘ກຕູ…ເປ… ອນ຺ເວຕີຕິ ວຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ກາຣຓາຍຕ຺ຕ ວຸຕ຺ຕິໂຕຕິ ກຕກາວເຫຕຸກຕ຺ຕາ ກມ຺ມສ຺ສາຕິ ອຜິປ຺ປາໂຍ. ອສງກນ຺ຕິໂຕຕິ ຍສ຺ມິ ສນ຺ຕາເນ ກມ຺ມໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕໍ, ຕທລ຺ລສນ຺ຕານາ ສງກມນໂຕ.

ອານິປຈ຺ຈໂຍຄໂຕຕິ ສຫຊາຕານິປຕິວເສນ ອານິປຈ຺ຈຍຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ. ສຫຊາຕຊມ຺ມານລ຺ທີ ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ມນສ຺ສ ວເສນ ປ຺ຸພ຺ພງຄມຕາ ອິຊານິປ຺ເປຕາ. ຕໂຕ ເອວາຕິ ອານິປຈ຺ຈໂຍຄໂຕ ເອວ. ມນສ຺ສາຕິ ອຸປໂຍຄຕ຺ເຖ ສາມິວຈນໍ. ເຕສໍ ຊມ຺ມານນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຊ. ກຸສລກາໂວ ຍຸຊ຺ຊຕິ ປສາທສ຺ສ ໂຍນິໂສມນສິກາຣເຫຕຸກຕ຺ຕາ . ນນຸ ວິກຊ຺ຊພ຺ຍາກຣເຓສຸ ເຕສໍ ສາວການໍ ສທ຺ຊາ ອຸປ຺ປ຺ຊຊຕີຕີ? ນາຍໍ ສທ຺ຊາ, ຕທາກາຣາ ປນ ອກຸສລາ ຊມ຺ມາ ຕຖາ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ. ຕຖາ ຫິ ວກ຺ຂຕິ ‘‘ນາຍໍ ປສາໂທ’’ຕິອາທິ (ເນຕ຺ຕີ. ອຍ຺ຖ. ກຝ ມິສ຺ສກຫາຣສມ຺ປາຕວຕ຺ຓນາ). ສຸຂໍ ອນ຺ເວຕີຕິ ຍຸຊ຺ຊຕິ ກມ຺ມສ຺ສ ຜລທາເນ ສມຕ຺ຖກາວໂຕ. ຍຖາ ຫິ ກຕໍ ກມ຺ມໍ ຜລທານສມຕ຺ຖໍ ໂຫຕິ, ຕຖາ ກຕໍ ອຸປ໌ຈິຕນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ.

ມໂນປວິຈາຣາ ອິຊ ເນກ຺ຂມ຺ມສິຕາ ໂສມນສ຺ສູປວິຈາຣາ, ອຸເປກ຺ຂູປວິຈາຣາ ຈ ເວທິຕພ຺ພາ ກຸສລາທິກາຣຕ຺ຕາ. ເຕ ປນ ຍສ຺ມາ ຈິຕ຺ຕໍ ນິສ຺ສາເຍວ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ນານິສ຺ສາຍ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ມໂນ ມໂນປວິຈາຣານໍ ປທຍ຺ຖານ’’ນ຺ຕິ. ກຸສລປກ຺ຂສ຺ສ ປທຍ຺ຖານນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ກຸສໂລ ຕາວ ຜສ຺ໂສ ກຸສລສ຺ສ ເວທນາກ຺ຂນ຺ຊສ຺ສ ສລ຺ຍາກ຺ຂນ຺ຊສ຺ສ ສງຂາຣກ຺ຂນ຺ຊສ຺ສ ສຫຊາຕາທິ ນາ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ. ‘‘ຜຸຍ຺ໂຖ, ກິກ຺ຂເວ, ເວເທຕິ, ຜຸຍ຺ໂຖ ສລ຺ຊານາຕິ, ຜຸຍ຺ໂຖ ເຈເຕຕີ’’ຕິ (ສໍ. ນິ. ໔.໙໓) ວຸຕ຺ຕໍ. ເອວໍ ເວທ ນາທີນມ຺ປິ ເວທິຕພ຺ພໍ. ສທ຺ຊາທີນມ຺ປິ ປຈ຺ຈຍກາເວ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖິ. ສພ຺ພສ຺ສາຕິ ຈຕຸກູມກສ຺ສ. ການາວຈຣາ ຫິ ກຸສ ລາ ຊມ຺ມາ ຍຖາຣຫໍ ຈຕຸກູມກສ຺ສາປີ ກຸສລສ຺ສ ປຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕິ, ເອວໍ ອິຕຣກູມກາປີ.

‘‘ປສນ຺ເນນ ມນສາ ກາສຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ວິເສສໂຕ ສມ຺ມາວາຈາປຈ຺ຈຍໍ ກາສນໍ ອິຊານິປ຺ເປຕນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ກາສຕີຕິ ສມ຺ມາ ວາຈາ’’ຕິ. ຕຕ຺ຖາຍມຜິປ຺ປາໂຍ ‘‘ກາສຕີຕິ ຍມິທໍ ປທໍ, ອິມິນາ ສມ຺ມາວາຈາ ຄທິຕາ ໂຫຕີ’’ຕິ. ກໂຣຕີຕິ ສມ຺ມາກມ຺ມນ຺ໂຕຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເອເສວ ນໂຍ. ສຸປຣິສຸທ຺ເຊ ກາຍວຈີກມ຺ເມ ຖິຕສ຺ສ ອາຊີວປາຣິສຸທ຺ຊິ, ນ ອິຕຣສ຺ສາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ເຕ ສມ຺ມາອາຊີວສ຺ສ ປທຍ຺ຖານ’’ນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຖ ເຕຕິ ສມ຺ມາວາຈາກມ຺ມນ຺ຕາ. ຍສ຺ມາ ປນ ອາຊີວຍ຺ຖມເກ ສີເລ ປຕິຍ຺ຖິຕສ຺ສ ອຸປ຺ປນ຺ນານຸປ຺ປນ຺ນານໍ ອກຸສລຊມ຺ມານໍ ປຫານານຸປ຺ປາທນານິ, ອນຸປ຺ປນ຺ນຸປ຺ປນ຺ນານໍ ກຸສລຊມ຺ມານໍ ອຸປ຺ປາທນປາຣິປູຣີຍາ ຈ ສມ຺ກວນ຺ຕິ, ຕຖາ ສມ຺ ມາວາຍາເມ ຖິຕສ຺ເສວ ກາຍາທີສຸ ສຸກສລ຺ຍາທິວິທ຺ຊໍສິນີ ສມ຺ມາສຕິ ສມ຺ກວຕິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ສມ຺ມາອາຊີໂວ…ເປ… ປທຍ຺ຖານ’’ນ຺ຕິ. ເຊຍ຺ຖກສີລໍ ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວໂຣ, ສທ຺ຊາສາຊໂນ ຈ ໂສຕິ ອາຫ ‘‘ຕໍ ສີລສ຺ສ ປທຍ຺ຖານ’’ນ຺ຕິ.

ເຕສນ຺ຕິ ກາຍວຈີກມ຺ມານໍ. ກມ຺ມປຈ຺ຈຍຕາຍາຕິ ກຸສລກມ຺ມເຫຕຸກຕາຍ.

ປທຕ຺ໂຖ ຈ ວຸຕ຺ຕນເຍນາຕິ ‘‘ມນນໂຕ ອາຣມ຺ມຓວິຊານນໂຕ’’ຕິອາທິນາ.

ອຍໍອາວຍ຺ໂຜຕິ ອຍໍ ສກາຄວິສກາຄຊມ຺ມາວຍ຺ຜນວເສນ ອາວຍ຺ໂຜ. ເອຕ຺ຖ ຫິ ກຸສລມູລສມ຺ມຕ຺ຕມຄ຺ຄາທີນິທ຺ຊາຣຓາ ສກາຄຊມ຺ມາວຍ຺ຜນາ. ອວິຊ຺ຊາກວຕຕ຺ຫານໍ ນິທ຺ຊາຣຓາ ວິສກາຄຊມ຺ມາວຍ຺ຜນາ.

ວິກຕ຺ຕິຫາເຣ ປທຍ຺ຖານກູມິວິກາຄາ ວຸຕ຺ຕນຍາ, ສຸວິລ຺ເລຍ຺ຍາ ຈາຕິ ຊມ຺ມວິກາຄເມວ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ນຍິທ’’ນ຺ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ‘‘ນຍິທໍ ຍຖາຣຸຕວເສນ ຄເຫຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ເນຍ຺ຍຕ຺ຖຕໍ ວຕ຺ວາ ‘ໂຍຫີ’’ຕິອາທິນາ ຕໍ ວິວຣຕິ. ‘‘ທຸກ຺ຂເມວ ອນ຺ເວ

ຕິ’’ຕິ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ, ນນຸ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ທີເຕສິຕາ ກຸສລເມວາຕິ? ນຢິທມິທີສໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ອຘມ຺ມໍ ປນ ຘມ຺ໂມຕິ, ຘມ຺ມລ຺ຈ ປນ ອຘມ຺ໂມຕິ ທີປເນນ ໂລກສ຺ສ ສພ຺ພານຕ຺ຖພິຊຼຼຸເຕສຸ ສກລທິຕສ຺ຊປາຍປຜິກ຺ເຂປເກສຸ ຕິຕ຺ຖກເຣສຸ ອສນ຺ຕ ຄຸຕສມ຺ກາວນວເສນ ປວຕ຺ຕມິຈ຺ຉາຘິໂມກ຺ຂໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ໂຍ ທິ ໂລເກ ອປ຺ປມຕ຺ຕກມ຺ປີ ປຸລ຺ລໍ ກາຕ຺ການໍ ປາປີກໍ ທິຜ຺ຖີ ນິສ຺ສາຍ ປຜິພາຫຕິ, ໂສປີ ຄາຣຍ຺ໂຫ, ກິມ຺ງຄໍ ປນ ອຣິຍວິນເຍ ສມ຺ມາປຜິປຕ຺ຕີ ປຜິພາຫນ຺ເຕສູຕິ ທຸກ຺ຂຜລາວ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ກາວນາປສໍສາ ປຍິຣຸປາສນາ຺ ຕຖາ ທິ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ນ ໂຂ ອຫໍ, ໂມຘປຸຣິສ, ອຣຫຕ຺ຕສ຺ສ ມຈ຺ຉຣາຍາມິ, ອປີຈ ຕຸຍ຺ເຫເວຕໍ ປາປກໍ ທິຜ຺ຖິຄຕໍ…ເປ… ທີຘຣຕ຺ຕໍ ອທີຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍ ສໍວຕ຺ຕຕີ’’ຕິ (ທີ຺ ນິ຺ ໓຺໗), ‘ໂຍ ນິນ຺ທີຍໍ ປສໍສຕິ (ສ຺ຸ ນິ຺ ໖໖໖; ສໍ຺ ນິ຺ ໑຺໑໘໐, ໑໘໑; ອ຺ ນິ຺ ໔຺໓; ເນຕ຺ຕິ຺ ໙໔), ສພ຺ພສ຺ສາປີ ອນຕ຺ຖສ຺ສ ມູລໍ ພາລູປເສວນາ’’ຕິ ຈ຺

ອິທລ຺ທິ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ‘‘ມໂນປຸພ຺ພງ຺ຄມາ…ເປ…ປທ’’ນ຺ຕິ (ຘ຺ ປ຺ ໑, ໔) ປຖມໍ ຄາຖໍ ສນ຺ຘາຍ ວທຕິ຺ ເອຕສ຺ສາຕິ ສໍວຕ຺ຕິຍ ມານສຸຕ຺ຕສ຺ສ຺

ກິຈ຺ຈປລ຺ລຕ຺ຕິຕິ ອຘິປຕິປຈ຺ຈຍສງ຺ຂາຕສ຺ສ ກິຈ຺ຈສ຺ສ ປລ຺ລາປນໍ຺ ປຘານປລ຺ລຕ຺ຕິຕິ ປຘານກາວສ຺ສ ປລ຺ລາປນາ຺ ສທ ຊາຕປລ຺ລຕ຺ຕິຕິ ເຕສໍ ຘມ຺ມານໍ ມນສາ ສທກາວປລ຺ລາປນາ຺

ມຫາກູຕາຕິຕິ ອິຕິສທ຺ໂທ ອາທິອຕ຺ໂຖ, ເຕນ ມຫາກູຕາວິນາກາວີ ສພ຺ໂພ ຣູປຘມ຺ໂມ ສງ຺ຄຍ຺ຫຕິ຺

‘‘ມໂນປຸພ຺ພງ຺ຄມາ’’ຕິ ສມາສປເທ ‘‘ມໂນ’’ຕິ ປທໍ ຕທວຍວມຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ເນວ ປທສຸທ຺ຘິ’’ຕິ຺ ເຕເນວາຫ ‘‘ມໂນປຸພ຺ພງ຺ຄມາ ຕິ ປທສຸທ຺ຘິ’’ຕິ຺ ‘‘ຉາຍາວ ອນປາຍິນີ’’ຕິ ອິທໍ ສຸຂານຸຄມສ຺ສ ອຸທາຫຣຕມຕ຺ຕໍ, ນ ຍຖາຘິປ຺ເປຕຕ຺ຖປຣິສມາປນໍ຺ ‘‘ສຸຂມນ຺ເວຕິ’’ຕິ ປນ ຍຖາຘິປ຺ເປຕຕ຺ຖປຣິສມາປນນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ປທສຸທ຺ຘິ ເຈວ ອາຣມ຺ກສຸທ຺ຘິ ຈາ’’ຕິ຺

ເອກຕ຺ຕຕາຕິ ມໂນປຸພ຺ພງ຺ຄມາທີສາມລ຺ລໍ ສນ຺ຘາຍ ວທຕິ຺ ເອວໍ ເສເສສຸປີ຺ ເວມຕ຺ຕຕາ ‘‘ມໂນປຸພ຺ພງ຺ຄມາ’’ຕິອາທີນາ ສາມລ຺ລໂຕ ວຸຕ຺ຕຘມ຺ເມ ປສາໂທ ຘາຣຕາຍ ນິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ປສນ຺ນສງ຺ຂາເຕ ວິເສເສ ອວຜ຺ຖາປນໂຕ຺ ເສເສສຸປີ ເອເສວ ນໂຍ຺ ປສາໂທ ສິເນຫສກາໂວ, ອສ຺ສທ຺ຘິຍໍ ວິຍ ລູຂສກາວໍ ໂທສໍ ວິໂນເທຕີຕິ ອາຫ ‘‘ພ຺ຍາປາທວິກ຺ຂມ຺ກນໂຕ’’ຕິ຺ ພທີທ຺ຘາຕິ ສທ຺ເຘຍ຺ຍວຕ຺ຖໍ ສນ຺ຘາຍາຫ຺ ໂອກປ຺ປນໂຕຕິ ອາຣມ຺ມຕໍ ອນຸປວິສິຕ຺ວາ ອນຸປກ຺ຂນ຺ທິຕ຺ວາ ສທ຺ທຫນໂຕ຺

ເທຍ຺ຍຘມ຺ມາທໂຍຕິ ເອຕ຺ຖ ອາທິສທ຺ເທນ ສໍເວຄທີໂຣຕ຺ຕປ຺ປາສິຕມຕ຺ຑລາທໂຍ ສງ຺ຄຍ຺ຫນ຺ຕິ຺ ອິຜ຺ຖາຣມ຺ມຕາທໂຍຕິ ອາທິສທ຺ເທນ ອິຜ຺ຖມຊ຺ຊຕ຺ຕາຣມ຺ມຕາ, ທ຺ວາຣຘມ຺ມາ, ມນສິກາໂຣຕິ ເອວມາທີນໍ ສງ຺ຄໂຫ ທຜ຺ຖພ຺ໂພ຺ ຕຖາ ຜສ຺ໂສຕິ ຍຖາ ເວທນາທີນໍ ອິຜ຺ຖາຣມ຺ມຕາທໂຍ ປຈ຺ຈໂຍ, ເອວໍ ຜສ຺ໂສປີຕິ ປຈ຺ຈຍຕາສາມລ຺ລເມວ ອຸປສໍຫຣຕິ ຕຖາ-ສທ຺ໂທ຺ ເວທນາທີນນ຺ຕິ ທິ ເວທນາທໂຍ ຕໂຍ ຂນ຺ຘາ ຄທີຕາ຺ ວິລ຺ລາຕສ຺ສ ເວທນາທໂຍຕິ ນາມຣູປໍ ສນ຺ຘາຍ ວທຕິ຺

‘‘ສີລມຍສ຺ສ ອໂທໂສ ປທຜ຺ຖານ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ຂນ຺ຕິປຘານຕ຺ຕາ ສີລສ຺ສ຺ ອຘິຜ຺ຖາຕີຕິ ອນຸຍຸລ຺ຊຕິ ອຸປ຺ປາເທຕິ຺ ໂສຕິ ເອວໍ ກຸສລຈິຕ຺ຕໍ ກາເວນ຺ໂຕ຺ ‘‘ອນຸປ຺ປນ຺ນານ’’ນ຺ຕິອາທີນາ ກາວນາປຫານສມາໂຣປນານິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ນິພ຺ເພຘກາຄິຍວເສນ ຄາຖາຍ ອຕ຺ຖໍ ວິຈິນິຕ຺ວາ ສມາໂຣເປຕິ, ເອວມ຺ປີ ສກ຺ກາ ໂຍເຊຕຸນ຺ຕິ ວາສນາກາຄິຍວເສນ ປທຜ຺ຖານນິທ຺ເທເສ ອຸທາຫຣິຍຕິ຺

ເອວໍ ‘‘ມໂນປຸພ຺ພງ຺ຄມາ ຘມ຺ມາ’’ຕິ ຄາຖາຍ ວເສນ ຫາຣສມ຺ປາຕໂຍຊນາວິຘີ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ຄາຖານ຺ຕເຣນ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ຕຖາ ທທໂຕ ປຸລ຺ລ’’ນ຺ຕິອາທິມາຫ຺ ຕຕ຺ຖ ກາວນາມຍນ຺ຕິ ປລ຺ລາກາວນາມຍໍ຺

‘‘ອໂລໂກ ກຸສລມູລ’’ນ຺ຕິອາທິ ທານາທີນໍ ອໂລກາທິປຘານຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ, ສພ຺ພຕ຺ຖ ຈ ‘‘ວຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ປທໍ ອາເນຕ຺ວາ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ຺ ເຕສນ຺ຕິ ຣາຄາທີນໍ຺ ນິສ຺ສຣຕນ຺ຕິ ຈ ປຣິນິພ຺ພານເມວ ສນ຺ຘາຍ ວທຕິ຺

ປຣິຈ຺ຈາຄສີໂລ ອໂລກຊ຺ຊາສໂຍ ກາເມສຸ ອາທີນວທສ຺ສາວີ ສມ຺ມເທວ ສີລໍ ປຣິປູເຣຕີຕິ ອາຫ ‘‘ທທໂຕ…ເປ… ປທຜ຺ຖານ’’ນ຺ຕິ຺ ອິຘ ໂອລຸອາຣິກາ ນາມ ກິເລສາ ວີຕິກ຺ກມາວຕ຺ຖານໍ, ຕປ຺ປຫານໍ ຕທງ຺ຄປ຺ປຫາເນນ ເວທິຕພ຺ພໍ຺ ມຊ຺ຊິມານນ຺ຕິ ປຣິຍຸຜ຺ຖານາວຕ຺ຖານໍ຺ ສຸຂຸມານນ຺ຕິ ອນຸສຍາວຕ຺ຖານໍ຺ ກຕາວິກູມິ ນ຺ຕິ ຊີຕາສວກູມີ຺

ທທໂຕຕິ ມຄ຺ຄສຫຄເຕນ ອໂລເກນ ສເທວກສ຺ສ ໂລກສ຺ສ ອກຍທານໍ ທທໂຕຯ ປຸຍ຺ຍນ຺ຕິ ໂລກຸຕ຺ຕຣກຸສລໍຯ ສໍຍມໂຕຕິ ມຄ຺ຄປຣິຍາປນ຺ເນຫິ ສມ຺ມາວາຈາກມ຺ມນ຺ຕາຊີເວຫິ ທິຏ຺ເຖກຏ຺ຖາທິສໍກິເລສໂຕ ມຄ຺ຄສໍຍເມນ ສໍຍມນ຺ຕສ຺ສຯ ເວຣນ຺ຕິ ປາຕາຕິປາຕາທິປາປໍຯ ກຸສໂລຕິ ມຄ຺ຄສມ຺ມາທິຏ຺ຖິຍາ ກຸສໂລ ວິຈກ຺ຂໂຕຯ ຊຫາຕິ ປາປກນ຺ຕິ ເຕຫິ ເຕຫິ ມຄ຺ເຄຫິ ຕໍ ຕໍ ປຫາຕພ຺ພໍ ປາປຘມ຺ມໍ ໂອຣິໂສ ຊຫາຕິ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ທຕິຯ ເຕນາຫ “ມຄ຺ໂຄ ວຸຕ຺ໂຕ”ຕິຯ

“ທທໂຕ”ຕິອາທິນາ ປຸພ຺ເພ ອວິກາເຄນ ກຸສລມູລານິ ອຸທ຺ຘຏານີຕິ ອິທານິ ວິກາເຄນ ຕານິ ອຸທ຺ຘຣນ຺ໂຕ “ໂລກິຍກຸສລມູລ”ນ຺ຕິອາທິມາຫຯ

ປຸຖຸຊ຺ຊນກູມິ ເສກ຺ຂກູມິ ທສ຺ສິຕາ ປຫານສ຺ສ ວິປ຺ປກຕກາວທີປນໂຕຯ ອເສກ຺ຂກູມິ ທສ຺ສິຕາ ອນຸປາທາປຣິນິພ຺ພານທີປນໂຕຯ

ສຄ຺ຄຄາມິນີ ປຏິປທາ ປຸພ຺ພກາຄປ຺ປຏິປຕ຺ຕິຯ

ປຸຍ຺ເຍ ກຖິເຕ ປຸຍ຺ຍຜລມ຺ປິ ກຖິຕເມວ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ “ທທໂຕ…ເປ… ເທສນມາຫາ”ຕິຯ ສຈ຺ຈກມ຺ມຏ຺ຖາເນນ ວິນາ ສໍກິເລສປ຺ປຫານໍ ນຕ຺ຖີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ “ກຸສໂລ…ເປ… ເທສນມາຫາ”ຕິຯ

ເວຣສທ຺ໂທ ອທິນ຺ນາທານາທິປາປຘມ຺ເມສຸປິ ນິຣຸລ຺ໂຫຕິ ວຸຕ຺ຕໍ “ເອວໍ ສພ຺ພານິປິ ສິກ຺ຂາປທານິ ວິຕ຺ຖາເຣຕພ຺ພານີ”ຕິຯ ທ຺ເວປີ ວິມຸຕ຺ຕິໂຍ ເສກ຺ຂາເສກ຺ຂວິມຸຕ຺ຕິໂຍ, ເສົາປາທິເສສອນຸປາທິເສສວິມຸຕ຺ຕິໂຍ ຈຯ ຕຖາ ຫິ ວກ຺ຂຕິ “ນິພ຺ພຸໂຕຕິ ທ຺ເວ ນິພ຺ພານ ຘາຕຸໂຍ”ຕິອາທິ (ເນຕ຺ຕິຯ ອຏ຺ຖຯ ກຟ)ຯ

ກາຣຕູປຈາເຣນ, ກາຣຕຄ຺ຄຫເຕນ ວາ ຜລໍ ຄຫິຕນ຺ຕິ ອາຫ “ທ຺ເວ ສຸຄຕິໂຍ”ຕິອາທິຯ ວຏ຺ຏວິວຏ຺ຏສມ຺ປຕ຺ຕິໂຍ ອິມິສ຺ສາ ເທສນາຍ ຜລໍ, ຕສ຺ສ ທານໍ ສີລໍ ກາວນາ ອຸປາໂຍ, “ສມ຺ປຕ຺ຕິທ຺ວຍໍ ອິຈ຺ຉນ຺ເຕນ ທານາທີສຸ ອປ຺ປມຕ຺ເຕນ ກວິຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ ອຍ ເມຕ຺ຖ ກຄວໂຕ ອາຕຕ຺ຕີຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ສນ຺ຘາຍາຫ “ຜລາທີນິ ຍຖາຣຫໍ ເວທິຕພ຺ພານີ”ຕິຯ

ວິຈໂຍຕິ ວິຈຍຫາຣສມ຺ປາໂຕ, ໂສ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອສ ນໂຍ ອິໂຕ ປເຣສຸປີຯ “ຕິວິຘມ຺ປິ ທານມຍ”ນ຺ຕິອາທີນາ ປທຕ຺ຖວິຈ ຍໍ ທສ຺ເສຕິ, ເຕນ ອສ຺ສາທາທໂຍ, ອິຕເຣ ຈ ວິຈຍຫາຣປທຕ຺ຖາ ອຕ຺ຖໂຕ ວິຈິຕາ ເອວ ໂຫນ຺ຕີຕິຯ ຣູປາທິອາຣມ຺ມຕສ຺ສ ປຣິຈ຺ຈາໂຄ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ສພ຺ໂພຕິ ສກໂລ ອນວເສສໂຕ ກິຈ຺ຈສ຺ສ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ

ທານາກິຣຕສ຺ສ ຈາຄາຘິຏ຺ຖານໍ ປາຣິປູຣີ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ “ທທໂຕ…ເປ… ປທຏ຺ຖານ”ນ຺ຕິຯ ວິຣຕິສຈ຺ເຈ, ວຈີສຈ຺ເຈ ຈ ຕິຏ຺ຖ ໂຕ ສຈ຺ຈາຘິຏ຺ຖານໍ ປາຣິປູຣີ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ “ສໍຍມ…ເປ… ປທຏ຺ຖານ”ນ຺ຕິຯ ໂກສລ຺ລໂຍຄໂຕ ຈ ປາປປ຺ປຫານໂຕ ຈ ປຍ຺ຍາ ປາຣິປູຣີ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ “ກຸສໂລ…ເປ… ປທຏ຺ຖານ”ນ຺ຕິຯ ອນວເສສຣາຄາທີສຸ ປຫີເນສຸ ອຸປສໂມ ອຸປຏ຺ຖິໂຕ ນາມ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ “ຣາຄ…ເປ… ປທຏ຺ຖານ”ນ຺ຕິຯ

ກຸສໂລຕິ ປຸຄ຺ຄລາຘິຏ຺ຖາເນນ ໂກສລ຺ລສມ຺ມາທິຏ຺ຖິ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອາຫ “ກຸສໂລ…ເປ… ມຄ຺ຄງ຺ຄາທິກາເວນ ເອກລກ຺ຂຕຕ຺ ຕາ”ຕິຯ ອາທິສທ຺ເທນ ໂພຘິປກ຺ຂິຍກາວາທີ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິຯ ເຂເປຕພ຺ພກາເວນາຕິ ປຫາຕພ຺ພກາເວນຯ

ອເວຣຕນ຺ຕິ ອສປ຺ຕຕ຺ຕໍຯ ກຸສລຘມ຺ເມຫີຕິ ອນວຊ຺ຊຘມ຺ເມຫິ, ຜລນິພ຺ພາເນຫີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ທານສ຺ສ ມຫປ຺ຜລຕາ, ສີລາທີ ຄຸເຓຫິ ສຕ຺ຖຸ ອນຸຕ຺ຕຣທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍກາໂວ, ອນຸປາທາປຣິນິພ຺ພານນ຺ຕິ ອິເມສໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາ ອິມສ຺ສ ທານສ຺ສ ນິທານນ຺ຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ປາລຸອິຍໍ ນິຣຸລ຺ໂຫວຯ ນິພ຺ພຈນນິທານສນ຺ຘໂຍ ສຸວິຍ຺ເຍຍ຺ຍາວາຕິ ອາຫ “ນິພ຺ພຈນນິທານສນ຺ຘໂຍ ວຕ຺ຕພ຺ພາ”ຕິຯ

ປຏິປກ຺ຂນິທ຺ເທເສນ ສມຸທໂຍຕິ ເທສນຕ຺ຖໍ ປຏິປກ຺ຂນິທ຺ເທສເນນ ນິທ຺ຘາຣິໂຕ ອຍໍ ມຈ຺ຉຣິຍາທິສໍກິເລສປກ຺ຂິໂກ ສມຸທໂຍຯ ອໂລເກນ…ເປ… ທານາທີຫີຕິ ເຍຫິ ອໂລກາທີຫິ ທານາທໂຍ ຘມ຺ມາ ສມ຺ກວນ຺ຕິ, ຕານິ ທານາທິຄ຺ຄຫເຕນເວ ຄຫິຕານີຕິ ກຸສລມູລານິ ນິທ຺ຘາເຣຕິ “ອິມານິ ຕີຕີ ກຸສລານີ”ຕິຯ ເຕສນ຺ຕິ ກຸສລມູລານໍຯ

ກາຍເຫຕຸ ເຫຕິ ປຕ຺ຕາກາຣາທິວເສນຯ ຣາຄເຫຕຸ ເຫຕິ ສກາຄວຕ຺ຖຸສ຺ສຯ ອາມິສກິລ຺ຈິກ຺ຂເຫຕຸ ເຫຕິ ລລ຺ຊາທິວເສນຯ ອນຸກມ຺ປນ຺ໂຕ ວາ ກຣຸຕາເຂຕ຺ເຕຯ ອປ຺ຈຍມາໂນ ຄຸຕເຂຕ຺ເຕ, ອຸປກາຣເຂຕ຺ເຕ ວາຯ ກຍູປຣໂຕຕິ ກເຍນ ໂອຣໂຕຯ ເຕນ ຕຖາຣູເປນ ສໍຍເມນ ເວຣໍ ນ ຈິຍເຕວຯ ເອວໍ ສພ຺ພສ຺ສ ອກຸສລສ຺ສ ປາປໂກ ວິປາໂກຕິ ໂຍຊນາຯ

“ທຫໂຕ”ຕິອາທີນາ ຍຖາ ທານປ໌ຜິກ຺ເຂເປ໌ນ ປຣິວຕ຺ຕນໍ ທສ຺ສິຕໍ, ເອວໍ ປ໌ຫານປ໌ຜິກ຺ເຂເປ໌ນປີ ປຣິວຕ຺ຕນໍ ທສ຺ເສຕພ຺ພນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ “ອກຸສໂລ ປ໌ນ ນ ຊຫາຕີ”ຕິຯ

ກມ຺ມຜລໍ ສທ຺ທຫນ຺ໂຕ ທານກິຣິຍາຍໍ ປ໌ທຫນ຺ໂຕ ເຍນ ວິຣິນາ ທານໍ ທາຕພ຺ພໍ, ຕຕ຺ຖ ສຕີ ອຸປ໌ຜ຺ຖເປນ຺ໂຕ ຈິຕ຺ຕໍ ສມາທຫນ຺ໂຕ ສມ຺ມາທິຜ຺ຖີ ປຸຣກ຺ຂໂຣນ຺ໂຕ ທາເນ ສມ຺ມາປ໌ຜິປ໌ນ຺ໂນ ໂຫຕີຕິ ອາຫ “ທານໍ ນາມ…ເປ໌… ໂຫຕີ”ຕິຯ

ກາວນາປ໌ຫານສມາໂຣປ໌ນານິ ປາລຸອິຍໍ ສຣູປ໌ໂຕ ວິລ຺ຍາຍນ຺ຕີຕີ ປ໌ທຜ຺ຖານເວວຈນສມາໂຣປ໌ນານິ ທສ຺ເສຕຸໍ “ຕໍ ສີລສ຺ສ ປ໌ທຜ຺ຖານ”ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ສຸວິລ຺ເລຍ຺ຍໍຯ ອລ຺ລລ຺ຈ ຍເທຕ຺ຖ ອຕ຺ຖໂຕ ນ ວິກຕ຺ຕໍ, ຕໍ ວຸຕ຺ຕນຍຕ຺ຕາ, ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖຕ຺ຕາ ຈາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ຫາຣສມ຺ປາຕວາຣວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຖິຕາຯ

ນຍສມຸຝຸຖານວາຣວຕຸຕນາ

ກຸລ຺“ວິສຍເາຫໂຕ”ຕິ ສງເຂເປນ ວຸຕຸຕມຕຸຖໍ ວິຕຸຖາຣໂຕ ວິວຣິຕຸໍ “ຍຖາ ຫີ”ຕິອາທິມາຫ຺ ຕຕຸຖ ນຍໂຕຕິ ນຍຄຸຄາຫໂຕ຺ ນ ຫີ ປຝິເວຂລາຄໍ ວິຍ ວິປສຸສນາລາຄໍ ປຈຸຈກຸຂໂຕ ປວຕຸຕຕີຕິ຺ ອນຸພຸຊຊີຍມາໂນຕິ ອກິສມຍລາຕສຸສ ອນຸຣູປໍ ພຸຊຊີຍມາໂນ຺ ຍຖາ ເອກປຝິເວເຂເນວ ມຄຸຄລາຄໍ ປວຕຸຕຕິ, ເອວໍ ຕຫນຸຈຸຈວິກໍ ວິປສຸສນາລາເຕນ ຄຍຸຫມາໂນຕິ ອຕຸໂຖ຺ ເອວລຸຈ ກຕຸວາ ນນຸທິຍາວຝຸຝາທີນໍ ຕິຕຸຕໍ ອຕຸຖນຍກາໂວ ສມຕຸຖິໂຕ ໂຫຕີຕິ຺ ຕຖາ ຫີ ອຕຸຖວິເສສສຣູປຕາຍ ຕໂຍ ນຍາ “ສຸຕຸຕຕຸໂຖ”ຕິ ວຸຕຸຕາ, ປຫຕຸຖວິຈາຣກາເວປີ ປນ ຫາຣາ “ພຸຍລຸຊນວິຈໂຍ”ຕິ຺ ຍທີ ເອວໍ ກຖໍ ຕໂຍຕິ ໂຈຫນໍ ສນຸຂາຍາຫ “ປຝິວິຊຊນຸຕານໍ ປນາ”ຕິອາທີ຺ ຕຕຸຖ ເອກເມໂກ ສໍກິເລສໂວຫານານໍ ວິກາຄໂຕ ທຸວິສງຄໂຫຕີ ໂຍຊນາ຺ ຈຕຸຂອຝຸຖທີໂສ ຈາຕິ ນ ປຈຸເຈກໍ ເຕ ນນຸທິຍາວຝຸຝາຫໂຍ ຈຕຸຂອຝຸຖທີສາ, ອຖ ໂຂ ຍຖາກຸກມນຸຕິ຺ “ເອວ”ນຸຕິອາທີ ຍຖາວຸຕຸຕສຸສ ອຕຸຖສຸສ ນິຄມນໍ຺

ຕຖາ ຈາຕິ ຍຖາວຸຕຸຕສຸສ ອຕຸຖສຸສ ອຸປຈເຍນ ສມຕຸຖນາ຺ ປຸພຸພາ ໂກຝິ ນ ປລຸລາຍຕີຕິ ເອຕຸຖ ຍໍ ວຕຸຕພຸພໍ, ຕໍ ປຣໂຕ ປຝຸຖານກຖາຍໍ ອາວິ ກວິສຸສຕິ຺ “ອນຸຂໍ ຕມໍ ຕທາ ໂຫຕິ, ຍໍ ໂລໂກ ສຫເຕ ນຣ”ນຸຕິອາທີ (ຈູລຸອນິ຺ ຂຄຸຄວິສາຕສຸຕຸຕນິທຸເທສ ໑໔໗) ວຈນໂຕ ກາມຕຕຸຫາປີ ປຝິຈຸຂາທນສກາວາ, ຍໂຕ ກາມຈຸຂນຸທໍ “ນີວຣຕ”ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ຺ ອວິຊຊາຍ ປນ ກເວສຸ ອາທີນວປຸປຝິຈຸຂາທນໍ ສາຕິສຍນຸຕິ຺ ຕຖາ ອວິຊຊາປີ ສໍໂຍຊນສກາວາ, ຍໂຕ ສາ ພຫີທຸສາ ສໍໂຍຊນກາເວນ ວຸຕຸຕາ຺ ເອວໍ ສນຸເຕປີ ຕຕຸຫາຍ ພນຸຂນຝຸໂຖ ສາຕິສໂຍ ອເປກຸຂິຕກາວໂຕຕິ ອິມມຕຸຖໍ ທສຸເສນຸໂຕ “ຕຖາປີ…ເປ… ວຸຕຸຕ”ນຸຕິ ອາຫ຺

“ສໍຍຸຕຸຕາ”ຕິ ປທສຸສ ສມຸປຍຸຕຸຕາຕິ ອຕຸໂຖຕິ ອາຫ “ມິສຸສິຕາ”ຕິ຺ “ອວິຊຊາກິກູຕາ…ເປ… ອກິນິວິສນຸຕາ”ຕິ ເອເຕນ ອວິຊຊາຍ ອຍາຖາວຄຫຕເຫຕຸຕໍ ທສຸເສຕິ, ຕໂຕ ໂສ ອວິນຸທິຍໍ ວິນຸທຕີຕິ ອວິຊຊາຕິ ວຸຈຸຈຕິ຺ ກິລິສຸສນໍ ອຸປຕາປນນຸຕິ ອາຫ “ກິລິສຸສນປຸປໂຍຄໍ ອຕຸຕປຣິຕາປນປຝິປຕຸຕິ”ນຸຕິ຺ ອລຸລີຍນໍ ເສວນໍ຺

ທຸກຸຂນຸຕິ…ເປ… ຊານນຸຕີຕິ ອຕຸຕນາ ອນຸກູຍມານໍ ຕຖາ ຕຖາ ອຸປຝຸຖິຕໍ ກາຍິກເຈຕສິກທຸກຸຂໍ, ອິຕຣມຸປີ ວາ ເອກເທສໍ ຊານນຸຕິ຺ ຕຕຸຫາຍປີ ເອເສວ ນໂຍ຺ ສກາຄວິສກາຄປຝິປຊຊິຕພຸພາກາຣໂຕ ຕຕຸຖ ເຕສໍ ລາຄໍ ນຕຸເຖວາຕິທສຸເສນຸໂຕ “ອິທໍ ທຸກຸຂ”ນຸຕິອາທິມາຫ຺ ປວຕຸຕິປວຕຸຕິເຫຕຸມຕຸຕມຸປີຕິ “ປວຕຸຕິ ປວຕຸຕິເຫຕູ”ຕິ ເອຕຸຕກມຸປີ຺ ກາ ປນ ກຖາຕິ ປຈຸຣຊນສາຂາຣເຕ ໂລກິເຍປີ ນາມ ອຕຸເຖ ເຍສໍ ລາຕສຸສ ປຝິພາໂຕ, ປຣມຄມຸກີເຣ ອຣິຍານໍ ເອວ ວິສຍກູເຕ ໂລກຸຕຸຕເຣ ນິວຕຸຕິນິວຕຸຕິເຫຕຸສງຂາເຕ ອຕຸເຖ ກາ ນາມ ກຖາ, ຂີນຸນາ ກຖາຕິ ອຕຸໂຖ຺ ອຝຸຖສມາປຕຸຕິປເກທສຸສ ເກວລສຸສ ສມຖສຸສ ຕາທິເສ ກາເລ ພາຫີຣການລຸຈ ອິຊຊນໂຕ “ວິປສຸສນາຂີຝຸຖານ”ນຸຕິ ວິເສສິຕໍ຺ ວູປສໂມ ສມຸຈຸເຂໂທ, ປຝິປຸປສຸສທຸຂີ ຈ຺

“ສໍສາຣສຸສ ອນຸປຈຸເຂທນໂຕ”ຕິ ອິທໍ ທິຝຸຖິຄຕານໍ ທິຝຸຖິຄຕິກມຕທສຸສນໍ຺ ໂສ ຫີ ປຸຕຸຕມຸຂທສຸສເນ ອສຕິ ສໍສາໂຣ ອຸຈຸຂິຊເຊຍຸຍາຕິ ກາຍຕິ຺ ຍໂຕ ວຸຕຸຕໍ –

“ຄຕຸຫຸປຸປໍາໂທ ກິກີ ເຈວ, ກຸນຸຕິ ພຸຣາຫຸມຕຂມຸມິໂກ;

ເອເຕ ອກາຍໍ ກາຍນຸຕິ, ສມຸມູລຸຫາ ຈຕຸໂຣ ຊນາ”ຕິ຺ (ສ຺ຸ ນິ຺ ອຝຸຖ຺ ໔຺໔ລຂ; ອ຺ ນິ຺ ຝີ຺ ຂ຺໕຺໑ລ໔);

ຕທກີລຸລາຕີ ຕໍ ຍຖາວຸຕຸຕອນຸຕທຸວຍໍ ອກິຊານນຸຕິ ຄຸຕໍ ອາໂຣເປຕຸວາ ຊານນຸຕີຕິ ຕທກີລຸລາ຺ ອຕຸຖກາລຸຊນໂຕ, ໂຣຄຄຕຸພສລຸລສທິສຕາຍ ອຕຸຕກາວສໍກິເລສານລຸຈ ໂຣຄຄຕຸພສລຸລຕາ຺

ສກຸກາຍທສຸສເນຕິ ເອຕຸຖ ທິຝຸຖິທສຸສນໍ, ສກຸກາໂຍວ ທສຸສນໍ ສກຸກາຍທສຸສນນຸຕິ ອຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພ຺ ເຕສນຸຕິ ທິຝຸຖິຈຣິຕານໍ຺ ອຕຸຕາກິນິເວໂສ ພລວາ຺ ຕສຸມາ ຍຖາອຸປຝຸຖິຕໍ ຣູປໍ “ອຕຸຕາ”ອິຈຸເຈວ ຄຕຸຫນຸຕີຕິ ອຂິປຸປໍາໂຍ຺ ຕຖາ ເວທນາທີ຺ ຕຕຸຫາຈຣິໂຕ ປນ ຍຖາອຸປຝຸຖິຕໍ ຣູປໍ ຕຕຸຫາວຕຸຖໍ ກຕຸວາ ອຕຸຕນິຍາກິນິເວເສນ ອກິນິວິສນຸຕາ ຕທລຸລເມວ ອຕຸຕໂຕ ສມນຸປສຸສນຸຕິ຺ ເອວໍ ເວທນາທີສ຺ຸ ເຕນາຫ “ຕຕຸຫາຈຣິຕາ”ຕິອາທີ຺ ວິຊຊມາເນຕິ ປຣມຕຸຖໂຕ ອຸປລພຸກມາເນ຺ ກາເຍຕິ

ສມ຺ມູເຬ຺ຫ. ທິຏ຺ຐິຍາ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຕານິ ເອວ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ນຸປລພ຺ພຕິ, ທິຏ຺ຐິ ປນ ລພ຺ພເຕວາຕິ ອາຫ "ສຕິ ວາ ວິຍ຺ຍ
ມານາ"ຕິ.

ສກ຺ກາຍທສ຺ສນມຸເຂນາຕິ ສກ຺ກາຍທິຏ຺ຐິມຸເຂນ.

ອຸຈ຺ເຉທສສ຺ສຕນ຺ຕິ ຕໍສຫຈຣຕໂຕ ອຸຈ຺ເຉທສສ຺ສຕທິຏ຺ຐິ ວຸຕ຺ຕາ. "ອຸຈ຺ເຉທສສ຺ສຕວາທາ"ຕິປິ ປາໂຖ.

ກສິຕາຍຕນານີຕິ ກສິຕຊ຺ຊານານິ.

ເຕເຊຕ຺ວາຕິ ນິສາເນຕ຺ວາ.

໗໑. ເອຕ຺ຕາວຕາ ນນ຺ທິຍາວຏ຺ຏສ຺ສ ກູມິຣຈນວເສນ ສໍກິເລສປກ຺ໂຂ ທສ຺ສິໂຕຕິ ອາຫ "ຕຕ຺ຖ ທິຏ຺ຐິຈຣິໂຕຕິອາທິນາ
ໂວທານປກ຺ຂໍ ທສ຺ເສຕິ"ຕິ. "ຍສ຺ມາ ສລ຺ເລເຂ ຕິພ຺ພຄາຣໂວ"ຕິ ອິມິນາ ຕຕ຺ຖ ຕິພ຺ພຄາຣວຕ຺ຕາ ສໍເລຂານຸສນ຺ຕຕວຸຕ຺ຕິນາ
ກວຕິຕິ ທສ຺ເສຕິ. ເສເສສຸປິ ເອເສວ ນໂຍ. ມິຈ຺ຉາຜິໂນກ຺ໂຂ ສຫ຺ຌາປຕິຣູປໂກ ອວຕ຺ຖຸສ຺ມິ ປສາໂທ.

ປຸຄ຺ຄລາຜິຏ຺ຖາເນນ ຌມ຺ມເນວ ວິກຊຕິຕິ ອາຫ "ສຕ຺ຕາປີ...ເປ... ທສ຺ເສຕິ"ຕິ.

ເຍ ທີ ເກຈີຕິ ເອຕ຺ຖ ທີ-ສທ຺ໂທ ນິປາຕມຕ຺ຕໍ. "ອິມາທີ ເອວ ຈຕູທີ ປຏິປທາທີ"ຕິປິ ປາລຸອີ. ທຸກ຺ຂາປຏິປທາທິວິກາເຄນ
ມຄ຺ໂຄ ເອວ ອິຌ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ອາຫ "ປຏິປທາ ທີ ມຄ຺ໂຄ"ຕິ ຈຕຸທ຺ທິສາສງ຺ຂາຕໍ ມຄ຺ຄນ຺ຕິ ຈຕຸທ຺ທິສາສງ຺ຂາຕໍ ປວຕ຺ຕນຸປາຍໍ.
ທ຺ເວ ທິສາ ເອຕິສ຺ສາຕິ ທ຺ວິທິສາ. ນນ຺ທິຍາວຏ຺ຏສ຺ສາຕິ ນນ຺ທິຍາວຏ຺ຏນຍສ຺ສ.

໗໔. ວິວຕ຺ຕຕິ ວຏ຺ຏໍ ເອຕ຺ຖາຕິ ວິວຕ຺ຕໍ, ວິວຕ຺ຕໍ ເອວ ວິວຏ຺ຏໍ, ອສງ຺ຂຕຌາຕຸ, ນິພ຺ພຸຕິ ເອວ ວາ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ "ນິພ຺ພານ"ນ຺
ຕິ.

"ກຕ຺ຖທຏ຺ຖພ຺ພ"ນ຺ຕິ ວາ ປາລຸອີ. ອຸປ຺ຈເຍຕິ ອຸປ຺ຈຍາວຕ຺ຖາຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ທສນ຺ນນ຺ຕິ ໂລກາທິກິເລສວຕ຺ຖູນໍ. ວິປລ຺
ລາສເຫຕຸກາວໂຕຕິ ສຸກສລ຺ລາທິວິປລ຺ລາສເຫຕຸກກາວໂຕ. ວິປຣິເຍສຄ຺ຄາຫວເສນ ທີ ອາທິນເວສຸ ເອວ ສໍໂຍຊນິເຍສຸ ຌມ຺ເມ
ສຸ ອສ຺ສາທານຸປສ຺ສິຕາ. ນ ທີ ຍຖາກູຕລາເຕ ສຕິ ຕຖາ ສມ຺ກໂວ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ "ທສນ຺ນໍ...ເປ... ກາວໂຕ"ຕິ. ທສວິຌ
ກາຣເຕຕິ ທສວິເຌ ກາຣເຕ, ທສວິຌສ຺ສ ວາ ກາຣເຕ. ອໂຍນິໂສມນສິກາຣປຣິກ຺ຂຕາ ຌມ຺ມາ ສຸກາຣມ຺ມຕາທໂຍ.

ຕພ຺ພິສຍາ ກິເລສາຕິ ອາຫາຣປຣິລ຺ລາປຣິພນ຺ຌກູຕາ ກິເລສາ. ວິລ຺ລາຕຏ຺ຐິຕິສຸປີ ເອເສວ ນໂຍ. ກາເຍ ປວຕ຺ຕມາໂນ ປຖໂມ
ວິປລ຺ລາໂສ ກາຍສມ຺ທາເຍ, ກາເຍກເທເສ ຈ ກພລ຺ອີກາເຣ ອາຫາເຣ ປວຕ຺ໂຕ ເອວ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ປຖເມ ອາຫາເຣ ວິສຍກູເຕ
ປຖໂມ ວິປລ຺ລາໂສປວຕ຺ຕຕີ"ຕິ. ຕຖາ ເວທນາຍໍ ປວຕ຺ຕມາໂນ ທຸຕິຍວິປລ຺ລາໂສ ຕປ຺ປ຺ຈ຺ຈເຍ ຜສ຺ສາຫາເຣ, ຈິຕ຺ເຕ ປວຕ຺ຕມາ
ໂນ ຕຕິຍວິປລ຺ລາໂສ ຕປ຺ປ຺ຈ຺ຈເຍ ມໂນສລ຺ເຈຕນາຫາເຣ, ຌມ຺ເມສຸ ປວຕ຺ຕມາໂນ ຈຕຸຕ຺ຖວິປລ຺ລາໂສ ຕປ຺ປ຺ຈ຺ຈເຍ ວິລ຺ລາຕາ
ຫາເຣ ປວຕ຺ໂຕ ເອວ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ຈຕຸຕ຺ເຖ ອາຫາເຣ ຈຕຸຕ຺ໂຖ ວິປລ຺ລາໂສ"ຕິ. ເຕນາຫ "ເສສາຫາເຣສຸປີ ເອເສວ ນໂຍ"ຕິ.
ອາຫາຣສີເສນ ວາ ອາຫາຣປຏິພທ຺ໂຌ ຉນ຺ທຣາໂຄ ຄທິໂຕ. ວິລ຺ລາຕຏ຺ຐິຕິສຸປີ ເອເສວ ນໂຍ. ເຕເນວາຫ "ອາຫາຣສີເສນ ຕພ຺
ພິສຍາ ກິເລສາ ອຌິປ຺ເປຕາ"ຕິ. ປຖເມ ອາຫາເຣ ວິສຍກູເຕຕິ ຈ ປຖເມ ອາຫາເຣ ຉນ຺ທຣາຄສ຺ສ ວິສຍກາວໍ ປຕ຺ເຕ, ຕພ຺ກາວໍ
ອນຕິກ຺ກນ຺ເຕຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອປ຺ປຫີນຈ຺ຉນ຺ທຣາຄສ຺ສ ທີ ຕຕ຺ຖ ວິປລ຺ລາສາ ສມ຺ກວນ຺ຕິ, ນ ອິຕຣສ຺ສ. ຕຖາ ທຸຕິຍວິປລ຺ລາສາທີ
ສຸ ອປ຺ປຫີເນສຸ. ອິຕເຣ ອຸປາທານານິ ປວຕ຺ຕນ຺ເຕວ ອປ຺ປຫີນຕ຺ຕາຕິ ອາຫ "ເສສປເທສຸປີ ເອເສວ ນໂຍ"ຕິ. ຍສ຺ມາ ຈ ອຸປາທາ
ນາທີສຸ ອປ຺ປຫີເນສຸປີ ໂຍຄາທໂຍ ປວຕ຺ຕນ຺ເຕວ ຍຖາຣຫໍ ຕໍສກາວຕ຺ຕາ, ຕເທກຏ຺ຖສກາວໂຕ ຈ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ປາລຸອີຍໍ "ປຖ
ເມ ອຸປາທາເນ ປຖໂມ ໂຍໂຄ"ຕິອາທີ. ເຕນາຫ "ເສສປເທສຸປີ ເອເສວ ນໂຍ"ຕິ.

໗໖.ອປຣິຊານນ຺ຕສ຺ສາຕິ ລາຕປຣິລ຺ລາຍ, ຕີຣຕປຣິລ຺ລາຍ, ປຫານປຣິລ຺ລາຍາຕິ ຕີຫິ ປຣິລ຺ລາຫິ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ອຊານ
ນ຺ຕສ຺ສ, ເຕສໍ ສມຸທຍລ຺ຈ ອຕ຺ຖງ຺ຄມລ຺ຈ ອສ຺ສາທລ຺ຈ ອາທີນວລ຺ຈ ນິສ຺ສຣຕລ຺ຈ ຍຖາກູຕໍ ອນວພຸຊ຺ຊນ຺ຕສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ຕິພ຺ໂພ ພຫໂລ ອນ຺ທຣາໂຄ ໂຫຕິ ຕຕ຺ຫາຈຣິຕກາວໂຕຕິ ອຣິປ຺ປາໂຍ។ ອິຕິ ອຸປກ຺ກິເລສສ຺ສ ທິຍ຺ຖາກິນິເວສສ຺ສ ເຫຕຸກາວໂຕຕິ
ອິມມຕ຺ຖໍ ສນ຺ຣາຍາຫ "ວຸຕ຺ຕນເຍເນວາ"ຕິ។ ສຸກສຸຂສຄ຺ຄາກາມຸປາທານກາມກວໂຍຄອກິຊ຺ຊາກາຍຄນ຺ຖກາມກວາສວ- ກາມ
ກໂວຆຣາຄສລ຺ລອນ຺ທາຄຕິຄມນານີ ຕຕ຺ຫາປກ຺ຂິກຕາຍ, ຕຕ຺ຫາສກາວຕາຍ ຈ ຕຕ຺ຫາປຣານານີ។ ສີລພ຺ພຕຸປາທານພ຺ຍາ
ປາທກາຍຄນ຺ຖໂທສສລ຺ລໂທສາຄຕິຄມນານີ ປນ ຕຕ຺ຫາກາເວ ກາວໂຕ , ວິຄ຺ຄາຕຍ຺ກິຕິໂຍ ຕຕ຺ຫາວິສຍໂຕ, ສພ຺ເພສໍ ວາ
ຕຕ຺ຫາວິສຍໂຕ ຕຕ຺ຫາປຣານຕາ ລພ຺ກເຕວ។ ປຈ຺ອິມການໍ ທິຍ຺ຖິປຣານຕາ ວຸຕ຺ຕນຍານຸສາເຣນ ເວທິຕພ຺ພາ។

໑໘។ກພລຸອິກາເຣ ອາຫາເຣຕິ ກພລຸອິກາຣາຫາຣວິສເຍ ອນ຺ທຣາເຄ។ "ອປ຺ປ຺ທີເນ"ຕິອາທິກໍ ປຣິຍາຍກຖໍ ມຸຄ຺ຈິຕ຺ວາ ນິປ຺ປຣິ
ຍາຍເມວ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ກພລຸອິກາຣາຫາຣສ຺ສ "ອສຸກສກາວຕ຺ຕາ, ອສຸກສມຸຍ຺ຖານຕ຺ຕາ ຈາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ລພ຺ກມາເນ ຫີ ອຸຊເກ
ອຕ຺ເຖ ກີ ປຣິຍາຍກຖາຍາຕິ។ ອນ຺ທຣາໂຄ ວາ ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຖສິທ຺ໂຣຕິ ເອວມ຺ເປຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ។ ນ ຫີ ຕຕ຺ຖ ອສຕິ ອນ຺ທຣາ
ເຄ ວິປລ຺ລາໂສ ສມ຺ກວຕິ។ ທຸກ຺ຂສກາວຕ຺ຕາຕິ ສງ຺ຂາຣທຸກ຺ຂຕາຍ ທຸກ຺ຂສກາວຕ຺ຕາ។ ທຸກ຺ຂປຈ຺ຈຍຕ຺ຕາຕິ ຕິວິຣທຸກ຺ຂຕາ
ລກ຺ຂຕສ຺ສ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ກາຣຕໂຕ។ ວິຄ຺ຄາເຕ ນິຈ຺ຈສຄ຺ຄິໂນ។ ຕຖາ ຫີ ສາຕິ ນາມ ກິກ຺ຂຸ ເກວຍ຺ຍປຸຕ຺ໂຕ "ຕໍເຍວ ວິຄ຺ຄາຕໍ
ສນ຺ຣາວຕິ ສໍສຣຕີ"ຕິ ຕຕ຺ຖ ນິຈ຺ຈາກິນິເວສໍ ສໍເວເທສີ។ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ສງ຺ຂາເຣສຸ ອຕ຺ຕສຄ຺ຄິຕາ ທິຍ຺ຖິຄຕິການໍ "ເຈຕນາ ອຕ຺
ຕາ"ຕິອາທິທິຍ຺ຖິປຣິທີປເນສຸ ເວທິຕພ຺ພາ។ "ກວວິສຸທ຺ຣີ"ຕິ ປທສ຺ສ ອຕ຺ຖວຈນໍ "ນິພ຺ພຸຕິສຸຂ"ນ຺ຕິ។ "ສີລພ຺ພເຕທີ...ເປ...
ສຸຂນ຺ຕິ ທລຸທໍ ຄຕ຺ຫາຕີ"ຕິ ອິມິນາ ສີລພ຺ພຕຸປາທານໍ ອິຣ ກວຸປາທານນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ។ ຕຖາ ຫີ ວກ຺ຂຕິ "ສີລພ຺ພຕຸປາທານສງ຺
ຂາເຕນ ກວຸປາທາເນນາ"ຕິ។

ປຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕິ ອຸປນິສ຺ສຍປຈ຺ຈຍາທີນາ។ ປຄເມ ໂຍເຄ ກິໂຕຕິ ປຄເມ ໂຍເຄ ປຕິຍ຺ກິໂຕ។ ອປ຺ປທີນາ ຫີ ກິເລສາ ກມ຺ມວຍ຺ຍາ
ທີນໍ ກາຣຕກູຕາ ຕໍສມງ຺ຄິໂນ ສຕ຺ຕສ຺ສ ປຕິຍ຺ຖາຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ។ ປຣສ຺ສ ອກິຊ຺ຊາຍນໍ ປຣາກິຊ຺ຊາຍນໍ។ ກວປຕ຺ຖນາຍ
ກວທິຍ຺ຖິກວຣາຄວເສນ ປີຍາຍິຕສ຺ສ ວຕ຺ຖຸໂນ ວິປຣິຕາມຄ຺ຄຖາກາເວ ໂທມນສ຺ສຸປ຺ປຕ຺ຕີ ສນ຺ຣາຍ ວຸຕ຺ຕໍ "ກວຣາຄ...ເປ...
ປທູເສນ຺ຕີ"ຕິ។

ຄນ຺ຖິຕ຺ວາຕິ ຄນ຺ຖີ ກຕ຺ວາ។ ທ຺ວິຣາກູຕໍ ຣຊ຺ຊອາທິເກ ວິຍ ຄນ຺ຖິກຣຕລ຺ທີ ຄນ຺ຖນໍ។ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທາຍ ຕິຍ຺ຖນ຺ຕາ ອາສວານໍ
ອຸປ຺ປຕ຺ຕິເຫຕຸ ໂຫນ຺ຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຣ។ ປຣິຍຸຍ຺ຖານປ຺ປຕ຺ຕາ ເອກຈ຺ເຈ ກິເລສາ ວິເສສໂຕ ອາສວຸປ຺ປຕ຺ຕິເຫຕຸ ໂຫນ຺ຕີຕິ
ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ອຍ຺ຖກຖາຍໍ ອຸປ຺ປຜິປາຜິວຈນໍ។ ຕປ຺ປຜິປກ຺ເຂ ວິສເຍ ປຕ຺ເຖຕີຕິ ໂຍຊນາ។ ຕພ຺ພິສຍພຫຸເລ ກເວ ປຕ຺ເຖຕີຕິ ຍຖາ
ມານຸສເກທີ ກາເມທີ ນິພ຺ພິນ຺ນຣູປາ ເທວູປປຕ຺ຕິ។ ຕໍສກາວຕ຺ຕາຕິ ທິຍ຺ຖິສກາວຕ຺ຕາ។ ອປຣາປຣນ຺ຕິ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄໍ។ ເອກຈ຺ຈາ
ຫີ ທິຍ຺ຖິ ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ທິຍ຺ຖາກິນິເວສສ຺ສ ກາຣຕໍ ໂຫຕິ, ຍຖາ ສກ຺ກາຍທິຍ຺ຖິ ອິຕຣາສໍ។ ອກິນິວິສນ຺ຕສ຺ສາຕິ
ອກິນິເວສນເຫຕຸ។ "ອໂຍນິໂສມນສິກາຣໂຕ...ເປ... ອວິຊ຺ຊາສໂວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ"ຕິ ອິທໍ ສຈ຺ຈາກິນິເວສສ຺ສ ຜລກູຕໍ ອວິຊ຺ຊາສວໍ
ທສ຺ເສຕິ ເອກນ຺ຕວສ຺ສິເມຆວຸຍ຺ຖາເນນ ວິຍ ມໂຫຆປ຺ປວຕ຺ຕິ។ ອວິຊ຺ຊາສໂວ ສິທ຺ໂຣ ໂຫຕິ ວຸຍ຺ຖິເຫຕຸກມໂຫຆສິທ຺ຣິຍາ ອຸປຣິ
ເມຆວຸຍ຺ຖານໍ ວິຍ។

"ນນ຺ທີຣາຄສຫຄຕາ"ຕິອາທີສຸ (ມຫາວ។ ໑໔) ວິຍ ຕພ຺ກາວຕ຺ໂຖ ສຫຄຕສທ຺ໂທຕິ ອາຫ "ອນຸສຍ...ເປ... ກູຕາ ວາ"ຕິ។
ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອພ຺ກນ຺ຕຣສງ຺ຂາຕໍ ຫທຍນ຺ຕິ ວິປາກຈິຕ຺ຕປ຺ປວຕ຺ຕີ ສນ຺ຣາຍ ວທຕິ។ ວິປາກວຍ຺ເຍປີ ກິເລສວາສນາທີຕາ ອຕ຺ຖິ
ກາຈິ ວິເສສມຕ຺ຕາ។

ໂລກສຫຄຕສ຺ສ ວິຄ຺ຄາຕສ຺ສ។ ອິຕຣສ຺ສ ໂທສສຫຄຕາທິກສ຺ສ។ ພ຺ຍຄ຺ຊເນນ ວິຍ ໂກຊນສ຺ສ ອາຣມ຺ມຕສ຺ສ ອກິສງ຺ຂຣຕໍ
ວິເສສາປາທນໍ ອຸປເສຈນໍ, ນນ຺ທີ ສປ຺ປີຕິກຕຕ຺ຫາ ອຸປເສຈນໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ນນ຺ທູປເສຈນໍ ອຸປເສຈນກູຕາຍປີ ນນ຺ທິຍາ ຣາຄສລ຺
ເລົາປນິສໂຕ។ ອຸປສິຕ຺ເຕ ປນ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖີຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ປາລຸອິຍາ "ຣາຄສລ຺ເລນ ນນ຺ທູປເສຈເນນ ວິຄ຺ຄາເຕນາ"ຕິ
ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ຕມຕ຺ຖໍ ປາກຍໍ ກາຕຸໍ "ເກນ ປນ ຕໍ ນນ຺ທູປເສຈນ"ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ອຕິ។

ຣາຄສລ຺ເລນາຕິ ເຫຕຸມ຺ທີ ກຣຕວຈນນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ຣາຄສລ຺ເລນ ເຫຕຸກູເຕນາ"ຕິ ອາຫ។ ອຸປນິສ຺ສຍປຈ຺ຈຍຕ຺ໂຖ ເຈຕ຺ຖ
ເຫຕ຺ວຕ຺ໂຖ។ ອຸປຄນ຺ຕພ຺ພໂຕ ວິຄ຺ຄາເຕນາຕິ ວິກຕ຺ຕິ ປຣິຕາເມຕ຺ວາ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ។ "ປຕິຍ຺ຖາກາວໂຕ"ຕິ ອິມິນາ
ວິຄ຺ຄາຕສ຺ສ ນິສ຺ສຍາທິປຈ຺ຈຍຕໍ ວທຕິ។ ເຕນາຫ "ຣູປກ຺ຂນ຺ຣໍ ນິສ຺ສາຍ ຕິຍ຺ຖຕີ"ຕິ។ ເອວໍ ທຸຕິຍາທິວິຄ຺ຄາຕຍ຺ຖິຕີສຸປີ ນິສ຺ສ
ຍາທິປຈ຺ຈຍຕາ ວຕ຺ຕພ຺ພາ ປຕິຍ຺ຖາວຈນໂຕ។

໓໔. ຍທິປີ ອກຸສລມູລາທິເກ ຕິປຸກຸຂລສຸສ, ຕຕຸຫາທິເກ ນນຸທິຍາວຬຸຍສຸສ ທິສາການເວນ ວກຸຂຕິ, ຕຖາປີ ອຍຸຍມຍຸຍານຸປຸປເວສໂຕ ເອກສຸມີ ນເຍ ສີຫຸເຂ ອີຕເຣປີ ສີຫຸຂາ ເອວ ໂຫນຸຕີຕິ ອິມສຸສ ວິເສສສຸສ ທສຸສນຕຸຖໍ "ອາຫາ ຣາທໂຍ...ເປ... ວວຕຸຖເປຕຸ"ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ. ວກຸຂມາເນ ວາ ອກຸສລມູລຕຕຸຫາທິເກ ອາທິສທຸເທນ ສງຄເທຕຸວາ "ອາຫາ ຣາທໂຍ"ຕິ ວທນຸໂຕ "ນຍານ"ນຸຕິ ພຫຸວຈນມາຫ. ເອກສຸສ ອຕຸຖສຸສາຕິ ຣາຄຈຣິຕສຸສ ອຸປກຸກິເລສຕາສງຂາຕສຸສ ເອກສຸສ ປໂຍຊນສຸສ. ພຸຍຍຸຊນຕຸໂຖປີ ຄທີໂຕ, ນ ພຸຍຍຸຊນເມວ ຄທີຕນຸຕິ ສຸຕຸຕປທານີ ອຍຸຍມຍຸຍປຣິຍາຍວຈນານີ ຍຖາຣຫໍ ຕຕຸ ຫາວຕຸຖູນໍ ຕຕຸຖ ກຖິຕຕຸຕາ ວຸຕຸຕໍ "ສວຕຸຖຸກາ ຕຕຸຫາ ວຸຕຸຕາ"ຕິ. ໂທສວຕຸຖູນໍ, ທິຍຸຖິວຕຸຖູນຍຸຈ ຕຕຸຖ ກຖິຕຕຸຕາ "ສວຕຸຖຸໂກ ໂທໂສ, ສວຕຸຖຸກາ ທິຍຸຖິ ຈ ວຸຕຸຕາ"ຕິ ອິມມຕຸຖໍ ສນຸຂາຍາຫ "ວຸຕຸຕນຍານຸສາເຣນາ"ຕິ.

ທຸກຸຂາການເຣນ ສຫ ທຸກຸຂາກາຣໍ ຄເຫຕຸວາຕິ ອຕຸໂຖ. ເອວຍຸເຈຕນຸຕິ ຍທິ ຕໍຕໍອນຸປສຸສນາພຫຸລສຸສ ວເສນ ປຸຣິມາຫາຣທຸວຍາ ທິສຸ ວິໂມກຸຂມຸຂວິເສສນິທຸຂາຣຕໍ ກຕໍ, ເອຕໍ ເອວເມວ ເວທິຕພຸພໍ, ນ ອຍຸຍຖາ. ຕຕຸຖ ກາຣຕໍ ວທນຸໂຕ "ນ ຫີ"ຕິອາທິ ມາຫ. ຕສຸສຕຸໂຖ – ຍຖາ ອຣິຍມຄຸຄານໍ ໂອຂີໂສ ກິເລສປຸປຊຫນໂຕ ປຫາຕພຸເພສຸ ຂມຸເມສຸ ນິຍໂມ ອຕຸຖິ, ນ ເອວໍ ວິປສຸສ ນາຍ ປຣິຍຸຍາປຫານານໍ ອນິຈຸຈນຸຕິກຕຸຕາຕິ.

ອປເຣ ປນາຫຸ – ປຸຣິເມ ອາຫາຣທຸວເຍ ປຣິກິເລສການເວນ, ທຸກຸຂປຈຸຈຍຕຸຕາ ຈ ທຸກຸຂລກຸຂຕໍ ສຸປາກຍໍ. ຕຕຸຖ ປຸຣິເມ ວິຍຸຍາຕຍຸຖິຕິທຸວຍວິຍຸຍາຕາຫາເຣ ຕຕິຍວິຍຸຍາຕຍຸຖິຕິຍໍ ອນິຈຸຈລກຸຂຕໍ, ມໂນສຍຸເຈຕນາຫາເຣ ຈຕຸຕຸຖວິຍຸຍາຕຍຸຖິຕິ ຍໍ ອນຕຸຕລກຸຂຕໍ ສຸປາກຍນຸຕິ ຕິສຸສນຸນໍ ອນຸປສຸສນານໍ ປວຕຸຕິມຸຂຕາຍ ເຕຫີ ອປຸປຕິຫິຕາທິວິໂມກຸຂມຸເຂຫີ ປຣິຍຸຍໍ ຄຈຸຉນຸ ຕີຕິ. ຕຖາ ວິປລຸລາສາທີສຸ ປຸຣິມທຸວຍໍ ທຸກຸຂານຸປສຸສນາຍ ອຸຊຸວິປຈຸຈນີກໍ, ອິຕຣທຸວຍໍ ອນິຈຸຈານຕຸຕານຸປສຸສນານໍ. ອິຕິ ປວຕຸຕິມຸຂຕາຍ ຈ ອຸຊຸວິປຈຸຈນີກຕາຍ ຈ ອິເມ ຂມຸມາ ຍຖາຣຫໍ ອປຸປຕິຫິຕາທິວິໂມກຸຂມຸເຂຫີ ປຣິຍຸເຍຍຸຍາ, ປຫາຕພຸພາ ຈ ວຸຕຸຕາ. ຕຕຸຖ ສຸກສຸຂສຍຸຍາການຸປາທານສີລພຸພຕຸປາທານການໂຍຄກວໂຍຄອກິຊຸຊາກາຍ ຄນຸຖການາສວກາໂມຊ ກໂວຊ ຣາຄສລຸລວນຸທອຄຕິຄມນານິ ສຸຂສຸສາທວເສນ ປວຕຸຕນໂຕ ທຸກຸຂານຸປສຸສນາຍ ປຜິປກຸຂກາວໂຕ ພຸຍາປາທກາຍຄນຸຖ ໂທສສລຸລໂທສອຄຕິຄມນານິ ປວຕຸຕິມຸຂຕາຍ ອປຸປຕິຫິຕວິໂມກຸຂມຸເຂນ ປຫາຕພຸພານິ. ຕຕິຍສຍຸຍາທໂຍ ນິຈຸ ຈາກິນິເວສຕນຸນິມິຕຸຕາຫີ ອນິຈຸຈານຸປສຸສນາຍ ປຜິປກຸຂກາວໂຕ ອນິມິຕຸຕວິໂມກຸຂມຸເຂນ ປຫາຕພຸພາ. ຈຕຸຕຸຖສຍຸຍາທໂຍ ອຕຸຕາກິນິເວສຕນຸນິຕຸຕາຫີ ອນຕຸຕານຸປສຸສນາຍ ປຜິປກຸຂກາວໂຕ ສຸຍຸຍຕວິໂມກຸຂມຸເຂນ ປຫາຕພຸພາ. ຕຕຸຖ ມານ ສລຸລກາຍອຄຕິຄມນານໍ ນິຈຸຈາກິນິເວສນິມິຕຸຕຕາ ເວທິຕພຸພາ. ນ ຫີ ອນິຈຸຈໂຕ ປສຸສໂຕ ມານຊຸປຸປນໍ, ກຍໍ ວາ ສມຸກວຕີ. ອວິຊຸຊາໂຍຄາທີນໍ ອຕຸຕາກິນິເວສນິມິຕຸຕຕາ ປາກຍາ ເອວາຕິ.

໓໕. ອປຸປມຍຸຍາວຊຸຊາ ຣູປາວຈຣສມາປຕຸຕິໂຍ ທິພຸພວິຫາຣາ "ເທວູປປຕຸຕິສໍວຕຸຕນິກກຸສລສມາປຕຸຕິໂຍ ຈາ"ຕິ ກຕຸວາ, ສ ຕິປີ ຕພຸກາເວ ປຣຫິຕປຜິປຕຸຕິໂຕ, ນິທຸໂທສຕາຍ ຈ ເສຍຸຖາ ວິຫາຣາຕິ ຈຕສຸໂສ ອປຸປມຍຸຍາ ພຸຣຫຸມວິຫາຣາ, ຈຕສຸໂສ ຜລສມາປຕຸຕິໂຍ ອຣິຍວິຫາຣາ "ອາຣກາ ກິເລເສຫີ ອຣິຍານໍ ວິຫາຣາ"ຕິ. ຈຕສຸໂສ ອາຣຸປຸປສມາປຕຸຕິໂຍ ອາເນຍຸຊວິຫາຣາ, ສຕິປີ ເທວູປປຕຸຕິສໍວຕຸຕນິກກຸສລສມາປຕຸຕິກາເວ ອາເນຍຸຊສນຸຕຕາຫີ ໂລກິເຍສຸ ສີຂາປຸປຕຸຕິໂຕ.

ອຂີກຣຕາເກເທນາຕິ ວຕຸຖຸເກເທນ.

ຍໍ ອກິຕຸຫໍ ນ ປວຕຸຕຕິ, ຕໍ ອຈຸຉຣິຍນຸຕິ ທສຸເສຕຸໍ "ອນຸຂສຸສ...ເປ... ອຸປຸປຊຸຊນກ"ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ. ອຂີຕິຍຸຖຕິ ສີລາທີ ເອເຕນ ສຈຸເຈນ, ເອຕຸຖ ວາ ສຈຸເຈ ນິມິຕຸຕກູເຕ, ອຂີຍຸຖານມຕຸຕເມວ ວາ ຕໍ ສຈຸຈນຸຕິ ເອວໍ ກຣຕານິກຣຕກາວຕຸຖາ ປຈຸຈຍວເສນ ເວທິຕພຸພາ ສມານານິກຣຕສມາສປກຸເຂ. ຕຖາ ອຍຸຍປທຕຸຖສມາສປກຸເຂ. ອິຕຣສຸມີ ປນ ສມາເສ ກຣຕານິກຣຕຕຸຖາ ເອວ, ເຕ ຈ ໂຂ ສີລາທິວເສນ ຈ ເວທິຕພຸພາ. ສຸຂນຸຕິ ຊານວິປສຸສນາມຄຸຄຜລນິພຸພານສຸຂໍ. ໂລກິຍວິປາກສຸຂມຸປີ ລພຸກເຕວ. "ນາຍຸຍຕຣ ໂພຊຸຊາ...ເປ... ປາຕິນ"ນຸຕິ (ສໍ. ນິ. ໑. ໔໑) ຫີ ອິມາຍ ຄາຖາຍ ສງຄຫີຕາ ອນຕຸຕປຣິຫາຣມຸເຂນ ສຕຸຕານໍ ອກຍາ ນິພຸພານສມຸປຕຸຕິສຸຂາວຫາ ຈຕຸຕາໂຣ ຂມຸມາ ອິຂ "ສຸຂກາຄິຍາ"ຕິ ວຸຕຸຕາຕິ. ອນວເສສປຣິຍາທານໂຕຕິ ຜຣຕວເສນ ອນວເສສຄຸຄຫຕໂຕ.

ປຖມສຸສ ສຕິປຍຸຖານສຸສ ປຖມປຜິປທາວເສນ ປວຕຸຕສຸສາຕິ ອຂິປຸປາໂຍ. ເອວໍ ເສເສສຸປີ. "ຍຖາ ຫີ"ຕິອາທິນາ

ຍຖາວຸຕ຺ຕປຏິປທາສຕິປຏ຺ຐານານໍ ນານນ຺ຕຣິຍກຕໍ ອຸປາຍ ວິຠາເວຕິ຺ ສຕິປີ ຈ ສພ຺ພາທີ ປຏິປທາທີ ສພ຺ເພສໍ ສຕິປຏ຺ຐານາ ນໍ ນິຍມາຠາເວ ນານນ຺ຕຣິກຠາເວນ ເທສນາກ຺ກເມເນເວຕ຺ຖ ເນສໍ ອຍມນຸກ຺ກໂມ ກໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ຺ ອຖ ວາ ກາຍເວທນາສຸ ສຸຠສຸຂສຎ຺ຎານໍ ທຸພ຺ພິນິເວຄິຍຕາຍ ອສຸຠທຸກ຺ຂານຸປສ຺ສນານໍ ກິຈ຺ຈສິທ຺ຘິໂຕ ປຸຣິເມນ ປຏິປທາທ຺ວເຍນ ປຸຣິມໍ ສ ຕິປຏ຺ຐານທ຺ວຍໍ ໂຍຊິຕໍ ຕທກາວໂຕ຺ ອິຕເຣນ ອິຕຣໍ຺ ຕານິ ຫິ ປຸຣິເມສຸ ສຕິປຏ຺ຐາເນສຸ ກຕກມ຺ມສ຺ສ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພານິ຺ ອຖ ວາ ຍຖາ ຕຕ຺ຫາຈຣິຕທິຏ຺ຐິຈຣິຕານໍ ມນ຺ທຕິກ຺ຂປຎ຺ຎານໍ ວເສນ ຈຕສ຺ໂສ ປຏິປທາ ໂຍຊິຕາ, ເອວໍ ຈຕ຺ຕາຣິ ສຕິປຏ຺ຐານານິ ສມ຺ຠວນ຺ຕີຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ປຏິປທາສຕິປຏ຺ຐານານໍ ອຍມນຸກ຺ກໂມ ກໂຕ຺

‘‘ຕຖາ’’ຕິ ອິມິນາ ຍຖາ ສມານປຏິປກ຺ຂຕາຍ ປຐມສ຺ສ ສຕິປຏ຺ຐານສ຺ສ ຠາວນາ ປຐມສ຺ສ ຌານສ຺ສ ວິເສສາວຫາ, ເອວໍ ປີຕິສຫຄຕາທີສມານຕາຍ ທຸຕິຍສຕິປຏ຺ຐານາທີຠາວນາ ທຸຕິຍຊ຺ຌານາທີນໍ ວິເສສາວຫາຕິ ອິມມត຺ຖໍ ອຸປສໍຫຣຕິ຺ ປີຕິປຏິສໍ ເວທນາທີຕິ ອາທີສທ຺ເທນ ສຸຂປຏິສໍເວທນໍ, ຈິຕ຺ຕສງ຺ຂາຣປຏິສໍເວທນໍ, ປສ຺ສມ຺ຠນຎ຺ຈ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິ຺ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຠິປ຺ປ ໂມທນຄ຺ຄຫຕລ຺ເຈຕ຺ຖ ນິທສ຺ສນມត຺ຕໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ ປຏິສໍເວທນສມາທຫນວິໂມຈນານມ຺ປີ ວເສນ ປວត຺ຕິຍາ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພត຺ຕາ຺ ອນິຈ຺ຈວິຣາຄາທີຕິ ອາທີສທ຺ເທນ ນິໂຣຘປຏິນິສ຺ສគ຺ຄາ ສງ຺ຄຍ຺ຫນ຺ຕິ຺

ຣູປາວຈຣສມາປត຺ຕີນນ຺ຕິ ເອត຺ຖ ປຏິລທ຺ຘມត຺ຕໍ ປຐມຊ຺ຌານໍ ປຐມຊ຺ຌານສມາປត຺ຕິຍາ ປគຸຕວສີຠາວາປາທນສ຺ສ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ, ນ ອິຕຣາສໍ຺ ອິຕຣາສໍ ປນ ອຘິຏ຺ຐານຠາເວນ ປຣມ຺ປຣາຍ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ຺ ພ຺ຍາປາທວິຫິໍສາວິតក຺ກອຣຕີ ຣາຄາ ພ຺ຍາປາທວិតក຺ກາທໂຍ຺ ສຸເຂນາຕິ ອກິຈ຺ເຉນ, ອກສິເຣນາຕິ ອត຺ໂຖ຺

ທິພ຺ພວິຫາຣາທີເກ ຈត຺ຕາໂຣ ວິຫາເຣ ປທຏ຺ຐານໍ ກត຺ວາ ນານາສນ຺ຕາເນສຸ ອຸປ຺ປນ຺ນາຍ ວຸຏ຺ຐານຄາມິນິວິປສ຺ສນາຍ ຍຖາກ຺ກ ມໍ ອນຸປ຺ປນ຺ນາກຸສລານຸປ຺ປາທນາທິວເສນ ປວត຺ຕວິສຍໍ ສນ຺ຘາຍ ປາລຸອິຍໍ ‘‘ປຐໂມ ວິຫາໂຣ ຠາວິໂຕ ພຫຸລີກໂຕ’’ຕິອາທີ ວុត຺ តໍ຺ ສມ຺ມປ຺ປຘານສທີສຄ຺ເຫត຺ຖ ສມ຺ມປ຺ປຘານໍ ວុត຺តໍ຺ ອຣິຍວິຫາເຣ ຈ ເທຏ຺ຐິເມ ນິສ຺ສາຍ ອຸປຣິມគຸຄານິຄມາຍ ວາຍ ມນ຺ຕສ຺ສ ອຍໍ ນໂຍ ລພ຺ຠຕິ຺ មគ຺គປຣິຍາປន຺ນສ຺ເສວ ວາ ສມ຺ມປ຺ປຘານສ຺ສ ນານາສນ຺ຕານິກສ຺ສ ຍຖາວុត຺តវិປສ຺ສນາຄມ ເນນ តំតំកិຈ຺ຈາທີກສ຺ສ ວເສເນតំ វុត຺តំ຺ សក຺កា ហិ វិបស຺សនាគមេន សត຺តនិន຺ត្រិយាទីតិក຺ខតាវិសេសោ វិយ វិរិយស຺ស កិច຺ចវិសេសវិសយោ មគ្គោ វិន្នាតុំ຺

ຕຖາ ສີຂາປ຺ປត຺ເຕາເປກ຺ຂາສຕິປາຣິສຸທ຺ຘິທິພ຺ພວິຫາຣໍ ນິສ຺ສາຍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປຐມໍ ສມ຺ມປ຺ປຘານໍ ມານປ຺ປហានំ ອຸກ຺កំសេតិ, ພ຺ຣហ຺មវិហារសន຺និស຺សយ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ທុតិយំ ສມ຺ມປ຺ປຘານໍ ກាមាលយសមុគ຺ឃាតំ, អរិយវិហារសន຺និស຺សយេន ອຸປ຺ປນ຺ນໍ តតិយំ ສມ຺ມປ຺ປຘານໍ អវិជ຺ជាបហានំ, សន຺តវិមោក຺ខសន຺និស຺សយេន ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ຈត຺ຕຖໍ ສມ຺ມປ຺ປຘານໍ ຠວູປສមំ ອຸກ຺កំសេតីតិ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ປຐມໍ ສມ຺ມປ຺ປຘານ’’ນ຺ຕິອາທີ ວุត຺តំ຺

ປຫີນມາໂນ ນ ວິສໍວາເທຕິ ມານປ຺ປຫານໍ ສຈ຺ຈາທິຏ຺ຐານໍ ວຑ຺ເຒຕິ ວິສໍວາທນນິມិត຺តស຺សេវ អភាវតោ຺ អប຺បហីនមានោ ហិ មាននិស຺សយេន កិញ຺ចិ វិសំវាទេយ຺យ຺ កាមាលយេ, ທິຏ຺ຐາລເຍ ຈ ສມុគ຺ឃាដិតេ ຈາຄປຏិបក຺ខស຺ស ອວສໂຣ ເອວ ນត຺ຖີຕິ អាលយសមុគ຺ឃាតោ ចាគាធិឋ຺ឋានំ វឌ຺ឍេតិ຺ អវិជ຺ជាយ សមុច຺ឆិន຺នាយ បញ຺ញាពុទ຺ធិយា បរិពន຺ធោ វ នត຺ថិ, ຠວສງ຺ຂາເຣສុ ໂອສ຺ສຏ຺ເຐສុ អភវូបសមស຺ស ໂອກາໂສວ នត຺ថីតិ មានប຺បហានាទយោ សច຺ចាធិឋ຺ឋានាទីនំ សំវឌ຺ឍនន຺តីតិ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ມານ ປ຺ປຫານ’’ນ຺ຕິອາທີ ວុត຺តំ຺

ອວິສໍວາທນສີໂລ ឆន຺ទជនន຺ទពហុលោ ឆន຺ទាធិបតេយ຺យំ សមាធឹ និព຺ពត຺តេតិ຺ ចាគាធិមុត຺តោ នេក຺ខម຺មជ຺ឈាសយោ អ លោភជ຺ឈាសយោ...

ອຸປຘິປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄາວຫເນວ ປຏິປຕ຺ຕີ ພ຺ຣູເຫຕີຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ຉນ຺ທສມາຘິ ຠາວິໂຕ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ.

ທູຣາທູຣປຈ຺ຈຕ຺ຖິກນິວາຣເຓ ພຫູປກາໂຣ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວໂຣ ເມຕ຺ຕາຍ ວິເສສຸປ຺ປຕ຺ຕິເຫຕຸໂຕ ເມຕ຺ຕໍ ວຑ຺ເຒຕີ. ຕເປນ ສໍກິເລສຘມ຺ເມ ວິກ຺ຂມ຺ເຠນ຺ໂຕ ວິຣິຍາຘິໂກ ປຣທຸກ຺ຂາປນຍນກາມຕໍ ສາຫຕ຺ຖິກໍ ກໂຣຕີຕິ ຕໂປ ກຣຸຓໍ ສໍວຑ຺ເຒຕີ. ປຎ຺ຎາ ປຣິໂຍທາປີຕາ ສາວຊ຺ຊານວຊ຺ຊຘມ຺ເມ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ຕີ ປຫາສນິປາຕໂຕ ມຸທິຕໍ ຣກ຺ຂນ຺ຕີ ປຣິພ຺ຣູເຫຕີ. ອຸປຘິນິສ຺ສຄ຺ໂຄ ປກ຺ຂນ຺ໂທ ນິນ຺ນໂປຓປພ຺ຠາໂຣວ ສມ຺ມເທວ ສຕ຺ຕສງ຺ຂາເຣສຸ ອຸທາສີໂນ ໂຫຕີຕິ ໂສ ອຸເປກ຺ຂາວິຫາຣໍ ປຣິວຑ຺ເຒຕີຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວໂຣ ຠາວິໂຕ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ເຕນາຫ ‘‘ໂຍ ຍສ຺ສ ວິເສສປ຺ຈ຺ຈໂຍ, ໂສ ຕໍ ປຣິປູເຣຕີຕິ ວຸຕ຺ໂຕ’’ຕິ.

໕ກຯທິສາຠາເວນາຕິ ນຍານໍ ທິສາຠາເວນາຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ. ອຕ຺ໂຖປີສ຺ສ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ໂພ. ເຍນ ຈຕຸກ຺ເກນ ຍສ຺ສ ຣາຄຈຣິຕາທິປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ໂວທານໍ ວິສຸທ຺ທິ. ຍຖາ ອປຣິຎ຺ຎາຕາ, ອປ຺ປຫີນາ ຈ ປຖມາຫາຣວິປ຺ລ຺ລາສາທໂຍ ຣາຄຈຣິຕາທີນໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ ອຸປກ຺ກິເລສາ, ເອວໍ ປຖມປຏິປທາທໂຍ ຠາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ເນສໍ ວິສຸທ຺ທິໂຍ ໂຫນ຺ຕີຕິ ວຸຕ຺ຕນຍານຸສາເຣນ ສກ຺ກາ ວິຎ຺ຎາຕຸນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ເຫຏ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕນຍເມວາ’’ຕິ.

ອຖ ວາ ປຸຣິມາຫີ ທ຺ວີຫີ ປຏິປທາຫີ ສິຊ຺ຌມານາ ວິປ຺ສ຺ສນາ ອຕ຺ຕໂນ ກິຈ຺ຈວຸຕ຺ຕິສງ຺ຂາຕໍ ປວຕ຺ຕິທຸກ຺ຂມ຺ປິ ສງ຺ຄຓ຺ຫນ຺ຕີ ທຸກ຺ຂານຸປ຺ສ຺ສນາພາຫຸລ຺ລວິເສສໂຕ ທຸກ຺ຂລກ຺ຂຓໍ ປຏິວິຊ຺ຌນ຺ຕີ ‘‘ອປ຺ປຓິຫິຕໍ ວິໂມກ຺ຂມຸຂ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາ. ຕຕິຍາຍ ປຏິປທາຍ ສິຊ຺ຌມານາ ສຸຂປ຺ປວຕ຺ຕິກຕາຍ ສມ຺ມເທວ ສນ຺ຕຕິຆນໍ ຠິນ຺ທິຕ຺ວາ ອນິຈ຺ຈລກ຺ຂຓໍ ວິຠາເວນ຺ຕີ ‘‘ອນິມິຕ຺ຕໍ ວິໂມກ຺ຂມຸຂ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາ. ຈຕຸຕ຺ຖາຍ ປນ ປຏິປທາຍ ສິຊ຺ຌມານາ ສຸຂປ຺ປວຕ຺ຕິກຕາຍ, ວິສທຎາຓຕາຍ ຈ ສມູຫກິຈ຺ຈາຣມ຺ມຓຆນໍ ຠິນ຺ທິຕ຺ວາ ສມ຺ມເທວ ອນຕ຺ຕລກ຺ຂຓໍ ວິຠາເວນ຺ຕີ ‘‘ສຸຎ຺ຎຕໍ ວິໂມກ຺ຂມຸຂ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາ.

ຕຖາ ກາຍເວທນານຸປ຺ສ຺ສນາ ວິເສສໂຕ ທຸກ຺ຂລກ຺ຂຓໍ ວິຠາເວນ຺ຕີ, ຈິຕ຺ຕານຸປ຺ສ຺ສນາ ອນິຈ຺ຈລກ຺ຂຓໍ, ຘມ຺ມານຸປ຺ສ຺ສນາ ອນຕ຺ຕລກ຺ຂຓນ຺ຕິ ຕາ ຍຖາກ຺ກມໍ ‘‘ອປ຺ປຓິຫິຕາທິວິໂມກ຺ຂມຸຂ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາ.

ສປ຺ປີຕິກຕາຍ ອສ຺ສາທານິ ປຖມທຸຕິຍຊ຺ຌານານິ ວິຣຊ຺ຌນວເສນ ວິເສສໂຕ ທຸກ຺ຂໂຕ ປ຺ສ຺ສນ຺ຕີຍາ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ວເສນ ‘‘ອປ຺ປຓິຫິຕໍ ວິໂມກ຺ຂມຸຂ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕານິ. ຕຕິຍໍ ສນ຺ຕສຸຂຕາຍ ພາຫິຣການໍ ນິຈ຺ຈາກິນິເວສວຕ຺ຖຸຠູຕໍ ສຠາວໂຕ ‘‘ອນິຈ຺ຈ’’ນ຺ຕິ ປ຺ສ຺ສນ຺ຕີຍາ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ວເສນ ‘‘ອນິມິຕ຺ຕໍ ວິໂມກ຺ຂມຸຂ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຈຕຸຕ຺ຖໍ ອຸປກ຺ກິເລສວິຄມາທີຫິ ປຣິສຸທ຺ທໍ ສຸສມາຫິຕໍ ຍຖາ ປເຣສໍ, ເອວໍ ອຕ຺ຕໂນ ຈ ຍຖາຠູຕສຠາວາວໂພຘເຫຕຸຕາຍ ສມ຺ມເທວ ‘‘ສຸຎ຺ຎ’’ນ຺ຕິ ປ຺ສ຺ສນ຺ຕີຍາ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ວເສນ ‘‘ສຸຎ຺ຎຕໍ ວິໂມກ຺ຂມຸຂ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ.

ເອວໍ ວິຫາຣານໍ ວິປ຺ສ຺ສນາວເສເນວ ວິໂມກ຺ຂມຸຂຕາ, ຕຕ຺ຖ ‘‘ທິພ຺ພພ຺ຣຫ຺ມວິຫາຣານໍ ສນ຺ຕສຸຂຕາຍ ອສ຺ສາທນີຍຕາ’’ຕິອາທິນາ ອປ຺ປຓິຫິຕວິໂມກ຺ຂມຸຂຕາ ໂຍເຊຕພ຺ພາ. ອຣິຍວິຫາຣສ຺ສ ປຎ຺ຎາຘິກຕ຺ຕາ ວິເສສໂຕ ອນຕ຺ຕານຸປ຺ສ຺ສນາສນ຺ນິສ຺ສຍຕາຍ ສຸຎ຺ຎຕວິໂມກ຺ຂຕາ. ອາເນຎ຺ຊວິຫາຣສ຺ສ ສນ຺ຕວິໂມກ຺ຂຕາຍ ອນິຈ຺ຈລກ຺ຂຓປ຺ປຏິເວຘສ຺ສ ວິເສສປ຺ຈ຺ຈຍສຠາວໂຕ ອນິມິຕ຺ຕວິໂມກ຺ຂມຸຂຕາ ໂຍເຊຕພ຺ພາ.

ຕຖາ ປຸຣິມານໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ສມ຺ມປ຺ປຘານານໍ ສໍກິເລສວິສຍຕ຺ຕາ ກິເລສທຸກ຺ຂວິຕິກ຺ກມສ຺ສ ທຸກ຺ຂານຸປ຺ສ຺ສນາພາຫຸລ຺ລຕ຺ຕາ ອປ຺ປຓິຫິຕວິໂມກ຺ຂມຸຂຕາ. ຕຕິຍສ຺ສ ອນຸປ຺ປນ຺ນກຸສລຸປ຺ປາທເນນ ຘມ຺ມານໍ ອຸທຍວຍວນ຺ຕຕາວິຠາວນໂຕ ອນິຈ຺ຈລກ຺ຂຓໍ ປາກຏນ຺ຕີ ອນິມິຕ຺ຕວິໂມກ຺ຂມຸຂຕາ. ຈຕຸຕ຺ຖສ຺ສ ອຸປ຺ປນ຺ນານໍ ຐິຕຕ຺ຕໍ ພ຺ຍາປາຣາປຊ຺ຊເນນ ຘມ຺ມານໍ ອວສວຕ຺ຕິຕາທີປນໂຕ ອນຕ຺ຕລກ຺ຂຓໍ ສຸປາກຏນ຺ຕີ ສຸຎ຺ຎຕວິໂມກ຺ຂມຸຂຕາ.

ມານປ຺ປຫານາລຍສມຸຄ຺ຆາຕານໍ ສຫາຍຕຓ຺ຫາປຫານຕາຍ ຕຓ຺ຫາປຓິຘິວິໂສຘນໂຕ ອປ຺ປຓິຫິຕວິໂມກ຺ຂມຸຂຕາ. ອວິຊ຺ຊາປ຺ປຫານສ຺ສ ປຎ຺ຎາກິຈ຺ຈາຘິກຕາຍ ສຸຎ຺ຎຕວິໂມກ຺ຂມຸຂຕາ. ຠວູປສມສ຺ສ ສງ຺ຂາຣນິມິຕ຺ຕປຏິປກ຺ຂຕາຍ ອນິມິຕ຺ຕວິໂມກ຺ຂມຸຂຕາ.

ປກຕິຍາ ທຸກ຺ຂສຠາເວ ສງ຺ຂາເຣ ຎາຕສຈ຺ເຈນ ອວິສໍວາເທນ຺ໂຕ ທຸກ຺ຂໂຕ ເອວ ປ຺ສ຺ສຕິ, ຈາຄາຘິວິມຸຕ຺ຕຕາຍ ຕຓ຺ຫໍ

ວິທູຣິກໂຣນຸໂຕ ຣາຄປຸປ໌ຕິນີ້ ວິໂສເສຕິຕິ ປຸຣິມໍ ອະນິຍຸຖານຫວຍໍ ''ອປຸປ໌ຕິຫິຕໍ ວິໂມກຸຂມຸຂ''ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ໌ ອິຕຣສຸສ ປນ ອະນິຍຸຖານຫວຍສຸສ ສຸຍຸລຕານິມິຕຸຕວິໂມກຸຂມຸຂຕາ ວຸຕຸຕນຍາ ເອວ໌

ລນຸທານິປ໌ເຕຍຸຍາ ຈິຕຸເຕກຄຸຄຕາ ວິເສສໂຕ ສມຸມຈຸລນຸທວໂຕ ເນກຸຂມຸມວິຕກຸກພທຸລສຸສ ໂທຕິ, ວິຣິຍານິປ໌ເຕຍຸຍາ ປນ ກາມວິຕກຸກາທີເກ ວິໂນເທນຸຕສຸສາຕິ ຕທຸກາຍໍ ນິສຸສາຍ ປວ໌ຕຸຕາ ວິປ໌ສຸສນາ ວິເສສໂຕ ຣາຄາທີປຸປ໌ຕິນີນໍ ວິໂສສນໂຕ ''ອປຸປ໌ຕິຫິຕໍ ວິໂມກຸຂມຸຂ''ນຸຕິ ວຸຕຸຕາ໌ ຈິຕຸຕານິປ໌ເຕຍຸຍໍ , ວິມໍສານິປ໌ເຕຍຸຍລຸຈ ນິສຸສາຍ ປວ໌ຕຸຕາ ຍຖາກຸກາມໍ ອນິຈຸຈານຸຕານຸປສຸສນາ ພາຫຸລຸລໂຕ ''ອນິມິຕຸຕໍ ວິໂມກຸຂມຸຂໍ, ອປຸປ໌ຕິຫິຕໍ ວິໂມກຸຂມຸຂ''ນຸຕິ ຈ ວຸຕຸຕາ໌

ອກິຊຸຊາວິນຍໂນ ອິນຸທຸຣິຍສໍວໂຣ, ການສຽກປຸປ໌າທີວິໂນທໂນ ຕໂປ ຈ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ປ໌ຕິນິປ໌ຜິປ໌ກຸຂໂຕ ອປຸປ໌ຕິຫິຕໍ ວິໂມກຸຂມຸຂໍ, ພຸທຸສໍ ອນຕຸຕານຸປສຸສນານິມິຕຸຕໍ, ອຸປ໌ນິປ໌ຜິນິສຸສຄຸໂຄ ນິມິຕຸຕຄຸຄາຫປ໌ຜິປ໌ກຸໂຂຕິ ຕທຸກາຍສນຸນິສຸສຍາ ວິປ໌ສຸສນາ ຍຖາກຸກາມໍ ''ສຸຍຸລຕໍ, ອນິມິຕຸຕໍ ວິໂມກຸຂມຸຂ''ນຸຕິ ວຸຕຸຕາ໌

ອາສນຸນປ໌ຈຸຈຕຸຖິກຣາຄໍ ປ໌ຜິພາຫນຸຕິ ເມຕຸຕາ ຣາຄປ໌ຕິນີຍາ ປ໌ຜິປ໌ກຸໂຂ, ກຣຸຕາ ປ໌ຣທຸກຸຂາປນຍນາກາຣວຸຕຸຕິກາ ທຸກຸຂສທາຄຕາຍ ທຸກຸຂານຸປສຸສນາຍ ວິເສສປ໌ຈຸຈໂຍຕິ ຕທຸກາຍສນຸນິສຸສຍາ ວິປ໌ສຸສນາ ''ອປຸປ໌ຕິຫິຕໍ ວິໂມກຸຂມຸຂ''ນຸຕິ ວຸຕຸຕາ໌ ມຸທິຕາ ສຕຸຕານໍ ໂມທຄຸຄຫຄພທຸລາ ຕທນິຈຸຈຕາທສຸສນໂຕ ອນິຈຸຈານຸປສຸສນາຍ ວິເສສປ໌ຈຸຈໂຍຕິ ຕນຸນິສຸສຍາ ວິປ໌ສຸສນາ ອນິມິຕຸຕໍ ວິໂມກຸຂມຸຂໍ໌ ອຸເປກຸຂາ ຣາຄາທີຈຸຈານິກຕາຍ ອນຕຸຕານຸປສຸສນາຍ ວິເສສປ໌ຈຸຈໂຍຕິ ຕນຸນິສຸສຍາ ວິປ໌ສຸສນາ ''ສຸຍຸລຕໍ ວິໂມກຸຂມຸຂ''ນຸຕິ ວຸຕຸຕາຕິ ເອວເມຕຸຖ ປວ໌ຕຸຕິອາກາຣໂຕ ວິປ໌ສຸສໂຕ ນິສຸສຍໂຕ, ກິຈຸຈໂຕ ຈ ກິນຸທິຕຸວາ ວິໂມກຸຂມຸຂານິ ໂຍຊິຕານີຕິ໌

ສມຕິກຸກມນໍ ປ໌ຣິຍຸລາປ໌ຫານຍຸຈ໌ ສປ໌ຣສນຸຕາເນຕິ ອຕຸຕໂນ, ປ໌ເຣສຍຸຈ ສນຸຕາເນ, ເຕນ ກາຍິໂກ, ວາຈສິໂກ ຈ ວິຫາໂຣ ''ວິກຸກີລຸອິຕ''ນຸຕິ ວຸຕຸໂຕຕິ ທສຸເສຕິ ''ວິວິໂຂ ຫາໂຣ''ຕິ ກຕຸວາ໌ ຕສຸສ ປນ ວິກາວນາ ອິຂ ອະນິປຸເປຕາ ນຍສຸສ ກູມິກາວໂຕ໌ ເຍນ ປ໌ຜິປ໌ກຸຂກາເວນ໌ ເຕສໍ ປ໌ຜິປ໌ກຸຂກາໂວຕິ ເຕສໍ ອາຫາຣາທີນໍ ປ໌ຜິປ໌ກຸຂກາໂວ ປ໌ຫາຕພຸພກາໂວ ປ໌ຜິປ໌ທາທີນໍ ປ໌ຜິປ໌ກຸຂກາໂວ ປ໌ຫາຍກກາໂວຕິ ໂຍເຊຕພຸພໍ໌ ຕຕຸຖ ປ໌ຜິປ໌ທາຄຸຄຫເຄນ ວິປ໌ສຸສນາ ກຖິຕາ໌ ວິປ໌ສຸສນາ ຈ ຈຕຸຕາໂຣ ອາຫາເຣ ປ໌ຣິຊານນຸຕີ ຕປຸປ໌ຜິພທຸຂລນຸທຣາຄໍ ປ໌ຊຫຕິຕິ ອຸຊຸກເມວ ເຕສໍ ປ໌ຜິປ໌ກຸຂຕາ, ເອວໍ ຊານາທີນມຸປິ ອຸປ໌າທານາທີປ໌ຜິປ໌ກຸຂຕາ ເວທິຕພຸພາ ຕທຸປ໌ເທເສນ ວິປ໌ສຸສນາຍ ກຖິຕຕຸຕາ໌ ວິປ໌ລຸລາສສຕິປ໌ຍຸຖານານໍ ປ໌ຜິປ໌ກຸຂກາໂວ ປາກໂຜ ເອວ໌ ນຸຕິ ສີຫວິກຸກີລຸອິຕໍ໌ ວິສຕິຍາ ຈຕຸກຸເກຫີ ວິສກາຄໂຕ ວິຕຸຖາເຣນ ວິກຕຸຕນຸຕິ ຕີຫີ ປ໌ເທຫີ ສງຄເຫຕຸວາ ກຖິກຕຸຕາ ວຸຕຸຕໍ ''ສງເຂເປນ ທສຸເສນຸໂຕ''ຕິ໌

ອິນຸທຸຣິຍານນຸຕິ ສທຸຂາທີອິນຸທຸຣິຍານໍ໌ ທສນຸນໍ ຈຕຸກຸການໍ ນິທຸຂາຣຕາຕິ ໂຍຊນາ໌

໑໙໌ນິຄຸຄຈອຕິຕິ ນິກຸຂມຕິ໌ ຕໂຕ ນິທຸຂາເຣຕຸວາ ວຸຈຸຈມາໂນ ທີ ນິຄຸຄຈຸລນຸໂຕ ວິຍ ໂຫຕີຕິ໌ ຈຕຸຕາໂຣ ປຸຄຸຄເລຕິ ''ຕຕຸ ຫາຈຣິໂຕ ມນຸໂທ''ຕິອາທິນາ (ເນຕຸຕິ໌ ໖) ວຸຕຸເຕ ຈຕຸຕາໂຣ ປຸຄຸຄເລ໌ ປຸຄຸຄລາຂິຍຸຖາເນນ ເຈຕຸຖ ສມຸໂມ ວຸຕຸໂຕຕິ ອາທ ''ກູມີ ນິທຸທິສິຕຸວາ''ຕິ໌ ຕໂຕ ເອວາຕິ ຍຖາວຸຕຸຕປຸຄຸຄລຈຕຸກຸກໂຕ ເອວ໌ ອິຕຣຕຸຖາປີຕິ ''ສຸຂາຍ…ເປ…ປຸຄຸຄລາ''ຕິ ເອຕຸຖາປີ໌ ສາຂາຣຕາຍາຕິ ປ໌ເມຈຕຸຕຸຖາທີປີ ວິມິສຸສາຍ໌ ຍຖາວຸຕຸຕາສູຕິ ທຸຕິຍຕຕິຍາສຸ໌

ເທຍຸຖາຕິ ເທສນາຫາຣວິກງຄວິຈຍຫາຣສມຸປ໌າຕວຕຸຕນາສຸ໌

ເອເສວ ນໂຍຕິ ກຸສລມູລາທີທຸວາທສຕິກສງຄໂທ ອນວຊຸຊປ໌ກຸໂຂ໌ ''ໂວທາຍຕິ ສຸຊຸຊຕິ ເອເຕນາຕິ ໂວທານ''ນຸຕິ (ເນຕຸຕິ໌ ອຜຸຖ໌ ໑໑) ວໍ ເນຕພຸພຕໍ ສນຸຂາຍາຫ໌

ຍຖາ ຫາເຣາທຸເທໂສ ກໂຕ, ເອວໍ ນຍານໍ ອກຣເຕ ກາຣຕໍ, ປໂຍຊນຍຸຈ ວິກາເວຕຸກາໂມ ''ກສຸມາ ປນາ''ຕິອາທິມາຫ໌ ນເຍຫີ ນຍນຸຕເຣທີ໌ ສມຸກວທສຸສນຕຸຖນຸຕິ ອຸປ໌ປ໌ຕຸຕິທສຸສນຕຸຖໍ໌ ຕຕຸຖ ສມຸກໂວ ອນຸທຸເທສກຸກເມນ ນິທຸທິສເນ ກຣຕໍ ທສຸສນໍ ປໂຍຊນໍ໌ ຍທີ ຫີ ອິເມ ນຍາ ອຸປຸປ໌ຕຸຕິຍຸຖານວເສນ ອສໍກິຕຸຕາ ກເວຍຸຍໍ, ຫາຣາ ວິຍ ອຸທຸເທສານຸກຸກເມເນວ ນິທຸທິສິຕພຸພາ

ສິຍໍ່ຯ ຕຖາ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ ຫາຣານໍ ອຸທ຺ເທສາວສານເ ‘‘ເອເຕ ໂສລຸອສ ຫາຣາ ປກິຕ຺ຕິຕາ ອຕ຺ຖໂຕ ອສໍກິຕ຺ຕາ’’ຕິ (ເນຕ຺ຕິຯ ໑)ຯ

ຍສ຺ມາ ປເນເຕ ມູລປເທຫີ ມູລປທນ຺ຕຣນິທ຺ເທສາຣເຕນ ອລ຺ເລ຺ມລ຺ລໍ ເຕ ນິຄ຺ຄຈ຺ອນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ເອກສ຺ມິ ນິທ຺ທິຍ຺ເຖ ອິຕໂຣປີ ອຕ຺ຖໂຕ ນິທ຺ທິຍ຺ໂຖເຍວ ນາມ ໂຫຕີຕິ ອິມສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ‘‘ອຸທ຺ເທສານຸກ຺ກເມນ ນິທ຺ເທໂສ ນ ກໂຕ’’ຕິຯ

ອິທານິ ຕເມວ ສງ຺ເຂເປນ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ວິຕ຺ຖາເຣນ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ປຖມນຍໂຕ ຫີ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຫາທິຍ຺ຖິຈຣິຕວເສນ ທ຺ວິຣາ ປຸຄ຺ຄເລ ວິກອິຕ຺ວາ ເຕສໍ ວເສນ ນນ຺ທິຍາວຍ຺ຍນຍໍ ນິຫຣິຕ຺ວາ ປຸນ ເຕ ເອວ ຕຕ຺ຫາທິຍ຺ຖິຈຣິເຕ ຈຕຸປ຺ປຝິປທາວິກາເຄນ ວິກອິຕ຺ວາ ສີຫວິກ຺ກີລຸອິຕສ຺ສ ນຍສ຺ສ ສມ຺ກໂວ ທສ຺ສິໂຕ, ເຕ ເອວ ຈຕຸປ຺ປຝິປທາເວທກີນ຺ເນ ປຸຄ຺ຄເລ ປຸນ ອຸຄ຺ຆຝິຕລ຺ລຸອາທິວິກາເຄນ ຕິຣາ ວິກອິຕ຺ວາ ຕິປຸກ຺ຂລສ຺ສ ນຍສ຺ສ ສມ຺ກໂວ ທສ຺ສິໂຕຯ ຕໍ ສນ຺ຣາຍາຫ ‘‘ປຖມນຍໂຕ…ເປ… ນິທ຺ທິຍ຺ໂຖ’’ຕິຯ

ຍສ຺ມາ ສຸກສຸຂສລ຺ລາຫີ ໂລໂກ, ນິຈ຺ຈສລ຺ລາຍ ໂຫໂສ ‘‘ອິມີນາ ເມ ອນຕ຺ໂຖ ກໂຕ’’ຕິ ອາຆາຕຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ , ອຕ຺ຕສລ຺ລາຍ ໂມໂຫ ຄຫິໂຕ ໂຫຕິຯ ຕຖາ ອສຸກສລ຺ລາທີຫີ ອໂລກາທໂຍ, ຕສ຺ມາ ຣມ຺ມານິຍ຺ຖານວເສນ ຕຕິຍນຍໂຕ ທຸຕິຍນຍສ຺ສ ສມ຺ກໂວຯ ຍສ຺ມາ ປນ ໂລເກ ສຕິ ສມ຺ກວໂຕ ໂລກຄ຺ຄຫເຕເນວ ໂຫໂສ ຄຍ຺ຫຕິຯ ໂລໂກ ຈ ຕຕ຺ຫາ, ໂມໂຫ ອວິຊ຺ຊາ, ຕປ຺ປຝິປກ຺ຂໂຕ ອໂລກາໂທເສຫິ ສມໂຖ ຄຍ຺ຫຕິ, ອໂມເຫນ ວິປສ຺ສນາ, ຕສ຺ມາ ຣມ຺ມານິຍ຺ຖານວເສເນວ ທຸຕິຍນຍໂຕ ປຖມນຍສ຺ສ ສມ຺ກໂວຕິ ອິມໍ ວິເສສໍ ທີເປຕຸໍ ອຸທ຺ເທສານຸກ຺ກເມນ ນິທ຺ເທໂສ ນ ກໂຕຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ຣມ຺ມານິຍ຺ຖານວເສນ ປນາ’’ຕິອາທິມາຫຯ

ເຕເນວາຕິ ຕຕິຍນຍໂຕ ທຸຕິຍນຍສ຺ສ ວິຍ ທຸຕິຍນຍໂຕ ປຖມນຍສ຺ສປີ ສມ຺ກວໂຕຯ ເອວໍ ປາລຸອິຍໍ ປຸຄ຺ຄລາຣິຍ຺ຖານວເສນ ອາຄຕໍ ນິສ຺ສາຍ ອຍ຺ຖກຖາຍໍ ຣມ຺ມານິຍ຺ຖານວເສເນວ ນຍນິຄ຺ຄໂມ ນິທ຺ຣາຣິໂຕຕິ ອຍເມວ ວິເສໂສຯ ຍທິ ເອວນ຺ຕິ ປາລຸອິຍໍ ອາຄຕປ຺ປກາຣໂຕ ອລ຺ເລນປີ ປກາເຣນ ນຍາ ນິທ຺ຣາເຣຕພ຺ພາ, ເອວໍ ສນ຺ເຕ ຍຖາ ປຸຄ຺ຄລາຣິຍ຺ຖານວເສນ ປຖມນຍໂຕ ຕ ຕິຍນຍສ຺ສ, ຕຕິຍນຍໂຕ ທຸຕິຍນຍສ຺ສ ສມ຺ກໂວ ທສ຺ສິໂຕ, ເອວໍ ຣມ຺ມານິຍ຺ຖານວເສເນວ ປຖມນຍໂຕ ຕຕິຍນຍທຸຕິຍນຍານໍ, ຣມ຺ມານິຍ຺ຖານວເສເນວ ທຸຕິຍນຍໂຕ ຕຕິຍນຍສ຺ສ ສມ຺ກໂວ ທີເປຕພ຺ໂພຕິ ອິມມຕ຺ຖມາຫ ‘‘ທ຺ເວ ທຸຕ຺ວາ…ເປ… ສິຍາ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ນໂຍຕິ ປຈ຺ອາ ວຸຕ຺ຕທຸຕິຍນໂຍຯ ອຕ຺ຖໂຕຕິ ອຕ຺ຖາປຕ຺ຕິໂຕ, ອຕ຺ຖໂຕ ລພ຺ກມານຕ຺ຕາ ເອວ ສຣູເປນ ນ ກຖິໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອິທານິ ຕໍ ອຕ຺ຖາປຕ຺ຕິ ເອກນ຺ຕິກໍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ຍສ຺ມາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອນຸປ຺ປເວໂສ ອິຈ຺ອິໂຕ ຕໍຕໍນຍມູລປທານໍ ນຍນ຺ຕຣມູລປເທສຸ ສມວຣຸຊ຺ຊນໂຕຯ ຕຖາ ຫິ ‘‘ຍຕ຺ຖ ສພ຺ໂພ ອກຸສລປກ຺ໂຂ ສງ຺ຄຫໍ ສໂມສຣຕໍ ຄຈ຺ອຕິ, ຍຕ຺ຖ ສພ຺ໂພ ກຸສລປກ຺ໂຂ ສງ຺ຄຫໍ ສໂມສຣຕໍ ຄຈ຺ອຕີ’’ຕິ (ເນຕ຺ຕິຯ ໓) ຈ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຍລ຺ຈ ອຕ຺ໂຖຕິ ‘‘ນຍານໍ ອລ຺ເລມລ຺ລອນຸປ຺ປເວໂສ ນິຄ຺ຄໂມ’’ຕິ ອຍໍ ທ຺ວິໂຣ ອຕ຺ໂຖຯ ປີຝການໍ ອຕ຺ຖກຖນໍ ເປຝກໍ, ໂສ ເອວ ອຸປເທໂສຕິ ເປຝໂກປເທໂສ, ອຸປເທສກູຕາ ປຣິຍຕ຺ຕິສໍວຕ຺ຕນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ອາທິໂຕ ປຍ຺ຖາຍາຕິ ນຍານໍ ອລ຺ເລມລ຺ລອນຸປ຺ປເວສນິຄ຺ຄມມຕ຺ຕເມວ ອວິກາເວຕ຺ວາ ນຍວິຈາຣສ຺ສ ປຖມາວຍວໂຕ ປກ຺ຕິ ວິກາວນາ ທີປນາ ປກາສນາຯ

ໂທສທິຍ຺ຖິຕິ ອປ຺ປສ຺ສາທຕາທີໂທສຄາຫີກທິຍ຺ຖິ, ໂທສທສ຺ສິໂນຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕ ຫິ ອສມູຫຕານຸສຍາ, ກາເມສຸ ຈ ອາທີນວທສ຺ສິໂນຯ ອິທລ຺ຫິ ເນສໍ ອງ຺ຄທ຺ວຍໍ ອຕ຺ຕກິລມຖານຸໂຍຄສ຺ສ ກາຣຕໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ນຕ຺ຖິ ອຕ຺ໂຖຕິ ໂຍ ຣາຄາກິກູເຕຫິ ອນ຺ຣພາເລຫິ ປຣິກປ຺ປິໂຕ ທິຍ຺ຖຣມ຺ມິໂກ ກາເມຫິ ອຕ຺ໂຖ, ໂສ ມຣຸພິນ຺ທຸຄິທ຺ຣສ຺ສ ມຣຸລິຕ຺ຕສຕ຺ຖຣາຣາວເລຫນສທິໂສ ອປ຺ປສ຺ສາໂທ ພຫຸທຸກ຺ໂຂ ພຫຸປາຍາໂສ ພຫຸອາທີນໂວ ສວິຆາໂຕ ສປຣິລຸອາໂຫ ສມ຺ປຣາຍິໂກ ຕເຖວາຕິ ສພ຺ພທາປີ ວິລ຺ລູຊາຕິກສ຺ສ ກາເມຫິ ປໂຍຊນໍ ນ ວິຊ຺ຊຕິຯ ອນຊ຺ໂຊສິຕາຕິ ອນກິກູຕາ ວິຫຣນ຺ຕິຯ ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕິ ສຸຂາ ປຝິປທາຕິ ເຕນ ມນ຺ທກິເລສກາເວນ ເຕສໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ ອກິຈ຺ເອນ ສິຊ຺ຊມານາ ວິປສ຺ສນາ ປຝິປທາ ‘‘ສຸຂາ ປຝິປທາ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ອຊ຺ໂຊສິຕາຕິ ອກິນິວິຍ຺ຖາຯ ອິເມ ສພ຺ເພ ສຕ຺ຕາຕິ ອິເມ ຕຕ຺ຫາທິຍ຺ຖິຈຣິຕກາເວນ ທ຺ວິຣາ ວຸຕ຺ຕາ ອປຣິມາຕປ຺ປເກທາ ສພ຺ເພປີ ປຝິປຊ຺ຊນ຺ຕາ ສຕ຺ຕາຯ

ສຸເຂນປຝິນິສ຺ສຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ກິເລເສ ອກິຈ຺ເອນ ປຊຫນ຺ຕິຯ ‘‘ອິມາ ຈຕສ຺ໂສ ປຝິປທາ’’ຕິອາທີ ປຝິປທານໍ ເອຕ຺ຕາວຕາຍໍ,

ວິສຍກາວກິຈເຈສຸ ຈ ພຸຍກິຈາຣາກາວທສສນ໌ ອຍ໌ ປຝິປ໌ທາຕິ ນິຄມນ໌, ອຍ໌ ປຝິປ໌ທາ ຍາຍ ວເສນ ສີຫວິກຸກິລຸອິຕສສ ນຍສສ ກູມິທສສນຕຸຖ໌ ຈຕຸຕາໂຣ ປຸຄຸຄລາ ນິທຸຊາຣິຕາຕິ ອຊິປຸ໌ປາໂຍ໌ ຈຕຸກຸກມຄຸເຄນ ກິເລເສ ນິທຸທິສຕິຕິ ອນຸຕຣ໌ ວກຸຂມາເນນ ອາຫາຣາທິຈຕຸກຸກມຄຸເຄນ ທສວຕຸຖຸເກ ກິເລສສມູເຫ ນິທຸທິສຕິ໌ ຈຕຸກຸກມຄຸເຄນ ອຣິຍສມຸເມສຸ ນິທຸທິສິຕພຸພາຕິ ຕປຸ໌ປຝິປກຸ ເຂນ ປຝິປທາທິຈຕຸກຸກມຄຸເຄນ ອຣິຍສມຸເມສຸ ໂພຊິປກຸຂິເຍສຸ ວິສຍກູເຕສຸ ນິທຸຊາເຣຕຸວາ ກເຖຕພຸພາ໌

ອິທລຸຈ ປມາຕ໌ ຈຕຸຕາໂຣ ອາຫາຣາຕິ ອິເມສ໌ ວິປລຸລາສານ໌ ປວຕຸຕິຍາ ປມາຕ໌, ຍທິທ໌ ຈຕຸຕາໂຣ ອາຫາຣາ໌ ອິທ໌ ວຸຕຸຕ໌ ໂຫຕິ – ຍາວເທວ ຈຕຸຕາໂຣ ອາຫາຣາ ປຣິລຸລ໌ ນ ຄຈຸຊນຸຕິ, ຕາວເທວ ຈຕຸຕາໂຣ ວິປລຸລາເສ ວິກຊນຸຕິ໌ ຍາວເທວ ຈຕຸຕາໂຣ ວິປລຸລາສາ ອປຸ໌ປຫີນາ, ຕາວເທວ ຈຕຸຕາຣີ ອຸປາທານານິ ປຣິພຸຣູຫນຸຕີຕິ໌ ເອວ໌ ສພຸພຕຸຖ ຍຖາຣຫ໌ ວຕຸຕພຸພ໌໌ ເຕນາຫ “ເອວ໌ ອິມານິ ສພຸພານິ ທສ ປທານີ”ຕິ໌ “ໂຍເຊຕພຸພານີ”ຕິ ຈ ວຈນເສໂສ໌

“ອກິຊຊາຍ ຄນຸຖຕິ”ຕິ ອິມິນາ ອກິຊຊາຍນເມວ ຄນຸຖນນຸຕິ ທສຸເສຕິ໌ ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸປິ໌ ປປລຸເຈນຸໂຕຕິ ທິຝຸຖາກິນິເວສ໌ ວິຕຸຖາເຣນຸໂຕ໌

ວິປຸ໌ປຝິສາຣຸປຸ໌ປຕຸຕິເຫຕຸກາໂວ ກິເລສານ໌ ອາສວນນຸຕິ ອາຫ “ອາສວນຸຕີ”ຕິ໌ ກີ ວິປຸ໌ປຝິສາຣາຕິ ເຕນ ກິເລສານ໌ ວີຕິກຸກມວຕຸຖຸ໌ ວທຕິ໌ ຍສຸມາ ອປຸ໌ປຫີນານຸສຍສຸເສວ ວິປຸ໌ປຝິສາຣາ, ນ ອິຕຣສຸສ, ຕສຸມາ “ເຍ ວິປຸ໌ປຝິສາຣາ, ເຕ ອນຸສຍາ”ຕິ ວຸຕຸຕ໌໌ ປທທຸວເຍນປີ ຜລູປຈາເຣນ ກາຣຕ໌ ວຸຕຸຕ໌໌

ປຖເມນປເທນາຕິ ຍຖາວຸຕຸເຕສຸ ທສສຸ ສຸຕຸຕປເທສຸ ປຖເມນ ປເທນ໌ ປຖມາຍ ທິສາຍາຕິ ຕທຕຸຖສງຂາຕາຍ ສີຫວິກຸກີລຸ ອິຕສຸສ ສ໌ກິເລສປກຸເຂ ປຖມາຍ ທິສາຍ໌

ອິຕີຕິ ເອວ໌, ວຸຕຸຕນເຍນາຕິ ອຕຸໂຖ໌ ກຸສລາກຸສລານນຸຕິ ຍຖາວຸຕຸຕອນວຊຊສາວຊຊສມຸມານ໌໌ ປກຸຂປຝິປກຸຂວເສນາຕິ ໂວທານປກຸຂຕປຸ໌ປຝິປກຸຂວເສນ໌ ໂຍຊນາຕິ ປຖມທິສາທິກາເວນ ຍຸຕຸເຕ ກຕຸວາ ມນສານຸເປກຸຂນາ໌ “ມນສາ ໂວໂລກຍເຕ”ຕິ (ເນຕຸຕິ໌ ໔) ຫິ ວຸຕຸຕ໌໌

ຕສຸສາຕິ ທິສາໂລກນສຸສ໌ ໂສຕາປຕຸຕິຜລາທີນ໌ ປຣິໂຍສານຕາ ອິນຸທຸຣິຍວເສນ ເວທິຕພຸພາ໌ ເຍສລຸຫິ ສທຸຊາທີນ໌ ອິນຸທຸຣິຍາ ນ໌ ວເສນ ສຕິປຝຸຖານາທີນິ ສິຊຊນຸຕິ, ເຕສ໌ ວເສນ ໂສຕາປຕຸຕິຜລາທີນ໌ ປຣິໂຍສານຕາ໌ ຕຕຸຖ ໂສຕາປຕຸຕິຜເລ ສທຸຊິນຸທຸຣິຍ໌ ປາຣິປູຣີ ຄຈຸຊຕິ໌ ໂສຕາປນຸໂນ ຫິ ສທຸຊາຍ ປຣິປູຣີກາຣີ໌ ສກທາຄາມິຜເລ ວີຣິຍິນຸທຸຣິຍ໌ ປາຣິປູຣີ ຄຈຸຊຕິ໌ ສກທາຄາມີ ຫິ ອາຣທຸຊວີຣິໂຍ ອຸປຣິມຄຸຄາຊິຄມາຍ໌ ອນາຄາມິຜເລ ສມາຊິນຸທຸຣິຍ໌ ປາຣິປູຣີ ຄຈຸຊຕິ໌ ອນາຄາມີ ສມາຊິສຸມີ ປຣິປູຣີກາຣີ໌ ອຄຸຄຜເລ ອຣຫຕຸເຕ ສຕິນຸທຸຣິຍລຸຈ ປລຸລິນຸທຸຣິຍລຸຈ ປາຣິປູຣີ ຄຈຸຊຕິ໌ ອຣຫາ ຫິ ສຕິເວປຸລຸລປຸ໌ປຕຸໂຕ, ປລຸລາເວປຸລຸລປຸ໌ປຕຸໂຕ ຈາຕິ໌

ອປເຣ ປນາຫຸ – ສທຸຊາພເລນ ສຸກາສລຸລາຍ ປທານ໌໌ ສທຸທຫນຸໂຕ ຫິ ປຝິກຸກູລມນສິກາເຣ ກມຸມ໌ ກໂຣຕິ໌ ວີຣິຍພເລນ ສຸຂສລຸລາຍ ປຫານ໌໌ ວີຣິຍວາ ຫິ ສຸຂສຸສາທ໌ ອກິກວິຕຸວາ ໂຍນິໂສມນສິກາຣມນຸຍຸລຸຊຕິ໌ ສມາຊິພເລນ ນິຈຸຈສລຸລາຍ ປຫາ ນ໌໌ ສມາຫິໂຕ ຫິ ສງຂາຣານ໌ ອຸທຍພຸພຍ໌ ປຣິຄຸຄຕຸຫນຸໂຕ ອນິຈຸຈສລຸລ໌ ປຝິລກຕິ໌ ປລຸລາພເລນ ອຕຸຕສລຸລາຍ ປຫານ໌໌ ປລຸລວາ ຫິ ສງຂາຣານ໌ ອວສວຕຸຕິຕ໌ ສລຸລກຸເຂນຸໂຕ ອຕຸຕສຸລຸລຕ໌ ປຝິວິຊຊຕິ໌ ສຕິ ປນ ສພຸພຕຸຖາປີ ອິຈຸຊິຕພຸພາ໌ ເຕ ນາຫ “ສຕີ ຈ ຂວາຫ໌, ກິກຸຂເວ, ສພຸພຕຸຖິກ໌ ວທາມີ”ຕິ (ສ໌໌ ນິ໌ ໕໌໒໓໔; ມິ໌ ປ໌ ໒໌໑໌໑໓)໌ ເອວ໌ ຈຕຸວິປລຸລາສປຸ໌ປຫາຍີນ໌ ຈຕຸນຸນ໌ ອິນຸທຸຣິຍານ໌ ປາຣິປູຣິຝຸຖານ໌ ຈຕຸຕາຣີ ສາມລຸລຜລານິ ຈຕຸວິປລຸລາສມຸຂານ໌ ຈຕຸນຸນ໌ ທິສານ໌ ປຣິໂຍສານານິ ວຸຕຸຕານິ ຕິ໌

“ໂລໂກ ອກຸສລມູລ”ນຸຕິອາທີ ໂລກາທີນ໌ ເຫຕຸຜລກາເວນ ສມຸປຍຸຕຸຕຕາຍ ທສຸສນ໌໌

ຕຕຸຖ ມນາປິເກນາຕິ ເຍກຸຍຍວເສນ ວຸຕຸຕ໌໌ ອມນາປິເກນາປີ ຫິ ອາຣມຸມເຕນ ວິປຣີເຍສວເສນ ໂລໂກ ອຸປຸ໌ປຊຊຕິ໌ ມນາປິເກ ນາຕິ ວາ ມນາປິກາກາເຣນ໌ ຜສຸສເວທນູປວິຈາຣຣາຄວິຕກຸກປຣິລຸອາຫາ ສທຊາຕາປີ ລພຸກນຸຕິ, ອສທຊາຕາປີ໌ “ອຸປຸ໌ປາ

ໂຫ''ຕິ ເອເຕນ ອຸປ຺ປ຺ຊຊມານສງ຺ຂາຣຄ຺ຄຫຓນ຺ຕິ ''ອຸປ຺ປ຺ຊຊຕີ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອຸປ຺ປາທລກ຺ຂຓສ຺ເສວ ປ຺ນ ຄຫເຓ ''ອຸປ຺ປ຺ຊຊຕີ''ຕິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ສິຍາ. ນ ຫິ ອຸປ຺ປາໂທ ອຸປ຺ປ຺ຊຊຕິ, ຣາຄຊປ຺ຣິລຸອາຫເຫຕຸກຕາ ຈ ເຕສໍ ຣາຄສ຺ສ ຕຓ຺ຫາສການວຕ຺ຕາ. ຕຓ຺ຫາ ຫິ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ສມຸທໂຍ, ຍໍ ກິຓ຺ຈິ ສມຸທຍຊມ຺ມໍ, ສພ຺ພໍ ຕໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ. ຕຖາ ຈ ວຸຕ຺ຕໍ ''ຕຓ຺ຫາສຫຊາຕເວທນາຍ ປ຺ນ ໂລໂກ ສຫ ຊາຕາທິປ຺ຈ຺ຈເຍຫິ ຈ ປ຺ຈ຺ຈໂຍ''ຕິ. ເອວໍ ອິຍ຺ຖາຣມ຺ມເຕ ອຸປ຺ປນ຺ນໂລກສຫຄຕສຸຂເວທນາຍ ອຸທໂຍ ອິຊ ''ອຸປ຺ປາໂທ ສງ຺ຂຕ ລກ຺ຂຓ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ສາ ວິປ຺ຣິຓາໂມ ''ວິປ຺ຣິຓາມທຸກ຺ຂຕາ''ຕິ. ວິປ຺ຣິຓາມາວຕ຺ຖາ ຈ ອຸທຍາວຕ຺ຖໍ ວິນາ ນ ໂຫຕີຕິ ສາ ຕໍ ນິສ຺ສາຍ ອຸປ຺ປ຺ຊຊນ຺ຕີ ວິຍ ວຸຕ຺ຕາ ''ອຸປ຺ປາທໍ...ເປ... ທຸກ຺ຂຕາ''ຕິ.

ໂຫໂສ ອກຸສລມູລນ຺ຕິອາທີສຸປິ ວຸຕ຺ຕນຍານຸສາເຣນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. ອຍໍ ປ຺ນ ວິເສໂສ – ກິຕ຺ສ຺ສ ອຍ຺ຍຖຕ຺ຕໍ ນາມ ຊຣາ, ຕໍ ນິສ຺ສາຍ ໂຫມນສ຺ສສ຺ສ ອຸປ຺ປ຺ຊຊນ຺ໂຕ ວຸຕ຺ຕໍ ''ກິຕ຺ສ຺ສ...ເປ... ທຸກ຺ຂທຸກ຺ຂຕາ''ຕິ. ໂທສຊປ຺ຣິລຸອາຫເຫຕຸກຕາ ຊຣາຍ ໂທສພຫຸລສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ນຈິເຣນ ຊີຣຓໂຕ ເວທິຕພ຺ພາ.

ວໂຍຕິ ສງ຺ຂາຣານໍ ນິໂຣໂຊ. ອນິຈ຺ຈຕາວເສນ ຈ ສງ຺ຂຕຊມ຺ມານໍ ສງ຺ຂາຣທຸກ຺ຂຕາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ວຍ...ເປ... ສງ຺ຂາຣທຸກ຺ຂ ຕາ''ຕິ. ເຕນາຫ ກຄວາ ''ຍທນິຈ຺ຈໍ ຕໍ ທຸກ຺ຂ''ນ຺ຕິ (ສໍ. ນິ. ໓.໑໘, ໔໘, ກຝ; ປຝິ. ມ. ໔.໑໐). ໂມຫຊປ຺ຣິລຸອາຫເຫຕຸກຕາ ວຍລກ຺ຂຓສ຺ສ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ສມ຺ໂມຫນິມິຕ຺ຕຕ຺ຕາ, ມຣຓສ຺ສ ອວິຊ຺ຊາປ຺ຈ຺ຈຍຕ຺ຕາ ຈ ສໍສາຣປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ເວທິຕພ຺ພາ.

ອໂລກາທີນໍ ປ຺ຍ຺ຍາທິປາຣິປູຣິເຫຕຸກຕາ ຍຖາຣຫໍ ອຸປ຺ນິສ຺ສຍໂກຝິສຫຊາຕໂກຝິຍາ ຈ ປ຺ຈ຺ຈຍກາເວນ ເວທິຕພ຺ພາ. ສພ຺ເພ ຫິ ກຸສລາ ຊມ຺ມາ ສພ຺ເພສໍ ກຸສລານໍ ຊມ຺ມານໍ ຍຖາສມ຺ກວໍ ປ຺ຈ຺ຈຍວິເສສາ ໂຫນ຺ຕີ ເອວາຕິ. ອພ຺ຍາປາທວິຕກ຺ກສນ຺ນິສ຺ສໂຍ ອຸປ຺ ວິຈາໂຣ ອພ຺ຍາປາທູປ຺ວິຈາໂຣ. ອວິຫິໍສູປ຺ຈາເຣປິ ເອເສວ ນໂຍ.

ອຍໍ ຕິປຸກ຺ຂໂລ ນາມ ທຸຕິໂຍ ນໂຍ ສຫ຺ຂີ ທິສາໂລກນນເຍນ ນິທ຺ທິຍ຺ໂກຕິ ວຈນເສໂສ. ''ອິເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ''ຕິອາທີ ປຸຄ຺ຄ ລາຊິຍ຺ຖາເນເນວ ນນ຺ທິຍາວຍ຺ຍສ຺ສ ນຍສ຺ສ ກູມິທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ອາຣທ຺ຊໍ. ອິເມ ຍຖາວຸຕ຺ຕປ຺ຝິປ຺ທາຈຕຸກ຺ກສ຺ສ ວເສນ ຈຕຸພ຺ ພິຊາ. ວິເສເສນາຕິ ທິຍ຺ກິຕຓ຺ຫາສນ຺ນິສ຺ສຍຕາວິເສເສນ. ທິຍ຺ກິຈຣິໂຕ ຫິ ຕິກ຺ຂປ຺ຍ຺ໂລ, ມນ຺ທປ຺ຍ຺ໂລ ຈ ສຸຂາຍ ປ຺ຝິປ຺ທາຍ ຂິປ຺ປາກິຍ຺ຍາຍ ຈ ທນ຺ຊາກິຍ຺ຍາຍ ຈ ນິຍ຺ຍາຕີຕິ ທ຺ວິຊາ ວຸຕ຺ໂຕຕິ. ຕຖາ ຕຓ຺ຫາຈຣິໂຕ ທຸກ຺ຂາຍ ປ຺ຝິປ຺ທາຍ ຂິປ຺ ປາກິຍ຺ຍາຍ ຈ ທນ຺ຊາກິຍ຺ຍາຍ ຈ ນິຍ຺ຍາຕີຕິ ທ຺ວິຊາ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ທສ຺ສິໂຕ ຈາຍມຕ຺ໂຖ. ເຕນາຫ ''ທ຺ເວ ໂຫນ຺ຕີ ທິຍ຺ກິຈຣິໂຕ ຈ ຕຓ຺ຫາຈຣິໂຕ ຈາ''ຕິ.

ຈຕ຺ຕາໂຣທຸຕ຺ວາຕິ ສີຫວິກ຺ກີລຸອິຕສ຺ສ ນຍສ຺ສ ກູມິທສ຺ສເນ ຈຕ຺ຕາໂຣ ທຸຕ຺ວາ ກິຕາ, ຈຕຸປ຺ປ຺ຝິປ຺ທາວເສນ ຈຕ຺ຕາໂຣ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕາຕີ ອຕ຺ໂຖ. ຕໂຍ ໂຫນ຺ຕີຕິ ຕິປຸກ຺ຂລສ຺ສ ນຍສ຺ສ ກູມິທສ຺ສເນ ອຸຄ຺ຆຝິຕຍ຺ຍຸອາທີວເສນ ຕໂຍ ກວນ຺ຕິ. ຕໂຍ ຫຸຕ຺ວາຕິ ຕຖາ ຕໂຍ ຫຸຕ຺ວາ ກິຕາ ຕໂຍ ກຕ຺ວາ ກຖິຕາ. ທ຺ເວ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອິທານິ ນນ຺ທິຍາວຍ຺ຍສ຺ສ ນຍສ຺ສ ກູມິທສ຺ສເນ ທ຺ເວ ກວນ຺ຕິ. ອຊ຺ໂຊສານນ຺ຕິ ທິຍ຺ກິອຊ຺ໂຊສານໍ. ອກິນິເວໂສຕິ ຕຓ຺ຫາກິນິເວໂສ. ອຫໍກາໂຣຕິ ອຫໍມາໂນ ''ອຫ''ນ຺ຕິ ວາ ກຣຓໍ ອຫໍກາໂຣ. ທິຍ຺ຖິມານມຍ຺ຍນານໍ ວເສນ ''ອຫມສ຺ມິ''ຕິ ສມນຸປ຺ສ຺ສນາ ມມໍກາໂຣ, ມມາຍນໍ ຕຓ຺ຫາຄ຺ຄາໂຫ.

ທສປ຺ທານິ ''ປ຺ຖມາ ທິສາ''ຕິ ກາຕພ຺ພານີຕິ ນນ຺ທິຍາວຍ຺ຍສ຺ສ ນຍສ຺ສ ''ປ຺ຖມາ ທິສາ''ຕິ ກຣຕິຍານິ, ''ປ຺ຖມາ ທິສາ''ຕິ ວວຕ຺ຖເປຕພ຺ພານີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສໍຂິຕ຺ເຕນ...ເປ... ປ຺ກ຺ຂສ຺ສາຕິ ອເນກປ຺ປ຺ເກທສ຺ສປິ ກຓ຺ຫປ຺ກ຺ຂສ຺ສ ສໍກິເລສປ຺ກ຺ຂສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ສງ຺ເຂເປນ ປ຺ຝິປ຺ກ຺ເຂ ວຕ຺ຕມາເນ ໂວທານຊມ຺ເມ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ຍາເປນ຺ຕີ ປ຺ກາເສນ຺ຕີ, ປ຺ຖມາ ກາຕພ຺ພາຕີ ໂຍຊນາ. ທສ ປ຺ທານີ ທຸຕິຍການີຕິ ຕຓ຺ຫາທີກາ ທສ ໂກຍ຺ຖາສາ ''ທຸຕິຍາ ທິສາ''ຕິ ກາຕພ຺ພາ. ''ສໍຂິຕ຺ເຕນ...ເປ... ກຓ຺ຫປ຺ກ຺ຂສ຺ສາ''ຕິ ອາເນຕ຺ວາ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ.

ໂຍນິໂສຕິ ອຸປາຍໂສ. ໂຍນິໂສ ມນສິກາໂຣ ອນິຈ຺ຈາທິວເສນ ປ຺ຖມມນສິກາໂຣ. ປ຺ຍ຺ຍາຕິ ສຸຕຈິນ຺ຕາມຍີ ປ຺ຍ຺ຍາ, ຊາ ນາກິຍ຺ຍາ ຈ. ນິພ຺ພິທາຕິ ນິພ຺ເພຊຍາຕໍ. ໂສມນສ຺ສຊມ຺ມູປ຺ສຍ຺ຫິຕໍ ປ຺ໂມທາທິສຫຄຕໍ ເຈຕສິກສຸຂໍ.

ກຸສລປ຺ກ຺ເຂ ຈາຕິ ຈ-ສທ຺ໂທ ສມຸຈ຺ຈຍຕ຺ໂຖ, ເຕນ ອຸກຍປ຺ກ຺ຂໂຕ ສມຸຈ຺ຈຍວເສນ ຈຕສ຺ໂສ ທິສາ, ນ ປ຺ຈ຺ເຈກນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ.

ເຕສນ຺ຕິ ຕຕ຺ຫາທີນໍ, ຕຕ຺ຫາຍ, ຕຕ຺ຫາປກ຺ຂິການຍ຺ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ສຕິປີ ອນວເສສໂຕ ຣາເຄ ປຫີຍມາເນ ອນວເສສໂຕ ອວິຊ຺ຊາປີ ປຫີຍເຕວ, ຣາຄສ຺ສ ປນ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ ອຸຊຸປ຺ຜິປກ຺ໂຂຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ "ຣາຄວິຣາຄາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ອວິຊ຺ຊາວິຣາຄາຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເອເສວ ນໂຍ។ ອຍຍ຺ຈ ອຕ຺ໂຖ "ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕື ປຍ຺ຍາວິມຸຕ຺ຕິ"ນ຺ຕິອາທີນາ (ມ។ ນິ។ ໑។໔໓໗) ອາຄຕປາລຸອິຍາ ອຕ຺ຖວຕ຺ຕນາວເສນ ວຸຕ຺ຕາ, ອິຜ ປນ "ຣາຄວິຣາຄາ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ ເສກ຺ຂຜລໍ, ອວິຊ຺ຊາວິຣາຄາ ປຍ຺ຍາວິມຸຕ຺ຕິ ອເສກ຺ຂຜລ"ນ຺ຕິອາທີນາ (ເນຕ຺ຕິ។ ໘໑) ເວວຈນສມາໂຣປເນ ອາຄຕຕ຺ຕາ ປຸຣິມາ ອນາຄາມິຜລໍ។ ຕຍ຺ຫິ ກາມຣາຄສ຺ສ ອຸຊຸວິປຈ຺ຈນີກໂຕ ສມາທິປາຣິປູຣິຍາວ ວິເສສໂຕ "ຣາຄວິຣາຄາ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ປຈ຺ອິມາ ອຣຫຕ຺ຕຜລໍ ຕຕ຺ຫາຍ, ອວິຊ຺ຊາຍ ຈ ອນວເສສປ຺ປຫານໂຕ, ປຍ຺ຍາປາຣິປູຣິຍາ ຈ "ອວິຊ຺ຊາວິຣາຄາ ປຍ຺ຍາວິມຸຕ຺ຕິ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ។

ຕຕ຺ຖາຕິ ນນ຺ທິຍາວຍ຺ຍນເຍ។ ເຕສູຕິ "ຈຕ຺ຕາຣິ ປທານີ"ຕິ ວຸຕ຺ເຕສຸ ຕຕ຺ຫາທີສຸ ຈຕູສຸ ມູລປເທສຸ។ ອິຜ ສໂມສຣຕນ຺ຕິ ສງ຺ຄໂຫ ວຸຕ຺ໂຕ, ໂສ ຈ ສກາວໂຕ, ສກາຄໂຕ ຈ ໂຫຕີຕິ ຕຕ຺ຫາທີນີ ຈຕ຺ຕາຣິ ທສ຺ເສຕ຺ວາ "ເຕສຸ ອຍ຺ຖາຣສ ມູລປທານີ ສໂມສຣນ຺ຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ສມຖໍ ກຊນ຺ຕິ ສກາວໂຕ, ສກາຄໂຕ ຈາຕິ ອຜິປ຺ປາໂຍ។ ວິປສ຺ສນໍ ກຊນ຺ຕີຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເອເສວ ນໂຍ។ ນຍາຜິຍ຺ຖານານໍ ນຍາຜິຍ຺ຖາເນ ອນຸປ຺ປເວໂສ ນຍານໍ ນເຍສຸ ອນຸປ຺ປເວໂສ ເອວ ນາມ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ຕິປຸກ຺ຂໂລ...ເປ... ອນຸປ຺ປວິສນ຺ຕີ"ຕິ។

ອໂລກາໂມຫປກ຺ຂໍ ອກຊາເປຕ຺ວາ ອໂທສປກ຺ຂໍ ກຊາເປຕພ຺ພສ຺ສ ນນ຺ທິຍາວຍ຺ຍສີຫວິກ຺ກີລຸອິຕມູລປທສ຺ສ ອກາວໂຕ ອໂທໂສ ເອກສຸຕ຺ຕໂກຍິຍາ ເອກໂກວ ໂຫຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ "ອໂທໂສ ອໂທໂສ ເອວາ"ຕິ។ ໂທໂສ ໂທໂສ ເອວາຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເອເສວ ນໂຍ។ ສໂມສຣນ຺ຕິ ສກາຄໂຕ ຈ ສກາວໂຕ ຈ ສງ຺ຄຫໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ។

ກູມິ ໂຄຈໂຣຕິ ຈ ມູລປທານີ ເອວ ສນ຺ຜາຍ ວທຕິ។ ເອເກກໍ ນຍໍ ອນຸປ຺ປວິສຕິ ຕໍຕໍມູລປທານຸປ຺ປເວສໂຕ។ ກຸສເລ ວາ ວິຍ຺ຍາເຕ ອກຸສໂລ ປຜິປກ຺ໂຂ, ອກຸສເລ ວາ ກຸສໂລ ປຜິປກ຺ໂຂ ອນ຺ເວສິຕພ຺ໂພ ສໍວຕ຺ຕິຍມານສຸຕ຺ຕປທານຸຣູປໂຕ ອຸປປ໌ຣິກ຺ຂິຕພ຺ໂພ។ ອນ຺ເວສນາ ອຸປປ໌ຣິກ຺ຂາ "ທິສາໂລກນ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ។ ໂສ ນໂຍ ນີທ຺ທິສິຕພ຺ໂພຕິ ຕຖາ ອນ຺ເວສິຕ຺ວາ ເຕທິ ຜມ຺ເມທິ ທິສາ ວວຕ຺ຖເປຕ຺ວາ ໂສ ໂສ ນໂຍ ນີທ຺ຜາເຣຕ຺ວາ ໂຍເຊຕພ຺ໂພ។ ຍຖາ ມູລປເທສຸ ມູລປທານໍ ອນຸປ຺ປເວໂສ ສໍວຕ຺ຕິໂຕ, ອິມິນາວ ນເຍນ ມູລປທໂຕ ມູລປທານໍ ນີທ຺ຜາຣຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ຍຖາ ເອກມ຺ທີ...ເປ... ນີທ຺ທິສິຕພ຺ພານີ"ຕິ ອາຫ។ "ເອເກກສ຺ມິຍ຺ຫີ"ຕິອາທິ ກາຣຕາວຈນໍ។

ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖາຕິ ເອເກກສ຺ມີ ນເຍ។ ເອກສ຺ມີ ຜມ຺ເມ ວິຍ຺ຍາເຕຕິ ຕຕ຺ຫາທີເກ ເອກສ຺ມີ ມູລປທຜມ຺ເມ ສຣູປໂຕ, ນີທ຺ຜາຣຕາວເສນ ວາ ວິຍ຺ຍາເຕ។ ສພ຺ເພຜມ຺ມາ ວິຍ຺ຍາຕາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ຕທຍ຺ຍມູລປທກູຕາ ສພ຺ເພ ໂລກາທໂຍ ວິຍ຺ຍາຕາ ນຍສ຺ສ ກູມິຈຣຕາໂຍຄ຺ຍຕາຍ ປກາສາ ປາກຍາ ໂຫນ຺ຕິ ។ "ອິເມສ"ນ຺ຕິອາທິ ນຍຕ຺ຕຍທິສາກູຕຜມ຺ມານໍ ມຕ຺ຖກປາປ໌ເນນ ຕິຕ຺ຕໍ ນຍານໍ ກູຍຄ຺ຄຫຕໍ, ຕໍ ເຫຍ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ។

ປຸນ "ອິເມສູ"ຕິອາທິ ກມ຺ມນຍທ຺ວຍສ຺ສ ວິກາຄວິກາວນໍ, ຕໍ ວິຍ຺ເຍຍ຺ຍເມວ។

ນຍສມຸຍ຺ຖານວາຣວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ສາສນປຏ຺ຐານວາຣວຓ຺ຓນາ

ຢລຯສງ຺ຄຫວາຣາທີສູຕິ ສງ຺ຄຫວາເຣາທ຺ເທສນິທ຺ເທສວາເຣສຸ. ສຣູປໂຕ ນ ທສ຺ສິຕັ, ອຕ຺ຖໂຕ ປນ ທສ຺ສິຕເມວາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ. ຕເມວ ຫິ ອຕ຺ຖໂຕ ທສ຺ສນຕ຺ຖັ ອຸທາຫຣຓກາເວນ ນິກ຺ຂິປຕິ, ຍຖາ ມູລປເທຫິ ປຏ຺ຐານໍ ນິທ຺ທາເຣຕພ຺ພນ຺ຕິ. “ອຓ຺ຓມຓ຺ຓສງ຺ຄໂຫ”ຕິ ອິທັ ມູລປທປຏ຺ຐານານໍ ອຓ຺ຓມຓ຺ຓໂຕ ນິທ຺ທາເຣຕພ຺ພຕາຍ ກາຣຓວຈນໍ “ສຕິ ອນຸປ຺ປເວເສ ຕໂຕ ວິນິຄ຺ຄາໂມ ສິຍາ”ຕິ. ປຏ຺ຐານນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ປ-ອິຕິ ອຸປສຄ຺ຄປທັ, ຕັ ປນ “ວິກຕ຺ເຕສຸ ຘມ຺ເມສຸ ຍັ ເສຏ຺ຐັ, ຕທຸປາຄມ຺”ນ຺ຕິອາທີສຸ ວິຍ ປກາຣຕ຺ຖໂຊຕກນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ປກາເຣຫິ ຐານ”ນ຺ຕິອາທີສຸ ວິຍ ປກາຣຕ຺ຖໂຊຕກນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ປກາເຣຫິ ຐານ”ນ຺ຕິ ອາຫ. ອິຘາຕິ ອິມສ຺ມິ ເນຕ຺ຕິປ຺ປກຣເຓ. ຕສ຺ສາຕິ ເທສນາສງ຺ຂາຕສ຺ສ ປຣິຍຕ຺ຕິສາສນສ຺ສ. ຕຖາກາວທີປນນ຺ຕິ ເວເນຍ຺ຍຊ຺ຌາສຍານຸຣູເປນ ປວຕ຺ຕິຕຕ຺ຕາ ສັກິເລສພາຄິຍຕາທິປ຺ປກາເຣຫິ ຐິຕກາເວນ ທີເປຕພ຺ພຕ຺ຕາ “ທີປີສ຺ສຕີຕິ ທີປນ”ນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ. ປຕິຍຸຄຫນ຺ຕິ ອຘິສີລສິກ຺ຂາທໂຍ ສມຸທາຍຣູເປນ ຄຫິຕາ. ເອເຕຫິ ສັກິເລສຘມ຺ມາທີຫິ, ສັກິເລສຘມ຺ມາທີນໍ ອຘິສີລສິກ຺ຂາທີນໍ ປວຕ຺ຕນູປາຍຕາ ອນຸປຸພ຺ພິກຖາຍ ສາມຸກ຺ກັສິກາຍ ຘມ຺ມເທສນາຍ ທີເປຕພ຺ພາ. ເຕສນ຺ຕິ ສັກິເລສຘມ຺ມາທີນໍ. ປຸນ ເຕສນ຺ຕິ ສຸຕ຺ຕານິ ສນ຺ຘາຍາຫ.

ໂຄຍ຺ຖາຕິ ວຊ຺ຊາ. ປຏ຺ຐິຕຄາໂວຕິ ຄຕຄາໂວ. ອາຄຕຍ຺ຖານສ຺ມິນ຺ຕິ ສີຫນາທສຸຕ຺ຕັ (ມ. ນິ. ໑.໑໘໖) ວທຕິ. ປວຕ຺ຕຄມນຕ຺ຕາ ເອຕ຺ຖາຕິ ວຈນເສໂສ. ອຖ ວາ ຄຈ຺ຉຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ຄມນໍ, ເທສນາຓາຕສ຺ສ ນິສ຺ສງ຺ຄວເສນ ປວຕ຺ຕຄມນເທສກາວໂຕ ປຏ຺ຐານໍ ນາມາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ໂວມິສ຺ສາຕິ “ສັກິເລສກາຄິຍຍ຺ຈ ວາສນາກາຄິຍຍ຺ຈາ”ຕິອາທີນາ ທຸກຕິກຈຕ຺ກ຺ກກາເວນ ມິສ຺ສິຕາ.

ສັກິເລສກາເວ ຓາເປຕພ຺ເພ ປວຕ຺ຕັ, ຕັ ວິສຍັ ກຕ຺ວາ ເທສິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ, ອຕ຺ຖມຕ຺ຕວຈນຍ຺ເຈຕັ , ສັກິເລສກາເຄ ກວນ຺ຕິ ສທ຺ທນເຍນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. “ສັກິເລສກາຄິກ”ນ຺ຕິປີ ປາໂຖ, ຕສ຺ສ ສັກິເລສກາໂຄ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີ, ສັກິເລສກາເຄ ວາ ນິຍຸຕ຺ຕັ, ສັກິເລສກາຄສ຺ສ ວາ ປໂພຘນສີລັ ສັກິເລສກາຄິກັ, ຕເທວ ສັກິເລສກາຄິຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. ປຫາລນໍ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ທນໍ, ປຫາລນສນ຺ນິສ຺ສຍຕາ ເຈຕ຺ຖ ປຫາລນຄ຺ຄຫເຓນ ຄຫິຕາຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພັ. ອເສກ຺ເຂຕິ ອເສກ຺ຂຘມ຺ເມ. ເຕສັ ໂວມິສ຺ສການຍວເສນາຕິ ເຕສັ ສັກິເລສກາຄິຍາທີນໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ປຘິກ຺ເຂປາປຘິກ຺ເຂປໂວມິສ຺ສການຍວເສນ.

“ຕານິ ປນ ຉ ທຸກາ”ຕິອາທີນາ ປທານໍ ຄຫຓປຣິຈ຺ເຉທໂຕ ວວຕ຺ຖາປນຕັ ວຕ຺ວາ ປຣໂຕ “ສາຘາຣຓານິ ກຕານີ”ຕິ ປທສ຺ສ ອຕ຺ຖສັວຓ຺ຓນາຍ ສຍເມວ ສຣູປໂຕ ທສ຺ເສສ຺ສຕິ. “ອນຸທ຺ຘຣເຓ ກາຣຓັ ນຕ຺ຖີ’ຕິ ວຕ຺ວາ ອຸທ຺ຘຣເຓ ປນ ກາຣຓັ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ຕຖາ ຫິ ວກ຺ຂຕີ”ຕິອາທີນາ ປາລຸອິມາຫຣິ. ໂວທານໍ ນາມ ສັກິເລສໂຕ ໂຫຕິ ສັກິລິຍ຺ຐສ຺ເສວ ໂວທານສ຺ສ ອິຈ຺ຉິຕຕ຺ຕາ. ຍສ຺ມາ ໂວທານໍ ຕທງ຺ຄາທິວເສນ ສັກິເລສໂຕ ວິສຸຊ຺ຊນໍ, ຕສ຺ມາ “ຕັ ປນ ອຕ຺ຖໂຕ ວາສນາກາຄິຍາທິ ເອວ ໂຫຕີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕັ. ຕຕ຺ຖ ຕທງ຺ຄວິກ຺ຂມ຺ກເນຫິ ໂວທານໍ ວາສນາກາຄິຍາທິວເສນ ໂຫຕິ, ສມຸຈ຺ເຉທປຘິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘີຫິ ໂວທານໍ ນິພ຺ເພຘກາຄິຍວເສນ, ອເສກ຺ຂກາຄິຍວເສນ ໂວທານໍ ປຘິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘິຍາ ເອວ ເວທິຕພ຺ພັ. ຍາຍັ ເທສນາ ຣາຄາທີກາຄິນີ ສິຍາ, ສາ ສັກິເລສກາຄິຍາ. ຍາຍັ ເທສນາ ຈາຄາທີກາຄິນີ ສິຍາ, ສາ ວາສນາກາຄິຍາ. ຍາ ປນ ອາປຕ຺ຕິວິຈ຺ເຉທນີ ສາວເສສັ, ອນວເສສຍ຺ຈ, ສາ ນິພ຺ເພຘກາຄິຍາ, ອເສກ຺ຂກາຄິຍາ ຈ.

“ຕຓ຺ຫາສັກິເລສກາຄິຍັ ສຸຕ຺ຕ”ນ຺ຕິອາທີນາ ປຖມເມວ ສັກິເລສກາຄສ຺ສ ທສ຺ສິຕຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕັ “ສັກິເລໂສ ຕິວິໂຘ...ເປ...ວິສຍທສ຺ສນຕ຺ຖັ ອາຣທ຺ຘ”ນ຺ຕິ. ກວຣາໂຄ ກວປຕ຺ຖນາ. ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ນ ວິຄຈ຺ຉຕິ. ຕຕ຺ຣ ຕຕ຺ຣ ກເວຕິ ຍທິ ວາ ກາມກເວ, ຍທິ ວາ ຣູປກເວ, ຍທິ ວາ ອຣູປກເວ. ປທນ຺ຕຣສັໂຍຊນວເສນາຕິ ທຸກນເຍເນວ ປທນ຺ຕເຣນ ໂຍຊນວເສນ. ມິສ຺ສິຕານິ ກຕານີຕິ ສັສຏ຺ຐານິ ກຕານິ.

ເອກກຈຕ຺ກ຺ກວເສນ ທສ຺ສິຕພ຺ພານິ ປທານິ ເອວ ຄເຫຕ຺ວາ ອາວຸຕ຺ຕິນຍທສ຺ສນວເສນ ມິສ຺ເສຕ຺ວາ ອວສິຏ຺ຐທຸກວເສນ, ຕິກຈຕ຺ກ຺ກວເສນ ຈ ອິຕເຣ ອຏ຺ຐ ປຏ຺ຐານກາຄາ ທສ຺ສິຕາຕິ ອາຫ “ຕານິເຍວ ຍຖາວຸຕ຺ຕານິ ອຏ຺ຐ ສຸຕ຺ຕານີ”ຕິອາທິ . ຈຕ຺ຕາໂຣ ເອກກາເຍວ ປາລຸອິຍັ ອາທິໂຕ ທສ຺ສິຕາ. ຉທຸກາ ປາລຸອິຍັ ອາຄຕາ ຈຕ຺ຕາໂຣ, ອຏ຺ຐກຖາຍັ ທ຺ເວຕິ. ຈຕ຺ຕາໂຣ ຕິກາ

ປາລຸອິຍໍ ອາຄຕາ ທຸເວ, ອພຸຄກາຖາຍໍ ທຸເວຕິ។ ທຸເວ ຈຕຸກຸກາ ປນ ອພຸຄກາຖາຍເມວ ອາຄຕາ។ ‘‘ປາລຸອິຍໍ ອນາຄຕາ’’ຕິ ອິທໍ ສຣູປໂຕ ອນາຄມນໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ນຍໂຕ ປນ ອາຄຕກາໂວ ທສ຺ສິໂຕ ເອວ។ ເຍ ປເນຕ຺ຖ ປາລຸອິຍໍ ອນາຄຕາ, ເຕສໍ ອຸທາຫຣຕານິ ປຣໂຕ ທສ຺ສຍິສ຺ສາມ។

ໂສລຸອສທີຕິ ໂສລຸອສວິເຘທີ។ ນ ທີ ຕານິ ສຸຕ຺ຕານິ ໂສລຸອເສວ, ອຖ ໂຂ ໂສລຸອສປ຺ປກາຣານີຕິ ມູລຄຓານໍ ຖເປຕ຺ວາ ກາຣຓ ສຸຕ຺ຕລທ຺ເຘນ ສງຂາຣຄພ຺ເກນ ຕທນ຺ຣູໂປ ໂຍ ຄຓນວິຕ຺ຖາໂຣ, ຕສ຺ສ ປຕ຺ຖຣຓວິຘີ ປພ຺ຖານນໂຍ។ ອິມິນາ…ເປ… ນຕ຺ຖີຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕປພ຺ຖານວິນິມຸຕ຺ໂຕ ປຣິຍຕ຺ຕິສາສນປ຺ປເທໂສ ນ ວິຊ຺ຊຕິ ຍຖາຣທໍ ຕໍຕໍປພ຺ຖານກາເວນ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາຕິ ທສ຺ເສຕິ។ ຍທິ ສຸຕ຺ຕເຄຍ຺ຍາທິ ນວວິຘໍ ປຣິຍຕ຺ຕິສາສນໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕປພ຺ຖານວເສເນວ ປວຕ຺ຕໍ, ຕຕ຺ຖ ກຖມິຘ ອນິທສ຺ສິຕານໍ ຄາຖາທີນໍ ສໍກິເລສກາຄິຍາທິກາໂວ ຄເທຕພ຺ໂພຕິ ປລ຺ທໍ ສນ຺ຘາຍ ‘‘ຄາຖາຍ ຄາຖາ ອນຸມິນິຕພ຺ພາ’’ຕິອາທິປາລຸອິ ປວຕ຺ຕາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ກຖໍ ປນາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ។

ຕຕ຺ຖ ອຍໍ ຄາຖາ ວິຍາຕິ ‘‘ກາມນ຺ຘາ ຊາລສຄ຺ຉນ຺ນາ, ມໂນປ຺ຸພ຺ພງຄມາ ຘມ຺ມາ, ອຸທ຺ຘໍ ອໂຘ ສພ຺ພຘິ ວິປ຺ປມຸຕ຺ໂຕ, ຍສ຺ສ ເສລູປມໍ ຈິຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິອາທີນາ ອິຘ ອຸທາຫຍຄາຖາ ວິຍ។ ຄາຖາຕິ ອຄ຺ຍາປີ ເຕປິຍເກ ພຸທ຺ຘວຈເນ ອາຄຕາ ອິຘ ອນຸທາຫຍາ។ ສໍວຕ຺ຓນາກາເລ ສມ຺ມຸຂີກາເວນ ‘‘ອຍໍ ຄາຖາ ວິຍາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕາ ຍາ ກາຈິ ຄາຖາ ‘‘ສໍກິເລສກາຄິຍາ’’ຕິ ວາ ‘‘ສໍກິເລສວາສນານິພ຺ເພຘອເສກ຺ຂກາຄິຍາ’’ຕິ ວາ ອນຸມິນິຕພ຺ພາ ນຍຄ຺ຄາເທນ ຌາເປຕພ຺ພາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ສໍກິເລສ…ເປ… ຊານິຕພ຺ພາຕິ ອຕ຺ໂຖ’’ຕິ។ ວາ-ສທ຺ໂທ ທີ ອິຘ ອວຸຕ຺ຕວິກປ຺ປນຕ຺ໂຖ។ ເສສປເທສູຕິ ເວຍ຺ຍາກຣຓສຸຕ຺ຕປເທສຸ។

໙໐។ອຣິຍານໍ ຘມ຺ມນ຺ຕິ ຈາຣິຕ຺ຕວາຣິຕ຺ຕເກທໍ ສີລາຈາຣໍ។ ເອກນ຺ຕກຣຓີຍສ຺ສ ອກຣຓມ຺ປີ ວິຕິກ຺ກໂມ ເອວ។

ອວິຊ຺ຊາທີເກ ສໍກິເລສຘມ຺ເມ ຕທງຄາທິວເສນ ຆນາຕີຕິ ໂຘນາ ວຸຈ຺ຈຕິ ປຄ຺ຌາ។ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ປຣິກຸຄ຺ຊນປຄ຺ຌາຕິ ປນ ປກຣເຓນ ອວຈ຺ຉິນ຺ນຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຕໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ຈຣນ຺ໂຕຕິ ປຈ຺ຈຍານໍ ອປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ປຈ຺ຈຍປຣິໂກເຄ ອາທີນວໍ ອປສ຺ສນ຺ໂຕ ອິຓປຣິໂກຄວເສນ ປຣິກຸຄ຺ຊນ຺ໂຕ ນ ປຣິມຸຈ຺ຈຕິ ນິຣຍາທິທຸກ຺ຂໂຕ, ວຄ຺ຄທຸກ຺ຂໂຕ ຈ។

ກຸກ຺ກຸຊນກໍ ນາມ ກທລິຍາ ປຸປ຺ຜນາລຸອີ។ ປຣາກວາຍາຕິ ວິນາສາຍ។ ຕຖາຕິ ຍຖາ ຜລປານ຺ຕາ ກທລີ, ເອວໍ ເວລຸອຸນລຸອາປີ ໂອສຘີຊາຕິກຕ຺ຕາຕິ ອຸປສໍຫາຣຕ຺ໂຖ ຕຖາ-ສທ຺ໂທ។ ເຕນາຫ ‘‘ຜລໍ ເວລຸອໍ ຜລໍ ນລຸອ’’ນ຺ຕິ។

ສຸເຂຕ຺ເຕປີຕິ ປີ-ສທ຺ເທນ ໂກ ປນ ວາໂທ ອູສຣາທິໂທສທຸຄ຺ເຖສຸ ເຂຕ຺ເຕສູຕິ ທສ຺ເສຕິ។ ‘‘ຉກຓ…ເປ… ອຕ຺ໂຖ’’ຕິ ເອເຕນ ຍຖາວຸຕ຺ຕອກິສງຂຣຓາກາເວນ ພີຊໂທສທຸຄ຺ຖນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ។

໙໑។ສຊ຺ຊິຕນ຺ຕິ ສຄ຺ຊິຕໍ។ ອປຣິກ຺ຂເຕຕິ ປຜິປກ຺ເຂທີ ຘມ຺ເມທີ ອວິກ຺ຂມ຺ກິເຕ ອໂຣເຄ។

ຍາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປຸຄ຺ຄໂລ ‘‘ກີ ສຸຕໍ ມຍາ, ກີ ວາ ສຸຓາມີ’’ຕິ ກຸສລໍ ຄເວສີ ຈຣຕິ, ສາ ຘມ຺ໂມຊປຄ຺ຌາ ກິສ຺ສວາ ນາມ។ ທຸພ຺ກາສິຕາຕິ ທຸຄ຺ຖຸ ກາສິຕາ, ອິສ຺ສາມຈ຺ຉຣິຍໂທສາທີທີ ທຸຄ຺ຖາ ວາ ກາສິຕາ។

໙໔។ວິຈິນາຕີຕິ ວິເສສໂຕ ຈິນາຕິ ປສວຕິ។

ວິຄຕກູຕາຕິ ວິຄຕສຈ຺ຈ។ ເຕນາຫ ‘‘ອລີກວາທີ’’ຕິ។

ອວຊາຕປຸຕ຺ຕາຕິ ລາມກປຸຕ຺ຕ។ ກຄວໂຕ ສາສເນ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ນິທີນວຸຕ຺ຕິຕໍ ສນ຺ຘາຍ ວທຕິ។ ເນຣຍິໂກຕິ ນິຣເຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕນໂກ។ ປາປກມ຺ມິໂນ ປປ຺ໂຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ປປ຺ໂຕ, ນຣກໍ។

ຕຕ຺ຫາທີນໍ ສກາວເກທໂຕຕິ ຕຕ຺ຫາທີຄ຺ຖິທຸຈ຺ຈຣິຕານໍ ຕຕ຺ຫາຍນວິປ຺ຣິຕທສ຺ສນທຸຄ຺ຖຈຣິຕຕາສງຂາຕສກາວວິກາຄໂຕ។ ອວຕ຺ຖາເກທໂຕຕິ ຕຕ຺ຫາຍ ຉນ຺ທເປມໂລກຣາຄນນ຺ທີປີປາສາມຸຈ຺ຉາທໂຍ, ທີຄ຺ຖິຍາ ຄາຫປຣາມາສມິຈ຺ຉາກິນິເວສວິສຸກ

ວິປຸພຸທິຕວິປຣິຕທສຸສນາທໂຍ, ທຸຈຈຣິຕສຸສ ຕິຣຈຸຉານເປຕຸຕິວິສຍອສຸຣໂຍນິຄາມິຕາທໂຍ ອວຕຸຖາວິເສສາຯ ຈ-ສທຸເທນ ເຕສໍ ກາມຕຕຸຫາທີຣູປຕຕຸຫາທີອຕຸຕານຸທິຍຸຖາທີສສຸສຕຄາຫາທີກາຍທຸຈຈຣິຕາທີ- ປາຕາຕິປາຕາທີປຸປກາຣເກໂຫ ສຽຄຍຸຫຕິຯ

ລຝຯວິປຸລນຸຕິ ອຸລຸອາຣໍ, ເຕລາທິທີ ເຈວ ສນສຍຸລາທີທີ ຈ ປຫູຕສນຸນິຈຍນຸຕິ ອຕຸໂຖຯ ສມຸພາສາຕິ ຊນສໍມທຸທສຽໝຜາຯ

ທຕຸເທນ ນ ຫີສຕິຕິ ເອຕຸຖ ວຸຕຸຕໍ ຍໍ ທຕຸທນິສານໍ, ຕໍ ວຍຸຍວິວຍຸຍນິສຸສິຕໍຯ ຕທຸກາຍສຸສາປີ ຜລໍ ທສຸເສນຸໂຕ ‘‘ໂສ ປຸຄຸຄໂລ’’ຕິອາທີມາຫຯ

ລ໘ຯ ກິລຸຈຕີ ຕໍສມຽຄິນໍ ວິມທຸທຕີຕິ ກິລຸຈນໍ, ຣາຄາທີ, ປລິພຸນຸສຕິ ກຸສລປຸປວຕຸຕີ ນິວາເຣຕີຕິ ປລິໂພໂສ, ຣາຄາທີເຍວ, ກິລຸຈນເມວ ປລິໂພໂສ ກິລຸຈນປລິໂພໂສຯ ອຖ ວາ ກິລຸຈນສຸຈ ປລິໂພໂສ ຈ ກິລຸຈນປລິໂພໂສ, ອາມິສກິລຸຈິກຸຂສຸຈ ຣາຄາທີສໍ ກິເລໂສ ຈາຕິ ອຕຸໂຖຯ

ວິເສສິຕນຸຕິ ວິໂລມໍ, ວິສມໍ ກິຣິຍນຸຕິ ອຕຸໂຖຯ ຣາຊກຕຸທນຸຕິ ໂອໂຣເຂ ສນຸສາຍ ວທນຸຕິຯ

ຍາຈໂຍໂຄຕິ ຍາຈນໂຍໂຄ, ຍາຈການໍ ມໂນຣຖປຣິປູຣຕາໂຕຯ ເຕນາຫ ‘‘ຍາຈິຕພຸພຍຸຕຸໂຕ’’ຕິຯ ທານຍຸຕຸໂຕຕິ ສຕຕໍ ທານກິຣິຍາສມຽຄີຯ ທານສໍວິກາຄຣໂຕຕິ ເອຕຸຖ ທານໍ ນາມ ອຕຸຖິການໍ ຍຖາສິປຸປາຍປຜິຍຕຸຕປຣິຈຸຈາໂຄ, ສໍວິກາໂຄ ອຕຸຕນາ ປຣິກຸລຸຊິຕພຸພໂຕ ອປຸປມຕຸຕກໂຕປີ ສໍວິກຊນໍຯ ອິເມທີ ໂຂ…ເປ… ໂຫຕີຕິ ເອຕຸຖ ໂຫຕິສທຸເທນ ‘‘ສມນຸນາຄໂຕ’’ຕິ ປທໍ ສມຸພນຸສິຕພຸພໍ, ນ ‘‘ໂສຕາປນຸໂນ’’ຕິ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ໂສຕາປນຸໂນ…ເປ… ໂຫຕິ’’ຕິ ວຸຕຸຕໍຯ ເຕທີ ສມຸເມທີ ສມນຸນາຄໂມ ທີ ອິສ ວິສີຍຕິ, ນ ໂສຕາປນຸນກາໂວ, ເຕນ ໂສຕາປນຸນລກຸຂຕເມເຕ ສມຸມາ, ນ ໂສຕາປນຸນກາວລກຸຂຕນຸຕິ ທສຸເສຕິຯ ຕຖາ ທີ ‘‘ໂສ ຕາປນຸເນນ…ເປ… ລພຸກມານຸຕໍ ທສຸເສຕິ’’ຕິ ວຸຕຸຕໍຯ

ລ໘ຯ ລປຕິ ກເຖຕິ ເອເຕນາຕິ ລປນໍ, ໂອຍຸຖໍຯ

ລກຸຯມຸທິໂຕຕິ ທິພຸພສມຸປຕຸຕິຍາ ປມຸທິໂຕຯ

ລລຯ ກິລຸຈາປີ ອຸທຕາຣີຕິ ຕຣຕາກິຣິຍາ ອຕີຕກາເວນ ວຸຕຸຕາ, ຕຣຕເມວ ປນ ຄເທຕຸວາ ອາຫ ‘‘ໂອໝຕຣຕສຸສ ອຣິຍມຄຸຄກິຈຸຈຕຸຕາ’’ຕິຯ ເອວໍ ວິປຸປມຸຕຸໂຕ, ວິມຸຕຸໂຕຕິ ຈ ເອຕຸຖ ມຸຈຸຈນກິຣິຍາຍປີ ວຕຸຕພຸພໍຯ

໑໐໐ຯປາຕຸ-ສທຸທປຸພຸພໂກ ກວນຸຕິ-ສທຸໂທ ສິຍາ ອຸປຸປາທປຣິຍາໂຍ ສິຍາ ອາວິກາວປຣິຍາໂຍຕິ ‘‘ປາຕຸກວນຸຕິ’’ຕິ ປທສຸສ ‘‘ອຸປຸປຊຊນຸຕິ, ປກາເສນຸຕິ ຈາ’’ຕິ ອຕຸໂຖ ວຸຕຸໂຕຯ ປາຕຸກູຕສມຸມສຸສາຕິ ອຸປຸປນຸນໂພສິປກຸຂິຍສມຸມສຸສ, ວິກູຕຈຕຸສຈຸຈສມຸມສຸສ ວາຯ ໂນ ກລຸໂລຕິ ນ ຍຸຕຸໂຕຯ ສເທຕຸສມຸມນຸຕິ ເອຕຸຖ ປຈຸຈຍຸປຸປນຸນສມຸມາວ ຄທີຕາ, ນ ປຈຸຈຍສມຸ ມາຕິ? ນຍິທເມວໍ ທຍຸຖພຸພໍ ປຈຸຈຍສມຸມານມຸປີ ປຈຸຈຍຸປຸປນຸນກາວານຕິວຕຸຕນໂຕຯ ອຖ ວາ ສເທຕຸສມຸມນຸຕິ ປຈຸຈຍຸປຸປນຸນສມຸໂມ ປສານກາເວນ ວຸຕຸໂຕ, ປຈຸຈຍສມຸໂມ ປນ ຄຸຕກາເວນາຕິ ເອວເມຕຸຖ ອຸກເຍສໍ ວຸຕຸຕກາໂວ ເວທິຕພຸໂພຯ

ອາຣສຸລກນຸຕິ ອາຣສຸລກຽຄສມນຸນາຄຕໍຯ ອສຸລາໂຕຕິ ປຣິຈຍວເສນ ນ ສາໂຕ, ອສໍສຍຸໂຄຕິ ອຕຸໂຖຯ ເຕນາຫ ‘‘ນິຈຸຈນໂວ’’ຕິຯ

ພຸຍາປາທວິຫີສາວິຕກຸກວິຣເຫ ເວຣິປຣິສຽກາຍ ອກາເວ ອກິຕຸຕິປຣິມຸຕຸຕີຕິ ເອວມາທີທີປີ ກາຣເຕທີ ໂກສປຸປຫາເນນ ສຸຂໍ ສຸປ ຕິຯ ໂກສປຣິລຸອາຫາກາໂວ ປນ ປາກຍຕໂຣຕິ ອາຫ ‘‘ໂກສ…ເປ… ສຍຕິ’’ຕິຯ ວິສມູລສຸສາຕິ ເອຕຸຖ ວິສສຣິກຸຂຕາຍ ‘‘ວິສ’’ນຸ ຕິ ທຸກຸຂໍ ອສິປຸເປຕນຸຕິ ອາຫ ‘‘ທຸກຸຂວິປາກສຸສາ’’ຕິຯ ສຸຂນຸຕິ ເຈຕສິກສຸຂໍຯ ອກຸກຸຍຸຄສຸສ ປຈຸຈກຸໂກສິຕຸວາ ຈ ປຈຸຈກຸ ໂກສນເຫຕຸ ອຸປຸປຊຊຕີຕິ ໂຍຊນາຯ

໑໐໑។ສລຸລຸພຸພາໜໍ ສລຸລຸທຸຂຣຓໍ។

ວິສຍເກເຫນ, ປ໋ວຕຸຕິອາກາຣເກເຫນ ຈ ອເນກເກຫຕຸຕາ ກາມສລຸລາຍ ວຸຕຸຕໍ ‘‘ຍາຍ ກາຍຈີ’’ຕິ។

ທານມຸເຂນາຕິ ທາເນນ ມຸຂກູເຕນ, ທານໍ ປມຸຂໍ ກຕຸວາຕິ ອຕຸໂຖ។

‘‘ອຣິຍມຄຸຄສມຸປາປນວເສນາ’’ຕິ ອິມິນາ ອນຸກມຸປານຸທຸທຍານໍ ເອກນຸຕານວຊຸຊຕເມວ ວິກາເວຕິ។ ‘‘ອນຸກມຸປາ’’ຕິ ປທສຸສຕຸຖວິວຣຓໍ ‘‘ກຣຸຓາຍນາ’’ຕິ, ອິຕຣສຸສ ‘‘ເມຕຸຕາຍນາ’’ຕິ។

໑໐໔។ປາກຕິອາທີຕິ ອາທິສທຸເທນ ອຕຸອິສຸສຣປຊາປຕິປຸຣິສກາລານິຍຸຖາຍກາຣິອາທິເກ ສງຄຸຄຫາຕິ។

ກາເມສູຕິ ກາມຄຸເຓສຸ ຮູປາທິວິສເຍສຸ។

ພທລກິເລສຕາຍາຕິ ພຫຸລກິເລສການເວນ។ ປຸພຸພເຫຕຸມນຸທຕາຍາຕິ ວິວຍຸຍູປນິສຸສຍສຸສ ກຸສລສຸສ ອກາຕຸຕາ។

ຈິຕຸຕວູປສມກາວນາຍາຕິ ຈິຕຸຕວູປສມກຣກາວນາຍ ສມຖວິປສຸສນາຍ។

ປຣິສຸສຍາ ສີລາທິປຣິປູຣຕສຸສ ປຣິພນຸຂກູຕາ ກິເລສາ ເອວ។ ອນຣິຍາ ປຍຸຍາສີສໍ ອຸກຸຂິປີຕຸວາ ຄາຕຸເມວ ນ ສກຸໂກນຸຕີຕິ ວຸຕຸ ຕໍ ‘‘ຍາຕາສີເຣນ ອໂຂສີຣາ ທຸຕຸວາ’’ຕິ។

໑໐໖។ ກຄວໂຕ, ກິກຸຂຸສງໝສຸສ ຈ ວສນໂຍຄຸຍກາໂວ, ເຕທີ ນິວຸຕຸຖກາໂວ ຈ ຕສຸສ ສາຕິສໂຍ ວຕຸໂຕຕິ ວຸຕຸຕໍ ‘‘ປໂຖມຄາຖາຍ ເຊຕວນສຸສ ວຕຸຕໍ ກເຖຕຸວາ’’ຕິ។ ວຸຕຸຕຍຸເຫຕໍ –

‘‘ຄາເມ ວາ ຍທີ ວາຣຍຸເຍ, ນິນຸເນ ວາ ຍທີ ວາ ຖເລ;

ຍຕຸຖ ອຣຫນຸໂຕ ວິຫຣນຸຕິ, ຕໍ ກູມິຣາມເຓຍຸຍກ’’ນຸຕິ។ (ຂ។ ປ។ ໙໘; ເຖຣຄາ។ ໙໙໑);

ອິຂ ຂມຸມສທຸໂທ ສມາຂິປຣິຍາໂຍ ‘‘ເອວໍຂມຸມາ ເຕ ກຄວນຸໂຕ’’ຕິອາທີສຸ (ທີ។ ນິ។ ໔។໑໖; ມ។ ນິ។ ໓។໑໙໘; ສໍ។ ນິ។ ໕។໖໗໘) ວິຍາຕິ ອາຫ ‘‘ຂມຸໂມຕິ ສມາຂີ’’ຕິ ສມາຂິປກຸຂິກາ ຂມຸມາ ສຕິວາຍາມາ។

ນານຸຄຈຸເຈຍຸຍາຕິ ນານຸຕເສຍຸຍ។ ອນຸຕສນເມວ ທີ ຕຕຸຫາທິຍຸຖິທີ ອນຸຄມນໍ។ ປຜິວິປສຸເສຍຸຍາຕິ ວິປສຸສນາສມຸມສນມາຫ។ ຍມກໂຕ, ທີ ຂຕິກໂຕ, ປຜິປາຜິໂຕ ຈ ສມຸມສນໍ ວິປສຸສນາຍປີ ສມຸມສນໂຕ ປຜິວິປສຸສນາ ນາມ។ ສາ ທີ ວິປສຸສນາຍ ທິຍຸຖິຂຸຄຸພາຜນມານສມຸຄຸພາຜນນິກນຸຕິປຣິຍາທານເຫຕຸຕາຍ ວິເສສໂຕ ປຜິປກຸເຂນ ອສໍທີຣອສໍກຸປຸປນເຫຕຸກູຕາ ປຣິພຸຣູຫ ນາ ໂຫຕິ។ ‘‘ປຸນປຸປຸນໍ…ເປ… ອປຸເປນຸໂຕ’’ຕິ ເອເຕນ ນິພຸພານາຣມຸມຕຂມຸມານຸພຸຣູໜໍ ຍຖາ ‘‘ພຸຣູເຫຕາ ສຸຍຸຍາຄາຣານ’’ນຸ ຕິ (ມ។ ນິ។ ໑។໖໔) ທສຸເສຕິ។

ຍໍ ກິຍຸຈິ ອປທີສິຕຸວາ ປຜິຍຸຍາທານໍ ສງຄໂຣ។ ໂສ ປນ ອຕຸຕໂນ ກິຈຸຈວິເສສໍ ອປທີສິຕຸວາ ມິຕຸຕສນຸຖວວເສນ ວາ ກາລາຄມ ນໍ ອປທີສິຕຸວາ ກິຍຸຈິກຸຂານຸປຸປທາເນນ ວາ ປຜິພາຫກາຣຓໍ ອປທີສິຕຸວາ ພລຄຸຄໂພຂວເສນ ວາ ສີຍາຕິ ຕສຸສ ມິຕຸຕກຣຕາທີປຣິຍາຍຕໍ ສນຸຂາຍາຫ ‘‘ສງຄໂຣຕິ…ເປ… ນາມ’’ນຸຕິ។ ເອວໍ ປຜິປນຸນຕຸຕາຕິ ເອວໍ ອນິຈຸຈສຍຸຍາມຸເຂນ ຕິຍທຸຂເກສຸ ສງຂາເຣສຸ ອປຸປມາທປຸປຜິປຕຸຕິຍາ ປຜິປນຸນຕຸຕາ។

ທີພຸພຈກຸຂຸ ສຸວິສຸທຸຂນຸຕິ ສາວເສສາ ເທສນາຕິ ອາຫ ‘‘ຍໍ ສຈຸຈິກໂຣຕີ’’ຕິ។ ຮູປາຍຕນຍຸເຫຕຸຖ ອຂິປຸເປຕໍ។

໑໐໔໋ອນຸຕນ຺ຕິ ສຽຂາຣານໍ ປາຣິມນ຺ຕກູຕໍ໋ ເວທານນ຺ຕິ ມຄ຺ຄຍາຓເວທານເມວ໋ ອຣຫຕ຺ຕາຜິຄເມນ ອນ຺ຕໍ ປຣິໂຍສານໍ ຄຕ຺ຕາ໋ ກມ຺ມວິປາກວຏ຺ຏານໍ, ກິເລສວຏ຺ຏສ຺ສາປິ ຈ ອຸສ຺ສເທນ ອຸປ຺ຈເຍນ ອຸສ຺ສທາ, ຣາຄາທໂຍ໋

ສຸກ຺ໂກກາສຕາຍ ສຸກ຺ກາ, ອກິວິສິຏ຺ຖຄ຺ຄຫາ໋ ສພ຺ພານິ ວາ ຕາຣກຣູປານິ ສຸກ຺ກາ໋ ວິນ຺ທຕີຕິ ອຸປລກຕິ, ປຏິວິຊ຺ຊຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ໋

"ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ວິປສ຺ສນາກີນິເວໂສ ໂຫຕີ"ຕິ ອິທໍ "ສເກສຸ ຜມ຺ເມສູ"ຕິ ປາຣຄຸກາວສ຺ສ ວິເສສິຕຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕຍ຺ຈ ໂຂ ອກິນິເວເສເນວ ເທສິຕໍ໋ "ສພ຺ພໍ , ກິກ຺ຂເວ, ອກິຍ຺ເຍຍ຺ຍ"ນ຺ຕິ (ສໍ໋ ນິ໋ ໔໋໔໖; ປຏິ໋ ມ໋ ໑໋໖) ວຸຕ຺ຕໍ໋ ປາຣຄຸຕາ ຈ ເຕສໍ ຂນ຺ຜານໍ ປຣິຍ຺ຍາກິສມຍວເສນ ໂຫຕິ໋ ຕໂຕ ຈ ເນສໍ ເຫຕຸກູຕສມຸທເຍ, ຕທປ຺ປວຕ຺ຕິລກ຺ຂເຓ ນິໂຣເຜ, ນິໂຣຜຄາມິນິຍາ ປຏິປທາຍ ຈ ປຫານສຈ຺ຉິກິຣິຍາກາວນາກິສມຍປາຣິປູຣິວເສນ ອິຕຣສຈ຺ເຈສຸປິ ປາຣຄຸກາໂວ ວຸຕ຺ໂຕ ເອວ ໂຫຕິ໋ ສພ຺ພໂສ ທິ ສກອຕ຺ຕກາວໂພເຜນປິ ຈຕຸສຈ຺ຈາກິສມໂຍ ໂຫຕິເຍວ໋ ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຫຕໍ "ອິມສ຺ມິເຍວ ພ຺ຍາມມຕ຺ເຕ ກລ຺ເອວເຣ ສສຍ຺ຍິມ຺ຫິ ສມນເກ ໂລກຍ຺ຈ ປຍ຺ຍເປມິ, ໂລກສມຸທຍຍ຺ຈາ"ຕິອາທິ (ສໍ໋ ນິ໋ ໑໋໑໐໗; ອ໋ ນິ໋ ໔໋໔໕)໋ ອຖ ວາ ສເກສຸ ຜມ຺ເມສູຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຜມ຺ເມສຸ໋ ອຕ຺ຕຜມ຺ມາ ນາມ ອຕ຺ຖການສ຺ສ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ສີລາທິຜມ຺ມາ໋ ສີລສມາຜິປຍ຺ຍາທໂຍ ທິ ໂວທານຜມ຺ມາ ເອກນ຺ຕຫິຕສຸຂສມ຺ປາທນໂຕ ປຸຣິສສ຺ສ ສກຜມ຺ມາ ນາມ, ນ ອນຕ຺ຖາວຫາ ສໍກິເລສຜມ຺ມາ ວິຍ ປຣຜມ຺ມາ໋ ເຕສໍ ສີລາທີນໍ ປາຣິປູຣິຍາ ປາຣໍ ປຣິຍນ຺ຕໍ ຄໂຕຕິ ປາຣຄູ໋ "ອກ຺ກຸລ ປກ຺ກຸລ"ອິຕິ ເອວໍ ວິທີສນກປໂຍຄໍ໋ ອຊກລາເປນ (ອຸທາ໋ ໗) ທິ ຕທາ ກຄວນ຺ຕໍ ກີສາເປຕຸກາເມນ ກຕໍ ຍກ຺ຂຄຊ຺ຊິຕໍ "ອກ຺ກຸລ ປກ຺ກຸລ" ອິຕິ ອິມິນາ ອາກາເຣນ ສຕ຺ຕານໍ ໂສຕປຖໍ ອຄມາສິ, ຕສ຺ມາ ຕໍ "ອກ຺ກຸລໍ ປກ຺ກຸລກຣຓ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ໋

ນາກິນນ຺ທຕີຕິ "ອຍໍ ມໍ ທຏ຺ຖໍ ອາຄຕາ"ຕິ ນ ຕຸສ຺ສຕິ໋ ຍສ຺ມາ ປນ "ກຄວໂຕ ກາສິຕໍ ອກິນນ຺ທີ"ຕິອາທີສຸ (ມ໋ ນິ໋ ໑໋໗໗) ວິຍ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉນຕ຺ໂຖປິ ອກິນນ຺ທສທ຺ໂທ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ "ຈິຕ຺ເຕນ ນ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉຕີ"ຕິ໋ ນ ໂສຈຕີຕິ "ມຍາ ອສມ຺ໂມທິຕາ ຄຈ຺ຉຕີ"ຕິ ນ ຈິຕ຺ຕສນ຺ຕາປໍ ອາປຊ຺ຊຕິ໋ "ສຽຄາ ສຽຄາມຊີ ມຸຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ ອິທໍ ອກິນນ຺ທໂສຈນານໍ ອກາວສ຺ສ ການຓວຈນໍ໋

ເຕນາຕິ ອຸທເກ ນ຺ຫາເນນ໋ ເຕເນວາຫ "ນ ອຸທເກນ ສຸຈິ ໂຫຕີ"ຕິ໋ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ອຸທກຸມ຺ມຸຊ຺ຊນາທິນາ ເນວ ສຕ຺ຕານໍ ສຸຈິປາປໂຕ ສຸທ຺ຜິ ນາມ ໂຫຕີຕິ໋ ອຸທກຸມ຺ມຸຊ຺ຊນາທີນິ ທິ ອິຜ ອຸຕ຺ຕຣປທໂລເປນ "ອຸທກ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ໋ ອຸທເກນາຕິ ວາ ອຸມ຺ມຸຊ຺ຊນາທິກິຣິຍາສາຜນກູເຕນ ອຸທເກນ ສຕ຺ຕານໍ ສຸຈິ ປາປສຸທ຺ຜິ ນ ໂຫຕີຕິ໋ ອຖ ວາ ສຸຈິເຕນ ຍຖາວຸຕ຺ເຕນ ອຸທເກນ ປາປມລໂຕ ສຸທ຺ໂຜ ນາມ ສຕ຺ໂຕ ນ ໂຫຕີຕິ໋ ຍທິ ສິຍາ, ສພ຺ເພສເມວ ມຈ຺ຉພນ຺ຜານໍ ປາປສຸທ຺ຜິ ສິຍາ໋ ເຕນາຫ "ພຫ຺ເວຕ຺ຖ ນ຺ຫາຍຕີ ຊໂນ"ຕິ໋ ມາຕຸຆາຕາທິປາປກມ຺ມກາຣີນໍ, ອຍ຺ເຍສຍ຺ຈ ໂຄມຫີສາທີນໍ ອຸທກໍ ໂອໂຣຫນ຺ຕານໍ ອນ຺ຕມໂສ ມຈ຺ຉກຈ຺ຉເປ ອຸປາທາຍ ສພ຺ເພສມ຺ປີ ປາປສຸທ຺ຜິ ສິຍາ , ນ ປເນວໍ ໂຫຕິ໋ ກສ຺ມາ? ນ຺ຫານີຍປາປເຫຕູນໍ ອປ຺ປຏິປກ຺ຂກາວໂຕ໋ ຍຍ຺ຫິ ຍໍ ວິນາເສຕິ, ໂສ ຕສ຺ສ ປຏິປກ຺ໂຂ໋ ຍຖາ ອາໂລໂກ ອນ຺ຜການສ຺ສ, ວິຊ຺ຊາ ອວິຊ຺ຊາຍ, ນ ເອວໍ ນ຺ຫານໍ ປາປສ຺ສ, ຕສ຺ມາ ນິຏ຺ຖເມຕ຺ຖ ຄນ຺ຕພ຺ພໍ "ນ ອຸທເກນ ສຸຈິ ໂຫຕີ"ຕິ໋ ເຍນ ປນ ສຸຈິ ໂຫຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ຍມ຺ຫິ ສຈ຺ຈຍ຺ຈາ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ໋ ຕຕ຺ຖ ສຈ຺ຈນ຺ຕິ ວຈີສຈ຺ຈຍ຺ຈ ວິຣຕິສຈ຺ຈຍ຺ຈ໋ ອຖ ວາ ສຈ຺ຈນ຺ຕິ ຍາຓສຈ຺ຈຍ຺ເຈວ ປຣມຕ຺ຖສຈ຺ຈຍ຺ຈ໋ ຜມ຺ໂມຕິ ເສໂສ ອຣິຍຜມ຺ໂມ໋ ສຈ຺ຈສ຺ສ ປເນຕ຺ຖ ວິສໍ ຄຫຓໍ ຕສ຺ສ ພຫຸການຕາທສ຺ສນຕ຺ຖໍ໋ ເສສໍ ສຸວິຍ຺ເຍຍ຺ຍເມວ໋

ຊາຕິພລນິເສຜການ຺ຕິ ຊາຕິມຕ຺ຕພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ໂກວາທິການໍ ປຏິເສຜກໍ໋ ຊາຕິວາທສ຺ສ ວາ ນິເສຜກໍ, "ນ ຊຈ຺ຈາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ໂຫຕີ"ຕິ (ສຸ໋ ນິ໋ ໖໔໔) ທິ ວຸຕ຺ຕໍ໋ ເຖໂຣ ທິ ຕຖາວາເທນ ເຕ ອນິຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕປີ ນິຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ໋

໑໐໔໋ວິມຸຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ອນຸປາທິເສສນິພ຺ພານຜາຕຸຍໍ໋

ສວາສນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ຊິຕາສວສ຺ສາປິ ອຊິຕາສວສທິສກາຍວຈີປໂຍຄເຫຕຸກູຕາ ສນ຺ຕາເນ ກິເລສກາວນາ ວາສນາ ນາມ ອາຍສ຺ມໂຕ ປີລິນ຺ທວຈ຺ຉສ຺ສ (ອ໋ ນິ໋ ອຏ຺ຖ໋ ໑໋໑໋໒໑໔; ຜ໋ ປ໋ ອຏ຺ຖ໋ ໔໋ປີລິນ຺ທວຈ຺ຉຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖຸ) ວສລໂວຫາໂຣ ວິຍ, ສຫ ວາສນາຍາຕິ ສວາສນໍ, ກາວນປຸໍສກຍ຺ເຈຕໍ "ວິສມໍ ຈນ຺ທິມສູຣິຍາ ປຣິວຕ຺ຕນ຺ຕີ"ຕິອາທີສຸ (ອ໋ ນິ໋ ໔໋໗໐) ວິຍ໋ ຍຖາວຸຕ຺ຕວາສນມ຺ປີ ອເສເສຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ໋ ກຸມ຺ມຄ຺ຄປຣິຫຣຓວເສນ ມຄ຺ຄສມ຺ປຏິປຕ຺ຕີຕິ ມຄ຺ເຄ ກຸສໂລ ອມຄ຺ເຄປີ ກຸສໂລ ເອວ ໂຫຕິ໋ ກຄວາ ປນ ສພ຺ພຍ຺ຍຸຕາຍ ສພ຺ພຕ຺ເຖວ ກຸສໂລຕິ ອາຫ "ມຄ຺ເຄ ຈ ອມຄ຺ເຄ ຈ ໂກວິໂທ"ຕິ໋

໑໐໖ຯຕເມນ ຍຸຕ຺ໂຕຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕຕໂມ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖິຕິ ຕໂມ, ປຸຄ຺ຄໂລຯ ອປ຺ປກາສກາເວນ ຄິຕາ ຂນ຺ຆາວ ຕໂມຯ ອາໂລກກູໂຕ ຕິ ຊາຕິຄຸຕາໂລໂກ, ປາກຍຄຸໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ກິເລສມຍໍ ພນ຺ຆນໍ "ທລຸຫ"ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ຍໂຕ ສຈ຺ຈານິ ປຜິວິຊ຺ຌນ຺ຕາ ພຸທ຺ຆາວ ນໍ ຆິນ຺ທນ຺ຕິ, ນ ອຝ຺ເຝຯ

ທຸຈ຺ເຆທນຕ຺ເຖນ ສຕິປີ ທລຸຫກາເວ ສິຖິລວຸຕ຺ຕິຕໍ ຕສ຺ສ ທີເປຕຸໍ "ພນ຺ຆນກາວມ຺ປີ"ຕິອາທິມາຫຯ ເຕນ "ອໂຫ ສຸຂຸມຕຣໍ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ມາຣພນ຺ຆນ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

໑໐໗ຯ ຍທິປີ ເຈຕນາ ກຸສລາກຸສລສາຊາຣຕາ, ອປຸຍ຺ຍາກິສງ຺ຂາໂຣ ອິຊາຝິປ຺ເປໂຕຕິ ຕສ຺ສ ວເສນ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ອກຸສລເຈຕນາວເສນ ເຈເຕຕີ"ຕິ ອາຫຯ ເຈຕນໍ ອກິສນ຺ທຫນໍ, ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ພ຺ຍາປາຣາປຕ຺ຕິກາເວນ ປວຕ຺ຕິຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍສ຺ມາ ປນ ເຈຕນາ ຍທາ ວິຍ຺ຍຕ຺ຕີ ສມຸຍ຺ຖາເປຕິ, ຕທາ ທິຄຸຕຸສ຺ສາຫາທິຄຸຕວາຍາມາ ວິຍ ຫຸຕ຺ວາ ປາກຍໍ ປໂຍຄໍ ນິປ຺ຜາເທຕິ, ຕສ຺ມາ "ປກປ຺ເປຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ ປາກຍປ຺ປໂຍຄກປ຺ປນຝ຺ເຫຕຸຖ ປກປ຺ປນໍ ອຊີປ຺ເປຕໍຯ ເຕນາຫ "ຕເມວ ປກປ຺ເປຕີ"ຕິຯ ປຈ຺ຈຍຝ຺ໂຄ ອິຊ ອາຣມ຺ມຕາຕ຺ໂຖຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ປວຕ຺ຕິຍາ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕີ"ຕິຯ

໑໐໘ຯ ຍຖາ ຊລສມ຺ທ຺ທສ຺ສ ວິຈິສມຸຍ຺ຖານວເສນ ລທ຺ກນາໂມ ເວໂຄ "ວິຈິມໂຍ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ເອວໍ ຈກ຺ຂຸສມ຺ທ຺ທສ຺ສາປີ ຣູປາວກາສນວເສນ ລທ຺ກນາໂມ ເວໂຄ "ຣູປມໂຍ"ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ເອເສວ ນໂຍ ເສເສສຸປີຯ ອາວິຍ຺ຉນ຺ໂຕຕິ ອາກຑ຺ຒນ຺ໂຕ, ອາກຑ຺ຒນຝ຺ເຈຕ຺ຖ ສນ຺ຕານສ຺ສ ຕນ຺ນິນ຺ນກາວເຫຕຸຕາຍ ທຝ຺ຖພ຺ພໍຯ

ສມ຺ທນໍ ກິເລສເຕມນໍ, ອວສ຺ສວເຫຕຸຕາ, ກິເລສານໍ ອູມິອາທິສທິສຕາ ສມາວຝ຺ຝເນນ ສຕ຺ຕານໍ ອນຕ຺ຖາວຫຕາຍ ເວທິຕພ຺ພາຯ ອຸປຣູປຣິເວຄຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອຸປຄຕສ຺ສ ອຸຝ຺ຖາຕຸໍ ອປ຺ປທາເນນ, ຄຸຕສາຣວິນາສເນນ ຈ ໂກຊປນາທາທີນໍ ອູມິອາທິສທິສຕາ ທຝ຺ຖພ຺ພາຯ

ອກິມຸໂຂ ນນ຺ທຕີຕິ ຕທາຣມ຺ມຕໍ ສຸຂໍ ໂສມນສ຺ສໍ ສາທິຍນ຺ໂຕ ສມ຺ປຝິຈ຺ຉຕີຯ ອກິວທຕີຕິ ຕຕ຺ຫາກິນິເວສວເສນ ອກິນິວິສ຺ສ ວທຕີຯ ຕຝ຺ທີສ຺ສ ອກິນິເວສໍ ທີເປຕຸໍ "ອໂຫ ສຸຂ"ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຊ຺ໂຊສານໍ ອຊີມຸຈ຺ຈນກູຕາຍ ຕຕ຺ຫາຍ ຕຕ຺ຫາວຕ຺ຖຸກສ຺ສ ອນຸປວິສິຕ຺ວາ ອາເວຕິກຕາກາຣຕນ຺ຕິ ອາຫ "ອຊ຺ໂຊສາຍ ຕິຝ຺ຖຕີຕິ ຄິລິຕ຺ວາ ປຣິນິຝ຺ຖເປຕ຺ວາ"ຕິຯ

໑໐໙ຯ "ກສ຺ມາ"ຕິອາທິນາ ສນ຺ຕາປທຸກ຺ຂານໍ ອສຸປ຺ປຕິກາຣຕໍ ອາຫ "ເຍນ ວາ ປກາເຣນາ"ຕິຯ ເຍນາຕິ ເຍນ ວາ ການຊ຺ໂຊສານທິຝ຺ຖິຊ຺ໂຊສານກູເຕນ ມິຈ຺ຉາກິນິເວສປ຺ປກາເຣນຯ ຄຫຝ຺ຖປພ຺ພຊິຕາ ຕຖາຣູປີ ກຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ວຑ຺ຒິຍ຺ຈ ມຍ຺ຍນ຺ຕີຯ ອວຑ຺ຒີ ເອວ ປນ ໂຫຕິ ຕສ຺ສ ປກາຣສ຺ສ ວຑ຺ຒິຍໍ ອນຸປາຍກາວໂຕ ຈ ອຸປາຍກາວໂຕ ຈ ອວຑ຺ຒິຍໍຯ ຕຖາປີຕິ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ອິຈ຺ຉາວິຆາຕໍ ປາປຸຕນ຺ໂຕປີຯ ຍສ຺ມາ ອິໂຕ ພາຫິຣກາ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ກວນິສ຺ສຣຕໍ ອປ຺ປຊານນ຺ໂຕ ມນ຺ທກິເລສໍ ທີຆາຍຸກໍ ສຸຂພຫຸລໍ ເອກຈ຺ຈໍ ກວໍ ເຕເນວ ມນ຺ທກິເລສາທິກາເວນ "ນິພ຺ພານ"ນ຺ຕິ ສມນຸປສ຺ສນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ກເວນ ກວວິປ຺ປໂມກ຺ຂໍ ວທນ຺ຕີຕິຯ

ກວທິຝ຺ຖິສຫຄຕາ ຕຕ຺ຫາ ປຸຣິມປເທ ອຸຕ຺ຕຣປທໂລເປນ ກວຕຕ຺ຫາຕິ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອາຫ "ກວຕຕ຺ຫາຕິອາທິສຸ ວິຍາ"ຕິຯ

ຍຕ຺ຖາຕິ ຍສ຺ມີ ກເວຯ

ຕໂຕ ເອວາຕິ ກູຕຣຕິຍາ ເອວຯ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍລຍ຺ຫີ ສຕ຺ຕານໍ ຉນ຺ທຣາໂຄ ພລວາ ໂຫຕີຯ ອນວເສສໂຕຕິ ອນວເສເສນ, ນ ກິຍ຺ຈິ ເສເສຕ຺ວາຯ

ສໍສາຣໂສຕສ຺ສ ອນຸກູລກາເວນ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ອນຸໂສຕຄາມີຯ ຕສ຺ເສວ ປຜິກ຺ກູລວເສນ ນິພ຺ພິທານຸປສ຺ສນາທີທີ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ປຜິໂສຕຄາມີ, ອຈລປ຺ປສາທາທິສມນ຺ນາຄເມນ ຄິຕສກາໂວຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໑໑໐ຯ ‘‘ປລພ຺ກາຕິ, ນິຂຊ຺ຊຕິ’’ຕິອາທີສຸ ວິຍ ອຸປສຄ຺ໂຄ ປທວຫ຺ຍນມຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ອກິຊາຕິໂກຕິ ຊາຕິໂຍ’’ຕິຯ ກຕ຺ທສມ຺ພສມນ຺ນາຄຕ຺ຕາ ວາ ກຕ຺ໂທຯ ປຄ຺ມວເຍປິ ມຊ຺ຊິມວເຍປີ ປາປສມຽຄີ ຫຸຕ຺ວາ ກິໂຕ ກຕ຺ທສມ຺ເມ ອກິຊາຍຕິ, ປຈ຺ຈາປິ ປາປ໌ ປສວຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສຸກ຺ໂກຕິ ວາ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕວິປຣິຍາເຍເນວ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

໑໑໑ຯປຸຣິມສ຺ມິນ຺ຕິ ປຸຣິມສ຺ມິ ປເທຯ ວິສເຍ ກຸມ຺ມໍ ຕຕ຺ຖ ເທຍ຺ຍສມ຺ພສ຺ສ ປຕິຍ຺ຄາປນໂຕຯ ທຸຕິເຍ ອສິກຣເຕ, ຕທສິກຣຕລ຺ ທີ ນິພ຺ພານນ຺ຕີຯ ຄທຍ຺ຄປພ຺ພຊິຕກິຈ຺ເຈສຸ ວາ ວິສີຍ຺ຄສມ຺ມທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ປຈ຺ຈຍທານາຣທຕ຺ຕານໍ ສມສຸຣຕານິທ຺ເທໂສຯ ອຖ ວາ ເຍນ ເຍນ ປນ ວຕ຺ຖຸນາຕິ ຮູປາຮູປນິໂຣສາທິນາ ຕຕ຺ຫາວຕ຺ຖຸນາຯ ອມຣາວິກ຺ເຂປວຕ຺ຖຸອາທິນາຕິ ເອຕ຺ຖ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ສຸກສຸຂາທິມິຈ຺ຊາກິນິເວສວຕ຺ຖຸໍ ສງຄຕ຺ຫາຕິຯ ຍຖາ ວາ ຕຕ຺ຫາທິຍ຺ຄິທຸຈ຺ຈຣິຕານໍ ວເສນ ສໍກິເລສກາຄິຍສ຺ສ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ວິກາໂຄ, ເອວໍ ສມຖວິປສ຺ສນາສຸຈຣິຕວເສນ ຕຕ຺ຫາໂວທານກາຄິຍາທິສຸຕ຺ຕວິກາໂຄຕິ ທສ຺ເສຕຸ໌ ປາລຸອິຍໍ ‘‘ຕຕ຺ຫາ…ເປ…ນິທ຺ທິສິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ອິທໍເອວໍ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ ຍຖາ ທຸຈິນ຺ຕິຕາທິວເສນ ພາໂລ ໂຫຕິ ປຸຄ຺ຄໂລ, ເອວໍ ຕສ຺ສ ທຸຈິນ຺ຕິຕຈິນ຺ຕິຕາທິກາວນາວເສນ ປວຕ຺ຕໍ ອິທໍ ສໍກິເລສກາຄິຍໍ ນາມ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຸພ຺ເພ ສໍກິເລສສມ຺ມວິກາເຄນ ວຸຕ຺ຕໍ ອິທານິ ສາມຄ຺ຄໂຕ ສງຄເຫຕ຺ວາ ວທຕິຯ ອິທໍ ວາສນາກາຄິຍໍ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ອິມິນາ ນເຍນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ກິເລສຍ຺ຄາເນທີຕິ ກິເລສານໍ ປວຕ຺ຕິຍ຺ຄາເນຫີຯ ກິເລສາວຕ຺ຖາທີຕິ ກິເລສານໍ ປວຕ຺ຕິອາການວິເສເສຫີຯ ການຣາຄາທີທີ ສໍຍຸຊ຺ຊຕິ ການຣາຄາທິເຫຕຸ ກມ຺ມວິປາກາທິນາຯ ສຕິປີ ເຕສໍ ການນ຺ຕຣວຸຕ຺ຕິຍໍ ສໍຍຸຕ຺ໂຕ ນາມ ໂຫຕິ, ຍໂຕ ການຣາຄາທໂຍ ‘‘ສໍໂຍຊນ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີຯ ອຸປາທິຍຕີຕິ ທລ຺ຫໍ ຄຕ຺ຫາຕິ ປວຕ຺ເຕຕີຯ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍຕ຺ຕາ, ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຕາ ຈ ສໍວຕ຺ຕິຕໍຯ

໑໑໔ຯອຸທາຫຣຕາວເສນາຕິ ນິທສ຺ສນວເສນ, ເອກເທສທສ຺ສນວເສນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສກລສ຺ສ ຫິ ປຣິຍຕ຺ຕິສາສນສ຺ສ ໂສລຸອສທີ ປຍ຺ຄານກາເຄທີ ຄທີຕຕ຺ຕາຯ ຍຖາ ຕເທກເທສານໍ ໂສລຸອສນ຺ນມ຺ປີ ປຍ຺ຄານກາຄານໍ ຄຫຕໍ ອຸທາຫຣຕມຕ຺ຕໍ, ເຕສໍ ປນ ໂສລຸອສນ຺ນໍ ເອກເທສຄ຺ຄຫຕໍ ອຸທາຫຣຕນ຺ຕິ ກິເມຕ຺ຖ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ເອກເທສທສ຺ສນວເສນາຕິ ອຕ຺ໂຖ’’ຕິຯ ກສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ ປາລຸອິຍໍ ປຍ຺ຄານສ຺ສ ເອກເທໂສວ ອຸທາຫໂຍ, ນ ອວເສໂສຕິ? ນຍນິທສ຺ສນຕ຺ຖໍຯ ອິມິນາ ນເຍນ ອວເສໂສປິ ປຍ຺ຄານກາໂວ ເວທິຕພ຺ໂພຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ‘‘ອປ຺ປມ຺ປີ ເຈ ສໍທິຕ ກາສມາໂນ…ເປ… ສ ກາຄວາ ສາມຄ຺ຄສ຺ສ ໂຫຕີ’’ຕິ (ຘຯ ປຯ ໒໐) ອິທໍ ວາສນາກາຄິຍຄ຺ຈ ອເສກ຺ຂກາຄິຍຄ຺ຈຯ ເອຕ຺ຖ ຫິ ‘‘ອປ຺ປມ຺ປີ ເຈ ສໍທິຕ ກາສມາໂນ’’ຕິ ອິທໍ ວາສນາກາຄິຍໍ, ‘‘ສ ກາຄວາ ສາມຄ຺ຄສ຺ສ ໂຫຕີ’’ຕິ ອິທໍ ອເສກ຺ຂກາຄິຍໍຯ

ຕຖາ ມຆເທວສຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ຫິ ‘‘ກູຕປຸພ຺ພໍ, ອານນ຺ທ, ອິມິສ຺ສາເຍວ ມິຖິລາຍໍ ມຆເທໂວ ນາມ ຣາຊາ ອໂຫສິ ສມ຺ມິໂກ ສມ຺ມຣາຊາ ສມ຺ເມ ຖິໂຕ ມຫາສມ຺ມຣາຊາ, ສມ຺ມໍ ຈຣຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕຄທປຕິເກສຸ ເນຄເມສຸ ເຈວ ຊນປເທສຸ ຈ, ອຸໂປສຖຄ຺ຈ ອຸປວສຕິ ຈາຕຸທ຺ທສີ, ປຄ຺ຈທສີ, ອຍ຺ຄມິຄ຺ຈ ປກ຺ຂສ຺ສາ’’ຕິອາທິ (ມຯ ນິຯ ໒ຯ໓໐໗), ອິທໍ ວາສນາກາຄິຍໍຯ ‘‘ອິທໍ ໂຂ ປນານນ຺ທ, ເອຕຣທີ ມຍາ ກລ຺ຍາຕໍ ວຕ຺ຕໍ ນິຫຣິຕໍ ເອກນ຺ຕນິພ຺ພິທາຍ ວິຣາຄາຍ ນິໂຣສາຍ ອຸປສມາຍ ອກິຄ຺ຄາຍ ສມ຺ໂພສາຍ ນິພ຺ພານາຍ ສໍວຕ຺ຕຕີ’’ຕິ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໑໗ລ) ອິທໍ ອເສກ຺ຂກາຄິຍໍຯ ‘‘ປມາທໍ ອປ຺ປມາເທນ, ຍທາ ນຸທຕີ ປຕ຺ຑິໂຕ’’ຕິ (ຘຯ ປຯ ໒໗) ອິທໍ ນິພ຺ເພສກາຄິຍໍຯ ‘‘ປຄ຺ຄາປາສາທ…ເປ… ອເວກ຺ຂຕີ’’ຕິ (ຘຯ ປຯ ໒໗) ອິທໍ ອເສກ຺ຂກາຄິຍນ຺ຕິ ອິທໍ ນິພ຺ເພສກາຄິຍຄ຺ຈ ອເສກ຺ຂກາຄິຍຄ຺ຈຯ

ຕຖາ ‘‘ຕີຕິມານີ, ກິກ຺ຂເວ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍານີ’’ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໔ລ໓) ສຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ‘‘ຕີຕິມານີ, ກິກ຺ຂເວ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍານີຯ ກຕມານີ ຕີຕີຕິ? ອນຄ຺ຄາຕຄ຺ຄສ຺ສາມີຕິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອຄ຺ຄິນ຺ທ຺ຣິຍ’’ນ຺ຕິ ອິທໍ ນິພ຺ເພສກາຄິຍໍ, ‘‘ອຄ຺ຄາຕາວິນ຺ທ຺ຣິຍ’’ນ຺ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໔ລ໓) ອິທໍ ອເສກ຺ຂກາຄິຍໍຯ

ຣຍ຺ຄປາລສຸຕ຺ຕໍ (ມຯ ນິຯ ໒ຯ໔ລ໓ ອາທໂຍ) ສໍກິເລສກາຄິຍຄ຺ຈ ວາສນາກາຄິຍຄ຺ຈ ອເສກ຺ຂກາຄິຍຄ຺ຈຯ ຕຕ຺ຖ ຫິ ‘‘ອູໂນ ໂລ

ໂກ ອຕິຕຸໂຕ ຕຖຫາທາໂສ''ຕິອາທິນາ (ມ॰ ນິ॰ ៤॰໑໐໖) ສໍກິເລໂສ ວິກາຕຸໂຕ, ''ເອໂກ ວູປ່ກຍຸໂຖ''ຕິອາທິນາ (ມ॰ ນິ॰ ៤॰៤ໝ) ອເສກຸຂສມຸມາ, ອິຕເຣນ ວາສນາສມຸມາຕີ॰

''ສມຸເມ ຈ ເຍ ອຣິຍປເວທິເຕ ຣຕາ, ອນຸຕຸຕໂຣ ເຕ ວຈສາ ມນສາ ກມຸມຸນາ ຈ;

ເຕ ສນຸຕິໂສຣຈຸຈສມາຂິສຕຸຖິຕາ, ສຸຕສຸສ ປ່ຍຸລາຍ ຈ ສາຣມຊຸຊຄູ''ຕິ॰ (ສຸ॰ ນິ॰ ໑໑៤);

ອິທໍ ວາສນາກາຄິຍລຸຈ ນິພຸເພສກາຄິຍລຸຈ ອເສກຸຂກາຄິຍລຸຈ॰ ເອຕຸຖ ທິ ''ສມຸເມ ຈ ເຍ ອຣິຍປເວທິເຕ ຣຕາ''ຕິ ອຍໍ ວາສນາ, ''ອນຸຕຸຕຣາ...ເປ... ສຕຸຖິຕາ''ຕິ ອຍໍ ນິພຸເພໂສ, ''ສຸຕສຸສ ປ່ຍຸລາຍ ຈ ສາຣມຊຸຊຄູ''ຕິ ອເສກຸຂສມຸມາ॰

ຕຖາ ''ສທຸໂສ ສຸຕວາ ນິຍາມທສຸສີ''ຕິ ຄາຖາ (ສຸ॰ ນິ॰ ໑ກຸ໑)॰ ຕຕຸຖ ທິ ''ສທຸໂສ ສຸຕວາ''ຕິ ວາສນາ, ''ນິຍາມທສຸສີ ວຄຸຄຄ ເຕສຸ ນ ວຄຸຄສາຣີ ສີໂຣ, ໂລກໍ ໂທສໍ ວິເນຍຸຍ ປຜິໝ''ນຸຕີ ນິພຸເພໂສ, ''ສມຸມາ ໂສ ໂລເກ ປຣິພຸພເຊຍຸຍາ''ຕິ ອເສກຸຂສມຸມາ॰

ສພຸພາສວສໍວໂຣ ປຣິສຸສຍາທິນໍ ວເສນ ສພຸພກາຄິຍໍ ເວທິຕພຸພໍ॰ ຕຕຸຖ ທິ ສໍກິເລສສມຸມາ, ໂລກິຍສຸຈຣິຕສມຸມາ, ເສກຸຂສມຸມາ, ອເສກຸຂສມຸມາ ຈ ວິກາຕຸຕາ॰ ອສພຸພກາຄິຍໍ ປນ ''ປສຸສໍ ປສຸສຕີ''ຕິອາທິກໍ (ມ॰ ນິ॰ ໑॰៤໐໑) ອຸທກາທິອນຸວາທນວຈນໍ ເວທິຕພຸພໍ॰ ເອວເມຕສຸມີ ໂສລຸອສວິເສ ສາສນປຍຸຖາເນ ເອເຕ ຕຖຫາທິວເສນ ຕໂຍ ສໍກິເລສກາຄາ, ໂວທານາທິວເສນ ຕໂຍ ວາສນາກາຄາ, ເສກຸຂານໍ ສີລກຸຂນຸຂາທິນໍ ວເສນ ຕໂຍ ນິພຸເພສກາຄາ, ອເສກຸຂານໍ ສີລກຸຂນຸຂາທິນໍ ເອວ ວເສນ ຕໂຍ ອເສກຸຂກາຄາ, ເຕສໍ ວເສນ ມູລປຍຸຖານານີ ເອວ ທຸວາທສ ໂທນຸຕີ॰ ຕານີ ປນ ວິຕຸຖາຣນເຍນ ວິກຊິຍມານານີ ລນຸນວຸຕານີການີ ຈຕຸຕາຣີ ສຫສຸສານີ ໂທນຸຕີ॰ ຍຖາທສຸສນໍ ປເນຕານີ ອຸທຸສຣິຕພຸພານີ॰ ຕານີ ປນ ຍສຸມາ ສງຄຫໂຕ ການຕຖຫາທິວເສນ ຕໂຍ ຕຖຫາສໍກິເລສກາຄາ, ສສຸສຕຸຈເອທວເສນ ທຸເວ ທິຍຸຖິສໍກິເລສກາຄາ, ກາຍທຸຈຈຣິຕາທິວເສນ ຕໂຍ ທຸຈຈຣິຕສໍກິເລສກາຄາຕິ ອຍຸຖ ສໍກິເລສກາຄາ॰ ສມຸມາມີສາກາຍທານວເສນ ຕິວິສໍ ທານມຍໍ ປຸລຸລກິຣິຍວຕຸຖຸ, ກາຍສຸຈຣິຕາທິວເສນ ຕິວິສໍ ສີລມຍໍ ປຸລຸລກິຣິຍວຕຸຖຸ, ສມຖວິປສຸສນາວເສນ ທຸວິສໍ ກາວນາມຍໍ ປຸລຸລກິຣິຍວຕຸຖູຕິ ອຍຸເຖວ ວາສນາກາຄາ॰

ສທຸສານຸສາຣີ ສທຸສາວິມຸຕຸໂຕ ສມຸມານຸສາຣີ ທິຍຸຖິປຸປຕຸໂຕ ກາຍສກຸຂີຕິ (ປຸ॰ ປ॰ ມາຕິກາ ກ॰໑៤-໑໖; ປຸ॰ ປ॰ ៤໖-໑໐) ປຍຸຈນຸນໍ ເສກຸຂານໍ ປຈຸເຈກໍ ຕໂຍ ສີລາທິກຸຂນຸຂາຕິ ປນຸນຣສ ນິພຸເພສກາຄາ, ສຸລຸລຕານິມິຕຸຕາປຕິທິຕເກທາ ປຍຸລາວິມຸຕຸຕານໍ ຕໂຍ ອຄຸຄຜລສມຸມາ, ເຕສຸ ປຈຸເຈກໍ ຕໂຍ ຕໂຍ ສີລາທິກຸຂນຸສາ, ຕຖາ ອຸກໂຕກາຄວິມຸຕຸຕານນຸຕີ ອຍຸຖາຣສ, ສິກຸຂິຕພຸພາກາວສາມລຸເລນ ອສງຂຕສາຕຸໍ ປກຸຂິປິຕຸວາ ເອກູນວີສຕີ ອເສກຸຂກາຄາ, ອິຕິ ປຸຣິມານີ ເອກຕິສ, ອິມານີ ເອກູນວີສຕີຕິ ສມປຍຸລາສ ສໍກິເລສກາຄິຍາທິສມຸມາ ໂທນຸຕີ॰ ຕສຸມາ ອິເມສໍ ສມປຍຸລາສາຍ ສໍກິເລສກາຄິຍາທິສມຸມານໍ ວເສນ ສມປຍຸລາສ ສຸຕຸຕານີ ໂທນຸຕີ॰

ຍສຸມາ ຈ ເຕ ປຍຸລາວິມຸຕຸຕາ ອຸກໂຕກາຄວິມຸຕຸຕວິກາຄໍ ອກຕຸວາ ອສງຂຕາຍ ສາຕຸຍາ ອຄຸຄຫເຄນ ນິປຸປຣິຍາເຍນ ອເສກຸຂກາຄາກາວໂຕ ນເວວ ອເສກຸຂກາຄາຕິ ສມຈຕຸຕາລີສ ໂທນຸຕິ, ຕສຸມາ ເປຜເກ ''ຈຕຸຕາຣີສາຍ ອາກາເຣທິ ປຣິເຍສິຕພຸພໍ, ປຍຸລາສາຍ ອາກາເຣທິ ສາສນປຍຸຖານໍ ນິທຸທິຍຸຖ''ນຸຕີ (ເປຜໂກ॰ ៤໑) ຈ ວຸຕຸຕໍ॰ ສງຄຫໂຕ ເອວ ປນ ປຸພຸເພ ວຸຕຸຕວິຕຸຖາຣນເຍນ ໂສລຸອສ ໂທນຸຕິ, ປຸນ ຕິວິສສໍກິເລສກາຄິຍາທິວເສນ ທຸວາທສ ໂທນຸຕິ, ປຸນ ຕຖຫາທິຍຸຖິທຸຈຈຣິຕສໍກິເລສຕຖຫາທິຍຸຖິທຸຈຈຣິຕໂວທານກາເວນ ລ ໂທນຸຕິ, ປຸນ ສໍກິເລສກາຄິຍໍ ວາສນາກາຄິຍໍ ທສຸສນກາຄິຍໍ ວາສນາກາຄິຍໍ ອເສກຸຂກາຄິຍນຸຕີ ປລຸຈ ໂທນຸຕິ, ປຸນ ມູລປຍຸຖານວເສນ ຈຕຸຕາຣີ ໂທນຸຕິ, ປຸຖຸຊຸຊນກາຄິຍເສກຸຂກາຄິຍອເສກຸຂກາຄິຍກາເວນ ຕິຕິ ໂທນຸຕິ, ປຸນ ສໍກິເລສກາຄິຍໂວທານກາຄິຍກາເວນ ທຸເວ ເອວ ໂທນຸຕິ॰ ປຍຸຖານກາເວນ ປນ ເອກວິສເມວ, ອິຕິ ປຍຸຖານກາເວນ ເອກວິສມຸປິ ສໍກິເລສໂວທານກາຄິຍກາເວນ ທຸວິສນຸຕີ ວິກາຄໂຕ ຍາວ ລນຸນວຸຕາສີກໍ ຈຕຸສຫສຸສປຸປເກທໍ ໂທຕິ, ຕາວ ເນຕພຸພໍ॰ ເອວເມຕໍ ປຍຸຖານໍ ສງຄຫໂຕ, ວິກາຄໂຕ ຈ ເວທິຕພຸພໍ॰

ອິມສຸສາປີ ປຍຸຖານວິກາຄສຸສ, ນ ປຸຣິມສຸເສວາຕິ ອຂິປຸປາໂຍ॰ ໂລກິກໍ ອສຸສຕຸຖິຕິ, ໂລກິກສທາຈຣຕາໂຕ ວາ ໂລກິຍໍ, ສຸຕຸຕໍ ປເທເສນາຕິ ເອກເທເສນ॰ ສພຸພປເທສູຕິ ຕໍຕໍຕິການໍ ຕຕິຍປເທສຸ॰ ພຸທຸສາທິນນຸຕີ ພຸທຸສປຈຸເຈກພຸທຸສພຸທຸສສາວການໍ॰ ສມຸໂມ ປເນຕຸຖ ພຸທຸສາທິຄຸຄຫເຄນ ເວທິຕພຸໂພ, ອາທິສທຸເທນ ວາ॰

ປຣິຕາມຕີຕິ ປຣິປຈຸຈຕີ។ ສຣນ຺ຕີຕິ ປພນ຺ສວເສນ ປວຕ຺ຕນ຺ຕີ។ ນ຺ຕິ ປາປກມ຺ມໍ។ ເຕຕິ ກຸສລາກິນິພ຺ພຕ຺ຕກ຺ຂນ຺ສາ។ ຣກ຺ຂນ຺ຕິ ວິປາກທານໂຕ ວິປຈຸຈິຕຸໍ ໂອກາສໍ ນ ເທນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອຍຍ຺ຈ ອຕ຺ໂຖ ອຸປປ຺ຊຊເວທນີເຍສຸ ຍຸຊ຺ຊຕິ, ອິຕຣສ຺ມິມ຺ປີ ຍຖາຣຫໍ ລພ຺ກເຕວ។ ເຕນາຫ "ທຸຕິເຍ ວາ ຕຕິເຍ ວາ ອຕ຺ຕການເວ"ຕີ។

໑໑໖។ ອຕ຺ຕໂນ ອນວຊ຺ຊສຸຂາວຫໍ ປຜິປຕ຺ຕີ ປຜິປ຺ຊຊນ຺ໂຕ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ອຕ຺ຕກາໂມ ນາມາຕີ ອາຫ "ອຕ຺ຕໂນ ສຸຂກາໂມ"ຕີ។ ສຸຂານຸພນ຺ສຍ຺ຫີ ສຸຂໍ ກາເມນ຺ໂຕ ສຸຂເມວ ກາເມຕີຕິ ຈ ສຸຂກາໂມຕີ។

ວິຕ຺ຖຕຍ຺ເຖນາຕິ ສຸວິປ຺ຸຜາຣທິຍ຺ກິນໍ ປວຕ຺ຕນຍ຺ຖານຕາສງ຺ຂາເຕນ ວິຕ຺ຖາຣຍ຺ເຖນ។

໑໑໔។ທີຍ຺ເຖ ທຸກ຺ຂາທີສມ຺ເມຕິ ກາເວນກາວລກ຺ຂເຕ ກຸມ຺ມໍ, ທຸກ຺ຂາທີສມ຺ເມ ທີຍ຺ເຖ ຌາເຕຕິ ອຕ຺ໂຖ។

"ອຸທ຺ສ"ນ຺ຕິອາທີ ກາລເທສານໍ ອນວເສສປຣິຍາທານນ຺ຕິ ອາຫ "ອຸທ຺ສນ຺ຕິ ອນາຄຕໍ, ອຸປຣິ ຈາ"ຕິອາທີ។ ຄມເນນາຕິ ຈຸຕູປ ປາຕຄມເນນ។

໑໑໔។ນຄຣທ຺ວາຣຖິຣກຣຕຕ຺ຖນ຺ຕິ ນຄຣສ຺ສ ທ຺ວາຣພາຫຖິຣກຣຕຕ຺ຖໍ។ ຄມ຺ກິຣເນມຕາຍາຕິ "ເນມໍ"ວຸຈ຺ຈຕິ ນິຂາຕຖມ຺ກາທີ ນໍ ປຖວີ ອນຸປ຺ວິສິຕ຺ວາ ຖິຕປ຺ຸປເທໂສ , ຄມ຺ກີຣໍ ເນມໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ຄມ຺ກີຣເນໂມ, ຕສ຺ສ ການໂວ ຄມ຺ກີຣເນມຕາ, ຕາຍ។ ກມ຺ປນໍ ຍຖາຖິຕສ຺ສ ອີໂຕ ຈີໂຕ ຈ ສຍ຺ໂຈປນໍ, ຈາລນໍ ຖິຕຍ຺ຖານໂຕ ຈາວນໍ។ ອຊ຺ໂຊຄາເທຕ຺ວາຕິ ອວິປຣິຕສກາວາກິສມຍວເສນ ອນຸປ຺ວິສິຕ຺ວາ, ອນຸປ຺ວິຍ຺ໂຖ ວິຍ ຫຸຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ។

ສໍໂຍຊນານໍ ປຊຫນວເສນາຕິ ຄາຖາຍ ວຈນເສສໍ ອາເນຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕີ។ ອຖ ວາ ປຫາຕພ຺ພສ຺ສ ປຫາເນນ ວິນາ ນ ກາວນາ ສິທ຺ຊີຕິ ອຕ຺ຖສິທ຺ຊໍ ປຫາຕພ຺ພປຫານໍ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ, ພຫີທ຺ຊາຕິ ປທທ຺ວເຍນ ໂຍເຊຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸໍ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ພຫີທ຺ຊາຕິ ໂອຣມ຺ກາຄິເຢາທ຺ສມ຺ກາຄິຍສໍໂຍຊນານໍ ວິສໍໂຍຄຄຫີໂຕຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ປາລຸອິຍາ ສມຕ຺ເຖຕຸໍ "ເຕນາຫ ສພ຺ພໂລເກ"ຕີ ວຸຕ຺ຕໍ។

ອໂລກາສີເສນາຕິ ອໂລເກນ ປຸພ຺ພງຄເມນ, ຍໂຕ ໂຍຄາວຈໂຣ "ເນກ຺ຂມ຺ມຈ຺ຉນ຺ໂທ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ។ ອສຸກສຍ຺ຌາ ຣາຄປ຺ຸປຜິປກ຺ຂ ຕາຍ "ວິເສສໂຕ ອໂລກປ຺ຸປສານາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕາ, ທສາສຸກວເສນ ວາ។ ອສິຄຕຊ຺ຊານາທີນີຕິ ອາທິສທ຺ເທນ ວິປສ຺ສນາທີນິ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕີ។ ວິທີສາຣຕິຣາຄານໍ ພ຺ຍາປາທເທຕຸກໂຕ ຈຕ຺ຕາໂຣປີ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາຣາ ອພ຺ຍາປາທປສານາຕິ ອາຫ "ຈຕຸ…ເປ… ອພ຺ຍາປາໂທ ສມ຺ມປ຺ທ"ນ຺ຕີ។ ອສິຄຕານິ ຊານາທີນີຕິ ໂຍຊນາ។ ທສານຸສ຺ສຕິ…ເປ… ອສິຄຕານິ ສມ຺ມາສຕິ ສມ຺ມປທໍ ສຕິສີ ເສນ ເຕສໍ ອສິຄນ຺ຕພ຺ພຕ຺ຕາຕິ ອສີປ຺ຸປາໂຍ។ ອານາປານກາວນາຍໍ ສມານີປີ ປສາໂນ, ນ ສຕິ ເອວາຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ "ທສກາສິຕາ…ເປ… ສມ຺ມາສມານີ ສມ຺ມປທ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຈຕຸສາຕຸວວຕ຺ຖານວເສນ ອສິຄຕານມ຺ປີ ເອຕ຺ເຖວ ສງ຺ຄໂຫ ທຍ຺ກພ຺ໂພ។

໑໑໕។ອຸປລກ຺ຂຕກາຣຕານີຕິ ສຍ຺ຊານນນິມິຕ຺ຕານີ។

ປາປເມວ ປາປີໂຍຕິ ອາຫ "ປາປໍ ໂທຕີ"ຕິ, "ປາປີໂຍ"ຕິ ຈ ລິງ຺ຄວິປລ຺ລາສວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ។ ເອກວຈເນ ພຫຸວຈນນ຺ຕິ ເອກວຈເນ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ພຫຸວຈນໍ ວຸຕ຺ຕໍ។

໑໑໗។ໂອລີຍນຕຕ຺ຫາກິນິເວສວເສນາຕິ ກວຕຕ຺ຫາກວທິຍ຺ກິວເສນ។ ຕາ ຫິ ກເວສຸ ສຕ຺ເຕ ອລ຺ລີຍາເປນ຺ຕີ។ ອຕິສາວ ນາກິນິເວສວເສນາຕິ ອຸຈ຺ເຉທທິຍ຺ກິວເສນ។ ສາ ຫິ ອວຍ຺ຍຸປ຺ຈ຺ເຉທເມວ ວຍ຺ຍຸປ຺ຈ຺ເຉທໍ ກຕ຺ວາ ອກິນິວິສນໂຕ ອຕິສາວ ນາກິນິເວໂສ ນາມ។ ໂອລີຍນ຺ຕີຕິ ສມ຺ມາປຜິປຕ຺ຕິໂຕ ສງ຺ໂກຈໍ ອາປ຺ຊຊນ຺ຕີ។ ອກິສາວນ຺ຕີຕິ ສມ຺ມາປຜິປຕ຺ຕີ ອຕິກ຺ກມນ຺ຕີ។

ເຕສຍ຺ຈາຕິ ເຕສໍ ອຸກິນ຺ນໍ ອກິນິເວສານໍ, ຕທລ຺ເລສຍ຺ຈ ສພ຺ພມລ຺ລິຕານໍ។

໑໑໙။ອິທໍ ອິຍ຺ຖວິປາກໍ ອນິຍ຺ຖວິປາກນ຺ຕິ ອິທໍ ອິຍ຺ຖວິປາກສງ຺ຂາຕໍ ອນິຍ຺ຖວິປາກສງ຺ຂາຕໍ ຜລໍ။

‘‘ອກງ຺ຂໂຕ ນ ຊາເນຍ຺ຍຸ’’ນ຺ຕິ ເອເຕນ ‘‘ອາກງ຺ຂໂຕ’’ຕິ ອິມິນາ ປເທນ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ພນ຺ຘທສ຺ສນມຸເຂນ ‘‘ນ ຊຍ຺ຍາ’’ຕິ ປທສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕິ။

ນ ອຸປລພ຺ກຕີຕິ ນຕ຺ຖີຕິ ອຕ຺ໂຖ။

໑໘໐။ຕານີຕິ ກມ຺ມກມ຺ມນິມິຕ຺ຕຄຕິນິມິຕ຺ຕານິ။ ປຕ຺ຖຣຕາກາໂຣເຍວ ເທສ, ຍທິທໍ ຘາຍານໍ ໂວລມ຺ພນໍ။ ເອວໍ ໂຫຕີຕິ ‘‘ອກຕໍ ວຕ ເມ ກລ຺ຍາຕ’’ນ຺ຕິອາທິປ຺ປກາເຣນ ວິປ຺ປຜິສາໂຣ ໂຫຕິ။

໑໘໘။ເອສເກຫີຕິ ຄເວສເກຫີ ສປ຺ຣສນ຺ຕາເນ ສມ຺ປາທເກຫີ။ ທຸກ຺ຂຸທ຺ຣຍນ຺ຕິ ທຸກ຺ຂຜລໍ။ ຕີຫີ ກາຣເຕຫີຕິ ກາຍວາຈາຈິຕ຺ເຕຫີ။ ຕານີ ຫີ ຕໍຕໍສໍວຣານໍ ທ຺ວາຣກາເວນ ກາຣຕານີຕິ ວຸຕ຺ຕານີ။ ຕີຫີ ຖາເນຫີຕິ ວາ ຕີຫີ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍ຺ຖາເນຫີ။ ປີຫິຕນ຺ຕິ ປີຘາຍກໍ။

‘‘ອຸຍ຺ຖານຍ຺ຖານສງ຺ຂາຕ’’ນ຺ຕິ ອິທໍ ປາສາຕກາວສານລ຺ລໍ ຄເຫຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ။

໑໘໓။ຣຊນິສ຺ສກນ຺ຕິ ປຸປ຺ຜຣຊນິສ຺ສກໍ။ ຕສ຺ສາຕິ ຕສ຺ສ ເສກ຺ຂາເສກ຺ຂມ຺ນີໂນ။ ມຫິຈ຺ຘາທີນໍ ວິຍ ຄາເມ ຈຣຕປ຺ປຈ຺ຈຍາ ຄາມວາສີນໍ ສທ຺ຘາຫານີ ວາ ໂກຄຫານີ ວາ ນ ໂຫຕິ, ອຖ ໂຂ ອຸປ຺ຣູປ຺ຣິ ວຸທ຺ຘິເຍວ ໂຫຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ປາກຕິກເມວ ໂຫຕີ’’ຕິ ອາຫ။ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກກມ຺ມຍ຺ຖານນ຺ຕິ ຈຕຸສຈ຺ຈກມ຺ມຍ຺ຖານໍ။

ເຕນາຕິ ກຸສເລນ ກາຍວຈີກມ຺ເມນ။ ຖິຣກາໂວ ຖາມໍ ນາມາຕິ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ຖາມວາຕິ ກິຕິມາ’’ຕິ ອາຫ။

ອຕ຺ຕສໍນິສ຺ສຍໍ ເປມໍ ອຕ຺ຕາຕິ ຄເຫຕ຺ວາ ‘‘ອຕ຺ຕສມ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ອຕ຺ຕເປເມນ ສມໍ ເປມໍ ນຕ຺ຖີ’’ຕິ။ ກຄວໂຕ ວິປສ຺ສນາຍາໂຕກາສປ຺ປວຕ຺ຕິໍ ສນ຺ຘາຍາຫ ‘‘ປຍ຺ຍາ ປນ…ເປ… ສກ຺ໂກຕີ’’ຕິ။ ສພ຺ພຍ຺ຍຸຕຍ຺ຍາຕໍ, ປນ ອກິຍ຺ຍາຍາຕານິ ຈ ອນນ຺ຕາປຣິມາຕໍ ໂລກຘາຕຸໍ ໂອກາເສນ຺ຕີ။

໑໘໔။ກິສ຺ສ ກີຕາຕີ ເກນ ກາຣເຕນ ກີຕາ။

ຖເປຕ຺ວາຕີ ປວຕ຺ເຕຕ຺ວາ။ ວຈນີໂຍ ຍາຈການນ຺ຕິ ໂຍຊນາ, ຍາຈິຕພ຺ພຍຸຕ຺ໂຕຕີ ອຕ຺ໂຖ။ ຍລ຺ເລົາປກ຺ຂໂຣຕີ ຍລ຺ໂລປກຣຕໍ။ ‘‘ເອເຕສຸ ຘມ຺ເມສຸ ກີໂຕ ຈຕູສູ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ຈຕຸກ຺ກໍ ວວຕ຺ຖເປຕຸໍ ‘‘ສທ຺ໂຘຕີ ເອກໍ ອງ຺ຄ’’ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ။

ຄາຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕຘມ຺ເມ ທ຺ເວ ທ຺ເວ ເອກໍ ກຕ຺ວາ ອງ຺ຄກຣຕໍ ທຸກນໂຍ။

ຊາຕິຘມ຺ມນ຺ຕິ ປວຕ຺ຕິຘມ຺ມໍ ສນ຺ຘາຍ ວທຕິ။

໑໘໕။ ສຈ຺ເຈກເທສໂຕ ສຈ຺ຈສມຸທາໂຍ ອນວເສສປ຺ຣິຍາທານໂຕ ວິສິຍ຺ໂຖຕີ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ປຣມຕ຺ຖສຈ຺ຈໍ ວາ ໂຫຕູ’’ຕິ ອາຫ။ ຈຕຸໂຣ ປທາຕີ ຈຕ຺ຕາຣິ ປທານີ, ລິງ຺ຄວິປ຺ລ຺ລາເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ຘມ຺ມໂກຍ຺ຖາສາຕີ ອຕ຺ໂຖ။ ເກວລໍ ສຕ຺ຕວິກາຄທສ຺ສນຕ຺ຖເມວ ຈຕຸປທຄ຺ຄຫຕໍ, ນ ອຘິຄຕຘມ຺ມານຸຣູປຕາຍ။

ນິມ຺ມທາຕີ ນ ມທາ။

‘‘ສຈ຺ຈວາທີ ຊີໂນ ໂຣໂມ’’ຕິປີ ປາໂຖ။ ຕຕ຺ຖ ໂຣໂມຕິ ທິຍ຺ຖິຣາຄຣຕ຺ຕານໍ ຕິຕ຺ຖິຍານໍ, ຕິຕ຺ຖກຣານຍ຺ຈ ອຘມ຺ມວາທີນໍ ຣາຄວິປ຺ຣີຕຘມ຺ມເທສນໂຕ ກຍຊນໂກ, ອຘມ຺ມວາທີນໍ ວາ ຕຕ຺ຖ ອາທີນວທສ຺ສເນນ ກາຍິຕພ຺ໂພ, ອປ຺ປຫີນາສໍວຣານໍ ວາ

ທຸຣຸປສງ຺ກມນໂຕ ທຸຣາສໂທຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ສຈ຺ໂຈ ຈ ໂສ ຘມ຺ໂມ ຈາຕິ ສຈ຺ຈຘມ຺ໂມຯ ເຕນາຫ ‘‘ເອກນ຺ຕນິສ຺ສຣຓຠາເວນາ’’ຕິອາທິຯ

ເອກາຍນຠາວນ຺ຕິ ເອກມຄ຺ຄຠາວໍ, ອຎ຺ຎມຄ຺ຄຠາວນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ທສ຺ສນຠາຄິຍໍ ຠາວນາຠາຄິຍນ຺ຕິ ນິພ຺ເພຘຠາຄິຍເມວ ທ຺ວິຘາ ວິຠຊິຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ສໍກິເລສຠາຄິຍາທີຫິ ຈຕູຫິ ປເທຫິ’’ຕິຯ ເສສຕ຺ຕິການ຺ຕິ ສຕ຺ຕາຘິຏ຺ຐານຕ຺ຕິກາທີນໍ ອຏ຺ຐນ຺ນໍ ຕິການໍຯ ເສສປຫານຎ຺ຈາຕິ ສໍກິເລສຠາຄິຍຎ຺ຈ ວາສນາຠາຄິຍຎ຺ຈາຕິອາທິມິສ຺ສກປຫານຎ຺ຈຯ ຈ-ສທ຺ເທນ ສໍກິເລສຠາຄິຍາທິປຫານີ ຈ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິຯ ໂລກິຍຕ຺ຕິກສ຺ເສວ ຫິ ‘‘ເສສປຫານີ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕຫິ ມິສ຺ສກປເທຫິ ເອວໍ ສໍສນ຺ທເນ ນຍທສ຺ສນໍ, ອິຕເຣສໍ ປນ ຕິການໍ ສໍກິເລສຠາຄິຍາທິປເທຫິ ເຈວ ເສສປເທຫິ ຈ ສໍສນ຺ທເນ ອິທໍ ນຍທສ຺ສນນ຺ຕິ ‘‘ວຸຕ຺ຕນຍານຸສາເຣນ ສຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສມຕິກ຺ກມນ຺ຕິ ປຫານໍຯ ສຕິປິ ວາສນາຠາຄິຍສໍກິເລສຠາຄິຍຘມ຺ມານໍ ໂລກິຍຠາເວ ປຸຣິເມຫິ ປນ ປຈ຺ຉິມາ ປຫາຕພ຺ພາ ຕທງ຺ຄວເສນ, ວິກ຺ຂມ຺ຠນວເສນ ຈຯ ເອວໍ ປຊຫນສມຕ຺ຖຕາຍ ປຫານນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ວາສນາຠາຄິຍໍ ສຸຕ຺ຕໍ ສໍກິເລສຠາຄິຍສ຺ສ ສມຕິກ຺ກມາຍ ໂຫຕີ’’ຕິຯ ສໍກິເລສຘມ຺ມານໍ ສມຕິກ຺ກເມນ ອຘິຄນ຺ຕພ຺ພາ ໂວທານຘມ຺ມາ ວິຍາຕິ ໂຍຊນາຯ ຠາວນາ ນາມ ຕິວິຘາ ຌານຠາວນາ, ວິປ຺ສ຺ສນາຠາວນາ, ມຄ຺ຄຠາວນາຕິຯ ຕາສຸ ມຄ຺ຄຠາວນາຍ ຄຫິຕາຍ ວິປ຺ສ຺ສນາຠາວນາ ຄຫິຕາ ເອວ ໂຫຕີຕິ ຕໍ ອນາມສິຕ຺ວາ ອິຕຣາ ທ຺ເວ ເອວ ຄຫິຕາຯ ຕຖາປິ ‘‘ຠາວນາຠາຄິຍສ຺ສ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄາຍາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ກິໍ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ອເສກ຺ຂສ຺ສ ຌານຠາວນາປິ ປຏິນິສ຺ສຊ຺ຊາຕິ ໂຈທນໍ ມນສິ ກຕ຺ວາ ປາຬິຍໍ ‘‘ອເສກ຺ຂຠາຄິຍໍ ສຸຕ຺ຕໍ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມສຸຂວິຫາຣຕ຺ຖ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ອເສກ຺ຂຘມ຺ເມສຸ ອຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ມຄ຺ຄຠາວນາກິຈ຺ຈໍ ນາມ ນຕ຺ຖີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ‘‘ຌານຠາວນາປິ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມສຸຂວິຫາຣຕ຺ຖາ ເອວາ’’ຕິ ອາຫຯ

ເອກໍ ເອວ ຠວພີຊໍ ປຏິສນ຺ຘິວິຎ຺ຎາຓໍ ເອກພີຊໍ, ຕໍ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ເອກພີຊີຯ ສນ຺ຘາວິຕ຺ວາ ສມາຄນ຺ຕ຺ວາ, ນິພ຺ພຕ຺ຕນວເສນ ອຸປຄນ຺ຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສໍສຣິຕ຺ວາຕິ ຕສ຺ເສວ ເວວຈນໍຯ ກຸລໍ ກຸລໍ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ໂກລໍໂກໂລຯ ປຸຣິມປເທ ອນຸນາສິກໂລປໍ ອກຕ຺ວາ ນິທ຺ເທໂສຯ

ເຕສໍ ໂສຕາປນ຺ນານໍຯ ເອຕໍ ປເຠທນ຺ຕິ ເອກພີຊິອາທິວິຠາຄໍຯ ປຸຣິມຠວສິທ຺ຘໍ ວິວຏ຺ຏູປນິສ຺ສຍປຸຎ຺ຎກມ຺ມໍ ອິຘ ປຸພ຺ພເຫຕຸ ນາມຯ ໂຍ ‘‘ກຕປຸຎ຺ຎຕາ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ໂສ ປຖມມຄ຺ເຄ ສາຘິເຕ ຈຣິຕຕ຺ຖຕາຍ ວິປກ຺ກວິປາກໍ ວິຍ ກມ຺ມໍ ອຸປຣິມຄ຺ຄານໍ ອຸປນິສ຺ສໂຍ ນ ສິຍາຕິ ອຘິປ຺ປາເຍນາຫ ‘‘ອຸປຣິ…ເປ… ອາປ຺ຊ຺ຊຕີ’’ຕິຯ ຕິຓ຺ຓໍ ມຄ຺ຄານໍ ນິຣຕ຺ຖກຕາ ອາປ຺ຊ຺ຊຕີ ປຖມມຄ຺ເຄເນວ ເຕຫິ ກາຕພ຺ພກິຈ຺ຈສ຺ສ ສາຘິຕຕ຺ຕາຯ ປຖມມຄ຺ເຄ…ເປ… ອາປ຺ຊ຺ຊຕີຕິ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ອຕ຺ຖກິຣິຍາສມ຺ຠວໂຕຯ ເອວໍ ຕິຓ຺ຓໍ ວາທານໍ ຍຸຕ຺ຕິອຠາວໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຈຕຸຕ຺ຖວາໂທ ເອເວຕ຺ຖ ຍຸຕ຺ໂຕຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ວິປ຺ສ຺ສນາ…ເປ… ຍຸຊ຺ຊຕີ’’ຕິຯ ‘‘ສເຈ ຫິ’’ຕິອາທິນາ ຕໍ ຍຸຕ຺ຕີ ວິຠາເວຕິຯ ວິມຸຕ຺ຕິປຣິປາຈນິຍານໍ ຘມ຺ມານໍ ປຣິປກ຺ກຕາຍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ຕິກ຺ຂຕາຍ ຎາຓສ຺ສ ວິສທຕາຍ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ພລວຠາໂວ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ໂສ ຫິ ໂວມິສ຺ສກນເຍນ ສໍສຣຓ຺ໂກ ອິຘານິປ຺ເປໂຕ ‘‘ເທເວ ເຈວ ມານຸເສ ຈ ສນ຺ຘາວິຕ຺ວາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ອິຘ ກາມຠາເວ ຐິໂຕ ອິຘຏ຺ຐໂກຯ ມນຸສ຺ສເທວໂລກູປປ຺ຊ຺ຊນໂຕ ໂອກາເຣນ ໂວກິຓ຺ໂຓຯ ອຣິຍສາວກສ຺ສ ຕໍຕໍສຕ຺ຕນິກາຍູປປຕ຺ຕິ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ໂສຘນສທິສໍ ກິເລສມລາທິອປຕ຺ຖາປນຍນໂຕຕິ ອາຫ ‘‘ຉ ເທວໂລເກ ໂສເຘຕ຺ວາ’’ຕິຯ ‘‘ອກນິຏ຺ເຐ ຐຕ຺ວາ’’ຕິ ເອເຕນ ເຫຏ຺ຐາພ຺ຣຫ຺ມໂລກໂສຘນໍ ວຸຕ຺ຕເມວາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ສທ຺ຘໍ ຘຸຣໍ ກຕ຺ວາຕິ ສທ຺ຘໍ ຘຸຣໍ ເຊຏ຺ຐກໍ ປຸພ຺ພງ຺ຄມໍ ກຕ຺ວາຯ ສທ຺ຘາຍ ອນຸສ຺ສຕີ ປຏິປຕ຺ຕິ, ສທ຺ຘໍ ວາ ປຸພ຺ພຠາຄິຍໍ ອນຸສ຺ສຕີ, ສທ຺ຘາຍ ວາ ອນຸສຣຓສີໂລຕິ ສທ຺ຘານຸສາຣີຯ ຘມ຺ມານຸສາຣີຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ຘມ຺ໂມຕິ ປເນຕ຺ຖ ປຎ຺ຎາ ເວທິຕພ຺ພາຯ ສທ຺ທຫນ຺ໂຕ ວິມຸຕ຺ໂຕຕິ ສທ຺ຘາວິມຸຕ຺ໂຕຯ ຍທິປິ ສພ຺ພຖາ ອວິມຸຕ຺ໂຕ, ສທ຺ຘາມຕ຺ເຕນ ປນ ວິມຸຕ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສທ຺ຘາຍ ວາ ອຘິມຸຕ຺ໂຕຕິ ສທ຺ຘາວິມຸຕ຺ໂຕຯ ວຸຕ຺ຕນເຍນາຕິ ອຸປຣິມຄ຺ຄວິປ຺ສ຺ສນາຍ ພລວມນ຺ທມນ຺ທຕຣຠາເວນຯ ທິຏ຺ຐິຍາ ປຕ຺ໂຕຕິ ທິຏ຺ຐິປ຺ປຕ຺ໂຕ, ຈຕຸສຈ຺ຈທສ຺ສນສງ຺ຂາຕາຍ ທິຏ຺ຐິຍາ ນິໂຣຘປ຺ປຕ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ທິຏ຺ຐນ຺ຕໍ ວາ ປຕ຺ໂຕຕິ ທິຏ຺ຐິປ຺ປຕ຺ໂຕ, ທສ຺ສນສງ຺ຂາຕສ຺ສ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ຄຎາຓສ຺ສ ອນນ຺ຕຣປ຺ປວຕ຺ໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ປຖມຜລໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຫິ ຍາວ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄາ ທິຏ຺ຐິປ຺ປຕ຺ຕາຕິຯ ອິທນ຺ຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕໂສຕາປນ຺ນານໍ ສທ຺ຘາວິມຸຕ຺ຕທິຏ຺ຐິປ຺ປຕ຺ຕຕາວຈນໍ ຯ ອຏ຺ຐນ຺ນໍ ວິໂມກ຺ຂານນ຺ຕິ ຈຕສ຺ໂສ ຣູປາວຈຣສມາປຕ຺ຕິໂຍ, ຈຕສ຺ໂສ ອຣູປາວຈຣສມາປຕ຺ຕິໂຍຕິ ອຏ຺ຐ ວິໂມກ຺ຂາ, ເຕສໍຯ

ພຸຍ຺ຖນ຺ຕໍ ສຈ຺ຉິກໂຣຕິຕິ ກາຍສກ຺ຂີ, ພຸຍ຺ຖານໍ ອນ຺ໂຕ ພຸຍ຺ຖນ຺ໂຕ, ພຸຍ຺ຖານໍ ອຣູປ຺ຊຊານານໍ ອນນ຺ຕໂຣ ກາໂລຕິ ອຣິປ຺ປາໂຍ។ ອຈ຺ຈນ຺ຕສໍໂຍເຄ ເຈຕໍ ອຸປ຺ໂຍຄວຈນໍ, ພຸຍ຺ຖານນ຺ຕຣກາລເມວ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພໍ ສຈ຺ຉິກໂຣຕິຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ''ວິສມໍ ຈນ຺ທິມສູຣິຍາ ປຣິວຕ຺ຕນ຺ຕິ''ຕິອາທີສຸ (ອ។ ນິ។ ໔។ກ໐) ວິຍ ວາ ກາວນປ໊ສກນ຺ຕິ ເອຕໍ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ។ ໂຍ ຫິ ອຣູປ຺ຊຊາເນນ ຣູປ຺ກາຍໂຕ, ນາມກາເຍກເທສໂຕ ຈ ວິກ຺ຂມ຺ກນວິໂມກ຺ເຂນ ວິມຸຕ຺ໂຕ, ເຕນ ນິໂຣຂສງຂາໂຕ ວິໂມກ຺ໂຂ ອາໂລຈິໂຕ ປກາສິໂຕ ວິຍ ໂຫຕິ, ນ ກາເຍນ ສຈ຺ຉິກໂຕ, ນິໂຣຂໍ ປນ ອາຣມ຺ມຕໍ ກຕ຺ວາ ເອກຈ຺ເຈສຸ ອາສເວສຸ ເຂປິເຕສຸ ເຕນ ໂສ ສຈ຺ຉິກໂຕ ໂຫຕິ។ ຕສ຺ມາ ໂສ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພໍ ນິໂຣຂໍ ຍຖາອາໂລຈິຕໍ ນາມກາເຍນ ສຈ຺ຉິກໂຣຕິຕິ ''ກາຍສກ຺ຂີ''ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ນ ຕຸ ວິມຸຕ຺ໂຕ ເອກຈ຺ຈານໍ ເອວ ອາສວານໍ ອປຣິກ຺ຂີຓຕ຺ຕາ។

ອເກເທນາຕິ ອນ຺ຕຣາປຣິນິພ຺ພາຍິອາທີເກເທນ ວິນາ។ ''ອເກເທນາ''ຕິ ຈ ອິທໍ ''ສທ຺ຂາວິມຸຕ຺ຕທິຍ຺ຖິປ຺ປ຺ຕ຺ຕກາຍສກ຺ຂີໂນ''ຕິ ອິຂາປີ ອາເນຕ຺ວາ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ។ ຍເຖວ ຫິ ອນ຺ຕຣາປຣິນິພ຺ພາຍິອາທີເກທານາມສເນເນວ ເອໂກ ອນາຄາມີ ໂຫຕິ, ເອວໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕເກທອາມສເນເນວ ສທ຺ຂາວິມຸຕ຺ໂຕ, ທິຍ຺ຖິປ຺ປ຺ຕ຺ໂຕ, ກາຍສກ຺ຂີຕິ ຕໂຍ ອນາຄາມິໂນ ໂຫນ຺ຕິ។ ອຍຕ຺ຈ ອນາຄາມິໂນ ຕາທິສມວຕ຺ຖາເກທໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຄຕນາ ກຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ។ ''ອວິຫາທີສູ''ຕິອາທີ ສຸວິຕ຺ເລຍ຺ຍເມວ។

ປຕ຺ຕາຍ ເອວ ວິມຸຕ຺ໂຕ, ນ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິກູເຕນ ສາຕິສເຍນ ສມາຂິນາປີຕິ ປຕ຺ຕາວິມຸຕ຺ໂຕ។ ອຸກໂຕກາຄວິມຸຕ຺ໂຕຕິ ອຸໂກຫິ ກາເຄຫິ ອຸກໂຕກາຄໂຕ ວິມຸຕ຺ໂຕ។ ກິເລສານໍ ວິກ຺ຂມ຺ກນສມຸຈ຺ຉິນ຺ເນຫິ ຣູປ຺ກາຍນາມກາຍໂຕ ວິມຸຕ຺ໂຕຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ວິກ຺ຂມ຺ກນ...ເປ... ວິມຸຕ຺ໂຕ ນາມາ''ຕິ ອາຫ។ ອຣູປສມາປ຺ຕ຺ຕິຍາ ຣູປ຺ກາຍໂຕ, ອຄ຺ຄມຄ຺ເຄນ ອຣູປ຺ກາຍໂຕ ວິມຸຕ຺ຕໍ។ ຍຖາຫ –

''ອິຂ, ກິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ເຍ ເຕ ສນ຺ຕາ ວິໂມກ຺ຂາ ອຕິກ຺ກມ຺ມ ຣູເປ ອາຣຸປ຺ປາ, ເຕ ກາເຍນ ຜຸສິຕ຺ວາ ວິຫຣຕິ, ປຕ຺ຕາຍ ຈສ຺ສ ທິສ຺ວາ ອາສວາ ປຣິກ຺ຂີຓາ ໂຫນ຺ຕິ, ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ອຸກໂຕກາຄວິມຸຕ຺ໂຕ''ຕິ (ມ។ ນິ។ ໒។໑໘໒)។

ຍໍ ປນ ມຫານິທານສຸຕ຺ເຕ ''ຣູປີ ຣູປານິ ປສ຺ສຕີ''ຕິອາທິເກ (ທີ។ ນິ។ ໒។໑໒໙) ນິໂຣຂສມາປ຺ຕ຺ຕິອນ຺ເຕ ອຍ຺ຖ ວິໂມກ຺ເຂ ວຕ຺ວາ –

''ຍໂຕ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ກິກ຺ຂຸ ອິເມ ອຍ຺ຖ ວິໂມກ຺ເຂ ອນຸໂລມມ຺ປີ ສມາປ຺ຊຊຕິ...ເປ... ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕານນ຺ທ, ກິກ຺ຂຸ ອຸກໂຕກາຄວິມຸຕ຺ໂຕ, ອິມາຍ ຈ, ອານນ຺ທ, ອຸກໂຕກາຄວິມຸຕ຺ຕິຍາ ອຕ຺ຕາ ອຸກໂຕກາຄວິມຸຕ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕຣິຕຣາ ວາ ປຓີຕຕຣາ ວາ ນຕ຺ຖີ''ຕິ (ທີ។ ນິ។ ໒។໑໓໐) –

ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ອຸກໂຕກາຄວິມຸຕ຺ຕເສຍ຺ຖວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ມາ ອາຣຸປ຺ປສມາປ຺ຕ຺ຕິສຸ ເອກາຍປີ ຣູປ຺ກາໂຍ ວິກ຺ຂມ຺ກິໂຕ ເອວ ນາມ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ຈຕຸນ຺ນໍ ອາຣຸປ຺ປສມາປ຺ຕ຺ຕີນໍ, ນິໂຣຂສມາປ຺ຕ຺ຕິຍາ ຈ ລາກີນໍ ວເສນ ປຕ຺ຈ ອຸກໂຕກາຄວິມຸຕ຺ຕາ ເວທິຕພ຺ພາ។ ເອສ ນໂຍ ກາຍສກ຺ຂີມ຺ຫິປີ។ ອຍ຺ຖວິໂມກ຺ເຂກເທເສປີ ຫິ ອຍ຺ຖວິໂມກ຺ຂສມຕ຺ຕາ ຍຖາ ''ໂລເກ ສຕ຺ຕາ''ຕິ។

ເຕຣສສຸ ສີເສສຸ ປລິໂພຂສີສາທີນິ, ປວຕ຺ຕສີສຕ຺ຈ ປຣິຍາທິຍິຕພ຺ພານິ, ອຂິໂມກ຺ຂສີສາທີນິ ປຣິຍາທການິ, ໂຄຈຣສີສໍ ປຣິຍາທກຜລໍ។ ຕຕ຺ຫິ ວິສຍຊຊຕ຺ຕໍ ຜລໍ, ວິໂມກ຺ໂຂ ປຣິຍາທກສ຺ສ ມຄ຺ຄສ຺ສ, ຜລສ຺ສ ຈ ອາຣມ຺ມຕໍ។ ສງຂາຣສີສໍ ສງຂາຣວິເວກກູໂຕ ນິໂຣໂຂຕິ ປຣິຍາທິຍິຕພ຺ພານໍ, ປຣິຍາທກຜລານຕ຺ຈ ສທ ວິສຍສໍສິທ຺ຂິທສ຺ສເນນ ສມສີສິກາວໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ປຜິສມ຺ກິທາຍໍ (ປຜິ។ ມ។ ໑។໗ກ) ເຕຣສ ສີສານິ ວຸຕ຺ຕານິ។ ອິຂ ປນ ''ຍສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອປຸພ຺ພໍ ອຈຣິມໍ ອາສວປຣິຍາທານຕ຺ຈ ໂຫຕິ ຊີວິຕປຣິຍາທານຕ຺ຈາ''ຕິ (ປຸ។ ປ។ ໑໖) ປຸຄ຺ຄລປຕ຺ຕຕ຺ຕິຍໍ ອາຄຕຕ຺ຕາ ເຕສຸ ກິເລສປວຕ຺ຕສີສານໍ ເອວ ວເສນ ໂຍຊນໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ''ກິເລສສີສ''ນ຺ຕິອາທິມາຫ។ ຕຕ຺ຖ ປວຕ຺ຕສີສມ຺ປີ ມຄ຺ໂຄ ປວຕ຺ຕິໂຕ ວຸຍ຺ຖຫນ຺ໂຕ ຈຸຕິໂຕ ອຸທ຺ຂໍ ອປ຺ປວຕ຺ຕິກຣເຕນ ຍທິປີ ປຣິຍາທິຍຕິ, ຍາວ ປນ ຈຸຕິ, ຕາວ ປວຕ຺ຕິສມ຺ກວໂຕ ''ປວຕ຺ຕສີສໍ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ຈຸຕິຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທິຍຕີ''ຕິ ອາຫ។

ກິເລສປຣິຍາທາເນນ ອຕ຺ຕໂນ ອນນ຺ຕຣໍ ວິຍ ນິປ຺ຜາເທຕພ຺ພາ, ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓວາຣາ ຈ ກິເລສປຣິຍາທານສ຺ເສວ ວາຣາຕີ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ອຣຫນ຺ຕີຯ “ວິມຸຕ຺ຕສ຺ມີ ວິມຸຕ຺ຕມິຕີ ຎາຓໍ ໂຫຕີ”ຕີ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໗໘; ສໍຯ ນິຯ ໓ຯ໑໘, ໑໘) ຫີ ວຈນໂຕ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓປຣິສມາປເນນ ກິເລສປຣິຍາທານໍ ສມາປີຕໍ ນາມ ໂຫຕີຯ ຕໍ ປນ ປຣິສມາປນໍ ຍທີ ຈຸຕິຈິຕ຺ເຕນ ໂຫຕີ, ເຕເນວ ຊີວິຕປຣິສມາປນຎ຺ຈ ໂຫຕີຕີ ອິມາຍ ວາຣຈຸຕິສມຕາຍ ກິເລສປຣິຍາທານຊີວິຕປຣິຍາທານານໍ ອປຸພ຺ພາຈຣິມຕາ ໂຫຕີຕີ ອາຫ “ວາຣສມຕາຍາ”ຕີຯ ຠວງ຺ຄໍ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ປຣິນິພ຺ພາຍໂຕຕີ ເອຕ຺ຖ ປຣິນິພ຺ພານຈິຕ຺ຕເມວ ຠງ຺ໂຄຕ຺ຕຣຓຠາເວນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕີ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ

ຈຣິຕນ຺ຕີ ຈຣິຕາ ກາຍວຈີມນປ຺ປວຕ຺ຕີຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ເຍນ ຣາຄາທິຠາເວນ ປຸຄ຺ຄໂລ “ຣາຄຈຣິໂຕ”ຕີ ລກ຺ຂີຍຕີ, ຕມິທໍ ລກ຺ຂຓໍຯ ເຕນາຫ “ຣາຄຊ຺ຌາສໂຍ ຣາຄາທິໂກຕີ ອຕ຺ໂຖ”ຕີ, ເຕນ ອປ຺ປຫີນຠາເວນ ສນ຺ຕາເນ ຖາມຄຕສ຺ສ ຣາຄສ຺ສ ພລຠາໂວ ລກ຺ຂີຍຕີຕີ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ເອເສວ ນໂຍ ເສເສສຸປີຯ

ສີລວນ຺ເຕຫີຕີ ອາທິສທ຺ທສ຺ສ ໂລປໍ ກຕ຺ວາ ນິທ຺ເທໂສ ກໂຕຕີ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ “ສີລວນ຺ຕາທີຫີ”ຕີຯ ອາທິສທ຺ເທນ ທາຍກາ ທີນໍ ສງ຺ຄໂຫ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ

ອາຣມ຺ມຓຠູຕາເຎຍ຺ຍນ຺ຕີ ອາຣມ຺ມຓຠູຕາວ ເຎຍ຺ຍໍຯ

ປຸຖຸຊ຺ຊນຠູມິອາທີສູຕີ ປຸຖຸຊ຺ຊນເສກ຺ຂາເສກ຺ຂຠູມີສຸຯ ຕຕ຺ຖ ປຸຖຸຊ຺ຊນຠູມິວເສນ ສໍວໂຣ, ເສກ຺ຂຠູມິວເສນ ປຫານຠາວນາ, ອເສກ຺ຂຠູມິວເສນ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາ, ປຸຖຸຊ຺ຊນຠູມິເສກ຺ຂຠູມິວເສນ ວາ ຍຖາຣຫໍ ສໍວຣປຫານຠາວນາຯ ປຸພ຺ພຠາຄິຍາ ຫິ ສໍວຣປຫານຠາວນາ ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສ ສມ຺ຠວນ຺ຕີ, ອິຕຣາ ເສກ຺ຂສ຺ສ, ອເສກ຺ຂຠູມິວເສນ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຯ ນຍໂຕ ທສ຺ສິຕນ຺ຕີ “ຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຍາ ‘ອິທໍ ນ ກປ຺ປຕີ’ຕີ ອປ຺ປຏິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ, ຕໍ ເຈ ກປ຺ປີຍໍ ອນຸໂລເມຕີ, ອກປ຺ປີຍໍ ປຏິພາຫຕີ, ຕໍ ໂວ ກປ຺ປຕີ”ຕິອາທິນາ (ມຫາວຯ ໓໐໘) ນຍທສ຺ສນວເສນ ປກາສິຕໍຯ ສຣາຄາທີສໍວຕ຺ຕນ຺ຕີ ສຣາຄາທີຠາວາຍ ສໍວຕ຺ຕນໍຯ

ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ສໍສຏ຺ຐໂຕຕີ “ສໍກິເລສຠາຄິຍຎ຺ຈ ວາສນາຠາຄິຍຎ຺ຈາ”ຕິອາທິນາ ສໍກິເລສຠາຄິຍາທີນໍ ປທານໍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎ ສໍສຏ຺ຐໂຕຯ ອເນກວິໂຘຕີ ທ຺ວາທສວິໂຘ ຍາວ ທ຺ວານວຸຕາທິກຈຕຸສຫສ຺ສວິໂຘປີ ອເນກປ຺ປກາໂຣຯ ໂລກິຍສຕ຺ຕາຘິຏ຺ຐານາທີ ສໍສຏ຺ຐໂຕຕີ ອາທິສທ຺ເທນ ໂລກິຍໍ ຎາຓໍ, ໂລກຸຕ຺ຕຣໍ ຎາຓໍ, ໂລກິຍຎ຺ຈ ໂລກຸຕ຺ຕຣຎ຺ຈ ຎາຓໍ, ໂລກິຍໍ ເຎຍ຺ຍໍ, ໂລກຸຕ຺ຕຣໍ ເຎຍ຺ຍໍ, ໂລກິຍຎ຺ຈ ໂລກຸຕ຺ຕຣຎ຺ຈ ເຎຍ຺ຍໍ, ໂລກິຍໍ ຎາຓຎ຺ຈ ເຎຍ຺ຍຎ຺ຈ, ໂລກຸຕ຺ຕຣໍ ຎາຓຎ຺ຈ ເຎຍ຺ຍຎ຺ຈ, ໂລກິຍຎ຺ຈ ໂລກຸຕ຺ຕຣຎ຺ຈ ຎາຓຎ຺ຈ ເຎຍ຺ຍຎ຺ຈາຕິອາທິໂກ ສມ຺ຠວນ຺ໂຕ ປຏ຺ຐານເຠໂທ ສງ຺ຄຫີໂຕຯ ອຸຠຍຕ຺ຖາຕີ ສໍກິເລສຠາຄິຍາທີເກ, ໂລກິຍາທີເກ ຈຯ ຍຖາຣຫນ຺ຕີ ໂຍ ໂຍ ສໍສຏ຺ຐວເສນ ໂຍຊນໍ ອຣຫຕີ, ໂສ ໂສ ຘມ຺ໂມຯ ສມ຺ຠວາວິໂຣເທເນວ ຫີ ໂຍຊນາຯ ນ ຫີ “ໂລກິຍໍ ນິພ຺ເພຘຠາຄິຍ”ນ຺ຕິອາທິນາ ໂຍຊນາ ສມ຺ຠວຕີຯ

ຕີສຸປີຏເກສຸ ລພ຺ຠມານສ຺ສາຕີ ຕິສ຺ໂສ ສງ຺ຄີຕິໂຍ ອາຣຸລ຺ເຫ ເຕປີຏເກ ພຸທ຺ຘວຈເນ ອຸປລພ຺ຠມານສ຺ສ ວິຊ຺ຊມານສ຺ສ, ເອເຕນ ນ ເກວລໍ ສງ຺ຄໂຫ ເອວ ຍຖາວຸຕ຺ຕເຠທານໍ ປຏ຺ຐານຠາຄານໍ ນິທ຺ຘາຣຕາຍ ກາຣຓໍ, ອຖ ໂຂ ປາຬິຍໍ ທສ຺ສນຎ຺ຈາຕີ ວິຠາເວຕີຯ ເຕນາຫ “ຍໍ ທິສ຺ສຕີ ຕາສຸ ຕາສຸ ຠູມີສູ”ຕີຯ “ເຕເນວ ຫີ”ຕິອາທິນາ ຍຖາວຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ປາຐານຸຄມໍ ທສ຺ເສຕີຯ

ສາສນປຏ຺ຐານວາຣວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ນິຄມນກຖາວຓ຺ຓນາ

ສທ຺ຘມ຺ມາວຕຣຏ຺ຐາເນຕີ ເທສນ຺ຕຣໂຕ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ສທ຺ຘມ຺ມສ຺ສ ອວຕຣໂຓກາສຠູເຕ ສທ຺ຘມ຺ມສ຺ສວນ ຘາຣຓປຣິຈຍປຣິປຸຈ຺ຉາມນສິກາຣພຫຸລານໍ ນິວາສຏ຺ຐານຕໍ ສນ຺ຘາເຍຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ອຕ຺ຕໂນ ວາ ສນ຺ຕາເນ ປຣິຍຕ຺ຕິສທ຺ຘມ຺ມສ຺ສ ອນຸປ຺ປເວສນຏ຺ຐານຕາຍ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເສສໍ ສຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍເມວາຕີຯ

ເນຕ຺ຕິອຏ຺ຐກຖາຍ ລີນຕ຺ຖວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ເນຕ຺ຕິປ຺ປກຣຓ-ຏີກາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ